

PROSOPOGRAPHIA IMPERII ROMANI

SAEC. I. II. III

EDITA

CONSILIO ET AVCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARVM BORVSSICAE

EDITIO ALTERA

BEROLINI ET LIPSIAE
APVD WALTER DE GRUYTER & CO.
MCMXXXVI

PROSOPOGRAPHIA IMPERII ROMANI

SAEC. I. II. III

PARS II

CONSILIO ET AVCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARVM BORVSSICAE

ITERATIS CVRIS EDIDERVNT

EDMVNDVS GROAG

ET

ARTVRVS STEIN

BEROLINI ET LIPSIAE
APVD WALTER DE GRVYTER & CO.
MCMXXXVI

Archiv-Nr. 33 12 36

Druck von Walter de Gruyter & Co., Berlin W 35

Printed in Germany

PRAEFATIO

Circumacto temporis spatio, quod ad operis huius volumen alterum conficiendum nobis proposueramus, spe paulo serius hoc volumen publici iuris fecimus, quod quibus causis sit factum enarrare longum est. Velim autem respicias in hoc volumine praeter tot nomina latina a C littera incipientia graeca quoque quibuscumque principium est K littera inesse. Verum utut sese res habet, quae sequentur partes brevioribus intervallis nos emittere posse speramus.

Cum eandem rationem, qua ductos nos esse in prioris voluminis praefatione pluribus exposui, hic quoque sequi in rem esse duxerimus, non est cur singula quaeque retractem. Illud monere volui in recensendis personis homines, qui superioremne quendam locum tenuerint dubitare possis, in nostram nos seriem, nisi apud scriptores memorantur, non recepissem, cum quae meris coniecturis nituntur neque manifestis indiciis comprobari possunt omnino sperneremus. Eodem igitur consilio in componendis capitibus singulis opus aggressi sumus. Ceterum neutiquam opiniones quascumque a viris doctis usquam prolatas aut editiones inscriptionum papyrorum nummorum quotquot in lucem prodierunt afferre in animo habuimus. Et cum de hominum in litteris clarorum arte scribendi fusius agere alienum a nostra prosopographia arbitramur, satis habuimus quae de eorum vita et scriptis tradita sunt paucis adnotare. Quamquam editores priores (cf. vol. I² p. VIII) de hominibus graecis et barbaris iis qui civitate Romana ornati tria nomina gesserunt, plerumque sub cognominibus egerunt, nos quidem eos eodem modo quo Romanos ex gentiliciis disponere praetulimus.

Iam vero placuit conspectum compendiorum non mediocriter auctum redintegrare. Illa utique quae ad volumen hoc alterum postquam prelo traditum est nova accesserunt exhibenda, neque quae in volumine primo addenda videantur vel corrigenda, longius differenda censuimus.

Potentibus nobis in praefatione voluminis primi, ut viri docti novos quosdam prosopographiae imperii Romani fontes a se inventos edituri nobiscum communicare velint, nonnulli satisfecerunt, quod ut etiam porro faciant quam plurimi viri docti rogamus. Ac primum quidem gratias debemus Guilelmo Ramsay Britanno, Guidoni Calza, Iacobo Guidi Italici, Andreae Alföldi, Valentino Kuzsinszky Hungarici, Rudolfo Egger Vindobonensi, Lothario Wickert iam Regiomontano. Grates agimus et Arturo Biedl Pragensi, iuveni doctissimo qui haud pauca emendandi nobis auctor extitit, et Guilelmo Hüttl item Pragensi, qui in perlegendis huius quoque voluminis plagulis indefesso studio nos adiuvit.

Scr. Praegae mense
Ianuario a. 1936.

A. STEIN.

CONSPECTUS SIGLORUM

Numeri latini soli volumina Corporis Inscriptionum Latinarum indicant.

- Ann. ép. = Année épigraphique.
 Ann. serv. Ég. = Annales du service des antiquités de l'Égypte.
 Annuario di Atene = Annuario della R. Scuola archeologica di Atene.
 BGU = Ägyptische Urkunden aus den königlichen (staatlichen) Museen zu Berlin. Griechische Urkunden.
 BphW = Berliner philologische Wochenschrift.
 Babelon Coll. Wadd. = Babelon, Inventaire de la collection Waddington = Rev. numism. 1897. 1898.
 Bahrfeldt Goldmünzenpräg. = M. v. Bahrfeldt, Die römische Goldmünzenprägung während der Republik und unter Augustus. 1923. (Münzstudien I. Bd.).
 Bilabel BL = Berichtigungsliste, cf. Preisigke.
 „ SB = Sammelbuch.
 Br. Mus. = Catalogue of the Greek Coins in the British Museum.
 Buecheler CLE = Carmina Latina Epigraphica.
 Bull. ant. Fr. = Bulletin de la société nationale des antiquaires de France.
 Bull. com. = Bullettino della Commissione archeologica comunale di Roma.
 Bull. soc. Alex. = Bulletin de la société archéologique d'Alexandrie.
 Bull. tr. hist. = Bulletin archéologique du Comité des travaux historiques et scientifiques.
 Compt. rend. = Comptes rendus de l'Académie des inscriptions et des belles lettres.
 Corinth Gr. Inscr. = Corinth. Results of Excavations conducted by the Amer. School of Classic Studies at Athens. Vol. VIII p. I, 1931.
 Corinth Lat. Inscr. = ib. Vol. VIII p. II.
 CI Sem = Corpus Inscriptionum Semiticarum.
 CP Herm = Corpus Papyrorum Hermopolitanorum (= Studien zur Palaeographie und Papyruskunde V.).
 CPR = Wessely, Corpus Papyrorum Raineri. 1895.
 D. = Dessau, Inscriptiones Latinae selectae.
 Dict. ant. = Daremberg et Saglio, Dictionnaire des antiquités grecques et romaines.
 Diehl ILChr. = Inscriptiones Latinae Christianae.
 Ditt. Or. Gr. = Dittenberger, Orientis Graeci inscriptiones selectae.
 Ditt. Syll.³ = Dittenberger, Sylloge inscriptionum Graecarum. Editio tertia.
 Domaszewski Rangordn. = Bonn. Jahrb. 117 (1908).
 *Επιτύμβιον = E., Heinrich Swoboda dargebracht. 1927.
 Espérandieu ILG = Inscriptions Latines de Gaule. 1929.
 FGrHist = Die Fragmente der griechischen Historiker von F. Jacoby.
 FHG = Fragmenta Historicorum Graecorum ed. C. Müller.
 FPL = Fragmenta Poetarum Latinorum ed. Morel.
 FVRA = Formae Urbis Romae antiquae, delineaverunt Kiepert et Huelsen² 1912.
 Forsch. Ephes. = Forschungen in Ephesos, veröffentlicht vom Österreichischen Archäologischen Institut.
 GL = Grammatici Latini rec. Keil.

VII

- Gradenwitz Simulacra = Bruns, *Fontes iuris Romani* ed. Gradenwitz. Additamentum, 1912.
- Grueber Coins = Coins of the Roman Republic in the British Museum.
- Gsell ILA = *Inscriptions Latines de l'Algérie*.
- Heer Commodus = *Philologus* Suppl. 9.
- Head HN² = *Historia Numorum*. 2. ed.
- Herzog Tess. numm. = *Tesserae nummulariae* (= Abhandlungen der Gießener Hochschulgeseellschaft), 1919.
- Hirschfeld K. V.² = *Die kaiserlichen Verwaltungsbeamten bis auf Diocletian*. 2. Auflage.
- Hirschfeld V. G. = *Unters. auf dem Gebiete der röm. Verwaltungsgesch.* I, 1877.
- HRF = *Historicorum Romanorum Fragmenta* ed. Peter.
- HRR = *Historicorum Romanorum Reliquiae* ed. Peter.
- IGR = *Inscriptiones Graecae ad res Romanas pertinentes*.
- Imhoof-Blumer Gr. Münz. = *Abh. Ak. Münch.* 1890.
- Inscr. Br. Mus. = *The Collection of Ancient Greek Inscriptions in the British Museum*.
- Jahresb. = Bursian, *Jahresbericht über die Fortschritte der klass. Altertumswiss.*
- Jahresh. = *Jahreshefte des Österreichischen Archäologischen Instituts*.
- Korr.-Bl. = *Korrespondenzblatt der Westdeutschen Zeitschrift (Röm.-germ. Korrespondenzblatt.)*
- MAMA = *Monumenta Asiae minoris antiqua*.
- Magie = D. Magie, *De Romanorum . . . vocabulis sollemnibus cet.*, 1904.
- Mattingly Br. Mus. = *Coins of the Roman Empire in the British Museum*.
- Migne Gr. = Migne, *Patrologia, series Graeca*.
- Migne Lat. = Migne, *Patrologia, series Latina*.
- Münsterberg Beamtenn. = *Numism. Zeitschr.* 1911. 1912. 1914.
- N. Jahrb. = *Neue Jahrbücher für das class. Altert.*
- Nachr. Gött. = *Nachrichten von der Gesellsch. d. Wissensch. zu Göttingen*.
- Not. d. sc. = *Notizie degli scavi di antichità*.
- Notiz. archeol. = *Notiziario archeologico*.
- ORF = *Oratorum Romanorum fragmenta* coll. H. Meyer.
- P. Amh. = *The Amherst Papyri*.
- P. Arch. = *Archiv für Papyrusforschung*.
- P. Bibl. univ. Giss. = *Schriften der hess. Hochschulen*. Universität Gießen, 1931.
- P. Bour. = *Les Papyrus Bouriant*. 1926.
- P. Cair. Preis. = *Griech. Urk. d. Aeg. Mus. zu Kairo*, herausg. von F. Preisigke (= *Schriften d. Wiss. Ges. in Straßburg*, 8. H., 1911).
- P. Chic. = Goodspeed, *Studies in Class. Phil.* 3 (1900): *Papyri from Karanis*.
- P. Cornell = *Greek Papyri in the library of Cornell University*. 1926.
- P. Fay. = Grenfell, Hunt, Hogarth, *Fayûm towns and their papyri*.
- P. Flor. = *Papiri Fiorentini*.
- P. Göt. = H. Frisk, *Papyrus grecs de la bibliothèque municipale de Gothenbourg*. 1929.
- P. Grenf. I = Grenfell, *An Alexandrian erotic fragment etc.*, 1896.
- P. Grenf. II = Grenfell and Hunt, *New classical fragments etc.*, 1897.
- PIR¹ = *huius operis editio prior*.
- PIR² = *huius operis editio nostra*.
- P. Lond. = *Greek papyri in the Brit. Museum*.
- P. Oxy. = *The Oxyrhynchus Papyri*.
- P. Rein. = Th. Reinach, *Papyrus grecs et démotiques*, 1905.
- P. Ross. Georg. = *Papyri russischer u. georgischer Sammlungen*, herausgeg. von G. Zereteli II. 1929. III. 1930.

VIII

- P. Ryl. = Catalogue of the Greek Papyri in the John Rylands library Manchester.
PSI = Papiri greci e latini, pubblicazioni della società Italiana.
P. Straßb. = Griechische Papyrus zu Straßburg.
P. Teb. = The Tebtunis Papyri.
Paton-Hicks = Paton and Hicks, Inscr. of Cos, 1891.
Preisigke BL = Berichtigungsliste.
„ SB = Sammelbuch.
Princeton Univ. Syria 3A = Publications of the Princeton University Archaeological Expedition to Syria in 1904—1905 and 1909. Part III Section A.
RE = Pauly-Wissowa-Kroll, Real-Encyclopädie der class. Altertumswiss.
RgdA = Res gestae divi Augusti.
RIC = Mattingly-Sydenham, The Roman Imperial Coinage.
Rostowzew Tess. syll. = Tesserarum urbis Romae et suburbi plumbearum sylloge, 1903.
SEG = Supplementum Epigraphicum Graecum.
Sardis = Publications of the Amer. Society for the excavation of Sardis. Vol. VII: Greek and Latin Inscriptions, 1932.
Sav. Z. = Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte. Romanistische Abteilung.
Stud. Pal. = Studien zur Palaeographie und Papyruskunde.
TAM = Tituli Asiae Minoris.
Ueberweg-Praechter¹² = Ueberweg, Grundriß der Geschichte der Philosophie I. 12. Aufl. von Praechter (1926).
Vollmer IBR = Inscriptiones Baiuariae Romanae.
WfklPh = Wochenschrift für klass. Philologie.
Wadd. = Le Bas-Waddington, Voyage archéologique en Grèce et en Asie-Mineure. Inscriptions.
Wadd. Rec. d. monn. gr. As. = Waddington-Babelon-Reinach, Recueil général des monnaies grecques d'Asie-Mineure.
Weber Hadrian = Untersuchungen zur Geschichte des Kaisers Hadrian, 1907.
Wessely Text. Gr. = Textus Graeci (= Studien zur Palaeographie und Papyruskunde XX. XXII).
ZDMG = Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft.
ZöGy = Zeitschrift für die österreichischen Gymnasien.

*In subscriptione uniuscuiusque articuli siglis usi sumus Gr. = Groag
St. = Stein.*

ADDENDA ET CORRIGENDA

A.

- A . . . lius Titanianus *vide sub Titaniano*.
- 18a P. Abullius (*potius quam* Abuleius) Lucullus, cuius cornicularius M. Val. Crescens eques legionis VI victricis t. *Treverum dedicavit Trierer Ztschr.* 6 (1931), 155 (*cum imagine*). *Videtur procurator provinciae Belgicae intra a. fere 70 et 120, quibus legio VI victrix in Germania inferiore tendebat. St.*
- 21a ABVRNIVS VALENS, cui medicamentum praeparavit Pompeius Sabinus *Galen.* 13, 1027 K. (Σαβέρνιος Ούάλενς *ib.* p. 1021). *Nescio quis ex Aburniis Valentibus.* Gr.
- 21b C. ABVRNIVS VALENS, consul suffectus cum C. Iulio Proculo ex kal. Sept. usque ad finem a. 109 *fasti Ostienses Not. d. sc.* 1932, 190 tab. 2 v. 8; *dipl. mil. Compt. rend.* 1935, 408 sq. (d. 14 m. Oct.). *Eundem crediderim Aburnium Valentem iuris consultum, cuius libri fideicommissorum VII adhibiti sunt in digestis (dig. 1, 2, 2, 53; 4, 4, 33; 32, 78, 6; 32, 94; ind., cf. praeterea ib. 36, 4, 15; Lenel Palingenesia 2, 1201 sqq. Krüger Gesch. d. Quell. d. röm. R.² 188 sqq.); Calza sane et De Francisci Not. d. sc. l. l. et Huelsen Rh. Mus. 82, 365 et Stein (per litteras) auctorem iuris eundem putant atque L. Fulvium C. f. Popinia Aburnium Valentem (VI 1421 = D. 1051), quem consulis a. 109 filium fuisse veri simile est; cf. de hac re Jahresh. 29 B. 185.* Gr.
- CL(AVDIVS) ACILIVS CLEOBVLVS *potius quam* Cleoboles, v. C 768.
- 58a Sex. Acilius Fuscus, vir egregius, procurator Aug(ustorum) n(ostro- rum) trium provinciarum (Galliarum), qui posuit P. Licinio Cornelio Salonino Valeriano nobilissimo Caesari (*intra a. 257 et 261*) t. *urbanum Not. d. sc.* 1933, 505 = *Ann. ép.* 1934, 161. St.
- 62 ACILIVS (GLABRIO?) v. *infra ad n.* 67.
- 64a [ACILIVS] GLAB[RIO] *nescio quis, [leg?]atus pr. [pr.?] , memoratur in frustulo Romae in foro Augusti rep. Not. d. sc.* 1933, 468, 93. *De consule a. 152 (A 73) cogitat Paribeni l. l., sed obstat, quod litterarum formam aevum inferius indicare adnotat idem.* Gr.
- 67 M'. ACILIVS GLABRIO. *Statium in carmine de bello Germanico Domitiani verba facere de Acilio (Glabrione?) n. 62, non de Glabrione cos. a. 91, censuit Ercole Riv. Indogr.-ital.* 15, 1931, 43 sqq. *recte ut videtur.* Gr.
- 82 L. ACILIVS STRABO disceptator agrorum Cyrenensium (*Tac. a.* 14, 18) *primis Neronis temporibus etiamtum, ut apparet ex t. Cyrenensi bilingui*

- Docum. Afr. Ital.* 2, 129, 137 t. XLVII. XLVIII = *Ann. ép.* 1934, 260:
[Nero] Claudius — — — per L. Acilium Strabonem legatum suum fines
occupatos a privatis populo Romano restituit. Gr.
- Ti. Claudius Liberalis Aebutianus v. A 111.
- Aegippius, *signum* L. Mussi Aemiliani.
- 125a Aelius . . . us, vir egregius, dux ut videtur vexil(lationum) [le]g(ionum)
quattuor Pannoniae (sc. legionum I adiutricis et II adiutricis et X geminae
et XIII geminae) t. Poetovionensis *Ann. ép.* 1934, 223. Cf. A 129. St.
- 145 P. Aelius Aristides Theodorus. *Carmen servatum in fragmento* t. Perga-
meni Wiegand *Abh. Ak. Berl.* 1932, 5, 53 sq., 6, quod Ad. Wilhelm S. Ber.
Ak. Berl. 1933, 836—846 illustravit, hymnum esse Aesculapio dicatum ab
Aristide R. Herzog demum ib. 1934, 753—770 sagaciter perspexit. Duas
alias dedicationes eius Cyzici se invenisse commemorat L. Robert *Rev. arch.*
3 (1934), 89 mox editurus. St.
- 184 P. AELIVS HADRIANVS = IMP. CAESAR TRAIANVS HADRIANVS AVG. p. 30:
Olympius in titulis latinis Athenis positus a coloniis Diensium III 7281 et
Troadensium III 7282, Iuppiter Olympius in titulo gemello Parii et Priapi
posito III 374 (cf. 13669) = D. 320. St.
- 192a Aelius Homullus, ἐπιτροπεύων Athenis IG 2/3², 5187 (= 3, 392); du-
bitaveris fueritne procurator Augusti quaeque ratio intercedat inter eum
et Cn. Pompeium Homullum Aelium Gracilem Cassianum Longinum. St.
- 200 L. AELIVS LAMIA. In consulatu: Λευκὸς Αἰλ[ί]ω Λαμίας Corinth Gr. Inscr.
14, melius Gnomon 1933, 416. L. Ael. tess. nummul. Babelon Aréthuse
1928, 16 n. 28. Gr.
- 204 L. (AELIVS) LAMIA AELIANVS. In consulatu: Aelianus Not. d. sc.
1934, 254 tab. 6 v. 4 fasti Ostienses. Gr.
- 212 Aelius Mamertinus. Idem potest esse Mamertinus P. Lond. 3 p. LXXI
n. 1283 verso (saec. III ut videtur). St.
- 226 Aelius Nico. Eiusdem [Νίκων]ος esse t. isopsephum Pergamenum Ath.
Mitt. 35, 481, 70 bene vidit R. Herzog ap. Hepding *Philol.* 88, 100, 53.
St.
- 249a Aelius Saturninus, maritus Cassi(a)e Faretri(a)e, clarissimae feminae
t. christianus urbanus Diehl *ILChr.* 158; saec. III videtur. St.
- 255 L. AELIVS SEIANVS. Ad eum spectant verba sublato hoste perniciosissimo
populi Romani t. Interamnas a. 32 dedicatus XI 4170 = D. 157. E spado-
nibus eius Paezon *Plin. n. h.* 7, 129. St.
- 282a (AELIA), Q. Aelii Tuberonis iuris consulti filia, C. Cassii Longini iuris
consulti (C 501) mater Pompon. *dig.* 1, 2, 2, 51. Gr.
- 299a [A]elia Marciana, uxor Cossin . . . (primipili ut videtur), nominatur inter
matronas adstantes ludis saecularibus a. 204 Not. d. sc. 1931, 341 sqq.,
v. 29 = Hülse *Rh. Mus.* 1932, 389. St.
- 326 M. AEMILIVS idem est atque M. Cutius Priscus Messius Rusticus

- Aemilius Papus Arrius Proculus Iulius Celsus, *ut apparet ex t. urbano Not. d. sc. 1933, 433, 4. V. infra in Messis.* Gr.
- 335a L. Aemilius Balbus Avitus (vel Avitius) Cass[ianus?], cui Lambaesi posuerunt t. sepulcralem Sextilia Tertul[la?] [uxor?] cum . . . Marciana sorore VIII 3354/5. Idem videtur . . . ilius Balbus, tr[ibunus militum] (laticlavus, cum primo loco recenseatur) (legionis III Augustae), qui, una cum aliis tribunis militum ut videtur, L. Novio Crispino legato posuit t. Lambaesitanum VIII 18273 a. 149. Gr.
- 338 L. AEMILIVS CARVS. Ab hoc diversus videtur L. Aemilius Carus, qui una cum Ascalonitanis et filiis suis Lucii Aemilii Apollonide et Vibiano Zenodoro posuit t. Atticum IG 2/3², 2810. Gr.
- 350 L. AEMILIVS HONORATVS. Λούκιος Αἰμί[λι]ος [Ἵ]νωρᾶτος, ταμίης καὶ ἀντιστράτηγος (Ponti et Bithyniae) dedicavit t. (mutilum) Amastrianum Jahresh. 28 B. 74, 22. Gr.
- 355 L. AEMILIVS IVNCVS. T. 1 iam IG 2/3², 4210. Titulum IG 3, 622 a plenior ed. Kirchner IG 2/3², 4512: . . . α Αἰμ[ιλ]ίου Ἰούγκου[υ] θυγάτηρ. Ὀκτ[?]αου[λο]υ Ἰούγκου γ[υνή] κτλ. IG 3, 70 = 2/3², 3194. — Iuncum post consulatum legati Aug. pr. pr. munere in Achaia functum esse statuerunt Kolbe Ath. Mitt. 46, 125 sqq. Kirchner ad IG 2/3², 2021. 4210 recte ut videtur (aliter iudicat Graindor Athènes sous Hadr. 21 sqq.). Gr.
- 369 M. AEMILIVS LEPIDVS. Consulatus indicatur in tesseris nummulariis Babelon Aréthuse 1928, 16 sq. n. 25 (XVI k. Febr. M. Lepid. L. Arrun. cos.). 26 (k. Mar. M. Lep. L. Arr. cos.). 31 = Herzog n. 84 (XIV k. Dec. M. Lep. L. Noni. cos.). — Honoratur t. in insula Co rep. (Bull. mus. imp. Rom. 3, 1932, 9, 6 = Ann. ép. 1934, 87): Ὁ δᾶμος Μάρκων Αἰμιλίον Λέπιδον τὸ δεύτερον ἀνθύπατον, τὸν ἑαυτοῦ πάτρωνα καὶ εὐεργέταν. Itaque Asiam rexit a. 21–23 p. C. Gr.
- 377a L. AEMILIVS LONGVS, consul suffectus ultimo nundinio a. 146 cum Q. Cornelio Proculo fasti Ostienses Not. d. sc. 1934, 256 tab. 7 v. 15. Gr.
- Aemilia Clementina v. infra n. 416 a.
- 416a AEMILIA IVNIA C[LEMEN]TINA v. vol. 1 add. 416 a. Ad eandem domum pertinet fortasse Aemilia Clementina, cuius servus posuit t. VI 36778. Gr.
- 425 Aemilia Pudentilla. Tutor eius Cassius Longinus Apul. apol. 101. St.
- Claudius Agathinus.
- 457a AGILIVS(?) COSMIANVS (sic cod. Iust., cominio fragm. Vat., agilius vel atilius cosmianus pap.). Consularis (i. e. legatus Aug. pr. pr. Syriae Coeles) pap. Durae rep., Rostovtzeff Münch. Beitr. z. Papyrusforsch. 19 (1934), 370; saec. III scripta. Ad eum imperator Philippus a. 249 rescripsit cod. Iust. 8, 55, 1 = fragm. Vat. 272. St.
- 457b AGLAVS, proconsule (Cretae) Diocletiano et Maximiano Augustis posuit t. Gortynium Ann. ép. 1934, 259. Gr.

- 464a Agrius Phoebus, *qui nominatur in testamento Dasumii inter legatarios honestiores VI 10229 v. 25.* St.
- 466a Agrius Servatus, in testamento Dasumii VI 10229 v. 25. St.
- 468a AIACE MAXIMA, *clarissima femina fistula plumbea aq. rep. prope Baias Not. d. sc. 1932, 301 (Aiaces Maximaes).* Gr.
- 470 Q. AIACIVS MODESTVS CRESCENTIANVS, XV *vir sacris faciundis memoratur in fragmento actorum lud. saec. a. 204 Not. d. sc. 1931, 342 tab. 10 v. 10 (v. 31) = Rh. Mus. 1932, 389.* Gr.
- 481aALBINVS, *proconsul Asiae (non ante constitutionem Antoninianam ut videtur) t. prope Sardis rep. Sardis 7, 129 = Ann. ép. 1933, 258. Idem fortasse M. Nummius Umbrius Primus Senecio Albinus cos. a. 206. V. infra in Nummiis.* Gr.
- M. NVMMIVS SENECIO ALBINVS.
- Claudia Alcia.
- MARCIA ANNIA CLAVDIA ALCIA ATHENAIS GAVIDIA LATIARIS (*non MARCIA CLAVDIA ALCIA ATHENAIS GAVIDIA LATIARIS*).
- 512 ALEXANDRIA. Liberi: Claudius Ca[s]sius (*vel* Ca[e]sius) Agrippinus, C[la]udia V[e]ttia(?) Agrippina, (Claudia) Maeciana Alexandr(i)a, Claudia Dryantilla Platonis IGR 3, 500 II 78—III 4. Cf. *stemma ad p. 166.* St.
- 534 P. ALFIVS MAXIMVS. *Pleniorē dedit t. Ancyranum Ramsay Journ. Rom. St. 12, 165 sq., qui hunc t. anno 101 vindicat nescio num recte.* Gr.
- Ti. Alienus Caecina v. C 98.
- 541 C. Al(l)ius*delendum cf. C 240.*
- 544 C. ALLIVS FVSCIIVS, ὑπατικός honoratur t. Geraseno Ann. ép. 1935, 84 (3). *Fasces ergo gessit legatus etiamtum Arabiae.* Gr.
- 545 C. ALLIVS FVSCVS videtur idem atque Allius Fuscus co(n)s(ularis) i. e. legatus Aug. pr. pr. Germaniae inferioris, *qui memoratur in t. Agrippinensi, quem posuit Vettius Rufinus centurio Germ. 19, 1935, 131.* Gr.
- 547 Q. ALLIVS MAXIMVS, legatus (Q. Marcii Bareae proconsulis Africae II) pro pr. II intra d. 25 m. Jan. a. 42/3, patronus (Hipponensium Regionum) dedicavit t. Ann. ép. 1935, 32 *Hippone Regio.* Gr.
- 617 L. ANNAEVS SENECA. Libertus eius Cleonicus Tac. a. 15, 45. Inter amicos Cornelius Senecio Sen. epist. 101, 1—4. St.
- 623a C. ANNIVS VER[VS], consul suffectus (m. Sept. et Oct.?) a. 146 cum Q. Voconio Saxa *fasti Ostienses Not. d. sc. 1934, 256 tab. 7 v. 14. Idem fortasse Annianus poeta (n. 623).* Gr.
- 633 C. ANNIVS ANVLLINVS GEMINVS PERCENNIVS. *Idem fortasse ὁ Περκιννιά[νός ὁ κρᾶτιστος?] ταμίης (quaestor Asiae?) t. Ephesius ineditus (in schedis Inst. arch. Austr.).* Gr.
- 648 M. ANNIVS FLAVIVS LIBO. Consulatus eius indicatur in folio membranaceo Durae rep. (Φλαυίου Ἀννίου Λιβωνος) Welles Münch. Beitr. z. Papyrusforsch. 19 (1934), 389. Gr.

- 654 APPIVS ANNIVS GALLVS memoratur in t. mutilo Delphico filiae Ditt.³ 859 E, melius Fouill. de Delphes 3, 3, 51 n. 67 (6): Ἀππίου Γάλλ . . . Cf. praeterea infra ad A 720. Gr.
- 662 L. ANNIVS LARGVS, consul suffectus ex kal. Mart. usque ad kal. Maias a. 109 fasti Ostienses Not. d. sc. 1932, 188 sq. tab. 2 v. 6. Gr.
- 697 M. ANNIVS VERVS = IMP. CAES. M. AVRELIVS ANTONINVS AVG. Nupta ei est Annia Faustina a. 145 fasti Ostienses Not. d. sc. 1934, 256 tab. 7 v. 3. A. 152 filius natus est (Hadrianus puto) ib. 259 tab. 8 v. 10. Incertum num unus ex liberis fuerit M. Aureli Caes(aris), qui eodem anno excess[it] ib. v. 9. St.
- 706 APPIA ANNIA CLAVDIA ATILIA REGILLA ELPINICE AGRIPPINA ATRIA POLLA. Tit. 2 melius editus est Fouilles de Delphes 3, 3, 68 (cum imagine p. 52): [Ἀνν]ίαν Κλαυδίαν [Ἀτει]λίαν Ῥήγιλλαν Ἀγριππ[ε]ίαν Ἐλπινίκην Ἀπ[πίαν] Πώλλαν. Nomina igitur plena ei fuerunt ut supra scripta sunt (cf. infra p. 261). St.
- 708 ANNIA CORNIFICIA FAVSTINA. Domus Cornificiae reg. urb. 12 p. 374 Richter Topogr.²; cf. infra C 1505. St.
- 716 ANNIA GALERIA FAVSTINA (II) = FAVSTINVS AVGVSTA. Annia Faustina M. Aurelio Caesari nupsi[t] a. 145 fasti Ostienses Not. d. sc. 1934, 256 tab. 7 v. 3. [An]nia Faustina filius n[atus est] a. 152 (Hadrianus ni fallor) ib. 259 tab. 8 v. 10. St.
- 720 APPIA ANNIA REGILLA ATILIA CAVCIDIA TERTVLLA. T. 5 iam editus est IG 2/3², 3607; t. 6 = Corinth Gr. inscr. 86; t. 7—9 = Fouilles de Delphes 3, 3, 71. 72. 67 (cum imaginibus); 11—13 ib. 68—70. Ἀππίαν Ἀννίαν . . . ε τυλλαν t. 9. Filia Appii (Annii) Galli ib. In eodem monumento quo memoratur Herodes (v. infra C 802 t. 13) ea ipsa nominatur: Ῥηγίδλης ὁ χῶρος adn. ad IG 2/3², 5189 = Πρακτ. 1933, 32. Titulus Atticus prope Cephisium rep. Le Bas, Rev. arch. 1844, 52 v. 10: Ῥηγίδλης Ἀππίου [Ἀννίου] Cf. Graindor Hérode Atticus et sa famille (1930), 81—100. St.
- 742 Antiochus. Pro 'interfectus' scr. 'interfecti'. St.
- 768 ANTISTIVS VETVS. Antistius Vetus inscr. parietaria Pompeiana Not. d. sc. 1933, 290, 136. Gr.
- 781 M. ANTIVS CRESCENS CALPVRNIANVS. Ad hunc pertinere videtur fragmentum in foro Ulpio rep. Not. d. sc. 1933, 493, 167 dedicata id[ibus] so et Antio C, ubi curatores aedium sacrarum et operum locorumque publicorum memorari magis crediderim quam consules suffectos a. inc., id quod posuit Paribeni l. l. Gr.
- 824 Antonius Diogenes. Papyrus memorata supra iam edita est PSI 10, 1177. Cf. Zimmermann Phil. Woch. 1935, 474—480. St.
- 832a CN. ANTONIVS FVSCVS, consul suffectus cum C. Iulio Philopappo ex kal. Mais usque in kal. Sept. a. 109 fasti Ostienses Not. d. sc. 1932, 190 tab. 2 v.

7. *Idem fortasse* Cn. Antonius Cn. f. Fuscus, qui Silvano aediculam dedicavit VI 589 = D. 5454. Gr.
- 834 M. ANTONIVS GORDIANVS = IMP. CAES. M. ANTONIVS GORDIANVS SEMPRONIANVS ROMANVS AFRICANVS AVG. (II). Gordiani filius, qui contubernio patris praefectus praetorio intererat *Vict. Caes.* 27, 1 (*errore, cf. Hohl Klio* 27, 155 *adn.*). St.
- 859 M. ANTONIVS PALLAS. Cf. C 39.
- 862 Antonius Polemo. Demostheni oratori celeberrimo statuam posuit Per gami *Wiegand Abh. Ak. Berl.* 1932, 5, 49, 14. St.
- 869 M. ANTONIVS RVFINVS, *pater fortasse* Naeviae Antoniae Rufinae M. filiae (VI 1469 = 31663. 1470). Gr.
- 877 L. Antonius Silo. *Praenomen additur* VI 38932 a. Primopilaris *ib.* St.
- 885 ANTONIA minor = ANTONIA AVGVSTA. Kal. Aug. a. 10 ante C. Luguduni enixa est Claudium (*v. infra* C 942). St.
- 888 Antonia Caenis. Balin(eum) Caenidianum t. urbanus *Mem. of the Amer. Acad. in Rome* 10 (1932), 73. *Adde titulum servi eius* VI 4057. St.
- CL(AVDIVS) APELLINVS.
- P. COELIVS APOLLINARIS.
- 923a Apol[l]onides, ὁ κράτιστος ἀρχιερεὺς τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν τῇ πόλει τοῦ Ἀρσινόης *P. Gen.* 7 = *Wilcken Chrest.* 80, saec. I p. C. *Valde dubites, num idem fuerit archiereus Aegypti, cf. W. Otto Priester u. Tempel* 1, 240 sq., 2. St.
- 931a Apollonius *cognomento* Dyscolus, Alexandrinus, filius Mnesithei et Ariadnae, grammaticus graecus, in paupertate vivebat. Romam venit imperante Marco (Μάρκου Ἀντωνίου *vita, perperam*), cui amicus fuit. Vixit in ea parte Alexandriae quae appellabatur Bruchion, ubi mortuus est. Filius Herodianus grammaticus. — Scripsit permultos libros ad artem grammaticam pertinentes *vita Apollonii, gramm. gr.* 2, 3 p. XI sq. *R. Schneider. Suid.* A 3422 *Adler.* Cf. *Cohn RE* 2, 136–139, 81. *Christ-Schmid* 2°, 883–887. *Thierfelder Abh. Ges. Leipz.* 43, 2 (1935). St.
- APPIA ANNIA CLAVDIA ATILIA REGILLA ELPINICE AGRIPPINA ATRIA POLLA (*A 706 add. supra in hoc vol.*).
- APPIA ANNIA REGILLA ATILIA CAUCIDIA TERTVLLA (*A 720 add. supra in hoc vol.*).
- 1013a ARADIVS RVFINVS *nescio quis* Syriam (Coelen?) *rexit aliquanto ante medium saeculum quartum, ut apparet ex epistula Libanii* (737) *ad Aradium Rufinum comitem Orientis a. 363/364 data:* ἐγὼ τοίνυν ἐνθυμούμενος, ὥς ἡδέως μοι διηγοῦ περὶ τῆς εἰκόνης, ἣ σε εἰδῶσεν, ὥς ὁ σὸς πρόγονος ἀρξαιεν ἡμῶν, θύειν γὰρ ἐφησθα τὸν ἄνδρα ἐκείνου τῇ ἡμᾶς ἐχούσῃ Καλλιόπῃ κτλ. *Idem mihi videtur esse* Rufinus, qui postquam Odaenathum seniore interemit, ab Odaenatho iuniore accusatus est apud imp. Gallienum *Petr. Patr. exc. de sent.* 166 p. 266 Boiss. Gr.

- 1033 Aretas (IV), rex Nabataeorum. *Accedit titulus ei, liberis, uxori positus loco dicto Ramm, Rev. bibl. 42, 408 (cum imagine tab. 24).* — Aretas ὁ τῶν Σκηνιτῶν Ἀράβων φύλαρχος, qui imperatori Claudio epistulam scripsit de curatione per aves curanda *Lyd. de mens. 4, 104, vix idem.*
St.
- Marcianus Aristides.
- 1048a Aristius O[pta]tus, vir perfectissimus, praefectus (Aegypti) (ὁ διασημότητος ἐπαρχος) a. 297 *Ét. de papyrol. 2, 1 (1933), 4 sq. = Bilabel SB 7622. Possis conicere eidem A[.]φ[.]φ τῶ διασημοτάτῳ ἐ[πάρχῳ Αἰγύπτου] datum esse libellum P. Oxy. 17, 2133, saec. III exeunte.*
St.
- 1067 Arnuphis. *Idem, ut recte observavit R. Egger Gnomon 10, 583 sq., Ἀρνούφης, ἱερογραμματεὺς τῆς Αἰγύπτου t. Aquileiensis Brusin Scavi di Aquileia 166.*
St.
- 1073a [Ar]recina (*sic potius quam [G]recina suppleverim*) Au[g]urina, una ex puellis quae ludis saecularibus a. 204 carmen cecinerunt *acta lud. saec. Not. d. sc. 1931, 345 v. 90 = Huelsen Rh. Mus. 1932, 394. Huius nomen distinguendum esse ab eius quae praecedit Domitiae Diotim[ae] vidit Diehl S. Ber. Ak. Berl. 1932, 791.*
St.
- 1075a ARRIAN(VS), consul (*suffectus a. inc.*) cum Severo XV 244. 552. V. Flavius Arrianus.
Gr.
- 1076 ARRIANVS. Cf. C 1140.
- 1088 C. ARRIVS ANTONINVS. *Stemma (p. 214) corrigendum est cf. C 1583.*
- 1089 C. ARRIVS ANTONINVS. Cf. C 1583.
- 1099 M. ARRIVS MAXIMVS. *Tegula Populoniae rep. Not. d. sc. 1934, 421; M. Arri Max.*
Gr.
- [C. AVFIDIVS] VICTORINVS — — — ARRIVS PAVL[INVS?] [CO]C-CEIVS GALL[VS] v. *infra A 1393.*
- 1118a AR[RIA] CALP[VRNIA], Torquati filia, Bellici Tebaniani uxor *IG 2/3², 3548a; v. infra B 102. Patrem Arriae D. Iunium Silanum Torquatum cos. a. 53 putat Ad. Wilhelm Anz. Ak. Wien 1935, 89 sq. — Ad eandem domum videtur pertinere Ἀρρία Ἀθήνιον IG 2/3², 2776 cf. 2810. 3596. 5063a (Wilhelm l. l.).*
Gr.
- A. Curtius Crispinus Arruntianus.
- 1141a Arruntius [C]laudianus, qui balneum Xanthi dedicavit *TAM 2, 361; cf. infra C 753.*
St.
- 1155 Artabanus (III), rex Parthorum. *Idem significatur βασιλεὺς βασιλέων Ἀρσάκης a. 21 t. Susianus quem edidit Cumont Compt. rend. 1932, 240—244, illustravit tam diserte quam docte A. Wilhelm Anz. Ak. Wien 1934, 45—66.*
St.
- 1165a [A]rtaxares, rex Adiabenorū, unus ex iis quos supplices ad se confugisse tradit Augustus *res g. c. 32.*
St.

- T. Flavius Asclepas.
- TI. CATIVS ASCONIVS SILIVS ITALICVS v. *infra* in *Siliis*.
- 1207 [C. ASCONIVS?] SA[RDVS? SECVN?]DVS P. CESTI[VS SV]-
BRIVS DEXTER (*sic suppl. Stein RE 4 A 488 recte ut videtur*) DV-
CENIVS Gr.
- 1218 Asidonia Galla. Eam et maritum (Φειδωρ καὶ Γάλλη) Memnonem audi-
visse teste inscriptione in Memnonis crure incisa (*Puchstein Epigramma-
ta gr. p. 43 n. XX, male CIG 4758*) recte vidit A. Wilhelm Mél. Mas-
pero 2 (= *Mém. de l'Inst. Fr.* 67, 1934), 276–278. St.
- 1222a C. Asinius . . . anus honoratur a Coronaeis t. *graeco Arsberättelse Lund
1934/5, 1, 45. Diversus videtur a C. Asinio Nicomacho Juliano n. 1237
quippe aliquanto antiquior, cum honoris vocabulum ὁ κράτιστος non
adiciatur.* Gr.
- MARCIA ANNIA CLAVDIA ALCIA ATHENAIS GAVIDIA LATIARIS.
- M. ATILIVS ATTICVS BRADVA REGILLVS v. *infra* C 785.
- ATILIVS(?) COSMIANVS v. *supra* add. in hoc vol. A 457 a.
- APPIA ANNIA CLAVDIA ATILIA REGILLA ELPINICE AGRIPPINA ATRIA POLLA.
- 1314 Atimetus. Medicamentum ab eo confectum *Galen. 12, 771.* St.
- APPIA ANNIA CLAVDIA ATILIA REGILLA ELPINICE AGRIPPINA ATRIA POLLA.
- TI. CL. ATTICVS HERODIANVS.
- 1360 L. ATTIVS MACRO, legatus Aug. pr. pr. (sc. Pannoniae inferioris), consul
designatus t. *Aquincensis mutilus, cuius mentionem facit Kuzsinszky
Aquincum 1934, 215, 370 (5): . . Attius Macro.* Gr.
- 1370 ATTIA VIRIOLA. Orationem Plinii praedicat Apollinaris Sidonius
epist. 8, 10, 3. St.
- 1393 C. AVFIDIVS VICTORINVS. *Plena eius nomina et honores omnes exhibuit
t. permutilus nuper in foro Augusti repertus (Paribeni Not. d. sc. 1933,
468 sq., 94, imago p. 469), quem in basi statucae Victorino post mortem
positae (cf. Dio exc. 72, 11, 1) fuisse crediderim. Titulum honores ordine
quodam incerto ut videtur exhibentem in hunc fere modum restituerim (cf.
Paribeni l. l.): [C. Aufidio C. f. Mae]c(ia) (tribum hic supplendam esse
certum videtur, sane mirum Victorinum Maeciae adscriptum fuisse, quae
in oppidis Umbriae non invenitur) Victorino M(.) Ul[pio Mar]-
cellino Rhesio Pe[l(?)]o Rufo Arrio Paul[ino(?) Co]l[le]cio
Gall[o] (*sic, non Call . . legendum esse apparet ex imagine fotogr.; cf.
praeterea C 1233*), [cos. II, praefecto urbi, XV viro sacris fa-
ciund]is, sodali, fetia[li] (*errorem lapicidae hic subesse perspexit Paribeni;
debuisset esse vel sodali (Hadrianali), fetiali vel sodali F[lav]iali*), [sodali
Antoniniano Veriano Ma]rciano, legato Aug[g. pr. pr. prov. Germa-
niae superioris, proconsuli provinci]ae Africae, leg(ato) A[ug. pr. pr.
prov. Hispaniae citerior?]is et Baeticae (*quod si recte supplevit Pa-
ribeni, fortasse sumendum est Victorinum provincias Hispanias citeriorem**

et ulteriorem coniunctas rexisse quo tempore Baetica a Mauris vastata a senatu ad principem translata est [a. fere 173 cf. vita Sev. 2, 3. 4; vita Marci 21, 1], sed potest etiam cogitari de supplemento leg. A[ug. pr. pr. provinciae nescio cuius, praetori, legato pr. pr. Asiae vel Africae b]is et Baeticae), [comiti divorum Augg. Antonin]i et Veri i[n expeditione Germanica] Litterarum vestigia, quae in v. 10 supersunt, restitutionem certam non admittunt. Gr.

— [Arr]ecina Augurina.

— Aur. Augustianus.

1402 C. AVIDIVS CASSIVS. *Accedunt tituli Syriae Rev. ét. gr. 1934, 252 sq. (12). Dunand Musée de Soueida (1934), 96, 197 (cum imagine tab. 28) (13). Αὐ[ί]δίου Κασσίου t. 12. υ Κασίου t. 13. Ὑπατικός t. 12, 13, λαμπρο(δ)τατος t. 13. Pro salute imperatoris Veri ib.* St.

1408 C. AVIDIVS NIGRINVS, consul suffectus cum Ti. Iulio Aquila altero nundinio a. 110 *fasti Ostienses Not. d. sc. 1932, 190 tab. 2 v. 19: . . . idius Nigrinus. — Nigrinum a. 117 Daciae (non Moesiae superiori) praefuisse iure suo docuit Premmerstein S. Ber. Ak. Münch. 1934, 3, 40 sqq.* Gr.

1409 T. AVIDIVS QUIETVS, consul suffectus cum L. Eggio Marullo ex kal. Maiis usque in kal. Sept. ut videtur a. 111 *fasti Ostienses Not. d. sc. 1932, 191 tab. 2 v. 24: T. Avidius Quietus.* Gr.

— Caecilia Avita.

— L. Aemilius Balbus Avitus (vel Avitius) Cass[ianus?].

1427 T. Aurelianus Nicostratus, v. *infra C 945.*

1440a Aurelius Alexander, Augustorum libertus, vir egregius, praepositus sacrarum cognitionum t. *Minturnensis positus publice Boll. assoc. st. medit. 4 (1933/4) n. 1. 2 tab. 8, 13 = 5 (1934/5) n. 6 p. 158 tab. 4, 2.* St.

1450a M. Aur(elius) Antonius, e(gregius) [v(ir)], sacerdos domus Augustae VI 2010 II 25, *temporibus Commodi.* St.

1463a Aur(elius) Augustianus, dux (*vexillationum per Macedoniam puto*) imperante Gallieno aram Iovi Optimo Maximo Lychnidi posuit *Ann. ép. 1934, 193.* St.

— M. AVRELIVS CONSVS QVARTVS iunior v. C 1283.

1515 L. AVRELIVS GALLVS, consul suffectus (m. Iul. et Aug.?) a. 146 cum Cn. Terentio Iuniore *fasti Ostienses Not. d. sc. 1934, 256 tab. 7 v. 13: L. Aurelius Gall . . .* Gr.

1546 AVR. MARCELLINVS. Cf. Aurel(ius) Marcellinus, vir egregius, qui aram Iovi Optimo Maximo Tricornii posuit *Ann. ép. 1934, 183.* St.

1551 M. Aurelius Marcio. *Idem significatur ἐπιτ[ροπος], cuius uxori Ael(iae) Maximi[llae] (supra A 301) t. positus est a Trocnadibus (Tricomiae) III 6997 = IGR 4, 546.* St.

- 1563a Aur(elius) Num. Eleuther, e(gregius) [v(ir)], sacerdos domus Augustae temporibus Commodi VI 2010 II 26. St.
- 1567 M. Aurelius Papirius Dionysius. P. Oxy. 8, 1110 non hic commemoratur, sed Aurelius Verianus (infra add. A 1629 a), supplendum est Αύρηλ[ίου Ούηριανοῦ τοῦ λαμπροτά]του ἡγεμόνος. Idem igitur, non Papirius Dionysius significatur P. Hamb. 81. Dionysius ergo Aegyptum non a. 188 administravit, sed paucos tantummodo menses aut a. 180/1 aut 183/4 aut 187/8, certe imperante Commodus aliquod tempus ante a. 189. St.
- 1579a M. Aur(elius) Praepelaus, v(ir) [e(gregius, d(ecurio) f(actus)] in collegio sacerdotum domus Augustae Palatinae (Commodi temporibus) VI 2010 b, 13. St.
- 1604 M. Aurelius Sebastenus. Adde t. *Tamusidensem Ann. ép.* 1935, 170: [pro]c. Aureli . . . a. 215. St.
- 1610 IMP. CAESAR M. AVRELIVS SEVERVS ALEXANDER AVG. Mense Iulio (vel Iunio vel ante kal. Iunias, nescio cuius anni; indicatio diei intercidit: . . . u[l]ias) [Caesar (?) fact]us est et toga virili mu[tata?], item mense Iulio aut Iunio (aut Maio) primo consul designatus est pap. lat. *Durae rep. feriale quoddam continens, Rostovtzeff Excavations at Dura-Europos V. season (1934), 295 sq. tab. 31, 2 (cf. Münch. Beitr. z. Papyrusforsch. 19, 1934, 364).* St.
- 1616a M. Aur(elius) Theodorus, v(ir) [e(gregius), d(ecurio) f(actus)] in collegio sacerdotum domus Augustae Palatinae (Commodi temporibus) VI 2010 b, 14. St.
- 1618 Aurelius Theotropus. *Titulum iam habes SEG 6, 796; non legendum λαμπροτάτης, sed λαμπροτράπεζε.* St.
- 1629a Aurelius Verianus, praefectus Aegypti, ὁ λαμπρότατος d. 12 m. Aug. a. 188 papyrus Tebtyni rep., quam benigne mecum communicavit Vitelli (†). Inde cognoscitur eius, non M. Aurelii Papirii Dionysii (supra add. A 1567 in hoc vol.) nomen supplendum esse P. Oxy. 8, 1110: Αύρηλ[ίου Ούηριανοῦ τοῦ λαμπροτά]του ἡγεμόνος a. 188 eundemque nō fallor intellegi P. Hamb. 81 a. 188 d. 8 m. Iun.: τοῦ λαμπροτάτου ἡγεμόνος. St.
- IMP. CAES. L. AVRELIVS VERVS AVGVSTVS = L. CEIONIVS COMMODVS (infra C 606).
- 1676 [A]uspiciatus. VI 10229 invenies etiam ap. D. 8379. Idem fortasse A. Curtius Auspicatus Titinnianus infra C 1609 a. St.

B.

- 30 Baebius Valerius Firmus. *Imaginem tituli Philippensis habes Bull. hell. 1935, 129.* St.
- 38 Balbillus. Cf. infra C 813 cum add.

- 40a . . . CIVS BALBUS, legatus pro praetore (Asiae), patronus Coi, honoratur publice t. mutilo in insula Co rep. Bull. mus. imp. Rom. 3, 1932, 5, 2 = Ann. ép. 1934, 85. Fortasse [Pac]cius Balbus. Gr.
- L. Aemilius Balbus Avitus (vel Avitius) Cass[ianus?].
- 55 BAREA SORANVS. Ad hunc rettulit Graindor fragmentum t. Attici IG 2/3², 3792, ubi legitur ὁ δῆμος ου ὑὸν Σωρ Gr.
- 65a BASSAEVS ANVS, inter pueros (clarissimos), qui ludis saecularibus a. 204 Troiam luserunt ut videtur VI 32334 v. 7. Gr.
- C. IVLIVS QVADRATVS BASSVS.
- 91 Bathyllus. Memoratur praeterea Crinagoras anth. Pal. 9, 542 = n. 40 R. St.
- 97 C. BELLICVS CALPVRNIVS TORQVATVS. Consulatus eius indicatur in dipl. mil. Not. d. sc. 1931, 638 (pri. k. Mart.): C. Bellicius Torquatus. Gr.
- 102 C. BELLICVS NATALIS TEBANIANVS. Huius ni fallor uxor Ἀρ[ρία] Τορκ[ο]υάτου θ[υ]γάτηρ Καλπ[ουρνία Βελ]λίκου Τηβα[νίου] γυνή memoratur in t. Attico mutilo IG 2/3², 3548 a p. 351 (imago Hesperia 3, 73), quem recte restituit A. Wilhelm Anz. Ak. Wien 1935, 83—90. Tebanianus videtur is qui fasces gessit a. 87; nam Ti. Claudius Oenophilus ἱεροφάντης, quem statua honoravit Ar[ria] Calp[urnia] ut patrem adoptivum (τὸν [ποίητ]ὸν [πατέρ]α, suppl. Wilhelm), videtur (ut probabiliter coniecit vir hic doctissimus) idem esse atque Τιβέριος Κλαύδιος ἱεροφάντης IG 2/3², 3546, quem altera saec. I parte floruisse statuerunt Graindor Ath. de Tib. à Trajan 65, Kirchner ad t. (cf. Wilhelm l. l.). Apparet nomina posteriorum Tebaniani, quae sunt Calpurnius Torquatus, deducta esse a stirpe materna. — Tebaniani cognomen derivatum esse a P. Tebano Gavidio Latiare IX 3602 = D. 973 suspicatur Wilhelm p. 88 monens necessitudinem videri intercessisse inter hunc et domum Herodae sophistae (cf. infra add. C 802). Gr.
- [Bel]licus Teba[nianus] v. supra n. 102.
- 104 C. BELLICVS TORQVATVS. In consulatu: C. Bellicius Torquatus (III k. Martias) Bellino Inscr. Rom. de Braga 1895 p. XI. Vel huius vel consulis a. 148 (n. 97) consulatus indicatur in t. Not. d. sc. 1935, 97, 51: ὑπάτω Βελλίκῳ (sic) Τορκουάτῳ. Gr.
- Caecilius Bion.
- 139 BO Fortasse supplendum Bo[nonius], cf. infra n. 144 a. Gr.
- 144a BONONIVS QVINTILIANVS, proconsul (Asiae), memoratur in t. lictoris proximi Pergameno Abh. Ak. Berl. 1932, 5, 36 n. 15. Idem fortasse Quintilianus, legatus consularis Moesiae inferioris sub Antonino Severi filio (v. Quintilianus). Cf. supra n. 139. Gr.
- 146 Bonosus. Nummos habes etiam ap. RIC 5, 2, 592. St.
- 165 C. BRVTIVS PRAESENS. Consulatus eius alter indicatur in folio membranaceo Durae reperto Münch. Beitr. z. Papyrusforsch. 19, 382: [ἐπ]

ὕπ]άτων Βρουντίου (*sic*) Πράϊσεντι τὸ δεύτερον καὶ Ἰουλίου Οὐήρου τὸ δεύτερον (*apparet (Cn.) Iulium Verum defunctum esse antequam consulatum alterum iniret*). Gr.

- 170 BRVTIA CRISPINA = CRISPINA AVGVSTA. *Adde titulum Chium quo honoratur publice* Κρισπείνα Σεβαστή IGR 4, 935. St.

— Tib. Claudius Bucolas.

- 176 Burrus. *Cum Parthenium patrem eius Ti. Claudium audire appareat ex VI 8761 (cf. p. 3463) = D. 1736 (vide infra add. C 951 a), ad eum pertinere videtur fistula aquaria urbana XV 7897, ubi legitur Ti. Claudius Burrus.* St.

C.

- 15a L. Caecilius . . . videtur fuisse septemvir epulonum temporibus fere Neronis cf. t. urbanum positum a. 98 Not. d. sc. 1934, 215, ubi memoratur L. Caecilius Thalamus calator Pompei Gemini (septemviri epulonum). Gr.

- 65 Caecilius Natalis. *De origine Cirtensi v. J. H. van Haeringen, Mnemosyne 1936, 29—32.* St.

- 67 M. Caecilius Numa. *Idem videtur nominari . . . cili. Numa proc . . . in fragmento tituli bilinguis Ephesii servati in schedis Inst. archaeol. Austr.* St.

- 82 CAECILIUS SERVILIANVS. *Aliter de t. 2 iudicavit De' Robertis Hist. 9, 250 sqq.* Gr.

— (Flavius) Callaischrus.

- 257 Calpurnius Celerianus. *Idem fortasse . . . rianus proc(urator), qui Hadriano posuit t. (iam mutilum) Ephesium adhuc ineditum (in schedis Inst. archaeol. Austr.).* Gr.

- 303 L. CALPURNIVS PROCVLVS v. n. 306 a.

- 306a CALPURNIVS REGINNIVS, ὑπατικός, cuius ἐπίτροπος Κλαύδιος Μακάρεϋς memoratur in papyro Brem. Staatsbibl. Inv. 57 inedita, de qua nos certiores fecit Wilcken, in cuius editione 'Bremer Papyri' erit n. 74. Aetas Reginniani eo determinatur, quod haec epistula pertinet ad acta Apollonii strategii nomi Apollonopolitae quem a. 113—120 hoc officio functum esse constat. — Pater fortasse Calpurnii Reginiani n. 307 nisi idem est; itaque hic non potest fuisse ex posteris L. Calpurnii Procli (n. 303) et Domitiae Reginae. Gr.

— AR[RIA] CALP[VRNA] v. supra ad B 102.

— CLAVDIVS CAPITOLINVS.

— L. Aemilius Balbus Avitus (vel Avitius) Cass[ianus?] supra in hoc vol. add. A 335 a.

— TI. CATIVS ASCONIVS SILIVS ITALICVS v. in Siliis.

— M. Clodius Catullus.

- 453 Cartimandua. *De nomine* cf. *Heraeus WfklPh* 1916, 784.
- 522 Cassius Severus. V. 7 pro 'odio' scr. 'odia'.
- 526a CASSIA FARETRIA, clarissima femina, Aelii Saturnini coniunx (Christiana) *t. sepulchralis rep. in coemeterio Callisti Diehl ILChr* 158. 'Saec. III' adnotat editor. Gr.
- 802 TIB. CLAUDIVS ATTICVS HERODES: p. 181 v. 1 pro 'filium' scr. filiam; p. 181 ex. epistulas item dedit ad (Ti. Claudium?) Iulianum *Philostr. v. soph.* 2, 1, 7 p. 60 sq. K.; v. *infra* C 902. Notabile est hunc fascis gessisse cum C. Bellicio Torquato eodem fortasse qui consul fuerat a. 124 (*vide supra* B 99), cuius cognomen Tebanianus indicare videtur eum aliqua parentela coniunctum esse cum Herode, cf. *supra* ad B 102. St.
- 813 Ti. Claudius Balbillus. Βάλβιλλος τ' ὁ σόφος epigramma *Thebis in crure Memnonis* a. 130 incisum *CIG* 4730, ex lectione Peekii l. l. nepos fuit regis Antiochi (IV) (*vide* C. Iulius Antiochus), filius sive C. Iuli Antiochi Epiphanis sive (Iuli) Callinici, pleno nomine (Iulius) Balbillus. Sed mater quoque βασιλῆς fuit (v. 15), fortasse Claudia Capitolina regina (C 1085), filia Claudi Balbilli, quamvis miro casu videatur fieri, ut nomen Balbilli et in domo regia Commagenes et in gente unde oriunda erat Claudia Capitolina inveniatur. Videndum igitur est, num recte inscriptionem interpretatus sit Peek. St.
- Ti. Claudius Burrus v. add. in hoc vol. ad B 176 et C 951 a.
- 852 Claudius Diognetus. In epistula Ps. Iustini Molland Z. f. *neutest. Wiss.* 33, 302—305 eundem significari negat sine idonea causa. St.
- 902 TI. CLAUDIVS IVLIANVS. Epistulam Frontonis ad am. 1, 18 (p. 185 sq. N. = 2, 92 sq. Haines) pleniorē legit Hauler *Wien. Stud.* 53, 167—171. Idem vir doctus observat Valerianum in hac epistula memoratum eundem esse atque grammaticum cognominem (*vita Pert.* 12, 7). Gr.
- 951a (Ti. Claudius) Parthenius. *Apud scriptores* Parthenius. Ti. Claudius Eutomus, Partheni Aug. liberti a quibiclo (= cubiculo) libertus VI 8761 (cf. p. 3463) = D. 1736 eius fuit ex coniectura Mommseni, quae confirmatur reperta fistula aquaria urbana XV 7897 signata Ti. Claudius Burrus (filius eius, v. *infra*), unde efficit appellatum eum fuisse Ti. Claudium Parthenium libertatem videlicet accepisse a Nerone.
- Cubicularius imperatoris Domitiani *Suet. Dom.* 16, 2. *Dio exc.* 67, 15, 1. *Ioann. Antioch. exc. de insid.* 44 p. 82 *De Boor. epit. de Caes.* 11, 11, cf. *Martial.* 4, 45, 2. *tit.*, pugione ornatus *Dio l. l.* Multum valet potentia apud imperatorem cf. *Martial.* 4, 78, 8. Fautor Martialis, cui togam donavit *Mart.* 8, 28; 9, 49. Eum rogat Martialis ut tradat carmina sua imperatori (Domitiano) 5, 6; (Nervae) 12, 11, 5, ei librum XI epigrammatum misit (*Saturnalibus* a. 96) 11, 1, 3 sq. Burri filii eius (v. *supra*) diem natalem quintum celebrat 4, 45, Burrum eundem memorat 5, 6, 6. A. 96

Parthenius in Domitianum coniuravit *Suet. l. l. Dio l. l. et 17, 1. 2. epit. l. l., cf. Tertull. apol. 35, 9.* Nerva operam dante Parthenio interfectore Domitiani imperator est factus *Eutr. 8, 1, 1 (= Oros. 7, 11, 1 qui errore eum spadonem dicit).* Nervam trepidantem confirmat *epit. 12, 2,* sed paulo post milites requisitum eum invito imperatore iugulavere *ib. 12, 8.* *Ioann. Antioch. exc. de insid. 45 p. 83 (= Dio 68, 3, 3) et 44 p. 82; cf. Suet. Dom. 23, 1. Plin. paneg. 6, 2.* Laudatur ut poeta *Martial. 5, 6, 2; 8, 28, 1 (facundi); 9, 49, 3 (vates); 11, 1, 6; 12, 11.* — Maximus libertus eius *Suet. Dom. 17, 2. Dio exc. 67, 17, 2.* — Memoratur praeterea *Iuvenal. 12, 44 (schol. c(a)elatoris nomen absurde).* *Apoll. Sidon. epist. 5, 7, 3.*

St.

- 965 P. Claudius Pollio. *Non ad hunc pertinet t. 2, quippe qui aliam cohortem indicet.* St.

- 1148 CLEOPATRA SELENE. Cf. B. Chanler *Cleopatra's Daughter, the Queen of Mauretania, 1934.* De tempore mortis nihil certi affirmare ausim, cum defectiones lunae illo tempore plures evenerint (anno a. C. 4, 1, p. C. 2, 3, 4, 6 cet.), cf. F. K. Ginzel *Spezieller Kanon d. Sonnen- u. Mondfinstern. (1899), 146.* St.

- 1151a . . . us Clodianus, ἀπὸ ἐπιτρόπων (= ex procuratoribus), τῶν ἐν Μουσείῳ (= Museo Alexandrino ut videtur, cf. Lemerle *Bull. hell. 1935, 132—137*) σειτουμένων, honoratus publice a Philippensibus *Bull. hell. l. l. 132 sq. Saec. III videtur.* St.

- 1159a M. Clodius Catullus, procurator Mauretaniae Tingitanae a. 109 (d. 14 m. Oct.) *dipl. mil. Compt. rend. 1935, 408 sq.* St.

- 1179 M. CLODIVS PVPIENVS MAXIMVS = IMP. CAES. M. CLODIVS PVPIENVS MAXIMVS AVG. Uxor ut videtur . . . antia Pulchra VI 31237 b (t. 2 qui non est filiae sed uxoris). St.

- 1339 CN. CORNELIVS CINNA MAGNVS. De loco Senecae de clem. 1, 9 egit *Préchac Rev. de philol. 61, 1935, 361—370.* Gr.

- 1424 Cn. Cornelius Pulcher. Ti. f. (non Cn. f.) t. 1. St.

- 1587a Crispinus, praeses provinciae Phoenices a. 292 *cod. Iust. 1, 23, 3, cf. Harrer Stud. in the hist. of Syria 60.* Gr.

- 1639 P. Cussius Phoebianus. Idem fortasse . . . us Phoebianus, tribunus cohortis primae vigilum *fistula aquaria urbana Not. d. sc. 1902, 464.* St.

C

- 1 C. C (Γάιος Κ) inter testes senatus consulti de Mytilenaeis facti d. 29 m. Jun. (?) a. 25 a. C. *IG* 12, 2, 35 = *IGR* 4, 33 col. c. Gr.
- [C.] IVLIVS CAMILIVS GAL[ERIVS ASP]ER C . . . CIVS.
- C. CA STATILIVS SEVERVS HADRIANVS v. *infra* in Statiliis.
- 2 C. P. c(larissima?) f(emina?) *XI* 6712, 368 signaculum. Gr.
- 3 C. C SECVNDVS (*duae aut summum tres litterae in t. perisse videntur, C[l(audius)] supplevit Klebs PIR¹ C 3 probabiliter*), praetorius temporibus *Antonini Pii*, patronus coloniae Faleriensis, maritus Antoniae Picentinae, quae imp. Antonino posuit t. *Faleriensem IX* 5428 = *D.* 5652. Gr.
- 4 M. CA, legatus pro [praetore] (proconsulis Asiae), *nominatur in t. sepulchrali comitis cuiusdam Ephesio III* 7128. *Vide num idem sit M. Calpurnius Rufus infra n. 313.* Gr.
- Cadicianus v. Caedicianus.
- Cadicia v. Caedicia.
- 5 Cadilla (*traditur gadilla sive glacia, edd. Glaucilla, Gladilla, Claudilla, cf. Heraeus in ed. p. XXXV sq.) Martial.* 7, 87, 7. St.
- 6 C. CADIVS RVFVS memoratur in nummis a) *Bithyniae in parte adversa cum capite et inscriptione nominis Britannici Caesaris, in aversa* ἐπὶ Γ. Καδίου 'Ρούφου ἀνθυπάτου πάτρ(ωνος) *Rec. d. monn. gr. As. 1, 236, 6.* b) *Nicaeae 1) in adversa cum capite et inscriptione nominis Claudii, in aversa* Γ. Κάδιος 'Ρούφος ἀνθυπάτος Νεικαϊέων *Rec. 1, 400, 27—29.* 2) *Messalinae, in adversa* α) *eadem atque in b 1 ib. n. 31—33, β) ἐπὶ Γ. Καδίου 'Ρούφου ἀνθυπάτου πάτρωνος Νεικαϊέων (in monogrammate) ib. n. 34.* 3) *Britannici, eadem aversa atque in b 1 ib. n. 35.* 4) *in adversa* Πρώτη πόλις τῆς ἐπαρχείας, *in aversa eadem atque in b 1 ib. n. 30.* c) *Nicomediae 1) exhibentes ab altera parte caput et inscriptionem nominis Claudii, ab altera* [ἐπὶ Γα]ίου Καδίου 'Ρούφου ἀνθυπάτου πάτρ[ωνος] (*nomen civitatis in monogrammate*) *ib. 517, 20.* 2) [Με]σσαλείνα Σεβαστή [νέα Ἡρα], *in aversa* ἐπὶ Γ. Καδίου 'Ρούφου ἀνθυπάτου πάτρωνος (*sequitur monogramma*) *ib. 518, 23.*

Nomina plena exhibent nummi. Cadius Rufus *Tac.* — Proconsul Bithyniae *intra a. 43, quo filius Claudii dici coeptus est Britannicus, et a. 48, quo Messalina damnata est, nummi.* Patronus (provinciae Bithyniae) *nummi a, Nicaeae n. b 2 β, Nicomediae n. c 1. 2. A. 49 accusantibus Bithynis lege repetundarum damnatus Tac. a. 12, 22; h. 1, 77; a. 69 ab imp. Othone senatorius locus ei redditus Tac. h. 1, 77. Fragmentum tituli urbani bilinguis dedicati a quibusdam Ponti et Bithyniae civitatibus o L. f. Rufo*

- pro[cos.] patrono, VI 1508 = IG 14, 1077 = IGR 1, 139, *ad hunc rettulit Eckhelium secutus Mommsen Ges. Schr.* 8, 180 *vix recte*; cf. Bosch *Kleinas. Münz. d. Kaiserz.* 2, 1, 1935, 82. — C. Kadius C. f. Gal. Rufus C. Kadii C. l. Cimbri filius *memoratur in t. Abellinate X 1158.* Gr.
- 7 Cadmus, carnifex *Hor. s. 1, 6, 39, cf. Porphyr. ad l. c.* St.
- VILIVS CADVS (Kadus *traditur*).
- 8 CAE, consul (suffectus) nonis Mais *a. inc. XIV 4276; fortasse idem atque L. Iunius Caesennius Paetus; v. infra n. 174.* Gr.
- Q. POSTVMIVS CA[E?] vel CA[L?]
- 9 A. CAE, clarissimus vir, *memoratur in fragmento VI 37061; fortasse cogitari potest de A. Caecina Tacito (v. infra n. 107).* Gr.
- 10 C. CAE IVS[TVS] RVFVS (Γάϊον Καί ν 'Ιούσ[τον] 'Ρούφον *extat in lapide*), legatus pro praetore (proconsulis Achaiae vel Macedoniae), tribunus plebis designatus, *honoratur publice a Demetriensibus 'Εφημ. ἄρχ. 1929, 142 (in altera baseos parte titulus extat Caesaris dictatoris).* — Cf. *infra* Caecilius Iustus n. 51. Gr.
- EGNATIVS CAECI ANTISTIVS LVCE
- 11 CAECIDIANVS (*nomen ut opinor corruptum; scribendum videtur Caedicianus vel Caecilianus*), praetor memoratus a Pomponio *Ulpian. dig. 4, 3, 7, 10. Non diversus fortasse Q. Aburnius Caedicianus (supra A 21).* Gr.
- PVBLILIA CAECILIANA.
- 12 Caecilianus, cui Galenus librum dedicavit, quem de filio eius curando scripsit (τῷ ἐπιλήπτῳ παιδί ὑποθήκη) *11, 357 sqq.* St.
- CAECILIANVS (*Tac. a. 6, 7*) *v. infra* Caesilianus n. 187.
- Aurelius Ca[e]cilianus.
- L. BAEBIVS CAECILIANVS.
- Q. Caecilius Cisiacus Septicius Pica Caecilianus.
- Domitius Caecilianus.
- C. HERENNIVS CAECILIANVS.
- LABIENVS PVDENS CAECILIANVS.
- MAGIVS CAECILIANVS.
- M. Marius Festus Caecilianus.
- M. MEMMIVS CAECILIANVS.
- C. MEMMIVS CAECILIANVS PLACIDVS.
- C. SABVCIVS MAIOR CAECILIANVS.
- SEX. SENTIVS CAECILIANVS.
- 13 (Caecilius), e(gregiae) m(emoriae) v(ir) *vel potius em(inentissimus) v(ir), pater Caeciliae Logianae t. Salonitanus III 8713.* St.
- 14 Caecilius, Calactinus *Athenaeus 6 p. 272 f, 11 p. 466 a. Suid. s. Καικίλιος (cf. s. 'Ερμαγόρας 3024 Adler. Τιμαγένης a); Megareus Anonymi Etymol., cf. ed. Ofenloch p. XI. 'Ρήτωρ σοφιστεύσας ἐν 'Ρώμῃ ἐπὶ τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος [καὶ ἔως 'Αδριανοῦ errore additum] καὶ ἀπὸ δούλων, ὡς τινες*

ιστορήκασι, καὶ πρότερον μὲν καλούμενος Ἀρχάγαθος, τὴν δὲ δόξαν Ἰουδαῖος
ib. Amicus Dionysii Halicarnassensis *Dionys. ad Cn. Pompeium*
 3, 20 *Usener-Radern.* 2, 240. Conscripsit librum de bellis ser-
 vilibus (*sc. in Sicilia gestis*) *Athenaeus* 6, p. 272; et de historia
ib. 11, p. 466 a et rhetorica multa quae recenset *Suid.* l. l., *cf. prooem.*,
 de figuris *Quintil.* 9, 3, 84. *Laudatur saepius a Quintiliano, a Ps. Plu-*
tarcho βλοῖ τῶν δέκα ῥητόρων, *in libello* περὶ ὕψους, *quia Caecilius*
librum eiusdem argumenti scripsit. Fragmenta omnia collegit E. Ofen-
loch (1907), *historica Jacoby FGr Hist* 2 B n. 183, *cf. 2 D p. 607 sq.* *Cf.*
Christ-Schmid 2⁶, 463—466. *Schürer Gesch. d. jüd. Volk.* 3⁴, 629—633.
Brzoska RE 3, 1174—1188. St.

- 15 Caecilius, senex spado *vita Avid. Cass.* 10, 9 *in epistula ficta.* St.
 — Q. Caecilius C VI 34073, v. *infra* Q. Caecilius Metellus Creti-
 cus Silanus n. 64.
 16 CAECILIUS AEMILIANVS (καὶ κιλίων *cod. Peirescianus*), qui proconsul
 Baeticae fuerat, ab Antonino Severi filio interfectus, quod oraculum Her-
 culis Gaditani consulisset *Dio exc.* 77, 20, 4 = *Exc. de virt.* 2, 399, 390
Roos. Fortasse idem qui sequitur. Gr.
 17 SEX. CAECILIUS AEMILIANVS honoratus publice titulis Thibiucensi *Cagnat-*
Merlin Inscr. d'Afr. 418 (1), *rep. loco quodam regionis eiusdem, qui hodie*
dicitur Bordj-Touta VIII 25 367, *melius ex lectione Merlinii Bull. tr. hist.*
1915 p. C (2).

Sex. Caecilius Aemilianus t. 1. [Se]x. Caecilius Aemilianus t. 2 (*ubi prae-*
nomen male antea legerant M.). Sex. filius Quirina t. 1. 2. *Origine sine dubio*
Africana, parentela probabiliter coniunctus cum Sex. Caecilio Crescente Volu-
siano (n. 37) et Sex. Caecilio Volusiano, avo [Caeciliae] Petronianae Aemi-
lianae (n. 87), qui ex eadem regione oriundi videntur, fortasse etiam cum
Sex. Caecilio Africano (qui sequitur). Cursum honorum exhibent tituli: X vir
stlitibus iudicandis, quaestor Aug. candidatus t. 1. 2; legatus pr. pr. pro-
vinciae Africae t. 2 (in t. 1 supplendum videtur, ubi post v. 6 nihil extat nisi
provinciae Africae litteris minoribus, cf. Héron de Villefosse Bull. tr. hist.
1915 p. C sq.), tribunus plebis t. 1. 2, praetor t. 2, VII vir epulonum ante
quaesturam t. 1. 2. Patronus (Thibiucensium) t. 1, oppidi nescio cuius
Africani t. 2. — Potest idem esse Caecilius Aemilianus, qui praecedit. Gr.

- 18 Sex. Caecilius Africanus. *Tria nomina ap. Ulpian. dig.* 25, 3, 3, 4; Sex.
 Caecilius *Gell.*; Sex. Caecilius vel Caecilius vel Africanus *passim in dig.*
Incertum num idem Sex. Gai inst. 2, 218. *dig.* 29, 5, 1, 27; 30, 32 pr., *cf.*
Lenel Palingenesia 2, 1229.

In disciplina iuris atque in legibus populi Romani noscendis interpre-
 tandisque scientia usu auctoritateque inlustri fuit *Gell.* 20, 1, 1. Eius
 disputatio cum Favorino *ib.* (*sed cf. dubitationem quam protulerunt Seckel-*
Kuebler Jur. anteius. rel. 1⁶, 97); floruit ergo aetate *Pii, (Salvii) Iuliani*

iure consulti aequalis minor natu et discipulus, cf. dig. 19, 1, 45 pr.; 25, 3, 3, 4; 30, 39 pr. al.; Gell. l. c. eius ut mortui meminit. Scripsit 'Quaestionum' libros novem ind. Florent. dig., liber vicesimus epistularum citatur dig. 30, 39 pr., laudatur passim in dig. Reliquias collegit Lenel Palingenesia 1, 1—36 et Sav. Z. 51, 1—53. Cf. Krüger Gesch. d. Qu. u. Lit. d. röm. Rechts² 194—197. St.

19 Caecilius Agricola, inter assentatores Seiani nequitia nemini cedens post necem eius capitis damnatus venas exsolvit Dio exc. 76, 5, 6. St.

20 P. CAECILIUS ALLENIVS FAVSTVS MAXIMVS SEVERIANVS, clarissimus vir, consul (*suffectus a. inc. saec. III ut videtur*), honoratus a Caecilio Gaio iun(iore) alumno VI 1362. Gr.

— Caecilius Archagathus v. supra n. 14.

21 Caecilius Arellianus, procurator rationis privatae provinciae Ciliciae, vices agens praesidis (ἐπίτροπος Κιλικίας λόγου πραιβάτης ὁ καὶ τὰ μέρη τῆς ἡγεμονίας ἐνχειρισθεὶς) t. Ephesius Forsch. Ephes. 3, 140, 54. St.

22 CAECILIUS ARISTO memoratur in actis ludorum saec. a. 204 VI 32329 v. 15 (1), in t. urbano VI 31338 a (= D. 452), melius 36899 (2). — [C]aecilius Aristo t. 1. Caecilius Arist[o] t. 2. Καϊκίλιος Ἀρίστων Dio 78, 39, 5.

Clarissimus vir t. 2. Curator operum publicorum a. 214 (d. 3 m. Iul.) t. 2. Paulo ante curam operum publ. consulem (*suffectum*) eum fuisse putaverim. Praeses Bithyniae a. 218 Dio l. l. — Uxor eius, cuius nomen perit, inter matronas, quae ludis saecularibus a. 204 Iunonem reginam invocaverunt t. 1. Gr.

23 L. Caecilius Athenaeus, L. f., a militiis, procurator Augusti a studiis [L]a[t(inis)?]; duovir coloniae Sufetulensis VIII 11340 (cf. p. 2354).

Filius: Caecilius Donatus Aufidianus, flamen perpetuus. St.

24 Caecilius [B]assus, procurator V 2182 t. Altinas. St.

25 Caecilius Bion, medicus graecus, scripsit περί δυνάμεων, auctor Plinii n. h. ind. 28, affertur 28, 200 (didicisse se ex barbaris tradidit). Wellmann Herm. 42, 616, 1 num recte eundem iudicet Caecilium medicum enumeratum inter auctores (latinos) Plin. n. h. ind. 29 (29, 85 ut Caecilius in commentariis reliquit), valde dubito. De aetate utriusque non constat. St.

26 M. Caecilius Candidus nominatur in t. in insula Macride rep. IGR 4, 1582, quem posuit ἀπελεύθερος Μάρκου Καϊκιλίου Κανδίδου καὶ Μάρκου Λαρτιδίου Κέλερος: quorum hic videtur parentela coniunctus cum Ti. Lartidio Celere consule a. inc. (cf. III p. 1981). Gr.

27 Caecilius Capella, persecutus Christianos 'in illo exitu Byzantino' (sc. Byzantio a Septimio Severo capto) occisus est Tertull. ad Scap. 3. St.

28 Caecilius Celer, post mortem Domitiani a M. Aquillio Regulo rogatus ut Plinium Regulo reconciliaret Plin. epist. 1, 5, 8. Nescio num idem Celer ad quem dedit Plin. epist. 7, 17. St.

- 29 L. CAECILIUS CELER RECTVS, L. f., quaestor provinciae Baeticae, tribunus plebis, praetor II 190 t. *Olisiponensis publice positus*. Gr.
- 30 L. Caecilius Cilo, L. f., quattuorvir aedilicia potestate t. *Comensis* V 5279 = D. 6728. *Incertum qua parentela coniunctus cum Plinio minore, cf. quae de ea re disseruit W. Otto S. Ber. Ak. Münch. 1919, 10, 5—14.* St.
- 31 Q. Caecilius Cisiacus Septicius Pica Caecilianus, procurator Augustorum (sc. Gai et Claudii ut videtur, cf. *Hirschfeld Kais. Verw.*² 390 sq. *Domaszewski Korr. Bl. 1898, 82, 9.*) et pro legato provinciae Raitiai et Vindelic(iai) et vallis Poenin(ai); augur, flamen divi Augusti et Romai (Veronae) V 3936 = D. 1348 t. *Veronensis*. St.
- 32 CAECILIUS CLASSICVS, ex Africa oriundus *Plin. ep. 3, 9, 3*. Proconsul Hispaniae Baeticae eodem anno quo Africam rexit Marius Priscus (*imperante Nerva ut opinor*) *ib. 3, 4, 2; 3, 9, 2, 3*; homo foedus et aperte malus proconsulatum non minus violenter quam sordide gessit *ib. 3, 9, 2, 12, 13*; Norbanum Licinianum relegavit *ib. 3, 9, 31*. Accusationem vel fortuita vel voluntaria morte praevertit *ib. 3, 9, 5, cf. 3, 4, 7*, nihilo minus Baetica etiam in defuncti accusatione perstabat *ib. 3, 9, 6*. Repetundarum accusatus a Plinio et Luceio Albino (*a. 98 ut videtur, cf. Otto S. Ber. Ak. Münch. 1919, 10, 77—84*); damnatus *Plin. 3, 4, 2—8; 3, 9, 1, 7—17; 6, 29, 8*. Casta uxor *ib. 3, 9, 19, 29, 34*; filia memoratur nomine non posito *ib. 3, 9, 17, 20*; Cluvius(?) Fuscus gener *ib. 3, 9, 18*. Gr.
- (CAECILIUS?) CORNVTVS (*Suid. s. Κορνοῦτος*) v. Cornutus.
- 33 M. CAECILIUS CORNVTVS, M. filius Gal(eria), et Flaminia L. f. uxor memorantur in titulis gemellis sepulcri familiae leibertorum leibertarum VI 38109. 38110. *Aut is qui sequitur aut filius eius*. Gr.
- 34 M. (CAECILIUS) CORNVTVS, frater Arvalis, memoratur in fragmento actorum *Arv. VI 32338* ([M. Co]rnutus v. 4, M. Corn[utus] v. 10), quod ad a. 733 et 734 = 21 et 20 a. C. pertinere recte puto contendit *Hula Arch. ep. Mitt. 1892, 23—28*, cui adsensus est *Hülsem CILVI ad t., cum de a. p. C. 28 cogitaverit Henzen adsentiente Mommseno Eph. ep. 8 p. 303—309*. M. Cornutum fratrem Arvalem a. 14, 20, 21 p. C. non hunc sed filium eius (qui sequitur) esse statuerim.
- Filius sine dubio M. Cornuti, qui se interemit in praetura a. 43 a. C. (cf. *Münzer RE 3, 1200, 45*). M. Caecilius M. f. Galeria Cornutus, maritus Flaminiae L. f. (n. 33), utrum Cornutus hic an filius eius putandus sit, non liquet neque pro certo diiudicandum est, num uni ex Caeciliis Cornutis liberae rei p. exeuntis vel aetatis imperatoriae ineuntis positus sit t. *Pergamenus IGR 4, 423* [ὁ δῆμος Μᾶ]ρκο[ν Κορνοῦτο[ν]. *Ad eum de quo agitur dedisse Tibullum carmina 2, 2* (Cornute v. 1) et 2, 3 (Cornute v. 1) non sine aliqua probabilitate coniecit *Cichorius Röm. Stud. 264* (de aliquo e familia Sulpiciorum Camerinorum cogitavit *Marx RE 1, 1323*). Gr.
- 35 M. CAECILIUS CORNVTVS memoratur in actis fratrum Arvalium a. 14 p. C.

VI 2023 a = D. 5026 (1), a. 20 VI 32340 (2), a. incerto Tiberii VI 2023 b (3), in cippis terminalibus VI 1267 a. b (4. 5), 31573 = D. 5940 (6), 31574 = D. 5941 (7), 37037 (8).

M. Caecilius Cornutus t. 2. 4—8. M. Cornutus t. 1. . . . Cornutus t. 3. Caecilius Cornutus Tac. a. 4, 28. — *Filius probabiliter eius qui praecedit. Aut hic aut pater M. Caecilius M. f. Galeria Cornutus, maritus Flaminiae L. f. (n. 33). Frater Arvalis in collegio adfuit a. 14 t. 1, a. 20 t. 2, a. inc. t. 3; de fragmento actorum VI 32338 v. in patre. Curator locorum publicorum iudicandorum aetate Tiberii (intra a. 15 et 20 ut videtur cf. RE 13, 471, 165) t. 4—8 nominatur tertio loco (post L. Nonium Asprenatem consulem a. 6 et P. Viriasium Nasonem tribunum plebis) t. 4—6 (unde nolim colligere eum tunc quaestorium fuisse); locum (secundum) obtinet post Asprenatem t. 7. 8. Vibius Serenus iunior cum a. 24 patrem maiestatis accusaret, adnectebat Caecilium Cornutum praetorium ministravisse pecuniam; qui taedio curarum et quia periculum pro exitio habebatur, mortem in se festinavit; postea adseverabat Serenus pater innocentem Cornutum et falso exterritum Tac. a. 4, 28. 30. Gr.*

- 36 Q. Ca[ecilius] Crep[ereianus] Salv. . . . nominatur in fragmento t. Ostrani XI 6188; parentela coniunctus videtur cum Q. Caecilio Rufino Crepereiano (n. 76) et M. Caecilio Fusciano Crepereiano Flor(i)ano (n. 47); cf. etiam C. Caecilius Salvianus n. 78. Gr.

- 37 Sex. Caecilius Crescens Volusianus, Q. f. Quirina, praefectus fabrum, sacerdos curio sacris faciendis, advocatus fisci Romae, procurator vicesimae hereditatum, ab epistulis divi Antonini (Pii) et post huius mortem Augustorum (Marci et Veri); patronus municipii tit. positus ei publice Thuburbo minore VIII 1174 = D. 1451. Pater sine dubio Sex. Caecili Volusiani consularis (n. 87). St.

- 38 Caecilius Cyprianus. Cum de scriptoribus rerum ecclesiasticarum agere huius operis non est, satis visum est revocare ad Harnack Gesch. d. altchristl. Lit. 1, 688—723; 2, 334—396. Bardenhewer Gesch. d. altkirchl. Lit. 2², 442—517. Teuffel-Kroll 3⁸ p. 157—165. Schanz-Krüger 3³, 333—393. Monceaux Hist. litt. de l'Afrique Chrétienne 2, 201—384. St.

- 39 Q. CAECILIUS DENTILIANVS, consul suffectus cum M. Antonio Pallante d. 5 m. Mai a. 167 vel 168 III p. 888 cf. p. 1992 dipl. mil., quod datum esse a. 167 vulgo statuitur nescio num recte; dicitur enim Marcus in aere trib. pot. XXI (= d. 10 m. Dec. a. 166/167) imp. V cos. III, Verus trib. pot. VII (d. 10 m. Dec. a. 166/167) imp. V cos. III, in nummis autem tribuniciae potestati XXII Marci, VIII Veri respondent imperatoriae salutationes quarta et quinta (cf. Kubitschek S. Ber. Ak. Wien 213, 5, 111 sq. 126. 128). — Vix idem atque Q. Caecilius Marcellus Dentilianus n. 56, potius filius eius. Gr.

- 40 **Caecilius Dextrian(us)**, pro(curator aquarum) a. 161 *fistula plumbea urbana* XV 7319. *St.*
- 41 **Caecilius Donatus Aufidianus**, filius L. Caecili Athenaei VIII 11340. *St.*
- 42 **Q. Caecilius Epirota**, grammaticus, Tusculi natus, libertus (T. Pomponi) Attici, cum filiam patroni nuptam M. Agrippae doceret, suspectus in ea et ob hoc remotus, ad Cornelium Gallum se contulit vixitque una familiarissime. Post mortem Galli scholam aperuit. Primus dicitur Latine ex tempore disputasse primusque Vergilium et alios poetas novos praelegere coepisse *Suet. gramm. 16. Domitii Marsi de eo versus ib.* *St.*
- 43 **A. CAECILIUS FAVSTINVS**, consul suffectus a. 99, imp. Traiano a. 116 dedicavit arcum Mactaritanum VIII 11798 (1); memoratur in *dipl. mil. a. 105 III p. 865, cf. 1972 (2); consulatus eius indicatur in tabulis veteranorum III p. 1970 = D. 1999 (3), p. 1971 = D. 2000 (4).*
Tria nomina exhibent t. 2—4; in t. 1 praenominis lectio dubia. — Consul d. 14 m. Aug. a. 99 cum Q. Fabio Barbaro t. 3. 4. Legatus Aug. pr. pr. Moesiae inferioris a. 105 (d. 13 m. Mai) t. 2. Proconsul Africae a. 116 t. 1. *Gr.*
- 44 **CAECILIUS FELIX** (III 14149⁴⁵, nomina plus minus mutila in aliis miliaris), legatus Aug. pr. pr. (Arabiae) imperante Severo Alexandro ante a. 226 ut videtur, cum Alexander cos. appelletur, nondum cos. II miliaris Arabiae III 14149^{9, 14, 27, 45} = Thomsen *Röm. Meilenst. d. Prov. Syria, Arab. u. Pal. (Zeitschr. d. D. Pal. Ver. 40) n. 164 a 2. 157. 141 b. 126 e 1.* *Gr.*
- 45 **C. Caeci[lius] Felix**, egregius vir t. *Bisicae rep. VIII 12300 = D. 6829. Vix idem sed certe parentela coniunctus C. Caecilius Felix, Bisica oriundus, speculator VIII 2586 = D. 2381 (t. Elagabali vel Severi Alexandri temporibus tribuendus).* *St.*
- 46 **Q. Caecilius Fronto**, L. f., Galeria, procurator Augusti (Hispaniae ceterioris); quaestor, II vir (coloniae Tarraconensis) t. II 4139. *St.*
- 47 **M. CAECILIUS FVSCIANS CREPEREIANVS F[L]OR(I)ANVS** (Fiorano in lapide), legatus Aug. pr. pr. (Arabiae), honoratur una cum M. Caecilio Rufino filio t. *Bostreno III 93 = Princeton Univ. Syria 3 A 4, 229, 528. Filius fortasse idem atque M. Caecilius Rufinus Marianus n. 77. Parentela cum his coniuncti videntur Q. Caecilius Rufinus Crepereianus n. 76, frater fortasse Fusciani, Q. Ca[ecilius] Crep[ereianus] Salv. . . . n. 36, Q. Crepereius Germani filius Papiria Rufinus civis Thevestinus VIII 16556 = D. 6839.* *Gr.*
- 48 **Caecil(ius) Hermianus**. *Tituli Ancyрани IGR 3, 179 (= Ditt. Or. Gr. 540) (1). 205 (= Arch. ep. Mitt. 9, 122) acephalus (2).*
 Consiliarius Augusti ducenarius (δουκ[η]νά[ριος] ἐπὶ συμβουλίου τοῦ Σεβ.), δικάριστος t. 1. Eques Romanus (ἵππεύς Ῥωμαίων) t. 2. Pater et avus senatorum t. 1. 2. Nonnullis officiis functus in provincia Galatia et in civitate Ancyra (δὲς νεωκόρος appellata inde a Valeriani et Gallieni tempori-

- bus*) t. 1. *Idem videtur Hermianus, vir equestris ordinis* ([Ι]ππικός), ἐν δῆμοις ἄρχων πέλεν ἐκ βασιλῆος (*significari videtur eum ab imperatore ad officia quaedam gerenda promotum esse*). maritus Arrianae, pater Glycerae t. *Galaticus versibus compositus* Bull. hell. 21, 92 = IGR 3, 146. St.
- 49 Q. Caecilius Honoratianus, egregius vir, pater Q. Caecili [R]estitutiani t. *Thuggensis Cagnat-Merlin Inscr. d'Afr. 541*. St.
- 50 Caecilius Isidorus, C. l(ibertus), homo ditissimus, cuius testamentum a. 8 a. C. Plin. n. h. 33, 135. St.
- 51 Caecilius Iustus, cur(ator) ludorum vel munerum et venationum, nominatur in tessera plumbea urbana exhibente in parte aversa caput iuvenile (*Gai Caesaris ut opinatur Rostowzew*) Tesser. syll. 515; fortasse ordinis senatorii cf. Klio Beih. 3, 49. Vix idem C. Cae . . . Ius[tus] Rufus supra n. 10. Gr.
- 52 [C]aecilius [Iu]ventianus, procurator Augusti (Norici) t. *Celeianus III 5182, cf. p. 1830*. *Idem videtur Caecilius Iuventianus, cui imperator Pius rescripsit* dig. 48, 18, 10 pr. St.
- 53 Q. CAECILIUS LAETVS. Tituli: ei positus est t. *Milevitanus (mutilus) VIII 8207 (1)*; ipse posuit legatus legionis *Apulenses Fortunae reduci III 1011 (2)*, genio legionis XIII geminae *III 1012 (3)*, Soli invicto *III 1013 (4)*.
Q. Caecilius C. f. Quirina Laetus t. 1. Q. Caecilius Laetus t. 2—4. *Origine Cirtensis ut videtur. Honores, qui usque ad proconsulatum inverso ordine recensentur in t. 1, ante praeturam exciderunt*. Clarissimus vir t. 1. Prae[tor], curator coloniae Formianorum, curator coloniae Pisaurensium t. 1; legatus Aug. legionis XIII geminae t. 1—4; proconsul provinciae Baeticae t. 1; sodalis Augustalis t. 1. *Commodi temporibus eum adiudicavit Ritterling* R E 12, 1724. Gr.
- L. TETTIVS NONIVS CAECILIUS LYSIAS.
- 54 Caecilius Macrinus, amicus Plini, qui ad eum dedit epist. 3, 4 de sententia eius rogans. St.
- 55 Q. CAECILIUS MARCELLVS, Q. f. Arnensis, quaestor provinciae Narbonensis, tribunus plebis, praetor, in utroque honore candidatus divi Traiani Augusti, legatus pro praetore provinciae Narbonensis et provinciae Baeticae, proconsul provinciae Siciliae XIV 2498 = D. 1045 t. *in agro Tusculano rep. Origine Carthaginiensem eum fuisse ex Arnensi tribu et loco statuarum filio (qui sequitur) Thibiuciae positarum coniecit Dessau* Herm. 45, 21 nescio an recte. Gr.
- 56 Q. CAECILIUS MARCELLVS DENTILIANVS honoratus publice t. *Thibiucensi VIII 14291 = D. 1096 (1)*; ad eundem pertinere videtur fragmentum item *Thibiucense VIII 14292 (2)*.
Q. Caecilius Q. f. Arnensis Marcellus Dentilianus t. 1; in t. 2 legere sibi visus est Tissot . . . io Q. f. . . . idiano. — *Filius sine dubio eius qui praecedit. Cursum honorum usque ad legationem Aquitanam exhibet t. 1*.

Xvir stlitibus iudicandis (*cf. t. 3*), tribunus militum legionis [XI?] Claudiae piaae fidelis, [quaestor] provinciae Africae, aedilis curulis candidatus divi Hadriani, praetor candidatus eiusdem, legatus (proconsulis) provinciae Cretae Cyrenarum, legatus provinciae Hispaniae (*utrum legatus iuridicus fuerit Hispaniae citerioris an legatus proconsulis Hispaniae ulterioris, diiudicari nequit*), proconsul provinciae Cretae Cyrenarum, legatus legionis XII fulminatae, legatus Aug. pr. pr. provinciae Galliae Aquitanicae. — Patronus Thibiucensium *t. 1*.

Nescio num idem sit Q. Caecilius Dentilianus, consul suffectus d. 5 m. Mai a. 167 vel 168 (n. 39); mirum enim esset virum, qui in praetura candidatus fuerat Hadriani, post triginta minimum annos consulatum adeptum esse; itaque magis crediderim Dentilianum huius filium fuisse. Gr.

- 57 Caecilius Marcianus, procurator videtur Augusti marmorum Carystiorum a. 137 III 12288. St.

- 58 CAECILIUS MATERNVS memoratur in *t. Traianae Augustae rep. IGR 1, 745 cf. 1493 (de lectione vide Stein Thracia 36, 3), in nummis cisis I Marcianopoli a) exhibentibus caput Commodi barbati, tamen etiam iuvenile et inscriptionem* Αὐ. Καϊ. Λ. Αὐ. Κόμοδος, *in aversa* ἡγε(μονεύοντος) Καικιλ. Ματέρνου Μαρκιανοπολειτῶν *Dressel Zeitschr. f. Num. 24, 1904, 26 cf. Tacchella Rev. num. 1902, 369 n. 4 b) eadem adversa, in aversa* ἡγ. (*vel. ἡγε.*) Καικ. Ματέρνου Μαρκιανοπολειτῶν *Tacchella Rev. num. 1901, 314, melius 1902, 369 n. 5 cf. Dressel l. l. 28, 2. II Pautaliae in parte adversa* Αὐτ. (*vel* Αὐ.) Καϊ. (*vel* K.) Μάρ. Αὐρ. Κόμοδος *vel* Αὐτ. (*vel* Αὐ.) Καϊ. Μάρ. Αὐ. Κόμοδος Ἀν. *vel* Αὐτ. Καϊ. Μ. Κόμοδος (n. 200), *in aversa* ἡγε. Καϊ. (Κα. n. 200) Ματέρνου Οὐλπίας Παυταλίας *vel* ἡγε. Καϊ. Ματέρνου Παυταλίας Στρώμων *cum typis diversis Ruzicka Bull. inst. arch. Bulg. 7, 1932/33, 77—79 n. 190—200. III Philippopoli cum capite Commodi et inscriptione* Αὐ. Καϊ. Μάρ. (*vel* M.) Αὐ. Κόμοδος, *in parte aversa* ἡγε. Καϊ. Ματέρνου Φιλιπποπολειτῶν *Postolakas Κατάλ. ἀρχ. νομισμ. (mus. Athen.) 1, 147 n. 1020. 1021. Lischine Monn. gr. de Thrace 1902, 855.*
Καικ. Ματέρ[ν]ος *tit.*; *nomina in nummis v. supra.* — Legatus Aug. pr. pr. Thraciae sub Commodo *nummi a. 187 tit. (cf. Stein l. l., infra n. 82). Filia huius videtur Caecilia Materna (n. 90).* Gr.

- 59 Caecilius Maximus, cui divus Pius rescripsit *Callistr. dig. 49, 14, 2, 5; fortasse magistratus.* Gr.

- 60 L. CAECILIUS MAXIMVS, clarissimus vir, patronus coloniae Canusii a. 223 IX 338 *album Canusinum.* Gr.

- 61 (CAECILIUS) METELLVS. Bello Actiaco ex Metellis duobus, patre et filio, ille Antonii, hic Caesaris partes secutus est; proelio Actiaco commisso filius patri, qui inter captivos erat, a Caesare in insula Samo degente veniam impetravit *App. b. c. 4, 42, 175—178. De his viris agnoscendis alii*

aliter iudicaverunt (cf. Kloevekorn De proscript. a triumviris factis 76 sq.); filius potest idem esse atque [Q.] Caecilius M. f. Metellus [Creticus] n. 62.

Gr.

- (Caecilius Metellus?) Ἐπὶ ΜΕΤΕΛ... *agnoscere sibi visus est Hamilton in t. Ancyrano Tiberii aetate posito Ditt. Or. 533 = IGR 3, 157, ubi legati Galatiae recenseri videntur (de galatarchis cogitat Syme Klio 27, 147); sed Lucae lectionem ἐπὶ ΜΕΤΕΛΙΟΥ iure praetulit Dittenberger; v. infra sub Metilio.*

Gr.

- 62 [Q.? C]AECILIUS M[ETELLVS CRETICVS?], M. f., praetor urbanus, pro-[consul] (Sardiniae) (*ante a. p. C. 6 cf. Dio 55, 28, 1*), posuit t. *Carahitanum (hodie mutilum) X 7581. Fortasse idem atque Metellus, qui post pugnam Actiacam a Caesare vitam patris impetravit (v. n. 61). Pater videtur adoptivus Q. Caecilii Q. f. M. n. Metelli Cretici Silani consulis a. 7 p. C. (n. 64).*

Gr.

- 63 [Q.? CAECILIUS METELLVS CR]ETICVS IVNIVS SILA[NVS] *videtur indicari in fragmento t. urbani apographo antiquissimo servato VI 3833 = 31720, ubi traditur ECTICVS IVNIVS SILLA; haud improbabiliiter coniecit Henzen t. spectare ad aliquem ex posteris Q. Caecilii Metelli Cretici Silani cos. a. 7 (eius qui sequitur); huius fortasse filio attribuendus est.*

Gr.

- 64 Q. CAECILIUS METELLVS CRETICVS SILANVS, consul a. 7 p. C., memoratur in t. (sepulchrali) Iuniae filiae VI 914. Nummi: I Antiochiae ad Orontem a) cum capite Iovis, in aversa ἐπὶ Σιλανοῦ Ἀντιοχέων (ἔτους) ΓΜ Mionnet 5, 157, 80. Leake Numism. Hell. As. Greece p. 15. Gr. coins Galatia 159, 63 sq. Grose Cat. McClean Coll. 3, 350, 9372. Macdonald Num. Chronicle 1904, 113 sq.; Gr. coins Hunter. Coll. 3, 150, 66 sq. Museum Berolinense b) eadem adversa, in aversa ἐπὶ Σιλανοῦ Ἀντιοχέων (ἔτους) ΔΜ Mionnet n. 81. Leake l. l. Gr. coins l. l. n. 65—67. Macdonald n. 68. Mus. Berol. c) in adversa cum capite Tiberii et inscriptione Καῖσαρ Σεβαστὸς Σεβαστοῦ, in aversa ἐπὶ Σιλανοῦ Ἀντιοχέων (ἔτους) ΕΜ Mionnet n. 98. 100 d) eadem adversa, in altera parte (ἔτους) Α (sc. principatus Tiberii) ἐπὶ Σιλανοῦ Ἀντιοχέων ΕΜ Mionnet 5, 158, 99. Leake l. l. Gr. coins l. l. 169, 150—153. Macdonald Num. Chron. l. l.; Hunter. Coll. 3, 151, 72 sq. Mus. Berol. (nummos Tiberii, qui ferebantur inscripti ΓΜ vel ΔΜ [Mionnet n. 96. 97 ex Morellio], recte iam abiicit Eckhel 3, 276). II Gabalae: Γαβαλέων, in aversa ἐπ(λ) Σιλανοῦ Mionnet 5, 233, 625 (ex Sestinio). III Seleuciae Pieriae a) cum capite Iovis, in aversa Σελευκέων ἐπὶ Σιλανοῦ Mionnet 5, 275, 877 (ex Sestinio) b) in adversa caput Tiberii cum inscriptione Καῖσαρ Σεβαστὸς Σεβαστοῦ, in aversa ἐπὶ Σιλανοῦ Σελευκέων ΖΜ, supra (ἔτους) Γ (sc. Tiberii) Mionnet 276, 886. Gr. coins l. l. 273, 33 sq. Macdonald Hunter. Coll. 3, 215, 30. Mus. Berol. IIII (Beryti) a) in adversa aquila, in aversa Silanus P (= p(ermisit)? an p(ontifex)?), in campo Aug. Weckbecker Num. Zeitschr. 1, 398. Bahrfeldt Berliner Münzblätter 1902, 6. b) caput Augusti, av.

perm(issu) Silani *mus. Berol.* c) *in adversa* Imp. Caesar Augustus, *in aversa* Silanus, *in campo* Aug. Rouvier *Journ. int. d'arch. num.* 3, 1900, 278, 494. d) *ab una parte inscriptus* Imp. Aug., *ab altera permissu* Silani Rouvier n. 495 cf. *Eckhel Syll. num.* 1, 56 (*Mus. Vindob.*). e) *in parte adversa* Ti. Caesar August. f. *imperat*, *in aversa perm.* Sil. *Mionnet* 5, 338, 26, *melius* Rouvier 281, 504, cf. *Cohen I²* 207, 201, *ubi traditur* Ti. Caesar August. f. *imperat.* VII *fortasse recte.*

In consulatu: Q. Caecilius Q. f. M. n. Metellus Creticus Silan. *I²* p. 29 *fasti Capitol.* Q. Caecilius Creticus Me[tellus] *I²* p. 60 = VI 1976 *fasti augurum.* Q. Caecilius M. *I²* p. 72 = XIV 2963 *fasti Praenest.* Creticus *fasti Amiternini* (v. *infra*). K. Καικίλιος (Καίλιος *cod. Marc.*) Μέτελλος Κρητικός *Dio ind.* l. 55. Q. Caecilius Metellus *in tegula* XI 8107 = D. 8647 (*exemplum mutilum* XI 6689, 118). Q. Cret. *in tessera* I 756 = D. 5161 f = Herzog *Tess. num. n.* 85. Q. Caecilius X 3697 (*si ad hunc pertinet*). Q. Caecilius *Cassiod. Chron. min.* 2, 136. Καικίλιος Μέτελλος *Dio* 55, 30, 6; *ceterum* Creticus *fasti.* — Silanus *nummi.* — Silanus *tit.* Creticus Silanus *Tac. a.* 2, 4. 43. Σιλανός *Ios. ant.* 18, 52.

Q. f. M. n. *fasti Capitol.* *Filius videtur Iunii Silani alicuius, in adoptionem datus* Q. Caecilio Metello Cretico *proconsuli Sardiniae* (n. 62). Consul a. 7 p. C. cum A. Licinio Nerva Siliano v. *supra*, *posteriore parte anni* cum (Lucilio) Longo; *hic videtur* Creticus, quem *fascēs gessisse* cum Longo d. 10 m. Aug. *testantur fasti Amiternini* *I²* p. 244 = IX 4192. *Plane incertum, num etiam in fragmento t. urbani* VI 34073, *ubi extat* Q. Caecilio C. L. Clodio Rufo, *consules huius anni indicati fuerint.* Silanus *videtur fascēs tenuisse per annum integrum.* *Non ad hunc pertinere videtur tabula aenea Polae rep. Jahresh.* 15 B. 261, *nam in imagine post Metellus vestigia hastae rectae agnoscuntur* (*significatur nī fallor* Q. Caecilius Metellus Nepos *cos. a.* 57 a. C.). Legatus Aug. (pr. pr.) prov. Syriae imperantibus Augusto et Tiberio *nummi* IIII a—d a. 43 (*aerae Actiacae* = *intra mens. Sept. a.* 12/13 p. C.) *nummi* I a, a. 44 (= *Sept. 13/14*) n. I b, anno Tiberii primo, *qui fuit* a. 45 *aerae Actiacae* (= *Sept. 14/15* p. C.) n. I c. d, anno Tiberii tertio = a. 47 *aerae Act.* (= *Sept. 16/17* p. C.) n. III b cf. n. IIII e (*Tiberius fuit imperator* VII a. 15); *praeterea per Silani legationis tempora cusi sunt nummi* II. III a; *rector Syriae* *Tac. a.* 2, 4; ὁ τῆς Συρίας στρατηγός *Ios. ant.* 18, 52. A. 16 *ut videtur* Vononen regem ex Armenia *excitum custodia circumdat* *Tac. a.* 2, 4. *Ios. l. l.*, cf. *Suet. Ti.* 49, 2. A. 17 (cf. *nummos*) Tiberius cum Germanicum in orientem mitteret, eum Syria *demovit* *Tac. a.* 2, 43.

Per *adfinatē* conexus Germanico, quia Silani filia Neroni vetustissimo liberorum Germanici *pacta erat* *Tac. a.* 2, 43 (*ad a.* 17). Iunia Silani [f. spon]sa Neronis *Caes[aris] tit.: ergo ante nuptias mortem obiit* (a. 20 Nero

- Iuliam Drusi filiam in matrimonium duxit Tac. a. 3, 29). Filius Silani fortasse [Q.? Caecilius Metellus Cr]eticus Iunius Sila[nus] n. 63. Gr.*
- 65 Caecilius Natalis, quem Ostiae disputantem paganum adversus christianum inducit M. Minucius Felix in dialogo qui inscribitur Octavius (Natalis 16, 1. 2, Caecilius 1, 5; 2, 4; 4, 1. 2; 5, 1; 14, 1; 15, 1; 16, 4; 17, 1; 40, 1. 4). Ab Octavio Ianuario (*sic* 15, 2) ad fidem christianam convertitur c. 40. *Cirtensis videtur origine, cf. Cirtensis nostri... oratio 9, 6; Fronto tuus 31, 2. Non hominem plane fictum esse, sed (eundem nec adfinem aliquem) ac M. Caecilium Natalem, Q. f., Quirina item Cirtensem, hominem ditissimum et liberalissimum summis honoribus in patria aetate Caracallae functum VIII 6696. 7094 (et 19034). 7095 (= D. 2933). 7096—7098 (et 19436) Dessau Herm. 15, 471—474 atque re iterum perpensa novis argumentis allatis ib. 40, 373—386, cf. ib. 53, 223, 3 magna cum probabilitate statuit. Idem vir doctissimus non diversum esse censet (l. l. 40, 379—383; 53, 223, 3) Natalem, cuius meminit fidem christianam professi auctor quidam nobis ignotus aetatis Severianae ap. Euseb. h. e. 5. 28, 8—12. St.*
- C. CAECILIUS(?) NEPOS(?) sive RVFVS, consul a. 17 p. C., v. C. Caelius Rufus n. 141.
- 66 M. CAECILIUS NOVATILLIANVS honoratus publice titulis II 4113 (1) Tarraconensi, cum esset legatus iuridicus Hispaniae citerioris, IX 1571 (2). 1572 = D. 2939 (3) Beneventanis positus post adlectionem inter consulares. M. Caecilius Novatillianus t. 3. M. Caecilius Novatilianus t. 1. 2. — *Cursum honorum exhibet t. 3 ordine inverso nisi quod Moesiae praesidatus post adlectionem inter consulares ponitur, t. 2 ordine turbato. — Vir clarissimus t. 1—3. Quaestor provinciae Africae t. 2. 3; tribunus plebis, praetor t. 3; iuridicus Apuliae et Calabriae t. 3 (cf. t. 2); iuridicus Hispaniae citerioris t. 3 (legatus iuridicus t. 1, praefectus iuris d(ici)undi Hispaniae cit. et Calabriae t. 2); allectus inter consulares t. 2. 3; praeses provinciae Moesiae superioris t. 3 (praeses provinciae Moesiae t. 2); curator (Beneventanorum) t. 2 cf. 3. — Poeta et orator inlustris t. 2. 3; disertissimus t. 1. Patronus Tarraconensium t. 1, Beneventanorum, qui privatim et publice patrocinio eius saepe defensi sunt t. 2. 3. — Medio vel labente saec. III fuisse videtur. Gr.*
- 67 M. Caecilius Numa, procurator Augusti (provinciae Asiae) t. graecus Magnesia ad Maeandrum rep. Jahresh. 13 B. 76. Cf. Add. St.
- 68 [Q.? C]aecilius Oinogenus. Tessera plumbea urbana Rostowzew Tess. syll. 514 b: [Q.? C]aecilius Q. f. Oinogenus f(ilius), cur(ator scil. ludorum vel munerum) primis imperii temporibus ut videtur. Num senatorii ordinis fuerit, ut statuit Rostowzew Klio Beih. 3, 48, omnino incertum. Gr.
- 69 Caecilius Paetinus, cui divus Pius rescripsit Ulp. dig. 26, 10, 3, fortasse magistratus fuit. Gr.
- 70 Q. CAEC(ILIVS) PVDENS, vir clarissimus, legatus Augustorum pr. (Ger-

maniae superioris) imperantibus Philippis (*quorum nomina erasa sunt*) intra a. 247—249 XIII 6562 = *Haug-Sixt*² 456. Gr.

- 71 Q. Caecilius Redditus, praefuit cohorti primae Britannicae miliariae civium Romanorum a. 105 *dipl. III* p. 2212. Procurator Augusti (Norici) III 5163 t. *Celeianus*. *Ad eum Bormann Arch. epigr. Mitt.* 19, 91 t. *Troësmensem III* 14214² *haud improbabiler rettulit, ubi legitur . . . aecilius Re[. pos]t tres mili[tias] procur[ator]. Eundem fuisse anno ut videtur 123 procuratorem Mauretaniae Tingitanae, cuius e nomine in dipl. mil. Compt. rend. 1934, 12 nihil superest nisi . . . dito, veri est simile.* St.
- 72 Q. Caecilius [R]estitutus, Papiria, filius Q. Caecili Honoratiani egregii viri, honoratus a municipio Thuggensium *Cagnat-Merlin Inscr. d'Afr.* 541. St.
- 73 CAECILIUS RVFINVS (Κεκίλιος *codd.*), a Domitiano senatu motus, quod saltabat *Dio-Xiph.* 67, 13, 1; *idem intellegitur apud Suet. Dom.* 8, 3: (Domitianus) quaestorium virum, quod gesticulandi saltandique studio teneretur, movit senatu. Gr.
- 74 M. CAECILIUS RVFINVS, M. Caecilii Fusciani Crepereiani Flor(i)ani filius III 93 = *Princeton Univ. Syria* 3 A 4, 229, 528 t. *Bostrenus*; *idem videtur M. Caecilius Rufinus Marianus n.* 77. Gr.
- 75 Q. CAECILIUS RVFINVS, proconsul Cretae et Cyrenarum, honoratus a Sex. Quintilio Pyrrho amico t. *Gortynio Riv. ist. d'arch.* 1, 1929, 149 (*imago*), minus accurate *IGR* 1, 968; *titulum simillimum esse baseos P. Septimii Getae quaestoris (fratris Septimii Severi, qui postea imperavit) IGR* 1, 970, quae *ibidem* prodiit, contendit *Guarducci Riv. ist. l. l.* Fortasse non diversus a Q. Caecilio Rufino Crepereiano (*qui sequitur*). Gr.
- 76 Q. CAECILIUS RVFINVS CREPEREIANVS dedicavit *Aquinci Iovi* o. m. t. III 10415 (1), *Iunoni caelesti III* 10407 = *D.* 3109 (2). Consul (*suffectus a. inc.*), legatus Augg. pr. pr. (Pannoniae inferioris) t. 1. 2; *videtur fasces in provincia gessisse. Idem fortasse Q. Caecilius Rufinus, proconsul Cretae et Cyrenarum (is qui praecedit). Severi et Antonini temporibus eum tribuit Ritterling Arch. Ertesitö* 41, 1927, 294; *idem coniecit M. Caecilium Fuscianum Crepereianum Florianum fratrem huius fuisse (v. supra n. 47).* Gr.
- 77 M. CAECILIUS RVFINVS MARIANVS dedicavit *Hammoni* (? , v. *infra*) *Iovi* o. m. et *Laribus militaribus* t. III 3463 = *D.* 3338 (1) *Aquincensem, Silvano t. Apulensem non nisi exemplis servatum III* 1142 cf. p. 1015 (2). *Nomina plena exhibet t. 1; M. Alcinius Rufinus Marianus traditur t. 2. Hammoni vocabulum initio t. 1 positum non Iovis Hammonis nomen sed signum Hammonii, quo Rufinus usus sit, significare suspicatur Dessau parum probabiliter. — Tribunus laticlavus legionis IV [Flaviae] t. 1. Legatus legionis XIII geminae t. 2. — Idem fortasse M. Caecilius Rufinus*

- M. Caecilius Fusciani Crepereiani Floriani filius (n. 74); cf. *Ritterling Arch. Ertesitö* 1927, 294. Gr.
- C. CAECILIUS(?) RVFVS, consul a. 17 p. C., v. C. Caelius Rufus.
- 78 C. Caecilius Salvianus, vir egregius, iuridicus vices agens praefecti Aegypti (ὁ κράτιστος δικαιοδότης διαδεχόμενος καὶ τὰ κατὰ τὴν ἡγεμονίαν) a. 176 (non 166) BGU 327 = *Mitteis Chrest.* 61. *Idem sine dubio* . . . nus, ὁ κράτιστος δικαιοδότης *P. Lond. II p. 173 n. 198 scripta inter a. 169 et 177. Cf. P. Arch. 4, 150. Cf. n. 36.* St.
- 79 C(a)ecilius Saturninus, centurio cohortis VII praet. (sic Mommsen, traditur VII et), per quem agri Albensium depalatio et determinatio facta est a. 149 liber I coloniar. p. 132 Pais = 1, 244 L. (Cilicium Saturninum in libro II p. 80 P. = 253 L., corrupte). Eundem esse L. Marculeium Saturninum, veteranum Augusti cohortis VII praetoriae, cuius tit. sepulchralis Albensis IX 3923 = D. 6536, putavit Mommsen *Roem. Feldm.* 2, 171. IX p. 370 sq. coniectura incerta. St.
- 80 [...Caeci]lius Secundus, filius L. Ca[ecil]ii, C. f., Oufentina, Secundi, praefecti [fabrum] a consule, IIII viri iure dicundo, pontificis (Comis) t. Comensis Pais add. ad V 745. Intellegi potest Plinius minor (C. Plinius Caecilius Secundus), cf. W. Otto *S. Ber. Ak. Münch.* 1919, 10, 5. 14. St.
- 81 Caecilius Secundus, amicus Martialis, qui ei in bello Sarmatico Domitiani militanti epigrammatum librum septimum misit 7, 84; nescio an idem sit Secundus disertus, doctus ib. 5, 80. St.
- C. PLINIVS CAECILIUS SECVNDVS.
- 82 CAECILIUS SERVILIANVS memoratur in t. Philippopolitano IGR 1, 713(1), in fragmentis tituli urbani in foro Caesaris repertis (unum ex his iam VI 31420), quae coniunxit et commentario illustravit Paribeni *Not. d. sc.* 1933, 438 sqq. n. 9, imago tab. 12(2). Nummi cusi I Anchiali cum capite Commodi barbati et inscriptione ΑΥΤ. ΚΑΙ. Λ. ΑΥΡ. ΚΟΜΟΔΟΣ, in aversa ἡγεμονεύοντος) Καί. Σερουιλianoῦ Ἀγχιαλέων *Ant. Münzen Nordgriechenl.* 2, 1, 227 n. 440—442 (nummum musei Hadrianopolitani cum inscriptione ΑΥΤ. Κ. Μ. ΑΥΡ. ΚΟΜΟΔΟΣ dubitans affert Strack l. l. n. 441, 1 cf. Kubitschek *Num. Zeitschr.* 1911, 161). II Nicopoli ad Istrum cum capite Commodi barbati, tamen etiam iuvenili et inscriptione ΑΥΤ. ΚΑΙ. ΜΑΡ. ΑΥΡΗ. ΚΟΜΟΔΟΣ vel similiter, in parte aversa ΝΕΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ) πρὸς Ἰστ(ρον) ἡγεμο. Καί. Σερβιλίαν. *Ant. Münzen* 1, 1, 351 n. 1230 vel Καί. Σερβιλία. ib. 352 n. 1235 cf. 1233. 1236. Ruzicka *Vjesnik Hrv. Arch. Društva N. S.* 15, 239 vel Καί. Σερουίλ. *Ant. Münz.* n. 1234. Macdonald *Hunter. Coll.* 1, 413, 1 vel Καί. Σερβίλειαν. *museum Vindobonense* vel Καί. Σερβίλει. *Ant. Münzen* n. 1231. Ruzicka *Num. Zeitschr.* 1917, 136, 1234 a (cf. p. 135) vel Καί. Σερβίλ. *Ant. Münzen* n. 1232. III Pautaliae cum capite Commodi barbati et inscriptione ΑΥ. ΚΑΙ. ΜΑΡ. ΑΥΡ. ΚΟΜΟΔΟΣ, in parte aversa ἡγε. Καί. Σερουιλianoῦ Οὐλπίας (vel

Οὐλ.) Πανταλίας *Ruzicka Bull. inst. arch. Bulg.* 7, 1932/33, 80 n. 201—204. IV *Philippopoli a) caput Commodi barba promissa exhibentes et inscriptionem* Αὐ. Κ. Μ. Αὐ. Κόμοδος *vel similiter, in aversa ἡγεμ.* Καί. Σερουελιανοῦ Φιλιπποπολεϊτῶν *Beschr. d. ant. Münzen Berl.* 1, 224, 22 (*minus accurate descripti Mionnet* 1, 417, 347. *Suppl.* 2, 456, 1495—1497) *b) cum capite Commodi barbati et inscriptione* Αὐ. Καί. Λ. Αὐρ. Κόμοδος, *in aversa ἡγεμ.* Καί. Σερουελιανοῦ (*sic*) Φιλιπ(π)οπολεϊτῶν *Br. Mus. Thracae* 163, 18 (*lectionem correxit Wilcken Beschr. d. ant. Münz. Berlin* 1. l.). *Nummi Hadrianopolitani, quorum mentionem facit Pick Ant. Münzen* 1, 1 p. 80, *mihi non innotuerunt.*

..... ος Σερου[ε]λ(ι)λιανός *t.* 1. *rvilianus t.* 2 *I v.* 2; ... *ecilius Servilia . . . ib. II v.* 5. *Nomina quae sunt in nummis v. supra.*

Legatus Aug. pro pr. Thraciae regnante Commodo *t.* 1, *nummi, mediis fere huius imperatoris temporibus ut videtur (cf. Stein Thracia 35 sq.); inde quod in parte adversa nummi Pautaliensis Ruzicka n. 204 idem typus obvius est atque in nummis quibusdam Caecilii Materni (supra n. 58), collegit Ruzicka Servilianum in locum Materni successisse.*

T. 2, cui superscriptum est [excus]atio magisteri, initio exhibuit litteras imp. Commodi (*cf. I v.* 8) *vel praelecti praetorio (cf. I v.* 9) ad Caecilium Servilianum datas; *videtur agi de excusatione magistri collegii alicuius sacerdotalis ex amplioribus (cf. etiam I v.* 12 *egit vic[e] magistr[i]) profitentis opes suas impendio ad munus venatorium edendum necessario (cf. I v.* 5 sq. 10. *II* 1 sq.) non sufficere ideoque immunitatem (cf. *I* 11 *II* 3 sq. 11) petentis. Magister ille qui excusationem petivit utrum Servilianus fuerit an Valerius Ianuarius (*cf. I* 2. *II* 7), non liquet (*I v.* 2 sq. *restituit Paribeni* [Caecilio Se]rviliano suo salutem: Valeriu[s] Ianuarius in coll[egio] dixit: e]t ideo peto excusationem illius *cet.*, *sed cogitari potest etiam de supplemento Valeriu[s] Ianuarius in coll[egio] has litteras tuas recitavit cet.*], *cf. I v.* 7, ubi restituit editor [V]alerius Ianuarius si prim[as litte]ras tuas attulisse[t] [dicto vel desiderio tu]o adquevissem, nu[nc veru]m . . . ad sa[c]r[at]issimum imp. Co[m]modum . . . est appellandum] — *vel potius [res] ad sacr. imp. Co[m]modum referenda est] cet.*). *Idem Caecilius Servilianus memoratur ib. II v.* 5 *ecilio Servilia . . . ; quid subsit (an altera epistula ad eum scripta?), difficile est dictu.*

Gr.

83 C. Caecilius [S]ilvanus, pater Caecili Virgiliani *II* 1177.

St.

84 CN. CAECILIUS SIMPLEX nominatur in *t. Sardo X* 7852 = *D.* 5947. — Caecilius Simplex *t.* Γναῖος Καίκιλιος (Κεκίλιος libri) Σίμπλιξ *Dio-Xiph.* 65, 17, 1. Caecilius Simplex *Tac. h.* 2, 60; 3, 68.

Vir clarissimus, (proconsul) Sardiniae *a.* 67/68 memoratur in decreto *L. Helvii Agrippae* (proconsulis *a.* 69) successoris *t.*; primus ut videtur proconsulum Sardiniae post procuratores, qui *a.* 67 cessaverunt. Post victoriam

Vitellii (m. *Aprili* a. 69) creditum fama obiectumque ei mox in senatu, quod consulatum pecunia mercari nec sine exitio Marii Celsi voluisset; restitit Vitellius deditque postea consulatum Simplici innoxium et inemptum *Tac. h.* 2, 60. Consul suffectus XV kal. Ianuar. *ib.* 3, 68 cf. 67 (nomine non posito *Suet. Vitell.* 15, 4) collega C. Quinctio Attico *Dio-Xiph.* 65, 16, 6; 17, 1. 2; consulatum inierant kal. Novembr. (cf. *Tac. h.* 3, 37). — *Ab hoc nomina sumpserunt* Ti. Iulius Marinus Caecilius Simplex consul a. 101 vel 102, Ti. Iulius Candidus Caecilius Simplex, frater Arvalis a. 105.

Gr.

- 85 C. CAECILIUS STRABO. *Plena nomina extant in actis Arr.* C. Caecilius *Plin.* ep. 4, 17, 1; Caecilius Strabo *ib.* 4, 12, 4.

Consul designatus (paulo post consulatum *Plinii i. e.* post a. 100) Coreliam Hispullam accusavit *Plin.* 4, 17, 1—4. 11, sententiam dixit in senatu *ib.* 4, 12, 4. Frater Arvalis adfuit in collegio a. 101 VI 2074, a. 105 VI 2075. In locum mortui (a. 117) ex litteris Traiani alius inter Arvales cooptatus a. 118 VI 2078 = 32374 II 34 sqq. — Plinio cum eo non plane familiaris sed tamen amicitia erat *Plin.* 4, 17, 2.

Gr.

— L. Caecilius Vindex vide Caesellius Vindex.

- 86 Caecilius Virgilianus, C. Caecili [S]ilvani filius, vir [egregius?], proc. Aug. ripae prov. Baeticae (videtur significari procurator Augusti ad ripam Baetis) t. *Hispalensis* II 1177.

St.

- 87 SEX. CAECILIUS VOLVSIANVS, consularis, patronus coloniae Thuburbo minoris, avus [Caeciliae] Petroni[anae] Aemiliana, quae publice honorata est t. *Thuburbitano Ann.* ép. 1931, 42. — Ex posteris sine dubio Sex. Caecilii Crescentis Volusiani (n. 37); parentela coniunctus videtur cum Sex. Caecilio Aemiliano (n. 17), fortasse etiam cum L. Fulvio Gavio Numisio Petronio Aemiliano.

Gr.

— CAECILIA, Attici filia, v. in *Pomponiis*.

— FVRIA CAECILIA.

- 88 Caecilia Avita. *Tituli Eborensis* II 113 (1), *Conimbrigensis Ann.* ép. 1924, 12 (2), quem dedicavit Apoloni Aug. . . . lia Avita t. 1. Caecilia Avita t. 2. Q. filia, mater decemviri stlitibus iudicandis, cuius nomen perit t. 1.

St.

— IVLIA FLAVIA HERENNIA CAECILIA HONORATIANA OPTATA v. Flavia Optata.

- 89 Caecilia Logiana, e(gregiae) m(emoriae) v(iri) vel em(inentissimi) v(iri) filia, Tulli Callip(p)iani equitis Romani uxor, Tulliae Logianae mater t. *sepulchralis Salonitanus* III 8713.

St.

- 90 CAECILIA MATERNA, clarissima femina, memoratur in t. actoris *Puteolano* X 1909; filia videtur Caecilii Materni (n. 58).

Gr.

- 91 CAECILIA PAVLINA. Divae Caeciliae Paulinae piae Augustae t. *Atinas* X 5054 = D. 492. Extant nummi inscripti diva Paulina *Eckhel* 7, 297. *Cohen* 4^a p. 523 sq. *Mionnet* 3, 395, quos viri docti uxori imperatoris Maximini attribuere solent, quae apud scriptores commemoratur nomine non posito.

De Maximini truculenti illius imperatoris coniuge lenitate feminea ad veritatis humanitatisque viam eum reducente in Gordianorum actibus rettulit *Amm. Marc. 14, 1, 8. Dubito num recte a Maximino eam occisam esse narrent auctores christiani Syncell. 680. Zonar. 12, 16. St.*

- 92 [CAECILIA] PETRONI[ANA] AEMILIANA, neptis Sex. Caecili Volusiani consularis (n. 87) t. *Thuburbitanus Ann. ép. 1931, 42. Gr.*

— AELIA CAECILIA PHILIPPA.

- 93 Caecilia Tertul[ia], sacerdos Iuliae Augustae et deae Romae et gymnasiarcha senum iuvenum puerorum, M. Calpurni Rufi praetorii mater honorata publice *Attaliae Annuario di Atene 3, 11 = Ann. ép. 1922, 2 = SEG 2, 696. St.*

- 94 CAECILIA VERISSIMA, clarissimae memoriae femina VI 1363 t. amicae positis ab Atilia Rufina et Caesonia Victorina. *Gr.*

- 95 Caecina s. [C]aecina[e u]s et Largus XI 6689, 54 in tegula. *Gr.*

- 96 L. CAECINA L. [f.], quaestor, tribunus plebis, p(raetor), pr(o)co(n)s(ule), IIII vir i(ure) d(icundo) Volsiniis sua pecunia vias stravit I² 2515 t. *Volsiniensis. Sub finem liberae rei p. fuit vel sub initium principatus Augusti. Gr.*

- 97 SEX. CAECINA A (hanc litteram cognominis finalem legit Huelsen I² p. 341), (praetor) peregrinus a. 11 p. C. *fasti Arv. I² p. 70; fortasse filius A. Caecinae Severi (n. 106). Gr.*

- 98 Ti. Alienus Caecina nominatur in fistulis aquariis ad viam Nomentanam rep. XV 7382. *Bull. com. 1907, 230, 3. Duplici nomine gentilicio usus esse videtur. Parentela nescio qua coniunctus cum A. Caecina Alieno (n. 99). Gr.*

— P. LICINIVS CAECINA.

- 99 A. CAECINA ALIENVS, consul suffectus a. 69. Aulus Caecina *Suet. Tit. 6, 2. Κακίννας Ἀλιηνός Ios. bell. 4, 634 (κικίλλιον vel sim. codd.). Alienus Caecina Tac. h. 1, 52. Ἀλιηνός Dio exc. 65. 66 passim. Zon. 11, 17 p. 577. Caecina Tac. h. ceteris locis. epit. de Caes. 10, 4. Κακίννας Ios. bell. 4, 547 (κίνναν codd.). Κεκίννας Plut. Otho passim.*

Vicetiae natus *Tac. h. 3, 8. Iuvenis a. 68* quaestor in Baetica a Galba, in cuius partes transgressus erat, legioni praepositus *ib. 1, 53. Mox Galba compertum publicam pecuniam avertisse ut peculatorem flagitari iussit ib. A. 68 exeunte et initio a. 69* legatus legionis in Germania superiore *ib. 1, 52. 53 (Caecinam legioni IIII Macedonicae praefuisse statuerunt Fabia Studi Rom. 2, 156, Ritterling RE 12, 1554 probabiliter). A Galba ad Vitellium descendit ib. Vitellii iussu triginta milia militum trans Alpes Poeninas in Italiam duxit ib. 1, 61 cf. 89. 2, 11. Helvetios acerbissime coercuit ib. 67. 68. Res ab eo contra Othonianos gestae ib. 1, 70; 2, 17—31. 34—36. 41—45. 51. 55. 56. 93. Plut. Otho 5—7. 10—13. 18. Ios. bell. 4, 547. 549. Vitellio Luguduni praesto fuit Tac. 2, 59 eumque in itinere ad urbem comi-*

tatus est *ib.* 2, 67. 70; Cremonae spectaculum gladiatorum edidit *ib.* 2, 67. 70; 3, 32. A Vitellio consul destinatus *ib.* 2, 71; consul (suffectus) cum Fabio Valente *ib.* 2, 71; 3, 31. 37. *Dio exc.* 65, 10, 4; 14, 4 mense Sept. ut videtur (cf. *Tac.* 2, 95), Oct. cf. *ib.* 3, 37, fortasse iam mense Aug. (cf. *Momm- sen Eph. ep.* 1 p. 191). Consularis *Suet. Tit.* 6, 2. *epit. de Caes.* 10, 4. Natalem Vitellii diem (*VIII kal. Oct. vel VII id. Sept. Suet. Vitell.* 3) Caecina ac Valens (*sc. consules*) editis tota urbe vicatim gladiatoribus celebrare *Tac.* 2, 95. A Vitellio opibus et honoribus cumulatus *ib.* 2, 92; 3, 13. 37; munia imperii Caecina ac Valens obibant *ib.* 2, 92, cf. 77; similitates inter Caecinam et Valentem *ib.* 2, 30. 92. 93. 99. Dux Vitellii contra Flavianos missus prodicionem molitus a suis militibus in vincula coniectus est *ib.* 2, 93. 99—101; 3, 9. 13. 14. 15. 36. 37. 39. 40 (cf. *etiam* 3, 86). *Dio exc.* 65, 10, 1—4; 11, 2. 5 (*minus accurate Petr. Patr. exc. de sent. n.* 95). *Ios. bell.* 4, 634—641 (*a Tacito aliquatenus discrepantes*). Pridie kal. Nov. Vitellius ei in unum diem consulem Rosium Regulum suffecit *Tac.* 3, 37. Post proelium Cremonense catenis exsolutus cum Antonio Primo pactus est *ib.* 3, 31. *Dio exc.* 65, 14, 4. Edictum eius exercitui Germanico missum *Tac.* 4, 31. Ab Antonio Primo ad Vespasianum dimissus est *ib.* 3, 31. *Ios. bell.* 4, 644; Antonius eum ut captivum ac dediticium increpuit *Tac.* 4, 80. Amicus Vespasiani, qui eum omni honore affecit *Dio-Xiph.* 66, 16, 3. 4. *Ios. l. l.* Cum Tito ficto certamine armis certavit *Dio exc.* 66, 15, 2. *Sub finem imperii Vespasiani* cum Eprio Marcello in Vespasianum coniuravit *Suet. Tit.* 6, 2. *Dio exc.* 66, 16, 3; Titus Caecinam vocatum ad cenam ac vixdum triclinio egressum confodi iussit urgente discrimine, cum etiam chirographum eius praeparatae apud milites contionis deprehendisset *Suet. l. l. Dio l. l. (Zon.* 11, 17), ob suspicionem stupratae Berenice uxoris suae *epit. de Caes.* 10, 4 *minus recte*. — Corpore ingens *Tac.* 1, 53; 2, 30. *Plut. Otho* 6. Mores eius *Tac.* 1, 53; 2, 30. 56. 99. 101. *Plut. l. l.* — Uxor eius Salonina *Tac.* 2, 20, cf. *Plut. l. l.* Amicus Publilius Sabinus *Tac.* 2, 92; 3, 36. Parentela fortasse coniunctus cum *Ti. Alieno Caecina* (*n.* 98).
Gr.

— C. LAECANIVS BASSVS CAECINA FLACCVS.

100 .. [Cae]cina Largus, praefectus a[nnonae] ut videtur kal. Febr. a. 250 VI 31849 (*de supplemento a[erarii Saturni vel militaris] vix cogitandum*).
Gr.

— C. SILIVS A. CAECINA LARGVS.

101 C. CAECINA LARGVS, consul a. 42 p. C., memoratur in *actis Arvalium* (*v. infra*). In consulatu: .. Caecina Largus X 6638 *fasti Antiates*. C. . . . Largus VI 2015 = XIV 2241 *fasti fer. Lat.* C. Caec. I 772 = *Herzog Tess. numm. n.* 101. Γάιος Λάργος *Dio* 60, 10, 1. Largus *chron. Pasch. Chron. min.* 1,220, *liber Pasch. cod. Ciz. ib.* 508 (*perperam Longus chronogr. a.* 354 *ib.* 57; Larbus *fasti Hydat. ib.* 220; Gallus vel Gallius *fasto-*

rum laterculi nonnulli). Largus Gaius *inst.* 3, 63 (*cf. infra*). — C. Caecina Largus *acta Arv.* Largus Ca[e]cina VI 22331. Caecina Largus *Plin. n. h.* 17, 5. Largus Caecina *Ascon. in Scaur. p. 27 Stangl (traditur longus cicina vel sim.) Tac. a. 11, 33 (p. Largo Caecina cod. Med., litteram p. ex siglo copulae et ortam esse observavit Nipperdey).* *ib.* 34.

Frater Arvalis adfuit in collegio a. 38 VI 2028 d, a. 39 *ib.* 32346, a. 40 *ib.* 32347, a. 44 *ut videtur ib.* 2032 (*cf. Jahresh. 10 B. 33 sq.*), a. inc. Claudii (*fortasse a. 41 vel 43 vel 45 cf. Jahresh. l. l.*) *ib.* 32349. Consul a. 42 cum imp. Claudio II *Ascon. l. l. Dio 60, 10, 1; v. supra; fasces gessit per totum annum Dio l. l. Claudio, qui kal. Martii consulatu se abdicavit, suffectus est [C.] Cestius Gallus fasti fer. Lat. (. . . [A]pr.), huic ut videtur (Cornelius) Lupus Gaius 3, 63: ab his consulibus factum videtur senatus consultum Largianum (cf. Steinwenter RE 12, 919).* A. 48 L. Vitellius et Largus Caecina Claudium comitati sunt ad poenas de Messalina sumendas Ostia Romam redeuntem *Tac. a. 11, 33. 34. Sine dubio ex intimis Claudii amicis (cf. ib. 11, 31 tum (Claudius) potissimum [quemque] amicorum vocat); e proceribus Plin. n. h. 17, 5. Domum, quae aliquando fuerat Crassi oratoris deinde Scauri, in Palatio sitam possedit Ascon. l. l.; lotos insignes in domo sua ostentare solebat Plin. l. l. Claudio supervixit cf. Ascon. l. l.; ante a. 57 eum decessisse inde licet colligere, quod in actis Arv. huius anni inter duodecim fratres non iam memoratur (cf. Kiessling-Schoell Ascon. p. X).* — *Hic videtur Largus Ca[e]cina, qui nominatur in t. sepulchrali servi alicuius VI 22331. Ad hunc et consanguineum aliquem pertinet fortasse tegula XI 6689, 54: . . . [C]aecina[e? . . . u]s et Largu[s].*

Gr.

- 102 C. CAECINA LARGVS memoratur in titulis Thraciis *Ann. ép.* 1927, 72 (1). III 7418 = 12337, *cf. 14207³² (2).* *IGR 1, 741, cf. 1488 (3).* Nummi: I Pautaliae a) cum capite Septimii Severi et inscriptione nominis, in aversa ἡγε(μονεύοντος) Καίκινα Λάργου Οὐλπίας (vel Οὐλπ.) Παυταλίας vel ἡγ. Καί. Λάργου κτλ. (n. 277) vel ἡγ. Καίκί. Λάργου κτλ. (n. 278) vel ἡγε. Καίκί. Λάργου κτλ. (n. 288) *Ruzicka Bull. inst. arch. Bulg. 7, 1932/33, 93—97 n. 271—288 b) cum capite Antonini Severi filii et inscriptione Αὐτ. Μ. Αὐρήλιος Ἀντωνεῖνος (vel Ἀντωνίνος), in parte aversa ἡγε. (vel ἡγ.) Καίκινα Λάργου Οὐλπίας (vel Οὐλπ.) Παυταλίας Ruzicka p. 134—136 n. 500—507. 509. II Plotinopolis cum capite Severi et inscriptione Αὐ. Κ. Λ. Σεπ. Σευήρος Π., in aversa ἡγε. Γ. Καί. Λάργου Πλωτεινοπολεϊτῶν nummus musei Vindobonensis, quem vidi (lectionem, quam recte protulerat Münsterberg Beamtenn. 28 = Num. Zeitschr. 1911, 96, ipse corrigendam putavit Num. Zeitschr. 1927, 50 miro errore). III Serdicae a) cum capite et inscriptione nominis Severi, in aversa ἡγ. Καίκινα Λάργου Οὐλπίας(ς) Σερδικῆς vel ἡγε. Καίκί. Λάργου Οὐλπ. Σερδικῆς vel similiter *Ruzicka Num. Zeitschr. 48, 1915, 15 sq. n. 37—44**

b) *cum capite Antonini et inscriptione* Αὐ. Κ. Μ. Αὐρ. Ἀντωνίνος, *in aversa* ἡγ. Κακίνα Λάργου Σερδῶν *vel* ἡγ. Κακί. Λάργου Οὐλπ. Σερδικῆς *vel similiter* Ruzicka Num. Z. l. l. 24 n. 94—101 (cf. Bull. inst. arch. Bulg. l. l. 136, 508). IV Traianae Augustae ut videtur, *in adversa Antonini caput exhibens et inscriptionem* Αὐ. Κ. Μάρ. (recte Μ. Αὐρ.) Ἀντωνίνος, *in parte aversa* ἡγε. Κακίνα [Λάρ]γου Αὐγ[ο]ύστ[της?] Τραι[ανῆς] Mionnet S. 2, 511, 1807, cf. Münsterberg Beamtenn. 28 = Num. Z. 1911, 96.

C. Caecina Largus t. 2. 3. Κακίνα Λάργου t. 1. Nomina in nummis v. supra. — Legatus provinciae Thraciae t. 1. nummi; legatus Augustorum pr. pr. Thraciae t. 2. 3. Thraciam rexit ante a. 198 t. 1 (ubi Septimius Severus dicitur Arabicus Adiabenicus nondum Parthicus maximus), anno 198 Antonino in imperii societatem recepto t. 2. 3. nummi III b. IV(?) (cf. cognomen Parthici maximi in tt. 2. 3 Severo datum; in t. 2 trib. pot. III imp. VII falso traditur, cf. Stein Thracia 46). Gr.

- 103 A. CAECINA PAETVS, consul suffectus a. 37 p. C. A. Caecina Paetu[s] in consulatu XIV 4535 fasti Ostienses. Caecina Paetus Plin. ep. 3, 16, 3. Κακίνου Παΐτου Dio 60, 16, 6 (Κακίνου ὑπάτου cod. Marcian., Zon. 11, 9 p. 562). Paetus Plin. 3, 16, 6. 7. 10. 13. Martial. 1, 13. Dio (Zon.) l. l. (ubi pro Παΐτε traditur παΐε).

Consul suffectus cum C. Caninio Rebilo ex kal. Sept. usque ad finem anni 37 fasti Ostienses. [Consulem designatum eum esse a Tiberio ex Dione 59, 7, 9 colligere licet. St.] Consularis vir Plin. ep. 3, 16, 8. A. 42 in partibus Camilli Scriboniani Plin. § 7. Dio 60, 16, 6 (Zon. 11, 9); occiso Scriboniano Romam trahebatur Plin. § 7—9; capitis damnatus Dio l. l. Arria uxore praeunte mortem sibi conscivit Plin. § 2. 6. 9—13. Dio § 5. 6. Zon. l. l. Martial. 1, 13. vita Persii p. 59 Jahn-Bücheler³ (v. supra A 1113). Filius parentibus superstitibus decessit Plin. § 3—6; filia Arria (P. Clodii) Thraseae Paeti uxor Plin. § 10. Tac. a. 16, 34 (v. supra A 1114). Alter filius fortasse (ex praenomine natu minor) C. Caecina Paetus consul a. 70 (is qui sequitur). Gr.

- 104 C. CAECINA PAETVS, pleno nomine ut videtur C. Laecanius Bassus Caecina Paetus. Silvano dedicavit t. prope Minturnas rep. D. 9247 (1), liberto posuit t. sepulcralem rep. loco quodam inter Interamnam et Minturnas sito X 5375 (2); memoratur in cippis terminalibus VI 31548 a. b (= D. 5929 b. a). c (3—5), in fistula aquaria urbana XV 7281 α (= D. 8682). β (6), in titulis Silvano pro salute eius (liberorumque eius t. 8) prope Minturnas dedicatis a liberto ut videtur D. 9247 a (7), a servo ib. b (8). Consulatus eius indicatur in t. VI 200 = 30712 = D. 6049 (9) (t. VI 369* fictus est a Ligorio). Epistula eius ad Milesios data Milet 1, 9, 177 n. 360 (10).

C. Caecina Paetus t. 1. 3—5. 7. 9. (C.) Caecina Paetus t. 2. Caec[ina] Paetus t. 6. Κακίνα Παΐτος t. 10 (v. infra). C. Laecanius Bassus Caecina Paetus t. 8: hunc, pro cuius liberorumque salute servus quidam

Silvano votum solvit *prope Minturnas, eundem esse atque C. Caecinam Paetum eum, de quo agitur, inde maxime efficitur, quod eodem loco item Silvano arae dedicatae sunt a C. Caecina Paeto (t. 1) et pro salute C. Caecinae Paeti (t. 7). Caecinam Paetum proconsulem Asiae (t. 10) non diversum esse a C. Laecanio Basso Caecina Paeto vel ideo veri est simile, quod virum consularem in litteris publicis praenomine abstinere illis temporibus plane insolitum est, unde nomina priora in superiore t. parte perisse et Καίκινά Παΐτος vocabula nominum eius agmen claudere suspicari possis.*

Fortasse filius (natu minor) fuit A. Caecinae Paeti consulis a. 37 (qui praecedil); adoptione per testamentum facta vel hereditate videtur coniunctus fuisse cum C. Laecanio Basso consule a. 64. Consul (suffectus) d. 17 m. Nov. a. 70 ut videtur cum L. Annio Basso t. 9 (v. supra A 637). Curator riparum et alvei Tiberis priore semestri a. 74 t. 4, altero semestri eiusdem anni t. 3. 5. Proconsul (Asiae) t. 10 sub Vespasiano (post a. 74) vel potius sub Tito ut videtur; tunc temporis spatium solito minus inter consulatum et proconsulatum intercessisse confirmatur proconsulatibus M. Plancii Vari et M. Ulpii Traiani, quorum uterque eodem anno atque Paetus fasces gessisse videtur (ad a. 80/81 proconsulatum Paeti rettulit Cichorius ap. Norden Agnostos Theos 340). A Domitiano aquarum nescio quo pacto iniunctum ei est officium teste fistula facta non ante a. 83 (t. 6): [Im]p. Domitiani Caesaris Aug. Germ. sub cur(a) Caec[in(ae)] Paeti et Articlei Paeti et Nini Hastae (t. 6 p: [sub] cur. C. [C. P.] Q. A. P. Q. N. [H.]). Caecinam curatorem aquarum publicarum fuisse non crediderim, cum ab a. 74 usque ad a. 97 Acilium Aviolam (supra A 49) huic officio praefuisse Frontini testimonio (de aq. 102) constet.

Liberi eius memorantur t. 8; unus ex his fortasse C. Laecanius C. f. Sabatina Bassus Caecina Flaccus III vir monetalis, qui annos natus XIII mortem obiit IX 39 t. Brundisii descriptus. Liberti t. 2. 7; servus t. 8. Fundos videtur habuisse in agro Minturnensi cf. t. 1. 2. 7. 8. Gr.

— C. LAECANIUS BASSVS CAECINA PAETVS v. C. Caecina Paetus n. 104.

- 105 CAECINA SABINVS memoratur ante Caecinam Tacitum, *propinquum sine dubio, in laterculo senatorum VI 37118. Non diversus videtur Antonius Caecina Sabinus consul a. 316 cum Vettio Rufino fasti Heracl. Chron. min. 3, 397. P. Oxy. 1, 53. 84. 103; 17, 2114. 2124. PSI 7, 771. Preisigke SB 6003. 7621 col. V. IX. Wilcken PArch. 3, 382. P. Heid. 27 cet., cf. Hohmann Chronol. d. Papyr. (1911), 23. Gr.*

- 106 A. CAECINA SEVERVS. A. Caecina Vell. 2, 112, 4. Tac. a. 1, 31. 72. Caecina Severus Tac. a. 3, 18. 33. Dio 55, 29, 3 (καὶ κίννας cod. Marc.). Tertullian. de pallio 4. Severus Dio 55, 30, 3. 4; 32, 3; ceterum Caecina.

Militiam iniiit anno circiter 26 a. C. cf. Tac. 1, 64; 3, 33 (v. infra). Consularis a. 7 p. C. Vell. 2, 112, 4, consul igitur suffectus a. inc. ante a. 752

= 2 a. C., ut opinor: nam Plautio Silvano consule huius anni dignitate maior fuisse videtur (cf. Vell. l. l.). A. p. C. 6 legatus Augusti exercitus in Moesia tendentis (ὁ τῆς πλησιοχώρου Μυσίας ἄρχων Dio 55, 29, 3, quibus verbis legationem provinciae Moesiae significari haud crediderim neque cogitaverim de proconsulatu Macedoniae, cf. v. Premerstein Jahresh. 1 B. 162. Patsch S. Ber. Ak. Wien 1932, 1, 85 sq. Syme Journ. Rom. St. 23, 28) Breucos Sirmium oppugnantes vicit Dio 55, 29, 3; cum Batonibus acie congressus Dio 55, 30, 3 in Moesiam rediit, ut Dacos Sarmatasque eam vastantes expelleret Dio § 4. A. 7 una cum M. Plautio Silvano et Rhoemetalce rege Thraciae exercitum e Moesia contra Batones duxit, hostes prope Volcaeas paludes magna utrimque caede victi Vell. 2, 112, 4—6. Dio 55, 32, 3 (cf. Jahresh. 21/22 B. 469. Syme l. l. 26). Tiberius exercitum (Caecinae) remisit eo, unde venerant Vell. 2, 113, 2. 3. Legatus Aug. exercitus Germaniae inferioris Germanico Caesare proconsule a. 14 Tac. a. 1, 31 seditionem legionum sedare non potuit ib. 31. 32; legiones primam ac vicesimam in civitatem Ubiorum reduxit ib. 37 (cf. Dessau Gesch. d. röm. Kaiserz. 2, 8, 2); legiones quintam et unetvicesimam rebellantes in castris, quibus Vetera nomen erat, coercuit ib. 45. 48. 49. Res ab eo contra Germanos gestae a. 14 ib. 50, a. 15 ib. 56. 60. 61. 63—68. Eodem a. triumphalia insignia ei decreta ob res cum Germanico gestas ib. 72. A. 16 fabricandae classi a Germanico praepositus ib. 2, 6. A. 20 in senatu sententiam dixit ib. 3, 18; a. 21 censuit, ne quem magistratum, cui provincia obvenisset, uxor comitaretur, sed sententia eius elusa est ib. 3, 33. 34 cf. Tertullian. de pallio 4: habes spectare quod Caecina Severus graviter senatui impressit, matronas sine stola in publico.

A. 15 quadragesimum stipendium parendi aut imperitandi habebat Tac. 1, 64; a. 21 in senatu dixit se pluris per provincias quadraginta stipendia explevisse ib. 3, 33 (non est quod statuamus hos locos inter se discrepare). — Coniunx eius sex partus enixa est Tac. 3, 33. Filius eius natu minimus fortasse Sex. Caecina . . . a, praetor a. 11 (n. 97). Huius fortasse libertus A. Caecina . . . Gigas VI 6030 = D. 7394. Gr.

- 107 A. CAECINA TACITVS (traditur AVLO CAECINAE IACFIO, emendavit Renier), [praetor] candidatus, praeses provinciae Ba[eticae], consul (suffectus a. inc.), VII vir epulonum VIII 10988 t. Salanus positus a Sept. Carvi[li]ano equite Romano patrono incomparabili. Idem videtur Caecina Tacitus, qui nominatur post Caecinam Sabinum in laterculo virorum ordinis senatorii saec. III exeuntis vel IIII ineuntis, qui ad opus quoddam faciendum contulerunt VI 37118. In fragmento VI 37061 fortasse suppleri potest A. Caecinae Taciti] c. v. (v. supra A 952. 956). Necessitudine sine dubio coniunctus cum eo qui sequitur. Gr.

- 108 C. Caecina Tacitus. XI 6712, 91 in signaculo. Cf. eum qui praecedat. Gr.

- 109 C. Caecina Tuscus. *Tria nomina* P. Ryl. 2, 119, Caecina Tuscus Tac. Dio, Tuscus Suet. Nero 35, 5. Neronis nutricis filius Suet. l. l. A. 51/2 iuridicus Alexandreae et Aegypti P. Ryl. l. l. Fabius Rusticus auctor est scriptos esse a. 55 a Nerone ad eum codicillos, mandata ei praetoriarum cohortium cura, sed ope Senecae dignationem (Sex. Afranio) Burro retentam Tac. a. 13, 20. Praefectus Aegypti (ὁ κράτιστος ἡγεμών) P. Ryl. In hoc officio, quod balneis in adventum Neronis exstructis lavisset, relegatus Suet. l. l. Dio-Xiph. 63, 18, 1 ad a. 67, sed Tib. Iulius Alexander certe iam a. 66 praefectus fuit Aegypti. (Ab Alexandro Caecinam Tuscum significari verbis edicti τὴν πρόσκαιρόν τινος ἀδικίαν putat Wilcken Ostr. 1, 592 sq. fortasse recte). A. 69 Romae fuit Tac. h. 3, 38. 39. Amicus Iuni Blaesi ib. St.
- 110 [C]AECINIA LARGA, A. f., marito, cuius nomen perit, una cum [La]rcia A. f. Priscilla filia t. (sepulcralem) posuit Antii X 6659 = D. 987. Maritum Largae fuisse A. Larcium Lepidum, qui memoratur ap. Ios. bell. 6, 237, recte videtur statuisse Renier Mém. acad. inscr. 1867, 291, 1. Gr.
- APPIA VETVRIA AVRELIA(?) CAECINIA (?) SABINILLA v. supra A 956.
- 111 Caedicianus (traditur Καδικιανός), inter longaevos enumeratur M. Antonin. εἰς ε. 4, 50. St.
- Q. ABVRNIVS CAEDICIANVS.
- 112 Caedicius, gravis, qui saevas poenas invenit Iuvenal. 13, 196 sq. Aulicum Neronis crudelissimum fuisse vult intelligi. satellitem Neronis schol. fide parum dignus, cf. Friedländer ad l. Vix idem Caedicius facundus (causidicus) ib. 16, 45 sq. St.
- 113 L. Caedicius (sic Vell. 2, 120, 4; Caedius primipilaris Ps. Frontin. strat. 4, 7, 8), praefectus castrorum post cladem Varianam Alisone obsessus virtute et consilio se suosque servavit Vell. Frontin. St.
- 114 C. CAEDICIUS AGRIPPA nominatur inter curatores riparum et alvei Tiberis, qui praesidente L. Caninio Gallo (cos. a. a. C. 2) (ripam) reficiendam curaverunt, loco tertio (fortasse tribunicius vel aedilicius) VI 31543 = D. 5893, aetate Tiberii ante a. 24 ut videtur. Gr.
- 115 A. Caedic(ius) Priscianus, egregius vir, sacerdos domus Augustae (temporibus Commodi) VI 2010 II 22. St.
- 116 CAEDICIA (Cadicia traditur), Flavii Scaevini uxor, a. 65 a Nerone Italia prohibita Tac. a. 15, 71; post exitum Neronis probabiliter restituta. Eandem esse atque Caediciam M. f. Victricem, quae Neapoli ut videtur dedicavit t. IG 14, 722 et memoratur in amphoris VIII 22637, 23. X 6252. XI 6695, 25, cf. p. 1405. XV 3424 = D. 8573, coniecit Dessau fortasse recte. Gr.
- 117 Caedicia Luc... Crispinilla(?), L. f., mater C. Valerii C. f. Respecti Terentiani clarissimi iuvenis, cui t. sepulcralem posuit Salonis III 1989.

- 1988, quos titulos coniungendos et in illo pro Caediciae corrigendum esse Caedicia statuit Kubitschek *Jahresh.* 6 B. 81 probabiliter. Gr.
- 118 Caelestina(?). In *frustulis Volsiniis rep.* XI 7283 extat a v. 1 Caeles . . . , b v. 1 sq. . . . tinae ae c(larissimae?) f(eminae?). Gr.
- 119 Caelestinus, adfertur de Valeriano iuniore *vita Valeriani* 8, 1. St.
- PVLLAIENA CAELIANA.
- 120 Caelianus (*traditur* Καλιων), Alexandri Aegeatae filius, cuius de Nerone contumeliosum iudicium *Suid.* s. Ἀλέξανδρος 1128 *Adler.* St.
- 121 Caelianus, Afer, rhetor, magister Diadumeniani *vita Diad.* 8, 9. St.
- M. Calpurnius Caelianus.
- TI. CLAVDIVS SAETHIDA CAELIANVS.
- L. IVNIVS VICTORINVS [F]L(AVIVS) CAELIANVS.
- Sempronius Caelianus.
- 122 Caelius, latro *Hor.* s. 1, 4, 69 *cum schol.* St.
- 123 CAELIVS(?) . . . ILLIANVS MA[XIMVS?], [curator] aedium sacrarum [et operum] publicorum m. Sept. a. 159 VI 857 c t. ex parte tantum servatus (Caelio . . illiano Maximo *descr. Accursius*, CALL . . . ILLIANONIA . . O Pighius). M. Servilii Fabiani Maximi nomen in t. latere suspicatus est *Hüttl Anton. Pius* 2, 167 *vix recte.* Gr.
- 124 L. CAELI[VS] In v. ultimo t. Cyprii mutili III 6051 ino et L. Caeli memorari videntur consules suffecti a. incerti. Gr.
- CAELIVS ATTIANVS, v. P. ACILIVS ATTIANVS *supra* A 45.
- Caelius Calvus *Vell.* 2, 120, 6 v. Coelius Calvus.
- 125 CAELIVS CALVINVS, legatus Aug. pr. pr. (Cappadociae) a. 184 (*potius quam a. 185, cum Commodus in t. dictus sit Germa. Sarm. max., nondum Britannicus maximus*) memoratur in t. rep. in Armenia maiore III 6052 = D. 394, quem posuerunt vexill(arii) legionis XV Apollinaris. Nescio an pater fuerit D. Caelii Calvini Balbini (*qui sequitur*). Gr.
- 126 D. CAELIVS (CALVINVS) BALBINVS = IMP. CAES. D. CAELIVS CALVINVS BALBINVS AVG. Tituli: miliaria Mauretaniae VIII 10342. 10343. 10365 (= D. 496). 22586. 22620. *Bull. tr. hist.* 1912 p. CCXXXIV (= *Ann. ép.* 1912, 158); 1925 p. CCXXXIV et Cappadociae (eius et Pupieni nomina erasa item in t. Aquileiensi *Brusin Scavi*, 1934, 76) III 6913. 6934. 6936. 12168 (= 6905). 12176. 12180(?). 12198. 12210 (= 6953), cf. p. 2063. *Jahresh.* 7 B. 111; deleta in nomine alae primae Hispanorum Asturum ante Gordianae vocabula Pupienae Balbinae t. *Britannicus* VII 510 = D. 4828, cf. *Haverfield Eph. ep.* 9 p. 583. Eius et imperii collegae nomina in sepulcro urbano (collegii) Innocentiorum elementis graecis picta *Popenio Balbino Not. d. sc.* 1923, 68 = *Diehl ILChr* 3995. *Nummi Eckhel* 7, 305—307. *Cohen* 5², 8—13; *Alexandrini Vogt Alex. Münzen* 1, 191 sq.; 2, 136 sq. Cf. praeterea *Babelon Coll. Wadd.* 4666. *Imhoof-Blumer Kleinas. Münz.* 89, 30 (= *Corolla Numism. Head* 1906, 298); *Journ. Hell. St.* 18, 174 sq.

WjklPh 1902, 662. Papyri: Oxy. 12, 1433. Wessely Text. Gr. 1, 51 = Preisigke SB 5125; Wilcken Ostr. 1 p. 805.

Plena nomina in titulis et papyris (et in ostraco); in nummis commatis Romani D. Cael. Balbinus, *item in Alexandrinis* Δέκ. Καίλ. Βαλβίνος, *sed in nummis Amisenis Imhoof-Blumer Abh. Ak. Münch.* 1890, 574; Num. Z. 20, 254 (cf. Sallet Alex. Kaiserm. 59, 134. Mommsen Z. f. Num. 8, 26). Wadd. Rec. d. monn. gr. As. 1, 69, 131 sq. Δέκμ. Καί. Καλ. Βαλβίνος. *Privatus nominatur* D. Caelius Balbinus *in consulatu altero* VI 269. 1987. [2001]. X 7228. XI 2633 = D. 6597. Cael. Balb. III 10306; *praeterea* D. Caelius Ba . . . VI 1891; D. Caelius . . . t. Phrygius Class. Rev. 22, 214 = Ann. ép. 1909, 175; Caecilius Balbinus Vict. Caes. 26, 7; 27, 6; Clodius Balbinus vita Gord. 10, 1; 22, 1; Maximin. 20, 1 (in cod. Palat. lectio recentioris manus); Albinus Zonar. 12, 16. 17; Publius Balbinus ib. 12, 17; ceterum Balbinus.

Εὐπατριδης Herodian. 7, 10, 4, cf. 8, 7, 4; 8, 8, 4; clarus nobilitate vita Max.-Balb. 2, 7; nobilissimus ib. 7, 1 (obscurissimo genere Eutrop. 9, 2, 1 perperam). De familia eius quae traduntur vita 7, 3. 4 nullius sunt fidei. Patricius, quoniam in collegio saliorum cooptatus. v. infra. Filius fuisse potest Caeli Calvini legati Cappadociae. Vixit annos sexaginta Zonar. 12, 17, natus igitur a. 178 (sed vix credibile eum annos agentem triginta quinque, anno sc. 213, consulem iterum fuisse); a. 238 πρεσβύτες Herodian. 8, 8, 3. 6. 8; inde longaevus vita 15, 2.

Provincias administravit Herodian 7, 10, 4; Asiam et Africam et Bithyniam et Galatiam et Pontum et Thracias et Gallias civilibus administrationibus rexerat vita 7, 2 (suspecta vel falsa). Proconsul Asiae t. Phrygius l. c. Consul I suffectus a. inc., consul II a. 213 cum imperatore Antonino IIII fasti (v. supra); consul bis Herodian. 7, 10, 4; 8, 8, 4, inde vita 7, 1; 15, 2. VIII 10365. 22586; consularis vita 1, 2; ex consulibus vita Gord. 22, 1. Salius Palatinus cooptatus non ante a. 191 VI 1981.

Anno 238 electus est inter vigintiviros consulares a senatu contra Maximinum ad Italiam tuendam creatos (XX vir ex senatus consulto rei publicae curandae, cf. XIV 3902 = D. 1186) vita Gord. 10, 1. 2; 22, 1 (cf. 14, 3. 4); Maximin. 32, 3. Zos. 1, 14, 2. Post mortem duorum Gordianorum senatus Balbinum et Maximum imperatores fecit Herodian. 7, 10. vita 1—3; Gord. 10, 1; 22, 1; Maximin. 20, 1. 2. Vict. Caes. 26, 7, populo tumultuante M. Antonium Gordianum puerum Caesarem iis aggregavit Herodian. l. c. vita 3, 3. 5; Maximin. 20, 2, cf. 16, 7.

Inde dictus est Imperator Caesar D. Caelius Calvinus Balbinus pius felix Augustus (v. supra). Nonaginta novem diebus post (chronogr. a. 354 p. 147 M.) uterque Augustus simul a praetorianis occisus est Herod. 8, 8, 6—8. vita 14, 5. 6; Gord. 22, 5. Eutrop. 9, 2, 2. Vict. Caes. 27, 6. epit.

- de Caes. 26, 2. Zos. 1, 16, 2. Pol. Silv. 521 M., a. 238 ante d. 29 m. Aug. (cf. supra A 835).* St.
- 127 Caelius Clemens, adfinis socrus Plinii, a Traiano in Bithyniam translatus, quo tempore Plinius provinciam administrabat *ad Trai. 51, 1.* St.
- 128 M. Caelius Clodianus *nominatur in tessera plumbea, in cuius parte aversa cernitur VC (v(iri) c(larissimi) solvit Rostowzew) Tesserarium urb. Rom. 1149.* Gr.
- 129 Caelius Cursor, eques Romanus, ob ficta maiestatis crimina in Magium Caecilianum praetorem auctore principe ac decreto senatus punitus a. 21 *Tac. a. 3, 37.* St.
- 130 Caelius Felicissimus, vir egregius, maritus Luriae Ianuariae clarissimae feminae VI 31731 = *Diehl ILChr 157 t. extans in coemeterio christianorum suburbano, quod Ostrianum dicitur. Videtur christianus fuisse.* St.
- 131 CAELIVS FELIX, consularis (consul *vita perperam*), occisus a Commodo (*non ante a. 190*) *vita Comm. 7, 6.* Gr.
- 132 Q. CAELIVS FLAVIANVS, clarissimus vir, patronus coloniae Canusii a. 223 *IX 338 album Canusinum.* Gr.
- 133 M. CAELIVS FLAVVS PROCVLVS. *T. sepulchralis Capenas XI 3883. X vir stlitibus iudicandis, tribunus laticlavii legionis XX Valeriae victricis, VI vir turmae equitum Romanorum, quaestor, tribunus plebis candidatus, praetor candidatus, curator rei publicae Aquinatum.* Gr.
- 134 Caelius Florus, procurator Augusti Lyciae a. 116 et 117 (*cf. Ritterling Rh. Mus. 73, 1920, 38—41*), cuius epistolae praeter alias inscriptae sunt in mausoleo Opramoae Rhodiapolitano, Heberdey Opramoas p. 11. 13 = *IGR 3, 739 col. III 10. 20. IV 1.* St.
- CAELI(VS) HONORATVS(?) v. Caeli(us) Oneratus n. 137.
- 135 M. CAELIVS IVLIANVS, tr(ibunus) l(ati)c(lavius) (legionis XIII geminae), dedicavit Daciis tribus et genio legionis XIII g. t. *Apulensem III 995 = D. 3920 non ante imp. Marcum. Idem ni fallor Caelius (viz C. Aelius) Iulianus, clarissimus vir, qui nominatur in tegula urbana XV 475 (laterem pro litterarum forma sigilli aetatis Marci esse censuit Dressel).* Gr.
- 136 C. Caelius Martialis, C. fil., Oufentina, praefectus cohortis I Raetorum quae tendit in Raetia, tribunus legionis XIII geminae quae tendit in Dacia, in quo tribunatu donis militaribus donatus est ab Imperatore Caesare Nerva Traiano Augusto Germanico Dacico et copiarum curam adiuvit secunda expeditione Dacica, procurator provinciae Achaiae, procurator ferrariarum t. *Corinthius, positus a [L. Gel]lio Menandro amico Amer. Journ. Arch. 37, 567 sq. = Ann. ép. 1934, 2.* St.
- 137 CAELIVS ONERATVS memoratur in nummis Thraciis, qui in parte adversa caput Septimii Severi et inscriptionem nominis exhibent, a) *Pautaliae, in aversa ἡγε(μονεύοντος) Καίλιου (Κ ΑΙΛΙΟΥ n. 263) Ὀνεράτου Οὐλ-*

πίας Παυταλίας *Ruzicka Bull. inst. arch. Bulg.* 7, 1932/33, 91 n. 262—264 cf. p. 90 n. 260. 261 (*nummi a prioribus male descripti*: ἤγε. Τ. Αἰλίου Νερατί. Οὐλπίας Παυταλίας *vel* Παυταλιωτῶν). b) *Perinthe* (*adhuc inedito*) in *aversa* ἤγε Κ. Ὠνεράτου κτλ. *ex lectione, quam protulit Ruzicka Num. Zeitschr.* 54, 1921, 195 (Ὠνωράτου in nummo esse statuit *Pick apud Stein Thracia* 40) *museum Gothanum*. c) *Philippopolis*, in *aversa* ἤγε. Καί. Ὠνερ. Φιλιπποπολιτῶν *Br. Mus. Thracia* 237 n. 27 a. *Itaque legati nomen videtur fuisse Caelius Oneratus, id quod etiam ea re confirmatur, quod in catalogo epheborum Atticorum (perscripto inter a. 110 et 120 ut iudicat Dittenberger) IG 3, 1101 = 2/3^a, 2020 col. I 40 memoratur Κ. Καίλιος Ὠνεράτος quidam Κηφ(ισεύς).*

Legatus (Aug. pr. pr. Thraciae) imperante Septimio Severo (*sub initium principatus Severi ut videtur*) *nummi*; *decessor ni fallimur T. Statilii Barbari legati a. 196/197 cf. Stein l. l.* Gr.

- 138 P. CAELIVS OPTATVS posuit t. *Lambaesitanum VIII* 2736 (1), *memoratur in titulis Masculitano VIII* 17958 (= 2239. 2469) (2), *Lambaesitano VIII* 18067 = D. 2303 (3).

P. Caelius Optatus t. 1. 3. . . . elius Optat . . . t. 2. Caelius Optatus *Fronto*. — Legatus Aug. pr. pr. legionis III Augustae t. 1—3 a. 166 t. 3; *videtur exercitui Africano praefuisse a. 166/167, cum per partem a. 166 legatus fuerit . . . us Venustus (VIII 4195), a. 167 nescio quis, cuius nomen consulto deletum est (VIII 4208. 17866 cf. 2581)*. Amicus *Frontonis*, qui ei commendat *Sardium Saturninum ad amicos* 1, 9 p. 180 N. = vol. 2 p. 240 *Haines*, nisi Caelius Optatus, *Frontonis* 'frater', *pater est aliunde ignotus huius de quo agimus*. Gr.

- 139 L. CAELIVS PLAVTIVS CATVLLINVS, clarissimus vir, tribunicius, curator rei publicae (Sufetulae) VIII 11332 = D. 6836 t. *Sufetulanus publice positus saec. III*. Gr.

- 140 Caelius Pollio (*sic Tac., Pollio Dio*), praefectus a. 51 castello Gorneis a Radamisto Pharasmanis filio obsessus pecunia capta Mithridati auctor fuit, ut se dederet *Tac. a. 12, 45. 46, successor ei datus Laelianus Dio exc. 61, 6, 6*. St.

- 141 C. CAELIVS RVFVS, consul a. 17 p. C. *In consulatu*: C. Caelius I^a p. 72 = X 6639 *fasti Antiates*. VI 10051 = D. 5283. VI 36841 = D. 9337 v. 5 (. . . . io v. 11). *Tac. a. 2, 41. C. Caecilius I^a p. 73 = XI 1356 fasti Lunenses. Cassiod. Chron. min. 2, 136. Γ. Καϊκίλιος Γ. υί. Νέπως ἢ Ῥοῦφος Dio ind. l. 57. Γάιος Καϊκίλιος Dio 57, 17, 1 us Rufu[s] I^a p. 70 fasti Arv. Rufus coll. leg. Mos. 15, 2, 1; fasti ms. (Rufinus fasti Vindob. Chron. min. 1, 279, latercul. Malalian. ib. 3, 429). Pleno nomine eum appellatum esse C. Caelium C. f. Rufum Caecilium Metellum Nepotem censuit Nipperdey Opuscula 534 vix recte, sed possis conicere eum ex Caecilia domo in Caeliam adoptione transisse.*

C. f. *Dio ind. l. 57. — Idem videtur . . . lius Rufus, praetor (aerarii) a. 13 I² p. 74 = VI 32270 fasti scrib. quaest. Consul a. 17 cum L. Pomponio Flacco v. supra usque in kal. Iulias fasti Ant., fasti Arv. Idem puto statuendus est C. Caelius C. f. Rufus. aedilis Tusculi collega C. Caninio C. f. Rebilo XIV 2622 cf. 2623. Gr.*

— CN. ARVLEIVS CAELIVS SABINVS.

- 142 CAELIVS SEVERVS signo Thoracius, honoratur publice t. Puppitano VIII 24095 = D. 5361 (minus accurate), in cuius latere extat: dedicata VIII kal. Iunias Imp. Probo (nomen erasum) Aug. V et Victorino cos. (a. 282); inscriptionem lateris antiquiorem esse titulo frontis statuunt editores sine idonea causa.

Vir clarissimus, patricius, consularis, curator rei publicae et patronus coloniae Puppitanorum t. . Cf. *Ensslin Ann. de l'Inst. de philol. et d'hist. or. (Mél. Bidez) 2, 364 sq. Gr.*

- 143 CAELIA . . . , M. [f.], [ἡ κρατίσ]τη, uxor . . . Scaevolae (Σκαίουόλα) alicuius, honoratur publice t. Ephesio inedito (in schedis *Inst. archaeol. Austr.; vidit Benndorf*). Gr.

- 144 Cae[l]ia Galla XV 7489 in fistula aquaria urbana; fortasse femina nobilis. Gr.

- 145 CAELIA MAXIMA, clarissima femina, in cuius praediis inter Cirtam et coloniam Milevitanam sitis servus actor eius posuit t. VIII 19328 (= 8209) = D. 6020. Gr.

- 146 CAEL(IA) PROCILLA, (uxor) P. Fl(avii) Pomponiani Pudentis (qui floruit priore saec. III parte ut opinor) t. Thamugadensis mutilus Bull. tr. hist. 1904, 212, 39, positus 'pro salutem' Pudentis et Procillae. Diversa ni fallor, sed ex eadem familia origine Thamugadensi Marcia Caelia Procilla, M. Caeli Saturnini flaminis perpetui (aetate Antonini Pii VIII 2362. 17864) filia VIII 2404. Gr.

— Marcia Caelia Procilla.

— Caelobothras vide Cerobotras.

— Antonia Caenis.

- 147 Caenia Verissima, Q. Terenti Rufi uxor, Terentiae Rufillae virginis Vestalis mater VI 2135 (et 32404) = D. 4934 t. dedicatus a. 254 aut 255 aut 257. St.

— Caepias (καὶ πίας cod. Coislinianus Xiphilini et Zonar. 10, 13). Γάιος ὁ Ὀκτάουσιος Καπίας nominatur is qui postea Augustus Dio 45, 1, 1, nomen fortasse corruptum, sed cf. XI 5032 Sex. Caepias Hermes.

- 148 Caepio, Tiberii Caesaris principatu (scripsit de herbis) Plin. n. h. 21, 18; inter auctores enumeratur ib. ind. l. 21. 22. St.

— FANNIVS CAEPIO.

— RVSTIVS (?) CAEPIO.

— T. RVSTIVS CAEPI(O).

- 149 A. CAEPIO CRISPINVS memoratur in inscriptione urnae repertae in sepulcro quodam ad Tiberim sito, quod priore primi p. C. saeculi parte in usu erat, VI 31762 (1), in t. sepulchrali generi, filiae, nepotis in eodem sepulcro reperto VI 31765 (2).

A. Crispinus Caepio t. 1. Caepio t. 2. Caepio Crispinus Tac. a. 1, 74 (Crispinus potest ei fuisse nomen gentilicium cf. Schulze Lat. Eigenn. 61. 156 sq. 588). — Quaestor Granii Marcelli praetoris (i. e. proconsulis) Bithyniae paulo ante a. 15 Tac. l. l. A. 15 Marcellum maiestatis postulavit subscribente Romano Hispone ib. . Egens, ignotus, iniquis mox clarissimo cuique periculum facessit ib. Crispina filia eius, uxor (Q. Septicii?) legati Ti. Caesaris et C. Caesaris t. 2. Ex posteris eius videtur A. Caepio Crispinus consul (is qui sequitur); ex eadem familia A. Crispinus Caepionianus infans mortuus VI 16587. Affinitate eum coniunctum fuisse cum Romano Hispone fortasse colligi potest ex nominibus Ti. Caepionis Hispanis. — Ad Caepionem Crispinum nescio quem pertinet t. Pro[s]odi Daphni Crispini Caepionis disp(ensatoris) filii VI 9341, item tessera plumbea inscripta A. Caepio(?) Crispinus(?) Rostowzew Tesserar. syll. 1151 (tab. 4, 51). Gr.

- 150 A. CAEPIO CRISPINVS, consul (suffectus) a. inc. cum Q. Asinio Marcello t. mutilus in agro Romano rep. Röm. Mitt. 1, 128; v. supra A 1235. Gr.
- 151 TI. CAEPIO HISPO (VI 9357. XI 5065. Plin. ep. 4, 9, 16. dig. 40, 5, 26, 7, ubi traditur Caelio Hispone), pleno nomine dictus ut videtur Galeo Tettienus Severus M. Eppuleius Proculus Ti. Caepio Hispo; v. infra sub Eppuleis et Tettienis. Gr.

— M. EPPVLEIVS PROCVLVS TI. CAEPIO HISPO.

— ... TETTIENVS SERENVS L... VIVS LICINIANVS M. EP(P)VLEIVS PROCVLVS TI. CAEPIO HISPO.

— GALEO TETTIENVS SEVERVS TI. CAEPIO HISPO.

- 152 (CAEPIA) CRISPINA, Caepionis filia, (Q. Septicii?) uxor, M. Septicii Sur[ae] mater ut videtur VI 31765; v. supra A. Caepio Crispinus n. 149. Gr.
- 153 Caepia Procula, M. Regul(i) (uxor) XV 7421 fistula plumbea; maritus fortasse M. Aquilius Regulus (v. supra A 1005). Gr.
- 154 [CAERELLIVS?] T. acephalus Mogontiacensis XIII 6806: [leg. Aug.] pr. pr. pro[vi]nc(iarum) Thrac(iae), Moes(iae) sup(erioris), Rae[t(iae)] (haec legatio loco non suo posita videtur), Germ(aniae) sup(erioris) et Britt(anniae), et Modestiana eius et Caerellii Marcianus et Germanilla filii. Hunc virum consularem gentilicio Caerellio usum esse cave concludas ex nominibus liberorum, cum hi ex more illa aetate non insolito maternae gentis nomen gerere possent. Asellium Aemilianum (supra A 1211) hic designari suspicatus sum argumentis usus, quae attuli apud Ritterling Fasti d. röm. Deutschland 34 sq. Gr.
- 155 Q. CAERELLIVS Q. Caerellio M. f. Quirina patri, qui tribunus militum,

quaestor, tribunus plebis, praetor, legatus M. Antoni, proconsul *fuera*t, et sibi posuit *t. sepulcralem* VI 1364 = D. 943. Q. f. Quirina, III vir capitalis, quaestor pro praetore, tribunus plebis, legatus pro pr. ter, praetor, praefectus frumenti ex senatus consulto (EX·S·C·S· in lapide, errore quadratarum ut videtur), legatus Ti. Caesaris Aug., proconsul.
Gr.

- 156 Q. Caerellius, ad quem Censorinus natalicio titulo librum misit de die natali 1, 1; 15, 1 (*cf. Cassiod. de artib. ac disc. 5 Migne Lat. 70, 1208*), a. 238 *ib.* 18, 12; 21, 6; tum Caerellius annum undequingagesimum transierat 15, 1; fuit vir ditissimus 1, 1, officiis municipalibus functus, honore sacerdotii in civitate sua conspicuus, ordinis equestris dignitate ornatus, eloquentia praeclarus 15, 4—6.
St.

- 157 C. CAERELLIVS FVFIDIVS ANNIVS RAVVS POLLITTIANVS, C. f. (*filius sine dubio C. Caerellii Sabini et Fufidiae Pollittae, vide n. 161; nomina Annii Ravi videtur sumpsisse a L. Annio Ravo, v. supra A 284*), Oufentina, clarissimus vir, III vir monetalis aere argento auro flando feriundo, tribunus laticlavus legionis III Cyrenaicae, sevir equitum Romanorum turmae primae, quaestor candidatus Imp. Caesaris M. Aurelii Antonini Pii Felicis Aug. (*inter a. 212/217*), tribunus plebis candidatus, praetor hastarius; sodalis Marcianus Aurelianus Commodianus Helvianus Severianus *t. urbanus positus a Fufidiis Amyco et Chrestina nutritoribus* VI 1365 = D. 1160. *Eundem esse C. Caerellium Pollittianum proconsulem Macedoniae (n. 159) statuit Henzen ad t., diversum Klebs PIR¹ C 126 isque sine idonea causa.*
Gr.

- 158 CAERELLIVS MARCIANVS nescio cuius (*patris nomen perit*) et Modestianae filius XIII 6806; *v. supra n. 154. Eundem esse Cerellium Macrinum, qui nominatur inter nobiles ab imp. Septimio Severo occisos vita Sev. 13, 6, coniecit Ritterling Westd. Zeitschr. 11, 314.*
Gr.

- 159 C. CAERELLIVS POLLITTIANVS agnomine Helvinus. *Tituli plane similes patrono (t. 2) positi a Bonciis quibusdam (ex Africa t. 1) VI 1366 (1). 1367 = D. 1161 (2). Agnomen praescriptum est in t. 2.*

Clarissimus vir, proconsul provinciae Macedoniae t. 1. 2. *Vide n. 157.*

Gr.

- 160 CAERELLIVS PRISCVS, praetor tutelarior sub Marco et Vero ut videtur, *Paulus fragm. Vat. 244 (traditur 'ex epistulis divorum Hadriani et Antonini et fratrum ad Caerellium Priscum praetorem tutelarem').*
Gr.

- 161 C. CAERELLIVS SABINVS *Apuli Soli invicto aedem restituit III 1111 (1), vota solvit Iovi o. m. III 1074 = D. 3085 (2), Iunoni reginae Populoniae deae patriae III 1075 = D. 3086 (3), Minervae III 1076 = D. 3087 (4); memoratur in t. item Apulensi III 1092 (5).*

C. Caerellius Sabinus t. 1—4. [C]aerellius Sa[b]i[n]us t. 5. *Eum tribui Oufentinae adscriptum fuisse colligi potest ex t. filii VI 1365 (v. n. 157);*

origine igitur Italus (cf. t. 3 'deae patriae'). Legatus Aug. legionis XIII geminae t. 1—5 sub Commodus t. 5 inter a. 182 et 185, cum Commodus in hoc t. appelletur pius, nondum felix. — Fufidia Pollitta (L. Fufidii Pollionis cos. a. 166 filia ut videtur) uxor t. 2—4. Filius eorum probabiliter C. Caerellius C. f. Fufidius Annius Ravus Pollittianus (n. 157).
Gr.

- 162 **Caere[lius Thr]asea**, pra[ef](ectus) ca[es]tr(orum) in Aegypto a. 151 vel 152 t. *Thebanus Breccia Iscr. Gr. e Lat. p. 51 n. 69, cf. P. M. Meyer BphW 1913, 742.* St.
163 **Caerellia**, inter Baias et Baulos submersa *Martial. 4, 63.* St.
164 **CAERELLIA GERMANILLA XIII 6806; v. supra n. 154.** Gr.

— PICA CAERIANVS.

— AGRIPPA IVLIVS CAESAR.

— C. IVLIVS CAESAR = IMP. CAESAR AVGVSTVS.

— C. IVLIVS CAESAR.

— C. (IVLIVS) CAESAR.

— C. IVLIVS CAESAR = C. CAESAR AVGVSTVS GERMANICVS (Caligula).

— DRVSVS IVLIVS CAESAR.

— GERMANICVS IVLIVS CAESAR.

— GERMANICVS (IVLIVS) CAESAR.

— L. IVLIVS CAESAR.

— NERO IVLIVS CAESAR.

— TI. IVLIVS CAESAR = TI. CAESAR AVGVSTVS v. *infra* TI. CLAVDIVS NERO.

— TI. (IVLIVS) CAESAR.

- 165 **Caesellius Bassus**, origine Poenus, immensam vim auri, Didonis Phoenissae opes coniectans, in agro suo prope Carthaginem sito somnio deceptus invenisse sibi visus Neroni prodidit, sed ubi spes fefellit pudorem et metum morte voluntaria effugit a. 65 (vel vinctus ac mox dimissus bonis exutus est) *Tac. a. 16, 1—3. Suet. Nero 31, 4; 32, 1 eandem rem commemorat, nomen reticet, equitem Romanum eum fuisse addit.* St.
166 **Caesellius Quinti**, praefectus alae (veteranae) Gallorum, praefectus Ber(enices) *III 55 (in Memnonis statua).* St.
167 **L. (?) Caesellius Vindex.** **Caesellius Vindex** *Gell. 3, 16, 11; 6, 2, 1; 11, 15, 1; 18, 11, 1; 20, 2, 2. Charis. 254. 312 B. = 195. 239 K. Priscian. GL 2, 210. 229; Lucius Caecilius Vindex Cassiodor. de orthograph. GL 7, 147. 206 (sed 'Ex Caesellio orthographo' id. 147. 202); Caecilius Vindex Rufin. in metra Terent. GL 6, 565; ceterum Caesellius vel Vindex. Grammaticus Latinus, qui scripsit commentarios lectionum antiquarum Gell. 2, 16, 5; 3, 16, 11; 6, 2, 1; 11, 15, 2. 5; 20, 2, 2, cf. praef. 6 et stromateum Priscian. l. c. 210. 230, cf. Gell. praef. 7, nisi sumere velis unum idemque opus significari. Libros eius secundum ordinem litterarum affert Charis. l. l. et 150 B. = 117 K. Terentius Scaurus divi Hadriani temporibus gram-*

maticus de Caeselli erroribus scripsit *Gell.* 11, 15, 3, Sulpicius Apollinaris Caesellium reprehendit *id.* 2, 16, 8. Fuit grammaticus haudquaquam ineruditus *id.* 18, 11, 1; haud indiligens *id.* 6, 2, 1; homo ingenuae veritatis *id.* 20, 2, 2. *Commemoratur praeterea Gell.* 9, 14, 6. *Arnob. adv. nat.* 1, 59 p. 41 R. Cf. Goetz *RE* 3, 1305 sq. Teuffel 3^e § 352, 1. Schanz 3^e, 154—156. St.

168 Caesennius, scripsit κηπουρικά, auctor Plinii n. h. *ind.* l. 19. St.

169 L. C(A)ESENIVS], clarissimus vir, L. Cesenn[io] [alu]mno posuit t. sepulcralem VI 37062. *Saec.* III. Gr.

170 A. CAESENIVS GALLVS memoratur in miliariis Galatiae III 318 = D. 263 (1). 312 (cf. p. 975) = D. 268 (2). 14184⁴⁸ (3), Lycaoniae III 12218 cum lectione emendatiore quam protulerunt Ramsay et Hogarth *Journ. Rom. St.* 6, 132 (4), in t. sepulcrali libertorum Ostiensi XIV 730 = D. 8348 (5). Nummi a) Caesareae Cappadociae exhibentes in parte adversa imaginem imp. Titi et inscriptionem ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΤΙΤΟΣ ΚΑΙΣΑΡ Σεβασ., in aversa ἐπὶ Γάλλου ἑτ(ους) γ' Mionnet *Suppl.* 7, 663, 25 cf. 26. Babelon *Coll. Wadd.* 6752. *Br. Mus. Galatia* 49, 27; b) originis incertae (probabiliter et ipsi Caesareae cusi, cf. Imhoof-Blumer *Monn. gr.* 417), in adversa cum capite Domitiani et inscriptione nominis, in aversa ἐπὶ Καίσεσεννίου Γάλλου Babelon l. l. 6753 sq., minus accurate descripti Mionnet *Suppl.* 4, 348, 325. 326 = 6, 687, 502 sq. *Suppl.* 5, 173, 1010.

A. Caesennius Gallus t. 1—4. (A. Caesennius) Gallus t. 5. Nomina quae sunt in nummis v. supra. Καίσεσεννιος Γάλλος *Ios. bell.* 2, 510 (κεσσαινιον vel κεσσένιον codices complures, cesennium *interpr. lat.*); 3, 31 (καὶ σεσντίω vel κεσσεσεννίω in codd. quibusdam) cf. vita 30, ubi librariorum errore confunditur cum C. Cestio Gallo (*infra* n. 691).

Legatus legionis XII (fulminatae) a. 66 iussu Cestii Galli legati Syriae Galilaeam subegit *Ios. bell.* 2, 510—513; 3, 31. Consul t. 2. 3 *suffectus a. inc.* sub Vespasiano ut videtur. XV vir sacris faciundis t. 2. 3. Legatus Aug. pro pr. (Galatiae Cappadociae Ponti Pisidiae Paphlagoniae Lycaoniae Armeniae minoris) t. 1—4 imperante Tito t. 1 (*kal. Iul. a.* 80/81). 4 (*a.* 81 ante d. 1 m. Iul., cum Titus in t. dictus sit trib. potest. X imp. XVII cos. VIII desig. VIII). nummi a (cusi anno tertio Titi), imperante Domitiano a. 82 t. 2 (*ante d.* 14 m. Sept.). 3, cf. numm. b (num huius nomen recte restituerit van Buren *Amer. Journ. Arch.* 10, 298 in miliario mutilo in agro Sinopensi collocato a. 78, dubitari potest; magis cogitaverim de Neratio Pansa Galli decessore). — Liberti eius t. 5, ubi cum memoretur Caesennia quaedam Lucii liberta uxor A. Caesennii Galli l. Hermae (cf. etiam XIV 729. 731), veri est simile necessitudinem aliquam intercessisse inter Caesennios Paetos et Gallum. Gr.

171 CAESENIVS ISAVRICVS, salius Palatinus collegio exiit a. 178 VI 1979. *Idem videtur Caesennius Servili[us]*, v. *infra* n. 175. Gr.

- 172 CAESENIVS(?) MAXIMVS (*sic Tac. a. 15, 71; Maximus Caesonius Mart. 7, 44, 1; ultra nominis gentilicii forma recta sit, certe diiudicari nequit; Maximus Sen. ep. 87, 2. Mart. 7, 45, 3*), amicus Senecae *Sen. l. l. Mart. 7, 44, 10; 45, 1* (facundi Senecae potens amicus). *Senecam fortasse in exilium comitatus est (a. 41) cf. Mart. 7, 44, 10. Consul (suffectus) a. inc. ante a. 65 Mart. 7, 44, 6. A. 65 post coniurationem Pisonianam detectam Italia prohibetur reum fuisse se tantum poena expertus Tac. l. l., in Siciliam relegatus, quo eum Q. Ovidius amicus comitatus est Mart. 7, 44, 45. 'Hic est Maximus ille, quem frequenti felix littera pagina salutat' Mart. 7, 45, 3. 4, unde apparet extitisse epistolas Senecae ad eum datas.*
Gr.

— CAESENIVS PAETVS XIV 2830, v. n. 173.

- 173 L. CAESENIVS PAETVS, consul a. 61, memoratur in miliario Syriae *Mél. fac. or. Univ. Beyrouth 1907, 337 = Ann. ép. 1907, 193: ... [C]aesennio In consulatu: Caesennio (cesonio cod.) Paeto Tac. a. 14, 29. <Λουκίου> Καισέννιου Παίτου Phlego FG²Hist 257 F 36 XX (Κεσέννιου Πετού cod. Palat.). Petus chronogr. a. 354 Chron. min. 1, 57, Lacijs *fasti Hydat. ib. 221, Pius fasti ms. complures. — Λούκιον Καισέννιον (σένιον vel alio modo corr. in codd.) Παίτον Dio exc. 62, 20, 4. Caesennius Paetus (cesennius petus cod.) Tac. a. 15, 6. Καισέννιος Παίτος (nomina in codd. variis modis corrupta) Ios. bell. 7, 59, 220.**

Consul a. 61 cum P. Petronio Turpiliano v. *supra*. Eodem anno (*cf. Tac. a. 15, 7 'consularia insignia', quae pro insignibus legati consularis habenda esse vix crediderim, cf. Gerber-Greef Lex. Tac. 1, 215*) a Nerone in Cappadociam ad tuendam Armeniam missus (legatus *scil. Aug. pr. pr. Cappadociae*) *Dio exc. 62, 20, 4. Tac. a. 15, 6 cf. 3. Res ab eo a. 61 et 62 in Armenia minus prospere adversus Parthos gestae Tac. 15, 7. 8. 10—17. 24—26. 28. Dio exc. 62, 21. 22, 1; 23, 2 cf. Suet. Nero 39, 1. Per Cappadociam hibernavit Tac. 15, 17 (hieme a. 62/63). A legatione submotum Dio exc. 62, 22, 4 et Romam regressum (vere a. 63 transacto *cf. Tac. 15, 24 'veris principio'*), cum graviora metueret, facetiis insectari satis habuit Caesar *Tac. 15, 25. A Vespasiano a. 70 Syriae praepositus sub finem huius anni (cf. Ios. bell. 7, 37) nondum in provincia aderat Ios. bell. 7, 59; legatus Aug. pro pr. (Syriae) a. 72 (ante d. 1 m. Iul.) miliarius (v. supra). Priore semestri a. 72 ut videtur (ἔτος τέταρτον Οὐεσπασιανοῦ διέποντος τὴν ἡγεμονίαν Ios. ib. 219, cf. Niese Herm. 28, 212) legatus etiamtum Syriae Antiocho regi Commagenorum bellum intulit, regnum occupavit, cum filiis Antiochi proelio ancipiti dimicavit Ios. ib. 219—237; regem vinetum Romam misit ib. 238. A. 73 iam successor eius Marius Celsus Syriae praefuit *cf. Ann. ép. 1903, 256. — Coniux et filius (pueritiam nondum egressus, cf. Tac. 15, 13 'inbellis aetas') memorantur Tac. 15, 10 (a. 62). Alter filius (natu maior), qui a. 63 tribunus fuit in exercitu Corbu-***

lonis *ib.* 15, 28, *probabiliter idem est atque L. Iunius Caesennius Paetus (is qui sequitur).*

Idem videtur Caesennius Paetus maritus Flaviae T. [f.] Sabinae XIV 2830 = D. 995. Quam mulierem cum ex nominibus appareat cognatam Vespasiani fuisse, non immerito viri docti statuerunt Paetum affinitatis gratia a Vespasiano in Syriam missum esse, ut ignominiam cladis a Parthis acceptae exstingeret. Gr.

- 174 L. IUNIVS CAESENIVS PAETVS, consul suffectus a. 79 ut videtur, memoratur in t. Mylaseno Wadd. 3, 358. Nummi Ephesii, qui exhibent a) ab una parte caput Domitiani et inscriptionem Δομιτιανὸς Καῖσαρ Σεβαστὸς Γερμανικὸς, ab altera parte ἐπὶ ἀνθ(η)πιάτου Καίσην(ν)ίου (vel Καίσην.) Παίτου ὁμόνοια Ἐφε(σί)ων Ζμυρ(ναίων) vel Ζμυρ. Ἐφεσι. Mionnet 3, 94, 259; 226, 1263. Suppl. 6, 133, 363. 365 (male servatus n. 361). Leake Numism. Hell. Asiat. Greece p. 56. Waddington Fast. n. 107. Br. Mus. Ionia 111, 407. 408. Macdonald Hunter.-Coll. 2, 341, 96. Museum Berol. (cf. PIR¹ C 138) b) eadem adversa, in aversa ἀνθ(η)πιάτου Καίσην(ν)ίου (vel Καίσην.) Παίτου ὁμόνοια Ἐφε. Ζμυρ. (vel Ζμυρ. Ἐφε.) Mionnet Suppl. 6, 133, 362. 364 (male descr. 3, 100, 297 ex Sestinio). Babelon Coll. Wadd. 1625. 1629. Br. Mus. l. l. n. 409 sq. c) in adversa caput Domitiae et inscriptionem Δομιτία Σεβαστή, in aversa ἀνθ(η)πιάτου Καίσην(ν)ίου (vel Καίσην.) Παίτου ὁμόνοια Ἐφε. Ζμυρ. vel Ζμυρ. Ἐφε. Mionnet 3, 95, 264 sq.; 227, 1267 sq. Suppl. 6, 135, 373. Waddington l. l. Br. Mus. l. l. n. 411—415. Macdonald l. l. 341, 97. Grose Cat. McClean Coll. 3, 126, 8136. Museum Berol.

In consulatu: L. Iunius Caesennius Paetus *tab. ceratae Pompeianae* IV 3340 n. CLIV. CLV. L. Caesennius Paetus VI 597 = D. 3534; v. praeterea *infra*. — Καίσηννιος Παῖτος t. Mylasenus. Nomina in nummis v. *supra*.

Hic videtur filius (natu maior) L. Caesennii Paeti (consulis a. 61), qui tribunus (legionis) militavit sub Corbulone a. 63 Tac. a. 15, 28 (nomine non posito). Consul (suffectus) cum P. Calvisio Rusone a. inc. (ante m. Aug. a. 79, quia tabulae Pompeis repertae sunt), k(al.) Martis VI 597, (a. d.) VIII... tab. cer. n. CLIV, IX k(al.)... tab. cer. n. CLV. Recte puto statuit Cagnat Compt. rend. 1901, 194 eosdem consules indicatos esse in t. Puteolano IGR 1, 420 = Ditt. Or. Gr. 594 ἐπὶ ὑπάτων Λουκίου Καίσην... καὶ Τυρρίοις (ἔτους) σδ' [μ](η)νὸς Ἀρ[ε]μ[ι]σίου ια' i. e. d. 29 m. Mai a. 79; eiusdem consulatus indicationem restituerim in fragmento t. suburbani XIV 4276 v. 23 nonis Mais Cae... [cos.] (v. 21 sq., ubi extat V idus Oc[t.])... Corellio et Vettoniano cos., indicari videntur consules suffecti anni praecedentis). Itaque Paetus et Ruso videntur fasces gessisse mensibus Martio, Aprili, Maio a. 79. Proconsul Asiae t. Mylasenus imperante Domitiano non ante a. 84, cum Domitianus

appelletur Germanicus nummi. Ex intervallo quinorum denum fere annorum inter consulatum proconsulatumque tunc temporis usitato licet colligere Paetum a. fere 94 Asiae praefuisse. Gr.

- 175 CAESENIVS SERVILI[VS ISAVRICVS?]. . . . vellia (fortasse [S]uellia) Caesenni Servili memoratur inter matronas gradus senatorii, quae ludis saecularibus a. 204 Iunonem reginam invocaverunt *Not. d. sc. 1931, 341 v. 25 acta lud. saec. Maritus eius non videtur diversus esse a Caesennio Isaurico salio Palatino, qui collegio exiit a. 178 VI 1979, pleniore igitur nomine appellatus ut opinor Caesennius Servilius Isauricus. Ad eandem domum pertinet ni fallor Plotia Servilia Isaurica XV 52—68. 339. VI 25544. Not. d. sc. 1900, 297.* Gr.

- 176 Caesennius Silvanus. Plinius tribunatum (militum), quem (C.) Suetonio Tranquillo, propinquo eius, impetraverat, in eum transtulit *epist. 3, 8. Vix idem [Caese]nnius Silvanus, cuius natalis celebratur quotannis ex lege collegii cuiusdam Lanuvini a. 133 XIV 2112 = D. 7212.* St.

— A. IVNIVS PASTOR L. CAESENIVS SOSPES.

- 177 Caesennia, amica (*an uxor?*) (Cn. Corneli Lentuli) Gaetulici (consulis a. 26) *Apoll. Sidon. epist. 2, 10, 6. Cf. supra A 976.* St.

— Arria Caesennia Paulina.

- 177a Caesennia Tusidiana memoratur inter matronas ordinis equestris in actis ludorum saecularium a. 204 VI 32329, 27 = *Not. d. sc. 1931, 341.* St.

- 178 C. Caesernius (Καϊσέρνιος *Plut. quaest. conv. 7, 4, 2 p. 702 F. 7, 6, 2 p. 707 C* [Καϊσέρνιος *cod. Riccard.*]. Γάιος *ib. 5, 7, 6 p. 682 F*), gener L. Mestri Flori, Plutarchi amicus *Plut. ll. ll.* Gr.

- 179 Caesernius Statianus, ὁ κράτιστος, λογιστεύων (curator civitatis Nicomedensium) sub Severo et Antonino t. *Nicomedensis CIG 3771 = IGR 3, 6.* St.

- 180 T. CAESERNIVS STA[T]IV[S]IANVS memoratur in t. *Cyprio mutilo dedicato imp. Antonino Severi filio IGR 3, 947 = SEG 6, 811 cf. Seyrig Bull. hell. 51, 141, probabiliter ut proconsul Cypri. Videtur ortus esse ex domo Caeserniorum Statorum (n. 181 sqq).* Gr.

- 181 T. Caesernius Statius Quinct(ius) Macedo. Tituli: *Sirmiensis III 10224 = D. 9193 (1). Caesariensis Mauretaniae Ann. ép. 1904, 150 = D. 9008(2). Dipl. mil. III p. 1973 = VIII 20978 = D. 2003 (3). T. Caesernius Macedo t. 1. 3; T. Caesernius Statius Quinct. Macedo t. 2, T. f. Pal(atina) t. 2. Procurator Augusti provinciae Mauretaniae Caesariensis t. 2. 3, a. 107 (d. 24 m. Nov.) dipl. Proc. Aug. (provinciae Pannoniae?) t. 1, quem posuit heres centurionis cuiusdam certe post damnationem Domitiani, cum nomen imperatoris reticeatur. Pater sine dubio Caeserniorum qui sequuntur. Huius fortasse Caeserni Macedonis (uxor) Rutilia Prisca Sabiniana t. Aquileiensis Brusin Scavi di Aquileia (1934) p. 90, 16. Patronus gentis Maurorum Maccuum t. 2.* St.

182 T. CAESERNIVS STATIVS QVINCTIVS MACEDO QVINCTIANVS. *Tituli*: ipse dedicavit Iovi o. m. *aram in agro Albano XIV 2253 (1)*, *Aquileiae collegio fabrorum posuit t. V 866 (2)*; *ei positi sunt Aquileiae t. V 865 cf. p. 1025 = D. 1069 a Servi[lio] (3)*, *t. mutilus acephalus, quem ad hunc pertinere agnovit editor, Brusin Scavi di Aquileia (1934) 241, 4 (4)*; *t. sepulcralis liberti Tergestinus(?) V 482 (5)*; *de t. Aquileiensi Brusin 90, 16 v. infra.*

T. Caesernius Statius Quinctius Macedo Quinctianus *t. 1 . . Caese Quincti Quinctia . . . t. 3. T. Caesern. Macedo Quinctian. t. 2. (T. Caesernius) Macedo t. 5. Tribu Palatina, ut apparet ex titulis patris D. 9008 et fratris D. 1068. — Filius sine dubio T. Caesernii Statii Quinct(ii) Macedonis (qui praecedit) natu maior, quod ex nominibus apparet; frater T. Caesernii Statii Quinctii Statiani Memmii Macrini (qui sequitur).*

Cursum honorum exhibuerunt (usque ad consulatum, cuius mentio perii) tituli mutili 3. 4 ordine inverso. Triumvir auro argento aere flando feriundo t. 3. 4 (. . . . [a]ere au[ro]); tribunus militum legionis XXX Ulpiae victricis t. 3 cf. 4; [quaestor] candidatus t. 3; [per] Africam Maur[etaniam] t. 3 (. . . . [Maureta]niam t. 4) — num recte suppleverit Mommsen St. R. 2³ 1090, 2 censitori, dubitari potest; potius supplendum videtur comiti divi Hadriani; quod si recte ponitur, Macedo Hadrianum a. 128 has provincias visitantem comitatus est —; [tribunus] plebis candidatus t. 3 (. . . . [can]didat. t. 4); [praetor candidatus(?)] inter cives et [peregrinos] t. 3 cf. 4; co[m]es divi Hadriani per Orientem t. 3 (. . . . [Hadri]ani t. 4) inter a. 128 et 132 ut opinor, cf. Weber Unters. z. Gesch. Hadr. 205 sqq. Legatus legionis X geminae piae fidelis t. 3. 4 (legato legionis piae fidelis t. 3; [legioni]s X t. 4); p[raefectus alimentorum, curator] viae Appiae t. 3 cf. t. 4 (praefectura simul functus est atque cura viae Appiae, cf. Mommsen St. R. 2³ 1079 sq.). Consul t. 1. 2 suffectus a. inc. sub initium imperii Pii ut videtur. Sodalis Augustalis t. 3. — Patronus co[loniae] (Aquileiensis) t. 3 (potius quam co[llegi] fabrum], quod supplevit Mommsen).

Rutilia M. Clementis pr(aetoris?) vel pr(ocuratoris?) f(ilia) Prisca Sabianiana Caeserni Macedonis (uxor), cui positus est *t. Aquileiensis Brusin l. l. 90, 16, utrum cum hoc nupta fuerit an cum patre eius, non liquet. Servilius amicus t. 3. Libertus t. 5. T. Caesernius T. lib. Alypus sevir Augustalis (Aquileiae) Brusin 91, 17 = Ann. ep. 1934, 242 manumissus ab aliquo ex his Caeserniis. — Caesernii Statii possessiones habebant Aquileiae (cf. t. 2. 3), ubi multi tituli Caeserniorum prodierunt (cf. Calderini Aquileia Rom. 472 sq.).*

Gr.

183 T. CAESERNIVS STATIVS QVINTIVS STATIANVS MEMMIVS MACRINVS. *Tituli*: publice ei positus VIII 7036 = D. 1068 Cirtensis (1); ab eo dedicati Thamugadenses (mutili) VIII 17849 (2). 17850 (3), Masculitanus 17678 (4),

Dianensis Ann. ép. 1930, 39 (5); memoratur in t. beneficiarii in Germania superiore reperto XIII 5609 (6), fortasse etiam in t. Lambaesilano VIII 2637 = D. 342 (7).

T. Caesernius [T.] f. Palatina Statius Quintius Stat[ia]nus Memmius Macrinus t. 1. T. Caesern[ius Stat]ius Quintius Statianus Memmius Macrinus t. 5. [T. Caeserniu]s St[atianus] t. 2. T. Caesernius t. 4. T. Caesern t. 3. Caesernius Statianus t. 6. — *Filius T. Caesernii Statii Quinct(ii) Macedonis (n. 181), frater T. Caesernii Statii Quinctii Macedonis Quinctiani (qui praecedit).* — *Cursum honorum usque ad consulatum exhibet t. 1 non sine mendis. XV virum (sic) stlitibus iudicandis, quaestor candidatus divi Hadriani, comes eiusdem in [Ori]ente (inter a. 128 et 132 ut videtur; cf. sub fratre), tribunus plebis, (praetor) (in t. praetura ommissa est), missus ad dilectum iuniorum a divo Hadriano in regionem Transpadanam, legatus legionis XIII geminae Martiae victricis t. 1. Legatus Aug. pro pr. (exercitus Africani) t. 2. 5 cf. 3. 4 (minus accurate leg. pr. pr. provinciae Africae t. 1) imperante Antonino Pio t. 2—5 a. 140 t. 5, a. 141 t. 2. Hic videtur Statianus leg(at)us, qui commemoratur in t. 7 parte inferiore nunc deperdita. Consul t. 1 designatus a. 140 t. 5; in t. 2 fortasse supplendum co[s.], non co[s. designatus]; itaque consul suffectus vel a. 140 vel potius a. 141 (cf. Hüttl Antoninus Pius 2, 135). Co(n)s(ularis) i. e. legatus Aug. pr. pr. (Germaniae superioris) a. 150 t. 6. Sodalis Augustalis t. 1. — Patronus IIII coloniarum Cirtensium t. 1, Thamugadensium t. 2. — Eundem esse Statianum patrem Faustianiani, amicum Frontonis, Fronton ad am. 1, 5 p. 177 N. = 1, 290 Haines censuit Ritterling Jahresh. 10, 311 immerito, cum huic nomina plena fuerint C. Calvisius Statianus (v. infra n. 356). Gr.*

— APRONIA CAESIANA vel CAESIA.

— L. APRONIVS CAESIANVS.

— M. IVVENTIVS CAESIANVS.

— (P.? NONIVS) ASPRENAS CAESIANVS.

— P. NVMICIVS PICA CAESIANVS.

— **Plautius Caesianus.**

184 .. [C]AESIDIUS honoratus t. Carthaginiensi VIII 12539 admodum mutilo: .. [C]aesidio, cos., [tr]ib. leg., [quaestori? divi? Vesp]asiani Gr.

185 **Caesidius Respect(u)s**, procurator Augusti (Daciae Apulensis vel superioris) deo Serapidi dedicavit t. Sarmizegetusensem Ann. ép. 1930, 134 = 1933, 12. Uxor Apronilla. St.

186 Caesidia Amabilis, uxor L. Satri Silvini t. Tergestinus V 536 a. St.

187 CAESILIANVS (sic cod. Med., Caeciliano em. Lipsius), senator, accusator (M. Aurelii) Cottae Messalini a. 32 damnatus Tac. a. 6, 7. Gr.

— Q. FABIVS CAESILIVS TITIANVS.

- 188 L. CAESIUS, praefect[us aerari milit]aris, Tiberio Caesari statuam posuit Veronae intra a. 21—30 (*cum* Tiberius in t. dictus sit [cos. II]II imp. VIII) V 8845. Fortasse pater L. Caesii Martialis cos. a. 57, nisi idem est. Gr.
- 189 P. Caesius, praefectus alae miliariae nescio cuius, donis militaribus donatus ab imperatore quodam, cuius nomen erasum est, procurator [. Ar]meniae, proc. [., praefectus (vel subpraefectus) vigiliū, praefectus (annonae?) honoratus t. Cuiculitano Bull. tr. hist. 1911 p. CCXLI = Ann. ép. 1912, 20. St.
- 190 T. Caesius Anthianus, T. fil. T. n. L. abn., Palatina, vir egregius, praefectus cohortis secundae Augustae Thracum equitatae, tribunus legionis . . . , tribunus legionis secundae Parthicae piae fidelis felicitis aeternae, procurator alimentorum pe[r . . .], procurator familiae gladiatoriae per Aemiliam Transpadum d[uas Pannon]ias Delmatiam, procurator XX hereditatum tractus Etruriae Umbriae Piceni partis Campaniae; patronus et curator Abellinatium, honoratus publice a Puteolanis t. Puteolis rep. Röm. Mitt. 23, 73 = D. 9014. saec. III. St.
- 191 C. CAESIUS APER. Tituli: ei publice positus Sestinas XI 6009 = D. 981 (1), memoratur in dipl. mil. III p. 845 = D. 1987 (2).
Tria nomina t. 1. 2. T. f., Cl(ustumina) t. 1; oriundus videtur Sestino, ubi et alii Caesii Apri inveniuntur (XI 6013. 6021), praefectus cohortis Hispanorum equitatae t. 1; cohortis secundae Hispanorum a. 60 dipl., tribunus militum, (in ordinem senatorium adlectus, probabiliter a Vespasiano), quaestor pro praetore Ponti et Bithyniae, aedilis plebis Cerialis, praetor, legatus pro praetore provinciae Sardiniae. St.
- 192 Caesius Bassus, poeta, amicus Persii vita Persii p. 64 Jahn-Buecheler-Leo⁴, quo mortuo (a. 62) Annaeus Cornutus librum satirarum Persii Caesio Basso petenti, ut ipse ederet (*sic* cod. L, 'cederet' PG, 'ipsi cederet' Jahn, vide supra A 609), tradidit edendum ib. p. 66. Persius satiram sextam ad Caesium Bassum lyricum poetam senem (v. 6) scripsit. Hic Roma ad Sabinos secessit, ubi hiemali tempore in loco calido carmina scribebat. Fama est eum in praediis suis positum ardente Vesuvio et late ignibus abundante cum villa sua ustum (a. 79) schol. Pers. 6, 1. Inter lyricos poetas nominatur Quintil. 10, 1, 96 'quem nuper vidimus'; mortuus quo tempore scripsit Quintilianus. Adfertur Priscian. GL 2, 527 'Bassus in II lyricorum', Victorin. ib. 6, 209 (= 7, 337) 'Caesius Bassus, vir doctus atque eruditus, in libro de metris'; Rufin comm. in metra Terentiana 6, 555 ('ad Neronem de iambico'). 565. Diomed. 1, 513. Maur. Terentian. 6, 395. Eius esse fragmentum de metris 6, 255—272, quod libri Atilio Fortunatiano tribuunt, demonstravit Keil GL 6, 250 sqq., cf. Ziwsa Serta Hartel. (1896), 251—256; contra falso ei tribuitur fragmentum de metris Horati GL 6, 305 sq., cf. Keil 253. Idem videtur C. Caes. . . . Bassus in

tit. scripto vel suppleto a. 56 Eph. ep. 9, 892 (= XIV 3471). Incertum num eius uxor Sulpicia T. f. Pia, Caesi Bassi t. Puteolanus X 2991. Cf. Skutsch RE 3, 1312 sq. Consbruch ib. 1313—1316. Teuffel 2° § 304, 1. 2. Schanz 2, 2³, 88—91. St.

— P. NONIVS ASPRENAS CAESIUS CASSIANVS.

193 CAESIUS CORDVS, proconsul Cretae Cyrenarum, a. 21 ab Anchario Prisco repetundarum postulatus addito maiestatis crimine *Tac. a. 3, 38, a. 22 repetundarum damnatus ib. 3, 70. Gr.*

194 TI. CATIVS CAESIUS FRONTO, consul suffectus a. 96, *memoratur in dipl. mil. III p. 861 cf. p. 1967 (1), in actis fratrum Arvalium VI 2074 cf. 32371 (2). 2075 cf. 32372 (3), in titulis libertorum et servorum repertis a) in monumento familiae Frontonis Caesiarumque Nepotillae et Frontinae ad viam Cassiam sito (cf. Mancini Not. d. sc. 1911, 64 sqq.) VI 37306 (4). 37320 (5). b) in pago Fificulano IX 3571 (6). 3579 (7), fortasse etiam 3578 v. 11 (8).*

In consulatu: Ti. Catio tone t. 1. — Ti. Catius Caesius Fronto t. 2. 3. 4. Ti. Caesius Fronto t. 5. 7. Catius Fronto t. 6. [C]ati Fron(ton)is (?) t. 8. — Fronto Catius *Plin. ep. 2, 11, 3. 18. Catius Fronto ib. 6, 13, 3. Fronto ib. 4, 9, 15. Dio-Xiph. 68, 1, 3. Libertis suis nomina Ti. Caesio vel Caesiae imposuit cf. t. 4. 7. VI 37307. 37313. 37316—37319.*

Consul *per prima principatus Nervae initia Dio l. l. suffectus cum M. Calpurnio . . . co d. 10 m. Oct. a. 96 t. 1; dictum eius de imp. Nerva Dio l. l. Frater Arvalis adfuit in collegio a. 101 t. 2, a. 105 t. 3. Plinio et Tacito, qui Marium Priscum apud senatum accusaverant, respondit Plin. ep. 2, 11, 3 (a. 99 ut videtur, cf. Otto S. Ber. Ak. Münch. 1919, 10, 70 sqq.); rursus pro Mario dixit insigniter mense Ian. a. 100 (cf. § 10) ib. § 18. Pro Iulio Basso egit mirifice ib. 4, 9, 15. Legatis Bithynorum senatus consultum, quod de Vareno Rufo factum erat, labefactare ausis graviter et firme respondit ib. 6, 13, 3. Cum in actis Arvalium a. 117 et annorum subsequen- tium non iam commemoretur, probabile est eum ante a. 117 vita cessisse. — Vir movendarum lacrimarum peritissimus Plin. ep. 2, 11, 3.*

Caesiae Frontina et Nepotilla, quarum servi ancillaeque in monumento familiae Frontonis sepulti sunt (cf. n. 207. 208), huius filiae fuisse videntur, nisi Nepotilla soror Frontonis fuit. Ex Memmiorum in eodem monumento sepultorum titulis VI 37307. 37309—37313. 37325—37328, ex quibus unus positus est permis(su) L. Memmi Tusculliani VI 37326, licet colligere necessitudinem quandam intercessisse inter Frontonem et L. Memmium Tuscillum Senecionem, Senecionis Memmii Afri consulis suffecti a. 99 filium; Tuscillus fortasse Frontonis gener fuit. Frontonem cum Ti. Catio Silio Italico parentela coniunctum fuisse veri est simile. — Praedia eum

possedissee in pago Fificulano apparet ex tt. 6 L(ibero) p(atri) dedicato a vil(ico) eius, 7 posito ab arcar(io) et act(ore) eius, 8.

Num idem sit qui celebratur a Martiale 1, 55, 2 'clarum militiae Fronto togaeque decus', item Φρόντων ὁ καθ' ἡμᾶς ἀνὴρ ὑπατικός, qui de re militari Homeri scripsit Aelian. tact. 1, 2, parum liquet (apud Aelianum pro Φρόντωνι legendum esse Φροντίω num recte viri docti paene omnes censuerint, dubito). Ad hunc non pertinere locum Iuvenalis 1, 7 sqq., ubi commemorantur 'Frontonis platani' (v. 12), docuit v. Premmerstein Herm. 43, 321 sqq. Gr.

- 195 A. CAESIUS GALLVS, (quaestor) — quaesturam errore lapicidae omissam putaverim —, aedilis plebis Cerialis, praetor, flamen Augustalis (sc. municipalis), patronus coloniae (incertum cuius), testamento nescio quid fieri iussit XIV 3590 cui t. origo Tiburtina falso adscripta videtur esse cf. Dessau ad t. Gr.

- 196 M. CAESIUS GALLVS, quaestor pro praetore (provinciae Achaiae), Aesculapii fanum Messenae exornavit IG 5, 1, 1462 (tit. delineatus ib. 1444). Gr.

— C. Octavius Pudens Caesius Honoratus.

- 197 Caesius Long[us vel Longinus], maritus Liciniae L. f. nescio cuius. VI 1442. St.
- 198 L. Caesius Marcellus, procurator Augusti (provinciae Africae), egregius vir, pater L. Caesi Marcelli Florentini clarissimi pueri t. Siagitanus Cagnat-Merlin Inscr. d'Afr. 305 = Ann. ép. 1912, 157. St.
- 199 L. CAESIUS MARCELLVS FLORENTINVS, clarissimus puer, L. Caesi Marcelli filius, patronus (Siagitanorum) t. Siagitanus Cagnat-Merlin Inscr. d'Afr. 305 = Ann. ép. 1912, 157. Gr.
- 200 L. CAESIUS MARTIALIS, consul (suffectus per secundum semestrem) a. 57 cum Nerone II. Consulatus memoratur in tabulis ceratis Pompeianis IV 3340 n. 34 (d. 27 m. Iul.). 36 (d. 10? m. Sept.). 37 (17 Sept.). 38 (m. Sept. vel Oct.). 39 (18 Nov.). 40 (23 Dec.); in lapidibus VI 268 (1 Dec.). II 2958 = D. 6104 (6 Dec.). Plena nomina extant VI 268. tab. cer. 40, . . Caesius Martialis II 2958, L. Caesius tab. cer. 37. 38, plus minus mutila vel corrupta in reliquis tabulis ceratis. — C. Caesius Martialis quidam in t. XI 8002 prope Fulginias rep. — Cf. supra n. 188. Gr.
- 201 CAESIUS NASICA, legatus legionis in Britannia sub A. Didio Gallo legato pro pr. (qui Britanniae praefuit a. 52/53—57/8) contra Britannos prospere pugnavit Tac. a. 12, 40. Gr.
- 202 C. Caesius Niger (vix Nigrinus), Q. f. Teretina, ex prima admissione (amicus Augusti vel Tiberii), ex qua[t]tuor decuris (ante C. Caesarem Augustum igitur, quippe qui quintam decuriam adderet), curio minor VI 2169 = D. 1320. Vide num parentela coniunctus sit C. Caesius L. f. Niger VI 36809 = D. 9250 (positus a. 2 ante C.). St.

203 P. Caesius Phosphorus, libertus, cui Plinius ius Quiritium a Traiano petit *epist. ad. Trai. 11, 2.* *St.*

204 Sex. Caesius Propertianus, Sex. f., flamen Cerialis Romae; tribunus militum legionis quartae Macedonicae (*exauctoratae a Vespasiano c. annum 70*), praefectus cohortis III Hispanorum, hasta pura et corona aurea donatus, procurator imperatoris (*sc. Vitellii, cf. Bormanni adnot.*) a patrimonio et hereditatibus et a libellis; quattuorvir iure dicundo, quattuorvir quinquennalis, pontifex, patronus municipii (Mevaniae) *XI 5028 = D. 1447.* *St.*

— Q. PETILLIVS CERIALIS CAESIUS RVFVS.

205 C. Caesius Sabinus. *Tit. Sassinae XI 6489—6492 (= D. 9234^{a. c. b. d}) (1—4). 6499(5). [6493] (6). Tria nomina t. 4. 5; C. C. S. t. 1—3; Caesius Sabinus Martialis 7, 97; ceterum Sabinus. Decus Umbriae, amicus Martialis 7, 97. Nymphae lacus Sassinae, unde oriundus fuit, templa dedit id. 9, 58, commemoratur praeterea 9, 60, 5; 11, 8, 14; 17, 2. Idem dedicavit Sassinae aliis dis deabusque (in eodem sacrario fortasse, quod memorat Martialis, ut putat Bormann) t. 1—4. [6]. [XI 6482?], Traiani aetate t. 5, qui cum appelletur Optimus, nondum appelletur Parthicus, titulus positus est inter a. 114 et 116. Titulus Fulginas Not. d. sc. 1922, 378 C. Caesio Sabino positus, si non eidem, at certe propinquo. Filius eius videtur Sex. Tettius Montanus Caesius Sabinus equo publico adoptatus a Tettio quodam t. Sassinas XI 6505.* *St.*

206 C. Caesius Silvester. *Tituli Tuficani XI 5687 (1). 5694. 5695. 5697 (= D. 2666a. 5612. 5891) (2—4). 5696 (5). 5698 (?)—5701 (6—9). 8051—8054 (10—13) plus minus mutili.*

Tria nomina passim. C. f., Oufentina t. 1. 3—5. 7, beneficiarius praefecti praetorio, evocatus Augusti, centurio legionis secundae Augustae, legionis sextae ferratae, legionis tricesimae Ulpiae victricis t. 4, primipilus t. 1—5. 7. 10. 11. 13, praefectus castrorum legionis quartae Flaviae firmae, donis donatus bello Dacico (sc. Traiani) bis torquibus armillis phaleris; pontifex (Tufici) t. 5, patronus municipii t. 4. 5, quattuorvir quinquennalis t. 6. 11. Verba fecit in ordine decurionum Tufici a. 141 t. 2. Curator viarum et pontium Umbriae et Piceni datus ab imperatore Pio imp. II (a. 142 vel postea) t. 4. 5.

Uxor C(a)esidia Eutich[ia] t. 7. Parentela coniunctus cum eo videtur C. Cae(sius) Verus tegula Tufici rep. XI 6689, 52 b, cf. p. 1402. *St.*

— (APRONIA) CAESIA vel CAESIANA.

— [COR]NELIA CAESIA.

207 CAESIA FRONTINA in t. ancillae VI 37323. *Filia videtur Ti. Catii Caesii Frontonis (n. 194), in quo vide.* *Gr.*

208 CAESIA NEPOTILLA memoratur in titulis servorum ancillarumque in monumento familiae Ti. Catii Caesii Frontonis sepultorum VI 37320 ([D]aphno

Ti. Caesi Frontonis servo Grapte Caesiae Nepotiliae (*sic*) ser.). 37321. 37322. *Frontonis vel soror vel filia* (v. n. 194). Gr.

— SVILLIVS CAESONINVS.

- 209 L. CAESONIUS LVCILLVS MACER RVFINIANVS. *T. sepulcralis ut videtur* XIV 3902 = D. 1186 (1) *rep. in agro Tiburtino eodem loco, quo* Lucillus parentibus posuit *titulos sepulcrales* XIV 3900 = D. 1182 (2), XIV 3901 = D. 1183 (3); *memoratur in t. mutilo VIII 26262 (4) Uchi maiore rep., in actis fratrum Arvalium VI 2086 a = D. 5041 (5). 2104 b (6). 37165 (7). 39443 (8).*

L. Caesonius C. fil. Quirina Lucillus Macer Rufinianus t. 1. Caesonius Lucillus t. 2. 3. Caesonius Luc. t. 4. L. Caesonius Lucillus t. 5 v. 10. L. Caesonius Lu . . . t. 7 v. 15 (*pro L. errore impressum esse T. [sic quoque in indice VI 6 p. 43] apparet ex imagine phototypica Bull. com. 1911 tab. IX/X*). L. Caes. lus t. 6 v. 29; *ceterum in actis Arv. sine praenomine.*

C. Caesonii Macri Rufiniani et Maniliae Lucillae filius t. 2. 3. Vir clarissimus t. 3. *Cursam honorum exhibet t. 1 ordine inverso.* Frater Arvalis t. 1 a. 213 t. 5, a. 218 t. 6; v. *infra.* X vir stlitibus iudicandis, electus in familiam patriciam, quaestor kandidatus, praetor kandidatus, curator rei publicae Suessanorum, curator rei publicae [P]uteolanorum (*sic Dessau unum ex apographis secutus, Tuscolanorum [sic] alii, cf. Dessau ad t.*) t. 1. Legatus provinciae Africae eodem tempore vice proconsulis t. 1; *tunc temporis ut videtur deduxit coloniam Uchi maius imperante Severo Alexandro t. 4, fortasse a. 230, ut coniecerunt Merlin et Poinssot cf. VIII 26262 adnot.* Consul (suffectus a. inc.) t. 1 *probabiliter post legationem Africanam, consularis t. 2 (qui positus est sub Severo Alexandro).* Curator albei Tyberis et cloacarum urbis t. 1, curator aquarum et Miniciae t. 1. XX vir ex senatus consulto rei publicae curandae t. 1 (XX viros vel XX viro apographa, cf. Dessau ad t.); *fuit igitur unus ex vigintiviris, quos senatus creavit a. 238, ut Italiam contra Maximinum tuerentur.* Proconsul provinciae Africae t. 1. Praefectus urbi, electus ad cognoscendas vice Caesaris cognitiones t. 1 (*praefectura urbis functus est inter a. 239 et 253, probabiliter imperante Gordiano*). In collegio fratrum Arvalium adfuit a. 239 t. 7, a. 240 t. 8. — *Filius eius ni fallor* L. Caesonius L. f. Quirina Quintus Rufinus Manlius Bassus, *cui titulum X 1687 = D. 1206 (Puteolanum ut videtur) posuit* L. Caesonius Hedylus procurator patris. Gr.

- 210 C. CAESONIUS MACER RVFINIANVS. *T. sepulcralis a filio positus* XIV 3900 = D. 1182 *rep. in agro Tiburtino.* C. Caesonius C. f. Quirina Macer Rufinianus t. *Fortasse oriundus ex Campania cf. Dessau ad XIV 3902. Thes. l. l. Onom. 2, 55.* Cursum honorum exhibet t. *ordine inverso.* III vir capitalis, tribunus legionis I adiutricis, donatus donis militaribus a divo

Marco, quaestor provinciae Narbonensis, tribunus plebis, legatus (proconsulis) provinciae Baeticae, praetor, legatus (proconsulis) provinciae Asiae, curator rei publicae Asculanorum, legatus legionis VII Claudiae, proconsul provinciae Achaiae, curator rei publicae Tarracinensium, legatus Aug. pr. pr. provinciae Lusitaniae, curator rei publicae Teanensium, *consul suffectus a. inc. (consulatus in t. non memoratur, reliquis autem honoribus praemittitur 'consulari')*, curator alvei Tiberis, legatus Aug. pr. pr. Germaniae superioris, curator aquarum et Miniciae, proconsul provinciae Africae, curator rei publicae Lanvinorum II, comes imp. Severi Alexandri Aug. (*cf. Ritterling Fasti d. röm. Deutschland 37 sq.*); sodalis Augustalis. — Manilia Lucilla uxor XIV 3901 = D. 1183. (L.) Caesonius Lucillus (Macer Rufinianus) filius t. *Nummum Priensem (Regling Münzen v. Priene n. 186), qui in adversa exhibet caput virile cum inscriptione . . . ος Μάκερ, ad hunc rettulit Babelon Arethuse 1, 1 sqq., cf. Compt. rend. 1923, 178 haud recte; restituendum est [Πομπή]ος Μάκερ, cf. Regling l. l. p. 102 sq.* Gr.

— CAESONIVS(?) MAXIMVS v. Caesennius(?) Maximus *supra* n. 172.

211 T. Caesonius Priscus, eques Romanus, quem Tiberius novo officio a se instituto a voluptatibus praeposuit *Suet. Tib. 42, 2.* St.

212 L. CAESONIVS QVINTVS RVFINVS MANLIVS BASSVS *honoratus a L. Caesonio Hedylo procuratore patris t. X 1687 = D. 1206 (inter Neapolitanos servatus, sed originis fortasse Puteolanae cf. Dessau ad XIV 3902).* L. Caesonius L. f. Quirina Quintus Rufinus Manlius Bassus t.; *filius videtur L. Caesonii Lucilli Macri Rufiniani (n. 209).* Clarissimus vir, salius Palatinus, pontifex maior (*quod statuerunt viri docti pontifices maiores ante Aurelianium non inveniri, mihi non probatur*), quaestor, praetor t. Gr.

213 Caesonius Vectilianus imperatori Marco de luxuria legionum Syriacorum scripsit *vita Av. Cass. 5, 5 (commemoratus in epistula ficta).* St.

214 Caesonia, Rufi (uxor); natalem eius eundem ac imperatoris Domitiani (d. 24 Oct.) celebrat a. 93 *ut videtur vel 94 Martialis 9, 39.* St.

— MILONIA CAESONIA.

215 Caesonia Victorina una cum Atilia Rufina Caeciliae Verissimae amicae *posuit t. VI 1363.* Gr.

— C. MATIVS (vel MATTIVS) SABINIVS SVLLINVS VATINIANVS ANICIVS MAXIMVS CAESVLENVS MARTIALIS PISIBANVS LEPIDVS.

216 C. CAETRONIVS, legatus legionis primae a. 14 *Tac. a. 1, 44.* Gr.

— C. CAETRONIVS(?) (II 2423 *cf. p. 900*) v. Fronto(?).

217 [Q.] Caetronius Cus[p]ianus, primipilus, procurator Augusti, maritus Aegnatiae Priscillae t. *Arimensis XII 112, cf. p. 805.* St.

218 Caetronius Pisanus, a. 70 praefectus castrorum legionis III Augustae, quem Valerius Festus legatus vinciri iussit *Tac. h. 4, 50.* St.

— Q. POSTVMIVS CA[L?] vel CA[E?]

- CAL. VET(VS), consul suffectus a. 51 cum imp. Claudio V, *pleno nomine* L. Calventius Vetus Carminius, v. *infra sub Carminiis*.
- 219 CALAVIVS SABINVS, legatus legionis XII (fulminatae), cum qua a. 61 sub Caesennio Paeto Armeniam ingressus est *Tac. a. 15, 7.* *Gr.*
- Coelius Caldus.
- VOLVMNIA CALEDA (= Calida?).
- 220 Calenus, maritus Sulpiciae poetriae, cum qua vixit annos quindecim *Martial. 10, 35. 38 (mortua igitur inter annos 95 et 98). Commemoratur praeterea Apoll. Sidon. carm. 9, 261 sq. Vallae schol. Iuv. 6, 537 (in versu Sulpiciae FPL 134). Sulpiciae quod fertur carm. v. 62.* *St.*
- 221 Calenus (*traditur Callenus*), ex ordine equestri, amicus et condiscipulus Marci qui postea imperavit *vita Marci 3, 8.* *St.*
- Iulius Calenus.
- CALESTRIVS MAXIMVS v. C. Servilius Septidianus(?) Firmus.
- 222 CALESTRIVS TIRO (*sic Plin. 7, 16, 1 et in inscriptione epistolae 1, 12, praeterea Tiro*), amicus et aequalis Plinii. Simul cum Plinio militavit *Plin. ep. 7, 16, 2, fuit ergo initio principatus Domitiani tribunus militum legionis alicuius in Syria tendentis (non legionis III Gallicae, in qua Plinius stipendia meruit, in singulis enim legionibus singuli tribuni laticlavii erant). Quaestor Caesaris (sc. Domitiani) cum Plinio ib. a. 92 ut videtur (cf. Otto S. Ber. Ak. Münch. 1919, 10, 51). In tribunatu (plebis) liberorum iure Plinium praecessit ib.; in praetura Plinius eum consecutus est ib.; fuit ergo praetor a. 95, si recte Otto p. 50 praeturam Plinii huic anno attribuit. Proconsul provinciam Baeticam sortitus Plin. 6, 22, 7; 7, 16, 3; 32, 1 profectus est in provinciam per Ticienum et Mediolanum excurritque Comum ib. 7, 16, 3. 23. 32, 1; provinciam rexit ib. 9, 5 (non omnino certum etiam hic agi de proconsulatu Baeticae).*
- Quaestorius ius liberorum iam habuit *Plin. 7, 16, 2. Filius eius videtur Calestrius Tiro legatus Lyciae aetate Hadriani (qui sequitur). Villae eius ib. 7, 16, 2 in Piceno cf. ib. 6, 1; fortasse ex hac regione oriundus. Plinius ad eum scripsit ep. 1, 12 (post mortem Domitiani); 6, 1. 22 (sub Traiano ut videtur); 9, 5.* *Gr.*
- 223 CALESTRIVS TIRO (Καλέστριος Τείρων t.), filius ni fallor eius qui praecedat. Ἠγεμὼν i. e. legatus Aug. pr. pr. (Lyciae et Pamphylicae) mense Iulio a. inc. IGR 3, 704 I 6 sq. t. Cyanensis. Eum Lyciae praefuisse sub Hadriano intra annos 124 et 138 recte puto statuit Ritterling *Rh. Mus. 73, 44 sq. Diversus Tiro legatus (Daciae?) III 8048, si iure litteras saec. III ineuntis iudicat Hirschfeld S. Ber. Ak. Wien 1874, 401.* *Gr.*
- 224 Calgacus, Britannorum dux, a. Cn. Iulio Agricola victus ad montem Graupium a. 83 vel 84 *Tac. Agr. 29—38. Idem nomen in vasculo vitreo XIII 10025, 161.* *St.*
- VOLVMNIA CALIDA(?).

- 225 Calidius Proculus, cum Egnatuleia Sabina matre *ut videtur* L. Egnatuleio Sabino avoncu[lo] *posuit t. Thysdritanum VIII 10500 (= D. 1409), et p. 2313.* St.

— IVLIVS SEVERVS CALIDVS.

- 226 Callicrates, Tyrius, 'Graecorum longē doctissimus scriptor', de imperatore Aureliano citatur *vita Aurel. 4. 5.* St.

- 227 Callidromus, servus Laberii Maximi (*legati Moesiae inferioris a. 100—102*), captus in bello Dacico et a Decebalo muneri missus Pacoro, Parthiae regi, pluribus annis post Nicomediam fugit, ubi pistori operas suas locavit; postquam ad statuam Traiani confugit, Plinius eum ad imperatorem misit *ad Trai. 74.* St.

- 228 Callimorphus, Ιατρός τῆς τῶν κοντοφόρων ἑκτῆς *quod emendatur a Cichorio RE 1, 1239 sq. εἰλης, ut fuerit* medicus alae (primae Ulpiae) contariorum (miliariae civium Romanorum), scriptor historiae Parthicae (et belli Parthici L. Veri) *Lucian. quom. hist. conscr. 16, 24. 25. Vide num fictus sit.* St.

- 229 Callinicus, Petraeus, sophista, rhetor, rerum scriptor. Gai filius *Suid.* Cognomen (*vel potius nomen*) ei fuit Suetorius (Sutorius?) *Suid.*; Suetorius *Hieronym. in Daniel. praef. p. 622 Vall.* Scripsit ad (*Virium*) Lupum (*cos. ord. 278*) *περὶ κακοζηλίας ῥητορικῆς, προσφωνητικόν ad imperatorem Gallienum (idem panegyricus adjfertur ap. Menandr. ἐπιδεικτ. p. 370 Sp. = p. 97 Burs. Καλλίνικος ἐν τῷ μεγάλῳ βασιλικῷ, cf. p. 386 = 81), rerum gestarum Alexandrinarum ad Cleopatram (= Septimiam Zenobiam?) libros decem, πρὸς τὰς φιλοσόφους αἰρέσεις, περὶ τῆς Ῥωμαίων ἀνανεώσεως (idem sine dubio liber Καλλινίκου σοφιστοῦ ἐκ τῶν εἰς τὰ πάτρια Ῥώμης FHG 3, 663 sq. = Hinck Polemonis declamationes p. 43 sq.), scriptus ni fallor sub Aureliano, alios panegyricos et orationes Suid. Docuit Athenis, adversarius Genethlii Petraei Suid. s. Γενέθλιος.*

Idem videtur Callinicus sophista interemptus in statione ad Euphraten sita, quae ab eo nomen traxit (*perperam*) *Liban. epist. 21, 5, nec diversus fortasse Liban. vita c. 11. Fusius egi de eo Herm. 58, 448—456.* St.

— (Iulius) Callinicus.

— M. VLPIVS CALLIPPIANVS.

— TI. CLAUDIVS CALLIPPIANVS ITALICVS.

— AEMILIA CALLISTA.

— AFINIA CALLISTE.

- 230 (CLAUDIA?) CALLISTO, filia (P. Claudii) Attali, uxor Rusoniani (*traditur Ῥουσινιανός*) Phocaeensis, viri consularis; Hermocrati sophistae filio, qui cum ea amore in servum quendam devincta discors fuerat, supervixit *Philostr. v. soph. 2, 25, 2.* St.

- 231 Callistratus, iuris consultus, scripsit de cognitionibus libros sex, edicti monitorii (ad edictum monitorium *dig. 2, 6, 2*) l. sex, de iure fisci (et

populi *dig.* 48, 20, 1) l. quattuor, institutionum l. tres, quaestionum l. duos *dig. ind. auct. n.* 27. Libros de cognitionibus Severo et Antonino imperantibus scripsit *dig.* 1, 19, 3, 2 (*cf.* 50, 2, 11); 50, 4, 14, 4, item sub Severo librum primum certe quaestionum *ib.* 1, 3, 38 (*cf.* 12, 3, 10 divus Commodus) et librum primum de iure fisci 49, 14, 2, 6. *Citatur passim in digestis, fragmenta collegit Lenel Palingenesia* 1, 81—106. *Cf. v. Kotz-Dobrz RE Suppl.* 3, 225—229. St.

— Q. Veturius Callistratus.

232 Callistus, Vespasiani Augusti libertus, procurator (aquarum) *fistulae plumbeae urbanae Not. d. sc.* 1901, 144 (= D. 8678 a); 1902, 95. 269. 287 = D. 8678. St.

233 Callistus, Augusti libertus, procurator (patrimoni) a. 205 t. Ostiensis XIV 4570. St.

— Callistus, *vide* Ballista (*supra* B 41).

— L. ACONIVS CALLISTVS.

— L. Aconius Callistus.

— C. Iulius Callistus.

234 Calpetanus, inter medicos celeberrimos *memoratur Plin. n. h.* 29, 7. St.

— C. CALPETANVS RANTIVS QVIRINALIS VALERIVS FESTVS *v. infra sub Valeriis.*

235 C. CALPETANVS RANTIVS SEDATVS METRONIVS(?) *memoratur in t. urbano VI 916 = 31201 (1), quem solus servavit anonymus Einsidlensis; ipse posuit t. Salonitanum Bull. Dalm.* 29, 208 = 47/48, 21 (2), cuius non extat nisi fragmentum.

C. Calpetanus Rantius Sedatus Metronius t. 1 (cognomen Metronium ortum esse ex dittographia nominis M. Petroni quod subsequitur coniecit Mommsen). . . . petanus . . . us Sedatus t. 2. — Filius fortasse C. Calpetani Statii Rufi (*qui sequitur*). Curator tabulariorum publicorum (primus in collegio) a. 45 t. 1. [Legatus C]aesaris t. 2; eum legatum vel Claudii vel Neronis *pr. pr. provinciae Dalmatiae fuisse recte sine dubio statuit Ritterling Bull. Dalm.* 47/48 p. 20 sq. Antea igitur (fortasse iam ante a. 45) consul suffectus a. inc. — Ab hoc videtur testamento adoptatus C. Calpetanus Rantius Quirinalis Valerius P. f. Pomptina Festus consul a. 71. Γάιος Καλιπητανός Δημόστρατος SEG 2, 362 (Apolloniae) ab hoc ut opinor civitatem accepit. Calpetani, qui in permultis tegulis urbanis saec. I et II nominantur (XV passim), videntur fuisse libertini ex hac domo. Gr.

236 C. CALPETANVS STATIVS RVFVS *memoratur in cippis terminalibus VI 1266 = D. 5939 (1), VI 1237 = D. 5925 (2), VI 31544 b (3), 31544 c (4). Nomina plena extant in t. 1. 2, extabant in t. 3. 4. C. Calpetanus C. f. Statius Rufus t. 2 cf. 4. C. Calpetanus Statius Rufus t. 1.*

Inter quinque curatores locorum publicorum iudicandorum, qui praesi-

dente T. Quinctio Crispino Valeriano (cos. a. 2 p. C.) ex s. c. ex privato in publicum restituerunt (*imperante Tiberio ante a. 24*) *nominatur loco secundo fortasse praetorius t. 1 (postea, sed item ante a. 24, non fuit in hoc collegio, cui tum praefuit L. Nonius Asprenas D. 5940 sq.)*. Inter quinque curatores riparum et alvei Tiberis, qui praesidente C. Vibio Rufo (cos. a. 16) ex s. c. terminaverunt t. 2—4 intra a. 16 et a. 24 (*sc. annum consulatus L. Visellii Varronis, unius ex his curatoribus*), fortasse iam ante a. 19, quo anno alius e curatoribus M. Claudius Marcellus praetura functus est (*L. Visellius Varro cum in t. 2 nominetur loco ultimo, in t. 3 loco quarto, in t. 4 loco secundo, apparet curatores in his cippis non ex dignitate ordinis enumerari*). — *Pater fortasse C. Calpetani Rantii Sedati (qui praecedit). Eius libertus potest fuisse C. Calpetanus C. l. Glyptus(?) viator pullarius, maritus Liviae divae Augustae l. Culicinae, quorum filius videtur C. Calpetanus Livianus primipilaris VI 1815 cf. 32266 (= D. 1926). X 8048, 3. 4. Dressel ad XV 517.* Gr.

237 CALPVRNIANVS, unus ex pueris patrimis et matrimis senatorum filiis, qui Arvalibus ministraverunt a. 145 VI 32379 v. 27 *acta Arv.* Gr.

238 Calpurnianus, vir egregius (ὁ κρείττιστος), iuridicus Alexandriae et Aegypti anno decimo (imperatoris Pii P. Lond. 2 p. 152—154, n. 196 = *Mitteis Chrest. 87*), i. e. a. 147 BGU 2, 378 = *Mitteis l. c. 60. Nominatur praeterea P. Fay. 203 = P. Cair. Preis. 1.* St.

239 Calpurnianus, ad quem Apuleius epistolium de dentificio versibus scripsit *apol. 6*, tamen cum adversariis Apulei societatem coiit *ib. 6. 60.* St.

— M. ANTIVS CRESCENS CALPVRNIANVS.

— T. Aurelius Calpurnianus Apollonides.

— Crepereius Calpurnianus.

— Decrius Calpurnianus.

— A. PLATORIVS NEPOS CALPVRNIANVS.

240 . . CALPV[RNIIVS] memoratur in t. mutilo Antiochensi Pisidiae imperatoris alicuius, cuius nomen periit, *Journ. Rom. St. 2, 104, 42 (ubi errore legitur CALIV), corr. Ramsay ib. 6, 134 (delendum igitur supra A 541). Restituerim fere: [Imp. Caesar Vespasianus Aug. p]ontif[ex maximus t]ribunic[iae potest]atis cos. [II per . . Nonium] Calpu[rnium] Asprenatem leg. Aug. pr. pr.]; v. infra sub Noniis.* Gr.

241 Calpurnius, aquilifer legionis primae a. 14 L. Munatium Plancum consularem principem legationis a senatu ad Germanicum missae a vi militum seditiosorum prohibuit *Tac. a. 1, 39.* St.

242 (Calpurnius), filius Calpurni Fabati, pater Calpurniae, uxoris (secundae) (*cf. W. Otto S.Ber. Ak. Münch. 1919, 10, 36 sq., 1*) Plinii *epist. 5, 11; 6, 12, 3*, ante patrem defunctus est (*circa a. 100*) *ib. 4, 19, 1; 8, 11.* St.

- 243 Calpurnius 'noster' dicitur ab imperatore Vero ad Front. 1, 2 p. 115 N. = 1, 304 Haines. St.
- 244 Calpurnius, commemoratur in epistula ficta vita Avid. Cass. 10, 9. St.
- 245 C. CALPURNIVS, aedilis curulis, deinde a. 23 a. C. aedilis plebis in locum demortui suffectus Dio 53, 33, 3. Gr.
- 246 C. CALPV[RNIVS], consul (suffectus Domitiano cos. XIII) cum L. Volusio Saturnino a. 87 VI 2065 acta Arv. (inter dies . . I idus Ian. et XI k. Febr. v. 64, XI k. Febr. v. 70, k. Febr. col. 2, 13). Videtur idem atque C. Calpurnius Crassus Frugi Licinianus (n. 259). Gr.
- 247 T. Calpurnius, Siculus (viz cognomen, sed originem indicans), poeta scripsit bucolica Nerone ut videtur imperante (cf. Hubaux Mél. P. Thomas, 1930, 451—473; Mém. acad. belg. 29, 1930, 193—239. L. Herrmann Rev. belge philol. 10, 145—153), quae post alios edidit H. Schenkl 1885 et 1904 (Corp. poet lat. ed. Postgate), Giarratano 1910. Cf. de eo Skutsch RE 3, 1401—1406. Schanz 2, 2³, 91—95. Teuffel 2⁷ § 306. E. Cesareo, La poesia di Calpurnio Siculo, Palermo 1931. St.
- Iulius Calpurnius.
- 248 M. [C]ALPURNIVS CVS, consul (suffectus) d. 10 m. Oct. a. 96 cum Ti. Catio (Caesio) Frontone III p. 861 = X 7890, melius III p. 1967 dipl. mil. In cognomine ante CO quae praecedat littera videtur fuisse I, viz R. Gr.
- 249 SEX. CALPURNIVS AGRICOLA memoratur in dipl. mil. III p. 886 cf. p. 1990 (1), in titulis Britannicis VII 225 (2). 758 (3). 773 (4). 774 (?) (5). Eph. ep. 7, 1050 b = Journ. Rom. St. 21, 247 (6). Eph. ep. 9, 1381 (7). 1382 (8); in t. Troesmensi III 7505 = D. 2311 (9). Plena nomina exhibent t. 1. 7. Sex. m t. 2. Calpurnius Agricola t. 3. vita Marci 8, 8. [Cal]pur. Agricola t. 9. us Agricola t. 4; in tl. 5. 6. 8 nomina plus minus mutila.
- Clarissimus vir t. 9. Consul (suffectus) cum Ti. Claudio Iuliano imperante Antonino Pio d. 27 m. Sept. a. inc. inter a. 145 et 160 t. 1, probabiliter a. 159, cf. v. Premierstein Wiener Eranos 1909, 258. Initio principatus Marci et Veri adversus Britannos missus est vita Marci 8, 8. Legatus Aug. pro pr. Britanniae t. 2—8, co(n)s(ularis) t. 4 Marco et Vero imperantibus t. 2; successit M. Statio Prisco cos. a. 159, legato Britanniae a. 161/162 (cf. Müllner RE 3 A 2220). Postea legatus Aug. bello Marcomannico t. 9 positus a veterano aliquo, qui funct(us) (est) ex[pedi]t(ione) Germ(anica) sub [Cal]pur. Agricola, Cl. Fronto[n]e, m(issus) h(onesta) missione in Dacia sub Cornel. Clemente a. 170. Videtur igitur Agricola legatus fuisse trium Daciarum c. a. 167/168 (eum simul legatum Moesiae inferioris et Daciae Malvensis fuisse contendit v. Premierstein l. l. 258. 268, 4). — Necessitudine fortasse coniunctus cum Sex. Calpurnio Iuliano (n. 271). Gr.

— CALPURNIVS ASPRENAS *v. infra in Noniis.*

- 250 P. CALPURNIVS ATILIANVS ATTICVS (?) RVFVS (?), consul a. 135, *memoratur in dipl. mil. III p. 2328⁷⁰ (imaginem habes Compt. rend. 1897, 334) (1) et in signaculo servi prope Massiliam rep. XII 5690, 43 (2).* — In consulatu P. Calpurnius Atilianus VI 31125. *Class. Rev. 42, 1928, 13 dipl. mil. rnius Atilianus XIV 4235 = D. 318; male Acil. XIV 245, Atilinus ib. 5374 b, Alitianus Not. d. sc. 1912, 388 in tegula. Atticus chronogr. a. 354 Chron. min. 1, 58 vix recte; Aquilinus (sic) Rufus fasti Hydat. ib. 224; Ἀκυλῖνος (sic) chron. Pasch. ib.; in reliquis fastis et in titulis permultis Atilianus.* — Calpurn. Atilianus t. 1. P. Calpurnius Atilianus t. 2.

Filius fortasse P. Calpurnii Macri Caulii Rufi et [Ati?]liae . . . mae, v. infra n. 273. Consul ordinarius a. 135 cum L. Tutilio Luperco Pontiano v. supra; hi consules d. 14 m. Apr. etiamtum fasces tenuerunt dipl. mil. Class. Rev. l. l. Legatus Aug. pro pr. Syriae Palaestinae a. 139 (d. 22 m. Nov.) t. 1. Gr.

- 251 C. CALPURNIVS AVIOLA, consul (suffectus) cum P. Cornelio (Lentulo) Scipione per secundum semestrem a. 24 p. C. I² p. 71 *fasti Arv.: C. Calpurn. Aviol[a]; XV 4568 in collo amphorae: C. C. viola. Proconsul Asiae imperante Gaio Caesare nummi Smyrnaei 1) in adversa inscripti Γάιον Καίσαρα Γερμανικόν ἐπὶ Ἀουιόλα, in aversa Γερμανικόν, Ἀγριππείναν Ζμυρναίων Μηνοφάνης (errore Μηνογένης Num. Zeitschr. 60, 75) cum imaginibus Germanici et Agrippinae Br. Mus. Ionia 269 n. 269—271. Waddington Fast. As. n. 79 (mus. Paris.). Babelon Coll. Wadd. 1951. Leake Numism. Hell. Suppl. 92. Macdonald Hunter. Coll. 2, 377, 193. Grose McClean Coll. 3, 151, 8296. Museum Berolinense (cf. Klebs PIR¹ C 199). Coll. Imhoof (Klebs l. l.). Mionnet 3, 220, 1229. 2) eadem adversa, in aversa imaginem exhibentes Drusillae et inscriptionem Δρουσίλλαν Ζμυρναίων Μηνοφάνης Br. Mus. Ionia n. 272—276. Waddington l. l. (mus. Paris.). Macdonald l. l. Grose n. 8297 (ἐπὶ Αουιόλλα). Museum Berol. (Klebs l. l.). Coll. Imhoof (Klebs l. l.). Mionnet 3, 221, 1232. 3) in adversa Γάιον Καίσαρα, ἐπὶ Ἀουιόλα, in aversa Ζμυρναίων Μηνοφάνης Br. Mus. l. l. n. 277. 278. Waddington l. l. (mus. Paris.). Babelon 1952. Leake l. l. Macdonald n. 196. Mus. Berol. (Klebs l. l.). Coll. Imhoof (Klebs l. l.). Mionnet 3, 221, 1231. Iure posuit Klebs l. l. nummos 2 cusos esse viva etiamtum Drusilla (quae diem obiit d. 10 m. Iun. a. 38 cf. XIV 4535); itaque Aviola potius a. 37/38 quam anno insequenti pro consule Asiam rexit.* Gr.

- 252 Calpurnius Bassus, auctor Plinii n. h. ind. l. 16—19. 21. 22. St.

- 253 (CALPURNIVS) BIBVLVS. Domitia (Cn. f.) Bibuli (uxor) *memoratur in titulis libertorum et servorum VI 5876 (de cuius t. sinceritate non constat, cf. 898*). 9523 = D. 7399. Ab hac diversa videtur, filia sc. eius et Bibuli,*

Domitia Calvin(a) Bibuli filia, quae memoratur in t. libertae VI 16988, ubi tamen nomina libertinae mulieris non accurate exhibentur; eadem Domitia Calvina VI 16989. 16990. Pater Domitiae Cn. f. videtur fuisse Cn. Domitius Calvinus cos. a. 54 et 40 a. C.; maritum eundem esse atque L. Calpurnium M. f. Bibulum, qui a M. Antonio Syriae praefectus in legatione circa a. 722 = 32 a. C. defunctus est (*Appian. b. c.* 4, 38, 162. *Syr.* 51), coniecerunt nonnulli. Gr.

254 C. (CALPVRNIVS) BIBVLVS, aedilis a. 22 p. C. in senatu verba fecit *Tac. a.* 3, 52. — Bibulus nescio quis VI 4257. 38666. Gr.

255 M. Ca[lpurnius] Bibulu[s] Carthagine nova opus nescio quod faciun[dum curavit] II 3422 t. mutilus apographis tantummodo servatus — Crysantus M. Bibulor. s(ervus) memoratur in t. anni 38 p. C. *Ann. ép.* 1922, 126 rep. *Interamnae Lirenati.* Gr.

256 M. Calpurnius Caelianus. Nominatur in miliaris Sardiniae X 8011 (= D. 530) (1). 8012 (2). 8033 cf. p. 1020 (3). *Eph. ep.* 8, 751 (4). 774 (5). 781 a (6). 782 (7). *Rendic. Acc. dei Lincei, cl. di sc. mor. stor. e filol.* 3 (1894), 925 sq., n. 17 (8).

Plena nomina exhibet t. 1, in ceteris plus minus mutila vel imperfecta. Egregius vir, procurator Augusti praefectus provinciae Sardiniae miliaris, imperante Aemilio Aemiliano t. 1. 6. 7, Valeriano et Gallieno t. 3. 4. 5. 8, a. 254 t. 8. Idem videtur M. Cal. . . . , pro[c]. provinciae in miliario Sardo X 8000, ubi sane vocabula trib. pot. V cos. II interpolata esse existimat Mommsen. St.

257 Calpurnius Celerianus, cui Hadrianus de quaestione servi rescripsit *Ulp. dig.* 48, 18, 1, 22. Cf. *Add.* Gr.

258 Calpurnius Concessus. Sic BGU 1022 = Wilcken *Chrest.* 29 (1); Καρ-
[πουρνί]ου Κονκέστου P. *Teb.* 2, 338 (2). Vir egregius (ὁ κράτιστος), epistra-
teges (Heptanomia) p. 1. 2, a. 196 p. 1; sub idem tempus p. 2. St.

259 C. CALPVRNIVS CRASSVS FRVGI LICINIANVS, consul (suffectus) a. 87 (?). T. sepulchralis rep. in sepulcro Liciniorum et Calpurniorum prope portam Salariam sito VI 31724 (1). Consulatus eius videtur memorari in actis Arvalium a. 87 VI 2065 v. 64 (2). Nomina plena exhibet t. 1 v. 1 sqq. (Crassus ib. v. 6). C. Calpu t. 2. Κράσσος Καλπούρνιος Dio-Xiph. 68, 3, 2 = Zon. 11, 20. Calpurnius Crassus epit. de Caes. 12, 6. Frugi Crassus vita Hadr. 5, 5. Crassus Dio-Xiph. 68, 16, 2. vita Hadr. 5, 6. Τῶν Κράσσων ἐκείνων ἑγγονος Dio-Xiph. 68, 3, 2. Ex posteris sine dubio M. Licinii Crassi Frugi consulis a. 27, fortasse unus e quattuor liberis M. Licinii Crassi Frugi consulis a. 64, occisi a Nerone a. circiter 67, et Sulpiciae Praetextatae, qui ineunte a. 70 ultores patris aderant *Tac. h.* 4, 42. Consul t. 1 suffectus (in locum Domitiani cos. XIII) cum L. Volusio Saturnino a. 87 t. 2 si ad hunc pertinet (inter Licinios et Volusios

- necessitudinem quandam intercessisse apparet ex tt. VI 7387. 31726. 9327*); hos consules fasces tenuisse *inter* . . I idus Ian. et XI k. Febr., d. 22 m. Ian., d. 1 m. Febr. *testantur acta Arv. VI 2065 I v. 51. 64. 70. II 13.* Pontifex *t. 1.* Cum aliis contra Nervam coniuravit *Dio-Xiph. l. l. = Zon. l. l.*; promissis ingentibus animos militum pertemptavit *epit. 12, 6.* Detectum (*cf. Dio l. l.*) confessumque Nerva Tarentum cum uxore removit *epit. l. l.* Cum in Traianum iterum coniurasset, a principe ad senatum delatus *Dio 68, 16, 2* damnatus est *Dio l. l., sc. in insulam relegatus cf. v. Hadr. 5, 6.* Sub primis imperii diebus Hadrianus ab Attiano admonitus est, ut Crassus necaretur, neque autem eum laesit, quamquam Crassum postea procurator egressum insula, quasi res novas moliretur, iniussu eius occidit *v. Hadr. 5, 5. 6 (cf. Weber Hadr. 45 sq.). Nomina et honores eius in t. sepulchrali (1) erasa. — Agedia Quintina uxor t. 1 cf. epit. l. l. — Num idem sit Crassus, qui 'nostra memoria lucem fugitabat' (Fronto ad M. 3, 6 p. 151 N. = 2, 76 Haines), iure dubitaveris. Gr.*
- 260 Calpurnius Crito, cui Antoninus Severi f. rescripsit *Paulus dig. 40, 9, 15 pr. Gr.*
- 261 SER. CALPURNIVS DOMITIUS DEXTER, consul a. 225, dedicavit *t. Tarra-*
cinensem vel potius Circaeum X 6422 = D. 4037 (1), filiae posuit t. urba-
num VI 1369 (2); filia ei posuit post mortem 'secundum voluntate(m)
eius' t. prope Romam rep. VI 1368 = XIV 3993 = D. 1175 (3). — In
consulatu: Ser. Calpurnius VI 1984 fasti sodal. Aug.; . . . nius Do-
mitius Dexter P. Lond. 3 p. LXXI n. 1286. Ser. Domitius Dexter dipl.
mil., cuius mentionem facit Kuzsinszky Aquincum (1934), 119. Domitius
Dexter Ann. ép. 1906, 124; ceterum Dexter fasti (Σεκοτος male fasti Heracl.
Chron. min. 3, 392). — Servius Calpurnius Domitius Dexter t. 1. Se[r.]
Cal[pu]r[nius] Dexter t. 3. Calpurn. Domitius Dexter t. 2.
Filius fortasse Calpurnii Maximi et Rufriae, v. n. 277. Domitii
Dextri nomina videtur sumpsisse a C. Domitio Dextro cos. II a. 196. —
Clarissimae memoriae vir t. 3. Cursum honorum exhibuit t. 3. Triumvir
monetalis, quaestor candidatus. (omisso tribunatu vel aedilitate utpote
patricius) praetor tutelarius, curator viae Aemiliae et alimentorum,
curator rei publicae Minturnensium,, item Calenorum (has omnes
curas fieri potest ut gesserit non ante sed post consulatum), [legatus (pro-
consulis?)] provinciae Asiae (nescio an potius restituendum sit proconsul).
Consul t. 2 ordinarius t. 3 a. 225 cum Ti. Manilio Fusco cos. II v. supra.
XV vir sacris faciundis t. 1—3; promagister collegii aram Circes restituit,
dedicavit d. 15 m. Iun. a. 213 t. 1. — Pater Calpurniae Rufriae Aemiliae
Domitiae Severae t. 2. 3. — Fundos videtur habuisse in agro Romano inter
vias Nomentanam et Tiburtinam, ubi t. 3 repertus est. Gr.
- 262 Calpurnius Eunus, egregius vir, sacerdos domus Augustae (temporibus
Commodi) VI 2010 II 32. St.

- 263 L. Calpurnius Fabatus. *Ipse titulum Comensem V 5267 = D. 2721 testamento fieri iussit.*

Tria nomina t. Calpurnius Fabatus *Tac. a. 16, 8. Plin. epist. 5, 11 (inscr.), ceterum Fabatus. L. f., Oufentina t. Origine Comensis Plin. epist. 5, 11, 2; 7, 32, 1. Praefectus fabrum, tribunus iterum legionis XXI rapacis, praefectus cohortis septimae Lusitanorum et nationum Gaetulicarum sex quae sunt in Numidia; VI vir, IIII vir iure dicundo, flamen divi Augusti, patronus municipii Comensium t. Eques Romanus, a. 65 crimine accusatus quasi conscius incesti Iunia Lepidae damnationem evasit Tac. a. 16, 8.*

Prosocer Plinii, qui ad eum scribit *epist. 4, 1; 5, 11; 6, 12. 30; 7, 11. 16. 23. 32; 8, 10*, pater Calpurniae Hispullae, avus paternus Calpurniae, uxoris secundae (*cf. W. Otto S. Ber. Ak. Münch. 1919, 10, 36 sq., 1*) Plinii *4, 1, 1; 5, 14, 8; 8, 10. 11.* Comi porticum suo filiiue (patris Calpurniae, *cf. 4, 19, 1; 6, 12, 3; 8, 11, 1. 3*) nomine dedicavit *Plin. epist. 5, 11.* Villam Camillianam in Campania possidebat *ib. 6, 30, 2*, praedia eius Amerina *ib. 8, 20, 3.* Iam senex *ib. 7, 23, 1; 8, 10, 2.* Mortuus est, dum Plinius Bithyniam administrat *circa a. 112 Plin. ad Trai. 120, 2. St.*

- 264 L. CALPURNIVS FIDVS AEMILIANVS signo Crementius, clarissimus vir, quaestor Cretae Cyrenarum, tribunus plebis, praetor *t. Uticensis VIII 25382* ei positus a P. Sicinio Pescennio Hilariano candidato et amico eius; *in quo munere Hilarianum candidatum promoverit, non liquet. T. item Uticensis VIII 25383 'Crementi' fortasse ad eandem basim pertinuit.* — Parentela conuinctus videtur cum C. Memmio Fido Iulio Albio cos. a. circiter 191 eiusque filia [Iul]ia Me[m]mia ... ca (?) Ru(?)... (*an fuerit Ca[lp]u[r]nia?*) Aemi[liana] Fidia[na] (*Cagnat-Merlin Inscr. d'Afr. 454 t. Bullae Regiae rep.*), fortasse etiam cum Frontone (?) Aemiliano Calpurnio Rufiliano (*infra n. 310*). Gr.

- 265 CALPURNIVS FLACCVS, amicus Plinii, qui ad eum scripsit *epist. 5, 2.* Nepos fortasse Calpurnii Flacci, cui respondit (*Masurius*) Sabinus Pompon. *dig. 40, 5, 34, 2*, pater C. Calpurnii Flacci *n. 268, nisi idem est. Gr.*

- 266 Calpurnius Flaccus, cui Severus et Antoninus rescripserunt *Ulp. dig. 4, 4, 22. Gr.*

- 267 Calpurnius Flaccus, rhetor, e cuius declamationibus excerpta servata sunt, quae edidit Lehnert, 1903. *Cf. Brzoska RE 3, 1371—1373, 40. Schanz 3^a, 153 sq. Teuffel⁶ § 351, 4. St.*

- 268 C. CALPURNIVS FLACCVS, consul (suffectus) d. 15 m. Dec. a. inc. cum L. Trebio Germano *VI 10241 = D. 7912 (non ante tempora Flaviorum, ut apparet ex nomine T. Flavi Artemidori). Trebius Germanus cum memoretur a Volusio Maeciano dig. 29, 5, 14, consulatus Flacci et Germani aetati Hadriani vel Antonini attribuendus videtur esse (cf. Borghesi 3, 386). Itaque ab hoc vix distinguendus Calpurnius Flaccus, ad quem,*

praetorem scil. vel praesidem provinciae alicuius, rescripsit Hadrianus *Paulus dig. 37, 9, 8. Idem videtur C. Calpurnius Flaccus*, qui liberto posuit *t. sepulcralem VI 14180 (cf. Bang ib. p. 3912)*. — *Filius fortasse amici Plinii (supra n. 265), nisi idem est.*

Titulum Cyprium mutilum exhibentem cursum honorum Flacci alicuius IGR 3, 991 (v. infra sub Flacco) ad hunc rettulit Borghesi l. l. coniectura satis incerta, quamquam notandum Flacci tribui Quirinae etiam adscriptum esse C. Calpurnium P. f. Quir. Flaccum flaminem Hispaniae citerioris, qui honoratur t. Tarraconensi II 4202 = D. 6946. Gr.

- 269 CALPURNIVS FRONT[I]N[VS] (*potius quam Front[o]*). Inter matronas ordinis senatorii, quae ludis saecularibus a. 204 Iunonem reginam invocaverunt, recensetur a Calpurni Front.n. . (uxor) VI 32329 v. 21. *Aliqua parentela sine dubio coniunctus cum C. Arrio Calpurnio Frontino Honorato (supra A 1095).* Gr.

— C. ARRIVS CALPURNIVS FRONTINVS HONORATVS.

— CALPURNIVS GALERIANVS v. Calpurnius (Piso) Galerianus *infra n. 301.*

- 270 CALPURNIVS IVLIANVS, vir clarissimus, legatus legionis V Macedonicae, (*consul suffectus a. inc. saec. II labentis vel saec. III*), legatus Aug. pr. pr. provinciae Moesiae sive [superioris sive [inferioris, Herculi, Genio loci, Fontibus calidis dedicavit t. Mehadiensem III 1566 cf. p. 1419 = D. 3891. Gr.

- 271 Sex. Calpurnius Iulianus, eques Romanus, contubernalis Frontonis, cuius rogatu ab imperatore Pio duabus procurationibus datis excusatus est *epist. ad Ant. Pium 9 p. 170 N. = 1, 262 Haines.* St.

- 272 Calpurnius Longinus, advocatus fisci a. 166 (*Ulpianus Marcellus dig. 28, 4, 3.* St.

— C. ARRIVS CALPURNIVS LONGINVS.

— TI. CLAUDIVS FLAVIANVS TITIANVS Q. VILIVS PROCVLVS L. MARCIVS CELER M. CALPURNIVS LONGVS v. *infra sub Viliis.*

— C. Vaternius Calpurnius Lucretianus.

- 273 P. CALPURNIVS MACER CAVLIVS (*an C. AVLIVS?*) RVFVS memoratur in t. *Troesmensi hodie deperdito III 777 (1), in diplomate mil. admodum mutilo III p. 1974 (2); utrum ad hunc an ad filium eius pertineat frustulum Tomitanum III 12496 (3), parum constat.* — P. Calpurnio Macro Caulio Rufo traditur t. 1. P. Ca. o (*casu abl.*) t. 2. Calpurn. Macri Rufi (*an Rufiani?*) t. 3 (*v. infra n. 274*). Calpurnius Macer *apud Plinium.*

Clarissimus vir *Plin. ad Trai. 61, 5; 77, 1. Consul suffectus a. inc. paullo ante a. 109 (consules annorum 109—113 ex fastis Ostiensibus innotuerunt).* Legatus Aug. pro pr. Moesiae inferioris t. 1. 2 a. 112 t. 1 eodem tempore quo Plinius Bithyniae praefuit *Plin. l. l. 42. 61, 5; 62. 77, 1 cf. 43, 3; 44.* — Uxor et filius nominibus non positus memorantur *Plin. ep. 5, 18, 1; uxor fortasse . . . lia . . . ma t. 3 (v. infra n. 274; filius si fuit*

- P. Calpurnius Atilianus Atticus(?) Rufus(?) cos. a. 135 (*supra* n. 250), uxori nomen [Ati]liae fuisse coniciam). Num filius nominatus fuerit in t. 3, dubium videtur (*cf.* n. 274). — Villa eius in litore maris sita *Plin.* l. l. — Plinius ad eum scripsit *ep.* 5, 18, fortasse etiam 6, 24 Macro inscriptam, conterraneo ut videtur *Plinii*. Gr.
- 274 CALPURNIVS MACER RVFIANVS(?). In fragmento t. Tomitani III 12496 agnoscitur . . . liae . . . mae Calpurn. Macri RUFIANIA . . . ta . . . Non satis constat utrum legendum sit Rufiani et intellegendus P. Calpurnii Macri Caulii(?) Rufi (n. 273) filius an t. referendus sit ad Calpurnium Macrum ipsum et legendum Rufi; hoc praetulerim. Gr.
- 275 Ca[l]purnius Marcellus, vir egregius (ὁ κρείστος), maritus Valentillae propinquae senatorum t. *Pisidicus rep. loco dicto Kirili Kassaba* (= *Limenia*, *cf.* Ramsay *Klio* 23, 253) *Journ. Hell. St.* 22, 107, 18 = *SEG* 6, 452. St.
- 276 Calpurnius Maximus, (procurator aquarum) a. 177, fistula plumbea urbana XV 7360. Pater videtur eius qui sequitur. St.
- 277 CALPURNIVS MAXIMVS, fortasse filius eius qui praecedit, primam sententiam dixit in senatu a. 203 (ante diem 14 m. Aug.) VI 32326 v. 25 acta lud. saec.; nescio num hoc anno fuerit consul designatus, id quod coniecit Momm- sen *Ges. Schr.* 8, 625. Non diversus videtur maritus Rufriae . . . , quae nominatur inter matronas eisdem ludis saecularibus Iunoni reginae sacrificantes VI 32329, 13 sq.: Rufria . . . [Cal]purn[i] Maxi[?]mi. Quod si recte ponitur, Maximi et Rufriae filium putaverim Ser. Calpurnium Domitium Dextrum cos. a. 225, cuius filia nominabatur Calpurnia Rufria Aemilia Domitia Severa (*vide* n. 261). — Idem fortasse . . . Maximus proconsul II Africae a. 217 (ante d. 8 m. Apr.) VIII 10026. Gr.
- 278 Q. Calpurnius Modestus, C. f. Quirina, procurator Lucaniae, procurator Ostiae ad annonam, procurator Alpium t. *Ostiensis* XIV 161 = D. 1427. St.
- 279 C. Calpurnius Philokyrius, vir egregius VI 1600 (*cf.* 31829) = D. 8092. Uxor Septimia Ammias; filius C. Calpurnius Ammianus eques Romanus *ib.* St.
- (CALPURNIVS) PISO, *Oros.* 6, 21, 22. *Plut. reg. et imp. apophth.* p. 208 A, v. L. Calpurnius Piso pontifex (n. 289).
- 280 (CALPURNIVS) PISO. Pisoni alicui eiusque filiis dedicavit Horatius carmen quod inscribitur de arte poetica (*cf.* v. 6 Pisones, v. 24 pater et iuvenes patre digni, v. 235 Pisones, v. 291 sq. vos o Pompilius sanguis, v. 366 o maior iuvenum). Hunc librum ad Lucium Pisonem, qui postea urbis custos fuit, eiusque liberos misit *Porphyrio ed. Meyer* p. 344; de qua re v. *infra* n. 289. Filius maior videtur versatus esse in carminibus scribendis *cf.* v. 366 sqq.; Piso tragoedias scripsit *Ps. Acro schol.* 2 p. 369 Keller, cui testimonio nescio num fides habenda sit. Gr.

L. Calpurnius L. f. L. n. Piso Caesoninus

cos. a. 696 = 58 a. C.

~ Rutilia P. f.

Calpurnia ~ C. Iulius Caesar dict.		L. Calpurnius Piso pontifex n. 289 cos. a. 739 = 15 a. C.			
?	Calpurnia n. 323 ~ L. Nonius Asprenas cos. a. 6	L. Calpurnius Piso n. 292 cos. a. inc.	M. Licinius Crassus Frugi cos. a. 27 ~ Scribonia		
L. Nonius Asprenas cos. a. 29	(Nonius) Asprenas Calpurnius Serranus	(Nonius) Asprenas Calpurnius Torquatus ? (Nonius) Calpurnius Asprenas legatus Galatiae a. 68/69	Cn. Pompeius Magnus	M. Licinius Crassus Frugi cos. a. 64 ~ Sulpicia Praetextata	(Licinius) Crassus Scribonianus.
Scribonianus Camerinus.	?	C. Calpurnius Crassus Frugi Licinianus cos. a. 87(?) n. 259 ~ Agedia Quintina ? C. Calpurnius Piso Crassus Frugi Licinianus n. 297	?	(L. Scribonius?) Libo Frugi	(Lici virg

mma Pisonum.

Cn. Calpurnius Cn. f. Cn. n. Piso n. 286

cos. a. 731 = 23 a. C.

~ Paula Popillia M. f.

Cn. Calpurnius Piso n. 287

cos. a. 747 = 7 a. C.

~ Munatia Plancina

L. Calpurnius Piso augur n. 290

cos. a. 753 = 1 a. C.

Frugi

Cn. *postea* L. Calpurnius Piso n. 293

cos. a. 27

M. (Calpurnius) Piso n. 296

ius)
sus
ianus.
L. Calpurnius
Piso Frugi
Licinianus
(Galba Caesar) n. 300
~ Verania Gemina

Licinia ?
Magna ~

(Calpurnia)

L. Calpurnius
Piso n. 294
cos. a. 57

C. Calpurnius Piso
cos. a. inc. n. 284
~ 1. Livia Orestilla
2. Atria Galla

Calpurnius (Piso) Galerianus n. 301

(Licinia) Praetextata
virgo Vestalis
maxima

.....
?

C. Calpurnius Piso n. 285

cos. a. 111

frater

.....
(Calpurnius Piso?) ~ (Cornelia Ser. Scipionis Orfiti filia?)

Ser. Calpurnius Scipio Orfitus n. 317

cos. a. 172?

~ Calpurnia L. f. Lepida?

L. Calpurnius Piso n. 295

cos. a. 175

Calpurnius Sci[pio Orfi]tus n. 316 Calpurnius Piso n. 283

salus Palatinus

defunctus a. 191

fili

- 281 CALPURNIVS PISO, adulescens nobilis, recitavit καταστερισμῶν libros elegis scriptos *Plin. ep. 5, 17* (scripta ad Vestricium Spurinnam); mater et frater memorantur *ib. § 5*. Vel hic vel frater videtur idem atque C. Calpurnius Piso consul a. 111 (*n. 285*). Gr.
- 282 (CALPURNIVS PISO?), frater eius qui praecedit; *sub quo vide*. Gr.
— (CALPURNIVS?) PISO, *Ps. Plut. de fato praef. p. 568 C. (Ps.) Galen. 14, 210 sqq., v. L. Calpurnius Piso cos. a. 175 infra n. 295*.
- 283 CALPURNIVS PISO, (Ser. Calpurnii) Scipionis Orfiti filius, μύστης, honoratur t. Eleusinio IG 3, 620 = 2/3², 4213 [Κ]αλπούρνιον [Πε]ίσωνα. Huius nomen num recte restituerit *Kirchner ib. 4214*. . . . [Καλ]πόρνι(ο)ν [Πε]ίσωνα Ὀρφί[του], omnino incertum. V. *infra* Ser. Calpurnius Scipio Orfitus n. 317. Gr.
- 284 C. CALPURNIVS PISO memoratur in actis Arvalium a. 38 VI 2028 (1), a. 40 VI 2030. 32347 (2), a. inc. Claudii VI 2032 (3), a. 57—60 VI 2039—2042. 32353 (4—7), a. 63 VI 2043 (8), a. inc. Neronis VI 2048 (9); huius ut videtur liberti memorantur VI 9831 (10). 14203 (11); de t. Delmatico III 12794 (12) v. *infra*.
C. Calpurnius Piso t. 1. 2. 9. C. Piso t. 3—8. C. (Calpurnius) Piso t. 10. 11. . . . [P]iso t. 12. Γάιος Καλπούρνιος Πίσων *Dio 59, 8, 7 = Zon. 11, 5*. C. Piso *Tac. a. 14, 65; 15, 48. h. 4, 11. Suet. Cal. 25, 1. Schol. Vallae ad Iuvenal. 5, 109 digna vix sunt quae adhibeantur, nam maximam partem ex Tacito prompta neque 'Probi' sed ipsius Vallae esse viri docti suspicati sunt, cf. Wessner in ed. (1931) p. 253 et XX—XXIII*. Καλπούρνιος *Ioann. Antioch. exc. de virt. 179, 23; ceterum* Piso.
Calpurnio genere ortus ac multas insignesque familias paterna nobilitate complexus *Tac. 15, 48 cf. panegy. in Pisonem 2—4. 12—22. 104 sq. De patre non constat; Galerianus, Pisonis huius filius, 'consobrinus' dicitur L. Pisonis consulis a. 57 Tac. h. 4, 49 sensu latiore ut putaverim; unde fortasse colligendum C. Pisonem filium fuisse M. Pisonis (n. 296) vel ex posteris L. Pisonis auguris consulis a. 1 a. C. (n. 290)*.
C. Caesar Liviam Orestillam C. Pisoni nubentem cum ad officium et ipse venisset, ad se deduci imperavit intraque paucos dies repudiatam biennio post relegavit, quod repetisse usum prioris mariti tempore medio videbatur *Suet. Cal. 25, 1; (Γάιος) ἔγημε Κορνηλίαν Ὀρεστίναν, ἣν ἤρπασεν ἐν αὐτοῖς τοῖς γάμοις, οὓς τῷ ἡγγυημένῳ αὐτῇ Γαίῳ Καλπουρνίῳ Πίσωνι συνῶρταζε. πρὶν δὲ δύο μῆνας ἐξελεῖν, ἀμφοτέρους σφᾶς ὥς καὶ συγγιγνομένους ἀλλήλοις ἐξώρισε κτλ. Dio 59, 8, 7. 8 (ad a. 37) = Zon. 11, 5 = Ioann. Antioch. l. l. cf. Dio 59, 3, 3. Die 24 m. Mai a. 38 in collegium fratrum Arvalium cooptatus est t. 1; m. Sept. eiusdem anni et m. Iunio a. 40 in collegio adfuit t. 1. 2; erravit igitur Dio de tempore relegationis. Recte puto statuit Klebs PIR¹ C 227 Pisonem et Orestillam a. 38 nuptias fecisse, a. 40 in exilium actos esse*.

(Mox sub Claudio restitutus *schol. Iuvenal. l. l.*). Consul *paneg.* 68—71, *suffectus a. inc. Claudii*; Caesari in senatu gratias egit *paneg.* 68—80. In senatu sententiam dicere solebat *ib.* 66 sq. 97 sq. Num hic fuerit . . . [P]iso, legatus Claudii Caes. pro praetore (provinciae Dalmatiae), qui memoratur in cippo terminali III 12794 (*t. 12*), dubium videtur, nam mirum est ab auctore panegyrici officium hoc consulare non memorari, immo Pisonem ut 'togatae militiae munera' exercentem praedicari (*cf. v. 26 sqq.*); fortasse potius cogitandum est de L. Pisone cos. a. 27 (*n. 293*). Post consulatum materna haereditate ditatus *schol. Iuvenal. l. l.* Solitus de plebe . . . certos quotquot annis (quotannis *Pith.*) ad equestrem censum dignitatemque provehere *ib.* Sacris Arvalium adfuit *a. inc. Claudii* (*a. 44 ut probare studui Jahresh. 10 B. 33 sq.*) *t. 3*, annis 57—60. 63 *t. 4—8*, *a. inc. Neronis t. 9*. A. 62 Romanus (*libertus Caesaris ut videtur*) secretis criminationibus (apud Neronem) inculpavit Senecam ut C. Pisonis socium, unde Pisoni timor *Tac. a. 14, 65 cf. 15, 56. 60. 61. 65*. A. 65 coepta simul et aucta coniuratio, in quam certatim nomina dederant senatores equesmiles, feminae etiam, cum odio Neronis tum favore in C. Pisonem *ib. 15, 48—58 cf. Dio 62, 24*. Coniuratione prodita (*d. 19 m. Apr. a. 65*) Piso obiit abruptis brachiorum venis; testamentum foedis adversus Neronem adulationibus amoris uxoris dedit *Tac. 15, 59*. Coniuratio Pisoniana commemoratur *Suet. Nero 36, 1. vita Lucani p. 51 Reiff. cf. ib. p. 76. vita Clod. Alb. 12, 10 (v. Pesc. Nigri 9, 2 ('quod Piso nescitur') non hic intellegendus est sed Galbae filius adoptivus)*.

Mores et indoles eius *paneg.* 30—66. 93 sq. 97 sq. 100—105. 109—132. 162. *Tac. 15, 48*. Tragico ornatu canebat *Tac. 15, 65*; et latine et graece declamabat *paneg.* 84—96; carmina fecit *ib. 163—165*; *exercitationes eius musicae et gymnicae celebrantur ib. 163—189*. In latrunculorum lusu perfectus *paneg.* 190—208. Facundia eius *praedicatur Tac. 15, 48. paneg. 30—66. 97 sq. 109. 162*.

Poeta nescio quis Pisoni iuveni (*cf. v. 32. 109. 211*) inscripsit panegyricum qui dicitur in Pisonem. 'Piso bonus' *praedicatur inter patronos liberales aetatis Claudiorum Iuvenal. 5, 109 cf. Martial. 4, 40, 1 ('atria Pisonum stabant cum stemmate toto')*. 12. 36, 8. *paneg.* 109—132. — Pisonem hunc auctorem esse carminum bucolicorum duorum, quae vulgo Einsidlensia vocantur (*Poetae lat. min. ed. Bachrens 3, 60—64*), conieci *RE 3, 1379*.

Uxor (prior) Livia Orestilla (sive Cornelia Orestina) *v. supra*, altera Atria Galla, quam Domitii Sili matrimonio abstulerat *Tac. 15, 59 cf. 53*. Filius Calpurnius Galerianus *Tac. h. 4, 11 (v. infra n. 301)*. Amici Antonius Natalis *Tac. a. 15, 50. 55*, Flavius Scaevinus *ib. 55*, Domitius Silus *ib. 59*. — Liberti *t. 10* (procurator C. Pisonis). 11. Servi eius *memorantur Dio 59, 8, 8*. — Villam possedit apud Baias *Tac. 15, 52*. Gr.

285 C. CALPVRNIVS PISO, consul a. 111 cum M. Vettio Bolano, fasces tenuit

usque in kal. Maias *fasti Ostienses* Not. d. sc. 1932, 191, *imago tab. 2*. In *consulatu*: C. Calpurnius Piso VI 222 = D. 2161. . . . purnius Piso *fasti Ostienses*. L. vel C. Calpurn. Piso XII 1840 (L. auctores meliores). C. Cal. one XIV 3437 si ad hunc pertinet; ceterum Piso *fasti* (perperam Pisone et Rustico *fasti* ms. nonnulli *Chron. min.* 1, 285. 420; 2, 140 vel Pisone et Iuliano *ib.* 1, 223). Hic potest esse Calpurnius Piso poeta, quem laudat Plinius ep. 5, 17, vel frater eius (v. supra n. 281). — Nescimus qua necessitudine coniunctus fuerit cum Calpurniis Pisonibus temporum priorum; non potest fuisse filius Calpurnii (Pisonis) Galeriani interfecti a. 69 (n. 301), virum enim nobilissimum vel suo anno vel etiam antea ad consulatum pervenisse pro certo habendum est. Gr.

- 286 CN. CALPURNIVS PISO, consul a. 731 = 23 a. C. In *consulatu*: [Cn. Calpurn]ius Cn. f. Cn. n. Pis[o] *fasti Capitolini* I² p. 28. Γν. Καλπούρνιος Γν. υί. Γν. ἔγγ. Πίσων Dio ind. l. 53. Καλπούρνιος Πίσων Dio 53, 30, 1. Cn. Piso I² p. 58e = VI 2014 = XIV 2241 *fasti fer. Lat.* Not. d. sc. 1921, 221. Cassiodor. *Chron. min.* 2, 135; ceterum Piso (v. infra). — Cn. Piso nummi (v. infra). Cn. Piso vel Piso apud scriptores. Frugi quoque cognomen ei fuisse coniecerunt viri docti ex nummo filii eius (Babelon *Monn. rép. Rom.* 1, 306, 37. Grueber *Coins* 2, 90. Willers *Kupferpräg.* 134 n. 132 tab. 12, 3), at in parte nummi aversa errore ut videtur lectum est Cn. Piso Fru. f. pro Cn. Piso Cn. f. (v. Bahrfeldt *Num. Zeitschr.* 1918, 105 sq.; hunc nummum falsum esse mihi adfirmat Georgius Elmer). Assem musei Pisaurensis, qui in parte adversa exhibet caput Iani bifrontis, in aversa duas naves, in imo inscriptionem [C]n. (?) Piso Frugi, ad hunc Pisonem pertinere opinatur v. Bahrfeldt (*Num. Zeitschr.* 1900, 31 sq. 1909, 77 sq. [*imago tab.* 1, 9]. 1918, 105. Grueber *Coins* 2, 592; de sinceritate nummi dubitat Willers l. l. 59, 1; 98, 2 vix recte), at hic nummus videtur esse aetatis antiquioris (cf. Grueber l. l.).

Cn. f. Cn. n. *fasti Capitol.*, Dio ind. l. 53; filius probabiliter Cn. Calpurnii Cn. f. Pisonis, qui quaestor pro pr. Hispaniae citerioris (VI 1276 = I² 749) a. 64 a. C. in provincia occisus est (cf. Münzer *RE* 3, 1379 sq.). Cn. Pompeio principem in civitate locum obtinente (i. e. intra annos fere 61 et 50 a. C.) Manilius Crispum accusavit et in Pompeium ipsum juvenili impetu invectus est Val. Max. 6, 2, 4 (hunc Cn. Pisonem a nostro non diversum esse probabile est). Ad eum, de quo agimus, iure referuntur denarii, qui in parte adversa ad caput Numae regis (a quo Pisones originem duxerunt) inscriptum habent Cn. Piso pro q., in aversa proram exhibent et inscriptionem Magn. pro cos. (Babelon 1, 303, 30. Grueber 2, 361, 62 sq.); videtur igitur fuisse pro quaestore Cn. Pompei proconsulis in Hispania citeriore a. circiter 705 = 49 a. C. (cf. Mommsen *Münzw.* 654 sq.). A. 46 a. C. contra Caesarem in Africa pugnavit bell. Afr. 3, 1; 18, 1; civili bello resurgentes in Africa partes acerrimo mini-

sterio adversus Caesarem iuvat *Tac. a. 2, 43*. Mox Brutum et Cassium secutus est *Tac. l. l. Hoc tempore fortasse ipse* (Γναῖος Καλπὺρνιος Γναίου υἱὸς Πίσων) *et uxor eius Paulla Popillia Marci filia ab Oropiis statuis honorati IG 7, 268. 305. Quos titulos huius potius esse crediderim quam patris eius, quae est sententia Dittenbergeri, neque enim traditum accepimus Cn. Pisonem eum, qui a. 64 a. C. periit, moratum esse in Graecia. Praeterea si Popillia M. f., quam ex Laenatibus originem duxisse apparet, mater fuit Cn. Pisonis consulis a. 7 a. C., facile explicatur, cur hic filio suo natu minori praenomen Marcum dederit a gente Calpurnia alienum. Concesso reditu petitione honorum abstinuit, donec ultro ambiretur delatum ab Augusto consulatum accipere Tac. l. l. Consul a. 23 a. C. (cum Augusto cos. XI) factus in locum A. T[erentii Var]ronis Murenæ [in magistratu mortui] *fasti Capitolini v. supra; apud Dionem 53, 30, 1, in indice consulum huic libro adnexo, in fastorum laterculis manuscriptis consulatus Terentii suppressus est et annus indicatur nominibus Augusti et Pisonis (cf. etiam XIV 5289, 1). Augustus gravi morbo correptus Pisoni collegae rationarium imperii tradidit Dio 53, 30, 2 cf. Suet. Aug. 28, 1; cum consulatu se abdicasset et L. Sestium sibi suffecisset (non ante d. 14 m. Iun., ut apparet ex Dione 53, 32, 3. 4 collato fragmento fastorum fer. Lat. I² p. 58 e, fortasse d. 30 m. Iun., cf. Mommsen St. R. 2³ 797, 3; 871, 3), Sestius et Piso fasces usque ad finem anni gesserunt fasti Capitol., cf. I² p. 64 fasti Colotiani, p. 58 e fasti fer. Lat.: [iter(um) L(atinae) f(uerunt) . . .] k. Nov. [Cn. Pis]one collega; Not. d. sc. 1921, 221: XIIIXI (?) Octo. Cn. Pison. et Sestio cos. — ‘Insita ferocia a patre Pisone’ Tac. a. 2, 43 de filio loquens. — Uxor fortasse Paulla Popillia M. f. v. supra. Filius Cn. Piso cos. a. 7 a. C. (qui sequitur) Tac. l. l.; alter filius (natu minor) L. Calpurnius Cn. f. Piso augur, cos. a. 1 a. C. (n. 290). Ad hunc filiosque eius Horatium carmen dedisse quod inscribitur de arte poetica censuit Michaelis Comment. Mommsen. 431 sq., de qua re v. in L. Pisone pontifice n. 289.**

Gr.

- 287 CN. CALPURNIVS PISO, consul a. 747 = 7 a. C., nomen eius in t. VI 385 (= D. 95) cf. 30751 (t. 1) v. ultimo erasum esse observavit Bormann; memoratur in t. liberti VI 35035 (t. 2). Nummi: I asses a) in adversa inscripti Caesar divi f. August., in aversa caput Numae exhibentes et inscriptionem Cn. Piso L. Surdin. C. Plot. Ruf. vel Cn. Piso C. Plot. L. Surdin. Babelon Monn. rép. Rom. 1, 306, 36; 2, 91, 294 cf. v. Bahrfeldt Num. Zeitschr. 1896, 77; 1900, 35. Willers Röm. Kupferprägung 134 n. 130. 131 (tab. 12, 1. 2). b) in adversa Caesar Augustus tribunici. potest., in aversa Cn. Piso Cn. f. III vir a. a. a. f. f., in campo s. c. Babelon 308, 40. Grueber Coins n. 4624 sq. = Mattingly Br. Mus. 1, 29 n. 137. 138. Willers 135 n. 135 (tab. 12, 6). (de asse quem afferunt Babelon n. 37, Grueber 2, 90, Willers 134 n. 132 v. supra n. 286). II sestertii in adversa coronam quer-

nam vel lauream exhibentes et inscriptionem ob civis servatos, in aversa Cn. Piso Cn. f. III vir a. a. a. f. f., in campo s. c. Babelon n. 38. Grueber 2, 89, 4621 = Mattingly 1, 29, 134. Willers 135 n. 133 (tab. 12, 4); III dupondii ab una parte Augustus tribunici. potest. intra coronam lauream vel quernam, ab altera Cn. Piso Cn. f. III vir a. a. a. f. f., in medio s. c. Babelon n. 39. Grueber n. 4622 = Mattingly 29 n. 135. 136. Willers 135 n. 134 (tab. 12, 5); IV nummus oppidi nescio cuius Africani in adversa caput Augusti et inscriptionem Caesar Augustus exhibens, in aversa imagines Gai et Lucii Caesarum cum inscriptione, quam sic legit Borghesi C[n.] P[is]one [procos.] Müller Numism. de l'anc. Afr. 2, 62, 39. Suppl. 44.

In consulatione: Γ. (sic) Καλπούρνιος Γν. υί. Πίσων Dio ind. l. 55. Cn. Calpurnius Piso X 924 = D. 6381. Cn. Piso RgdA c. 16 (Ναῖωι Πέσωνι gr.). VI 7461. IX 5308. I 747 = Herzog Tess. numm. n. 75. V 8112, 83 (in amphora). Dio 55, 8, 1. Cassiodor. Chron. min. 2, 135. Πέσων Καλπούρνιος Dionys. Halic. ant. 1, 3, 4; ceterum Piso. — (Cn. Calpurnius) Piso t. 2. Γναίος Καλπούρνιος Πέσων Dio 57, 15, 9; ceterum Cn. Piso vel Piso. Nomina in nummis v. supra.

Cn. f. Dio ind. l. 55. nummi I b. II. III; filius (Cn. Calpurnii) Pisonis (consulis a. 23 a. C.) Tac. a. 2, 43. 'Quinque et quadraginta annorum obsequium' ipse commemoravit in codicillis ante mortem (a. 20) ad Tiberium datis ib. 3, 16; itaque a. fere 25 a. C. ad honores rei publicae accessit. Triumvir aere argento auro flando feriundo nummi I—III non ante a. 731 = 23 a. C., cum in nummis I b. III Augustus dictus sit tribunici. potest.; hoc ipso anno Pisonem, L. (Naevium) Surdinum, C. Plotium Rufum triumvirum monetarium officio functos esse inde concludit Willers 159, quod in assibus I a S C formula carentibus Augustus tribunicia potestate non est ornatus (cf. etiam Mattingly p. XCV). — Vide num idem sit Piso is, qui ab Augusto in Gallia morante (inter a. 16 et 13 a. C.) adversum Vindelicos missus est, 'quibus subactis victor ad Caesarem Lugdunum venit' Oros. 6, 21, 22; possis conicere eum a. 16/15 a. C. legatum legionis sub Tiberio fuisse, qui tum Galliam comatam rexit; sed eodem vel meliore iure de L. Pisone pontifice (n. 289) cogitarunt priores. Consul a. 7 a. C. cum Ti. Claudio Nerone II v. supra (Pisone II perperam Dio ind. l. 55 et fasti ms. nonnulli); cf. Tac. a. 3, 16. Dio 57, 20, 2. Ludos votivos, quos pro Augusti reditu editurus erat Tiberius, fecit nomine eius ad bellum advocati C. Caesar cum Pisone Dio 55, 8, 3; ad hos ludos pertinet t. 1: Ti. Claudius Ti. f. Nero — — ludos votivos — — Iovi optimo maximo fecit ex s. c. [cum Cn. Calpurnio Pisone conlega] (ultimus versus erasus est). Legatus Augusti (pro praetore) Hispaniae (citerioris) Tac. a. 3, 13 cf. 12 ('patris sui legatum — — Pisonem fuisse' in oratione Tiberii); eum ambitiose avareque provinciam rexisse postea ei crimini dedit Fulcinius Trio Tac. 3, 13. Proconsul Sen. de ira 1, 19, 3

Africae nummus IV cf. Strabo 2, 130 (ἡγεμῶν) florentibus C. et L. Caesaribus (i. e. intra a. 5 a. C. et 2 p. C.) nummus IV; exemplum crudelitatis eius adversus milites affert Seneca l. l. 1, 18, 3—6 (qui 18, 6 'imperatorem' eum appellat minus accurate). Amicus Augusti Tac. 3, 12 cf. 16. Secundum auctores quosdam Augustus supremis sermonibus, cum tractaret, quinam adipisci principem locum suffecturi abnuerent aut inpares vellent vel idem possent cuperentque, dixisse fertur eum non indignum et, si casus daretur, ausurum; alii pro Pisone L. Arruntium tradiderunt Tac. 1, 13. Amicus Tiberii ib. 3, 16. Num hic sit frater Arvalis d. 15 m. Dec. a. 14 loco Augusti cooptatus, cuius nomen consulto erasum videtur (VI 2023 a = D. 5026 v. 21), minime constat. In senatu libere sententiam dixit a. 15 Tac. 1, 74, a. 16 ib. 2, 35, a. 17 Dio 57, 15, 9 (cf. Asbach *Analecta hist. et epigr.* 5 sq.); incertum num etiam Tac. 1, 79 Piso hic significetur (in cod. praenomen excidit).

A. 17 Tiberius eum in locum (Q. Caecilii Metelli) Cretici Silani Syriae praefecit Tac. 2, 43. Suet. Cal. 2; legatus Syriae Suet. Ti. 52, 3 (Tiberius Pisonis dignitatem auxit Vell. 2, 130, 3). Princeps postea in senatu professus est Pisonem adiutorem Germanico Caesari datum a se auctore senatu rebus apud Orientem administrandis Tac. 3, 12. Piso in provinciam proficiscens (a. 18) Athenienses oratione saeva increpuit ib. 2, 55. Eo usque corruptionis proventus est, ut sermone vulgi parens legionum haberetur ib. 2, 55. 80; 3, 13. Simultates inter eum et Germanicum ib. 2, 55. 57. 58. 69—71. 76. Suet. Cal. 2, 3, 3, Vitell. 2, 3. Germanicus cum sibi persuasisset se a Pisone veneficiis et devotionibus impugnari, amicitiam ei per epistulas renuntiavit Tac. 2, 69. 70. 71. Suet. Cal. 3, 3; addunt plerique iussum provincia decedere Tac. 2, 70 (dissentit Suet. l. l.). A Pisone et Plancina uxore eius Germanicum veneno et devotionibus interemptum esse pro certo affirmant aut saltem probabile reddunt Plin. n. h. 11, 187. Ios. ant. 18, 54. Tac. 2, 73. 74. 79; 3, 7. 8. 12—14. Suet. Ti. 52, 3; Cal. 1, 2; 2; 3, 3; Vitell. 2, 3. Dio exc. 57, 18, 9. 10 = Zon. 11, 2. anonymi hist. domus Augustae quam ed. Lambros Νέος Ἑλληνομνημῶν 1, 150 (nomine Pisonis non posito). Pisonem cum de provincia decessisset, apud Coum insulam nuntius adsecutus est Germanicum mortem obisse (d. 10 m. Oct. a. 19) Tac. 2, 69. 70. 75; dissuadente M. Pisone filio consilium cepit provinciae armis repetendae ib. 2, 76—79; 3, 12—14. 16. Castello Ciliciae, cui nomen Celenderis, occupato ad deditionem coactus est a Cn. Sentio Saturnino ib. 2, 80. 81; tutum in urbem iter concessum ib. 81. Per Illyricum, ubi Drusum frustra adiit, Romam venit a. 20 ib. 3, 7. 8. 9. Reversum statim Fulcinius Trio apud consules postulavit, sed contra tendentibus amicis Germanici obtinuit, ut priorem vitam accusaret, petitumque est a principe, cognitionem exciperet, at Tiberius integram causam ad senatum remisit ib. 3, 10 cf. Dio exc. 57, 18, 10 = Zon.

11, 2. M'. Lepidus et L. Piso (*Pisonis huius frater*) et Livineius Regulus Pisoni adfuerunt *Tac.* 3, 11. Causa eius in senatu acta *ib.* 11—15. *Suet. Ti.* 52, 3 (*locus mutilus*); *Vitell.* 2, 3. *Plin. n. h.* 11, 187. *Antequam ad finem perducta est causa* (*cf. Tac.* 3, 15 'redintegratamque accusationem — — tamquam defensionem in posterum meditaretur' [3, 14 *in codice complura interciderunt*]; ἀναβολήν τέ τινα ἐποίησατο *Dio exc.* 57, 18, 10 = *Zon.* 11, 2; minus accurate *Suet. Cal.* 2; *Vitell.* 2, 3), propria manu se occidit *Tac.* 3, 15 *cf.* 16. 24; 6, 26. *Dio exc.* 57, 18, 10 (= *Zon.* l. l.); 20, 2. *Suet. ll. ll.* (*leviter rem attingit Vell.* 2, 130, 3). Cum Aurelius Cotta censuisset nomen Pisonis fastis radendum esse, Tiberius mitigavit, ne nomen eius fastis eximeretur *Tac.* 3, 17. 18; *in indicando consulatu illaesum mansit, erasum est in t. 1* (*v. supra*).

Vir a multis vitiis integer, sed pravus et cui placebat pro constantia rigor *Sen. de ira* 1, 18, 3; ingenio violentus et obsequii ignarus, insita ferocia a patre *Tac.* 2, 43. — Uxor (Munatia) Plancina *Tac.* 2, 43; 6, 26, *alibi.* *Dio* 57, 18, 9; 59, 20, 7. Filii Cn. Piso, qui senatus consulto praenomen mutare coactus *Tac.* 3, 16. 17 *Lucii assumpsit* (*v. infra n.* 293), M. Piso *ib.* 2, 76. 78; 3, 8. 16—18. — Domitius Celer amicus *ib.* 2, 77. Strabone familiariter usus *Strabo* 2, 130. Pro Theophilo quodam (*num eo qui Athenis archon fuerat a. 11/10 a. C., IG 2/3², 1713?*) apud Areum pagum frustra precatus est *Tac.* 2, 55. Clientes et servitia commemorantur *ib.* 2, 55. 80; 3, 9. 14. Domus foro imminens *ib.* 3, 9. Gr.

— CN. CALPURNIVS PISO, qui post patris damnationem dictus est L. Calpurnius Piso, *v. infra n.* 293.

— CN. CALPURNIVS PISO, *IG* 3, 602, *v. C.* Calpurnius Piso Frugi *n.* 299
288 L. CALPURNIVS PISO L. f. et L. Cassius C. f. Longinus II viri (Polae) posuerunt *t. V* 54 *Polensem*. Piso nescio an idem sit atque L. Piso Caesoninus *cos.* a. 696 = 58 a. C., qui posuit *t. item Polensem Jahresh.* 13 B. 196 (*cf. Gnirs l. l.*). — L. (Calpurnius) Piso nescio quis memoratur in titulis libertorum *VI* 5458. 6001 (L. Calpurnius duom Pisonum libert. Apollonius, Calpurnia L. l. Asia) *cf.* 6000, servi *VI* 9246. — Att. Laodiceus [Φρο]ύγει αlicuius *IGR* 3, 249 ad Pisones non pertinet (ut voluit Ramsay *Journ. Hell. St.* 38, 174; *Journ. Rom. St.* 6, 134; cogitaverim de Ti. Iulio Frugi). — Καλπύρνι(ο)ς Πίσων homo de plebe *IG* 14, 1731. Gr.

289 L. CALPURNIVS PISO pontifex, consul a. 739 = 15 a. C., memoratur in actis fratrum Arvalium a. 14 p. C. *VI* 2023 a (1), a. 20 *VI* 32340 (2), a. 27 *VI* 2024 a. e (3), honoratur *t. Veleiate (mutilo)* *XI* 1182 = D. 900 (4), Hieropolitano (Ciliciae) *Jahresh.* 18, 1915 B. 51 (5); ad eundem probabiliter referendi sunt tituli urbani Calpurniae filiae *VI* 1371 (6), Iullae ancillae *VI* 20743 (7), fragmentum acephalum *t. Parmensis XI* 1052 (8), *t. Beroeaeus Demitsa Μακεδονία* (1896) 70 n. 58 (9). Ambiguum est, utrum ad hunc an ad L. Pisonem augurem (*n.* 290) spectent

tituli Delius Bull. hell. 1907, 337 = Durrbach Inscr. de Délos 1, 262, 175 (10), Pergameni IGR 4, 410. 411 (11. 12), Stratonicensis Cariae Bull. hell. 1881, 183, 5 (13), neque satis constat, num Piso hic commemoretur in t. Attico IG 3, 607 = 2/3², 4163 = D. 8813 (14), in fistula aquaria urbana XV 7513 (15), in t. mutilo Tiburtino XIV 3591/2 (16), ubi nihil extat nisi L. Calpurnius L. f. P. . . . De t. Liciniae Magnae VI 1445 = 31655 = D. 956 (17) v. infra.

In consulatu: Λ. Καλπούρνιος Λ. υἱ. Πίσων Φούρτιος Dio ind. l. 54: Φούρτιος corruptum esse ex Φροῦγι statuerunt Robertus Stephanus alique Dionis editores, sed assentior Klebsio (PIR¹ C 249), qui suo iure dubitat, num cognomen quod est Frugi recte huic tribuatur, neque enim cognomen hoc invenitur apud Pisones Caesoninos, a quibus is originem repetebat (minus accurate Asconius in Pison. p. 12 St.), neque unquam consul a. 739 in titulis aut in fastis praeter Dionis indicem aut apud scriptores hoc cognomine appellatur. Praeterea opus non fuisset sacerdotium nomini eius adiungi ad distinguendum eum ab aliis Lucii Pisonibus eiusdem aetatis, si Frugi cognomen insolitum gessisset. L. . . . I² p. 64 fasti Colotiani. L. Piso Cassiodor. Chron. min. 2, 135. Καλπούρνιος Πίσων Dio 54, 21, 1, ceterum Piso fasti. — L. Calpurnius Piso pontifex vel L. Piso pontifex in actis Arvalium (t. 1—3). L. Piso pontifex t. 7. [17]. L. Calpurnius L. f. Piso pontifex t. 4 cf. 8 (in his tt. praeter consuetudinem dicitur pontif. cos.; apparet igitur sacerdotium nominis instar additum esse). Λεύκιος Καλπόρνιος Πίσων t. 5. 10 (si ad hunc spectat). Λεύκιος Καλπόρνιος Λευκίου υἱὸς Πίσων t. 14 (si recte ad hunc refertur). Λεύκιος Καλπούρνιος Πίσων t. 9. 11—13 (de his tt. v. supra). L. Piso t. 6. 15. L. Piso pontifex Tac. a. 6, 10 (de aliis Taciti locis inter hunc et L. Pisonem augurem distribuendis v. infra). L. Piso Vell. 2, 98, 1. Sen. ep. 12, 83, 14. Plin. n. h. 14, 145. Suet. Ti. 42, 1; de rhet. 6. Dio 54, 34, 6 = Zon. 10, 34. Porphyrio p. 344 Meyer; alibi Piso. Pontificis vocabulo adiecto significatus est, ut distingueretur a L. Pisone augure, cos. a. 1 a. C. (n. 290).

L. f. t. 4 cf. 16. Dio ind. l. 54; pater ei censorius fuit Tac. a. 6, 10 scil. L. Calpurnius L. f. L. n. Piso Caesoninus, consul a. 696 = 58 a. C., censor a. 704 = 50 a. C., socer Caesaris dictatoris (Tacitum erroris arguit Cichorius Röm. Stud. 341 sine idonea causa). Natus a. 48 a. C. cf. Tac. l. l. Proconsul (Transpadanae) Suet. de rhet. 6 = 30, 4 Robinson. C. Albucius Silus Mediolani apud eum defendens reum paene poenas luit Suet. l. l. Proconsulatu videtur functus esse temporibus bellorum, quae Augustus adversus gentes Alpinas gessit (i. e. intra a. 25—14 a. C.); veri simile igitur est eum hoc officium ante consulatum gessisse. Hic fortasse intelligendus est Piso is, qui Augusto in Gallia degente (annis sc. 16—13 a. C.) adversum Vindelicos missus est; quibus subactis victor ad Caesarem Lugdunum venit Oros. 6, 21, 22. Fieri potest, ut hanc expeditionem susce-

perit ut proconsul Transpadanae, at ne id quidem certum est, num vere significetur L. Piso pontifex, nam et de Cn. Pisone cos. a. 7 a. C. cogitari potest (cf. n. 287).

Consul t. 4 cf. 8 a. 15 a. C. cum M. Livio Druso Libone v. supra. (Consularis) Pamphyliam rexit (ἐκ Παμφυλίας, ἧς ἡρχε) Dio 54, 34, 6 (de tempore huius officii v. infra). Pamphyliam apud Dionem errore scriptam esse pro Moesia (Zumpt Comm. epigr. 2, 255) vel pro Syria (Marquardt St. V. 1², 417, 4) vel pro Illyrico (Mommsen RgdA² p. 165, 1) posuerunt priores sine iusta causa. Pamphyliam his temporibus ad Galatiam provinciam pertinuisse statuit Syme Klio 27, 127—131 fortasse recte, sed magis mihi probatur sententia quam protulerunt Anderson (ap. Ramsay Journ. Rom. St. 7, 235 cf. Syme 128, 1) et Viale (Annuaire di Atene 8/9, 364, 1 cf. Broughton Amer. Journ. Phil. 54, 137 sqq.) sumentes Pisoni ab Augusto legationem extra ordinem datam esse, ut Homonadensium motus coereret (Pisonem legatum Agrippae fuisse a. 16—13 a. C. provincias transmarinas cum proconsulari imperio obtinentis coniecimus Keil-Wilhelm Jahresh. 18 B. 51, ego RE 4 A 832, at cf. Syme 128 sq.). Utrum ad eandem legationem pertineat t. 5 longe videlicet a Pamphylia repertus, ubi Piso appellatur πρεσβευτῆς καὶ ἀντιστράτηγος, an hic t. ei positus sit ut legato Syriae, decernere vix ausim (notandum praeterea in Pamphyliae, Galatiae finitimarumque regionum oppidis multos postea Calpurnios inveniri, quos vel ab hoc vel a pronepote eius (Nonio) Calpurnio Asprenate legato a. 69 appellatos esse non sine probabilitate colligi potest; cf. Ramsay Journ. Hell. St. 38, 173 sq. Paribeni-Romanelli Monum. ant. 23, 30; de t. Laodiceno IGR 3, 249 v. supra n. 288).

Ex Pamphylia ab Augusto in Thraciam translatus ad bellum contra Thraces gerendum Dio l. l. ad a. 11 a. C. Dionem bellum Bessicum per triennium gestum ad eum annum narrare, quo confectum esset (cf. etiam Liv. per. 140), posuerunt priores, sed oblocutus est Ritterling RE 12, 1230 hoc bellum referens ad annos 11—9 a. C.; de annis 12—10 a. C. cogitat Syme 130. Neque minus ambiguum est, quo officio ornatus Piso rem gesserit. Legatus Caesaris appellatur a Velleio 2, 98, 2 (cf. Sen. ep. 12, 83, 14 cum (Augustus) illum praeponeret Thraciae); verum enimvero eum proconsulem (Macedoniae) fuisse testatur ni fallor t. Beroeaeus 7, qui propter formam nominis, quae est Καλπούρνιος, temporibus liberae rei publicae non usitatam ad Pisonis huius patrem referri vix potest. Nescio an huc pertineat t. Delius 10, quo Athenienses et Delii honorant [Λε]ύκιον Καλπόρνιον Πείσι[ω]ν[α, στρα]τηγὸν ἀνθύπατον. De L. Pisone augure, proconsule Asiae a. fere 6 p. C. (v. n. 290), cogitant Roussel Bull. hell. 31, 337 et Durrbach l. l., sed primis aerae nostrae annis appellationem στρατηγοῦ ἀνθυπάτου de proconsule Asiae usurpari probabile non est. Quaestio eo non dirimitur, quod t. 10 positus est ἐπὶ ἱερῶς διὰ βίου

Παμ[μ]ένους Ζήνωνος Μαραθωνίου, nam idem sacerdos comparet in t. Ditt. Syll.³ 777 inter a. 21 et 12 a. C. dedicato (cf. Durrbach l. l. 172—174. Kirchner PA 2, 11520). — Cum dubium non sit bellum Bessicum auspiciis Augusti gestum esse, possis conicere Pisonem ex senatus consulto auctore Caesare proconsulem Macedoniae factum simul exercitui ut Caesaris legatum praefuisse (cf. v. Premierstein Jahresh. 1 B. 160 sq., aliter iudicat Ritterling ap. E. Stein Kais. Beamt. im röm. Deutschl. 3, 6; Pisonem 'legatum Augusti in Thracia' fuisse contendit Syme l. l. 130). Notandum L. Tarius Rufum, qui paulo ante in eisdem regionibus bellum gesserat, 'pro praetore' appellari in t. nuper rep. Amphipolitano 'Εφ. ἀρχ. 1932 'Αρχ. Χρον. 3.

Bulogaese (Vologaese) duce cum Bessi aliaeque Thraciae nationes Thraciam, Chersonesum, Macedoniam vastarent, adversus eos Piso ab Augusto missus est Dio 54, 34, 6. Sen. ep. 83, 14. Hostes triennio subegit Liv. per. 140 (a Caepione libri). Vell. 2, 98, 1. 2. Dio 54, 34, 6. 7 = Zon. 10, 34. Flor. 2, 27. Sen. ep. 83, 14. Antipater anth. Pal. 6, 335; 9, 428 (ubi nomen Pisonis tacetur). 552. Ob res in Thracia gestas dis supplicationes et Pisoni ornamenta triumphalia (a senatu auctore Caesare) decreta Dio 54, 34, 7. Tac. a. 6, 10.

Ad proconsulatum Asiae Pisonem pervenisse recte puto collegit Cichorius Röm. Stud. 326 sq. ex epigrammate Antipatri anth. Pal. 10, 25 (eum iter fecisse non ut privatum hominem efficitur ex v. 4 Πείσωνος δολιχῇ νηϊ συνεσπόμενον [ubi fortasse etiam de legatione Syriae cogitari potest] cf. Hillscher Jahrb. f. Philol. S. 18, 411). Itaque hic potest esse L. Calpurnius Piso, qui honoratus est publice a Pergamenis t. 11. 12 et a Stratonicensibus t. 13, nisi de L. Pisone augure (n. 290) cogitare mavis. Proconsulatus Asiae fortasse a. 751/2 = 3/2 a. C. attribuendus, cum a. insequente provinciam rexerit Cn. Lentulus augur, qui Pisoni in consulatu successerat. — Legatus pro praetore t. 5 rep. in Cilicia Campestri, quam hac aetate sub legato Syriae fuisse vulgo statuitur; quare nescio an fuerit legatus Aug. pr. pr. Syriae, v. supra (a. circiter 4—1 a. C. eum Syriae praefuisse conicit Syme l. l. 128).

Praefectus urbi Vell. 2, 98, 1. Sen. ep. 83, 14. Plin. n. h. 14, 145. Tac. 6, 10. 11. Suet. Ti. 42, 1. Dio 58, 19, 5. Porphyrio p. 162 Holder. Pisonem a. 13 p. C. urbi praepositum esse ex Taciti verbis effici videtur, qui ad a. 32 refert 'Piso viginti per annos pariter probatus' a. 6, 11. Dissentiunt sane Plinius Suetoniusque ll. ll., qui tradunt Pisoni praefecturam urbis a Tiberio principe delatam esse, quare Nipperdey-Andresen alique apud Tacitum 'viginti' in 'quindecim' mutare voluerunt infirmis usi argumentis; mihi quidem Mommseni sententia (St. R. 2³ 1060, 3) magis arridet Plinium et Suetonium rem morum Tiberii depingendorum causa leviter attingentes minus accurate prodidisse quam Tacitum errasse vel errorem librarii subesse (Suetonium rem parum diligenter rettulisse vel inde

agnoscitur, quod tradit Tiberium Pomponio Flacco Syriam provinciam, Pisoni praefecturam urbis 'confestim' detulisse; at constat Flaccum a. demum 32 Syriae praepositum esse, Pisonem autem eodem anno vita cessisse). Tiberius cum ultimis Augusti annis iam particeps esset omnium principis consiliorum, facile etsi minus accurate dici potuit eum, non Augustum detulisse Pisoni praefecturam. Ne id quidem obstat, quod Tacitus 1, 7 inter eos, qui apud consules in verba Tiberii iuraverunt, praefectos praetorio et annonae commemorat, non commemorat praefectum urbi (cf. Mommsen St. R. 2³ 1060, 3): idem rerum scriptor cum de Nerone imperium ineunte agit, praefecti urbi non facit mentionem, quamquam his temporibus iam inveteratum erat praefecturae urbanae officium. Quid, quod Seneca ep. 83, 14, ubi de Pisone verba facit (v. infra), haud plane et diserte asseverat eum a Tiberio eo ipso tempore, quo hic in Campaniam proficisceretur, urbi praepositum esse.

Ab a. fere 13 igitur praefecturam urbicam gessit usque ad finem vitae (a. 32) Tac. 6, 11. Dio 58, 19, 5 cf. Vell. 2, 98, 1 (a. 30). Praecipua ex eo gloria, quod recens continuam potestatem et insolentia parendi graviolem mire temperavit Tac. 6, 10 cf. 11; diligentissimus atque idem lenissimus securitatis urbanae custos Vell. l. l.; officium suum diligentissime administravit Sen. ep. 83, 14. 15. Tiberius proficiscens in Campaniam (a. 26) dedit ei secreta mandata, cum multa in urbe et suspecta relinqueret et invisita Sen. l. l.; idem Pisonem et Pomponium Flaccum codicillis iucundissimos et omnium horarum amicos professus est Suet. Ti. 42, 1. — Nullius servilis sententiae sponte auctor et quotiens necessitas ingrueret, sapienter moderans Tac. 6, 10. Hic igitur videtur L. Piso, qui in senatu sententiam dixit a. 16 Tac. a. 2, 32 (L. P. cod.), a. 22 ib. 3, 68. His locis non Pisonem augurem (n. 290) significari, id quod viri docti paene omnes statuerunt, sed Pisonem pontificem vel inde apparet, quod Tacitus ubicumque fere Pisonem augurem commemorat, ferociam eius testatur, quocum minime congruunt sententiae illae. Praeterea tradit idem a. 3, 68 Tiberium a. 22 primum L. Pisonem sententiam rogasse, id quod aptius convenit consulari aetate multo maiori (cf. praeterea infra n. 290). — Pontifex v. supra. Frater Arvalis sacris votisque adfuit a. 14 t. 1, a. 20 t. 2, a. 27 t. 3, hoc anno magister collegii ut videtur cf. t. 3 a v. 2. 32 (fragmentum VI 2024 f, ubi magisterium quartum fortasse Pisonis huius memoratur, vix ad a. 27 pertinere adnotat Huelsen ad VI 32341). — Patronus Beroeae t. 9, Hieropolis Castabaliae t. 5, fortasse etiam Stratoniceae t. 13 (τὸν πατέρα καὶ εὐεργέτην διὰ προγόνων) et Pergami t. 11 (ὁ διὰ προγόνων εὐεργέτης τῆς πόλεως) cf. Vell. 2, 98, 2: Asiae securitatem, Macedoniae pacem reddidit. — A. 32 fato obiit Tac. 6, 10. Dio 58, 19, 5, octogenarius Tac. l. l.; publico funere ex decreto senatus celebratus est Tac. 6, 11. Dio l. l.

De quo viro hoc omnibus sentiendum ac praedicandum est esse mores eius vigore ac lenitate mixtissimos et vix quemquam reperiri posse, qui aut otium validius diligat aut facilius sufficiat negotio et magis quae agenda sunt curet sine ulla ostentatione agendi *Vell.* 2, 98, 3. — Tiberius princeps in ipsa publicorum morum correctione (*a.* 16 et 17? *cf.* *Tac.* 2, 33, 48) cum Pomponio Flacco et L. Pisone noctem continuumque biduum epulando potandoque consumpsit *Suet. Ti.* 42, 1, *paullum diverse Plin. n. h.* 14, 145; ebrius ex quo semel factus est fuit, maiorem partem noctis in convivio exigebat *Sen. ep.* 83, 14, 15; *cf. etiam Antipater anth. Pal.* 9, 541; *Plan.* 4 (16) 184.

Ipse poeta fuit et studiorum liberalium antistes *Porphyrio l. l. Huius esse epigramma anth. Pal.* 11, 424 quod fertur Πισωνος dubitans coniecit *Cichorius Röm. Stud.* 325, 1. *Antipater Thessalonicensis* misit ad eum epigrammata *anth. Pal.* 6, 241. 249. 335; 9, 93. 428 (nomine *Pisonis non posito*). 541. 552; 10, 25; *Plan.* 4 (16), 184, probabiliter etiam 9, 92 (ut coniecit *Hillscher Jahrb. f. Phil.* S. 18, 407), bellum Thracium carmine epico celebravit *cf. ib.* 9, 428; diem natalem *Pisonis* cecinit *ib.* 9, 93. Quod opinatus est *Cichorius l. l.* 337 sq. epigramma *Apollonidis anth. Pal.* 10, 19 *Lucio alicui eiusque filio Gaio dedicatum ad hunc Pisonem pertinere, id iusto fundamento caret.* — *Horatius* librum, qui inscribitur de arte poetica, ad *Lucium Pisonem*, qui postea urbis custos fuit, eiusque liberos misit *Porphyrio p.* 344 *Meyer (cf. supra n. 280).* Dubitavit de hoc testimonio *Michaelis Comment. Mommsen.* 420 sqq., qui posuit scholiastam erravisse, immo carmen dedicatum esse *Cn. Pisoni consuli a.* 23 a. C. eiusque filiis; ad eosdem scripsisse *Horatium* epistulam a. 28/7 evincere studuit *Elmore Class. Philol.* 30 (1935), 1—9 sine iusta causa. Satis certis argumentis quaestio dirimi non potest. Si *Horatium* sumimus *L. Pisonem pontificem* et filios eius adloqui, hi filii videntur aliunde ignoti. Nam quos agnoscere sibi visus est *Mommsen Ges. Schr.* 8, 246—255, *L. Piso*, qui a. 25 p. C. legatus *Hispaniae citerioris* periit (n. 292), et *M. Licinius Crassus Frugi consul a.* 27 p. C., quem *L. Pisonem pontificem M. Crasso consuli a.* 740 = 14 a. C. in adoptionem dedisse idem opinatur, ii mea quidem sententia propter aetatis rationem in censum non veniunt, cum credibile non sit aut *Lucium Pisonem* *Horatio* superstite adulta fuisse aetate aut qui postea *M. Crassus* dictus est, eum natum esse ante *Horatii* mortem (*cf. Cichorius l. l.* 339. *Smilda ad Suet. Claud.* 17; id quod *Cichorius* suspicatur alterum iuvenum carminis *Horatiani* esse *C. Calpurnium L. f. Pisonem Frugi t. Attici IG* 3, 601, mihi non probatur, *cf. n.* 299).

Liberi *Pisonis* memorantur *Porph. l. l.* Secundum *Mommseni* sententiam *L. Piso n.* 292 et *M. Licinius Crassus Frugi*, de quibus modo dixi, filii eius naturales fuerunt; *t. Atticum*, quo una honorantur Λεύκιος Καλπύρνιος Λευκίου υἱὸς Πισωνος et Μάρκος Λικίνιος Μάρκου υἱὸς Φροῦγι

IG 3, 607 (t. 14). 608 = 2/3², 4163, ad Pisonem pontificem eiusque filium natu minorem rettulit Mommsen. Contra dixerunt praeter alios Dittenberger ad t., cui magis probatur t. hunc pertinere ad L. Pisonem cos. a. 57 (n. 294) et M. Crassum Frugi cos. a. 64, et Cichorius l. l. 339 sq., qui coniecit M. Licinium Crassum consulem a. 14 a. C. a Pisonibus transisse ad Crassos; hunc esse Crassum Frugi pontificem, cuius filia Licinia Magna L. Pisonis pontificis uxor commemoratur in t. 17; Pisonem pontificem bis uxorem duxisse, ex priore tulisse Lucium et Gaium Calpurnios Piones, ex Licinia Magna filium, qui post adoptionem dictus esset M. Licinius Crassus Frugi. Quae contra Cichorium monenda sint, exposui RE 13, 338 sq; cf. etiam infra n. 294 (in t. 17 pontificis vocabulum non distinguendi causa additum esse inde elucet, quod Crassus quoque ibi non consul sed pontifex appellatur). M. Crassum consulem a. 27 Pisonis pontificis filium fuisse naturalem fortasse inde colligere licet, quod cum ex t. Attico IG 2/3², 4163 apparet arctiorem necessitudinem intercessisse inter stirpes Pisonum (Caesoniorum), quorum Lucii praenomen proprium fuisse constat, et Liciniorum (Crassorum) Frugi, tum Crassus Frugi cos. a. 27 filio suo natu minimo nomina indidit L. Calpurnio Pisoni Frugi Liciniano. Sed has quaestiones ad certum finem ducere mihi non contigit; stemma igitur ad p. 54 propositum titulis novis facile corrigetur. — Filia Pisonis pontificis probabiliter putanda est Calpurnia L. Pisonis [filia], (L. Nonii) Asprenatis (consulis a. 6 p. C. ut videtur) uxor t. 6 (v. infra n. 323). — Amici Pylaemenes, Amyntae Galatiae regis filius (ut magna cum probabilitate statuit Cichorius l. l. 329) anth. Pal. 6, 241, Theogenes (sine dubio mathematicus is, qui commemoratur Suet. Aug. 94, 12) ib. 9, 541. Familiaris eius Antipater Thessalonicensis poeta v. supra.

Hic videtur Piso, qui propter domum suam urbanam summa cum sollicitudine egestam ab Augusto laudatus est Plut. apophthegm. reg. et imp. p. 208 A. Fistula aquaria in monte Caelio reperta (t. 15) L. Pisonis] num ad huius Pisonis domum pertinuerit, dubium videtur, cum litteratura fistulae temporibus Neronianis conveniat censente Dresselio; sed notandum patri Pisonis pontificis domum fuisse in Caelio (Cic. Pis. 61), alteram vero Pisonum stirpem aetate imperatoria florentem ad forum habitasse (cf. Tac. a. 3, 9).

Gr.

- 290 L. CALPURNIVS PISO augur, consul a. 753 = 1 a. C., honoratus publice a Mytilenaeis IG 12, 2, 219 = IGR 4, 94 = Ditt. Or. 467 = D. 8814 (1). Tituli Delius Bull. hell. 31, 337 = Durrbach Inscr. de Délos 1 n. 175 (2), Stratonicensis Bull. hell. 5, 183 (3), Pergameni IGR 4, 410. 411 (4. 5) utrum ad hunc an ad L. Pisonem pontificem pertineant, parum constat (vide n. 289).

In consulatu: Λ. Καλπούρνιος Γν. υί. Πίσων Dio ind. l. 55. L. Piso augur V 3257 = D. 3610. L. Piso I² p. 69 (= VI 10395). p. 70 fasti Arv.

VI 8738 = D. 7866. CIG 2943 = Ditt. Syll. 2³ 781 (d. 12 m. Aug.). *Babylon Arethuse* 1928, 16 n. 27 *tessera nummularia musei Parisiensis* (. . k. Apr.). *Cassiodor. Chron. min.* 2, 136. *Augur consularia Ravenn. Chron. min.* 1, 401 *Frick*; *ceterum Piso fasti.* — Λεύκιος Καλπούρνιος Πείσων αἰγυροῦ t. 1. [Λε]ύκιος Καλπόρνιος Πείσ[ω]ν t. 2. Λεύκιος Καλπούρνιος Πίσων t. 3. 4. 5. L. Piso *Tac. a.* 2, 34; 3, 11 (v. *infra*); *Calpurnius Piso ib.* 4, 21.

Cn. f. Dio ind. l. 55; *filius igitur Cn. Pisonis consulis a. 23 a. C. (n. 286) sine dubio natu minor. Auguris sacerdotium ei nonnunquam additum nominis instar, ut distingueretur a L. Pisone pontifice (n. 289).* Consul a. 1 a. C. cum Cosso Cornelio Lentulo v. *supra* (*errore Πίσωνος τὸ δεύτερον Epiphan. c. haeres.* 2, 51, 22 = *Chron. min.* 1, 218; *consulatus* 'Augusti et Pisonis' *Chron. min.* 1, 737 *contaminatus est ex consulatibus a. 752 et a. 753*). *Augur v. supra. Proconsul (Asiae) t. 1 cf. t. 2 ([στρα]τηγὸν ἀνθύπατον, at v. supra n. 289).* 3—5 (*in his titulis magistratus non definite commemoratur*), *fortasse a. 6 p. C., nam Cossus Lentulus, qui collega eius fuerat in consulatu, hoc anno provinciam Africam rexit (v. infra n. 1380).* A. 16 in senatu ambitum fori, corrupta iudicia, saevitiam oratorum accusationes minitantium increpans abire se et cedere urbe, victurum in aliquo abdito et longinquo rure testabatur, simul curiam relinquebat. Commotus est Tiberius et quamquam mitibus verbis Pisonem permulsisset, propinquos quoque eius impulit, ut abeuntem auctoritate vel precibus tenerent *Tac. a.* 2, 34 *cf.* 4, 21 (*apparet hunc Pisonem, cuius liberum ingenium Tacitus tam expressis verbis praedicat, non posse eundem esse atque L. Pisonem*), *cuius 'adulationem' paullo ante [c. 32] commemoraverat; itaque ne 3, 68 quidem Pisonem hunc de quo agimus significari crediderim; v. ad L. Pisonem pontificem supra n. 289).* Haud minus liberi doloris documentum mox dedit vocata in ius Urgulania, quam supra leges amicitia Augustae extulerat. Propinquis Pisonem frustra coercentibus deferri Augusta pecuniam, quae petebatur, iussit (a. 16) *Tac.* 2, 34 *cf.* 4, 21. A. 20 Cn. Pisoni (fratri) reo adfuit *ib.* 3, 11 (*cf.* 12: 'si quos propinquus sanguis aut fides sua patronos dedit'). A. 24 maiestatis accusatus receptus est reus neque peractus ob mortem opportunam *ib.* 4, 21. — Διὰ προγόνων εὐεργέτης Mytilenaeorum t. 1 (*de tt. 3—5 vide n. 289*). — Nobilis ac ferox vir *Tac.* 4, 21.

— L. (CALPVRNIVS) PISO, pater Calpurniae Asprenatis (uxoris) VI 1371, v. L. Calpurnius Piso pontifex n. 289.

291 L. CALPVRNIVS PISO, praetor aerarii (*intra a. 23 a. C. et 44 p. C.*) cum M. Salluo collega posuit cippum terminalem VI 1265 = D. 5937. *Quis ex Lucii Pisonibus huius aetatis intellegendus sit, non liquet.* Gr.

292 L. (CALPVRNIVS) PISO, praetor (*immo legatus Aug. pro praetore*) provinciae Hispaniae citerioris, a. 25 p. C. a quodam agresti nationis Terrestinae occisus *Tac. a.* 4, 45. *Filius putatur L. Pisonis pontificis, in*

quo vide (n. 289). Ante legationem fasces gesserit necesse est; consul suffectus fuisse non potest nisi annis vel 7 p. C. vel 13 vel 21 vel 22, nam fasti horum temporum praeterea pleni videntur neque veri est simile eum ante a. 1 p. C. fasces duodecim obtinuisse. Gr.

- 293 L. CALPVRNIVS PISO, qui ante damnationem patris CN. CALPVRNIVS PISO, consul a. 27 p. C. In consulatu: L. Calpurnius Piso II 2633 = D. 6101. V 4919 = D. 6100. VI 251 = D. 6080. L. Calpur I² p. 71 fasti Arv. L. Calpurnius Tac. a. 4, 62. . . Calpurn[i]o IV 3340 tab. cer. Pomp. 2 ('praenominis nunc quidem forma ambigua est, ut C potius quam L esse videatur'). L. Piso V 4920. Cassiodor. Chron. min. 2, 136; ceterum Piso fasti. — Cn. Piso Tac. a. 3, 16. 17. Λούκιος Πίσων Dio 59, 20, 7. L. Piso Plin. ep. 3, 7, 12. Πίσων Ios. ant. 18, 169. 235. . . [P]iso III 12794 (si ad hunc spectat).

Cn. Pisonis consulis a. 7 a. C. et Munatiae Plancinae filius Tac. Dio ll. ll. ex praenomine natu maior. Hunc esse Γναῖον Καλπὺρνιον Πίσωνα, qui una cum C. Calpurnio L. f. Pisone Frugi honoratus est t. Attico IG 3, 601. 602 = 2/3², 4162, coniecit Dittenberger viz recte cf. infra n. 299. Omne tempus, quo pater Syriam regebat, in urbe egit Tac. 3, 16. Post interitum patris (a. 20) Aurelius Cotta censuit, ut pars bonorum paternorum Cn. Pisoni filio concederetur isque praenomen mutaret ib. 3, 17. Ex eo tempore Lucius dictus v. supra. Consul Plin. ep. 3, 7, 12 a. 27 cum M. Licinio Crasso Frugi (v. supra) per primum semestrem ut videtur cf. I² p. 71 fasti Arv. Praefectus urbi Ios. ant. 18, 169 (quin Piso hic apud Ios. designetur, viz dubitandum). Quod idem rerum scriptor tradit Pisonem, ὃς ἦν φύλαξ τῆς πόλεως, Eutychem Agrippae libertum ad Tiberium misisse, id accidisse videtur aestate vel autumno anni 36; nam aliquanto post in vincula coniectus Agrippa, qui anno ante Tiberii mortem Romam venerat (Ios. l. l. 126), post sex menses a Gaio regnum adepto custodiis liberatus est (cf. Ios. 204). Pisonem successorem fuisse Cossi Cornelii Lentuli (v. infra n. 1380) veri simile videtur. Praefectus urbi quo tempore Gaius Caesar rerum potitus est (d. 16 m. Mart. a. 37) etiamtum fuit; ei Gaius mortem Tiberii nuntiavit Ios. l. l. 235. Pisoni successit ni fallor Q. Sanguinius Maximus, qui a. 39 hoc officium administravit (Dio 59, 13, 2). Proconsul Africae Dio 59, 20, 7, qui narrat ad a. 39 ἐπειδὴ τε Λούκιος Πίσων — — — ἄρξας τῆς Ἀφρικῆς ἔτυχεν, ἐφοβήθη (Gaius) μὴ νεωτερίσῃ τι ὑπὸ μεγαλαυχίας, ἄλλως τε καὶ ὅτι δύναμιν πολλήν — — ἔξῃν ἔμελλε, καὶ δίχα τὸ ἔθνος νείμας ἐτέρῳ τὸ τε στρατιωτικὸν καὶ τοὺς Νομάδας τοὺς περὶ αὐτὸ προσέταξε. Recte puto censuit Boissevain apud Dionem pro ἄρξας . . ἔτυχεν scribendum ἄρξαι . . ἔτυχεν vel ἄρξαι ἔλαχεν, refert enim Tacitus h. 4, 48 Gaius Caesar — — — Marcum Silanum obtinentem Africam metuens ablatam proconsuli legionem misso in eam rem legato tradidit. Videtur igitur M. Silanus (proconsul per sexennium) a. 38/39 etiam-

tum Africam rexisse eique successisse exercitu detracto L. Piso; hic ergo proconsul fuit a. 39/40 ut opinor (notandum Pisonis patrem inimicitias habuisse cum Germanico patre C. Caesaris). — Ad hunc magis quam ad C. Pisonem (n. 284) rettulerim cippum terminalem Dalmaticum III 12794 = D. 5952 positum a. . . [P]isone legato (Aug.) pro praetore Claudii Caesaris (provinciae Dalmatiae). Nescio an successerit in locum L. Salvii Othonis. — Nuper L. Piso, pater Pisonis illius qui a Valerio Festo in Africa occisus est (n. 294), dicere solebat neminem se videre in senatu, quem consul ipse sententiam rogavisset *Plin. ep.* 3, 7, 12 (consulem a. 27 hoc loco intellegendum esse demonstravit Klebs *PIR¹ C 238*). Videtur igitur vitam protraxisse ad principatum Vespasiani (cf. quae exposui *RE* 3, 1384). Gr.

- 294 L. CALPURNIVS PISO, consul a. 57, memoratur in actis *Arv.* a. 57—60. 63 VI 2039. 2040 (cf. 32353). 2041—2043 (t. 1—5). Ad hunc rettulit Mommsen t. sepulcrem Liciniae Magnae VI 1445 = 31655 = D. 956 (6). — In consulatu: L. Calpurnius Piso VI 845. X 5204 = D. 5365. L. Calp[ur]nius VI 853. L. Calpurnius Piso vel L. Calpurnius IV 3340 tabulae ceratae *Pomp.* 28—33. 35. 41. 42; Π[ισωνος Καλπουρνίου] tab. 32 pag. V. L. Piso *Tac. a.* 13, 31; ceterum Piso *fasti.* — L. Calpurnius L. f. Piso t. 3 (a. 59). L. Piso L. f. t. 3. 4 cf. 5. L. Piso t. 1. 2. 6. *Tac. a.* 13, 28; 15, 18; h. 4, 38. 48. *Frontin. de aq.* 102. Piso *Plin. ep.* 3, 7, 12.

L. Pisonis (consulis a. 27) filius *Plin. l. l.* (vide n. 293); L. f. dicitur in actis *Arv.*, sine dubio ut distinguatur a patre cognomine etiamtum superstite. Consul designatus a. 56 sententiam dixit in senatu *Tac. a.* 13, 28. Consul a. 57 cum Nerone II (v. supra) in kal. Iulias ut videtur (cf. tab. cer. 33: V . . k. Iulias); successit ei L. Caesius Martialis (v. supra n. 200). Nerone et Pisone consulibus factum senatus consultum *Tac. a.* 13, 32, quod dicitur Pisonianum *Paulus dig.* 29, 5, 8 vel Neronianum *Paulus sent.* 3, 5, 5 *Iur. anteius.* rel. 2⁶, 76 *Seckel-Kuebler*. Pisonis consulatus memoratur prolog. pasch. ad Vitalem *Chron. min.* 1, 738. Curator aquarum a. 60—63 *Frontin. de aq.* 102. A. 62 cum aliis duobus consularibus Ducenio Gemino et Pompeio Paulino a Nerone vectigalibus publicis praepositus *Tac.* 15, 18. Proconsul Africae a. 69/70; circa kal. Ian. a. 70 vulgus Romae credebatur descivisse Africam res novas moliente L. Pisone commeatusque retineri, sed naves saevitia hiemis prohibebantur *Tac. h.* 4, 38. A. 70 interfectus est iussu Valerii Festi legati legionis (III Augustae) *ib.* 4, 48—50. *Plin. ep.* 3, 7, 12. — Pontifex t. 6 (si ad hunc pertinet). Frater Arvalis adfuit in collegio a. 57—60. 63 t. 1—5, magister collegii a. 59 t. 3. 4. — Nequaquam turbidus ingenio *Tac. h.* 4, 38; insita modestia *ib.* 4, 49.

Licinia Crassi Frugi pontificis filia Magna L. Pisonis pontificis uxor t. 6; maritus non potest esse L. Piso cos. a. 15 a. C. (n. 289), apparet enim ex nominibus Liciniam Magnam filiam fuisse M. Crassi Frugi cos.

a. 27 et Scriboniae, abneptis Pompei Magni; itaque maritus Magnae intellegendus videtur L. Piso is, de quo agitur (cf. Mommsen Ges. Schr. 8, 252). Calpurnius Galerianus (n. 301) consobrinus generque Tac. h. 4, 49. — Num huius sit fistula aquaria L. Piso[nis] XV 7513, parum constat (cf. supra n. 289). Gr.

- 295 L. CALPURNIVS PISO, consul a. 175 cum P. Salvio Iuliano. In consulatu: L. Calpurnius Piso VI 30865 = D. 9042. X 7457 = D. 8377. Καλπουρνιανός (sic) Πείσων IGR 4, 521; ceterum Piso vita Comm. 12, 1; fasti (errore 'Ορφέτου τὸ γ' καὶ 'Ρούφου chron. Pasch. Chron. min. 1, 225). Ad hunc fortasse Pisonem magistratu scil. aliquo fungentem rescripserunt Marcus et Commodus Callistr. dig. 29, 5, 2 ('Piso carissime'). Frater videtur natu minor Ser. Calpurnii Scipionis Orfiti; memoratur enim una cum hoc in titulis liberti VI 9830, servi ib. 11501, in fistula aquaria Not. d. sc. 1907, 465 (fortasse etiam XV 7760); v. infra n. 317.

Eundem putat probabiliter v. Premierstein Festschr. f. Benndorf (1898) 261 Pisonem eum, quem adloquitur auctor libri περί θηριακῆς πρὸς Πίσωνα, qui liber Severo et Antonino imperantibus compositus vix recte Galeno tribuitur (14, 210 sqq. K.; in principio praefationis ἀριστε Πίσων, cf. Ilberg Rh. Mus. 51, 193). Vir nobilis in rebus publicis versatus (μετὰ τὰς δημοτικὰς τῶν πράξεων ἀσχολίας p. 210, ἐνδόξως ἔτι δημοσιεύων p. 294); filiorum eius ὁ φίλτατος, admodum adulescens δημοτελὴς μυστηρίων ἱερουργός, in lusu puerorum nobilium equestri, scil. in lusu Troiae, adversa valetudine correptus est ib. p. 212 (adulescentem hunc fuisse tribunum celerum suspicatur v. Premierstein l. l. 261 sqq.). Piso cum litteris deditus tum vel maxime in philosophiae studio versatus est ib. p. 210 sq. 294; ab eo igitur fortasse non diversus est Piso is, cui librum dedicavit Ps. Plutarchus περί εἰμαρμένης (φίλτατε Πείσων praefat. p. 568 C). Gr.

- 296 M. (CALPURNIVS) PISO, Cn. Pisonis consulis a. 7 a. C. et Munatiae Plancinae filius (natu minor ut apparet ex praenomine) Tac. a. 2, 76; 3, 16—18. Iuvenis patrem in provinciam Syriam comitatus (fortasse legatus legionis) a. 19 repetere provinciam dehortatus est ib. 2, 57. 76. 78; 3, 16, nihilominus haud ignavus ad ministeria belli ib. 2, 78. A. 20 pater eum in urbem praemisit ib. 3, 8. Filii patrem ut senatum rursum ingrederetur hortati sunt ib. 3, 15; pater moribundus in codicillis salutem Marci rogavit ib. 3, 16. Aurelius Cotta censuit, ut exuta dignitate (sc. senatoria) et accepto quinquagies sestertio in decem annos relegaretur ib. 3, 17; Tiberius eum ignominiae exemit concessitque ei paterna bona ib. 3, 18. Gr.
- 297 C. CALPURNIVS PISO CRASSVS FRUGI LICINIANVS. T. eius VI 31725 in sepulcro Liciniorum ad viam Salariam sito repertus. Ex posteris M. Licinii Crassi Frugi consulis a. 27 (cf. stemma supra p. 54), fortasse filius C. Calpurnii Crassi Frugi Liciniani (n. 259) tenera aetate defunctus. Gr.

- 298 (CALPVRNIVS) PISO FRVGI, ex illa Pisonum familia, cui se Cicero nobilitandi causa sociaverat, originem ducere dicebatur (nobilissimae tunc et consularis familiae vir *vita tyr. trig.* 19, 2), unus ex nobilibus ac principibus senatus, a (M. Fulvio) Macriano (*a. 260 vel 261*) in Achaïam contra Valentem missus, sed in Thessaliam se recepit, ubi imperator appellatus est cognomento Thessalicus (*re vera* Thessalonici cognomentum inditum est Valenti *Amm. Marc.* 21, 16, 10). Brevi post missis a Valente militibus interfectus est *vita Gall.* 2, 2—4; *tyr. trig.* 21. 19, 2. *Narratio valde suspecta.*

St.

- 299 C. CALPVRNIVS PISO FRVGI. T. Attico IG 3, 601. 602 = 2/3², 4162 in eadem basi una publice honorantur Γάιος Καλπόρνιος Λευκίου υἱὸς Πίσων Φρούγι (Φρούγια *cas. acc. t.*) et Γναῖος Καλπόρνιος Πίσων. Titulum anteriorem esse a. 20 p. C. inde efficitur, quod eo anno Cn. Piso, Cn. Pisonis cos. a. 7 a. C. filius, praenomen mutare coactus est (*v. supra n. 293*). Ad hunc ipsum rettulit t. Dittenberger; idem censuit C. Pisonem Frugi huius t. significari filium L. Pisonis pontificis cos. a. 15 a. C. natu minorem, quem postea adoptione in gentem Liciniam transisse et M. Licinium Crassum Frugi vocatum esse coniecit Mommsen (*v. supra n. 289*); itaque statuas cum ante adoptionem Gai tum ante mutatum Gnaei praenomen iisdem duobus adolescentibus erectas esse, qui postea a. 27 simul consules fuerunt. Neque tamen ullo testimonio confirmatur inter duas Pisonum stirpes, quae ineunte aetate imperatoria floruerunt, artiore intercessisse necessitudinem. Eodem vel etiam meliore iure cogitaveris de C. Calpurnio L. f. Pisone Frugi, Ciceronis genero, qui mortem obiit a. 57 a. C., et de Cn. Calpurnio Pisone, qui in Hispania periit a. 64 a. C. Neque accedendum esse puto ei opinioni, quam protulit Cichorius *Röm. Stud.* 327. 337 sq., qui probare conatus est C. Calpurnium Pisonem Frugi t. Attici alterum fuisse filiorum L. Pisonis pontificis, ad quos et patrem Horatium de poesi epistulam dedisse vulgo statuitur (*at v. n. 289*); quod si sumimus, quis est Cn. Piso is, qui una cum C. Pisone Frugi t. Attico honoratur?

Gr.

- CN. CALPVRNIVS PISO (FRVGI?), consul a. 23 a. C., *v. supra n. 286*.
— L. CALPVRNIVS PISO FRVGI (?), consul a. 15 a. C., *v. L. Calpurnius Piso pontifex n. 289*.

- 300 L. CALPVRNIVS PISO FRVGI LICINIANVS una cum Scriboniano fratre posuit cippum terminalem VI 1268 (1); adoptio eius memoratur in actis Arvalium VI 2051 I 24. 27 (2). T. sepulchralis eius et uxoris VI 31723 = D. 240 (3). — [L.] Calpurnius [P]iso Frugi Licinianus t. 3 (Veraniae Geminae Pisonis Frugi *ib.*). Piso Frugi t. 1. L. Li[cinianus?] t. 2 v. 24, post adoptionem [Ser. Sulpicius? Gal]ba C[aesar] *ib.* v. 27, nominis mutatio in t. sepulchrali (3) negligitur. Piso Frugi Licinianus *Suet. Galba* 17. Piso Licinianus *Tac. h.* 1, 14. Λούκιος Πείσων *Dio exc.* 64, 5, 1 = *Zon.* 11, 14. Piso *alibi*.

M. (Licinio) Crasso (Frugi) (cos. a. 27) et Scribonia genitus, nobilis utrumque *Tac. h. 1, 14. Plut. Galba 23*; Gnaei Pompei (*sc. per matrem*) et M. Crassi suboles *Tac. 1, 15*; nobilis *Suet. Dio ll. ll. Oros. 7, 8, 1. Fratres* (Cn. Pompeius) Magnus, (M. Licinius) Crassus (Frugi) (cos. a. 64) *Tac. 1, 48, Crassus Scribonianus t. 1. Tac. 1, 15* (natu maior). 47. 48; 4, 39; *cf. stemma Pisonum supra p. 54. Natus a. 38 Tac. 1, 48. Ser. Sulpicio Galbae probatissimus testamentoque semper in bona et nomen adscitus Suet. l. l. Hic et Scribonianus frater T. Flavium Vespasianum (eum qui postea imperavit) arbitrum elegerunt ad nescio quos fines constituendos t. 1. Diu exul Tac. 1, 21. 38. 48 cf. 15. 29; itaque magistratus nullos gessit. Revocatus a Galba ib. 1, 38; tunc fortasse sacerdotio ornatus: quindecimvir sacris faciundis t. 3. Die 10 m. Ian. a. 69 Galba eum adoptavit et Caesarem appellavit t. 2 v. 24. 26 sq. Tac. 1, 14—19. 29. 30. 48. Plut. Galba 23. Suet. Galba 17; Otho 5, 1. Dio exc. 64, 5, 1; 6, 5² = Zon. 11, 14. Plin. ep. 2, 20, 2. Vict. Caes. 6, 2. Oros. 7, 8, 1; cf. Philostr. v. Apollon. Tyan. 5, 32. vita Pesc. Nigri 9, 2. Polem. Silv. Chron. min. 1, 520. Sidon. Apollin. carm. 7, 106. Agitatum secreto num Piso ad Germanicum exercitum proficisceretur, sed Cornelius Laco consilio intercessit Tac. 1, 19. D. 15 m. Ian. occisus ib. 29—31. 34. 39. 43 cf. 3, 68; 4, 42. Suet. Otho 6, 3. Plut. Galba 25. 27. Dio 64, 6, 5^{1. 2} (= Zon. 11, 14); 10, 2. Oros. l. l. Polem. Silv. l. l. Verania uxor et Scribonianus frater corpus eius composuerunt Tac. 1, 47. Plut. Galba 28 cf. t. 3. Initio a. 70 referente Domitiano in senatu de restituendis Galbae honoribus Curtius Montanus censuit, ut Pisonis quoque memoria celebraretur; patres utrumque iussere, de Pisone irritum fuit Tac. 4, 40.*

Vultu habituque moris antiqui et aestimatione recta severus, deterius interpretantibus tristior habebatur Tac. 1, 14. 21. 38 cf. Sidon. Apollin. l. l.; laudes eius Tac. 1, 15. Suet. Galba 17. Plut. Galba 23. Dio 64, 5, 1. — Paupertas eius Tac. 1, 48. — Verania Gemina uxor t. 3. Tac. 1, 47. Plut. Galba 28. Plin. ep. 2, 20, 2. Amici Rubellius Plautus Tac. 1, 14, Cornelius Laco ib.; inimici M. Salvius Otho ib. 1, 21. 43. 44. Plut. Galba 23, T. Vinus Tac. 1, 34, M. Aquilius Regulus ib. 4, 42. Plin. ep. l. l. Gr.

- 301 CALPURNIVS (PISO) GALERIANVS (*quin Pisonis quoque cognomen ei fuerit, mihi quidem dubium non est*), Gai Pisonis (*sc. eius, qui in Neronem coniuraverat*) filius Tac. h. 4, 11, L. Pisonis (consulis a. 57) consobrinus generque ib. 4, 49. Nihil ausus, sed nomen insigne et decora ipsi iuventa rumore vulgi celebrabantur (*post necem Vitellii*) erantque in civitate qui principatus inanem ei famam circumdarent; iussu Muciani ad urbem occiditur (*exeunte a. 69*) Tac. h. 4, 11. 49. Gr.

- 302 CALPURNIVS PROCVLVS (Καλπούρνιος Πρόκλος t.), proconsul (Asiae) t. Daldide in Lydia rep. IGR 4, 1365. Aut L. Calpurnius Proculus qui sequitur aut P. Calpurnius Proculus n. 304; sane litterarum formam saeculo

tertio convenire censuerunt Keil et v. *Premmerstein Denkschr. Ak. Wien* 1908, 2, 67. Gr.

- 303 L. CALPURNIVS PROCVLVS, Herculi dedicavit legatus legionis t. *Bonnensem XIII 8009 = D. 2458 (1)*, Aufaniabus eodem tempore t. *item Bonnensem Bonn. Jahrb.* 135, 6, 3 (2); ei positi sunt *Ancyrae IGR* 3, 180 (cf. 1462) = *Ditt. Or. Gr.* 548 (3), *Antiochiae Pisidiae t. (mutilus acephalus) latine scriptus Journ. Rom. St.* 14, 177, 3 (4), *quem suo iure ad hunc rettulit Ritterling Fasti d. röm. Deutschland* 94 sq.; memoratur in titulis *Bonnensibus Aufaniabus dedicatis ab uxore Bonn. Jahrb. l. l.* 6 sq., 4, 5 (5. 6), in tegulis in agro *Volsiniensi rep. XI 8108 (7)*.

L. Calpurnius Proculus t. 1. 2. L. Calp. Proculus t. 7. Calpurnius Proculus t. 3. 5. 6; itaque ipse Proculus appellari voluit. Genus videtur rettulisse ad nobiles Galatas, nam cum tt. 3. 4 ei positi sunt in Galatia, etsi nullum in hac provincia officium gessit, tum t. *item Ancyrano (IGR 3, 192)* honoratur *Serveniam Cornuta e stirpe regia oriunda, uxor P. Calpurnii Procli (?) Cornelianum, qui cum L. Proclo hoc consanguinitate coniunctus videtur. De aetate non constat; Proclum uxoremque eius titulos Bonnenses (1. 2. 5. 6) per id tempus dedicavisse, quo sub divi fratribus pestis grassabatur, coniecit Siebourg Bonn. Jahrb.* 138, 118 fortasse recte.

Ἐκ συνκλητικῶν καὶ ὑπατικῶν t. 3. Clarissimus vir t. 7. Cursum honorum usque ad legationem Galliae Belgicae exhibet t. 3, exhibuit t. 4. [Sevir equitum R]omanorum turmae ducendae t. 4, ubi seviratus ante curam viarum ponitur, errore ut putaverim. Tribunus militum legionis XIII geminae in Dacia t. 3. Quaesturae mentio in t. 3 deest, culpa quadratarii sine dubio. Tribunus plebis, praetor (στρατηγὸς Ῥώμης, nolim cogitare de praetore urbano) t. 3. C[urator] viarum Anniae Clodiae Cassiae Cim[inia]e et trium Traianarum t. 4, ἐπιμεληθεὶς ὁδῶν t. 3. Legatus Aug. legionis primae Minerviae piaie fidelis t. 1. 2. 4, ἡγεμὼν λεγιῶνος α' Ἀθηνᾶς ἐν Γερμανίᾳ t. 3, leg. Aug. t. 5. 6. Proconsul provinciae Achaiae t. 3. 4. Legatus Aug. pr. pr. provinciae Belgicae t. 3. 4. Ad consulatum num pervenerit non traditur. Nescio an idem sit Calpurnius Proculus proconsul Asiae (qui praecedit). — Domitia Regina uxor t. 5. 6. Ex posteris Procli et Reginae fortasse Calpurnius Reginianus (n. 307). — Σωτήρ καὶ εὐεργέτης Ancyranorum t. 3. Fundos videtur habuisse in agro Volsiniensi cf. t. 7. — [Ca]lpurnius Proculus, qui posuit t. Parentinum *Inscr. Ital.* 10, 2, 5, num unus fuerit ex Calpurniis Proculis ordinis senatorii, ambiguum est. Gr.

- 304 P. CALPURNIVS PROCVLVS, legatus Augg. pr. pr. (Daciae) Fortunae Aug. dedicavit *Apuli t. III 1007. Augustos putat Ritterling Fasti d. röm. Deutschland* 95 *Marcum et Verum, sed excluduntur anni 167—169, his enim annis Calpurnius Agricola et post Agricolam Claudius Fronto Dacias rexisse videntur. Idem potest fuisse P. Calpurnius Proculus (?) Cornelianus is qui se-*

- quitur. Calpurnius Proclus proconsul Asiae (n. 302) *utrum hic fuerit an L. Calpurnius Proclus* (n. 303), non liquet. Gr.
- 305 P. CALPURNIVS PROC(V)LVS (?) CORNELIANVS, [συγκλητι]κός vel [ὑπατι]κός, maritus Serveniae Cornutae Corneliae Calpurniae Valeriae Secundae Cotiae (?) Procillae . . . Lucullae IGR 3, 192 t. *Ancyranus uxori positus* (in t. agnoscitur Π . . . λπουρ . ίου . . . λ . . . Κορ . ηλιανού). *Fortasse idem atque P. Calpurnius Proculus* (qui praecedit). Gr.
- 306 Calpurnius Quadratus, procurator Augusti t. *Asturicensis* II 2642; uxor Iustina ib. St.
- C. SEIVS CALPURNIVS QVADRATVS SITTIANVS.
- 307 CALPURNIVS REGINIANVS (Ῥηγινιανός t.), ὁ λαμπρότατος ὑπατικός, pater L. Calpurnii Reginiani t. *Antiochiae Pisidiae filio positus* IGR 3, 299. *Ex posteris ni fallor L. Calpurnii Procli et Domitiae Reginae* (vide n. 303). Consul *suffectus a. inc. saec. II exeuntis vel saec. III* (t. positus est ab Ulpio quodam). Gr.
- 308 L. CALPURNIVS REGINIANVS (Ῥηγινιανός t.), ὁ λαμπρότατος συγκλητικός, Calpurnii Reginiani consularis filius, honoratus t. IGR 3, 299 *Antiochensi Pisidiae*. Gr.
- 309 Calpurnius Repentinus, centurio legionis XXII primigeniae, kal. Ianuarii a. 69 Mogontiaci, cum protegeret Galbae imagines, a militibus vinctus Tac. h. 1, 56, iussu Vitellii occisus est ib. 1, 59. St.
- 310 FRON[T]O (?) AEMILIANVS CALPURNIVS RVFILIANVS vel RVPILIANVS, [l]e[gatus] Augustorum legionis II Augustae ut videtur Iovi o. m. Dolich[eno] dedicavit t. (duobus exemplis servatum) VII 98 melius Eph. ep. 9 p. 526 *Iscae Silurum. Gentilicium dedicantis primum videtur omisum. — III saec. ut opinor. Cf. supra A 427. C 264.* Gr.
- 311 CALPURNIVS RVFVS, proconsul Achaiae sub Hadriano dig. 1, 16, 10, v. M. Calpurnius Rufus n. 313. Gr.
- 312 L. Calpurniu[s] Rufus, procurator Augusti (provinciae Galatiae) inter a. 92 et 94 tit. rep. *Antiochiae Pisidiae* Journ. Rom. St. 14, 180 sq. tab. I (= Ann. ép. 1925, 126), col. III, quocum composuit fragmentum (quod sine iusta causa eodem pertinere negavit W. M. Ramsay ib. 16, 115) praenomen et nomen continens eodem loco rep. Robinson l. c. 15, 256 sq., cf. Amer. Journ. Arch. 30, 79. St.
- 313 M. CALPURNIVS RVFVS honoratus t. *Ephesio* III 6072 (1); idem ni fallor memoratur in t. *Attaliae Pamphyliae* rep. *Annuario di Atene* 3, 11 = Ann. ép. 1922, 2 = SEG 2, 696 (2); ad hunc fortasse referendus est t. *mutilus Ephesius* III 7128 (3). M. Calpurnius M. f. Col(l)ina) Rufus t. 1. Μάρκος Καλπούρνιος Ῥοῦφος t. 2. M. Ca t. 3. — *Origine Attaliensis videtur cf. t. 2. Filius Caeciliae Tertullae* t. 2 (v. supra C 93). Ἀνήρ στρατηγικός (= vir praetorius) t. 2. Praefectus frumenti ex senatus consulto, legatus provinciae Cipro pr. pr. et Ponto et Bithyniae et pro-

vinciae Asiae t. 1. *Legatio Asiana fortasse memoratur in t. 3:*
[e]omiti M. Ca. leg(ati) pro[co(n)s(ulis) prov. Asiae]. *Non est*
quod diversum putemus Calpurnium Rufum, proconsulem Achaiae, cui
rescripsit Hadrianus Ulpian. dig. 1, 16, 10. Gr.

- 314 **Calpurnius Sabinus**, epistrategus (Thebaidis) sub Pompeio Planta praefecto Aegypti (*inter a. 98—100*) t. *Ptolemaide positus IGR 1, 1154.*
Diversus M. Calpurnius Sabinus praefectus cohortis primae Antiochen-
sium in Moesia superiore a. 100 dipl. mil. Vjesnik hrvatskoga archeološkoga
drustva 1911, 23 sqq. = D. 9054. St.

- 315 **Calpurnius Salvianus**, Drusum Germanici filium, praefectum urbi feriarum Latinarum causa a. 25, adiit in Sextum Marium (Cordubensem); quod a Tiberio palam increpitum causa exilii Salviano fuit *Tac. a. 4, 36. Eum a Calpurnio Salviano qui Cordubae a. ante C. 48 cum aliis contra Q. Cassium Longinum coniuravit (bell. Alex. 53. 55. Val. Max. 9, 4, 2), originem trahere veri est simile, cf. Borghesi 5, 311. Eiusdem sine dubio L. Calpurni Salviani libertus t. Cordubensis II 2265.* St.

- 316 **CALPVRNIVS SCI[PIO ORFI]TVS**, salius Palatinus defunctus a. 191 VI 1980. *Vide n. 317.* Gr.

- 317 **SER. CALPVRNIVS SCIPIO ORFITVS.** *Ad huius domum pertinent Ser. Calpurnius Helius Scipionis Orfiti (libertus) VI 14239 (1), Ser. Calpurnius Gemellus Orfiti et Pisonis lib. et procurator VI 9830 = D. 7388 (2), servus Orfiti et Pisonis VI 11501 (3). Ad eosdem homines referenda est fistula aquaria prope Romam rep. Not. d. sc. 1907, 465 (4) Orfiti et Pisonis (fortasse etiam fistula Ostiensis XV 7760 . . . i et Pisonis). Orfiti huius filius videtur [Κ]αλπούρνιος [Πε]ίων Σκεπίωνος Ὀρφίτου υἱός, qui honoratus est t. Eleusinio IGR 3, 620 cf. p. 499 = 2/3², 4213 (5); cf. supra C 283. Apparet ergo Calpurnios Orfitum et Pisonem fratres fuisse; mater eorum fortasse oriunda fuit e domo Corneliorum Scipionum Orfitorum, quam his temporibus floruisse constat (v. infra n. 1443 sqq.). Calpurnius Piso, Orfiti frater sine dubio minor, idem videtur, ut summa cum probabilitate coniecit Klebs PIR I¹ C 262, atque L. Calpurnius Piso consul a. 175 (supra C 295) (nota in t. 1 memorari Calpurniam L. f. Nicen Ser. Calpurnii Helii uxorem, filiam puto liberti Pisonis); itaque Orfitus non potest esse Ser. Scipio Orfitus consul a. 178 (III p. 1993 dipl. mil.), ut suspicatus est Klebs l. l., sed idem intellegendus videtur atque Orfitus consul a. 172, cuius nomen gentile adhuc ignoratur. Calpurnius Sci[pio Orfi]tus salius Palatinus defunctus a. 191 VI 1980 propter aetatis rationem ab eo de quo agitur diversus sit necesse est; crediderim eum filium huius esse, fratrem Pisonis, qui memoratur in t. 5. Quod si recte perspeximus, Orfitus pater a. 191 etiamtum in vivis fuit. — Calpurnia Luci filia Lepida Orfiti (uxor), fortasse huius VI 14235 t. sepulcralis, qui videtur stetisse in monumento Calpurniorum ad viam Salariam sito, cf. Mommsen ad VI 14189.* Gr.

- 318 **M. Calpurnius Seneca Fabius Turpio Sentinatianus.** *Tituli: honoratus publice ab Hispalensibus II 1178 = D. 2736 (1). Ipse posuit Iunoni reginae t. Villalvae del Alcor rep. II 1267 fortasse Ossetanum (2), quem non omni suspicione carere Huebner nimis severe puto iudicat. Dipl. mil. III p. 878 = X 7855 (3). Fragmentum Ilipense II 1083 (4).*

Plena nomina exhibent t. 1. 2, exhibebat t. 4. M. Calpurnius Seneca t. 1 v. 9. Calpurnius Seneca t. 3. M. f. Galeria t. 1. 2. Origine fortasse Hispalensis, certe Baeticus. Primus pilus (iterum) legionis primae adiutricis, procurator provinciae Lusitaniae et Vettoniae, praefectus classis praetoriae Ravennatis t. 1. 2, praefectus classis praetoriae Misenensis t. 1. 3, a. 134 t. 3. Succonia Rustica uxor t. 2. St.

— (NONIVS) ASPRENAS CALPVRNIVS SER[R]ANVS.

- 319 **L. CALPVRNIVS SQVILLIVS** (*cognomen firmant Gavii Squillae Gallicani, consules a. 127 et 150, origine Veronenses ut videtur*), L. f., Publilia, quaestor imperatorum (*sic traditur haud recte*), tribunus plebis, praetor, patronus (Veronensium) V 3335 t. Veronensis semel saec. XV descriptus. Gr.

- 320 **Calpurnius Statura**, Persii poetae a prima adulescentia amicus, qui vivo eo iuvenis decessit (*ante a. 63*) vita Persii p. 64 Jahn-Buecheler-Leo⁴. St.

- 321 **Sex. Calpurnius Tatianus**, egregiae memoriae vir; Syria Paterniana uxor, Calpurnia Basilla filia VI 1601. St.

— C. BELLICVS CALPVRNIVS TORQVATVS.

— (NONIVS) ASPRENAS CALPVRNIVS TORQVATVS.

— L. NONIVS CALPVRNIVS TORQVATVS ASPRENAS.

- 322 **CALPVRNIA M. f. Messallae** (uxor). *Praedia eius memorantur in cippo terminali urbano VI 29782 = D. 5989. Eadem videtur Calpurnia Corvini (uxor), quae nominatur in tegulis urbanis Bull. com. 1889, 208. Maritus eius utrum M. Valerius Messalla Corvinus consul a. 31 a. C. fuerit (ut opinatur Dessau PIR 3¹ 367) an cognominis consul a. 58 p. C., pro certo diiudicari nequit.* Gr.

- 323 **CALPVRNIA, (L. Nonii) Asprenatis** (consulis a. 6 p. C. ni fallor) (uxor), L. (Calpurnii) Pisonis (probabiliter consulis a. 15 a. C., supra n. 289) [filia], mater L. Noni Asprenatis (consulis a. 29) et Asprenatis Calpurni Ser[r]ani et Asprenatis Calpurni Torquati VI 1371 = D. 927 t. sepulcralis ut videtur. Gr.

- 324 **Calpurnia**, paelex imperatoris Claudii, instigante Narcisso nuptias Messalinae et C. Sili ei prodidit a. 48 Tac. a. 11, 30. Dio exc. 60, 31, 4 (nomine non posito). St.

- 325 **CALPVRNIA**, inlustris femina, ab Agrippina a. 49 pervertitur, quia formam eius Claudius laudaverat Tac. a. 12, 22; Ἀγριππίνα δὲ καὶ Καλπουρνίαν γυναιῖκα τῶν πρώτων ἐφυγάδευσεν, ἥ ὡς λέγεται καὶ ἀπέκτεινεν (*haud recte*)

κτλ. *Zon.* 11, 10 vol. 3 p. 32 *Dind.* (*Dio* 60, 33, 2^b vol. 3 p. 10 *Boiss.*).
Post necem Agrippinae a Nerone ab exilio revocata a. 59 *Tac.* 14, 12.

Gr.

326 CALPVRNIA, per patrem neptis (L.) Calpurnii Fabati (*supra* n. 263),
uxor Plinii (*altera ut videtur, cf. Otto S.Ber. Ak. Münch.* 1919, 10, 36 sq.)
Plin. ep. 4, 1, 19; 5, 11; 8, 10, 11. *Sidon. Apoll. ep.* 2, 10, 5. Plinius ad
eam scripsit *ep.* 6, 4, 7; 7, 5. Maritum in Bithyniam comitata inde reversa
est propter avi mortem *Plin. ad Tr.* 120, 121.

Gr.

327 Calpurnia, uxor Titi (Quartini *Herodian.* 7, 1, 9), qui contra Maximinum
imperator factus est, de genere Cesoninorum, id est Pisonum (*qui finxit
hoc cogitabat de L. Calpurnio Pisone Caesonino, in quem Cicero orationem
habuit*) *vit. tyr. trig.* 32, 5, 6.

St.

— [IVL]IA ME[M]MIA . . . CA[LP]V[RNIA]? AEMI[LIANA] FIDIA[NA] v. *infra*
sub Memmiis.

328 Calpurnia Frontina, soror Cn. Corneli Pulchri t. *Corinthius IG* 4, 1600.

St.

329 Calpurnia Hispulla (*sic Plin. epist.* 4, 19 *inscr.*, Hispulla 8, 11 *inscr.*),
filia L. Calpurni Fabati, amita Calpurniae, uxoris (*secundae, cf. W. Otto
S.Ber. Ak. Münch.* 1919, 10, 36 sq., 1) Plinii, qui ad eam dedit 4, 19; 8, 11;
commemorat eam, non nominat 4, 1, 7; 5, 14, 8. Patri superstes *Plin. ad
Trai.* 120, 2; 121.

St.

330 CALPVRNIA LEPIDA, Luci filia, Orfiti (uxor) *VI 14235 t. sepulchralis. Maritus
probabiliter Ser. Calpurnius Scipio Orfitus n. 317, sub quo vide.*

Gr.

331 CALPVRNIA PRAETEXTATA, virgo Vestalis maxima *VI 2146 = XIV 4120, 1,
melius XV 7127 tabella immunitatis; fortasse etiam VI 32410 . . . xtata[v.]
V. [maxi]ma. Diversa videtur, quippe aliquanto antiquior, Praetextata
(M. Licinii) Crassi (Frugi) filia, virgo Vestalis maxima VI 32409.*

Gr.

332 CALPVRNIA QVADRATILLA, coniunx C. Arri Antonini (*supra A 1088*)
VIII 2390 t. Thamugadensis publice positus.

Gr.

333 CALPVRNIA RVFRIA AEMILIA DOMITIA SEVERA, clarissima femina, filia
Ser. Calpurnii Domitii Dextri consulis (a. 225). Pater ei posuit t. *VI 1369,
ipsa patri VI 1368 = XIV 3993 = D. 1175.*

Gr.

334 CALPVRNIA SABINA Q. Iulio Maximo, clarissimo viro, marito, Q. Iulio
Claro et Q. Iulio Nepotiano filiis posuit t. *sepulchralem II 112 Eborensem.
Eadem fortasse Calpurnia Sabina in t. ancillae VI 14778.*

Gr.

— FABIA PO . . . MARCELLA M CALPVRNIA TO . . . (To[rquata?]).

— SERVENIA CORNVTA CORNELIA CALPVRNIA VALERIA SECVNDA COTIA(?)
PROCILLA . . . LVCVLLA.

335 Sex. Calvarius (Σέκστος τις Καλουάριος *codd. optimi Iosephi et interpretes
antiquus Latinus, Κερεάλιος vulgo*), tribunus militum interfuit Iotapatiss
expugnandis a. 67 *Ios. bell.* 3, 325. Noli eundem putare Sex. Vettu-
lenum Cerialem.

St.

— IVLIUS CALVASTER.

- 336 L. CALVENTIVS L. Calventius Eunomus memoratur in laterculis kalatorum pontificum et flaminum a. 101 et 102 VI 31034. 32445; patronus igitur aut pontifex aut flamen fuit; fortasse pertinuit ad domum consularem Carminiorum Veterum, quippe qui Calventio quoque nomine uterentur (v. *infra* sub Carminiis). Gr.

- 337 Calventius Adiutor, ὁ κράτιστος διοικητής (vir egregius, procurator ad dioecesein Alexandreae et Aegypti) a. 210 P. Flor. 6. St.

- 338 L. Cal[?ve]ntius L . . . sius Nepes, L. f. Cornelia, vir egregius, civis et patronus et curator coloniae Aeclanensium IX 1151. Nomen in lapide suppletum. St.

— L. CALVENTIVS VETVS CARMINIVS, consul (suffectus) a. 51, v. *infra* sub Carminiis.

- 339 L. Calvenus (vel Calvinus) Taurus (Λ. Καλβήνω Τάυρω t. Delphicus, Calvisius Taurus Gell. 18, 10, 3, praeterea Taurus), honoratus titulo Delphico Bourguet De rebus Delphicis p. 36 (inde Pomtow ap. Ditt. Syll.³ 868a). Berytius titulus. Suid. s. Ταῦρος. Euseb.-Hieronym. chron. 231. Ol. p. 202 H.; Syncell. 662; Tyrius Philostr. v. soph. 2, 1, 14. Philosophus Platonius sub Antonino Pio Suid. Philostr. Euseb. Stob. 1, 49, 39 p. 378 sq. W. Gell. 7, 10, 1; 7, 13; 17, 20, 1. Magister Gellii (v. *infra*) et Herodis Attici (Philostr., cf. Gell. 18, 10), amicus Plutarchi Gell. 1, 26, 4. Scholam habebat Athenis Gell. 2, 2, 1; 7, 13; 17, 8; 18, 10, 3; 19, 6, 2. Delphis honoratus cum liberis anno ut videtur 163, cf. Bourguet l. l. 37 (Gell. 12, 5, 1 cum Delphos ad Pythia . . . Taurus iret).

Scripsit praeter alia περί τῆς τῶν δογμάτων διαφορᾶς Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους, περί σωμάτων καὶ ἀσωμάτων Suid., commentarios in Platonis Timaeum Ioann. Philopon. de aetern. mundi 6, 8 p. 145 Rabe; 6, 27, 223; 13, 15, 520 (ἐκ τοῦ πρώτου τῶν εἰς τὸν Τίμαιον ὑπομνημάτων), in Gorgian Platonis Gell. 7, 14, 5, commentarios (de morbo affective irae) id. 1, 26, 3, librum (de modo atque ratione tolerandi doloris secundum stoicorum decreta) id. 12, 5, 5. Sententiae eius afferuntur praeterea ib. 1, 9, 8—11; 9, 5, 8; 10, 19; 20, 4, cf. 8, 6. Philop. l. l. et 6, 21, 186 sq.; 6, 22, 191; 13, 5, 521. Luciani (Hermot. 24) verba ad eum spectare non sine quadam probabilitate coniecit Fritzsche in ed. 2, 2 p. 154. Cf. Ueberweg-Praechter¹² 546 (et Herm. 57, 482 sq.). Im-misch N. Jahrb. 17 (1906), 151. St.

— DOMITIA CALVILLA (vita Marci 1, 3) v. Domitia Lucilla.

- 340 Calvina, adfinitate coniuncta cum Plinio, qui ei nubenti in dotem centum milia contulit Plin. epist. 2, 4, ad eam data. St.

— DOMITIA CALVINA.

— IVLIA CALVINA.

— IVNIA CALVINA.

- Q. VENIDIUS RVF(VS) MARIUS MAXIM(VS) L.(?) CALVINIANVS.
- 341 Calvinus, amicus Iuvenalis, qui ad eum dedit *sat. 13*, qua consolatur eum, quod periurio hominis nefarii depositum decem sestertiorum perdidit (*v. 70*). Natus Fonteio consule (*a. 67*) sexagesimum agebat annum (*v. 16 sq.*), cum Iuvenalis scripsit satiram. *St.*
- CAELIVS CALVINVS.
- IMP. CAES. D. CAELIVS CALVINVS BALBINVS AVG.
- Domitius Calvinus.
- CN. DOMITIVS CALVINVS.
- Egnatius Calvinus.
- C. IAVOLENVS CALVINVS *cet.*
- L. Iunius Calvinus.
- L. Calvinus Taurus *v. L. Calvenus Taurus.*
- 342 (CALVISIVS) *nescio quis ex consulibus, auctor senatus consulti Calvisiani Ulp. reg. 16, 3, cf. etiam actio Calvisiana Ulp. dig. 37, 14, 16 pr.; 38, 5, 11. [Cum et s. c.^{tum} Calvisianum et actionem Calvisianam post legem Papiam Poppaeam anni p. C. 9 facta esse constet, illud quidem etiam ut videtur post s. c.^{tum} Pernicianum (Persici consulis a. 34?), Ulp. reg. l. l., et post s. c.^{tum} Claudianum auctore imperatore Claudio factum, Suet. Claud. 23, 1, neque de C. Calvisio Sabino cos. a. 4 a. C. aut de cos. a. 26 p. C. cognomine cogitare licet. St.]* *Gr.*
- 343 Calvisius, cliens Iunia Silanae, ut accusator Agrippinae relegatus a. 55 *Tac. a. 13, 19. 21. 22*, post necem Agrippinae a. 59 poena exsolutus est *ib. 14, 12.* *St.*
- Flavius Calvisius, *v. C. Calvisius Statianus.*
- 344 P. CALVISIVS, consul (suffectus) cum Q. Futio *a. inc. X 827 = D. 6384 t. Pompeianus. C. Vibius qui hoc anno Pompeiis aedilis fuit cum Q. Poppaeo, cum vix diversus sit a C. Vibio Secundo duoviro a. 56/57 (X 826), consulatus Futii et Calvisii probabiliter attribuendus est uni ex annis praecedentibus, sed excluduntur anni 52/53 et 55/56, quibus alii viri duoviratum Pompeiis obtinuerunt ac memorantur in t. X 827. — Pater nī fallor P. Calvisii Rusonis n. 350, in quo vide.* *Gr.*
- 345 P. CALVISIVS(?). *In tabula cerata Pompeiana IV 3340 n. 47 nomina consulum (suffectorum), qui fasces gesserunt idibus Feb.(?) a. inc., legere sibi visus est Zangemeister P. Calvis[io] bonio (v. 12), P. Calvis (v. 22); at de lectione minime constat.* *Gr.*
- P. CALVISIVS, Rusonis (filius) *VI 2065 acta Arv., v. infra P. Calvisius Tullus Ruso n. 357.*
- Q. CLODIVS CALVISIVS HONORATVS.
- 346 Calvisius Faustinianus, vir egregius, idiologus (ὁ κράτιστος πρὸς τῷ ἰδίῳ λόγῳ) Aegypti a. 173 (d. 6 m. Aug.) *PSI 10, 1105. Idem puto Faustinianus BGU 2, 481 (cf. Plaumann Abh. Ak. Berl. 1918, 17, 69).*

- [*Ab hoc non diversus videtur* Faustinianus Statiani (*infra* C 356) amici Frontonis filius, quem Fronto (Ti.) Claudio Iuliano (legato Aug. pr. pr. Germaniae inferioris a. 160) commendat stipendia sub Iuliano meritum *Fronto ad am.* 1, 5 p. 177 N. = 1, 290 Haines. Gr.] St.
- 347 **Calvisius Patrophilus**, vir egregius (ὁ κράτιστος), iuridicus Aegypti a. 147 *papyrus graeca* Rev. arch. 24 (1894), 65—70, melius *P. Arch.* 3, 370—373 col. II 15, cf. I 1. III 1 sq. St.
- 348 Calvisius Ru[fus], VII 324, melius *Journ. Rom. St.* 18, 212, *videtur fuisse praefectus cohortis (II Gallorum equitatae), non legatus Britanniae.* Gr.
- 349 C. Calvisius Rufus (Calvisius Rufus *Plin. epist. inscr.* 3, 1. 19; 5, 7 *ubi tamen ind. cod. Ashburnh. praebet ad Calpurnium Rufum errore*; C. Calvisius *id.* 4, 4, 1, *ceterum* Calvisius), amicus Plinii, qui ad eum scripsit *epist.* 2, 20; 3, 1. 19; 5, 7; 8, 2; 9, 6, contubernalis eius *id.* 1, 12, 12; 4, 4, 1. Decurio Comensis *id.* 5, 7, 3. 4. Avunculus Varisidii Nepotis, amicus (Q.) Sosii Senecionis *id.* 4, 4. St.
- 350 P. CALVISIVS RVSO IVLIVS FRONTINVS, consul suffectus a. 79 *ut videtur. Publice honoratus ut proconsul Asiae t. Coö in templo Aesculapii posito* Bull. Mus. Imp. Rom. 3, 1932, 24, 20 = Ann. ép. 1934, 94 (1), *ut legatus Galatiae una cum uxore (et filio et nuru ni fallor, v. infra) Antiochiae Pisidiae t. (iam mutilo) Journ. Rom. St.* 3, 302, *imago ib.* 15, tab. 35, 3 (2); *commemoratur in actis fratrum Arvalium a. 87 VI 2065 col. 2, 51 (3), in titulis Ephesiis tribus, ex quibus unus editus est Jahresh. 1 B. 76 (4), ceteri nondum publici iuris facti sunt (5. 6), in t. Lycaonio, quem posuit [Κ]ανέων βουλή δήμος* Stud. in the hist. and art of the Eastern Rom. prov. 1906, 162 (7); *consulatus eius indicatur in t. VI 597 cf. 30801 a = D. 3534 (8), in tabulis ceratis Pompeianis IV 3340 n. 154. 155 (9. 10); v. infra. Nummi: I Ephesii, in parte adversa exhibentes caput Domitiani et inscriptionem Δομιτιανὸς Καῖσαρ Σεβαστὸς Γερμανικὸς, in aversa ἐπὶ ἀνθυπάτου Ῥούσωνος ὁμόνοια Ἐφε(σίων) Ζμυρ(ναίων) cum typis diversis Mionnet S. 6, 132 sq. n. 357. 358. 360 (male descr. 3, 94 n. 261; S. 6 n. 359). Waddington Fast. As. n. 106 = Babelon Coll. Wadd. 1626. Br. Mus. Ionia 110 n. 405 sq. Macdonald Hunter. Coll. 2, 340 sq. n. 94 sq. Mus. Berol. (cf. PIR I¹ C 285). II Cybistrenses, in adversa cum inscriptione ἐπὶ Ῥούσωνος, in aversa Κυβιστρέων Mionnet 4, 437, 216. Br. Mus. Galatia 95, 1. III Sebastopolitanus (scil. Sebastopoli sive Heracleopoli Ponti cusus) in adversa cum capite Traiani et inscriptione Αὐτ. Νέρ[ου]ας Τραιανὸς Καῖσαρ Σεβ. Γερ. Δακ[ικός], in aversa ἐπὶ Π. Κ. Ῥούσω(νος) Σεβαστοπόλεως ἔ(τους) θρ Pick Num. Z. 23, 71, 26 (tab. 3, 7) = Rec. d. monn. gr. As. 1, 1, 102 n. 1 (tab. 14, 21) cf. Imhoof-Blumer Kleinas. Münzen 1, 5. IV originis incertae, ab una parte caput Traiani exhibens adscripto nomine Αὐ. Καί. Νέρουας Τραιανὸς Σεβασ., in aversa inscriptus ἰσσω Ῥούσω[νος]*

Imhoof-Blumer l. l. 2, 530 n. 12 (tab. 19, 32), qui observat supra alterum C in ICCOV postea lineolam rectam ductam videri (in imagine eam non perspicio).

In t. 2 ex nomine Rusonis nihil exstat nisi Frontinus; ib. in inscriptione coniugis uxori P. C. Rusonis (quae sequitur littera L, ex nominibus mariti superesse opinatur Dessau Journ. Rom. St. 3, 302 restituens L. [Iulii Frontini], malim cogitare de supplemento [legati Aug. pr. pr.]). Πόπλιος Καλούσιος 'Ρούσων 'Ιούλιος Φροντεῖνος t. 7. P. Calvisius Ruso t. 8. 9. 10. Πο. Καλουείσιος 'Ρούσων t. 4. Πόπλιος Καλούσιος 'Ρούσων t. 1. Ruso t. 3 (Rusonis P. Calvisius). ου 'Ρούσωνος t. 5. 'Ρούσων t. 6. Cf. praeterea n. 788. — Nomina in nummis v. supra.

Genus rettulit ni fallor ad reges Messapios; nam imp. Marci, Rusonis pronepotis per matrem, originem maternam pependisse a rege Sallentino Malemnio Dasummi filio traditur vita Marci 1, 6. Eutr. 8, 9, 1. Filius videtur P. Calvisii consulis suffecti temporum Neronianorum (n. 344). — Cursum honorum exhibuit temporis ordine servato ut opinor t. 2, de quo egit Dessau Journ. Rom. St. 3, 301—309. III vir [aere argento auro flando feriundo], [sevir e]quitum Romanorum, tribunus militum [legionis], [ad]lectus inter patricios [a divo (?) Im]p. Caes. Vespasiano Aug. (a. 73 vel 74), [quaestor Aug., pra]etor. Consul t. 2 (suffectus) cum L. Iunio Caesennio Paeto t. 8—10 kalendis Martis a. inc. t. 8; idem consulatus fortasse indicatur in titulis IGR 1, 420 = Ditt. Or. Gr. 594. XIV 4276. Paetum et Rusonem fasces gessisse mensibus Martio, Aprili, Maio a. 79 probare studui supra sub L. Iunio Caesennio Paeto n. 174. Curator viae t. 2. [XV vir] sacris faciundis, sodalis Augustalis t. 2. Ex vocabulo officii, quod in t. 2 sacerdotia sequebatur, agnoscuntur tantummodo litterae RA (sic Ramsay; in imagine vestigium litterae R non apparet); supplementum '[regi ad sac]ra' proposuit Dessau, idem de fr(atr)i A(rvai) etsi dubitanter cogitavit; neutrum mihi videtur probabile neque magis placet [praefecto ae]ra(rui), id quod supplevit Ramsay; quid fuerit nescio. Proconsul Asiae t. 1. 2. 4. 5 (ubi proconsulatus mentio excidit). 6. nummi I imperante Domitiano (cf. Heberdey Jahresh. 8, 235, 7) t. 5. nummi I non ante a. 85, cum in t. 5 Domitianus dictus sit [τει]μητης διὰ βί[ου]. Proconsulatu functus est aut ante aut post Caesennium Paetum, qui collega eius fuerat in consulatu (v. supra n. 174). Cura[tor aedium sac]rarum et operum loco[rum]que publicorum t. 2 sub Nerva vel Traiano ut opinor. Legatus pro pr. Imp. Nervae Traiani Aug. Germanici Dacici (Cappadociae et Galatiae aliarumque regionum tunc temporis legato Cappadociae subiectarum) intra annos 102 et 114 t. 2. 7. nummi II. III. IV anno 109 aerae Sebastopolitanae = a. 106/107 p. C. (cf. Dessau Z. f. Num. 25, 339) nummus III. — Patronus coloniae Caesareae (Pisidiae) t. 2. — Idem probabiliter Ruso, qui inter viros primarios aetatis Domitianae

propter comitatem praedicatur a Martiale 5, 28, 4 (a. fere 89). — *Non huc pertinet Calvisius Ru... t. Britannici VII 324, v. supra n. 348.*

Uxoris nomina in t. 2 perierunt praeter C. f. Am (fueritne Ambibula?). Filius eius P. Calvisius nominatus inter pueros a. 87 Arvalibus ministrantes t. 3; non est dubitandum quin hic fuerit P. Calvisius Tullus Ruso consul a. 109 (infra n. 357). Quae in t. 2 praeter Rusonis eiusque uxoris elogia agnoscuntur DOMIT AVGPI, haud scio an supersint ex inscriptione honoraria Domitiae Cn. f. Lucillae P. Calvisii Tulli Rusonis coniugis (v. n. 357); hunc quoque in t. 2 parte deperdita honoratum fuisse ex more provincialium paene certum videtur. Quod si recte positum est, Domitiae titulus honorarius sic fere restitui potest: Domit[iae Cn. f. Lucillae uxori P. Calvisi Tulli leg(ati)] Aug. p[rov. Cappadociae et Galatiae]; Tullum officio legati praetorii functum esse sub patre provinciam consulari iure regente putaverim (de legatis Aug. Cappadociae dignitatis praetoriae cf. Ritterling Jahresh. 10, 300 sq.). — Ex nominibus videtur parentela quadam vel hereditate coniunctus fuisse cum Sex. Iulio Frontino cos. II a. 98 III a. 100. — Per eum videntur civitatem nacti esse Publii Calvisii, qui nominantur in tt. Asiae et Galatiae cf. Ramsay Class. Rev. 1934, 11. Ath. Mitt. 12, 253, 17; 13, 237, 8.
Gr.

- 351 Calvisius Sabinus aetate Senecae philosophi fuit dives et patrimonium habebat libertini et ingenium; ignorantiam eius deridet *Seneca epist.* 27, 5—8. *Nescio an pertinuerit ad domum consularem; eundem esse C. Calvisium Aiiionis f. Sabinum Hispanum (cf. infra n. 352) neque diversum Calvisium Iuniae Silanae clientem (n. 343) suspicatus est Hirschfeld sine idonea causa.*
Gr.

- 352 C. CALVISIVS SABINVS, consul a. 715 = 39 a. C., memoratur in tabula triumphorum Barberiniana I² p. 77 (1), posuit miliarios viae Latinae X 6895. 6897. 6899. 6900. 6901 = D. 889 (2—6). De titulo Attico IG 2/3², 4111 v. infra.

In consulatu: C. Calvisius XI 7602. Cassiodor. Chron. min. 2, 134. Γάιος Καλουήσιος s. c.^{tum} Panamarense Bull. hell. 1877, 226 = Viereck Sermo Graecus 41, 20 . . . Calvisius I² p. 65 fasti Biond. Calvis. I² p. 244 = IX 4201 fasti Amitern. Γάιος Σαβίνος Dio 48, 34, 1 Γ. υί. Σαβίνος Dio ind. l. 48. Calvinus vel alio modo corruptum in fastis ms. — C. Calvisius C. f. Sabinus t. 2. 3. 6 cf. 4. 5. . . alv . . ius . abinus t. 1. — C. Calvisius Sabinus Caes. b. c. 3, 34. C. Calvisius Cic. Phil. 3, 10, 26. App. b. c. 2, 60, 251 (v. infra), ceterum Calvisius Sabinus vel Calvisius apud scriptores.

C. f. v. supra. Pater eius ni fallor Καλουείσιος Σαβείνος, cuius filia Calvisia Flaccilla una cum marito Claudio Marcello (consule a. 703 = 51 a. C., ut recte puto observat Broneer Amer. Journ. Arch. 36, 393 sq.)

publice honorata est t. Attico IG 2/3³, 4111 (minus accurate IG 3, 868). — A. 706 = 48 a. C. ante pugnam Pharsalicam a Caesare in Aetoliam missus *Caes. b. c.* 3, 34 omni Aetolia potitus est *ib.* 35. 55; deinde cohortes ad Fufium Calenum in Achaïam duxit *ib.* 55 (*confundit eum cum Cn. Domitio Calvino App. b. c.* 2, 60, 251, cf. Münzer RE 3, 1411, 13). Praetor fortasse a. 46 a. C. (cf. Sternkopf Herm. 47, 388). (Proconsul) Africae veteris a. 45/44 a. C. ut videtur cf. Sternkopf l. l. 328 sq. 337 sq. 388. Ex Africa decessit et quasi divinans se rediturum duos legatos Uticae reliquit *Cic. Phil.* 3, 10, 26 (cf. ad *fam.* 12, 30, 7). Idibus Martiis a. 44 a. C. hic et Censorinus (*sine dubio is qui postea fasces cum Sabino gessit*) interfectores Caesaris paulisper resistere ausi sunt *Nicol. Dam. vita Caes.* 26, 96 FGrHist 90 F 130 p. 410. Post Caesaris necem senatus Africam veterem Q. Cornificio detulit (*App. b. c.* 4, 53, 227); d. 28 m. Nov. a. 44 auctore M. Antonio provincia Calvisio reddita d. 20 m. Dec. denuo Cornificio delata est *Cic. Phil.* 3, 10, 26; ad *fam.* 12, 22, 3; 25, 1. 2: (Calvisius) provinciam absens obtinebat (cf. Münzer RE 4, 1626. Sternkopf l. l. 337 sq. 388. 395); tandem senatus consulto d. 19 m. Mart. a. 43 facto Calvisius Cornificio cessit seque in urbem recepit invitus *Cic. ad fam.* 12, 25, 1. 2 (cf. Sternkopf 400). A. 43 Romae fuit *ib.* 10, 25, 3; 26, 3 (*scripta fere verno tempore*). Consul a. 39 a. C. cum L. Marcio Censorino v. supra (d. 15 m. Aug. s. c.^{tum} Panamar.; d. 11 m. Sept. *fasti Amit.*); successerunt eis L. Cocceius Nerva et P. Alfenus Varus *fasti Biond.* A. 38 et 37 a. C. praefectus classis (ναύαρχος) Caesaris filii bellum navale gessit contra Sex. Pompeium *App. b. c.* 5, 80, 338; 81, 342—88, 368; 96, 400; 102, 423. Dio 48, 46, 5 — 48, 2; 54, 7. A. 32 in senatu in M. Antonium invehitur *Plut. Anton.* 58. 59 (*Calvisium Sabinum hic intellegendum esse non plane certum; libri praebent Καλουῖος*). Proconsul Hispaniae (*citerioris?*) a. 29/28 a. C. ut videtur (cf. Ganter Provinzialverw. d. Triumvirn 17); in Hispania sine dubio imperator appellatus; cos. imp. t. 2—4. 6. Die 26 m. Mai a. 28 a. C. ex Hispania triumphavit, palmam dedit *tab. Barberin.* Post triumphum viam Latinam ex manubiis refecit t. 2—6 cf. *Suet. Aug.* 30, 1. — Homo magni iudicii *Cic. fam.* 10, 26, 3.

Pater sine dubio eius qui sequitur. Soror fortasse Calvisia Flaccilla v. supra. — A consule a. 715 civitatem accepisse putandus est C. Calvisius Aïionis f. Galeria Sabinus, flamen Romae et divi Augusti Clunia II 2782. 2822 = *Eph. ep.* 8, 416 n. 145 cf. 9, 117. Gr.

- 353 C. CALVISIVS SABINVS, consul a. 750 = 4 a. C. cum L. Passieno Rufo. In consulatu: C. Calvisius Sabinus VI 456 = D. 99. Γάϊος Καλουίστιος Σαβεῖνος edictum Augusti in t. Cyrenaeo 5, 84 Notiz. archeol. 1927, 22 = *Ann. ép.* 1927, 166. Γάϊος Καλουίστιος *ib.* 5, 74 Notiz. arch. 21. C. Calvisius RgdA c. 16. X 5779 = D. 3071. Cassiodor. Chron. min. 2, 135.

C. Calv I² p. 69 = VI 10395 C. f. Sabinus I² p. 69 *fasti Lucerini*. Sabinus *Sulp. Sev. chron.* 2, 27, 2; *fasti*.

C. f. v. *supra*; *filii sine dubio eius qui praecedit, pater eius qui sequitur*. — *Tituli XI 4772 cf. p. 1374 = D. 925 Spoletinus Pietati* [C.] Calvisi C. f. Sabini, patroni, cos., VII vir(i) epul(onum), cur(ionis) max(im)i), et IX 414 *Canusinus ut videtur* C. Calvisio Sab. cos. patron. *aut ad hunc aut ad filium eius, consulem a. 26, pertinent (in censum non venit consul a. 39 a. C., quem imperatorem appellatum esse constat)*. Gr.

354 C. CALVISIVS SABINVS, consul a. 26 p. C., *memoratur ni fallor in titulis X 1468 (1) Herculanensi, VI 1963 = 5180 = D. 1948 (2) urbano, X 6223 (3) Fundano, qui t. vix potest pertinere ad consulem anni a. C. 4. De titulis IX 414. XI 4772 v. supra n. 353.*

In consulatu: C. Calvisius Sabinus II 2093. C. Calvisius X 896. *Tac. a. 4, 46. Cassiodor. Chron. min.* 2, 136. C. Ca I² p. 71 *fasti Arv.* Calvisius Sabinus XI 3805 = D. 6579. Calvisius XV 4531 *in amphora*. . . alvisius Sabinus III 7153 (*si ad hunc pertinet*). . . visius Sabinus VI 343; *ceterum Sabinus fasti*. — C. Calvisius C. f. Sabinus t. 3. C. Calvisius Sabinus t. 1. Calvisius Sabinus t. 2 *et apud scriptores*.

Generis claritudo commemoratur *Tac. a. 6, 9. C. f. t. 3; filius sine dubio eius qui praecedit*. Consul a. 26 cum Cn. Cornelio Lentulo Gaetulico v. *supra*. C. Iulius divi Aug. l. Niceros acce(n)s(us) Germanico Caisar(i) cos. (*a. 18 ut videtur*) et Calvisio Sabino cos. t. 2. 'Εν τοῖς πρώτοις τῆς βουλῆς ὧν *Dio 59, 18, 4. Utrum hic an pater fuerit VII vir epulonum, curio maximus XI 4772, ambiguum est (v. in patre)*. A. 32 maiestatis postulatus, sed testimonio Celsi tribuni cohortis urbanae discrimini exemptus *Tac. a. 6, 9. Legatus Aug. pr. pr. Pannoniae (incertum an iam Tiberio imperante)* usque ad a. 39 *Dio 59, 18, 4 cf. Tac. h. 1, 48. Cornelia uxor eius mala cupidine visendi situm castrorum, per noctem militari habitu ingressa, cum vigilias et cetera militiae munia eadem lascivia temptasset, in ipsis principiis stuprum ausa est: criminis huius reus T. Vinius arguebatur Tac. l. l. Plut. Galba 12, brevius Dio l. l., qui unus nomen mulieris ponit. E legatione recens Romam reversus a. 39 una cum uxore accusatus (maiestatis ut videtur); coniuges damnationem voluntaria morte praevenierunt Dio 59, 18, 4. Possis conicere Corneliam sororem fuisse Cn. Lentuli Gaetulici, qui mariti eius collega fuerat in consulatu et paulo post Sabinum a Gaio Caesare interfectus est (cf. Ritterling Arch. ep. Mitt. 20, 8).* — L. Ausidius Montanus comes C. Calvisi Sabini (*fortasse in legatione Pannonica*) t. 1. Sabini Calvisi dispensator curatus a Tryphone Scrib. Larg. 231 (*consulem a. 26 hic significari elucet ex mentione Tryphonis, quem praeceptorem suum appellat Scribonius Largus*). — Nescio an ab hoc nomina traxerit P. [Calv?]isius Sabinus Pomponius Secundus cos. a. 44 (XIII 5201 + 5237. 11515 cf. Drexel Germ. 13, 175). Gr.

355 Q. CALVISIVS SABINVS, clarissimus vir in signaculo servi XI 6712, 99.

Non fuit ante saec. p. C. alterum, ut apparet ex appellatione c. v. Gr.

— P. [CALV?]ISIVS SABINVS POMPONIVS SECVNDVS v. in *Pomponiis*.

356 C. Calvisius Statianus. Tituli: ei positus Veronensis V 3336 = D. 1453 (1). *Alexandrinus* III 12048 (cf. 13573) = *Breccia Iscr. Gr. e Lat.* n. 73 (2). *Papyri* BGU 847 = *Wilcken Chrest.* 460 (1). *PSI* 3, 235 (2). *Oxy.* 12, 1451 (3). *Hombert in Mël. P. Thomas* (1930), 443 sq. = *Preisigke—Bilabel SB* 4, 7460 (4). *Viereck Aegyptus* 13, 47 (5).

C. Calvisius Statianus t. 1. 2. p. 3; Calvisius Statianus p. 2. 4. 5; Calv... p. 1; Φλάβιος (errore pro Γάιος?) Καλουίσιος exc. de virt. et vit. n. 306 p. 371 *Roos* = *Dio exc.* 71, 28, 3. 4 (p. 268 *Boiss.*), C. f., *Poblilia* t. 1 (origine fortasse Veronensis). Ab epistulis latinis Augustorum (sc. *Marci et Veri*) t. 1, praefectus Aegypti t. 2. p. 1—5, δ λαμπρότατος p. 4. 5, a. 170 d. 24 Febr. p. 5, a. 174 d. 19 Iul. p. 4; a. 174 d. 26 Oct. t. 2, a. 175 m. Martio ad Iunium p. 3, a. 175 *Dio l. c.* Imperator Marcus eum participem rebellionis Avidii Cassii a. 175 non interfecit neque bonis privavit, sed in insulam relegavit *Dio*. — Patronus Veronensium advocatus populi t. 1. — *Idem videtur* Statianus egregius vir, amicus Frontonis, pater Faustianiani (supra n. 346) *Fronto ad am.* 1, 5 p. 177 *N.* = 1, 290 *Haines*. Cf. infra n. 898. St.

— Calvisius Taurus v. L. Calvenus Taurus.

357 P. CALVISIVS TVLLVS RVSO, consul I a. 109, II a. inc., memoratur in actis fratrum Arvalium a. 87 VI 2065 col. 2, 51 cf. 46 (1), in t. servi Puteolano X 2625 (2).

In consulatu: [P. Calvisius Tullus] *Ruso BGU* 7, 1691 v. 14 testatio professionis liberorum. P. Calvisius Tullus ib. v. 1. fasti Ostienses *Not. d. sc.* 1932, 190 tab. 2 v. 5. fasti fer. *Lat.* VI 2016 = XIV 2242; ceterum Tullus in titulis fastisque (errore Tullius fasti *Hydat. Chron. min.* 1, 223). — P. Calvisius t. 1. Calvisius Tullus t. 2. vita *Marci* 1, 3. P. Calvisius M. *Caes. ad Front.* 3, 2 p. 41 *N.* = 1, 60 *Haines*. Publius in nomine filiae (v. infra).

Ex nominibus apparet Tullum filium fuisse P. Calvisii Rusonis (n. 350); dubium ergo non videtur, quin idem sit Rusonis (filius) P. Calvisius t. 1. Obstat sane quod refert biographus (vita M. 1, 3. 4) (Marci) mater Domitia Calvilla, Calvisii Tulli bis consulis filia, — — — — proavus maternus Catilius Severus, bis consul et praefectus urbi (cf. § 9). Quod recte se habere non potest. Nam prorsus incredibile est L. Catilium Severum consulem a. 110 et 120 patrem fuisse Tulli Rusonis, qui ante eum fasces susceperat. Error quomodo explicandus sit, non liquet. Forsitan suspicari possis Domitiam Cn. f. Lucillam Tulli Rusonis uxorem primum nuptam fuisse filio aliunde ignoto L. Catilii Severi, ut Severus minus accurate

'proavus maternus' imp. Marci dictus sit pro 'socero aviae maternae'. Huic coniecturae fortasse favet, quod cum L. Catilius Severus ut homo modicae originis tarde ad consulatum pervenisse putandus est tum imperator Marcus non solum principio aevi sui nomen habuit Catili Severi (Dio 69, 21, 1. vita M. 1, 9; v. supra A 697), sed etiam heres sine dubio ab eo institutus est (v. infra n. 558). Sane fatendum hanc rem pro certo diiudicari non posse.

Diebus 17 et 20 m. Mai a. 87 inter pueros patrimos et matrimos, qui fratribus Arvalibus praesto erant t. 1. Pontifex vel flamen a. 101/102, nam P. Calvisius Trophimus, qui memoratur in laterculis kalatorum pontificum et flaminum VI 31034. 32445, eius sine dubio libertus fuit. Nescio an fuerit legatus Aug. prov. Cappadociae et Galatiae sub patre legato Aug. pr. pr. consulari a. 106/107 (v. in patre). Consul a. 109 cum A. Cornelio Palma Frontoniano II v. supra usque in kal. Martias fasti Ostienses v. 5, deinde cum L. Annio Largo fasti fer. Lat. (Lat. fuer. III . . .) usque in kal. Maias cf. fasti Ostienses v. 6. Consul bis vita Marci 1, 3: II suffectus a. inc. probabiliter imperante Hadriano.

Maritus Domitiae Cn. f. Lucillae (v. infra Domitia Lucilla maior). Uxor eius videtur memorari in t. Antiochensi Pisidiae Rusoni patri Tulli et propinquis eius posito Journ. Rom. St. 3, 302; v. supra n. 350. Domitiam bis nuptam fuisse, altero matrimonio se coniunxisse cum Tullo Rusone recte ut opinor statuerunt Dressel XV p. 266, Kappelmacher RE 5, 1517. — Pater Domitiae Calvillae (immo Lucillae) vita Marci 1, 3, quae in tegulis permultis dicitur Domitia P. f. Lucilla (v. infra in Domitiis). Avus imperatoris Marci vita Marci l. l. M. Caesar ad Front. 3, 2 p. 41 N. = 1, 60 Haines. — In domo eius Ti. Claudius Atticus Herodes eruditus M. Caesar l. l. — Liberti ex hac domo VI 7043. 12139 sq., P. Calvisius Trophimus v. supra (alius cognominis in t. Deae Augustae Vocontiorum rep. Espérandieu ILG 1, 236). Gr.

358 ... Calvisius Verus, P. f., Fa[l(erna)], tribunus militum legionis XI[II] vel XI[III] geminae, [qu]aestor Puteolis puto, non populi Romani X 1708 cf. Eph. ep. 8 p. 350 t. Campanus. Gr.

359 CALVISIA FLACCIL(L)A, IG 3, 868, melius ib. 2/3², 4111 v. supra C. Calvisius Sabinus n. 352. Gr.

360 T. Calvius M. f. X 6520 v. n. 362. Gr.

361 M. Calvius Priscus, M. f., Papiria X 6520 v. n. 362. Gr.

362 M. CALVIVS PRISCVS memoratur in t. Corano X 6520 (1) saec. XVI bis descripto; ad eundem pertinere videtur t. permutilus item Coranus X 6521 (2), cuius frustula semel descripta sunt.

M. f., Papiria t. 1; origine sine dubio Coranus. Adlectus in ordine senatorio a Ti. Claudio Caes. Aug. Germanico cens(ore) inter tribunicios

(a. 47/48) t. 1. *Nomini eius cum additum sit in t. 1 patr(is), videntur Prisci huius filii* M. Calvius M. f. Pap. Priscus fil[ius] et T. Calvius M. f., *qui in eodem t. memorantur.* Gr.

- 363 CALVIA CRISPINILLA (Καλούα Κρισπινίλα Dio-Xiph. 63, 12, 3. Galvia Crispinilla traditur Tac. h. 1, 73), γυνή επιφανής Dio 63, 12, 4 (*cave igitur parentes eius putes, ut voluit Klebs PIR¹ C 297, C. Calvium Logum et eius uxorem conlibertamque Crispinillam Euhodi divi Aug. l. libertam VI 16586*). Magistra libidinum Neronis Tac. l. l. Neronem in Achaiam proficiscentem (a. 66) comitata est Dio l. l. 3, 4; cura Spori ei permissa; rapinae eius Dio l. l. *Post necem Neronis transgressa in Africam ad instigandum in arma Clodium Macrum, famem populo Romano haud obscure molita Tac. l. l. Imperante Othone Romae ad supplicium expostulata periculo eximitur; totius postea civitatis gratiam obtinuit, consulari matrimonio subnixa et apud Galbam Othonem Vitellium inlaesa, mox potens pecunia et orbitate Tac. l. l. Nomen eius* (Cal. Crispinillae) *invenitur iunctis litteris scriptum in amphoris Histricis et Tergestinis V 8112, 24. 25 = D. 8574 b, Pannonicis (minus accurate exceptis) III 12010, 2, in tegulis Histricis Archeogr. Triest. 1890, 334 sq., 3 (Crispinillae). 4 (Cal. Crispinillae). In tegulis (V 8110, 207. Archeogr. Triest. l. l. 336, 8) amphorisque (III 12010, 7. 14371, 7 = D. 8574 a) Tergestinis et Poetovionensibus extat Traul. et Cris., unde recte sine dubio coniecit Dessau priorem Crispinillae maritum fuisse Sex. Traulum Montanum equitem Romanum, qui capitis damnatus est a. 48 (Tac. a. 11, 36). — Libertus Crispinillae videtur memorari (ut perspexit Dessau) in fragmento Barii rep. Not. d. sc. 1892, 208 . . Calv[ius A]dme[tus? Calviae Cri]spini[llae l. ?]; eiusdem libertum putaverim C. Calvium Fortunatum, Calviae Crispinillae patrem, VI 14290, hominem originis Africanae ut videtur.* Gr.

- 364 Calusidius, miles exercitus Germanici a. 14 Tac. a. 1, 35, cf. 43; eandem rem narrat Dio 57, 5, 2 nomine non posito. St.

- 365 Calvus, themata omnia de Vergilio elicit et deformavit ad dicendi usum Serv. Verg. Aen. 10, 18. St.

— C. (LICINIVS) CALVVS STOLO.

— P. SERVILIUS CALVVS.

— CASSIVS CAM . . . v. T. Iulius Maximus — — — — Cassius Cam . . .

— . . [AN]NIVS CAMARS.

— A. ANNIVS CAMARS.

— T. ANNIVS [CAMARS?].

— C. LVCCEIVS CAMARS.

- 366 Camerinus, poeta epicus, 'qui . . . canit domito . . . ab Hectore Troiam' Ovid. ex Ponto 4, 16, 19. St.

— A. Laberius Camerinus.

- C. POMPONIVS CAMERINVS.
- SCRIBONIANVS CAMERINVS.
- Q. SVLPICIVS CAMERINVS.
- [C.] IVLIVS CAMILIVS GAL[ERIVS ASP]ER C . . . CIVS.
- CAMILIA AEQVA v. (Iulia) Camilia Aequa.
- TI. CLAVDIA CAMILIA ALFIDIA CELONIS.
- ARRVTIA CAMILLA.
- 367 M. CAMILLIVS SVRD[INVS?] a. 64 p. C. cooptatus in collegium sacerdotale *aliquod e maioribus VI 2002.* Gr.
- 368 CAMILLVS commemoratur in t. *Allifano mutilo Celeris, [legati] Camilli in provincia IX 2335 = D. 961 v. 7 (cf. v. 2 sq. q(uaestori) lli cos.). De M. Furio Camillo cos. a. 32 cogitavit Dessau fortasse recte.* Gr.
- 369 Camillus in t. dispensatoris VI 9323; *nescio quis sive ex Arruntis sive ex Furiis.* Gr.
- L. ARRVTIVS CAMILLVS SCRIBONIANVS.
- M. FVRIVS CAMILLVS.
- FVRIVS CAMILLVS SCRIBONIANVS v. *supra A 1140.*
- OVINIVS CAMILLVS.
- 370 L. Cammiu[s] Secundi[nus], primus pilus (bis?), praefectus legionis X[XII Deiotarianae?], procurator Augusti (Noric), M. Gaudio Maximo praefecto praetorio (*sub Pio*) amico t. *Flaviae Solvae posuit III 5328. Idem videtur Cam Secu in tegulis legionis XIII geminae, in qua fortasse primus pilus fuit III 4660, 5. Cf. quae dixi in libro cui inscribitur Der röm. Ritterstand 152. Contra Hüttl Ant. Pius 2, 132.* St.
- 371 Camonius Rufus, Bononiensis, annos natus viginti defunctus in Cappadocia patre superstite, amicus Martialis 6, 85; 9, 74. 76. St.
- SALVIVS NEN[O]LAVS CAMPANIANVS CN. PLOTIVS MAXIMIVS T. (H)OENIVS SEVERVS SERVEIENVS VRSVS v. *Nenolaus.*
- 372 M. Campanius Marcellus, M. filius, M. nepos, Falerna, praefectus cohortis tertiae Breucorum, tribunus cohortis primae Hemesenorum, praefectus equitum alae Parthorum, procurator provinciae Cypri, procurator Augustorum ad Mercurium Alexandreae t. *Campanus X 3847 = D. 1398.* St.
- 373 TITVS (*vel* TITIVS, in lapide Titi casu gen.) CAMPANIVS PRISCVS MAXIMIANVS, vir consularis, omnibus honoribus in urbe sacra functus, qui vixit an. XX[X]XIII XII 137 t. *sepulchralis Seduni in Alpibus Poeninis rep., quem posuit . . . openda Valeriana clarissima femina mater. Fortasse non fuit ante Diocletianum. Cum hoc necessitudine coniuncti videntur L. Campanius Priscus et Virilis filius eius, sacerdotes Romae et Augusti XIII 3148—3150 (civitas Redonum).* Gr.

- 374 Campanus, iuris consultus, *scripsit post legem Aeliam Sentiam latam* (anno p. C. 4), *citatur a* (Sex.) Pomponio *dig. 40, 5, 34, 1 et ab* (Aburnio) Valente *ib. 38, 147.* St.
- 375 Campanus, e primoribus Tungrorum a. 70 universam gentem Civili tradidit *Tac. h. 4, 66.* St.
- SEX. HERMETIDIUS CAMPANVS.
- C. SECIVS CAMPANVS.
- 376 CAMPATIVS (*sic libri, vulgo Carpathius*), dictum eius in Titium Maximum *Quintilian. inst. 6, 3, 71; senatorii ordinis ut videtur* ('in orchestra pilalusi'). Gr.
- 377 Sex. Campatius M. f. M. n., [praefec]tus C. Caesaris (*Augusti filii ut videtur*), [dictator? an quaestor? Caeret]anus (*potius quam* [eques Rom]anus), III vir [aere argento auro flando feriundo vel capitalis], [trib]unus militum, [qui in mili]tia decessit XI 3610. 3611 *tituli Caeretani.* Gr.
- 378 Campester (*sic. Fulg.; Campestris adnot. super Lucan. 1, 529; Καμπέστριος Lyd.; in Campestro Serv.*), astrologus Romanus, qui praecepta sua e Petosiri *qui fertur* hausit *Lyd. de ostent. 9 p. 24 W.² Serv. Aen. 10, 272, scripsit de cometis adnot. super Lucan. 1, 529. Lyd. l. l. 10, 35, in catabolicis infernalibusque cecinit Fulgent. Virg. cont. p. 86 H., cf. Wachsmuth in ed.² Lydi p. XXXIII sq. Riess RE 3, 1443 sq.; Philol. Suppl. 6, 351.* St.
- M. Maenius Agrippa L. Tusidius Campester.
- 379 CAMPIA SEVERINA, virgo Vestalis maxima, *cui in atrio Vestae positi sunt tituli VI 2131 = D. 4929 d. 12 m. Mai a. 240 ab Aemilio Pardala pro conlatis in se beneficiis equestris ordinis item secundae militiae, VI 2132 = D. 4928, quem dedicavit Q. Veturius Callistratus, suffragio eius factus procurator rationum summarum privatarum bibliothecarum Augusti, et procurator eius.* Gr.
- 380 Camsioleus, natione Aegyptius, frater (Aureli) Theodoti qui Aemilianum ceperat, Gallieni dux, Trebellianum in Isauria rebellantem devicit *vit. tyr. trig. 26, 4 (narratio ficta).* St.
- 381 Camurius, miles legionis quintae decimae (*primigeniae, cf. Ritterling RE 12, 1759 sq.*) imperatorem Galbam occidisse dicitur *Tac. h. 1, 41. Plut. Galba 27.* St.
- 382 C. Camurius Clemens, C. f., Lemonia, praefectus fabrum quater, praefectus iure dicundo Caesaris Traiani Augusti (*Attidii?*), praefectus cohortis septimae Raetorum equitatae, tribunus militum cohortis secundae Ulpiae Petraeorum milliariae equitatae, praefectus alae Petrianae milliariae civium Romanorum bis torquatae, procurator Augusti ad Miniciam, procurator Augusti epistrategiae septem nomorum et Arsinoitae; pa-

tronus Treiensium XI 5669 = D. 2728 t. *positus publice a Treiensibus, rep. prope Attidium. Pater videtur Q. Camuri Numisi Iunioris. St.*

— Q. CAMVRIVS NVMISIVS IVNIOR v. *infra sub Numisiis.*

— Aurelius Canartha.

- 383 Candace, regina Aethiopum, cuius duces anno a. C. circiter 25 Thebaidem invaserunt, Syenen et Elephantinen et Philas ceperunt, sed victi et fugati sunt a C. Petronio praefecto Aegypti, qui oppida eorum expugnavit cum alia tum Pselcin et Premin, Napata, quae erat regia, obsessit captamque diripuit postquam filius reginae effugit; ipsa in praesidio haud longe sito (*Meroë?*) erat. Petronius captivos ad Augustum misit ex Cantabria reversum (a. 24), tum Candacen Premin recuperaturam prohibuit. Candace legatos de pace confirmanda ad Augustum Sami degentem (*hieme 21/20*) misit, qui reginae omnia quae petivit dedit vel etiam tributum remisit *Strabo* 17, 820. *Dio* 54, 5, 4—6 (*ad annum 22*). *Plin. n. h.* 6, 181 (*nomine reginae non addito*), cf. *RgdA* c. 26 (*mon. Anc. lat.* 5, 18 sq. gr. 14, 17 sq. *Ant.* 6. 7 v. 10—14). *epit. de Caes.* 1, 9. *Propert.* 4 (5), 6, 78. Altero oculo capta erat *Strabo* l. l. Filius eius supra commemoratus videtur esse is, qui in inscriptionibus Meroiticis Akinizaz nuncupatur, regina Amon-renas, rex Teritequas *Griffith Journ. Eg. Arch.* 3, 122; 4, 159—173 tab. XXXI—XXXII. *Sayce Annals of Archaeol. and Anthropol. Liverpool* 7, 23 sq. 67 sqq. In his inscriptionibus, ubi victoriae Aethiopum laudantur, reginae nomini additur vocabulum katakel vel kazake (= Candace) *Griffith Meroitic Inscr.* 1, 55. 79. *Journ. Eg. Arch.* 4, 165. Ex quo efficitur Candacen appellationem fuisse, non nomen proprium reginae, sicut tradunt *Bion Solensis FHG* 4, 351, 5 Aethiopes matrem regis Candacen appellare et *Plin. n. h.* 6, 186 (*e Bione ut videtur promptum*) quod nomen multis iam annis ad reginas transiit, sed non recte hic adnotat Meroae regnare feminas, cum in monumentis reges obviam fiant (cf. *Griffith Journ. Eg. Arch.* l. c.) nec omnes reginae Candace appellentur. In titulo Pselci rep. CIG 5080 = *IGR* 1, 1359 = *Wilcken Chrest.* 4 τὴν κυρίαν βασιλισσαν noli Candacen intellegere sed deam Isim reginam eandemque in t. prope Meroen rep. III 83 dominam reginam, cf. *de Decker Rev. instr. publ. Belg.* 54, 300 sq. *Dessau Gesch.* 2, 645 sq., 2. De alia Candace Meroae regnante Neronis exploratores nuntiavere *Plin. n. h.* 6, 184. 186, cf. *Sen. n. q.* 6, 8, 3, item diversa Candace regina Aethiopum (*Tiberii aetate*) acta apost. 8, 27. Eiusdem nominis regina ἐν Μερὶ Ps. *Callisth.* 3, 18, 2 Kr., quam convenisse Alexandrum Magnum fabula tradit. Cf. *Kees RE* 15, 1052 sq. Inde Aethiopes Candacissi nominantur *geogr. Rav.* 1, 2, p. 5; 3, 1 p. 118; 3, 12 p. 166; 5, 28, p. 416. St.

— Albucia Candida.

— POMPEIA FVLGINIA CANDIDA.

- **Macrobius Candidianus.**
- CANDIDVS, consul (suffectus) . . nonas Maias cum Frontone VI 15847; *hi consules sunt* Ti. Iulius Candidus Marius Celsus et Sex. Octavius Fronto a. 86.
- 384 Candidus, dux peditum, qui una cum (M. Macrinio Avito Catonio) Vindice praefecto equitum Langobardos et Obios trans Danuvium in Pannoniam inrumpentes reppulit circa a. 166. *Petr. Patr. exc. de leg. 2, 391, 6 (ex Dione, cf. ed. Boiss. 3, p. 250 sq.).* St.
- M. Caecilius Candidus.
- TI. CLAVDIVS CANDIDVS.
- L. COIEDIVS CANDIDVS.
- M. HATERIVS CANDIDVS.
- IVLIVS CANDIDVS.
- TI. IVLIVS CANDIDVS.
- TI. IVLIVS CANDIDVS CAECILIVS SIMPLEX.
- TI. IVLIVS CANDIDVS MARIVS CELSVS.
- M. PAPIRIVS CANDIDVS.
- L. VESPRONIVS CANDIDVS.
- CATINIVS CANIDIANVS.
- 385 CANIDIA ALBINA, clarissimae memoriae femina, mater Catinii Canidiani II 111 t. *Eborensis sepulchralis positus a Catinia Aciliana.* Gr.
- 386 P. Caninius, C. f., pater L. Canini Valentis t. *prope Aquas Statiellas rep. V 7547 = D. 1407.* St.
- 387 P. Caninius Agrippa, Alexiadae filius, tribu Co(l)lina) vel Co(rnelia), procurator Caesaris Augusti provinciae Achaiae *Corinth Lat. inscr. 65. 66 = Ann. ép. 1919, 5. 6. Πόπλιος Κανείνιος Ἀγρίππα honoratus ab urbe Pellene* Πρακτ. Ἀρχ. Ἐτ. 1931, 73 sq. = *Ann. ép. 1934, 163. Haud scio an idem sit* P. Caninius Agrippa II vir quinquennalis Corinthi nummi imperante Tiberio a. 22 vel 23 ut videtur cusi *Br. M. Corinth 64, 523. 524 tab. XVI 4. Cohen 1², 205, 185—188. Journ. intern. num. 2, 105. Ex eadem sine dubio familia* L. Caninius Agrippa II vir Corinthi a. 68/9 *Br. M. Corinth 71 sq. Journ. intern. num. 2, 115 sq.* St.
- 388 Caninius Celer, rhetor graecus, magister imperatorum Marci (*vita Marci 2, 4*) et Veri (*vita Veri 2, 5*). *Idem videtur Celer, cuius meminit Marcus superstitis Hadriano* εἰς ε. 8, 25 *neque diversus fortasse Celer* τεχνογράφος, ab epistulis (graecis), Dionysii Milesii procuratoris Hadriani inimicus a iuventute; ei, non Dionysio tribuenda declamatio Ἀράσπας ὁ τῆς Πανθελας ἐρῶν, cui generi orationum impar fuit *Philostr. v. soph. 1, 22, 3; γραμματεὺς βασιλικός Aristid. or. 50 (26), 57 p. 440 K. Haud ita certum num idem sit Celer, ad quem Hadrianus sophista consolationem scripsit* (Παραμυθητικὸν εἰς Κέλερα) *Suid. s. Ἀδριανὸς A 528 Adler.* St.
- 389 L. CANINIVS GALLVS, filius L. Caninii Galli tribuni plebis a. 56 a. C.,

consul a. 37 a. C. cum M. Vipsanio Agrippa (Λ. Κανίνιος Λ. υἱ Γάλλος *Dio ind. l. 48*. L. Caninius Cassiodor. *Chron. min. 2, 134*. L. Can. XI 6673, 18. Λούκιος Γάλλος *Dio 48, 49, 4*. Γάλλος *ib. 49, 23, 5*. Κανίδιος (sic) Γάλλος *Ios. ant. 14, 487*; ceterum Gallus). *Vel hic vel pater eius Caninius Gallus, qui et C. Antonii, quem damnaverat, filiam in matrimonium duxit et M. Colonium, a quo damnatus fuerat, rerum suarum procuratorem habuit Val. Max. 4, 2, 6 (cf. Münzer RE 3, 1477, 4). Pater eius qui sequitur.* Gr.

- 390 L. CANINIUS GALLVS, consul suffectus a. 2 a. C., memoratur in cippo terminali VI 31543 = D. 5893 (1), in actis Arval. VI 2024 (2). 2025 = 32342 (3). 2027 cf. 32343 (4); in t. servi *ib. 7989 (5)*. — Nummi: I aurei, in adversa caput Augusti cum inscriptione Augustus divi f., in aversa inscripti L. Caninius Gallus, ianuam exhibentes adscripto ob c(ives) s(ervatos) Babelon Monn. rép. Rom. 1, 311, 1. Grueber *Coins 2, 103, 4676* = Mattingly *Br. Mus. 1, 26, 126*. v. Bahrfeldt *Röm. Goldmünzenpräg. 144, 181*. II denarii: in adversa Augustus, in aversa L. Caninius Gallus III vir, cum typis diversis: a) Augustus tr. pot. Babelon n. 2. Grueber n. 104 = Mattingly n. 131. b) barbarus (Gallus vel Germanus, non Parthus, ut recte observarunt Blanchet *Congrès int. de num. Bruxelles 1891 Mém. 103 sq.*, v. Bahrfeldt *Num. Zeitschr. 28, 77 sq.*, *Goldmünzenpräg. 144*, cf. *RgdA c. 29*) genu flexo signum offerens Babelon n. 3. Grueber n. 4678—4681 = Mattingly n. 127—130. c) cippus, in quo inscriptum est C·C|AVG|VS|TI, quod cave solvas C. C(aesaris) Augusti (filii), ut voluit Grueber; c(omitia) C(aesaris) Augusti proposuit Mattingly *vix recte*. Babelon n. 4. Grueber n. 4677 = Mattingly n. 132 cf. p. CVIII. Cf. *RIC 1, 77 sq.*

In consulatu: L. Caninius Gallus VI 36809 = D. 9250. L. Caninius *RgdA c. 16*. L. Can. tessera nummularia I 749 = Herzog n. 77. Gallus Caninius *Vell. 2, 100, 2*. — L. Caninius Gallus t. 1—5. nummi. Caninius Gallus *Tac. a. 6, 12*.

Filius L. Caninii Galli consulis a. 37 a. C. Antonia C. Antonii cos. a. 63 a. C. filia (*Val. Max. 4, 2, 6*) utrum mater eius fuerit an avia, parum constat (cf. n. 389). Triumvir monetalis nummi, post a. 23 a. C., cum in n. II a Augustus dictus sit tr. pot. Neque quo anno triumviri monetalis officio functus sit neque qui collegae eius fuerint, certa ratione definiri potest. Anno c. 18 a. C. triumviratum eius vindicaverunt Willers *Kupferprägung 156*, Gabrici *Symbolae litt. in hon. Iul. de Petra 200* incertis ex causis, anno 12 a. C. Mattingly 1 p. CVII sq.; *vix est, cur statuamus eum non plus decem annis post quam vigintiviratu functus esset, ad summum honorum fastigium pervenisse*. Consul (suffectus) a. 752 = 2 a. C. primum cum Augusto cos. XIII *Vell. 2, 100, 2 (kal. Augustis cf. Mommsen RgdA² 93)*, deinde cum C. Fufio Gemino VI 36809 = D. 9250 (d. 18 m. Sept.), postremo cum Q. Fabricio *RgdA c. 16*. Herzog *tess. numm. 77 (k. Dec.)*; videtur igitur

kalendis Iuliis suffectus esse M. Plautio Silvano. Gallus et Fufius Geminus consules legem tulerunt Fufiam Caniniam (cf. Leonhard RE 12, 2355 sq.). Quindecimvir sacris faciundis Tac. a. 6, 12. Frater Arvalis in collegio adfuit a. 27 p. C. t. 2, a. 35 et 36 t. 3, a. inc. Tiberii t. 4; magister collegii a. 36 t. 3. Curator riparum et alvei Tiberis, primus in collegio t. 1 aetate Tiberii ante a. 24 (cf. Cantarelli Bull. com. 1889, 191 sq.). A. 32 librum Sibyllae recipi inter ceteros eiusdem vatis et ea de re senatus consultum postulavit; quo per discessionem facto misit litteras Tiberius: Gallo exprobrabat, quod scientiae caerimoniarumque vetus incerto auctore, ante sententiam collegii, apud infrequentem senatum egisset Tac. a. 6, 12.

Filia eius sine dubio Caninia Galla, quae memoratur in t. libertorum VI 14327 (L. Canini Gallae l. Anchiali cet.), cf. 7995. Ad familiam Galli (cf. t. 5) pertinuit monumentum ad viam Salariam effossum VI 7987—7996. — Nescio num idem sit . . . Gallus XV vir [sacris faciundis, consu]laris, qui memoratur in t. mutilo acephalo feminae alicuius nobilis II 4129; v. infra P. Cornelius Dolabella n. 1348. Gr.

- 391 C. CANINIUS REBILVS, [C. f.] C. n. (*fasti Capitol.*), filius C. Caninii Rebili consulis suffecti a. 45 a. C. *Domus Rebilorum censa est in tribu Teretina cf. Ios. ant. 14, 220. Quindecimvir sacris faciundis a. 17 a. C. VI 32323 v. 107 (Rebilus), v. 152 (C. Rebilus) acta lud. saec. Consul a. 12 a. C. (primum cum P. Sulpicio Quirinio, deinde cum L. Volusio Saturnino) suffectus in locum C. Valgii Rufi, in magistratu mortuus est I² p. 28 fasti Capitol.: C. n. Rebil., p. 62 fasti Cuprenses: . . Caninius , p. 64 fasti Colotiani: C. Caninius ; Robellio fasti Hydat. Chron. min. 1, 218. Πουβελλίου chron. Pasch. ib.; eiusdem fortasse memoria extat in fastis Pincianis I² p. 219 col. 2 v. 31 (m. Aug.) C. Canini (de patre huius cogitavit Mommsen). Pater eius qui sequitur, avus C. Canini Rebili consulis a. 37 p. C. (n. 393). Gr.*

- 392 (CANINIUS REBILVS). C. Caninius Rebilus cos. a. 37 (n. 393) propter aetatis rationes vix potest fuisse filius viri cognominis demortui in consulatu a. 12 a. C. (n. 391); itaque statuendum est hunc reliquisse filium ceteroquin ignotum, qui filium suscepisset C. Rebilum n. 393. Quo testimonio nisus Borghesi, quem affert de Vit Onom. 3, 171 n. XIII, in fastis non editis posuerit P. Caninium Rebilum fasces gessisse sub Tiberio post a. 16 cum Furio, equidem non perspicio; certe Caninius Publii praenomen gerentes non novimus. Gr.

- 393 C. CANINIUS REBILVS, consul suffectus a. 37 p. C. *Consulatus eius indicatur in fastis Ostiensibus XIV 4535 (1); ad eum sine dubio pertinet t. Tusculanus ib. 2622 (2); hic fortasse nominatus fuit in t. sepulchrali libertae suburbano Not. d. sc. 1923, 363 (3).*

C. Caninius C. f. Rebilus t. 2. C. Caninius Rebilu[s] t. 1. Rebilus t. 3. —

G.(?) Aminius rebius *cod. Med. Tac. a. 13, 30. Rebilus Sen. — Filius eius qui praecedat*. Consul suffectus cum A. Caecina Paeto ex kal. Sept. usque ad finem a. 37 *fasti Ostienses [designatum eum esse consulem Tiberio etiamtum imperante ex Dione 59, 7, 9 concludere possis. St.]*; consularis *Sen. benef. 2, 21, 6. Aedilis Tusculi cum C. Caelio Rufo (cos. a. 17 ut videtur) t. 2. Ex primoribus peritia legum et pecuniae magnitudine Tac. l. l. Ob libidines muliebriter infamis Tac. l. l. Homo eiusdem infamiae atque Fabius Persicus (cos. a. 34); a neutro Iulius Graecinus (is qui a Gaio Caesare interfectus est) pecuniam oblatam sibi accepit Sen. l. l. A. 56 cruciatus aegrae senectae misso per venas sanguine effugit Tac. l. l.*
Gr.

- 394 Caninius Rufus (*sic in inscriptione epist. 1, 3; 3, 7, ceterum Caninius*), amicus et conterraneus Plinii *epist. 1, 3; 2, 8, bellum Dacicum (Traiani) graecis versibus scribere parabat 8, 4; de poetis ad eum scribit Plin. 3, 7; 6, 21, ei materiam praebet carmini fingendo 9, 33. Munificentia eius in cives suos oblata 7, 18. — Vix huc facit, id quod credit Cichorius Röm. Stud. 322, L. Caninius Rufus Mytilenaeus IG 12, 2, 88, 19; 375. St.*

— M. CLAUDIVS CANINIUS SEVERVS.

- 395 L. Caninius Valens, P. f., C. n., procurator quattuor publicorum Africae *t. prope Aquas Statiellas rep. V 7547 = D. 1407. St.*
- 396 CANINIA GALLA, filia L. Caninii Galli consulis a. 2 a. C. (*n. 390*) ut videtur; *in quo vide. Gr.*

— CLAVDIA CANINIA SEVERA.

— M. ACILIVS CANINVS.

- 397 Canius Rufus (*sic Martial. 3, 20, 1; Canius id. 1, 61, 9; 69, 2; 3, 64, 6; 7, 69, 1; 87, 2; 10, 48, 5; ceterum Rufus*), amicus Martialis, Gadibus oriundus *1, 61, 9, poeta, qui scripsit Pantaenida 7, 69, 7, fabulas 3, 64, 6; 20, 5 (cf. Thiele Philol. 70, 539—548), res gestas 3, 20, 3, elegias, carmina heroo, tragoedias ib. v. 6. 7, iocosus 1, 61, 9; 69, 2; 3, 20, 21. Maritus Theophilae 7, 69, 1. Fautores eius (Domitii) Tullus et Lucanus, Pollio (nescio quis) 3, 20, 17. 18. Martialis ei carmina mittit 3, 100. Idem videtur significari 3, 82, 33; 94, 2; 97, 1; 4, 13, 1; 82, 1; 10, 48, 5, fortasse etiam 2, 11, 1; 29, 1; 48, 7; 84, 4. St.*
- 398 Cannabas sive Cannabaudes, dux Gothorum, quem imperator Aurelianus (*a. 271*) interemit *vita Aurel. 22, 2, cf. 33, 3. St.*
- 399 CANNVTIVS MODESTVS, legatus legionis XXX Ulpiae victricis a. 223 *XIII 8607 = D. 2350 t. rep. in castris quibus Vetera nomen erat. Parentela videtur coniunctus cum Cannutia Crescentina (quae sequitur) et cum Q. Aiacio Modesto Crescentiano cos. II a. 228 (supra A 470). Gr.*
- 400 CANNVTIA CRESCENTINA (ΚΑΝΟΥΤΙΑ *cod., corr. Boissevain*), virgo Vestalis, ab Antonino Severi f. incesti damnata a culmine domus se praecipitavit *Dio exc. 77, 16, 1. 3. Gr.*

- AEMILIVS SEVERVS CANTABRINVS.
- [C]ANVL[EIVS], in t. *Amastride rep. CIG 4152 d male traditur pro* [L. Lolli]ano [Avito]; v. *infra sub Lollianis*.
- 401 Canus, choraula, quem Galba parce donavit *Suet. Galba 12, 3; paulo secus Plut. Galba 16*. Rhodi degebat *Philostr. v. Apoll. 5, 21. Dicta eius Plut. an seni res p. ger. 5, 786 C. Philostr. l. l. Meminit eius Martial. 4, 5, 8; 10, 3. 8.* St.
- Iulius Canus.
- SVLP[IC]IVS(?) CANVS.
- SVLPIVS(?) CANVS.
- 402 Q. CANVSIVS PRAENESTINVS (*plena nomina exhibent tituli praeter XV 913 b: Canusi Praenestini*), consul suffectus cum C. Lusio Sparso idib. Dec. a. inc. aetate Antonini Pii III p. 882 (*cf. p. 1989*) *dipl. mil., probabiliter a. 156 vel 157 cf. Hüttl Anton. Pius 2, 80. Maceriam et ollaria libertis libertabusque suis fecit in agro Nomentano XIV 3932 = D. 7940. Commemoratur in tegulis repertis Romae in monte Caelio XV 913 a, Tusculi ib. b, in fistula aquaria in Esquilis rep. XV 7423, in marmore rudi Ann. d. inst. 1870, 188 n. 236.* Gr.
- CANVTIA CRESCENTINA v. Cannutia Crescentina.
- 403 Capella, 'clauderet imparibus verba... modis' in *catalogo poetarum aequalium Ovidii ex Ponto 4, 16, 36; scripsit igitur metro elegiaco.* St.
- Antistius Capella.
- Caecilius Capella.
- C. NAEVIVS CAPELLA.
- Statilius Capella.
- 404 CAPELLIANVS (*traditur Capelianus*), senator Romanus, ἡγεῖτο δὲ Μαυρουσίων τῶν ὑπὸ Ῥωμαίοις, Νομάδων δὲ καλουμένων *Herodian. 7, 9, 1, inde vita Maximini 19, 1; Gord. 15, 1* Mauro regens; *dici debuit* legatus Maximini Augusti pro praetore provinciae Numidiae. A. 238 contra M. Antonium Gordianum proconsulem Africae filiumque eius cognominem, qui imperatores acclamati erant, profectus, postquam successor ei datus est exercitu conlecto, quem sacramento in Maximum adstrinxit, iuniorem acie vicit et interfecit, qua clade nuntiata Gordianus pater Carthagine laqueo vitam finivit. Quo facto Carthaginem ingressus Capelianus multos Gordiani partium interemit, oppida diripuit; militum animos sibi conciliabat imperium affectans, si Maximinus perisset *Herodian. 7, 9. vita Maximini 19. 20, 7; Gord. 15. 16.* — *Prope Theveste rep. est tit. sepulchralis alicuius qui pro amore Romano quievit ab hoc Capeliano captus VIII 2170 = D. 8499.* St.
- C. IVLIVS GEMINVS CAPELLIANVS.
- Iulius Capellus.
- Flavius Caper.

- 405 CAPITO, quaestor (Cyrenarum) *sub Augusto (non ante a. 23 a. C.) nummi Cyrenaici ab altera parte inscripti* Imp. Aug. tr. pot., *ab altera Capito q. L. Müller Numism. de l'anc. Afr. 1, 168, 438. Suppl. 30, 438 a (in parte aversa sella curulis).* Gr.
- 406 CAPITO, tribu [Cl]u(stumina) (*origine Larinas*), . . . [patr]onus municipi, [IIII vir viarum curan]darum, tribunus [legionis . . .], quaestor . . . , [testa]mento fieri [iussit] IX 731 t. *Larinas. Nomen gentile potest fuisse Raius, cf. IX 736.* Gr.
- 407 Capito, rhetor, cuius declamatio est de Popillio, amicus Senecae *contr. 10 pr. 12; eius sententiae ib. 7, 2, 5—7; 9, 2. 9. 10. Incertum num recte eundem censuerit Buecheler Rh. M. 63, 190 Q. Hostium Capitonem, Q. f., rhetorem in t. ad Dianae Nemorensis XIV 4201.* St.
- 408 Capito, centurio in Iudaea a. 66 Ios. bell. 2, 298. 300. St.
- 409 Capito, praefectus praetorio Probi a. 276 *vita Probi 10, 6. 7 in epistula ficta.* St.
- 410 Cn. . . . us Capito, procurator Tiberii Caesaris Augusti honoratus publice a Cois *Bull. del museo dell' imp. R. 3, 16, 12. Fortasse procurator patrimonii provinciae Asiae nec diversus a Lucilio Capitone, quamquam lacunae ambitus nomen capere non videtur.* St.
- 411 Capito anus, ὁ κράτιστος, λογιστής t. *Thyattrenus Ath. Mitt. 24, 359.* St.
- 412 CAPITO AELIA[NVS], *plene fortasse Aelius Capito Aelianus, filius L. Aelii Seiani et Apicatae, post interitum patris occisus a. 31 fasti Ostienses XIV 4533 col. II 19, cf. Dio 58, 11, 5. 6. Tac. a. 5, 9.* St.

— C. ATEIVS CAPITO.

— (Betilienus) Capito.

— Claudius Capito.

— [CLODIVS CAP]ITO NVS.

— COSSVTIANVS CAPITO.

— EGNATIVS CAPITO.

— FONTEIVS CAPITO.

— C. FONTEIVS CAPITO.

— Herennius Capito.

— C. IAVOLENVS CALVINVS GEMINIVS CAPITO *etc.*

— Insteius Capito.

— D. Iulius Capito.

— TI. IVLIVS CAPITO.

— Lucilius Capito.

— SEX. NERANIVS CAPITO.

— Cn. Octavius Titinius Capito.

— M. OPPIVS CAPITO.

— C. STATIVS CAPITO ARRIA[NVS].

PROSOPOGRAPHIA IMP. ROM. II^a

- C. TVLLIVS CAPITO POMPONIANVS PLOTIVS FIRMVS.
- **Tuticanius Capito.**
- VALERIVS CAPITO.
- **Cn. Vergilius Capito.**
- 413 Capitolina, mulier honestissima Oeensis *Apul. apol. 61*, filius eius *ib. 62*.
St.
- Aelia Flavia Egnat[ia] Capitolina.
- Claudia Capitolina.
- 414 Capitolinus, scurra imperatoris Traiani *Martial. 10, 101*. St.
- 415 [Ca]pitolinus, proc(urator aquarum) Imp. Caes. M. Aur(eli) Ant(onini) Aug. (*Marci potius quam Caracallae vel Elagabali*) *fistula plumbea XV 7321*. St.
- A[emi]lius (?) Capitolinus.
- [CLA]VDIVS BASSVS [CAPI]TOLINVS.
- Cornelius Capitolinus.
- L. Fl(avius) Capitolinus.
- T. FLAVIVS [CAPI]TOLINVS.
- Q. MAMIL(IVS) CAPITOLINVS.
- Papias(?) Capitolinus.
- **Umbricius Capitolinus.**
- 416 Capreolus, causam acturus videtur in (Tib. Claudium Atticum) Heroden (Romae degentem *ca. annum 143*) *Fronto ad M. Caes. 3, 4 p. 43 N. (= 1, 66 Haines)*. St.
- 417 Caprius, accusator vehemens, 'magnus timor latronibus' *Hor. s. 1, 66 sq. 70, cf. Porphy. l. c.* St.
- 418 Caratacus. *Sic in lit. in agro Dumnoniorum rep. Eph. ep. 9, 982 (imaginem habes Journ. Rom. St. 9 tab. 15, 1, cf. ib. 208—210; idem nomen invenitur in t. Tabernis rep. Bull. tr. hist. 1925 p. LXI = Ann. ép. 1925, 37 d et in sigillis vasculorum Gallicorum vel Germanicorum Obergerm. raet. Limes n. 59 [Cannstadt] p. 48. 52 [tab. IV 39], cf. XIII 10010, 3199. 3203), item Zonar. 11, 10 et Tac., sed traditur Cataratacus a. 12, 36 in fine, καταράτακον Dio 60, 20, 1 Καρτάκης Petr. Patr. exc. de sent. n. 42, cf. Holder Alt-Celtischer Sprachschatz s. v. Nummum argenteum exhibentem caput circumscriptum Carat non ad eum, sed ad patrum cognominem ceterum ignotum referendum esse comecit J. Evans Coins of the ancient Britons, Suppl. (1890), 552 sq. tab. 20, 8.*
Filius regis Cynobellini, frater Togodumni *Dio l. l. A. 43* ab A. Plautio fugatus *ib. 20, 2*. Nonnullis annis post rex Silurum bellum contra Romanos gerens victus est *Tac. 12, 33—35*. Cum ad fidem Cartimanduae se contulisset, per dolum captus est nono post anno, quam bellum in Britannia coeptum (*a. 51*), Romae ostentatus, sed a Claudio veniam obtinet *id. 36—38. 40; h. 3, 45, Zonar. l. l. Petr. Patr. l. l. (= Dio 60, 33, 3 a p. 12*

Boiss.). Cum uxore et liberis in Italia versabatur *Petr. Patr. Commemoratur uxor praelerea, non nominatur Tac. a. 12, 35. 36. 37, filia Tac. a. 12, 35. 36; παῖδες Petr. Patr., fratres Tac. a. 12, 35. 36. 37, in his et Togodumnus, qui a. 43 ceciderat (Dio 60, 21, 1), et Adminius Cynobellini filius, qui ad Gaium confugerat (Suet. Cal. 44, 2 = Oros. 7, 5, 5). St.*

— Carbilus Pictor v. Carvilius.

— MANILIVS CARBO.

— P. MANLIVS CARBO.

— C. PAPIRIVS CARBO.

419 Carenas, satrapa Parthorum provinciae Mesopotamiae, pro Meherdate rege pugnans a Gotarzo circumventus est a. 49 *Tac. a. 12, 12—14. St.*

420 Carfinia, femina impudica Domitiani aetate *Iuvenal. 2, 69. St.*

421 C[ar]inus (*non Earinus quod supplevit Dessau tamquam hominis nomen libertini*), (procurator tractus Karthaginensis ut recte observavit *Schulten Klio 7, 193 sq.*) sub Hadriano t. prope Thignicam rep. VIII 25943. *St.*

— IMP. CAESAR M. AVRELIVS CARINVS AVG.

— Cario —, v. Chario —.

— Caracylaea traditur CIG 4030; lectio corrupta; v. Claudia Aquilia.

422 P. CARISIVS. Nummi (*sc. denarii, quinarii, asses*) *Babelon Monn. rép. Rom. 1, 318—323, 14—30. Grueber Coins 2, 374—377, 110—135 = Mattingly Br. Mus. 1, 51—55, 277—303, in parte adversa caput Augusti exhibent cum inscriptione Imp. Caesar Augustus vel August. vel Caesar Aug. trib. potest. (asses) vel similiter, in aversa denarii: P. Carisius leg. pro pr. (Mattingly n. 277—292), quinarii: P. Carisi leg. (ib. 293—297), asses: P. Carisius leg. Augusti (ib. 298—302) vel P. Carisius leg. (ib. 303). In denariis Babelon n. 24. 25. Mattingly n. 288—292 et assibus Babelon n. 26. 27 muri portaeque cernuntur, in quibus inscriptum est Emerita (Babelon n. 26. 27 errore Augusta Emerita cf. v. Bahrfeldt Num. Zeitschr. 28, 80). Cf. RIC 1, 82, 221—238.*

P. Carisius nummi. Τίτος Καρίσιος Dio 53, 25, 8, confundens eum ut opinor cum T. Carisio, triumviro monetali aetate Caesaris dictatoris, Publii fortasse fratre natu maiore (cf. XII 1028: T. Carisius T. f. praetor Volcarum); ceterum Carisius. — Legatus Augusti pro praetore nummi; eum Hispaniae ulteriori praefuisse iure meritoque statuerunt Kornemann *Hirschfeld-Festschr. 224. 231, Syme Amer. Journ. Phil. 55, 293—317. A. 26 et 25 a. C. (cf. Syme l. l.) contra Astures pugnavit, Lanciam oppidum cepit Dio 53, 25, 8. Florus 2, 33, 56—58. Oros. 6, 21, 10. Iussu Augusti veteranos in Augustam Emeritam coloniam deduxit, nummi. Dio 53, 26, 1 (ubi nomen Carisii non ponitur) ad a. 25 a. C. cf. Hübner CIL II p. 52. Syme 307. Legatus Augusti a. 23 a. C. etiamtum, cum Augustus in assibus*

dictus sit trib. potest. (v. supra). Astures propter insolentiam et avaritiam Carisii rebellantes ab hoc et C. Furnio devicti Dio 54, 5, 1. 2. 3 ad a. 22 a. C. Gr.

— T. CARISIVS v. P. Carisius n. 422.

423 C. CARISTANIVS FRONTO posuit t. III 14192^a prope Synnada rupi incisum (1); ei positi sunt, cum esset legatus Lyciae et Pamphyliae, tituli Antiochiae Pisidiae Journ. Rom. St. 3, 260 = D. 9485 (2), Cadyandis IGR 3, 512 = TAM 2, 658 (3), TI; CIG 4252 e = IGR 3, 555 = TAM 2, 565 (4); huic et uxori eius et fortasse etiam Paulino filio natu minori positus a Frontone filio (natu maiore) t. Antiochensis Pisidiae IGR 3, 300, melius Journ. Rom. St. 3, 262 (5) (extat tantummodo media pars baseos elogium matris continens); commemoratur in t. mutilo Limyris rep. IGR 3, 729 (6), in fragmento t. Paulini filii Cadyandis rep. ib. 511 (7). De amphoris v. in filio (n. 424).

C. Carist[an]ius C. f. Ser(gia) F[ron]to t. 2. Γάιος Καριστάνιος Φρόντων t. 5. C. Carist[an]i[u]s Fronto t. 1. [Γ]άιος Καριστάνιος [Φ]ρόντων t. 3; ex nomine pleno partes relictas t. 4. 6. Καρ t. 7.

C. f. t. 2. Oriundus ex colonia Caesarea Pisidiae; ex posteris sine dubio C. Caristanii Frontonis Caesariani Iulii (n. 425). Cursum honorum usque ad legationem Lyciae exhibet t. 2. Tribunus militum (legionis nescio cuius), p[raefectus] equitum alae Bosp(oranae), adlectus in senatu inter tribunicios (ab imp. Vespasiano cf. Stein Ritterst. 231), promotus inter praetorios, legatus pro pr. Ponti et Bithyniae, legatus Imp. divi Vespasiani Aug. legionis IX Hispanae in Britann(ia) (sub Cn. Iulio Agricola, ut probabiliter posuerunt Ramsay et Cheesman Journ. Rom. St. 3, 261. Ritterling RE 12, 1668). Legatus pro pr. Imp. divi Titi Caes. Aug. et Imp. Domitiani Caes. Aug. (a. 81) provinc. Pamphyliae et Lyciae t. 2; πρεσβευτῆς Αὐτοκράτορος Καίσαρος [Δομε]τιανοῦ Σεβαστοῦ ἀντιστράτηγος Λυκίας καὶ Παμφυλίας t. 5. 6 (Domitiani nomen in t. 5 erasum, in t. 6 excidit); πρεσβευτῆς Αὐτοκράτορος t. 3; πρεσβευ[τῆς] t. 4. In hac legatione videtur fuisse successor T. Aurelii Quirini legati a. 80 (v. supra A 1592), decessor P. Baebii Italici legati a. 85 (supra B 17). Consul t. 1 suffectus aliquo ex prioribus Domitiani annis. Eum proconsulem Asiae fuisse ex t. 1 concluderunt priores sine iusta causa; magis crediderim ei in Phrygia prope Synnada praedia fuisse. Patronus coloniae (Caesareae) t. 2.

Uxor nomen in t. 5 recte ut videtur restituerunt Ramsay et Cheesman [Σερ]γία Λουκίου θυγατήρ Παῦλλα, filia ut opinor fuit L. Sergii Paulli proconsulis Cypri aetate imp. Claudii. Filii Frontonis et Paullae videntur [C. Caristanius] Fronto (n. 424) t. 5, C. Caristanius Paulinus (n. 427) t. 7. Ad eandem domum pertinent ni fallor T. Caristanius Calpurnianus Rufus, qui Frontoni posuit t. 2, C. Caristanius Iulianus n. 426, C. Caristanius Caesetius Rufus X 8059, 93. — Gai Caristanii, qui me-

morantur in t. III 6852 Antiochiae Pisidiae, sive liberti domus senatoriae fuerunt sive libertini; cf. praeterea tt. Antiochensem Caristaniorum Droserae et Mileti parentum Ti. Claudii Epinici a secretis Aug. Journ. Rom. St. 3, 258, 3, Campanum C. Caristanii C. l. Hermaesci X 4417, Capenatem C. Caristanii C. l. Felicis XI 7769. Gr.

- 424 [C. CARISTANIVS FR]ONTO ([Γ. Καριστάνιος Φρ]όντων t.), Γ[αίου Καριστάνιου Φρόντωνος καὶ Σεργίας (?) Παύλλης υἱός], *parentes statuis honoravit Antiochiae Pisidiae IGR 3, 300, melius Ramsay et Cheesman Journ. Rom. St. 3, 262, qui tamen agnoscere sibi visi sunt Φρόντων γ', id quod parum convenit nominum rationi Romanae. Ex nomine veri simile fit eum filium natu maiorem Frontonis et Paullae fuisse. — In amphora Romae rep. XV 3427 agnoscitur C · CAR · FRON vel FRONP, in amphoris Carthaginiensibus VIII 22637, 25 C. Caristani, 26 C. Carist. Fr. . . . in amphora Histrica Archeogr. Triest. 32, 264 C. Caris. Fron., significari videtur vel hic vel pater eius; in amphora Romana fortasse legendum C. Car(istani) Fron(tonis) f(iliu).* Gr.

- 425 C. Caristani[us] Fronto Caesianus Iulius. *Tituli Antiochiae Pisidiae ei positi Journ. Rom. St. 3, 254. 255 = D. 9503. 9502 (1. 2). C. Carista . . . Front . . . Caesianus Iuli . . . t. 2, C. Caristani . . . Fronto Caesianus Iulius t. 1. C. f. Sergia t. 2. Praefectus fabrum t. 1. 2, tribunus militum legionis XII fulminatae, praefectus cohortis Bosporanorum t. 1; pontifex t. 1. 2, sacerdos (Antiochiae) t. 2, praefectus P. Sulpicii Quirini (consulis a. 12 a. C.) II viri, praefectus M. Servili (consulis 3 p. Chr.) t. 1. 2, cf. Groag RE 4 A, 830 sq. Huic primo omnium publice decurionum decreto statua posita est t. 2. Ex maioribus sine dubio C. Caristanii Frontonis et Caristanii Iuliani.* St.

- 426 C. CARISTANIVS IVLIANVS. *Tituli Corinthius, Corinth, Lat. Inscr. 55 = Ann. ép. 1932, 87 (1). Delphicus Bourguet De rebus Delphicis 28 (2). Atticus Bull. hell. 51, 271, 38 = IG 2/3², 4206 (3).*

C. Caristianus [I]ulianus t. 1; Caristianus Iulianus t. 2; . . . tanius [I]ulianu[s] L. [filius] t. 3. [Tribunus militum legionis XI] I fu[l]m(inatae), pr(aefectus) [a]lae . . . ; *postea adlectus in ordinem senatorium; [praetor in]ter c[iv]is et [civis et peregr]inos et in[ter] per[egr]inos (cf. supra A 659) t. 1; [στρατι]γός Ῥώμ[ης] t. 3, le[g(atus) pro] pr(aetore) provinciae . . . t. 1, proconsul Achaiae t. 1. 2. 3 ([ἀνθύ]πατος), inter a. 97 et 102; hisce annis praeterea quos quidem novimus proconsules Achaiae fuerunt Herennius Saturninus a. 98/99 vel 99/100 et C. Iulius Marinus Caecilius Simplex a. 99/100 vel 100/101. — Ab eo sine dubio civitatem accepit C. Caristianus Sagaris t. Delphicus Bourguet l. l. 27.* St.

- 427 C. CARISTANIVS PAVLINVS (Παυλῆϊνος t.), υἱός Κα[ριστάνιου] . . . , *honoratur t. (mutilo) Cadyandis rep. IGR 3, 511, melius TAM 2, 659. Filius natu minor videtur C. Caristanii Frontonis et Sergiae(?) Paullae*

(v. n. 423). *Idem potest esse (ut coniecit Ritterling RE 12, 1708)* Pau[llinus] (*vestigia cognominis in lapide certe agnoscuntur*), [tribunus] militum leg[ionis XII] fulminatae, in colonia Caesarea sacerdos Imp. Caesaris Vespasiani Aug., II vir II cet., qui honoratur t. *Antiochensi Journ. Rom. St. 2, 102, 34* (P. Flavonius Paulinus, *SEG 6, 555, de quo cogitavit Robinson Transact. Amer. Philol. Assoc. 57, 230, multo recentior est*). Gr.

- 428 L. CALVENTIVS VETVS CARMINIVS memoratur in t. *Lusitano publicato ab I. Leite de Vasconcellos in ephemeride O Secolo d. 25 m. Mart. a. 1932, quem t. mecum communicavit Lotharius Wickert (1), in tessera nummularia D. 5161 g = Herzog n. 104 (2).*

L. Calventius Vetus Carminius t. 1. L. Cal. Vet. t. 2. — Legatus Tib. Claudii Caesaris Aug. (pro praetore provinciae Lusitaniae) t. 1 intra d. 25 m. Ian. a. 44/45, cum Claudius dicatur trib. pot. IIII cos. IIII desig. IIII. Consul (suffectus) d. 27 m. Sept. a. 51 cum imp. Claudio cos. V t. 2 (*minus accurate tradit Suet. Claud. 14 Claudium novissimum consulatum semestrem gessisse*). — *Nescio an ad hunc pertineat t. acephalus semel descriptus VI 1544 consul, XV vir sacris faciundis, X vir stitibus iudicandis, quaestor, tribunus plebis, curator locorum publicorum, praetor, praefectus frumenti dandi ex s. c., legatus Caesarum provinciae Lusitaniae, proconsul provinciae Africae.* — *Pater sine dubio L. Carminii Lusitanici consulis a. 81 (n. 434): apparet patrem filio in provincia nato cognomen Lusitanico indidisse. Item videtur filius Sex. Carminius Vetus, proconsul Asiae sub Nerva (n. 436).* Gr.

- 429 CARMINIVS ATHENAGORAS memoratur in titulis *Aphrodisiadensibus patris CIG 2782 (1), filii ib. 2783 (2), in t. Attudensi fratris Bull. hell. 11, 348, 5 (3).*

Καρμίνιος Ἀθηναγόρας t. 3. Καρ. Ἀθηναγόρας t. 1. 2. *Ei praenomen Marcus fuisse ex nominibus et patris et filii natu maximi probabile fit.* — *Origine Attudensis.* Nepos Car(minii) Claudiani, Ἀσίας ἀρχιερέως, per patrem, Flavii Athenagorae procuratoris Aug. per matrem; filius M. Ul(pii) Carminii Claudiani (n. 433) et Flaviae Appiae t. 1, frater [Car]minii [Claudiani] iunioris t. 3. Pater M. Fl(avii) Carminii Athenagorae Liviani t. 2 cf. 1. 3, Carminiorum Claudiani, Appiae, Livianae t. 1 cf. 3. *Ex posteris eius videtur Carminia T. f. Liviana Diotima (n. 442); ad eandem domum pertinet Ulpia C(arminia?) Claudiana, quae in nummis Attudensibus Getae Caesaris ut στεφ(αν)φόρος commemoratur (cf. Imhoof-Blumer Rev. suisse de numism. 13, 247).*

Συνκλητικός t. 1. Proconsul Lyciae et Pamphyliae et Isauriae t. 3. Ὑπατικός t. 2, consul suffectus a. inc. exeunte saec. II ut videtur. Gr.

- 430 M. FL(AVIVS) CARMINIVS ATHENAGORAS LIVIANVS honoratur publice t. *CIG 2783 Aphrodisiade rep. (1), commemoratur in t. avi item Aphrodisi- adensi ib. 2782 (2), nomine non posito in t. Attudensi patruu Bull. hell. 11, 348, 5 (3).*

- Μᾶρ. Φλ. Καρμ. Ἀθηναγόρας Λειουϊανός *t. 1*. Καρμίνιος Ἀθηναγόρας *t. 2*. — M. Ulp̄ii Carminii Claudiani nepos *t. 2*, Carminii Athenagorae (*n. 429*) filius *t. 1. 2 natu maximus t. 2*. Συνκλητικός *t. 1—3*, ὁ κράτιστος *t. 1*. Gr.
- 431 [Car]minius [Claudianus?] νεώτερος, filius (M. Ulp̄ii) Carminii Claudiani, frater Carminii Athenagorae, στεφανηφόρος, ἱερεὺς Θεᾶς Μητρὸς Ἀδράστου (*Attudae*) *Bull. hell. 11, 348, 5 t. Attudensis*. Gr.
- 432 CARMINIVS CLAVDIANVS, M. Ulp̄ii Carminii Claudiani nepos, Carminii Athenagorae filius, συνκλητικός *CIG 2782 cf. Bull. hell. 11, 348, 5. Cf. n. 442*. Gr.
- 433 M. Ul(pius) Carminius Claudianus, *origine Attudensis*, filius Car(minii) Claudiani Ἀσίας ἀρχιερέως, *opera fortasse Carminii Veteris proconsulis Asiae (n. 436) civitate donati*, maritus Flaviae Appiae ἀρχιερέας Ἀσίας, pater Carminii Athenagorae (*n. 429*) et [Car]minii [Claudiani] iunioris (*n. 431*), ἀργυροταμίας τῆς Ἀσίας, λογιστῆς μετὰ ὑπατικών τῆς Κυζικηνῶν πόλεως *tituli: Aphrodisiadensis ei positus CIG 2782, Attudensis filii minoris Bull. hell. 11, 348, 5. Idem videtur M. Ul(pius) Carminius Claudianus (vel nude Carminius Claudianus), Ἀσιάρχης vel υἱὸς πόλεως Ἀππουδέων vel similiter, qui memoratur in nummis Attudensibus (Münsterberg Num. Zeitschr. 1912, 50; 1927, 78) cuscis sub Pio (Babelon Coll. Wadd. 7048. Imhoof-Blumer Kleinas. Münzen 1, 126, 14. Museum Vindobonense) et sub divis fratribus (Babelon l.l. 2268. 7049). Ad eundem pertinet nummus Trapezopolitanus Cariae, qui in parte aversa exhibet διὰ Μ. Καρ. Κλα[υ]διανοῦ (Münsterberg l. l. 1912, 58; 1927, 80 = Beamtenn. 122. Nachtr. 39)*. Gr.
- 434 L. CARMINIVS LVSITANICVS, filius sine dubio L. Calventii Veteris Carminii consulis a. 51 (*n. 428*), *in quo vide*. Consul (suffectus) cum M. Petronio Umbrino mensibus Sept., Oct. a. 81 VI 2060 *cf. 32364 acta Arv.* Gr.
- 435 M. Carminius Pudens, signo [I]thacius, M. fil., Papiria, equo publico, sacerdos Laurens Lavinias, electus ad causas fisci tuendas in provincia Alpium Maritimarum; patronus Tergestorum, patronus plebis urbanae, patronus collegiorum dendrophorum et fabrum, curator Mantuanorum, curator Vicetorum, patronus Catubrinorum *t. Bellunensis Not. d. sc. 1888, 408 = Ann. épigr. 1888, 132. Uxor Iunia Valeriana ib.* St.
- 436 CARMINIVS VETVS, filius ni fallor L. Calventii Veteris Carminii consulis a. 51 (*n. 428*). *Ex nomine Sex. Carminii Veteris, consulis a. 116 (n. 437), quem huius filium fuisse pro certo habendum est, veri simile videtur ipsum quoque Sextum vocatum fuisse. Proconsul Asiae imperante Nerva intra m. Sept. a. 96 et finem anni sequentis (cum in t. Nerva cognomine Germanici careat) t. Ephesius Jahresh. 2 B. 74 [Κ]αρμινίου Ουέτερο[ς] τοῦ ἀνθυπάτου, cf. Stein l. l. Huius beneficio ut opinor civitatem nacti*

sunt Carminii Attudenses (cf. n. 429 sqq.). Pro intervallo inter consulatum et proconsulatum tunc temporis usitato probabile est eum circa a. 85 fasces gessisse. — L. Calventius Eunomus, qui nominatur inter kalatores pontificum et flaminum a. 101 et 102 VI 31034. 32445, fortasse libertus eius, ipse igitur aut pontifex aut flamen fuit; putaverim enim eum etiam nominibus patris L. Calventio usum esse.

Huius vel unius ex posteris servus Onesimus Sex. Carmini Veteris servus vestiarius VI 9963 = D. 7425. Sex. Carminii (VI 14410. XIV 314), Sex. Carminius Parthenopeus eq. R. cet. 785 (Ostiae), XI 5615 (Arnae). VIII 18067 Sex. Carminius Victor (Utica) videntur genus duxisse a libertis gentis Carminiae. Ab hac domo consulari divitiis quoque sine dubio florente nomen traxisse saltum Carminianensem (Not. dign. occ. 12, 18, cf. Thes. l. l. Onom. 2, 199), ubi hodie est oppidum Carmiano (cf. Nissen Ital. Landesk. 2, 862), non prorsus incredibile est. Gr.

- 437 SEX. CARMINIVS VETVS, filius sine dubio eius qui praecedit, consul ordinarius a. 116 cum L. (Aelio) Lamia Aeliano: Sex. Carmi. Vetus VI 31149 = D. 4833. Sex. Carmini fasti Ostienses Not. d. sc. 1934, 254 tab. 6, unde apparet eum ad d. 31 m. Martii consulatu functum esse. <Σέξτου Καρμινίου> Ουέτερος Phlego mir. FGrHist. 257 F 36 p. 1179 IX loco corrupto, ubi verba Σέξτου Καρμινίου ex c. IX falso transposita sunt in alium consulatum c. X; ceterum Vetus in titulis fastisque. — Pater videtur eius qui sequitur. Gr.

- 438 SEX. CARMINIVS VETVS, filius puto eius qui praecedit. Consul a. 150 cum M. Gavio Squilla Gallicano: Sextus Carminius Vetus II 5992. Sex. Carminius Vetus Jahresh. 29 B. 70 dipl. mil. (d. 18 m. Febr.). Sex. Carmini XI 5615. Carminnius Vetus PSI 9, 1026 (d. 22 m. Ian.). Vetus cod. Iust. 2, 12, 1, in titulis fastisque (Ουετήριος errore fasti Theonis Alexandr. Chron. min. 3, 375 cf. 370). V. praeterea n. 439. Gr.

- 439 S[EX. CARMINIVS] VETVS. In t. mutilo Ostiensi XIV 4725 dedic. VIII k. Nov. S. Vetere M. Co [cos.] certa ratione suppleri potest S[ex. Carminio] Vetere; intellegendus aut Carminius Vetus consul suffectus aetate Domitiani (n. 436) aut consul ordinarius a. 150, huius enim collega M. Gavius Squilla Gallicanus videtur ut homo polyonymus Cornelii quoque nomen gessisse, quippe qui filio suo nomina imposuerit M. Cornelio Cethego (v. infra sub Gaviis). Gr.

- 440 CARMINIA APPIA (Ἀπρία), Carminii Athenagorae filia, συνκλητική CIG 2782 cf. Bull. hell. 11, 348. Gr.

- 441 CARMINIA LIVIANA (Λειβιανή), Carminii Athenagorae filia, συνκλητική CIG 2782 cf. Bull. hell. 11, 348. Gr.

- 442 CARMINIA LIVIANA DIOTIMA memoratur in t. Veientano mutilo XI 3832 (1), in fistula plumbea urbana XV 7424 a (2). — Nomina plena exhibent tituli. T. f. t. 1. Clarissima femina t. 2 (fuit ut opinor etiam in t. 1).

Oriunda sine dubio ex domo Attudensi Carminiorum (supra n. 429 sqq.), sed diversa videtur Carminia Liviana n. 441, quippe quae probabiliter fuerit Marci filia. Livianae Diotimae pater potest fuisse Carminius Claudianus n. 432. V. praeterea supra A 1362. Gr.

- 443 Carnulus, reus sub Tiberio mortem anticipavit *Suet. Tib. 61.* St.
- 444 Carpophorus, venator in munere gladiatorio a. 80 edito celeberrimus *Martial. lib. spect. 15. 23. 27.* St.
- 445 Carpophorus, comoedus, mollis *Iuvenal. 6, 199.* St.
- 446 Carpus (Carus pars codicum), maritus Norbae *Martial. 7, 74, 7.* St.
- T. Aelius Carpus.
- (Aurelius) Carpus.
- M. Aurel. Stertinius Carpus.
- 447 c. CARRINAS, consul suffectus a. 43 a. C., memoratur in *fastis Colotianis I² p. 64 (1), in s. c.¹⁰ Panamarensi Viereck Sermo Graecus 41, 20 (2), in tabula triumph. Barberiniana I² p. 77 (3).*
- C. Carrinas C. f. t. 1. Γάιος Κα[ρρ]ίνας Γαίου υἱὸς Κο[υρίνα] vel Κο[λλίνα] t. 2. [C. Carr]inas t. 3. Γάιος Καρρίνας *Dio 51, 21, 6.* Carrinas *Appian.* — C. (Carrinatis) a Sulla proscripti filius *Dio l. l.*, unde lege Sullae iure honorum petendorum privatus *Dio l. l.* *Hic videtur Carrinas, qui a Q. Caecilio Metello (Nepote cos. a. 57 a. C.) solus heres institutus est Val. Max. 7, 8, 3 paullo post a. 55 a. C. (cf. Münzer RE 3, 1218). Lege Caesaris a. 49 restitutus a. 46 fortasse praetura gessit (Münzer l. l. 1612, 2). A. 45 a Caesare in Hispaniam contra Sex. Pompeium missus mox revocatus est App. b. c. 4, 83, 351; 84, 352. Consul suffectus sub finem a. 43 a. C. cum P. Ventidio t. 1, cf. Dio 47, 15, 2, ubi nomen eius non ponitur. A. 41 legatus Caesaris filii Hispaniae (ulterioris) Bogud (Βόγκον App. errore) regem Mauretaniae e finibus provinciae depulit App. 5, 26, 103. A. 39 Romae in senatu fuit t. 2 (inter testes senatus consulti primo loco nominatur). A. 36 bello Siculo iussus cum tribus legionibus contra Sex. Pompeium navigare App. 5, 112, 469. Proconsul (Galliae comatae) t. 3 annis 30—29 ut videtur Morinos aliasque gentes devicit, Suebos Rhenum transgressos repulit Dio 51, 21, 6 (cf. Ganter Provinzialverw. d. Triumvirn 12 sq. Ritterling Fasti d. röm. Deutschland 3 sq.). A. 28 a. C. ex [G]al[is] prid. eid. Iu[n.] [triumphavit pal]mam dedit t. 3. Dio l. l. cf. Mommsen I² p. 78.* Gr.
- 448 CARRINAS CELER (traditur cerer), senator, a. 54 servo accusante inter reos non receptus *Tac. a. 13, 10.* Gr.
- 449 Carrinas Secundus, rhetor, ab imperatore Gaio relegatus, quia in tyrannos declamaverat *Dio 59, 20, 6; inops Athenis veneno periit Iuvenal. 7, 204 sq. cum schol. p. 133 Wessner.* St.
- 450 Carrinas Secundus (traditur secundo caprinatae), a Nerone a. 64 in Achaia ad spolianda templa missus *Tac. a. 15, 45; rem attingit Dio Prus.*

or. 31, 148. Graeca doctrina ore tenus exercitus animum bonis artibus non induerat Tac. *Filius videtur eius qui praecedit*. Γάιος Καρρίνας Γάιο[υ υἱὸς φιλο]καῖσαρ, ὁ ἐπώνυμ[ος ἀρχῶν καὶ ἱερέως] Δρούσου [ὑπάτου] t. Atticus, IG 2/3², 4188, idem videtur neque diversus Secundus ἀρχῶν καὶ ἱερέως Δρούσου ὑπάτου in titulis ab Atheniensibus in Asclepieo Epidauriorum positus IG 4, 1², 83. 84 = Ditt. Syll.³ 796 B II. III, quamquam Fraenkel eumque secuti Hiller de Gaertringen (ap. Ditt.) et Graindor Chronol. des archontes 71, 41 bis (cf. 91, 62); Athènes de Tibère à Trajan 14 sq. tit. Epidaurios Gai vel primis Claudii annis attribuerunt et hic Secundus sitne idem atque Carrinas Secundus constare negant. [Ἐπὶ] Σεκούνδο[υ ἀρχοντος] IG 2/3², 2300 (= 3, 1290) suppl-vit Graindor. St.

- 451 CARSIDIUS SACERDOS. Nomen eius certe restituitur in fastis Arv. I² p. 71: . . . idius Sa . . . ; Carsius Sacerdos traditur Tac. a. 4, 13. Grasidius Sacerdos ib. 6, 48. — A. 23 reus, tamquam frumento hostem Tacfarinatem iuvisset, absoluitur Tac. 4, 13. (Praetor) [urbanus] a. 27 fasti Arv.; praetorius Tac. 6, 48. A. 37 ut minister stuprorum Albucillae in insulam deportatus Tac. l. l. Gr.

- 452 Cartilius, iuris consultus, cuius sententias adferunt Ulpianus dig. 13, 6, 5, 13, Proculus ib. 28, 5, 70. St.

- 453 Cartimandua (sic Tac. h. 3, 45; Cartimandus Tac. a. 12, 36. 40), regina Brigantum pollens nobilitate Tac. h. 3, 45, cuius ad fidem Caratacus se contulit a. 51 Tac. a. 12, 36 (v. supra C 418), uxor Venutii, quo spreto armigerum eius Vellocatum in matrimonium regnumque accepit et fratrem ac propinquos Venutii intercepit. Qui accitis auxiliis regiam eius invasit ib. 40; h. 3, 45; a Romanis periculo exempta est a. 69 h. 3, 45. — Nummi nomen Carti. exhibentes Num. Chronicle 1897, 298, cf. Head HN² 11. St.

- 454 Carvilius (traditur Carbilius et Cabilius) Pictor, obtrectator Vergili, scripsit librum cui inscriptum erat Aeneomastix Donat.-Suet. vit. Verg. p. 20 D. St.

- 455 Carus, amicus Ovidii, qui ad eum dedit ex P. 4, 13, cf. v. 1 sq. 43 sq., magister filiorum Germanici ib. v. 48, poeta carmen de Hercule condidit v. 11 sq.; 4, 16, 7. Idem videtur significari trist. 3, 5, 17 sq. St.

- 456 Carus, poeta, in certamine Albano coronatus est Martial. 9, 23. 24; idem videtur 9, 54, 5; cf. praeterea Carpus n. 446. St.

— L. AEMILIVS CARVS.

— IMP. CAESAR M. AVRELIVS CARVS AVG.

— Iulius Carus.

— D. IVNIVS CARVS.

— Mettius Carus.

— C. POPILIVS CARVS PEDO.

- SALVIVS CARVS.
 — L. SALVIVS CARVS.
 — SEIVS CARVS.
 — **Trebonius Carutianus.**
- 457 CASCELLIVS. *T. Marruvinus ab una parte mutilus IX 3666. Patris praenomen periit; (tribu) Sergia; origine sine dubio Marsus. [II]II vir viarum cur[andarum], tribunus militum legionis VIII [Augustae], quaestor,, praetor, [praefectus fru]menti dandi, [proconsul p]rovinc. Siciliae. Versu ultimo honor quidam municipalis commemoratus fuit.* Gr.
- 458 Cascellius, medicus *Martial. 10, 56, 3.* St.
 — M. Antonius Cascellius.
- 459 CASCONIA MARCELLINA, clarissima femina, quae vixit annis LVII; Casconia Marcellina filia posuit ei *t. sepulcralem III 1986 cf. 8572 Salontanum.* Gr.
- 460 CASCONIA MARCELLINA, clarissima femina, filia eius quae praecedit; *in qua v.* Gr.
 — CN. PEDIVS CASCVS.
 — L. Cintasius Casianus.
 — **Ael(ius) Casinus Atianus.**
- 461 Casperius, centurio sub Caelio Pollione praefecto a. 51 castello Gorneis praeerat *Tac. a. 12, 45. 46. Anno 62 missus a Corbulone ad Vologaesen regem ib. 15, 5.* St.
- 462 **Casperius Aelianus** (*sic Dio-Xiph. 68, 3, 3; Casperius epit. de Caes. 12, 8; ceterum Aelianus*). A. 69 tribunus militum Vespasianum in Aegyptum comitatus est *Philostr. v. Apoll. 7, 18. Praefectus praetorio Domitiani (circa a. 93) Philostr. v. Apoll. 7, 16—22. 28. 32. 40. Dio l. l. et denuo sub Nerva, in quem seditionem militum commovit a. 97 Dio l. l. epit. l. l. A Traiano ad Rhenum vel Danubium degente a. 98 ut videtur arcessitus et occisus est Dio ib. 5, 4. Amicus Apollonii Tyanaei Philostr. l. l. — Ad familiam eius pertinere possunt Casperii in t. agri Albani XIV 2336 et Casperius Aelianus in tegula Pompeiana Not. d. sc. 1887, 251. Nescio quomodo coniunctus cum eo L. Casperius Aelianus t. Amiseni Stud. Pont. 3, 29, 18 (= III 6976 = IGR 3, 98); 16, 7 e.* St.
- 463 CASPERI[VS] AEMILIANVS, homo nobilis, ab imp. Septimio Severo occisus *vita Sev. 13, 4.* Gr.
- 464 CASPERIVS AGRIPPINVS, homo nobilis, ab imp. Septimio Severo occisus *vita Sev. 13, 3.* Gr.
- 465 Casperius Niger, vir militaris, a Vitellianis Romae interfectus est *Tac. h. 3, 73.* St.

— IVLIA CASSIANA.

466 IMP. CAESAR M. CASSIANIVS LATINIVS POSTVMVS AVGVSTVS. *Miliarii* a) *Galliae* XIII 8879 (1). 8882 (2). 8883 (3). 8955 (4). 8956 (5). 8957 (6). 8972 (7). 9023 = D. 561 (8), b) *Germaniae* XIII 9092 (9), c) *Britanniae* VII 1161 = D. 560 (10). *Journ. Rom. St.* 12, 281 = *Ann. ép.* 1924, 1 (11), d) *Hispaniae* II 4919, cf. p. 998 (12). 4943 = D. 562 (13). *Nominatur in consulatu primo(?)* XIII 633, quarto II 5736. (*In gradu amphitheatri Luteciae Parisiorum nomen [P]ostumi XIII 3035, 22 non ad eum referendum est.*) Ab eo nomen traxit cohors I Aelia Dacorum Postumiana VII 820 (= D. 2553). 822. Nummi ap. J. de Witte *Recherches sur les empereurs . . . dans les Gaules* (1868) p. 5 sqq. tab. 1—24. RIC 5, 2, 335—368. Elmer-Mayreder *Deutsche Münzblätter* 54 (1934), 97—102.

Nomina plena in titulis nummisque, Cassius Labienus Postumus *epit. de Caes.* 32, 3, ceterum Postumus (*tyr. trig.* 6, 6 Iulius Postumus falso).

Obscurissime natus *Eutr.* 9, 9, 1 (vita obscura *tyr. trig.* 5, 8). 'Transrhennani limitis dux et Galliae praeses' a Valeriano factus *vita* 9 (*in epistula ficta*); barbaris per Galliam praesidebat *Vict. Caes.* 33, 8; ἀρχὴν ἐν Κέλτοις στρατιωτῶν ἐμπειπιστευμένος *Zos.* 1, 38, 2; εἰς φυλακὴν τοῦ Ῥήνου ποταμοῦ ἑαθὲς *Zonar.* 12, 24 p. 144 D. Gallienus Saloninum filium Postumo credidit quasi custodi *vita* 1. 2; Gallienus filium cognominem (Saloninum *Zos. l. l.*; Valerianus Gallienum filium suum *vita Aurel.* 8, 2 *in epistula insolenter ficta*) Agrippinae reliquit, cui adiutorem dedit Silvanum (*Zonar.* Albanum), qui postquam Germanos Postumus vicit, praedam ab eo militibus distributam sibi et iuveni Gallieno vindicavit, sed Postumus Agrippinam obsedit, filium Gallieni et Silvanum exposcit, deditos occidit *Zos. Zonar.* Quo facto imperium sumpsit *vita* 2. 3; *Gall.* 4, 3. *Eutr. epit. Vict. Zos. Zonar.* Viennae Postumus, Laelianus et Marius tyranni fuerunt *Pol. Silv.* 521 M. (*quod ad Marium solum ut videtur referri voluit*). Gallieni filius, cuius Postumo cura in Galliis demandata est, qui fuerit indicat t. urbanus *Not. d. sc.* 1933, 505, quem P. Licinio Cornelio Salonino Valeriano nobilissimo Caesari tres provinciae Galliae dedicaverunt.

Imperatorem Postumum fuisse in Galliis, Britannia, Hispania certe citeriore affatim arguunt tituli, confirmant nummi nomina legionum Gallienarum exhibentes (RIC 5, 1 p. 92 sqq.), quarum quae in Britannia et in Hispania tendebant plane desunt in his nummis, cf. Ritterling RE 12, 1342 sq. In Germania non solum miliarius rep. est (t. 9), sed etiam tit. Mogontiacensis XIII 6779 par consulum praebens a Postumo sine dubio creatorum (Censore ite[rum] et Lepido ite[rum] co[n]sulibus), cf. Dessau Mél. Boissier 165—168; item t. Bonnensis Bonn. Jahrb. 134, 172 = 135, 25, 62 ([C]ensore it. et Lep[ido] ccs. nominibus erasis). Nummi eius cusi sunt in colonia Agrippinensium et Mediolani (v. infra), cf. num-

mos Herculem Deusoniensem repraesentantes RIC p. 338. 342. 345. 348 sq. 353. 356. 365. Luguduni Postumi nummos percussos esse negat Elmer Num. Ztschr. 67 (1934) 109.

Quae de bello a Gallieno contra Postumum gesto auctores tradunt, parum fide sunt digna; id quidem statuendum est bellum diutius ductum esse. Res varia fortuna gestae sunt. Gallienus in Galliam profectus primum victus est, deinde Postumum fugavit et obsedit, sed sagitta ictus oppugnatione destitit *vita* 5; *Gall.* 4, 4. *Zonar.* l. l. Bellum gessit per duces Aureolum et Claudium (? cf. *supra* A 1626) ita ut Postumus victus (M. Piavonium) Victorinum consortem imperii acciperet *vita* *Gall.* 7, 1; *tyr. trig.* 6, 1. 2. Sed Aureolus iussus Postumum persequi dubitavit *Zonar.* Gallienus pacem cum Aureolo fecit oppugnandi Postumi studio *vita* *Gall.* 4, 6; 21, 5; *tyr. trig.* 11, 3; *Aurelian.* 16, 1, *perperam*, nam tum tempore Aureolus nondum imperium arripuerat, cf. *supra* A 1672. Gallieno per legatos petenti, ut singulari certamine experirentur, Postumus negavit *Petr. Patr. exc. de sent.* 165 p. 265 sq. *Boiss.* Aureolus cum ei mandaretur, ut Postumum Italia arceret, contra Gallienum Mediolani rebellavit *Zos.* 1, 40, 1.

Postumus Gallias instauravit *vita* 4, summotis omnibus Germanicis gentibus imperium Romanum in pristinam securitatem revocavit *ib.* 6; Gallias ab omnibus barbaris vindicavit *vita* *Gall.* 4, 5; consumptas paene provincias reparavit *Eutr.* l. l.; restitutor Galliarum nummi (RIC 343, 82; 355, 223—225. *Witte* 63—65, 256—261 pl. XVI).

Interfectus est seditione militum, quibus Mogontiacum, quod (Ulpium Cornelium) Laelianum res novas molientem iuverat (cf. *epit.* 32, 4), diripiendum tradere noluit *Vict. Caes.* l. l. *Eutr.* l. l. (*inde* *Oros.* 7, 22, 11. *Ioann. Antioch. exc. de insid.* 61 p. 110 *De Boor*, non sine erroribus); a Gallis Lolliano (scr. Laeliano) agente interemptus est *vita* 7; *tyr. trig.* 5, 1 minus recte; in eius locum Lollianus subrogatus delatum sibi a Gallis sumpsit imperium *tyr. trig.* 4, 1 *via recte*; contra Lollium Gallieno imperante pugnatum est *vita* *Gall.* 21, 5, cf. *Pol. Silv.* l. l. Ordine perverso enumerantur Victorinus, Laelianus, Postumus, Marius *tyr. trig.* 8, 1; Victorinus, Postumus, Laelianus, Marius *ib.* 31, 2. Cf. etiam *Bolin* (v. *infra*), qui nova quadam via ac ratione quem quisque eorum exceperit indagare temptavit.

De tempore quo Postumus purpuram sumpserit quoque mortuus sit, viri docti alii aliter senserunt, cf. *Sture Bolin Die Chronologie der gallischen Kaiser, Årsberättelse cet.* (= *Bull. de la soc.*) *Lund* 1931/2, qui rem nuperime retractavit. Sed iam cum e titulo urbano *supra* memorato Saloninum, non Valerianum a Postumo occisum esse cognoverimus, certiore quodam modo de temporis ratione statuere licet. Etenim nummi Alexandrini Salonini, qui quinto anno (257/8) incipiunt, anno etiam octavo (260/1) cusi sunt,

unde efficitur eum non ante medium annum 260 interfectum esse, cf. Vogt *Alex. Münzen* 1, 202 sq.; 2, 152—154.

Interiit Postumus Claudio imperante (*epit.* 34, 3. Zonar. 12, 26; inter Gallienum et Claudium Postumi nummos Mediolani cudos esse Alföldi *Z. f. Num.* 37, 1927, 202—205; 38, 1928, 201 demonstrare conatus est) a. 268, nam Tetricus a. 270 imperium invasit (eum iam sub initio imperii Claudii Gallias rexisse, *Vict. Caes.* 32, 14. *Eutr.* 9, 10. *vita Claudi* 4, 4; 7, 5, neutiquam concedendum est) post Victorinum, qui biennium imperavit. Sed cum nummi Postumi tribuniciam potestatem decimam exhibeant (cf. *Germ.* 3, 20), eum inter d. 10 et 31 m. Dec. a. 268 decessisse ponendum est, ut prima eius tribunicia potestas numeretur usque ad diem 9 m. Dec. a. 260 (quocum convenit, quod nummi Gallieni in colonia Agrippinensium cusi ultra a. 259 non innotuerunt), tribunicia potestas II 10. Dec. 260/1, III a. 261/2 cet., X inde a die 10 m. Dec. 268 paucos dies comprehendat, cf. etiam Alföldi *Num. Chronicle* 1929, 260—262 (et E. Stein-Ritterling *Kais. Beamte* 119, 182). Cum tribuniciae potestatis acclamationum imperatoriarum congruant fere numeri, qui in nummis tantum neque ullus praeter V et X (coniuncti cum trib. pot. V et X) indicantur. Itaque annos imperavit decem *Eutrop.*; errore annos septem *vita* 4; *tyr. trig.* 5, 4; *Gall.* 4, 5.

At difficultas quaedam haud exigui momenti exoritur inde, quod die 28 m. Ian. consul fuit XIII 633, unde colligi posse videtur hunc diem in primam tribuniciam eius potestatem incidere, nam consul III fuit in tertia tribunicia potestate. Quodsi res ita se habet, prima eius tribunicia potestas non a medio fere anno ad mensem Decembrem extendi potest. Quae difficultas non evanescat, nisi sumere velis in illo titulo consulem eum dici debuisse iterum vel tertium, sed iterationis notam uti nonnumquam fieri solet negligentia omissam esse. Accedit quod consulatum primum eum ante imperium adeptum gessisse sumendum est, qui legatus vel dux fuisse exercitus Germanici videatur.

Consul I a. 260 (trib. pot. I) vel ante, II a. 261 (trib. pot. II), III a. 262 (trib. pot. III), IV a. 267 (trib. pot. VIII nummi ap. Witte n. 236—238. *RIC* 361, 291 sq.; tr. p. VIII Eckhel 7, 440) cum Victorino II 5736, V a. 268 (trib. pot. X). Germanicus maximus nummi t. 8 (a. 261). 12. 13 (a. 262).

Imperium cum (M. Piavonio) Victorino eum participasse, *vita Gall.* 7, 1; *tyr. trig.* 6, 1. 2 (v. supra), a ceteris scriptoribus non traditur neque veri fit similis nummis quibusdam Victorini (*RIC* 393, 72; 394, 80 sq.) et Postumi (*RIC* 350, 160. Witte 267) vocabulum Augg. exhibentibus. Postumus iunior, qui a patre Caesar ac deinceps Augustus nuncupatus est *tyr. trig.* 4, 1, plane fictus videtur. — Commemoratur praeterea Amm. *Marc.* 21, 16, 10. St.

- 467 (Cassianus) Postumus iunior, filius imperatoris M. Cassianii Latini Postumi, a patre Caesar ac deinceps Augustus appellatus, interemptus cum patre *tyr. trig. 4. Sed neque in nummis vel inscriptionibus neque apud ceteros auctores commemoratur ut quin fictus sit dubium non videatur, item ficta epistula Valeriani ad Gallos (!) missa ib. 3, 11, qui ei tribunatum Vocontiorum dedisse scribit.* *St.*
- 468 CASSIANVS (Κασσιανός[5]), [ἀν]θ[ύπ]ατος (Asiae?), patronus Naxiorum, honoratur t. Naxio *IG 12, 5, 1, 58. III vel IIII saec.* *Gr.*
- 469 Cassianus, ad quem scripsit *Martial. 3, 64.* *St.*
- 470 CASSIAN[VS] memoratur in fragmento VI 3830: fil(io) Cassian[o] o c(larissimo) v(iro) orato[ri] . . [c]onsul[i] vel [c]onsul[ari] Fortasse Diocletiano recentior. *Gr.*
- Cn. Pompeius Homullus Aelius Gracilis Cassianus Longinus.
 - P. Aelius Zeuxidemus Cassianus.
 - P. Antonius Cassianus.
 - M. Aurel(ius) Cassianus.
 - M. Aurelius Cassianus.
 - P. NONIVS ASPRENAS CAESIVS CASSIANVS.
 - Q. ANTONIVS CASSIVS CASSIANVS.
 - TL. LICINIVS CASSIVS CASSIANVS.
 - CLAVDIVS CASSIANVS.
 - COCCEIVS CASSIANVS.
 - M. AVRELIVS COMINIVS CASSIANVS v. *infra n. 1266.*
 - C. EGGIVS AMBIBVLVS POM[PONIVS LON]GINVS CASSIANVS L. MAECIVS POS[TVMVS].
 - IVLIVS CASSIANVS.
 - Iulius Cassianus.
 - C. Tettius Africanus Cassianus Priscus.
 - C. PRAECELLIVS AVGVRIVS — — — VIBIVS VERVS CASSIANVS.
- 471 Cassius, mimus corpore infamis *Tac. a. 1, 73.* *St.*
- 472 Cassius, qui Olympiam venit paulo ante caedem imperatoris Gai *Suet. Cal. 57, 1.* *St.*
- 473 Cassius, miles insigni corporis robore, Faenium Rufum iussu Neronis vinxit *Tac. a. 15, 66.* *St.*
- 474 Cassius, inter celeberrimos medicos apud principes *Plin. n. h. 29, 7. 'Ingeniosissimus saeculi nostri medicus, quem nuper vidimus' Cels. medic. 1 prooem. 69. Atimetum servum legavit Tiberio Caesari Scrib. Larg. 120 (= Marcell. de medicam. 29, 5). Medicamenta eius Scrib. Larg. l. l. et 176. Cels. 4, 21, 2; 5, 25, 12. Galen. 12, 738. 276. 286. Cael. Aurelian. morb. chron. 4, 7. Idem fortasse Κάσσιος ὁ σκεπτικός Laert. Diog. 7, 32—34. Cf. Wellmann A. Cornelius Celsus 122—131. Deichgräber Griech. Empirikerschule 49 sq. 111. 210—212. 264.* *St.*

- 475 CASSIVS, proconsul (*provinciae nescio cuius*), cui divus Pius rescripsit *Callistr. dig. 42, 1, 31*; *idem fortasse Cassius Hadrianus n. 494. Gr.*
- C. AVIDIVS CASSIVS.
- 476 C. CASSIVS, *pontifex vel flamen a. 101 cf. VI 32445; fortasse C. Cassius Interamnanus Pisibanus Priscus n. 495. Gr.*
- 477 L. CASSIVS (Λεύκιος Κάσιος) honoratur publice t. *Attico IG 3, 605 = 2/3², 4168; nescio quis ex Cassiis Longinis. Gr.*
- 478 L. CASSIVS, proconsul (Africae) *VIII 17329 fragmentum t. Thabraceni. Gr.*
- 479 D. PIVS (?) CASSIVS (*dubito num nomen recte traditum sit; de Ulpio Cassio cogitat v. Rohden PIR 3 P 329*), legatus Aug. pr. pr. praeses provinciae Syriae Phoenices a. 213 *III 202 t. in agro Heliopolitano rep. Gr.*
- 480 Q. CASSIVS AGRIANVS AELIANVS honoratur t. loco *Mactari proximo rep. VIII 23601, qui cursum honorum eius exhibet. Origine sine dubio Afer; parentela coniunctus videtur cum Aelia Celsinilla (supra A 290) eiusque filio Agrio Celsiniano (A 464). Clarissimus vir. Sevir turmarum deducendarum, triumvir capitalis, [quaestor] candidatus, tribunus (plebis) candidatus, praetor, consul (suffectus a. inc. priore tertii saec. parte, cf. Brassloff Jahresh. 8, 70); curator reipublicae col(oniarum) Mactaritanorum, Zamensium Regionum (post consulatum ut putaverim; curationes in t. ultimo loco ponuntur). Gr.*
- 481 . . [CA]SSIVS AGRI[PPA?] vel AGRI[PPINVS?], consul (suffectus) *XIII k. [April.?] a. 130 cum [Ti. Claudio?] Quarti[no] VI 2083 acta Arv. Gr.*
- 482 M. Cassius Agrippa, M. f., procurator Augusti, frater M. Cassi Pollionis t. *Cordubensis II 2212 (errore typothetae editum est 2112). St.*
- 483 CASSIVS AGRIPPINVS, prae[tor?] *VI 1372 = Buecheler CLE 426 t. sepulchralis versibus conceptus. Gr.*
- CLAUDIVS CASSIVS AGRIPPINVS.
- 484 M. CASSIVS APOLLINARIS, consul suffectus a. 150, memoratur in *dipl. mil. III p. 2213 cf. p. 2328, 204 = D. 9056 (1), in t. beneficiarii Tyanis rep. IGR 3, 130 (2), in inscriptione capituli columnae Bybli rep. Mél. fac. orient. Beyrouth 3, 543 sq. = Ann. ép. 1909, 115 (3).*
- M. Cassius Apollinaris t. 1. Κάσιος Ἀπολλεινάριος t. 2. Μ. Κασ. Ἀπολ. t. 3. — Consul k. Aug. a. 150 cum M. Petronio Mamertino t. 1. *Eum legatum Aug. pro pr. provinciae Cappadociae fuisse apparet ex t. 2 β(ερεφικιαρίου) ἐξ ὀφικίου eius; ad annos fere 151—153 hanc legationem rettulit Hüttl Antoninus Pius 2, 69 sq. probabiliter. Ὑπ(ατικός) t. 3: post legationem Cappadociae videtur praepositus esse provinciae Syriae (cf. Harrer Stud. in the hist. of Syria 29). Syriam rexit ni fallimur annis c. 154—156 (cf. Hüttl 158); a. 157 L. Attidium Cornelianum huic provinciae praefuisse constat (v. supra A 1341). Gr.*

- 485 M. (?) CASSIVS APRONIANVS memoratur in t. *Idebessi Lyciae rep. IGR 3, 654 (1)*; ad eundem pertinere videtur tegula Ostiensis (exemplum unicum descr. Visconti) XIV 4089, 26 = XV 2164 (2) (inscriptionem non in tegula fuisse sed in signaculo suspicatur Dressel XV ad t.).

M. Cassius Apronianus t. 2 (bis scriptum). Κάσιος Ἀπρωνιανός t. 1. — Ἀπρωνιανός Dio-Xiph. 69, 1, 3. — Oriundus Nicaea cf. Dio-Xiph. 75, 15, 3. Proconsul (Lyciae et Pamphyliae) t. 1. Ciliciae praefuit (legatus Aug. pro pr.) Dio-Xiph. 69, 1, 3; 72, 7, 2 ante a. 182/183 cf. ib. 72, 7, 2 vel iam ante a. 180, cum Dio filius, qui se patrem in provinciam comitatum esse testatur (ib. l. l.), inde ab illo anno per totum fere Commodi imperium Romae degisse videatur (v. infra n. 492). Legatione Ciliciae videtur functus esse post proconsulatum Lyciae, nam ex hac legatione saepe susceptum esse consulatum titulorum testimoniis constat. Consul suffectus a. inc. sub Marco vel Commodus. Dalmatiae praefuit (legatus Aug. pro pr.) Dio 49, 36, 4. — Pater Cassii Dionis rerum scriptoris Dio ll. ll.

Gr.

- 486 Cassius (sic Tac., κασιίου traditur Xiph.) Asclepiodotus, Nicaeensis Dio, magnitudine opum praecipuus inter Bithynos, amicus Bareae Sorani, quem reum unus ita non deseruit, ut testimonio suo levaret, a Nerone omnibus fortunis exutus et in exilium actus a. 66 Tac. a. 16, 33. Dio-Xiph. 62, 26, 2, a Galba restitutus est Dio. Idem sine dubio C. Cassius Asclepiodotus, pater C. Cassi Philisci, cuius monumentum sepulcrum conspicuum extat prope Nicaeam CIG 3759, cf. Körte Ath. Mitt. 24, 400 sqq.

St.

— T. IVLIVS MAXIMVS — — — CASSIVS CAM . . .

— Q. ANTONIVS CASSIVS CASSIANVS.

— Tl. LICINIVS CASSIVS CASSIANVS.

- 487 C. CASSIVS CELER, C. f. (in sestertiis), III vir aere argento auro flando feriundo sub Augusto non ante a. 23 a. C., sed non multo postea (v. supra vol. 1 p. 247) probabiliter una cum C. Asinio Gallo et C. Gallio Luperco (quippe quorum nummi plane similes sint) Babelon Monn. rép. Rom. 1, 337 sq., 22—24. Grueber Coins 2, 58 sq., 4501—4507 = Mattingly Br. Mus. 1, 33 sq., 165—170. Willers Kupferpräg. 139, 150—152. Gr.

- 488 Cassius Chaerea (nomen gentile neglegunt Sen. Plut. Vict. Zos.), a. 14 p. C. centurio in exercitu Germanico inferiore, adulescens animi ferox, inter milites seditiosos viam ferro patefecit Tac. a. 1, 32. Gaio imperante tribunus cohortis praetoriae, quem Gaius seniore iam et mollem (in tributis exigendis molliorem Ios. ant. 19, 28. 29) et effeminatum denotare omni probro consuevit Suet. Cal. 56, 2. Dio exc. 59, 29. Ios. l. c. 21. 29—31. Sen. de const. 18, 3. Quibus rebus adductus coniuratione facta Gaium occidit d. 24 m. Jan. a. 41 Sen. l. l. Suet. l. l. 58, 2. 3 (cf. Auson. p. 186 Peiper). Dio l. l. (cf. Ioann. Antioch. exc. de insid. 34

p. 77 de Boor). *Ios.* l. l. 18. 32—114. *Vict. Caes.* 3, 14. *Zos.* 1, 6, 2, uxorem quoque et filiolum Gai trucidari iussit *Ios.* 190—200; populo gratus fuit *Ios.* 186—189. Eo invito milites imperatorem postulaverunt Claudium *Ios.* 254—262. Claudii iussu ad mortem ductus est *id.* 268—272. *Dio* 60, 3, 4. 5, cf. *Suet. Claud.* 11.

Ut auctor caedis Gai nominatur Tac. l. l. *Sen. epist.* 4, 7. *Plut. de superst.* 11 p. 170 E. *Polem. Silv.* 520 M. *Commemoratur nomine non posito Pausan.* 9, 27, 4, ubi in codicibus quibusdam adnotatur (*Spiro Herm.* 29, 149) Χαίρεαν λέγει τὸν δῆμαρχον errore notabili, cf. *Wilamowitz Herm.* *ib.* 240, 1. St.

- 489 CASSIVS CLEMENS, senator, reus factus, quod partes Pescennii Nigri secutus esset, libere se defendit; a Septimio Severo absolutus dimidia parte bonorum concessa *Dio-Xiph.* 74, 9 = *Zon.* 12, 8 = *Petr. Patr.* (*Dio vol.* 3 p. 333 Boiss.). Gr.

- 490 P. CASSIVS DEXTER memoratur in t. uxoris Canusino IX 330 (1), in s. c. ^{to} de nundinis saltus Beguensis (d. 15 m. Oct. a. 138) VIII 23246 (2).

P. Cassius P. f. Cla(udia) Dexter t. 2. P. Cassius Dexter t. 1. Cassius Dexter *dig.* 36, 1, 17, 17; 40, 5, 30, 6 (*diversus videtur Cassius ib.* 42, 1, 31). — *Filius ni fallor* P. Cassii Secundi consulis suffecti a. 138 (n. 521). Quaestor (*consulis puto*) a. 138 t. 2. Divus Pius ei rescripsit *Ulpian.* l. 4 *fideicomm. dig.* 36, 1, 17, 17; *id.* l. 5 *fideicomm. dig.* 40, 5, 30, 6 (cf. *infra*). — VII vir epulonum t. 1. — Annia Q. f. Rufina uxor t. 1 (v. *supra* A 722).

Vide num ad hunc pertineat t. (mutilus) in ruderibus Hieropolis Castabalaë rep. III 12116 (= *IGR* 3, 903) cf. 13618 = *D.* 1050 + *vol.* 3 p. CLXXIII, quo honoratur Dexter quidam legatus Ciliciae. Sane ab initio tituli excepit *Hicks Journ. Hell. St.* 11, 252 ex ectypo . . . eius T. f. Cl. Dexter neque vero negandum levi errore eius T. f. legi potuisse pro sius P. f., praesertim cum apographum *Hicksii* (vel *Bentii*) erroribus non careat atque etiam gravioribus (cf. *Heberdey-Wilhelm Denkschr. Ak. Wien* 44, 6, 26). Rationes enim satis probabiles praesto sunt, quibus *Dextrum t. Hieropolitani* (cf. v. 18 sq. Δέξιτρον) eundem esse atque *Cassium Dextrum* veri simile efficitur. Uterque et census est in tribu Claudia et ornatus sacerdotio septemviri epulonum; atque Dexter t. Ciliciensis fuit praetor fideicommissarius — eodem magistratu functum esse *Cassium Dextrum* inde elucet, quod in rescripto imp. Antonini Pii ad eum dato agitur de fideicommissis (v. *supra*); denique Dexter is, qui postea Ciliciam administravit, militavit tribunus legionis III Aug.: facile statueris eum eo tempore tribunatu militari functum esse, cum P. Cassius Secundus, pater ut opinor eius, exercitui Africano praeesset (v. *infra* n. 521).

Quae coniectura si recte se habet, ex t. *Hieropolitano* et nomina fere plena et cursus honorum *Cassii Dextri* cognoscuntur: [P. Cass]ius [P.] f. Claudia

Dexter Augus[tanus Alpi]nus Bellicius Sollers (*cf. supra B 103*) Metiliu[s] i(?)us Rutilianus, X vir stlit[ibus iudican]dis, trib(unus) laticl(avius) leg(ionis) III Aug., [sevir eq(uitum)?] R(omanorum?) (. . . *≡* R *de lapide exceptit Wilh. Bauer a. 1914*), VII vir epulon(um), sodalis [Titius? (*hastam rectam post 'sodalis' agnovit Bauer*)], [quaest]or, trib(unus) plebis, praetor fideic[omm(issarius)], [leg(atus) le]g(ionis) IIII Scythicae, leg(atus) Aug. pr. pr. pro[vinc(iae)] Ciliciae. Pro salute eius de provincia decedentis et consulatu vota facit Lucius medicus amicus *carmine Graeco titulo adscripto.* Gr.

- 491 CASSIVS DION, nepos vel potius pronepos Cassii Dionis rerum scriptoris, consul a. 291 cum C. Iunio Tiberiano II (*De Rossi Inscr. chr. Romae 1, 32 = Diehl ILChr 4366 a; fasti*), proconsul Africae a. 295 (d. 12 m. Mart. acta s. Maximiliani ed. Ruinart 1731 p. 263 sq. = Knopf-Krueger Ausgew. Märt. Akten³ 86 sq.), praefectus urbi a. 296/297 (*chronogr. a. 354 Chron. min. 1, 66*); commemoratur in laterculo virorum nobilium, qui ad opus quoddam faciendum contulerunt VI 37118. Domus Dionis in regione X not. reg. Jordan Forma urb. Rom. p. 51 = Topogr. 2, 557 *cf. Jordan-Hülsen 1, 3, 108, 152.* Gr.

- 492 CASSIVS DIO COCCEIANVS, consul II a. 229. In consulatu altero Cassius Dio III 3511. 5587 (11773 = Vollmer IBR 32). VI 2998 = D. 2177. Arch. Anz. 1915, 245, 18. Kuzsinszky Aquincum (1934), 213, 319; ceterum Dio fasti. Δίων Κοκκιανός in codicibus (M saec. XI et Lb olim Mb saec. XV) Dionis item in subscriptione cod. Peiresciani (et Suid. s. ἐπιστάτης Adler) et in libris excerptorum de leg.; βιβλίον Κασσιανού Κοκκιανού ἢ Κοκκίου Δίωνος Phot. bibl. 71; Δίων ὁ Κάσσιος χρηματίσας, ὁ ἐπικλῆν Κοκκίῳ (οἱ δὲ Κοκκιανός) Suid. s. Δίων 1239 Adler; Δίων Κάσιος Κοκκειανός Tzetz. exeg. Hom. Il. p. 108, 2; 136, 17 Hermann; Κοκκειανός Κά(σ)σιος Δίων id. chil. 9, 572; alleg. hom. Il. 1 v. 32 (= Matranga Anecd. gr. 1, 42); Δίων ὁ Κοκκειανός Tzetz. ad Lycophr. 44. 516. 633. 912; chil. 6, 527; epist. 107 p. 86 Pressel; Κάσιος ὁ Δίων id. chil. 2, 84; Δίων ὁ Κάσσιος Euagr. scholast. hist. eccl. 5, 24; ceterum Dio.

Patria eius Nicaea Dio 75, 15, 3 (= Phot. l. l.); Νικαεύς Suid. Pater (M. (?) Cassius) Apronianus (*supra n. 485*) Dio 69, 1, 3, *cf. 49, 36, 4; 72, 7, 2*, quem Ciliciae legatum in provinciam comitatus est *ib. 72, 7, 2*. Romae commoratus est inde ab initio imperii Commodi 72, 4, 2 (senator *ib. 16, 3, 20, 1; 21, 1*) usque ad eius finem *ib. 17, 3; 18, 2—4*, item sub Pertinace 73, 3, 2; 10, 2. Ab hoc imperatore (a. 193) cum aliis honoribus affectus tum praetor designatus est *ib. 12, 2; praetor ergo fuit a. 194*. Didium Iulianum timuit, quod in eum accusator nonnullas causas obtinuerat *ib. Iuliano diem imperii celebranti (d. 28 Martii 194) adfuit ib. 14, 2. 4. 5*. In senatu fuit, cum M. Silio Messalla consule auctore imperium Iuliano abrogatum

et Septimius Severus imperator nuncupatus est *ib.* 17, 3. 4. Divinis honoribus interfuit, quibus Septimius Severus Pertinacis memoriam coluit 74, 4. 5. Mense Decembri a. 196 adfuit ludis circensibus 75, 4. A. 205 fuit in senatu 76, 5, 2; 8, 2—7. Consul I *suffectus anno incerto sub Severo* 76, 16, 4, *cf.* 60, 2, 3 ἡμεῖς οἱ ὑπατευκότες, *non diutius duobus mensibus, cf.* 43, 46, 5. Comes Caracallae Nicomediae hieme 214/5 fuit 77, 17, 2. 3; 18, 4; 78, 8, 4. 5. In senatu adfuit, cum Macrinus per litteras imperium se adeptum esse (*m. Aprili 217*) nuntiavit 78, 37, 5; 38, 2. A Macrino (*a. 217/8*) Pergamo et Smyrnae praepositus est (*curator vel legatus ad corrigendum statum civitatum*); ibi hieme a. 218/9 etiamtum fuit 79, 7, 4 (= *Phot. l. c.*); in Asia degebat *circa a. 221 ib.* 18, 3; tum tempore opinor Hierapoli Charonium illud vidit 68, 27, 3. Inde in Bithyniam profectus aegrotavit, dein *proconsul* Africae (τὴν ἐν τῇ Ἀφρική ἡγεμονίαν, *tot annos post consulatum non iam legatus exercitus Africani fuisse potest, id quod crediderunt G. Vrind De Cassii Dionis vocabulis 158—163. 165. Cagnat Rev. ét. anc. 21, 185 alii*) in eam provinciam se contulit; simulatque in Italiam reversus est, legatus Augusti (pr. pr.) in Dalmatiam indeque in Pannoniam superiorem missus est 80, 1, 2. 3 (= *Phot.*); 49, 36, 4. Ob disciplinae militaris severitatem, qua in Pannonia usus est, praetorianis invisus 80, 4, 2, quare ne militum ira perverteretur, imperator Severus Alexander consulatum alterum in Italia extra Romam gerere eum iussit 80, 5, 1. Consul II a. 229 cum Severo Alexandro Augusto III 80, 2, 1. *Phot.*; *vide supra; fasti.* Romam et in Campaniam ad imperatorem venit, a quo pedibus aeger in patriam dimissus est, ubi reliquum vitae spatium agere in animo habuit 80, 1, 3; 5, 2 (*Phot.*). Capuae et antea moratus erat, quotiens in Italia fuerat, ut ob tranquillitatem loci historiis suis conscribendis vacaret 76, 2, 1.

Cum Dione Cocceiano rhetore item Bithyno parentela nescio qua coniunctus fuerit. Ex posteris eius Cassius Dion consul ordinarius a. 291 (is qui praecedit) videtur.

Sub initium principatus Septimi Severi librum edidit de somnis et prodigiis (περὶ τῶν δνειράτων καὶ τῶν σημείων, *idem putat Christ-Schmid 2^e, 796, 11 opus quod Suid. ἐνόδια nuncupat; inde sumpta sunt, quae narrat 74, 3*), qui cum imperatori placuisset, somnio monitus historiam Romanorum primum temporum suorum, dein ab origine (ab adventu Aeneae *Phot.*) ad finem Severi memoriae tradidit annis viginti duobus, reliquam additurus, quoad vita suppeditasset 72, 23, *cf.* 78, 10, 1. 2; 1, 1—3; 2, 4, p. 1. 3 sq. 12 Boiss.

Historias Romanas usque ad alterum consulatum suum scripsit libris octoginta *Phot. Suid.*, qui extant partim integri partim excerpti. *Suidas cum dicit ἔγραψε Περσικά confundere eum videtur cum Dinone Colophonio; idem Dionis opera enumerat ΓΕΤΙΚΑ (quae immo sunt Dionis*

- Prusensis*), τὰ κατὰ Τραιανόν *quae pars videtur historiarum*, βίον Ἀρριανοῦ τοῦ φιλοσόφου (*scil. Flavii Arriani qui item Bithynus erat*). Cf. *Christ-Schmid* 2⁶, 795—799. *G. Vrind De Cassii Dionis vocabulis* (1923), *non sine quibusdam erroribus*. *Schwartz RE* 3, 1684—1722. *St.*
- 493 Cassius Festus, cui Severus et Antoninus rescripserunt *Marcian. dig.* 48, 13, 6; *fortasse magistratus vel praeses*. *Gr.*
- 494 Cassius Hadrianus, cui divus Pius rescripsit *Marcian. dig.* 36, 1, 32 (31), 1; *idem potest esse Cassius proconsul sub Antonino Pio supra n. 475 (at v. infra Claudius Hadrianus n. 882)*. *Fortasse parentela coniunctus cum C. Ca[ssio? S]tatio Severo Ha[driano] VI 37067*. *Gr.*
- M. CASSIVS HORTENSIVS PAVLINVS *v. infra sub Hortensiis*.
- 495 C. CASSIVS INTERAMNANVS PISIBANVS PRISCVS, praetor a. 100 VI 451 = D. 3619. Cf. *supra n. 476*. *Gr.*
- 496 L. CASSIVS IVVENALIS, consul (suffectus) cum Q. Pomponio Musa d. 27 m. Dec. a. inc. imperante Antonino Pio intra a. 151 et 160 (*excluduntur anni 152—155, quorum consules cuncti fere noti sunt tam ordinarii quam suffecti*) III p. 884 sq. cf. p. 1990 duo diptycha ex eodem aere descripta, quae a. 160 vindicat Hüttl *Antoninus Pius* 2, 147 sq. *Gr.*
- 497 Cassius Ligurinus, procurator (metallorum vel ferrariarum videtur) Septimi Severi Augusti t. *Moesiacus* III 8333 (= 6313). *Frater fortasse eius qui sequitur, nisi suspicari malis Ligurini nomen errore incisum esse pro Liguris (eiusdem ac tribuni)*. *St.*
- 498 Cassius Ligus. *Tituli Ostienses XIV* 13 (1). 14 (cf. p. 612) (2). 4380 (3). *Nomen integrum t. 3; . . . assius Ligus t. 1; . . . Lig . . . t. 2*. *Tribunus cohortis quartae vigilum t. 1, tribunus praepositus vexillationis t. 3, cf. 2, circa a. 194 vel 195, cf. p. 612. Frater videtur eius qui praecedat (vel idem?)*. *Veteranus eiusdem nominis Ann. ép.* 1904, 187. *St.*
- 499 Cassius Longinus, tutor Aemiliae Pudentillae, vir gravissimus et sanctissimus *Apul. apol.* 101. *St.*
- 500 Cassius Longinus (*sic Photius lex. s. σέρφοι; Λογγίνος ὁ Κάσσιος Suid. prooem. p. 1, 7 Adler et s. Λογγίνος; ceterum Longinus*). Filius Fronto-
nidis sororis Frontonis Emeseni, cuius heres extitit *Suid. s. Φρόντων*.
Inde a pueritia cum parentibus multas terras et gentes vidit *ipse ap. Porphy. v. Plot.* 20. Athenis audivit Ammonium (Saccan) et Origenem *ib.* Ibi ipse magister Porphyrii *Euseb. praepar. ev.* 10, 3, 1. *Eunap. vit. soph. p. 7 Boiss. Suid. s. Λογγίνος*, a quo cum Porphyrius a. 267/8 (*cf. Oppermann Plotius Leben* 38 sq.) in Sicilia versaretur petiit, ut ad se in Phoeniciam veniret *Porphy. v. Plot.* 19, cf. 6. Eo magistro usa esse ad Graecas litteras dicitur Zenobia *vita Aurel.* 30, 3, quam reginam opera consilioque adiuvit *Phot. bibl.* 265. In Odaenathum scripsit λόγον *Liban. epist.* 1078 F. Occisus ab Aureliano (a. 272) *vita Aurel. l. l. Zos.* 1, 56. *Suid. s. Λογγίνος. cf. Syncell.* 721. Scripsit λέξεις κατὰ στοιχείων *Suid. prooem., alia*

Suid. s. Λογγίνος. Cf. *Ueberweg-Praechter*¹² 594 sq. *Christ-Schmid* 2⁶, 889—891. *Aulitzky RE* 13, 1401—1415. St.

- 501 c. CASSIVS LONGINVS, consul suffectus a. 30 p. C. *In consulatu* C. Cassius Longinus X 1233 = D. 6124. C. Cassius Longinus *Pomponius dig.* 1, 2, 2, 51; Cassius Longinus *Ios. ant.* 15, 406; 20, 1. *Suet. Cal.* 57, 3; *Nero* 37, 1. *dig.* 1, 9, 2. *gromat. vet.* 1, 17. 124. 399. 403; C. Cassius *Plin. epist.* 7, 24, 8. *Tac. Dio-Xiph.* 59, 29, 3. *dig.* 2, 4, 4, 2; 4, 6, 26, 7; 5, 3, 13, 4; 7, 1, 70 pr. 2; 16, 1, 16, 1; 29, 2, 25, 4. 5; 30, 37 pr.; 37, 6, 2, 5; *ceterum* Cassius vel Longinus.

Ex posteris C. Cassi Longini interfectoris Caesaris dictatoris *Tac. a.* 16, 7, cf. 11, 12. *Suet. Nero* 37, 1. *Dio l. l.* Natus ex filia (Q. Aeli) Tuberonis, quae fuit neptis Ser. Sulpici (Rufi) *Pomponius l. l.*, pater videtur L. Cassius Longinus consul a. 11 p. C. (*is qui sequitur*), frater (maior) L. Cassius Longinus consul ordinarius a. 30. Praetoram (*ca. annum* 27) memorat (Titius) Aristo *ap. Pomponium dig.* 29, 2, 99, ubi traditur sanctum (*legendum* fortasse Gaium) Cassium praetorem, cf. Gaium Cassium *ib.* 4, 6, 26, 7. Consul suffectus per secundum semestrem a. 30 cum L. Naevio Surdino (*errore* Quartino *Pompon. l. l.*) X 1233. A. 40/1 proconsul Asiae *Dio l. l.* *Suet. Cal.* 57, 3, eum imperator Gaius oraculo monitus, ut a Cassio caveret, vinctum Romam duci iussit *ib.*, sed nece Gai servatus est. Legatus Augusti pro praetore provinciae Syriae post regem Agrippam defunctum (*a. 44*) a Claudio successor datus (C. Vibio) Marso *Ios. ant.* 20, 1. *Nummi Antiochensium* imperante Claudio cusi anno 96 aerae Caesareae (= 47/8 p. C.) *inscripti* ἐπὶ Κασσίου *Eckhel* 3, 280. *Mionnet* 5, 167, 175 (*dubitatur de nummo anni* 94 = 45/6 *Eckhel ib.* *Mionnet* 5, 167, 174, sed eo anno *Syriam certo rexit v. infra*); *Syriae* praeerat a. 49 *Tac. a.* 12, 11, ab imperatore iussus Meherdaten ad Euphratis ripam deduxit *ib.* 12, 11. 12, successor eius (C.) Ummidius (Durmius) Quadratus a. 51 certe *Syriam* administravit *Tac. a.* 12, 45. Quomodo in Iudaeos se gesserit *Ios. ant.* 15, 406; 20, 7 (*a. 45 ib.* 20, 11—14). A. 58 ad seditionem Puteolanorum sedandam delectus est, sed quia severitatem eius non tolerabant, precante ipso ad Scribonios ea cura translata est *Tac. a.* 13, 48. Sententiam in senatu dixit a. 58 (*vel* 59) *ib.* 13, 41, a. 61 *ib.* 14, 42—45. L. (Iunium) Silanum (Torquatum), filium fratris (Iuniae) Lepidae uxoris, quem educaverat *ib.* 15, 52, ad res novas moliendas impulsisse insimulatus a. 65, simul ei obiectum est, quod inter imagines maiorum C. Cassi percussoris Caesaris retinisset *ib.* 16, 7. 8. *Suet. Nero* 37, 1, senatus consulto in Sardiniam deportatus est *Tac. a.* 16, 8. 9. *Pompon. l. l.* 51. 52. *Iuvenal.* 10, 16 (*Suet. l. c.* : minus accurate narrat quasi interemptus esset, item *Dio-Xiph.* 62, 27, 1, qui nomen non ponit). Revocatus a Vespasiano diem suum obiit *Pompon.* Luminibus orbatus *Suet. l. l.*

Opibus vetustis et gravitate morum praecebat *Tac. a.* 16, 7; plurimum

in civitate auctoritatis habuit *Pompon.* Domus eius postea Ummidiaei Quadratillae, dein nepotis et heredis eius C. Ummidi Quadrati *Plin. l. l.*

Uxor (Iunia) Lepida *v. supra.* — *Ab hoc ut videtur appellati Cassii vel maiores Cassiorum qui non raro in Syria inveniuntur (cf. veluti n. 500. 509. 519. A1402).*

Ea tempestate ceteros praeminebat peritia legum *Tac. a. 12, 12, cf. 14, 43.* Iuris consultus *Suet. l. l.* Auditor Masuri Sabini *dig. 4, 8, 19, 2 (cf. Arrian. Epicteti diss. 4, 3),* cui successit *Pompon.* Vir prudentissimus, iuris auctor *gromat. vet. l. l.,* magister (Titii) Aristonis *dig. 4, 8, 40.* Cassianae scholae princeps et parens *Plin. l. l.* Libros composuit iuris civilis non minus decem (*dig. 7, 1, 70 pr.*), fragmenta collegit *Lenel Palingenesia 1, 109—126. Bremer Iurisprudentiae Antehadrianae 2, 2, 9—79. Cf. Jörs RE 3, 1736—1738. Krüger Gesch. d. Quellen d. röm. Rechts² 168—170. Schanz 2, 2³, 475 sq. Teuffel 2⁷ § 298, 3. St.*

- 502 L. CASSIVS LONGINVS, consul suffectus cum T. Statilio Tauro ex kal. Iul. a. 11 p. C. *In consulatu:* L. Cassius L. f. . n. Longinus *fasti Capitol. I² p. 29. L. Ca. . . . fasti Arv. ib. p. 70. L. Cassius Longinus XII 4333 = D. 112 (X k. Octobr.). L. Cass. tessera nummularia Babelon Arethuse 5, 1928, 17 n. 34 (id. Oct.).*

Filius fortasse L. Cassii, qui cecidit in proelio Philippensi (App. b. c. 4, 135). Maritus (Aeliae) Q. Aelii Tuberonis iuris consulti filiae Pompon. dig. 1, 2, 2, 51. Pater L. Cassii Longini cos. ord. a. 30 (n. 503) et C. Cassii Longini cos. suffecti anni eiusdem (n. 501). Lucius filius severa patris disciplina eductus Tac. a. 6, 15. — Ancilla Cassi [L]ong[ini] nescio cuius VI 22946. — Cf. supra n. 477. Gr.

- 503 L. CASSIVS LONGINVS, consul a. 30 p. C., honoratur a Sextanis Arelaten-sibus t. urbano *Bull. com. 56, 318 = Ann. ép. 1930, 70. In consulatu:* L. Cassius Longinus *fasti Nolani X 1233 = D. 6124. L. Cassius fasti Arv. I² p. 71. L. Cassius Long. . . . VI 29681. L. Cassius Cassiodor. Chron. min. 2, 136. Longinus Cassius fasti Hydat. ib. 1, 220. Λογγίνος Κάσσιος Epiphan. c. haer. 23, ceterum Longinus fasti. — L. Cassius Longinus titulus. Suet. Cal. 24, 1. L. Cassius Tac. a. 6, 15. Cassius Longinus ib. 6, 45. Κάσσιος Dio exc. 58, 3, 8.*

L. Cassi Longini cos. a. 11 filius (*ex praenomine natu maior*). Severa patris disciplina eductus *Tac. a. 6, 15. XV vir sacris faciundis tit. Legatus pro pr. Ti. Caesaris Augusti (nescio cuius provinciae) tit., ante consulatum ut videtur. Consul tit. cum M. Vinicio per primum semestrem a. 30 v. supra. Consularis Suet. l. l. Hic videtur Κάσσιος, qui a. 30 auctore Seiano contra Drusum Germanici filium (in senatu) egit Dio exc. 58, 3, 8 (Exc. de virt. 2, 320, 192 Roos). Idem sine dubio significatur Tac. a. 6, 2, ubi traditur principio anni (32) Scipiones et Silanos et Cassios in senatu censuisse, ut Liviae Drusi Caesaris uxoris memoria damnaretur et bona*

- Seiani in fiscum cogerentur. A. 33 Tiberius ei Drusillam, Vinicio (*qui collega eius in consulatu fuerat*) Iuliam Germanico genitas coniungit superque ea re senatui scribit, levi cum honore iuvenum *Tac. a. 6, 15. Suet. Cal. 24, 1. Dio 58, 21, 1 (nominibus Cassii Viniciique omissis)*. A. 36 cum tribus aliis progenis Tiberii aestimandis detrimentis gravi Aventini incendio acceptis deligitur *ib. 6, 45*. Gaius Caesar Drusillam ei abduxit *Suet. l. l.*, M. Aemilio Lepido in matrimonium dedit (*v. supra A 371*). — Patronus Arelatensium *tit. Cf. supra n. 477*. — Facilitate saepius quam industria commendabatur *Tac. a. 6, 15. Gr.*
- 504 L. CASSIVS LONGINVS, C. f., et L. Calpurnius L. f. Piso II vir(i) posuerunt *t. Polensem V 54; ille nominatur etiam in t. L. Cassii Longini l. Phoebi Tergestino V 583. Fuit ni fallor aetate liberae rei publicae; v. supra n. 288. Gr.*
- 505 Cassius Longus, praefectus castrorum a. 69 *Tac. h. 3, 14. St.*
- 506 CASS[I]VS MANILIANVS, clarissimus vir, Cassiae Maniliae aviae posuit *t. VIII 23801 Furnitanum ut videtur. Gr.*
- 507 L. CASSIVS MARCELLINVS, legatus Aug. pr. pr. (Pannoniae inferioris), consul designatus, Urbi Romae dedicavit *t. III 10470 = D. 3925 Aquincensem. Provinciae prae fuerit necesse est ante a. fere 214, quo Pannonia inferior legato consulari permissa est (cf. Ritterling Archaeol. Ertesitö 41, 296). Fortasse idem atque Cassius Pius Marcellinus n. 516, qui breviori nomine Cassius Marcellinus appellabatur. Gr.*
- 508 CASSIVS MAXIMVS, proconsul (Achaiae) *sub finem principatus Traiani (a. 116/117 ut videtur) IG 9, 1, 61 t. Dauliensis. In proconsulatu eum excepit Valerius Severus ib. Gr.*
- 509 Cassius Maximus, ὁ κράτιστος *Artemidor. onirocrit. 4, 1. Ad eum Artemidorus priores tres libros onirocriticorum misit 1 prooem.; 1, 82; 2, 70; 3, 1. Eum ut rhetorem nimiis effert laudibus 1 prooem ex. 2, 1, item ob sapientiam 2, 70; 3, 1, Phoenicem significare videtur 3, 66. Itaque ab eo fortasse non diversus (cf. O. Hirschfeld ap. F. S. Krauss, Artemidoros aus Daldis, Symbolik der Träume p. VIII) Maximus, Tyrius, philosophus Platonius, qui versabatur sub Commodio Romae Suid. saepius inscriptio codicum τῶν ἐν Ῥώμῃ διαλέξεων τῆς πρώτης ἐπιδημίας (sed cf. Hobein in ed. p. LVI sq.). Verissimi Caesaris (sc. Marci qui postea imperavit) praeceptor Eusebius (Hieronym. chron. Ol. 232 p. 203 bH.; arm. 221 K.; Syncell. 663) confundens eum cum Claudio Maximo philosopho stoico. Extant dissertationes (διαλέξεις) eius et philosophumena ed. Hobein 1910. Incertum num idem sit Σιδώνιος σοφιστής qui Athenis docebat Lucian. Dem. 14 (cf. Funk Philol. Suppl. 10, 626, 180). Cf. Christ-Schmid 2^e, 767 sqq. Ueberweg-Praechter¹² 551. 155*. 176*. Kroll RE 14, 2555—2562. St.*

- 510 **Cassius Mont[anus]**, procurator Augusti provinciae (*cuius nomen excidit*) *t. Arelatensis XII 671.* St.
- 511 **CASSIVS PAPIRIVS**, consul *vita Clodii Albini 10, 11. 12 in epistula (ficta) imp. Marci.* Gr.
- 512 **Cassius Patavinus**, homo e plebe, quem levi exilio punire Augustus satis habuit, cum convivio pleno proclamasset neque votum sibi neque animum deesse confodiendi eum *Suet. Aug. 51, 1.* St.
- 513 **M. CASSIVS PAVLLINVS**, III vir aere argento auro flando feriundo, tribunus militum legionis I Italicae, quaestor provinciae Macedoniae, ab actis senatus *VI 1373 t. sepulchralis. Fortasse parentela coniunctus cum M. Cassio Hortensio Paulino praetore urbano VI 318 et cum Iulio Ca[s]sio Paulino, qui memoratur inter pueros clarissimos in actis lud. saec. a. 204 Not. d. sc. 1931, 345.* Gr.
- **IVLIVS CA[S]SIVS PAVLINVS.**
- 514 **L. Cassius Petraeus.** *Honoratus t. Delphico Ditt. Syll.³ 825 C (1)., nominatur ib. A (2). B (3). Tria nomina t. 1—3, Petraeus Plut. Dercii filius t. 2. [3]. Origine Hypataeus t. 3, postea civitate Delphica ornatus videtur. Sacerdos in patria t. 1. Delphis epimeletae simul agonothesia Amphictyonum munere bis functus est (a. fere 99 et 103, cf. West Class. Phil. 23, 263) t. 1. 2. Plut. quaest. conv. 5, 2, 1, p. 674 F. Amicus Plutarchi ib. et de Pythiae orac. 29, p. 409 B.* St.
- 515 **C. Cassius Philiscus**, filius C. Cassi Asclepiodoti *t. Nicaeensis CIG 3759; v. supra n. 486.* St.
- 516 **CASSIVS PIVS MARCELLINVS** memoratur in actis lud. saec. a. 204 *VI 32327. 32328. Not. d. sc. 1931, 342 imago tab. 10. VI 32332. 32333 (1—5); pro s[alute] eius positus est t. III 13371 Aquincensis (6), titulum qui posuit vix fuit h(eres) Marcellini, malim supplere h(ospes).*
Cassius Pius Marcellinus t. 1 v. 10; Cassius Pius Marc t. 3 v. 31; [C]assius M[arcell]inus t. 2 v. 3; s Marcellinus t. 4 v. 3; rcelli . . . t. 5 v. 2. Casius (sic) Pi . . Marcellin[us] t. 6. — (Tribunus) laticlavus legionis II adiutricis t. 6. Quaestor designatus, XV vir sacris faciundis a. 204 t. 1—5 (cf. Diehl S. Ber. Ak. Berl. 1932, 789). — Idem potest esse L. Cassius Marcellinus n. 507. Ab hoc non diversum esse D. Pium(?) Cassium n. 479 suspicatur Ritterling Archaeol. Ertesitö 41, 294, 17 vix recte. Gr.
- 517 **M. Cassius Pollio**, frater M. Cassi Agrippae *II 2212 (errore typographiae editum est 2112).* St.
- 518 **L. Cassius Princeps**, tibicen, agnomine Cappa *t. Amerinus XI 4424 = D. 5239. Idem fortasse, ut vidit Buecheler Rh. M. 1882, 332 sq., Princeps tibicen, 'operam Bathyllo solitus in scaena dare' Phaedr. 5, 7.* St.
- 519 **C. Cassius Salamallas** (*traditur ΣΑΛΑΜΑΜΑΝ*), procurator Traiani Augusti Germanici (*inter a. 98 et 102*) Lyciae et Pamphyliae et Galatiae

- (ΛΥΘΙΑΣΤΑΙ ΠΑΜ . . . Τ. Σ ΠΑ . . . ΛΑΤΙΑΣ), honoratus publice Cauni *Journ. Geogr. Soc.* 12 (1842), 158, 1. *Natione ut videtur Syrus, cuius avus fortasse civitatem accepit a C. Cassio Longino legato Augusti pro praetore provinciae Syriae imperante Claudio (supra n. 501).* St.
- 520 Cassius Salanus, avunculus Zenodori statuarii, praeceptor Germanici Caesaris *Plin. n. h.* 34, 47; participem studii Salanum (v. 1) Germanicus Caesar habere solet *Ovid ex P.* 2, 5, 42 sqq. St.
- 521 P. CASSIVS SECVNDVS (tria nomina exhibent tituli 1—4. 6. 7, . . . sius Secundus t. 5), legatus Aug. pr. pr. (exercitus Africani) VIII 19132 (1). 19133 = D. 5977 (2). 19134 = D. 5977 a (3) cippi terminales Siguitani ab eo positi, sub Hadriano tituli Lambaesisani VIII 2534 (4), *Bull. tr. hist.* 1904, 202, 33 (mutilus) (5) intra a. 135 et 138 cf. t. 5 (duorum de quibus cogitari potest supplementorum H[adriano Aug.] pont. [max. trib. pot. XX] II cos. III vel [imp.] II cos. III hoc mihi magis probatur). Consul (suffectus) cum M. Nonio Muciano a. 138 VIII 11451 = 23246 v. 10. 25 s. c. ^{tum} de nundinis saltus Bequensis (6) d. 15 m. Oct. (v. 25), d. 13 m. Dec. t. urbanus *Not. d. sc.* 1933, 433, 4 (7). *Idem fortasse [Secu]ndus legatus Aug. pr. pr. Cappadociae imperante Antonino Pio, si quidem in nummo Caesareae Cappadociae Babelon Coll. Wadd. 6766 (= Münsterberg Beamten. 173) ab altera parte inscriptionem exhibente [ἐπι] υνδο . vere nominatus fuit praeses provinciae. — Pater ut opinor P. Cassii P. f. Claudia Dextri (n. 490), in quo vide.* Gr.
- 522 Cassius Severus, cuius libidine commotus Augustus e lege maiestatis cognitionem de famosis libellis tractavit anno p. C. 12 (cf. *Dio* 56, 27, 1) *Tac. a.* 1, 72, cf. *Suet. Aug.* 55; senatus decreto scriptis eius abolitis (v. infra) exul in Cretam missus est atque illic eadem actitando recentia veteraque odio advertit bonisque exutus interdicto igni atque aqua a. 24 Seriphum amotus ibi consenuit *Tac. a.* 4, 21. Vicesimo quinto exilii sui anno in summa inopia mortuus est *Hieronym. chron. Ol.* 202, p. 176b) H. Sordidae originis, sed orandi validus *Tac. a.* 4, 21; celeberrimus orator *Plin. n. h.* 7, 55; orator egregius *Hieronym. l. c.* Iudicia de eloquentia eius *Sen. contr.* 3 pr. 1—8. *Quintil.* 10, 1, 116. 117. *Tac. dial.* 19. 26. (L.) Nonium Asprenatem, Augusti amicum, veneficii accusavit defendente C. Asinio Pollione *Quintil.* 10, 1, 22; 11, 1, 57. *Suet. Aug.* 56, 3. *Plin. n. h.* 35, 164, cf. *Dio* 55, 4, 3 (ad annum a. C. 9). Multi Severo Cassio accusante absoluti sunt, qua de re Augustus iocatus est *Macrob. sat.* 2, 4, 9. Reum defendit neminem nisi se ipsum *Sen. contr.* 3 pr. 5. Accusatus est a (Paullo) Fabio Maximo *ib.* 2, 4, 11; ad eum spectare videtur *Dio* 55, 4, 3: accusatum de moribus Augustus absolvit, cf. *Sen. contr.* 3 pr. 5: materiam dicendi nisi in periculis suis habuit. Causam quandam contra M. Pomponium Marcellum egit *Suet. gramm.* 22.
- Orationes scriptas edidit, sed quae dicebat meliora erant quam quae

scribebat *Sen. contr.* 3 pr. 3. 4. Tamen non tantum infra se cum declamaret, sed infra multos erat; itaque raro declamabat *ib.* 7. Rixae eius cum (L.) Cestio (Pio) *ib.* 16. 17, (T.) Labieno invisissimus *ib.* 10 pr. 8, iudicium eius de (Q.) Vario Gemino *id. suas.* 6, 11, Publili (Syri) amator *id. contr.* 7, 3, 8. Dicta eius *ib.* 2, 4, 11; 4 pr. 11; 7, 3, 8; 9, 3, 14; 10 pr. 8; 10, 5, 20. *Quintil.* 6, 1, 43; 3, 27. 78. 79; 8, 2, 2; 8, 3, 89; 11, 3, 133. *Suet. l. c. Plut. quom. adul. ab amico internosc.* 19 p. 60 D, sententiae *Sen. contr.* 9, 2 (25), 12; 10, 4, 2. 25, color *ib.* 7, 3, 10. Acerbitas eius *Quintil.* 10, 1, 117; 12, 10, 11, cf. 6, 3, 27 (inde in Cassium Severum inscriptum est *Hor. epod.* 6 in codd. nonnullis et *Ps. Acro, perperam omnino, cf. Kiefling-Heinze ad Hor. l. l.*); famosos libellos in viros illustres eum edidisse ex *Tacito ll. cc. apparet*; originem gentis Vitelliorum detrectavit *Suet. Vitell.* 2, 1; scripta eius senatus consulto abolita imperator Gaius requiri et esse in manibus lectitarique permisit *id. Cal.* 16, 1. Auctor *Plinii n. h. ind. l.* 35. Cassius Severus ad Maecenatem adfertur *Charis.* 1, 104 p. 132 B = *Priscian. GL* 2, 333. Cassius Severus *Diomed. GL* 1, 371.

Corporis magnitudine conspicuus *Sen. contr.* 3 pr. 3, Armentarii mirmillonis ei obiecta similitudo est *Plin. n. h.* 7, 55. Maleficae vitae *Tac. a.* 4, 21; gravitas deerat vitae *Sen. l. l.* 4. — *Inter historicos qui laudatur Cassius Minuc. Fel.* 23, 9 *Martin. Lact. inst.* 1, 13, 8 *idem a Tertuliano apol.* 10 = *ad nat.* 2, 12 errore sine dubio Cassius Severus nuncupatur. Plane incertum num hic Cassius ad Tiberium II *Priscian. GL* 2, 489 = *Diomed. ib.* 1, 373 (Accius Cassius ad Tiberium secundo) et Cassius *Priscian. GL* 2, 380. Cf. *Brzoska RE* 3, 1744—1749. *Teuffel* 2⁷ § 267, 11. *Schanz* 2, I³, 480—482. St.

— C. CA[SSIVS?] STATILIVS SEVERVS HA[DRIANVS] v. *infra* sub *Statiliis*.

523 . . . LIVS CASSIVS TAVRINVS, frater Arvalis, magister factus a. 155 in annum sequentem VI 2086 acta *Arv. Genti Statiliae eum adscripsit Henzen sine idonea causa.* Gr.

524 (CASSIA), (C. f.); eius et Paulli alicuius libertus VI 4497: C. Cassio (mulieris) et Paulli [l.] Epigono. V. *supra* vol. 1 *Add. A* 373. Gr.

— (AVIDIA CASSIA) ALEXANDRIA v. *supra* A 512.

525 PAVLLA CASSIA, filia Sulpiciae Ser. f., quae Iunoni Lucinae 'pro Paulla Cassia filia sua' dedicavit t. urbanum I² 987 = VI 361 = D. 3103. *Postrema liberae rei publicae aetate fuisse videntur. Cf. quae exposuit Münzer RE* 4 A 879. Gr.

526 Cassia Cyrina, coniux praefecti (cuius nomen excidit) classis praetoriae (*Misenensis vel Ravennatis*) t. Caesariensis *Mauretaniae Ann. ép.* 1900, 125. *Aetate Valeriani.* St.

527 Cassia (traditur ΚΑΙΣΣΙΑ) Le[p]jida, mater Iuliae Berenicae, quae dicitur

- e posteris regis Seleuci Nicatoris, T. filiae, uxor igitur videtur T. (Iulii) t. *Laodicensis ad mare CIG 4471 = Ditt. Or. Gr. 263*, quem posuit filiae a. 116. St.
- 528 Cassia Manilia, avia Cassi Maniliani VIII 23801. St.
- 529 CASSIA PATERNA a filiis honoratur titulis duobus gemellis (e quibus unus evanidus) *Lorii repertis XI 7729 a. b (1. 2)*, memoratur in t. *agri Tusculani mutilo XIV 2515 (3)*. — Cassia Paterna t. 1. 2. . . . sia Paterna t. 3. — Clarissima femina t. 3. Iulii Aspri consulis (*I a. inc. II a. 212*) uxor t. 1. 2. 3; Iulii Camilii Aspri (*consulis a. 212?*), Iulii Severi Calidi, Camiliae Aequae mater t. 1. 2 cf. 3. Gr.
- 530 Cassia Sabina, uxor Aureli Rogati X 7586. St.
- 531 CASTA, Caecilii Classici (*supra n. 32*) uxor, in causa mariti mortui a Plinio apud senatum accusata absoluta est *Plin. ep. 3, 9, 19, 29, 34*. Gr.
- 532 . . . IA CASTA SI NILLA memoratur in fragmento actorum lud. saec. a. 204 inter puellas, quae carmen cecinerunt *Not. d. sc. 1931, 345 v. 89*. Gr.
- Maria Casta.
- 533 Castelius (Καστέλιος pars codd., alii Καστήλιος, Κατέλλις vel sim.), praeses (ἡγεμών) (Galatiae) acta *Pauli et Theclae 14. 15*. Catellius legendum esse statuit *Froehner Philol. S. 5, 70*. Num vere fuerit legatus Galatiae, iure dubitaveris, praesertim cum ib. aliis locis ἀνθύπατος (proconsul) dicatur. Gr.
- 534 Castellanus, libertus, (Iunii) Gallionis simillimus *Plin. n. h. 7, 55, cf. ed. Ian-Mayhoff 2^a p. 20*. St.
- 535 CASTINVS, v(ir) c(larissimus), Minervae et m(agna)e d(eum) m(atri) I(deae) patriae conserv[atricib]us et n(umini) Imp. Caesaris M. Aurelii (*cognomen imperatoris perit; fuit vel Probus vel Carus*) dedicavit t. *Legionensem Boletín de la Real Acad. de la Historia 58 (1911), 229*. Gr.
- C. IVLIVS SEPT(IMIVS) CASTINVS.
- 536 Castor, gladiator vel histrio vel simile quid *Hor. epist. 1, 18, 19, cf. Porphy. ad l. l.* St.
- 537 Castor, Augusti libertus a memoria (μνήμην, traditur γνώμην, emendavit *Hirschfeld K. V.² 335, 1*) et a cubiculo, Septimium Severum in Britannia comitatus *Dio exc. 76, 14, 1. 2. 5*, ab Antonino post Severi obitum occisus est *id. 77, 1, 1*. St.
- Antonius Castor.
- ACCIA ASCLEPIANILLA CASTOREA.
- 538 Castr, procurator provinciae Africae t. *Arelatensis XII 671*. *Plane incertum num idem sit Castricius Proculus*. St.
- 539 Castricius, qui Κηπουρικά scripsit, auctor *Plinii n. h. ind. l. 19*. St.
- 540 Castricius, per quem Augustus de coniuratione (A. Terenti Varronis)

- Murenæ (*anno a. C. 23*) cognoverat, reus imperatoris precibus ereptus est *Suet. Aug. 56, 4. Idem fortasse is qui sequitur.* *St.*
- 541 A. Castricius, Myriotamenti filius, tribunus militum, praefectus equitum et classis, vigintisexvir *t. Lanuvinus XIV 2105 = D. 2676, cf. add. 3, p. CLXXIX. Vigintisexviratus Augusti aetatem vel paulo priorem indicat, potest igitur esse idem qui praecedit.* *St.*
- 542 T. Castricius, rhetoricae disciplinae doctor, qui habuit Romae locum principem declamandi ac docendi, summa vir auctoritate gravitateque et a divo Hadriano in mores atque litteras spectatus, magister Gellii *Gell. 13, 22; 11, 13; laudatur ib. 1, 6; 2, 27. 'Castricius noster' ut vivus nominatur Fronto ad am. 2, 2 p. 190 N. (= 1 p. 308 Haines), cf. p. 163.* *St.*
- 543 Castricius Firmus, sectator Plotini amicus Porphyrii, qui in eum scripsit de abstinencia (*περί ἀποχής ἐμψύχων*) *Porph. de abst. 1, 1; 2, 1; 3, 1; 4, 1. Plotinum in Campania morientem a. 269 ex praediis suis prope Minturnas sitis fovit Porph. vita Plot. 2. 7. Idem fortasse Firmus, cuius sententiis usus est Marinus Damasc. vita Isid. Phot. bibl. 242, p. 351 a = 142, 275 Westerm. Vix idem Castricius Nicaeensis, qui scripsit de Homero Suid. s. Ὅμηρος O 251 Adler (in apparatu) auctus ex cod. Vindob., Hom. ed. Allen 5 p. 256 suspectae ut videtur fidei, cf. Adler Herm. 67, 363—366.* *St.*
- 544 Castricius Proculus, praefectus castrorum Alexandreae ad Aegyptum *III 6608 = D. 2394.* *St.*
- [T]i. Iulius Aquilinus Castricius Saturnin[us] Claudius Livianus *v. infra n. 913.*
- 545 Castricus, poeta et amicus Martialis 6, 68; 7, 4. 42; ad eum dedit *praeterea* 6, 43; 7, 37. *St.*
- 546 Castrius Cinna, vir egregius, procurator Augusti ducenarius honoratus publice Miletī, cum munere archiprytanidis iterum fungebatur Antonius Apollodorus (*supra A 813*) *Rev. arch. 28 (1874) 109 sq.* *St.*
- 547 Castus (*potius quam* Castor), centurio in Aegypto sub A. Avillio Flacco praefecto *Philo in Flacc. 11, 86 p. 135 sq. R.* *St.*
- L. Artorius Castus.
- L. Fulvius Kastus Ful
- IVLIVS CASTVS.
- M. TINEIVS OVINIVS CASTVS PVLCHER.
- Valerius Statilius Castus.
- L. Iulius Cat
- Q. PO[MPEIVS?] . . . CAT
- C. Iulius Annius Maximus Catapalianus.
- C. CATELIVS MODESTINVS *v. C. Catilius Modestinus.*
- AELIA CATELLA.

— Catellius (?) v. Castelius (?).

— L. POMPEIVS VOPISCVS C. ARRVNTIVS CATELLIVS CELER.

- 548 L. Catellius Livianus. Pro salute imperatoris Gordiani et Sabiniae Tranquillinae posuit titulos *Mauretaniae Caesariensis VIII 9963 (male lectus, cf. 21798) (1). 21557 (2). 21559 (3). Miliarii eiusdem provinciae VIII 22621 (4). Ann. ép. 1903, 95 (5).*

Lucius Catillius Livianus t. 4; L. Catellius Livianus t. 5; Catellius . . . t. 1; Cate . . . t. 3; Livian. t. 2. Procurator Mauretaniae Caesariensis sub finem imperii Gordiani t. 1—3 et sub Philippo t. 4. 5. St.

- 549 Catianus. Ad eum Martialis 6, 46. St.

- 550 P. Catienus Philotimus (cf. *Dellefsen Rh. M. 1863, 236*) patronum adeo dilexit, ut heres omnibus bonis institutus in rogam eius se iaceret *Plin. n. h. 7, 122. Aetatis incertae.* St.

- 551 P. CATIENVS SABINVS honoratus publice t. *Abellinate Not. d. sc. 1928, 381 (1), memoratur in cippis terminalibus XIV 4704 (2—4) cf. 192 (5). Cf. Stein Herm. 65, 234 sq.*

P. Catienus P. f. Sergia Sabinus t. 1. P. Catienus P. f. Sabinus t. 2—4 cf. 5 (*nomini vestigia corrupta*). — *Cursum honorum exhibet t. 1: Quaestor, tribunus plebis, praetor, proconsul provinciae nescio cuius — vix fuit praetor proco(n)s(ule) —, praefectus aerarii militaris non ante a. 6 p. C., legatus Caesaris Aug. (Augusti vel Tiberii) legionis vel potius provinciae alicuius. Inter curatores riparum et alvei Tiberis, qui praesidente C. Antistio Vetere cos. a. 23 (supra A 772) ex s. c. terminaverunt, nominatur loco quarto t. 2—4 cf. 5. Utrum hoc officio functus sit praetorius post legationem, ut statuit Stein l. l., an curae alvei Tiberis ut muneris extraordinarii mentio in t. 1 omissa sit, in medio relinquendum. — Patronus (Abellinatum) t. 1. — Pater fortasse eius qui sequitur.* Gr.

- 552 T. [CA?]TIENVS SABINVS. In t. *Cyprio Bull. hell. 51, 153 = SEG 6, 834, ubi memoratur Τίτος . . . Τίηνος Σαβείνος, legatus pro pr. T. Cominii Proculi proconsulis (Cypri) a. 43 p. C., restituendum esse [Κα]Τίηνος, non [Λαρ]Τίηνος, ut visum erat editoribus, coniecit Stein Herm. 65, 235. Quae coniectura confirmatur t. sepulchrali VI 14580, quem Maria N. f. Modia T. Vibi Catieni Sabini (uxor) filio P. Catieno T. f. Sergia Festo pupillo posuit.* Gr.

- 553 Catiena, scortum nobile videtur *Iuvenal. 3, 133.* St.

- 554 Catilina, qui latine scripsit de re militari *Lyd. de mag. 1, 47.* St.

— L. Catillius Livianus, v. Catellius.

- 555 C. CATILIVS MODESTINVS (*non Catelius cf. VI 32385*), frater Arvalis, magister factus a. inc. VI 2095 cf. 32385 acta Arv., aetate fere imp. Marci ut videtur. Gr.

- 556 CN. CATILIVS SEVERVS, ex posteris L. Catilii Severi cos. a. 110 II a. 120 (n. 558) ut videtur (*quod Catilius Severus n. 557, huius puto filius,*

appellatur cognatus imp. Alexandri vita Alex. 68, 1, inde fortasse potest explicari quod necessitudo intercedebat inter L. Catilium Severum et domum imperatoriam; cf. n. 558). Frater Arvalis a. 183 VI 2099 cf. 32386 acta Arv.; idem fortasse memoratur ib. 2098 v. 6 (Cn) a. inc. Marci. — Pater ni fallor eius qui sequitur (vix idem putandus est). Vel hic vel filius Κατίλλιος Σεβήρος proconsul Asiae, qui commemoratur in t. Thyatireno CIG 3509 = IGR 4, 1281 (propter Aureliae Pontianae nomen t. imperatore Marco vix antiquior videtur). Gr.

- 557 CN. CATILIVS SEVERVS, *filius ut opinor eius qui praecedat, frater Arvalis adfuit in collegio a. 213 VI 2086, a. 218 ib. 2104 cf. 32388 acta Arv. Idem sine dubio Catilius Severus, cognatus imp. Severi Alexandri, vir omnium doctissimus, qui in consilio imperatoris fuit vita Alex. 68, 1. Utrum hic an pater eius proconsul Asiae fuerit (v. n. 556), parum constat. Cf. praeterea supra A 1309. Gr.*

- 558 L. CATILIVS SEVERVS IVLIANVS CLAVDIVS REGINVS, consul I suffectus a. 110, II ordinarius a. 120, honoratus titulis (permutilis) *Antiatino nunc deperdito X 8291 = D. 1041 cf. vol. 3 p. CLXXXIII (1), Thysdritano Cagnat-Merlin Inscr. d'Afr. 43 (2), quos restituit et optimo iure huic vindicavit Merlin. Idem fortasse memoratur in t. Cadyandis rep. TAM 2, 668, minus accurate Ditt. Or. Gr. 563 (3). Non ad hunc sed ad Cn. Claudium Severum cos. II a. 173 pertinet t. Ephesius Inscr. Br. Mus. 3, 2, 539 (cf. infra n. 1024).*

In consulatu primo: . . Catilius Severus Not. d. sc. 1932, 190 tab. 2 v. 20 fasti Ostienses, altero L. Catilius Severus VI 2080 acta Arv. 9100 (= D. 1850). 27041. L. Catilius Severus VIII 8239 cf. 20076. . . . Κατίλλιος Σεουήρος Riv. Ist. arch. 2, 1930, 63. . . . atilius Severus BGU 7, 1689. Catilius Severus vita Pii 2, 9. Severus Ps. Euseb. ap. Harnack Gesch. d. altchristl. Litt. 1, 585 (quem locum attulit Stech Klio Beih. 10, 43), tt. complures, fasti (errore Servilius vel Servilianus Chron. min. 1, 285. 421. 694; 2, 141). — . . Catilius Cn. f. us Iulianus Cl. R . . . nus t. 1 (errore C. Atilius legere sibi visi sunt priores). L. Cat. lius C[n. f. Cla]u. Sev. rus I. lia . . Claudius . eg. nus t. 2. . . . τιλίος Σευήρος t. 3. Catilius Severus Plin. ep. 1, 22; 3, 12. vita Hadr. 5, 10; 15, 7 (Catalium libri); 24, 6 (Atilius Severus traditur). vita Marci 1, 4. 9. Σεουήρος Dio exc. 75, 9, 6 (v. infra).

Cn. f. t. 1 cf. 2. Claudia tribu t. 1 cf. 2. Cursum honorum usque ad proconsulatum Africae exhibent tt. 1. 2 ordine inverso (nisi quod in t. 1 praetura officiis praetoriis praemittitur); in t. 2 omittuntur dona militaria, fortasse etiam (nisi perierunt) mentiones aedilitatis vel tribunatus plebis et praefecturae frumenti dandi. [Qua]est[or pro pr. prov.] Asiae t. 1. 2. (In v. ultimo t. 2 Merlin cum agnoscere sibi visus esset Q R, restituit [VI vir e]q[uitum] R[omanorum], nescio num recte). Tribunatus vel aedili-

tatis mentio in t. 1 excidisse, in t. 2 deesse videtur. Praetor urbanus t. 1. 2 (in utroque refertur loco non suo). Legatus pro pr. provinciae Asiae II: ita restituendum videtur, agnoscere potest in t. 2 . . . g. pro pr. . rov . nc . . . Asiae, sequitur lineola numero qui periit superducta, in t. 1 ae II. Praefectus [frumenti] dandi e[x s. c.] t. 1; cu[rator viarum] iae t. 1 (. urato t. 2); legatus legionis XXII primigeniae piae fidelis t. 2 cf. 1; praefectus aerarii militaris t. 1; praefectus aerarii Sat[urni] t. 1 (in t. 2 suppleverim fere [p]raef[ecto] aer[a]r. m[il. item Sat.]). Consul t. 1. 2 suffectus cum C. Eruciano Silone tertio nundino a. 110 *fasti Ostienses*. Legatus Aug. pro pr. provinciae Cappadociae et Armeniae maioris et minoris t. 1; leg. Aug. pro pr. Arm[eniae] m[aiori]s e[st] m[ino]ris] et Ca[p]padoci[ae] t. 2; cui provinciae praefuerit necesse est intra a. 114 et 117 sub belli Parthici tempora. Idem videtur Severus, qui Vologaeso Sanatruis filio indutias concessit Dio exc. 75, 9, 6 vol. 3 p. 218 sq. Boiss. = Exc. de leg. 1, 88, 16 (fragmentum hoc Dioneum a prioribus non recte relatum esse ad Septimium Severum docuit Boissevain Herm. 25, 329 sq. 645). Bello Parthico sine dubio donis militaribus donatus a divo Traiano corona murali vallari navali hastis puris IIII vexillis IIII t. 1 (desideratur mentio coronae aureae). Hadrianus imperium adeptus statim Syriae Severum praeposuit (m. Aug. vel Sept. a. 117) vita Hadr. 5, 10. Legatus Aug. pr. pr. provinciae Syriae t. 1 (ubi legatio haec cum legatione Cappadociae copula et coniungitur; in t. 2 certe restituendum [l]eg. Aug. [pro praet.] pro[v. Syriae]) ab a. 117 usque ad a. 119 sine dubio. Consul II t. 1 (co[s. II] t. 2). vita Marci 1, 4 cum T. Aurelio Fulvo Boionio Arrio Antonino a. 120 vita Pii 2, 9; v. supra ('consulibus — — iteroque Severo et Fulvo pariter' VI 7578 in carmine). Proconsul provinciae Africae t. 1. 2 more illorum temporum quindecim vel sedecim annis post consulatum i. e. circa a. 125/126. Praefectus urbi vita Hadr. 24, 6; vita Marci 1, 4; videtur successisse in locum M. Lollii Paullini Valerii Asiatici cos. II a. 125, qui a. 134 vel paullo ante praefectura urbica fungebatur (cf. D. 2117). Praefectus urbi etiamtum a. 138 Antonini adoptionem tunc (d. 25 m. Febr.) factam esse speciatim doluit, quia sibi praeparabat imperium, qua re prodita successore accepto dignitate privatus est vita Hadr. 24, 6—8. Hadrianus eum graviter insecutus est ib. 15, 7. — VII vir epulorum t. 1. 2 (post consulatum ut videtur); [f]et[ia][l]is? t. 2.

Proavus maternus M. Annii Veri, qui postea imperavit vita Marci 1, 4. 9 vix recte, v. supra P. Calvisius Tullus Ruso n. 357. Marcus principio aevi sui nomen habuit Catilii Severi vita Marci 1, 9. Dio-Xiph. 69, 21, 1 = Zon. 11, 24 (Κατίλιος), v. supra A 697. Idem vulgo putatur ὁ πρόπαππος, quem laudat Marcus εἰς αὐτόν 1, 4 nomine omisso, sed magis cogitaverim de Rupilio Bono. — Ex posteris eius ni fallor Cn.

Catilius Severus n. 556. — Amicus Plinii, qui ad eum scripsit *ep.* 1, 22; 3, 12. Q. Vilius Titianus Patarensis ξένος [Κα]τίλιου Σεούρου t. 3 (*cf. quae adnotarunt Benndorf et Kalinka*). Gr.

559 CATILIA SEVERA memoratur in t. servi VI 34783. *Ex domo consulari Catiliorum oriunda videtur.* Gr.

— L. FABIVS CILO SEPTIMIVS CATINIVS ACILIANVS LEPIDVS FVLGINIVS.

560 CATIN(IVS) CANIDIANVS, clarissimae memoriae vir, Canidia Albinae filius, Catinae Aciliana consobrinus II 111 t. *Eborensis.* Gr.

561 CATINIA ACILIANA, M. f., clarissima femina, consobrina Catinii Canidiani, cui posuit t. *Eborensis* II 111. *Parentela coniuncta videtur cum L. Fabio Cilone Septimino Catinio Aciliano cos. a. 193 II a. 204.* Gr.

— TI. CATIVS CAESIVS FRONTO v. *supra* n. 194.

562 T. CATIVS CATVLLINVS SEST[I]VS SECVNDIVS, praetor urbanus regionis XII VI 760 = D. 3772. Gr.

563 C. Cat[tius] Celer, unus e quattuor filiis, quos . . . cia mater superstites reliquit, *adfinis ut videtur L. Catti Sev[e]ri consulis infra n. 572 t. prope Bovianum vetus rep. IX 2778.* St.

— CATTIVS(?) CELER v. Q. Attius Celer *supra* A 1350.

564 SEX. CATIVS CLEMENTINVS PRISCILLIANVS, consul a. 230, [Ny]mphis Lauren[tib]us dedicavit in agro Mogontiacensi t. (*hodie mutilum*) XIII 7212 = D. 3872 (1), memoratur in actis lud. saec. a. 204 Not. d. sc. 1931, 345 v. 86 (2), in titulis XIII 6749 Mogontiacensi mutilo (3), ib. 6608 (*cuius non extat nisi fragmentum*) rep. in castello limitis Germaniae superioris, quod hodie dicitur Miltenberg (4), ib. 11758 = Haug-Sixt² 626, 599 = D. 9179 a eruto in castello 'Oehringen' (5), in miliario Cappadociae male scripto III 6924 (6).

In consulatu: Sex. Catius Clementinus III p. 893 = D. 2009 dipl. mil.

Sex. Catius C nus VI 1984. Κάττιος Κλημεντεῖνος P. Cair. Bilabel SB 3, 6260. Clementinus saepius in titulis; P. Mich. 1804 v. 21. 24 (*Class. stud. in hon. of Rolfe* 266); fragm. Vat. 28. cod. Gregor. 3, 10, 1. cod. Iust. 2, 12, 1. *chronogr. a. 354 Chron. min. 1, 59. 74.* Clementianus VIII 826. XIII 6681(?). 8616. Clemens VI 3029; cod. Iust. 2, 4, 6 et saepe (*cf. Vaglieri Diz. epigr. 2, 1099 sq.*); Chron. min. 1, 227. 288. Priscilianus XIII 8588. Πρισκιλλιανός *fasti Theonis Alex. Chron. min. 3, 377. fasti Heracl. ib. 392.* — Sextus [C]at. Clement . . . t. 4. Sext. Ca ntin . . t. 1. Cattius Cleme . . . t. 2 (*ubi Cleme[ntinus], non Cleme[ns] restituendum esse observavit Diehl S. Ber. Ak. Berl. 1932, 791*). Catius Clementinus t. 5. Cat. Clement . . . t. 6. . . . Clemen . . . t. 3. *Mirum est Priscilliani cognomen in his inscriptionibus et in cunctis titulis indicationem consulatus exhibentibus praeter unum t. XIII 8588 deesse, in fastis autem Graecis enuntiari; sed cave statuas cum Domaszewskio (Rh. Mus. 58, 538 sq.) Priscillianum quendam suffectum esse in locum Clementini*

'damnati'. — *Ab hoc omnino distinguendus est*... [V]alerius Claud. . . . Acilius Priscilian[us] *D.* 8979, *ut iure statuerunt Cantarelli Ausonia* 2, 203 sq., Dessau ad t., Jardé Sévère Alexandre 121, Ritterling *Fasti d. röm. Deutschl.* 42, *etsi aliter iudicavit v. Domaszewski l. l. Fragmentum t. urbani VI 37073, ubi commemoratur Priscilli[anus] c. v. co[s?], ad Catium hunc rettulit Gatti parum probabiliter.*

Ludis saecularibus a. 204 carmen cecinit saeculare inter pueros clarissimos t. 2. Consul ordinarius a. 230 cum L. Virio Agricola v. *supra*. Legatus Aug. pro pr. (co(n)s(ularis) t. 4. 5) Germaniae superioris t. 1. 3—5 sub Severo Alexandro t. 1. 3. 5 a. 231 (d. 23 m. Iul.) t. 5. (Legatus Aug.) pr. pr. provinciae (Cappadociae) t. 6 *imperantibus Maximino Aug. et Maximo Caesare (inter a. 235—238), ut apparet ex mentione [nobi]lissimi Ca[e]sa[r]is (nolim cogitare de Gordiano Caesare, nam Pupieno et Balbino Augustis, Gordiano Caesare Cappadociam rexit Cuspidius Flamininus Severus, in quo vide).* — *Ex posteris eius videtur Catia Clementina n. 573.* Gr.

565 Catius Crispus, rhetor municipalis *Sen. suas.* 2, 16. *Nescio an idem Crispus quidam antiquus rhetor, cuius meminit Seneca contro.* 7, 4, 9. St.

566 M. Cattius Dex[te]r, frater C. Cat[ti] Celeris (*supra n. 563*) IX 2778. St.

567 [...C]attius Ferox, frater eius qui praecedit IX 2778. St.

568 Catius Lepidus, amicus Plinii, qui ad eum dedit *epist.* 4, 7. St.

569 c. CATIVS MARCELLVS, consul suffectus cum [Gall]o ultimo nundino a. 153 *fragm. fastor. Ostiens. Not. d. sc. 1934, 259 tab. 8* (. us C. Catius Marcel). *Idem consules sine dubio memorantur in frustulo dipl. mil. III p. 883 cf. 1988 dati d. 26 m. Dec. Marcello et Gallo cos.* — M. Cattius Marcellus *quidam recensetur inter pontifices coloniae Sutrinae XI 3254.* Gr.

570 P. Cattius Optatus, frater C. Cat[ti] Celeris (*supra n. 563*) IX 2778. St.

571 P. CATIVS SABINVS, consul II a. 216, *dedicavit praetor urbanus titulos versibus conceptos Herculi Romae ad aram maximam VI 313 = D. 3402 = Buecheler CLE 228 (1), Castori et Polluci Ostiae XIV 1 = D. 3385 = Buecheler 251 (2); memoratur ut curator aedium sacrarum in t. VI 864 (3) et fortasse etiam VI 31128 a (4); ad servum eius videtur pertinere V 7677 (5) Augustae Bagiennorum rep.*

In consulatu altero: P. Catius Sabinus III p. 891 = XI 628 = D. 2007 *dipl. mil. P. C. XIV 4562, 4. Cattius Sabinus II 2221. 2663 = D. 6906. 2335. Catius Sabinus XIV 2596 = D. 453. Catius III 7531; errore 'Αλβίνος P. Flor. 382; ceterum Sabinus fasti.* — P. Catius Sabinus t. 5. . . . Catius Sabinus t. 3. . . . [S]abinus (*praenominis vestigium incertum*) t. 4. Catius t. 2 v. 5, Sabinus v. 6. Catius t. 1.

Clarissimus vir t. 3. Praetor urbis t. 1; 'urbanis Catius gaudens me fascibus auctum' t. 2 (*vix recte fasces urbanos ad praefecturam urbis rettulerunt viri docti*). Hic fortasse Σαβίvos, qui (Pollienum) Sebennum Noricis, qui eum accusaverant, tradidit Dio 76, 9, 2 (cf. Boissevain vol. 3 p. 364), probabiliter legatus Aug. pr. pr. Norici intra a. 206 et 208 (. . . . Sabi[nus v. c. le]g. Augg. pr. pr. III 5727 t. Iuvavensis), successor Sebennum, ut statuit Kubitschek Jahrb. d. Centralkomm. f. Kunst- u. hist. Denkm. 4, 1906, 147 sq. Consul I suffectus a. inc. paullo ante a. 210. Curator aedium sacrarum operumque publicorum a. 210 t. 3 cum Aelio Romano t. 4 (*si quidem ad hunc pertinet*). Consul II ordinarius a. 216 cum P. Cornelio Anullino v. supra (*iterationis nota deest in dipl. mil. III p. 891*). Idem potest esse Sabinus consularis vir, ab Elagabalo occidi iussus, sed errore centurionis servatus vita Elag. 16, 2. 3 ('ad quem libros Ulpianus scripsit' *perperam*). Gr.

- 572 L. CATTIVS SEVERVS. '[F]lorentissimus co(n)s(ulatus) L. Catti Sev[e]ri' memoratur in t. mutilo prope Bovianum vetus rep. IX 2778 mulieris cuiusdam, cuius nomen perit, et filiorum quattuor, P. Cattii Optati, . . Cattii Ferocis, C. Cattii Celeris, M. Cattii Dextri. Gr.

— TI. CATIVS SILIVS ITALICVS v. Silius.

- 573 Catia Cle[me]ntina, Ialli Ba[ss]i uxor, Ialliae Clem[en]tinae christianae mater t. inscriptus sarcophago filiae rep. in crypta Lucinae quae dicitur De Rossi Roma sotterranea 1, 309 (imago tav. 31, 12) = Diehl ILChr 4644 adn. Catia ex posteris videtur Sex. Catii Clementini consulis a. 230 (n. 564); maritus potest stirpem traxisse a M. Iallio Basso viro consulari aetatis imp. Marci. Gr.

- 574 Cattia Ianuaria, uxor procuratoris ut videtur (cuius nomen excidit) vicesimae [hereditatum vel libertatum] provinciae Mauretaniae t. Caesariensis Bull. trav. hist. 1923 p. CXIX. St.

- 575 CATO vel CATVS (si sumimus nomen casu abl. positum esse), leg(atus) Caes (Lusitaniae), memoratur in fragmento (deperdito) t. Metellinensis II 608 positi Augusto nescio cui saec. I ut videtur. Gr.

— M. AL[D]IVS(?) CATO.

— M. PORCIUS CATO.

- 576 Catonius Iustus, primus pilus in exercitu Pannonico a. 14 p. C. ad Tiberium mittitur Tac. a. 1, 29. A. 43 praefectus praetorio Claudio flagitia Messalinae delaturus ab hac occisus est Dio 60, 18, 3. Sen. apocol. 13, 5. St.

— M. MACRINIVS AVITVS CATONIVS VINDEX.

— Cattius, Cattia v. Catius, Catia.

- 577 Catualda, nobilis Marcomanorum iuvenis, profugus vi Marobodui, a. 18 eum regno expulit; paulo post ipse ab Hermundurorum duce Vibilio pulsus a Tiberio receptus Forum Iulium missus est Tac. a. 2, 62. 63. St.

- 578 [C]atula ([K]άτολαν) honoratur publice t. *Attico IG 2/3², 4239.*
Gr.
- 579 Catulla, femina impudica *Iuvenal.* 2, 49; 10, 322. St.
— Octavia Catulla.
- 580 CATVLLINVS. *T. permutilus Thuburbo maiore rep. Cagnat-Merlin Inscr. d' Afr. 269 (ab altero latere lapidis fuit t. Antonini Severi filii) litteras ut videtur continuit imperatoris cuiusdam, cuius nomen periit, ad Catullinum datas (v. 1 have Catu[ll]ine karissim[e], v. 6 [s]alve Catullin[e k]arissime); de Acone Catullino proconsule Africae a. 315—318 cogitant editores nescio an recte.* Gr.
- Blitius Catulinus.
- T. CATIVS CATVLLINVS SESTIVS SECVNDINVS.
- Q. FABIVS CATVLLINVS.
- L. CAELIVS PLAVTIVS CATVLLINVS.
- SEX. TEIDIVS CATVLLINVS.
- VALERIVS CATVLLINVS.
- **Valerius Catullinus.**
- 581 Catullus, mimographus *Iuvenal.* 13, 111 cum schol., cf. comm. Bern. *Lucan. ed. Usener p. 36 (ad 1, 544).* Phasma mimus eius *Iuvenal.* 8, 186, Laureolus alius mimus actus a. 41 ib. 187 cum schol. (cf. *Suet. Cal. 57, 4. Martial. lib. spect. 7. Ios. ant. 19, 94; Skutsch RE 3, 1796, 2; Diehl-Lieben ib. 12, 1016 sq.). Tertull. adv. Valent. 14, facundi scaena Catulli Martial. 5, 30, 3 (cf. 12, 83, 4). Cf. Teuffel 2⁷ § 285, 1. Ribbeck Com. Rom. fr.³ p. 370 sq.* St.
- 582 CATVLLVS (Κάτυλλος traditur, Catulus interpret. Lat.), ὁ τῆς πενταπόλεως Λιβύης ἡγεμὼν (i. e. proconsul Cretae et Cyrenarum), Iudaeos in Cyrenaica rebellantes a. 73 oppressit, alios in iisque Iosephum apud Vespasianum criminibus falsis frustra accusare studuit *Ios. bell. 7, 439—450 cf. vita 76 (nomine non posito); Romam reversus haud multo post morbo insanabili affectus diem obiit bell. 7, 451—453. Hunc non diversum esse a L. Valerio Catullo Messallino cos. a. 73 suspicatur Ritterling Journ. Rom. St. 17, 29, sed constat Catullum Messallinum a. 93 etiamtum in vivis fuisse.* Gr.
- 583 Catullus, amicus *Iuvenalis* 12, 29. 37. 93. St.
— **Clodius Catullus.**
- L. VALERIVS CATVLLVS.
- [VALERIV]S CATVLLVS MES[SALLINV]S.
- L. VALERIVS CATVLLVS MESSALLINVS.
- 584 Catulus, qui Romae ex sordidis rebus dives est factus (*publicanus videtur*) *Iuvenal.* 3, 30 (cum schol.). St.
- 585 Catulus, avus Memmiae, uxoris Severi Alexandri, filiae Sulpicii consularis viri *vita Alex. Sev. 20, 3; fictus videtur, cf. Groag RE 3, 1796 sq.* St.

- Cinna Catulus.
- M. IVNIVS SILANVS LVTATIVS CATVLVS.
- M. OTACILIVS CATVLVS.
- Q. TARQVITIVS CATV[L]VS.
- Q. TREB[ELL]I[VS] CATVLVS.
- L. VOLVSENVS CATVLVS.
- Q. IVNIVS CATVRICVS FAVSTINVS.
- 586 Catumerus (*sic Tac. a. 11, 17, actumerus ib. 11, 16, cf. Much Ztschr. f. d. Altert. 1891, 363*), princeps Chatterum, socer Flavi, avus maternus Italici Tac. l. l. *Non hunc, id quod vulgo putatur, sed Arpum (supra A 1068) principem Chatterum, eundem esse atque Ucromerum* (Οὐκρομήρου ἡγεμόνος Χάπτων Strabo 7, 292) *censet Much l. c. 366, qui Gandestrium (sed traditur Adgandestrius, v. supra A 105) agnomen Catumeri existimat.*
St.
- 587 Catus Decianus (Δεκκιανὸς Κάτος Dio), procurator Britanniae, qui provinciam avaritia in bellum egit a. 61, Camaloduno capto trepidus in Galliam transiit Tac. a. 14, 32. Dio-Xiph. 62, 2, 1, successor ei missus *id. 38.*
St.
- CATVS (?) v. Cato.
- SEX. AELIVS CATVS.
- Q. EGNATIVS CATVS.
- FIRMIVS CATVS.
- L. IVLIVS CATVS.
- L. MVMIVS NIGER Q. VALERIVS VEGETVS SEVERIVS CAVCIDIVS TERTVLLVS v. *infra* Q. Valerius Vegetus.
- P. VIGELLIVS RAVS PLARIVS SATVRNINVS ATILIVS BRADVAVS CAVCIDIVS TERTVLLVS.
- APPIA ANNIA REGILLA ATILIA CAVCIDIA TERTVLLA.
- 588 Caudina, c(larissima) f(emina) (*nisi fuit C. f.*), [C]n. Octavio A , praefecto classis , avonculo posuit t. X 6320 *originis incertae.*
Gr.
- P. CALPVNIVS MACER CAVLIVS (*vel* C. AVLIVS) RVFVS.
- 589 (CAVNIVS) FIRMINVS, T. Caunii Prisci et Verae filius VIII 2583. 2588.
Gr.
- 590 T. CAVNIVS PRISCVS dedicavit cum uxore et liberis tt. Lambaesianos Hygiae VIII 2588 = D. 3843 (1), [Aquis Sin]uessanis VIII 2583 = D. 3893 (2). *Priscum Sinuessa oriundum fuisse (cf. Dessau ad 3893) non crediderim.* — Legatus Aug. pr. pr. (exercitus Africani), consul designatus t. 1. 2. Consul *suffectus a. inc. saec. II.* Vera uxor, Firminus et Prisca filii t. 1. 2. — *In t. mutilo posito a. 186 VIII 2697, ubi nomina legati perierunt praeter . . . co (casu abl.), T. Caunii Prisci nomen restituit Renier nescio num recte.*
Gr.

- 591 (CAVNIA) PRISCA, T. Caunii Prisci et Verae filia VIII 2583. 2588.
Gr.
- 592 Cebes, poeta, puer dilectus a Vergilio *Donat. vita Verg. p. 3 Br.*, cui donavit eum Maecenas *Serv. ecl. 2, 15*, hunc volunt quidam per Menalcam intellegi *ib. Natione Aegyptius schol. Verg. ecl. praef. et 2, 15 in cod. Med. servatum a Pomponio (Laeto) nunc deperditum, Ihm Rh. Mus. 45, 626.*
St.
- 593 M. CECCIUS IVSTINVS, consul suffectus cum C. Iulio Basso d. 22 m. Nov. a. 139 III p. 2328° *dipl. mil. (v. imaginem Compt. rend. 1897, 334).*
Gr.
- 594 CECROPIVS, vir clarissimus, votum solvit VI 836 *cf. 30839; aevi posterioris ut videtur.*
Gr.
- 595 Cecropius sive Ceronius, dux Dalmatarum, percussor Gallieni *vita Gall. 14. Eundem significant Zos. 1, 40, 2 (δς τῆς τῶν Δαλματῶν ἥρχεν ἰλης). 3 (ἰλάρχης) et Ioann. Antioch. exc. de insid. 63 p. 111 de Bōor (Δελαματῶν ἱππαρχος), quorum alter nomen non ponit, cum Heracliano eum confundit alter. De equitibus Dalmatis cf. Ritterling Hirschfeld-Festschrift (1903), 345—349.*
St.
- 596 Cecropius, dux ex disciplina militari imperatoris Probi *vita Probi 22, 3.*
St.
- 597 Ceionius, praefectus castrorum in exercitu Quinctili Vari anno p. C. 9 in clade Variana turpe exemplum prodidit, auctor deditionis *Vell. 2, 119, 4.*
St.
- Ceionius: [qui et] Ceionius et Aelius vocitatus est VI 1598 = D. 1740, v. Nicomedes.
- 598 L. CEI[ONIVS], a. 91 cooptatus (*inter sodales Augustales ut videtur*) VI 1988; *potest idem esse atque L. Ceionius Commodus consul a. 106.*
Gr.
- 599 CEIONIVS ALBINVS (Caeionius *libri*), homo nobilis ab imp. Septimio Severo occisus *vita Sev. 13, 3; videtur unus ex Nummiis Ceioniis Albinis; v. infra sub Nummiis.*
Gr.
- 600 CEIONIVS ALBINVS, praefectus urbi sub Valeriano *vita Aureliani 9, 2 in epistula ficta; pleno nomine sine dubio M. Nummius Ceionius Albinus; v. infra sub Nummiis.*
Gr.
- 601 L. Ceion[ius . . .] Alienus, [procurator Augusti] praefectus [provinciae Sardiniae] imperante Caracalla vel Elagabalo t. Caralitanus *Not. d. sc. 1909, 184 = Ann. ép. 1910, 33.*
St.
- M. NUMMIUS CEIONIVS ANNIUS ALBINVS.
- 602 M. (CEIONIVS) CIVICA BARBARVS, consul a. 157. *In consulatu: M. Civica Barbarus VI 376 (= D. 3670). XIV 2410 (= D. 6190); ceterum Barbarus in titulis (Barbatus III 1568) et fastis (Barbatus chronogr. a. 354 Chron. min. 1, 58). — Civica vita Marci 9, 4. Βάρβαρος Galen. Philostr.*

v. soph. 1, 25, 7 p. 48. 50 K. (editores substituerunt Βάρων sine idonea causa, ut iure optimo statuit Graindor Hérod. Atticus 157 sq.; idem adnotavit ap. Philostr. intellegendum esse consulem a. 157).

Filius L. Ceionii Commodi consulis a. 106, frater (natu minor) L. Aelii Caesaris (v. in patre); patruus imp. L. Veri vita Marci 9, 4. Galen., 14, 613. Consul ordinarius a. 157 cum M. Metilio Aquillio Regulo v. supra. 'Ο ὑπάτος Philostr. v. soph. 1, 25, 7 p. 50 K. sine dubio minus accurate pro ὑπατικός. Medio belli Parthici tempore (a. 164) imp. Marcus Civicam et Lucillam filiam suam nupturam ad L. Verum in Syriam misit vita Marci l. l. — Sectionibus a Galeno explicatis interfuit Galen. περὶ τοῦ προγιγνώσκειν c. 2. 5 (14, 613. 629). Cum Herode Attico colloquitur Philostr. v. soph. 1, 25, 7 p. 50 K.; Herodes epistulas ad eum dedit Philostr. l. l. p. 48. Gr.

- 603 L. CEIONIVS COMMODVS, consul a. 78, memoratur in titulis ad viam Cassiam repertis soci VI 1348 = D. 1003 (1), uxoris VI 1349 = D. 1004 (2), in t. mutilo Geraseno Mitt. u. Nachr. d. Paläst. Ver. 1901, 64, 29 = Schwartz Gött. Nachr. 1906, 363 (minus accurate IGR 3, 1356) (3). Ad eundem videntur pertinere nummi Seleucenses, qui in parte adversa exhibent inscriptionem ἐπὶ Κομόδου η̅πρ', in altera parte Σελευκῶν τῆς ἱερᾶς καὶ αὐτονομῆς Br. Mus. Galatia etc. 272, 31. Macdonald Hunter. Coll. 3, 214, 25—27. Dieudonné Rev. num. 1909, 182.

In consulatu: L. Ceionius Commodus VI 2056 acta Arv.; XIII 11967, Ann. ép. 1925, 67 diplomata militaria. Λ. ΚΑΙΕΙΩΝΙΟΣ Κόμοδος IG 5, 1, 1431. Καίωνῳ Κομόδῳ ὑπά. IV 5529 in amphora (cf. Ath. Mitt. 8, 6, 2). Commodus Malal. 260, 4; fasti. — Ceionius Commodus t. 1. 2. [Κ]ΕΙΩΝ[Ι]ΟΣ Κόμ[ο]δος t. 3.

Oriundus ex Etruria cf. vita Ael. 2, 8; Veri 1, 9. Inter maiores eius fuisse putaverim L. Ceonium, qui in compluribus tegulis (saec. I ineuntis ni fallor) in agro Bononiensi repertis nominatur (XI 6689, 68. 69. 70. Not. d. sc. 1934, 19), fratrem ut videtur C. Ceionii (V 8110, 66. XI 6689, 67. XV 1355). — Consul t. 2 ordinarius a. 78 cum D. Novio Prisco v. supra d. 15 m. April. XIII 11967. Consularis cf. vita Veri 1, 7. Legatus Aug. pro pr. Syriae t. 3 (v. infra). nummi Seleucenses, in quibus annos libertatis numerari recte puto demonstravit Dieudonné l. l. Itaque Commodus Syriam rexit a. 188 aerae Seleucensis = a. 79/80 p. C. (cf. Harrer Stud. in the hist. of Syria 13 sq.). Quae cum ita sint, in t. 3 male habito, ubi supplendum videtur [ἐπὶ Κ]ΕΙΩΝ[Ι]ΟΥ Κομ[ο]δ[ο]ύ πρε[σ]βευτοῦ Σεβαστοῦ ἀντιστρατήγου], non potest fuisse [Ε]ΤΟΥΣ] ΗΑΡ (a. 138 aerae Gerasenae = 75/76 p. C.); fortasse fuit BMP vel ΓMP vel EMP (a. 79/80 vel 80/81 vel 82/83 p. C.); haud facile posuerim Commodum in hoc t. memoratum fuisse ut legatum legionis, id quod statuit Schwartz l. l. A. 83 Syriae iam praefuit T. Atilius Rufus (v. supra A 1304). — VII

vir epulonum t. 2. *Idem fortasse . . . onius, qui recensetur in fragmento fastorum collegii alicuius sacerdotalis (sodalium Augustalium ut videtur) a. 68 XIV 2389.*

Appia Sex. f. Severa uxor t. 1. 2 (v. supra A 955). Pater eius qui sequitur, proavus imp. L. Veri vita Veri I, 7 (ubi nomen eius non ponitur). 'Ceioni Commodi familia' vita Pert. 10, 2. Gr.

- 604 L. CEIONIVS COMMODVS, filius eius qui praecedit, consul a. 106. *In consulatu: Commodus fasti. — Ceionius Commodus Frontin. de aq. 70 (celony vel celonij cod. Casinensis). Ceionius Commodus, quem alii Verum, alii Lucium Aurelium, multi Annium prodiderunt vita Ael. 2, 7 perperam.*

Consul ordinarius a. 106 cum Ceriale v. supra; consularis vita Veri 1, 7 (ubi nomen tacetur). *Eum pontificem vel flaminem fuisse ex nomine L. Ceionii Hesperii, qui nominatur in laterculis kalatorum pontificum et flaminum a. 101/102 (VI 31034. 32445), concludendum est. Idem probabiliter L. Cei cooptatus a. 91 inter sodales Augustales Claudiales ut videtur VI 1988. — Ager qui nunc est Ceionii Commodi prope urbem ad miliarium septimum Frontin. de aq. 70 (qui liber editus est a. fere 98/99).*

Uxor eius, cui nomen Plautia fuisse putaverim, altero matrimonio C. Avidio Nigrino cos. a. 110 nupsisse videtur (v. supra A 1408). Filii: L. Ceionius Commodus, qui ab Hadriano adoptatus L. Aelius Caesar dictus est, cos. a. 136 II a. 137 vita Ael. 2, 7, M. (Ceionius) Civica Barbarus (natu sine dubio multo minor, ex matrimonio posteriore patris procreatus ni fallor), cos. a. 157, cf. vita Marci 9, 4, fortasse etiam M. Ceionius Silvanus cos. a. 156 (n. 610). Cognomen Civica, quod gentis Vettulenaee proprium erat, filio inditum declarat coniunctionem aliquam initam esse inter Ceionios et Vettulenos; nota praeterea (Vettulenum?) Cerialem collegam Commodi huius in consulatu fuisse, Sex. Vettulenum Civicam Pompeianum collegam Commodi iunioris consulis a. 136. Gr.

- 605 L. CEIONIVS COMMODVS = L. AELIVS CAESAR. *Tituli: ipse posuit Hadriano Arrabonae III 4366 = D. 319 (1), ei positi sunt t. Ostiensis XIV 4356 (2), Urvinas XI 5989 = D. 328 (3), a colonia Iconiensium III 12136 (4), graeci Hadrianis Wadd. 3, 1053 (male IGR 3, 35, cf. Briess BphW 1912, 190 sq.) (5), Pergami Abh. Berl. Ak. 1932, 5, 51, 3 (6), publice Nicopoli ad Istrum IGR 1, 569 (7), Cibyrae Wadd. 3, 1215 (8), Thisbae IG 7, 2238 (9), Comanis Ponticis IGR 3, 105 (10), una cum Hadriano et Sabina VIII 799 (et 12266) (11), cum Hadriano t. Sebastopolitanus Ponti Galatici graece scriptus D. 8801 = IGR 3, 111 (12), pro salute eius t. Bri-tannicus VII 748 = D. 2551 (13), in memoriam eius tituli Thamugadensis VIII 17848 (imaginem dedit Cagnat Timgad p. 26) (14) et Sutunurcensis Cagnat-Merlin 300 = Ann. ép. 1910, 154 (15); t. eius sepulcralis in mausoleo Hadriani VI 985 = D. 329 (16); nominatur in t. filiae VIII 14852 = D. 330 (17) et in t. Brixiano V 4317 (18).*

Nummi RIC 2, p. 391—393. 470. 480—483. Strack Unters. zur röm. Reichspräg. 2, n. 388—404. 499b—d. 854. 880—896; cf. Alföldi ap. Kornemann Doppelprinzipat 73 et qui contra dixerunt Kubitschek Gött. gel. Anz. 1932, 395 sqq. Strack l. l. 147, 327. Nummi Alexandrini Vogt 1, 95; 2, 61 sq.

In consulatu I dicitur L. Ceionius Commodus VI 975 (= D. 6073). 31144. XIV 2852 = D. 3696 (L. Ce . . . XI 3900a) vel Ceionius Commodus VI 10242 = D. 7861 vel Commodus, in consulatu II L. Aelius Caesar.

Ante adoptionem L. Ceionius Commodus v. supra in consulatu I, praeterea vita Marci 4, 5; 6, 2; L. Commodus Dio-Xiph. 69, 17, 1; 20, 1; 70, 1, 1; 71, 1, 1² (= Zonar. 12, 2); Ceionius Commodus vita Hadr. 23, 10; Ael. 2, 1; Pert. 10, 2 (?) vel Commodus vita Hadr. 23, 13. 15; Marci 2, 7. Dio 69, 21, 1. Cognomen Veri, quod nusquam in titulis aut nummis eius invenitur, per errorem sine dubio persaepe in vitis historiae Augustae ei inditum est mira confusione cum filio eius: Aelius Verus Caesar vita Hadr. 23, 11; 24, 1; Lucius Aelius Verus vita Veri 1, 6; Aelius Verus vita Pii 4, 1. 5; Ael. 1, 2; 2, 1; 3, 1; 7, 1; Verus Caesar vita Ael. 7, 4; Verus ib. 3, 8; 4, 1. 3; 5, 6; 6, 7; Clod. Alb. 2, 5; quadr. tyr. 8, 8, Ceionius Commodus Verus Hadr. 23, 11; Lucius Ceionius Commodus Verus Aelius Caesar Ael. 6, 6 et plane falso Lucius Aurelius Verus ib. 2, 6.

Huic pater Ceionius Commodus fuit, quem alii Verum, alii Lucium Aurelium, multi Annium prodiderunt vita Ael. 2, 7, immo L. Ceionius Commodus cos. a. 106 (is qui praecedit), cf. vita Veri 1, 7: avi ac proavi et item maiores plurimi consulares; Ael. 2, 8 maiores omnes nobilissimi quorum origo pleraque ex Etruria fuit vel ex Faventia; accuratius vita Veri 1, 9 origo eius paterna ex Etruria, materna ex Faventia. Natus est idibus Ianuariis fasti Philocali 1² p. 255, anni incerti.

Ab Hadriano praetura honoratus vita Hadr. 23, 13; Ael. 3, 2; sed biographus id post adoptionem factam accidisse errore narrat. Praetor fuit a. 130, nam filius eius (imperator L. Verus) natus esse dicitur in praetura patris sui XVIII kal. Ian. vita Veri 1, 8 et post septimum annum in familiam Aureliam traductus ib. 2, 10, V kal. Mart. a. 138 vita Pii 4, 6. Consul I a. 136 cum Sex. Vettuleno Civica Pompeiano fasti (v. supra), cf. vita Hadr. 23, 13; Ael. 3, 2. Eodem anno, etsi miserrimae valetudinis (vita Hadr. 23, 14. 15; Ael. 3, 7; 6, 2—5. Dio 69, 17, 1), adoptatus ab Hadriano vita Hadr. 23, 10—12. 15; Ael. 1, 2; 2, 1. 6; 3, 1. 3. 4. 7; 6, 1; Pii 4, 1. 5; Veri 1, 6; 2, 1; Clod. Alb. 2, 5. Dio 70, 1, 1, sed ita ut filii eius eum non sequerentur, cf. Mommsen ad XV 732 et Caesar designatus Dio 69, 17, 1; primus tantum Caesaris nomen accepit vita Ael. 1, 2; 2, 1. 3. 6; Veri 1, 6; 2, 1; Pii 4, 5, cf. vit. Ael. 3, 2 deputatus imperio. Inde dictus L. Aelius Caesar passim in titulis nummisque, cf. Vict. Caes. 14, 5; L. Caesar vita Marci 5, 1. VI 1598. XIV 376. IG 5, 1, 37. IGR 1, 622;

4, 862. *Adoptatum eum esse a. 136 inde efficitur, quod consulatum priorem privatus iniiit, in consulatu altero L. Aelius Caesar appellatur, sub finem a. 136, cum huius anni desint nummi eius, cf. RIC p. 319; d. 19 mensis Iunii a. 136 certe etiamtum privatus fuit VI 10242. Eodem fere tempore vel paullo post videtur tribuniciam postestatem accepisse, post diem 10 Dec. a. 136 opinor, iterata certe tribunicia eius potestas nusquam comparet. Tribuniciae potestatis eodem anno est atque Hadrianus tribuniciae potestatis XXI (= Dec. 136/7) t. 1. 2. 4. 12. Consul II a. 137 cum P. Coelio Balbino Vibullio Pio fasti, cf. vita Hadr. 23, 13; Ael. 3, 2. Tribunicia potestate, consul iterum t. 1—5. 7—9. 11. 18 et in nummis. Post adoptionem Hadrianus eum Pannoniis imposuit vita Hadr. 23, 13 (de tempore tamen errat v. supra); Pannoniis dux ac rector impositus Ael. 3, 2, cum imperio proconsulari t. 1 (proconsul). Quaestor eius T. Flavius Longinus Q. Marcius Turbo IGR 1, 622. Eius videtur legatus fuisse [T. Statilius] Maximus iuridicus pro praetore utriusque Pannoniae III 10336 = D. 1062. L. Domitius Rogatus ab epistulis Lucii Aelii Caesaris VI 1607 = D. 1450. Aelius Caesar provinciae, cui praepositus erat, non defuit, res bene gessit vita Ael. 3, 5. 6. Legati diversarum urbium graecarum missi ad eum in Pannoniam, Lacedaemoniorum IG 5, 1, 37, Laodiceorum IGR 4, 862, Magnetum Inschr. Magnesia 180.*

In titulo Mauretaniae VIII 21663 = D. 5963 quod dicitur terminos positos esse non solum ex auctoritate Hadriani, sed etiam auspiciis L. Aelii Caesaris imperatoris vide num subsit error. L. Caesaris a cubiculo VI 1598 = D. 1740. Quindecimvir sacris faciundis t. 1.

Cum de provincia redisset, ingravescente valetudine (ex magna effusione sanguinis Dio 69, 20, 1, cf. 17, 1) kalendis Ianuariis (a. 138) periit, quibus quia vota interveniebant iussus ab Hadriano non lugeri vita Hadr. 23, 16; Ael. 4, 7. 8. Sepultus imperatorio funere vita Ael. 6, 6, in Hadriani sepulchro vita Veri 11, 1, cf. t. 16.

Gener (C. Avidi) Nigrini vita Hadr. 23, 10, cf. supra vol. I p. 286 (stemma p. 287), frater M. (Ceioni) Civicae Barbari consulis a. 157. Filii L. Ceionius Commodus = Imp. Caes. L. Aurelius Verus Aug. (is qui sequitur), Ceionia Plautia, Ceionia Fabia; haec videtur L. Ceioni Commodi filia, quae Marco desponsata est ex Hadriani voluntate vita Marci 4, 5 (cf. 2, 7), post excessum Hadriani dissoluta sponsalia sunt ib. 6, 2, eademque fortasse quae dicitur soror Marci ib. 9, 4. St.

- 606 L. CEIONIVS COMMODVS = L. AELIVS AVRELIVS COMMODVS = IMP. CAESAR L. AVRELIVS VERVS AVGVSTVS, filius L. Ceioni Commodi (qui praecedit) vita 1, 6; 11, 1; v. Ael. 2, 9; 5, 12; 7, 2; v. Pii 4, 5. Dio exc. 69, 21, 1; 71, 1, 1. XV 4302. 4308 Commodi f(ilius). Patre vivo dicitur L. Ceionius Commodus, neque post adoptionem patris nomen Aelii accepit, nam etiam a. 138 nuncupatur L. Ceio(nius) Com(modus) C(aesaris) f(ilius) XV 732;

falso igitur vita 1, 3; 2, 1, cf. Ael. 7, 2 iam tum in Hadriani familiam devenisse putatur.

Natus est Romae in praetura patris (a. 130) d. 15 mensis Decembris, quo die et Nero *vita 1, 8. fasti Philocali et Pol. Silv. I² 255. 278. 279. XIV 4554. Mon. ant. 18, 335.* Origo eius paterna ex Etruria, materna ex Faventia (*vide in patre*). Mortuo patre Hadrianus T. Aurelium Fulvum Boionium Arrium Antoninum adoptavit ea lege, ut is filium Aeli Caesaris sibi adoptaret *vita 2, 2 (cf. 2, 10); 3, 6; Hadr. 24, 1 (Annum Verum perperam eum appellans); Ael. 2, 9; 6, 9; 7, 2; Pii 4, 5; Sev. 20, 1; Alex. 10, 5. Dio exc. 69, 21, 1; 70, 1, 1 (ut Marcus sibi L. Commodum adoptaret vita Ael. 5, 12; Marci 5, 1; [Avid. Cass. 1, 7]. Malal. 11, 282 male)*, adoptatus est die 25 mens. Febr. a. 138 *vita Pii 4, 6.*

Inde dictus est L. Aelius Aurelius Commodus *II 47 (= D. 6899). III 3843 et 10756 (= D. 358). 8394. VIII 50 (= D. 357). X 5051. XI 807. 5990. XIV 4553. IG 14, 1050 (= IGR 1, 120). Inscr. Br. Mus. 3, 2, 505. Rev. ép. 1, 307 = Ann. ép. 1914, 202. Bull. tr. hist. 1926 p. CXL (= Ann. ép. 1926, 36; 1927, 20), item in consulatu priore a. 154 VI 33856 d. IG 14, 1052, in altero VI 1984, vel L. Aurelius Commodus IGR 1, 572 (corr. 1416), vel L. Aelius; L. Commodus; Commodus et post mortem Hadriani Augusti filius vita 3, 5 et in titulis. Caesaris nomine ante imperium non nisi abusive utitur in tegulis XV 733. 734. Not. d. sc. 1907, 85 et in titulis Novariensi V 6573 in consulatu altero, Theraeo Ditt. Syll.³ 852, cf. Mommsen ad XV 732 et St. R. 2³, 1139, 1.*

Educatus est in domo Tiberiana *vita 2, 4*, educatorem habuit Nicomedem *ib. 2, 8*, audivit (Terentium) Scaurinum grammaticum latinum, graecos Telephum, Hephaestionem, Harpocratonem, rhetores graecos Apollonium (*supra A 929*), Caninium Celerem, (Ti. Claudium) Atticum Herodem, latinum (M.) Cornelium Frontonem (*XI 6334 = D. 1129. Fronto passim*), philosophos Apollonium et Sextum (Chaeronensem) *vita 2, 5.* Qua die togam virilem accepit, Antoninus Pius ea occasione, qua patris templum dedicabat, populo liberalis fuit *ib. 3, 1.* Ante tempus quaestor designatus *vita Pii 6, 10*, medius inter Pium et Marcum resedit, cum quaestor populo munus daret *vita 3, 2.* Post quaesturam statim consul est factus cum (T.) Sextio Laterano *ib. 3, 3; Pii 10, 3.* Consul I ordinarius a. 154 *III 3843. fasti.* Interiectis annis cum fratre iterum factus est consul *vita 3, 3*, consul II ordinarius a. 161 *fasti.* Augur vivo Pio fuit *X 5051.*

Antonino Pio die 7 mensis Martii a. 161 defuncto Marcus cum eo imperatoriam potestatem participavit, cum illi soli senatus detulisset imperium *vita 3, 8; Marci 7, 5. Dio exc. 71, 1, I². Aristid. or. 27 p. 131 sqq. K. Eutr. 8, 9, 2. Viet. Caes. 16, 3. epit. de Caes. 16, 5. Amm. Marc. 27, 6, 16;* primi duo Augusti appellati sunt *vita Ael. 5, 13.* Dato igitur imperio et indulta tribunicia potestate, post consulatus etiam honorem delatum

Marcus Verum eum vocari praecepit, suum in eum transferens nomen, cum ante Commodus vocaretur *vita* 4, 1; 3, 8; *Marci* 7, 5—7; *Galen.* 19, 18; *ib.* 7, 478 *pro* Σεβήρον *legendum esse* Βήρον *recte monuit* Ilberg *Rh. M.* 51, 173, 4, *id quod confirmatur titulis imperante eo positis et nummis* *RIC* 3, 249—262. 315—333. *Kubitschek S. Ber. Wien* 213, 5 (1932); *Alexandrinis Vogt* 1, 133; 2, 91 *sqq.*: Imperator Caesar L. Aurelius Verus Augustus *vel brevius* Imp. Caes. L. Aurelius Aug.; Imp. (Caes.) Aurelius Verus Aug.; L. Verus Aug.; Imp. L. Verus; Imp. Caes. Verus Aug.; Imp. Verus Aug. *cet.* L. Aelius Aurelius Verus Aug. *VI* 1021. *Apud scriptores plerumque* L. Verus *vel* Verus. *In vitis historiae Augustae nominatur non sine multis et gravibus erroribus* L. Aurelius Ceionius Commodus Verus Antoninus *Ael.* 2, 9; L. Ceionius Aelius Commodus Verus Antoninus, qui ex Hadriani voluntate Aelius appellatus est, ex Antonini coniunctione Verus et Antoninus *vita* 1, 3 (Antoninus *praeterea persaepe dicitur falso*); L. Aurelius Verus Commodus *Marci* 7, 5; Annii Verus, qui postea dictus est Antoninus *Pii* 6, 10; Annii Verus *Hadr.* 24, 1; *item apud alios auctores* L. Annii Verus *epit. l. l.*; L. Annii Antoninus Verus *Eutr.* 8, 9, 1; 10, 1; Antoninus Verus *Malal. l. l.*; L. Aurelius Commodus *Euseb.-Hieronym. chron.* 235. *Ol. p.* 204 *H.*; *arm.* 222 *K.*; *Syncell.* 664; L. Verus Commodus *Zonar.* 12, 2.

Consul III a. 167 cum M. Ummidio Quadrato *fasti.* Tribunicia potestate II d. 10 Dec. 161—162 III d. 10 Dec. 162—163 *cet.* IX d. 10 Dec. 168—169 in. Imperator II a. 163, III a. 165, IIII a. 166, V a. 167 (*in nummis* a. 168, *cf.* *Kubitschek l. l.* 110—112). Pontificis maximi *vocabulum plus semel per abusum ei tribuitur; in titulo sepulcrali* *VI* 991 = *D.* 369 *dicitur nude pontifex.* Frater Arvalis *VI* 1021. Pater patriae appellatus est post reditum e Syria a. 166 *vita* *Marci* 9, 3; 12, 7; *iam antea in titulis nonnullis minus accurate.* Proconsul *in titulis* a. 163—167, Armeniacus a. 163, Parthicus maximus a. 165, Medicus a. 166.

Non longe ab Altino (inter Altinum atque Concordiam *Eutr.* 8, 10, 3 = *epit. de Caes.* 16, 5 = *Hieronym. chron.* 237. *Ol. p.* 205 *H.*) subito in vehiculo morbo, quem apoplexin vocant, correptus, cum triduo mutus vixisset perit *vita* 9, 11; *Marci* 14, 8. *Galen.* 19, 18; 14, 649 *sq.* *Vict. Caes.* 16, 5—8. *chronogr. a.* 354 *p.* 147 *M. Suid. s.* ἀποπληξία (= *Aelian. fr.* 206 *ed. Hercher* 2, 259). Corpus eius inlatum est Hadriani sepulcro (*vita* 11, 1; *Marci* 20, 1); *ibi rep. t. eius sepulcralis* *VI* 991. *Cum in hoc titulo tribuniciae sit potestatis nonae, certum est eum defunctum esse inter* 10 Dec. a. 168 *et* 9 Dec. 169, *sed accuratius quo tempore mortuus sit definire licet verbis Galeni* 14, 650; 19, 18, *qui media hieme id accidisse scribit, id quod ad mensem Ianuarium vel Februarium a. 169 ducit; quocum quadrat, quod nummi Alexandrini et papyri Aegyptiacae Veri nomen exhibentes annum nonum (m. Aug. 168/9) non excedunt.*

Vixit annis quadraginta duobus, imperavit annis undecim *vita* 11, 1 (*utrumque numerum tribus maiorem praebens*); undecimo imperii anno obiit *Eutr.* 8, 10, 4. *epit. de Caes.* 16, 5; annos novem *Euseb. arm.* 222; *Syncell.* 665, unde *Euseb.-Hieronym. chron.* p. 205 H = 287 *Fotheringham* anno regni nono sive ut quidam putant undecimo; annos octo *Malal. l. c.*, qui item recte annos vitae undequadraginta; regnavit annis VII mensibus VIII diebus XII *chronogr. a.* 354 l. l., quod certe parum est.

Adoptatus est ea lege, ut Pii filiam (Annam Galeriam Faustina) acciperet, quae tamen, quia Verus impar videbatur aetate, Marco nupsit *vita* 2, 3; *Ael.* 6, 9; *Marci* 6, 2. Marcus post excessum Pii filiam suam (Annam Aureliam Galeriam) Lucillam fratri despondit *vita Marci* 7, 7. *Herodian.* 1, 8, 3. *Dio* 71, 1, 3, cf. 70, 2, 2, postea (*a.* 164) in matrimonium dedit *vita* 2, 4; 7, 7; 10, 1, 3; *vita Marci* 9, 4. *Eutr.* 8, 10, 1. *Herodian. l. l.* VI 360 = *D.* 366 (cf. *Phot.* 94 p. 75 b). Ex ea nata filia uxor Claudii Pompeiani (Quintiani) *Dio* 72, 4, 4. — Memoratur praeterea M. Ant. *els. t.* 8, 25, 1. St.

607 Ceionius Postumianus, adfinis Clodii Albini *vita Clod. Alb.* 6, 1; *suspectae fidei.* St.

608 Ceionius Postumus, pater Clodii Albini, maritus Aureliae Messalinae *vita Clod. Alb.* 4, 3; *valde suspectus.* St.

609 [CE?]IONIVS PROCVLVS, consul suffectus kal. M[art.] a. 289 X 4631 *fragm. fastorum Calenorum.* Gr.

— C. CEIONIVS RVFIVS VOLVSIVS v. *infra sub Rufiis.*

610 M. CEIONIVS SILVANVS, consul a. 156 cum C. Serio Augurino. *In consulatione:* M. Ceionius Silvanus VI 222 = *D.* 2161. Μάρκος Κόνιος Σιλβανός *IGR* 3, 705. . . ionius Silvanus *Not. d. sc.* 1926, 307 *fasti sodalium Augustalium ut videtur; ceterum Silvanus fasti. Mense Martio a.* 156 iam A. Avillius Urinatus Quadratus et Strabo Aemilianus fasces tenuerunt VI 2086. — Pertinere videtur ad domum consularem et mox Augustam Ceioniorum Commodorum (cf. n. 604). — In t. dispensatoris C. Ce. Si. VI 9354 legendum proposuit Mommsen C. Ce(ionii) Si(lvani) coniectura incerta. Gr.

611 CEIONIVS VARVS, praefectus urbi a. 284 et 285 *chronogr. a.* 354 *Chron. min.* 1, 66. Gr.

612 CEIONIA FABIA. Κεϊωνία Φαβία in t. graeco *Ephesio inedito (in schedis Inst. archaeol. Austr.) (1).* VI 34031 (= 10843) traditur CHONIA FABIA (2); Fabia scriptores.

Soror imperatoris Luci Veri t. 1. *vita Veri* 10, 4 (*filia ergo L. Ceioni Commodi, supra n. 605*), qui nimium ei indulsit et tanta familiaritate usus est ea, ut hoc quoque usurpaverit rumor, quod inierint consilium Marci e vita tollendi *vita Veri* 10, 3, 4. Frustra enisa est, ut Faustina mortua (*a.* 176) in Marci matrimonium coiret *vita Marci* 29, 10. Sub Pertinace servus

quidam quasi Fabiae filium se gessit *vita Pert. 10, 2* (loco corrupto et lacunoso: Fa[b]iae [Plau]tiqu[e] filius?). Mater M. Peduc[a]ei Plauti Quintilli (*consulis a. 177*), generi imperatoris Marci *t. 1* (post mortem Veri positus), uxor igitur sine dubio Plauti Quintilli *cos. a. 159*. Eius horti *VI 29844, 40* (= *Jordan FUR tab. 12, fr. 58, cf. p. 60*) in fragmento perduto formae quae dicitur urbis Romae, ubi legitur Celoniae Fabia[e], quod noli componere cum [domo C]ilonis . . . ; vide num ad illud fragmentum pertineat *VI 29844, 63 + 62*. Eadem videtur L. Ceionii Commodi (*supra n. 605*) filia, quae Marco statim ut togam virilem sumpsit (*a. 135/6*) desponsata est ex Hadriani voluntate *vita Marci 4, 5* (*cf. 2, 7*), quae sponsalia post excessum Hadriani dissoluta sunt *ib. 6, 2*, item soror (per Verum fratrem adoptivum) Marci, qui ei Lucillam filiam suam nupturam Vero (*a. 164*) commisit *ib. 9, 4*. Alumnae suae Aeliae Apheliae posuit sepulcralem *t. 2*. St.

613 Ceionia Laena, uxor [Nicomedis, qui et] Ceionius et Aelius vocitatus est *VI 1598 = D. 1740*. St.

614 CEIONIA PLAVTIA. *Tituli urbanus graecus IG 14, 1036 = IGR 1, 112 (1)*. *Tuccaburitanus VIII 14852 = D. 330 (2)*. *Tarraconensis Ann. ép. 1930, 152 (3)*. Κειωνία Πλαυτία *t. 1*. [C]eion[ia] Plautia *t. 2*. Plautia *t. 3*. L. Aeli Caesaris (*supra n. 605*) filia, Q. Servili Pudentis (*cos. a. 166*) uxor *t. 2*; ἀδελφὴ αὐτοκρατόρων (*sc. Marci et Veri*; nam huius ipsa soror naturalis, ille frater adoptivus fuit) *t. 1*; divi Veri soror *t. 3*. Liberta eius *t. 3*. St.

— Au[r(elius)] Ceionus.

— [Au]relius Cel

615 Celadus, grammaticus *Iuvenal. 7, 215*. St.

616 Celadus, libertus, quem Augustus in honore et usu maximo habuit *Suet. Aug. 67, 1*; libertus Augusti, per quem, quia regis Herodis Magni filios bene noverat, princeps fraudem eius qui se Alexandrum (*interfectum circa annum a. C. 7*) esse simulavit, detexit (*ca. a. 4 a. C.*) *Ios. ant. 17, 332; bell. 2, 106—109*. Dubitare possis, num eiusdem sit *VI 23338*: Octaviae P. f. Catullae Celadi divae August(ae) liberti uxori (*positus post a. 42, quo in divorum numerum relata est Livia Augusti*) et *XIV 3524*: M. Iulius Celadi Augustae l(iberti) l(ibertus) Celer. *Ad huius familiam videtur pertinuisse Thyrius Ti. Caesaris Augusti servus Celadianus VI 8909* (*cf. p. 3463*). St.

617 Celer, tribunus militum in Iudaea sub procuratore (Ventidio) Cumano a (C.) Ummidio (Durmio) Quadrato legato Syriae *a. 52* Romam missus a Claudio capitis damnatus Hierosolymis occisus est *Ios. bell. 2, 244—246; ant. 20, 132—136*. St.

618 [C]eler, procurator di[vi Aug. ?], Claudio Augusto titulum posuit in Africa *a. 52 VIII 14727*. St.

- 619 Celer, architectus Neronis *Tac. a. 15, 42.* *St.*
- 620 CELER commemoratur a Martiale 7, 52. *Ex v. 3 sq.* 'ille meas gentis et Celtas rexit Hiberos nec fuit in nostro certior orbe fides' efficitur eum aut legatum Aug. pr. pr. Hispaniae citerioris fuisse aut legatum (iuridicum) provinciae eiusdem (ante a. c. 92). *Gr.*
- 621 Celer, eques Romanus, cui stuprum cum Cornelia, virgine Vestali maxima, obieciatur, iussu Domitiani in comitio virgis caesus est *Plin. epist. 4, 11, 10, cf. Suet. Dom. 8, 4.* *St.*
- 622 Celer, ad quem scripsit Plinius *epist. 7, 17; fortasse Caecilius Celer supra n. 28.* *St.*
- 623 Celer, primipilaris *Galen. 13, 1031.* *St.*
- 624 C[e]ller, procurator quattuor publicorum Africae a. 202 t. *Lepcimag-nensis* dedicatus Fulviae Plautillae sponsae Caracallae VIII 22670 a = D. 8918. *St.*
- Celer, τεχνουργός v. supra n. 388.
- 625 P. Celer, eques Romanus, rei familiari principis (cf. *Hirschfeld K. V.² 3. 70, 1; Kl. Schr. 561*) in Asia inpositus, a. 54 minister fuit Agrippinae in paranda morte (M.) Iunio Silano, proconsuli Asiae *Tac. a. 13, 1. A. 57* eum accusante Asia, quia absolvere nequibat Nero, traxit, senecta donec mortem obiret *ib. 33. Eidem videntur dedicati tituli Ephesii, Keil Forsch. Ephes. 3, 43 (1). 44 (2).* P. Celer t. 1; ... eler t. 2, proc. t. 1. 2., com ... t. 1; [?comes] C. Helvid[i] Prisci q(uaestoris) [provinc]iae A.... t. 2. *St.*
- 626 VS CELER, M. f. Teretina, honoratur t. Allifano (ab una parte hodie mutilo) IX 2335 = D. 961, qui cursum honorum eius exhibuit: (excidit puto tribunatus militaris), [X vir stli]tibus iudicandis, quaestor Ili consulis (de L. Rubellio Gemino cos. a. 29 cogitavit *Hirschfeld, de Camillo aliquo Dessau*), legatus missus [c]um A. Plautio (cos. a. 29) in Apulia ... [ad servos to]rquendos, aedilis Cerialis, [praetor], [legatus] avunculi sui provincia , [legatus] Camilli in provincia , [proconsul pro]vinciam Cretam et Cyrenas [obtinuit, legatus Ma?]rciani consobrini sui in provincia [Hispani]a ulteriore. Origine videtur Allifanus. *Gr.*
- 627 ... NIVS CELE[R] vel CELE[RINVS], consul suffectus a. 102 XIV 4537 fragmentum fastorum Ostiensium. *Gr.*
- 628 pius Celer , [praefectus vehiculorum] per vias [Hist]riae, Veneti[ae, Tra]nspadanae a. 219 (non 226) VI 31369; v. infra .. C]ele-rianus. *St.*
- 629 CELER(?) [M]AXIMVS CORNELIVS ... L. SINVS ... (Telesinus supplevit *Wissowa ap. Heiligenstaedt Fasti aedil. 34*), Cn. f., Clu(stumina), [tribunus legionis] V Macedonicae, X vir [stlitibus iudicandis, quaestor pr]ovinciae Achaiae, [aedilis] Cer[ialis?], [praefectus frum]ento [dando?] VI 3831 fragmentum semel descriptum. *Gr.*

- 630 Celer Verianus, ad quem scripsit Gallienus epistolam *vita tyr. trig. 9, 5—9*
(*prorsus ficta omnia*). St.
- SER. ASINIVS CELER.
- Q. ATTIVS CELER.
- CN. AVIDIVS CELER.
- **L. Bovius Celer.**
- Caecilius Celer.
- L. CAECILIVS CELER RECTVS.
- Caninius Celer.
- CARRINAS CELER.
- C. CASSIVS CELER.
- L. POMPEIVS VOPISCVS C. ARRVTIVS CATELLIVS CELER.
- C. Cat[tius] Celer.
- Corvinus Celer.
- Domitius Celer.
- P. Egnatius Celer.
- **M. Fadius Celer Flavianus Maximus.**
- TI. [L]ARTIDIVS CELE[R].
- M. MAECIVS CELER.
- L. ROSCIVS AELIANVS MAECIVS CELER.
- MAGIVS CELER VELLEIANVS.
- TI. CL(AVDIVS) FLAVIANVS TITIANVS Q. VILIVS PROCVLVS L. MARCIVS
CELER M. CALPV RNIVS LONGVS *v. infra sub Viliis*.
- METIVS CELER *v. M. Maecius Celer*.
- Nonius Celer.
- **C. Petronius Celer.**
- PROPERTIVS CELER.
- **Ragonius Celer.**
- Vatinius Celer (?).
- Velius Celer.
- **C. Vibius Celer.**
- 631 [. . . C]elerianus, [praefectus vehiculorum] (per vias Appiam, Anniam,
[Traianam (?), Aur]eliam novam cum [ramulis]) VI 31370 (*supplementa*
ex VI 31338 a = 36899 = D. 452). *Cf. n. 628.* St.
- 632 CELERINA (*in lapide Caelerina*) cum C. Prastina Pacato posuit liberto
cuidam t. sepulcralem X 2888 (cf. p. 972) Puteolanum. Uxor vel soror
Prastinae Pacati cos. a. 147 videtur. Gr.
- 633 CELERINA memoratur in t. mutilo XI 1735 in agro Pisano rep.: Bonae
[Deae] L. Venuleius [Montanus] et L. Venuleius Apron[ianus],
Laetilia et Celerina uxores. *Videtur uxor fuisse L. Venulei Aproniani*
cos. II a. 168 (cf. Wien. St. 49, 158, 9). Gr.
- FONTEIA CELERINA.

- NVMISIA CELERINA.
 — POMPEIA CELERINA.
 634 Celerinius Augend[us], [egregius] vir, a militiis, frater Celerini Fide[li]s, civis Batavi t. *Lugdunensis XIII* 1847 = D. 2389. St.
 635 Celerinus, praefectus Aegypti ('Meroen iussus Nilumque tueri'), post obitum Cari (a. 283) delatum sibi a militibus imperium repudiavit *Clau-dian. epithal. Palladii et Celerinae* v. 70—82 p. 304 sq. Birt. St.
 — ... NIVS CELE[RINVS?] vel CELE[R?] v. supra n. 627.
 — CVSPIDIVS CELERINVS.
 — L. POMPONIVS DEXTER CELERINVS.
 — [P]opilius Cella.
 — TI. CLAVDIA CAMILIA ALFIDIA CELONIS.
 — NONIA CELSA.
 — P. ATTIVS PVDENS RVFINVS CELSIANVS.
 — PLOTIVS GALLVS CELSIANVS.
 636 Celsina, potens femina, de qua dictum (Cn. Domiti) Afri *Quintil.* 6, 3, 85. St.
 — IVLIA CELSINA.
 — SABINIA CELSINA.
 — AGRIVS CELSINIANVS.
 — AELIA CELSINILLA.
 637 Celsin(i)us Pupianus, egregius vir, maritus Roiae Titinia, pater Titini Pupiani et Petroniani Decimi clarissimorum iuvenum *VIII* 26415 = D. 6024, cf. add. p. CLXXXVI. (*Apud Poinssot Bull. tr. hist.* 1907 p. CCI indeque *VIII* 26415 litterae e. v. manifesto errore exciderunt). His omnibus nomen gentile Pullaieni et signum Florentii videntur fuisse. St.
 — CLODIVS CELSINVS.
 — Clodius Celsinus.
 — Iulius Celsinus.
 — P. IVL[IVS] PROCVL[VS CEL]SINVS.
 638 Celsus, Ovidii et Maximi (= M. Aurelii Cottae Maximi Messalini?) amicus, de cuius morte Ovidius scripsit *ex Ponto* 1, 9. Cf. supra A 478. St.
 639 Celsus, eques Romanus, cecidit coniurationis (*Seiani*) crimine a. 32 Tac. a. 6, 14. St.
 640 Celsus, philosophus Epicureus, qui floruit Neronis aetate *Origenes adv. Celsum* 1, 8. St.
 641 Celsus, ad quem dedit Balbus librum expositionis et rationis omnium formarum scriptum *Traiano ut videtur imperante Schr. röm. Feldmesser* 1, 91 sqq. Vir summae auctoritatis *ib.* 94, 'penes quem studiorum nostrorum manet summa', qui inter eos in hac parte plurimum potest p. 91, cf. *Mommsen ib.* 2, 147 = *Ges. Schr.* 5, 148. Inventum eius p. 92 (*de Prosopographia Imp. Rom.* II^a

quo vide Hultsch in ed. Metrol. gr. 2 p. 8), sed legitur in nonnullis codd. 'interventu(o) tuo' pro 'invento tuo'. St.

- 642 Celsus, philosophus Epicureus Hadriani aetate Origenes adv. Celsum 1, 8; scripsit libros κατὰ μαγείας *ib.* 1, 68. Idem sine dubio Celsus, amicus Luciani, qui ad eum dedit Alexandrum Ὑεῦδόμαντιν (*c.* 1, cf. 61); scripsit κατὰ μάγων *Luc. Alex.* 21. Eundem intellegit Origenes *l. l.* 4, 36, quamquam confundit eum cum Celso illo, qui contra christianos composuit librum Ἀληθὴς λόγος. Ad eundem dedit litteras (πρὸς Κέλσον Ἐπικούρειον) Galenus περὶ τῶν ἰσίων βιβλίων *c.* 16 II p. 124 Mueller = 19, 48 K. Cf. *Strena Buliciana* (1924) 257 sq. St.
- 643 CELSVS (Κέλσος) memoratur inter sacerdotes collegii alicuius mystarum, qui (Pompeiam) Agrippinillam (M. Gavii Squillae Gallicani cos. a. 150 uxorem) statua honorarunt t. suburbanus *Amer. Journ. Arch.* 37, 215 sqq. (*imago tab.* 27) col. I v. 10. Parentela sine dubio coniunctus cum Agrippinilla et Gallicano. Senatorii ordinis eum fuisse probabile est; cogitari potest de P. Iuventio Celso cos. a. 164, qui M. Pompei Macrini fratris ni fallimur Agrippinillae in consulatu collega fuit. Gr.
- 644 Celsus, cuius defectio sub Pio memoratur in epistula ficta vita Avid. Cass. 10, 1. St.
- 645 Celsus, stipator Gallieni vita tyr. trig. 10, 11 (in epistula ficta). St.
- 646 Celsus, qui privatus ex tribunis in Africa positus in agris suis vivebat, contra Gallienum imperator appellatus septimo imperii die interemptus est vita tyr. trig. 29; Claud. 7, 4. Videtur fictus omnino. St.
- 647 VS CELSVS, tribu Camilia, praefectus cohortis Breucorum (cf. quae conieci in libro qui inscribitur *Röm. Ritterstand* 233, 3), adlectus in [amplissim]um senatus ordinem ab imperatore Traiano Dacico (nondum Optimo, inter a. 102 et 114), quaestor, aedilis plebis Cerialis; [omnibus honoribus functus in muni]cipio suo Alba Pompeia (unde originem habuisse ex tribu concludere licet), patronus Albae Pompeiae, Augustae Bagiennorum, Genuensium, Aquensium Statiellorum tit. mutilus Pedemontanus originis incertae V 7153. St.
- 648 IVS CELSVS, frater Arvalis, adfuit in collegio a. inc. imp. Marci inter a. 169 et 176 VI 32383; fortasse suppleri potest [Iuvent]ius Celsus, nam quae praecedat littera T fuisse videtur. Nescio an idem sit Celsus (?) memoratus in fragmento actorum Arv. male habito Bull. com. 55, 279 (paulo ante a. 177). Gr.
- 649 CELSVS AELIANVS memoratur in epistula ficta ut collega Claudii Iuliani consulis vita Max.-Balb. 17, 2. Gr.
- 650 . . . CELSVS PLANCIANVS, consul (suffectus) cum [C. Av]idio Cassio d. 6 m. Mai a. inc. intra a. 161 et 168 III p. 889 dipl. mil. (v. supra A 1402). Gr.
- AELIVS CELSVS.
- Albinovanus Celsus.

- Apuleius Celsus.
- Arruntius Celsus.
- **C. Attius Celsus.**
- Babur(i)us Celsus.
- Ti. Claudius Celsus Orestianus.
- Clodius Celsus.
- A. Cornelius Celsus.
- Furius Celsus.
- Iulius Celsus.
- A. IVLIVS CELSVS.
- **C. Iul(ius) Celsus.**
- M. CVTIVS PRISCVS MESSIVS RVSTICVS — — — IVLIVS CELSVS, *v. infra sub Messis.*
- C. IVLIVS CELSVS MAXIMIANVS.
- TI. IVLIVS CELSVS POLEMAEANVS.
- (TI. IVLIVS) CANDIDVS CELSVS.
- (Iuventius) Celsus.
- P. IVVENTIVS CELSVS.
- P. IVVENTIVS CELSVS T. AVFIDIVS [H]OENIVS SEVERIANVS.
- T. LORENIVS CELSVS.
- MARIVS CELSVS.
- TI. IVLIVS CANDIDVS MARIVS CELSVS.
- P. MARIVS CELSVS.
- Q. MARIVS CELSVS.
- **Q. Munatius Celsus.**
- L. PVBLILIVS CELSVS.
- L. PVBLIVS (?) CELSVS PATRVINVS.
- ... [QV]ADRATVS MAESIANVS CELSVS.
- RAGONIVS CELSVS.
- L. SEMPRONIVS CELSVS [SERVI]LIVS FABIANVS.
- CENS. SECVNDINVS *Eph. ep. 8, 719 = D. 5982 a, v. Secundinus.*
- 651 Censennia, femina locuples *Iuvenal. 6, 136—141.* St.
- M. Naevius Censitus.
- 652 ... rius Censo . . . , *nominatur in narratione rerum a. 218 gestarum Dio 79, 2, 4 (loco lacunoso). Fortasse [Satu]rius Censo[rinus].* St.
- 653 CENSOR, consul iterum cum Lepido iterum *a. inc. T. Britannicus VII 287 cf. p. 307 = D. 2548 (XI kal. Septem.), Bonnensis Bonn. Jahrb. 135, 25, 62 ([Ce]nso[r]e it. et Lep[id]o cos. VII kal. Oct.), Mogontia-censis XIII 6779. Hos consules, quorum in fastis mentio nulla fit, a Postumo factos esse probabiliter coniecit Dessau PIR 2¹ L 100, quae coniectura eo comprobatur quod imperatoris nomina in t. Britannico, consulum in t. Bonnensi erasa sunt. Cf. supra n. 466.* Gr.

— M. SEDATIVS SEVERIANVS — — — TI. RVTILIANVS CENSOR.

- 654 Censorinus, cuius dictum *Sen. contr.* 3 pr. 12. *St.*
- 655 Censorinus, qui a. 238 ad Q. Caerellium scripsit librum de die natali, *qui extat, cf. c. 1, 1; 15, 1; 18, 12; 21, 6, qui liber memoratur Apoll. Sidon. carm. 14 pr. 3 p. 314 Mohr. Cassiod. de artib. ac disc. 5. 6 Migne Lat. 70, 1208. 1213. Grammaticus doctissimus Priscian. GL 2, 13. Cassiod. ib. 7, 214, scripsit librum de accentibus Priscian. ib. 3, 27. 45—47. Cassiod. de artib. ac disc. 5 Migne Lat. 70, 1212. Cf. Schanz 3^a, 219—222. Teuffel⁶ § 379, 4—6. Wissowa RE 3, 1908—1910. St.*
- 656 CENSORINVS, vir militaris et antiquae in curia dignitatis, bis consul, bis praefectus praetorii, ter praefectus urbi, quarto pro consule, tertio consularis, legatus praetorius secundo, quarto aedilicius, tertio quaestorius, extra ordinem quoque legatione Persica functus, etiam Sarmatica; bello Persico Valeriani vulneratus imperator acclamatus est; post septem dies a militibus a quibus factus erat, interemptus est; extat eius sepulcrum circa Bononiam *vita tyr. trig. 33. 31, 12; 32, 8. Plane fictus tam insolenter quam absurde. St.*
- 657 [CEN]SOR[I]N[VS]? *In t. mutilo Poetovionensi III 4052/3 cf. p. 2278 restituit Kubitschek [Cen]sor[i]no et Urs[o cos.] nescio num recte. Gr.*
- Q. AIACIVS CENSORINVS.
- Cl(audius) [C]ensorinus.
- M. Licinius C. Lucretius Censorinus.
- C. MARCIVS CENSORINVS.
- L. MARCIVS CENSORINVS.
- Satorius Censorinus.
- 658 C. Censorius Niger. *Tituli Celeiani III 5174. 5181. Plenum nomen tituli; Niger Censorius Fronto. Procurator Augusti (provinciae Norici) tituli. Amicus Frontonis, defunctus Antonino Pio imperante testamento suo Frontonem heredem quincuncis bonorum suorum instituit; Marcio Turboni et Erucio Claro familiarissimus; ex iudiciis imperatoris Pii ei plurimum et honoris et auctoritatis accessit, postea gratia eius apud animum principis imminuta est Fronto ad Anton. Pium 3 p. 164—166 N. = 1, 254 sqq. Haines. Strenua opera eius domi bellique Fronto ib. p. 164 N. = 256 H. In testamento inclementius progressus est in Gavium Maximum (ib. 4 p. 167 N. = p. 260 Haines), qui quo tempore Niger mortuus est etiamtum vivebat ib. 7 p. 168 N. = p. 258. 260 Haines. St.*
- 659 M. CENSOR(IVS) PAVLLVS, legatus Aug. pr. pr. provinciae Aquitaniae, consul designatus, maritus Cl(audiae) Varenillae XIII 1129 t. *sepulchralis uxoris (v. infra n. 1130). Saec. III potius quam II. Gr.*
- 660 C. CENTVLLIVS FORTVNATVS, M. Aur(elii) Dubitati filius, adulescens clarissimus V 4870 t. *Benacensis; v. supra A 1495. Gr.*

- IVLIVS CEPHALIVS.
 — C. LVTATIVS CERCO.
- 661 Cercopithecus (*agnomen fortasse per iocum ei inditum*) Paneros, faenerator, quem Nero praediis locupletatum prope regio extulit funere *Suet. Nero* 30, 2. *St.*
- 662 Cerdo, sutor *Martial.* 3, 16, 1; 4, 59, 1; 4, 99, 1, cf. *Heraeus in ed. p. XXII.* *St.*
- 663 Cerdo, negotiator, *Apul. metam.* 2, 13. 14. *St.*
- 664 CEREIVS MAECIANVS (*Mecianus libri*), senator aetate imp. Taciti, patruus Claudii Sapidiani *vita Taciti* 19, 3 *in epistula ficta.* *Gr.*
- 665 Cerellius Apollinaris, praefectus vigilum a. 212 VI 1063. *St.*
- 666 CERELLIVS FAVSTINIANVS (*fortasse scribendum Caerellius*), homo nobilis ab imp. Septimio Severo occisus *vita Sev.* 13, 6. *Ad eandem domum haud scio an pertineant Caerellii Marcianus et Germanilla (supra n. 154).* *Gr.*
- 667 CERELLIVS (*an CAERELLIVS?*) IVLIANVS, homo nobilis ab imp. Severo occisus *vita Sev.* 13, 6. *Gr.*
- 668 CERELLIVS MACRINVS, homo nobilis ab imp. Severo occisus *vita Sev.* 13, 6; v. *supra n. 154.* *Gr.*
- 669 CERELLIA [PA]V[L]I[N]A (?), clarissima femina XIII 10020, 1 *fragmentum cretaceum in civitate Remorum rep.* *Gr.*
- 670 C. Ceri ..., procurator imperatoris Hadriani provinciae Achaiae t. *Corinthius Amer. Journ. Arch.* 37, 568 = *Ann. ép.* 1934, 3. *Potest idem esse C. Cerealis n. 675.* *St.*
- 671 Cerialis, amicus Plinii *epist.* 2, 19. *Nescio an idem sit Velius Cerialis.* *St.*
- 672 CERALIS, consul ordinarius a. 106 cum L. Ceionio Commodo *fasti (v. supra n. 604); fuit ut opinor e gente Vettulena.* *Gr.*
- 673 Cerialis, vir egregius, procurator Augustorum episcopos in Aegypto (*traditur Κελεαρ[ο]υ [τ]οῦ κρα[τ]ίτου επιτρόπου τῶν κυρίων [Σεβαστῶν]*) a. 199/200 *P. Hamb.* 12 = *Wilcken Chrest.* 235, cf. *Charisteria Rzach* (1930), 179. 180. *St.*
- 674 Cerialis, a censibus et a libellis (*traditur aliis*) sub Caracalla *fragm. Vatic.* 204. *Immerito Hirschfeld K. V² 66 revocavit, quod ipse sagaciter coniecerat; nam verba 'a censibus' item ante 'a libellis' leguntur in t. Fulginate XI 5213; neque magis recte hic putatur Man[ilius] Cerealis fragm. Vatic. 236, qui intellegendus est praefectus urbi.* *St.*
- 675 C. Cerealis, pr(o)curator marmorum *inscriptio massae marmoris Carystii incisa Bruzza Ann. dell' inst.* 1870, 172, 1 = *D.* 8717. C. est praenomen, non quod dubitanter *Hirschfeld K. V² 164, 1 proposuit nomen Claudii. Aetas aliquatenus inde definitur, quod idem prob(ans) Crescens redit in inscriptione a. 132 ibidem rep. (D. 8718). Cf. n. 670.* *St.*

- C. ANICIVS CERIALIS.
- Iulius Cerialis.
- C. IVL(IVS) CERIALIS.
- MANILIVS CERIALIS.
- M. MVNATIVS SVLLA CERIALIS.
- Q. PETILLIVS CERIALIS CAESIVS RVFVS.
- SPICIVS CERIALIS.
- C. STATIVS CERIALIS.
- TVCCIVS CERIALIS.
- Turullius Cerialis.
- Velius Cerialis.
- SEX. VETTVLENVS CERIALIS.
- C. VETTVLENVS CIVICA CERIALIS.
- 676 Cerobotras (Κηπροβότου *peripl. mar. Erythr.* 54, Κηροβόθρου *Ptol. geogr.* 7, 1, 86; Caelobothras *vel* Celobotras *Plin. n. h.* 6, 104), nomen regulorum quorundam Indorum (Kēralaputra) *vel potius appellatio tam terrae quam regum; nomen invenitur in inscriptionibus Indicis.* Is qui Vespasiani aetate floruit, cuius regia erat Muziris, memoratur *Plin. l. l. et peripl. l. l.*; regia Carura *Ptol.*; inter oppida regni eorum nominatur *praelerea Tyndis peripl. Cf. Lassen Ind. Altertumsk.* 1², 188, 1; 3, 193. *RE* 3, 1275 sq. *Wecker ib.* 11, 326. *Padmanabha Menon History of Kerala* 1, (1924), 30—33. *D. R. Bhandakar Aśoka*² (1932), 41 sqq. *St.*
- Ceronius *v.* Cecropius.
- 677 Cerrinius, amicus Martialis, epigrammata composuit *Martial.* 8, 18. *St.*
- 678 CERRINIVS(?) GALLVS. *Num Suet. Aug.* 53, 3, *ubi traditur Gallum Terminusium (vel terminum vel terrinum), recte correxerit v. Rohden PIR* 1¹ C 562 *Gallum Cerrinium propter titulum duobus fere saeculis recentiore* L. Cestii Galli Cerrinii Iusti Lutatii Natalis X 3722, *mihi perquam dubium videtur; v. infra Gallus.* *Gr.*
- L. CESTIVS GALLVS CERRINIVS IVSTVS LV[T]ATIVS NATALIS.
- 679 Cerronius Bassus. *Ad eum scripsit Aurelianus Augustus epistulam fictam sane omnino vita Aurel.* 31. *St.*
- EGNATIA CERTIANA.
- C. EGNATIVS CERTVS.
- PVBLICIVS CERTVS.
- C. QVINCTIVS CERTVS POBLICIVS MARCELLVS *v. infra sub Publiciis.*
- Quintius Certus.
- 680 Cervarius Proculus, eques Romanus, a. 65 particeps coniurationis Pisonianae *Tac. a.* 15, 50, festinato indicio impunitatem consecutus est *ib.* 66. 71. *St.*
- 681 Q. Cervidius Scaevola. *Plena nomina dig.* 28, 6, 38, 3; Cervidius

Scaevola *ib.* 27, 1, 13, 2; 40, 5, 50; *ind. auctor.* 18 p. LIII* M.; Cervid[i]us Scaevola *t. Ostiensis XIV 4502*; *ceterum* Scaevola. Inter iuris consultos celeberrimos *eum nominat Modestinus dig.* 27, 1, 13, 2; auctor prudentissimus iurisconsultorum *cod. Theod.* 4, 4, 3, 3. Imperator M. Antoninus usus est eo praecipue *vita Marci 11, 10*; in auditorio imperatoris Marci *Ulpian. dig.* 36, 1, 23 (22) *pr.*, *fuit igitur consiliarius Augusti*. Praefectus vigilum a. 175 *tit.*, *cf. vita Marci l. l.* (imperator) habuit secum praefectos, quorum et auctoritate et periculo semper iura dictavit. Magno ingenio de iure aperto respondit *Claudius (Tryphoninus) dig.* 35, 1, 109. *De loco interpolato vit. Carac.* 8, 3 (*Scaevolam magistrum fuisse Septimi Severi et Papiniani*) *v. supra A 388*. Scripsit digestorum libros XL, quaestionum l. XX, responsorum l. sex, regularum l. quattuor, de quaestione familiae l. singularem, quaestionum publice tractatarum l. singularem *ind. auctor.*, notas ad Iuliani et ad Marcelli digesta. *Fragmenta collegit Lenel Palingenesia* 2, 215—322, *cf. Wickert S. Ber. Berl.* 1928, 37—39. *Jörs RE* 3, 1988—1993. *Krueger Gesch. d. Qu. u. Lit. d. röm. R.*² 215—220. *Teuffel*⁶ § 369, 1—4. *Schanz* 3³, 198 f. — Filia fortasse Attia Cervidia Vestina. St.

681a ATTIA CERVIDIA VESTINA, *filia eius qui praecedit ut videtur*, marito posuit *t. VI 1422 = D. 1171 (1)*, honorata publice *t. Lugdunensi XIII 1801 = D. 1172 a (2)*. — Attia Cervidia Vestina *t. 1.* [C]ervidia Q. f. Vestina *t. 2.* Clarissima femina *t. 2.* L. Fulvii Gavii Numisii Petronii Aemiliani uxor *t. 1. 2.* Gr.

682 Cervius, iratus leges minuitur et urnam *Hor. s. 2, 1, 47.* (Cervius *Ascanii libertus calumniator accusavit Cn. Calvinum [= Cn. Domitium Calvinum cos. a. 53 et 40 a. C.?] lege de sicariis comm. *Cruq.*) *cf. P. Cervium*, . . . 'qui . . . ab isto (sc. Verre) iudex reiectus est' *Cic. Verr. 5, 114.* *Diversus Cervius*, vicinus Horatii *s. 2, 6, 77.* St.

683 . . . s CERVONI[VS], a. 182 cooptatus in collegium saliorum Palatinorum ut videtur *Röm. Mitt.* 17, 159 = VI 39442. Gr.

684 C. CERVONIUS PAPVS, consul a. 243 cum L. Annio Arriano. *Tria nomina in dipl. mil. III p. 895 = XIII 1791* C. Cerv. . . . VI 32634. Pappus *vita Gord.* 29, 1; *ceterum* Papus vel Pappus *fasti.* Gr.

— Fabius Ceryllianus.

685 Cerylus, libertus, qui dives admodum ob subterfugendum quandoque ius fisci ingenuum se Lachetem mutato nomine coeperat ferre, irrisus a Vespasiano *Suet. Vesp.* 23, 1. St.

— AELIVS CESETTIANVS.

— . . . Quintius Cestianus Ducenius Proculus.

686 C. CESTIVS. *T. sepulchralis in pyramide ad viam Ostiensem sita VI 1374 = D. 917 (1)*; *subscriptiones gemellae statuarum duarum prope sepulchrum Cestii VI 1375 = D. 917 a (2. 3)*. — C. Cestius L. f. Pob(lilia) epulo *t. 1*

(sacerdotium in t. bis enuntiaturum cognominis instar nomini additum esse ad distinguendum eum a viris cognominibus eiusdem aetatis perspexit Klebs PIR I^a C 569). C. Cestius t. 2. 3. — Tribunus plebis, praetor; VII vir epulorum t. 1. Vix idem C. Cestius praetor a. 44 a. C., qui provinciam a M. Antonio sibi oblatam repudiavit Cic. Phil. 3, 10, 26, neque enim hic quidem diversus videtur a Cestio illo, qui a. 43 proscriptus occidit (App. b. c. 4, 26, 111). — Mortuus est non post a. 12 a. C., cum M. Agrippa inter heredes eius esset (cf. t. 2. 3). — L. Cestius frater t. 2. 3. Huius et fratris liberti videntur nominari in t. urbano Not. d. sc. 1923, 368 (L. Cestius L. C. I. Nicephorus cet.). — Heredes eius M. Agrippa, M. Valerius Messalla Corvinus (cos. a. 31 a. C.), P. Rutilius Lupus, L. Iunius Silanus, L. Pontius Mela (cf. t. 1), D. Marius Niger t. 2. 3. Gr.

687 L. CESTIVS, frater C. Cesti L. f. (n. 686), cui superstes fuit VI 1375 = D. 917 a. Incertum num idem sit L. Cestius pr(aetor), qui una cum C. Norbano collega nummos aureos cudendos curavit paulo post Caesaris necem Babelon Monn. rép. Rom. 1, 340, 1—3. v. Bahrfeldt Röm. Goldmünzenpräg. 41 sq. n. 24—26. Praeterea v. in fratre. — Huius filium putaverim L. Cestium qui sequitur. Gr.

688 L. CESTIVS, filius ut opinor eius qui praecedat (vix idem), memoratur inter testes senatus consultorum factorum d. 23 m. Mai a. 17 a. C. VI 32323 v. 51. 58. Gr.

689 N. CESTI[VS], consul suffectus cum L. Antistio (Vetere) a. 55 ut videtur IV 5513 in amphora. V. supra A 776. Gr.

— [POM]PONIANVS SECVNDVS P. CEST[IVS] IVS PRISCVS DVCE-
NIVS PROC[VLVS] v. supra A 1207.

— SA DVS P. CESTI[VS] [VM]BRIVS DEXTER
DVCEIVS v. supra A 1207.

— CESTIVS(?) ACIDIVS(?) PERENNIS (II 258 cf. p. 693) v. L. Tuleidius(?) Perennis.

690 C. CESTIVS GALLVS, consul a. 35 p. C. In consulatu: C. Cestius VI 33950. IGR 1, 495. Bull. d. inst. 1859, 32 in tegula: C. Cestio cos. (potest etiam cogitari de filio). Plin. n. h. 10, 124. Tac. a. 6, 31. Γάιος Γάλλος Dio 58, 25, 2. Gallus Malal. 243; fasti. — C. Cestius Tac. a. 3, 36; 6, 7. Plin. n. h. 34, 48: hunc significari elucet ex Plinii verbis 'paulo ante (Neronem)'.

Cestium hunc expeditionibus interfuisse nescio quibus apparet ex Plinii loco modo allato: circumtulit . . . signum, quod secum etiam in proelio habuit. A. 21 C. Cestius senator questus est in senatu de Annia Rufilla Tac. a. 3, 36. A. 32 Tiberius admonuit C. Cestium patrem (praetorem corr. Lipsius vix recte) dicere senatui quae sibi scripsisset susceptique Cestius accusationem in Q. Servaeum et Minucium Thermum maiestatis reos ib. 6, 7 (cf. quod maxime exitiabile tulere illa tempora, cum primores

senatus infimas etiam delationes exercerent *ib.*). Consul cum M. Servilio Noniano a. 35 *v. supra*; consularis *Plin. l. l.* — *Apud Suet. Ti. 42, 2 legendum esse Cestio Gallo (traditur Sestio Gallio vel alio modo corruptum, corr. Roth et Ihm) admodum improbabile mihi videtur.* — *Cum a Tacito 6, 7 ad a. 32 pater appelletur, filius eius cognominis sub idem tempus in senatu fuerit necesse est, scil. is qui sequitur.* Gr.

- 691 C. CESTIVS GALLVS, consul (suffectus) a. 42 p. C. *Nummi Antiocheni in parte adversa caput Neronis et inscriptionem Im. Ner. Clau. Caesar exhibentes, in aversa inscripti a) ἐπὶ Κεστίου Ἀντιοχέων ἑτ(ους) ΔΙΡ Mionnet 5, 169, 189. Babelon Coll. Wadd. 7259. Br. Mus. Galat. etc. 175, 201. b) ἐπὶ Γαίου Κεστίου Ἀντιοχέ. ἑτο. ΕΙΡ Mionnet l. l. n. 190. S. 8, 131, 44. Leake Num. Hell. As. Greece 16. Br. Mus. l. l. 202. c) ἐπὶ Κεστίου Ἀντιοχέων Mionnet 5, 169, 191. In nummo musei Neapolitani ἐπὶ Κεστίου ἑτ. ΑΙΡ Fiorelli Cat. mus. Napoli 1, 225, 8878 A male lectum videtur pro Δ. — [C.]estius Gallus in consulatu VI 2015 = XIV 2241 fasti fer. Lat. Nomina in nummis *v. supra*. Cestius Gallus *Tac. h. 5, 10. Κέστιος Γάλλος sive Κέστιος Ἴος. (Κέσσιος vel Γέσσιος saepe in codd.; v. praeterea A. Caesennius Gallus supra n. 170). Κέστιος Lyd. de mens. 4, 109 W. Cum Gessio Floro confunditur Hieron. chron. 1 p. 185, 2 p. 544 H.; Syncell. 637. chron. Gall. a. 511 Chron. min. 1, 639, 319.**

Filius probabiliter eius qui praecedit. A. 32 in senatu fuisse videtur (cf. n. 690). Consul cum C. Caecina Largo suffectus in locum imp. Claudii cos. II kal. Mart. a. 42 (cf. Suet. Cl. 14); . . . [A]pr. VI 2015 (v. supra n. 101). Consularis Lydus l. l. Huius nomen vulgo restituitur ap. Tac. a. 15, 25 (ad a. 63) Suriaeque ex(e)cutio Citio (sic cod.), copiae militares Corbuloni permissae, sed iure dubitat Klebs PIR¹ C 572, qui monet nummos Cestii videri incipere ab autumno a. 65. Legatus Aug. pro pr. Syriae Ios. bell. 2, 280 sq.; 6, 422 sq.; vita 30. 347. 373. Tac. h. 5, 10. Suet. Vesp. 4, 5 (= Oros. 7, 9, 3), ubi nomen eius non enuntiatur, annis aerae Caesariensis 114 et 115 = intra autumnum a. 65 et autumnum a. 67 nummi a. b. Res ab eo autumno a. 66 contra Iudaeos gestae Ios. bell. 2, 333—335. 499—558 cf. 1, 20 sq.; 2, 562; 3, 9. 414; 5, 41. 267. 302. Tac. h. 5, 10. Suet. l. l. = Oros. l. l. Hieme a. 66/67 in Syria fuit Ios. vita 214. 347. 373. 394. Fato aut taedio occidit Tac. h. 5, 10; a Iudaeis occisus Lydus l. l. perperam. Gr.

- 692 L. CESTIVS GALLVS CERRINIVS IVSTVS LV[T]ATIVS NATALIS. *Titulus post mortem (ut apparet ex patera et urceo in lapide expressis) Volturni publice positus X 3722 (1); ad eundem pertinere existimaverim frustulum Salomitanum Bull. Dalm. 37, 42, 4597 a (2).*

Plena nomina exhibet t. 1; t. 2 acephalus est. Honores recensentur in t. 1 ordine temporis servato, eodem fere ordine enumerati fuisse videntur in t. 2

(supplementa debentur Francisco Bulić). IIII vir viarum curandarum, tribunus laticlavus legionis VIII Augustae, quaestor urbanus *t. 1*; ab actis senatus *t. 1* [ab actis] se[natus] *t. 2* (*loco non suo ut videtur*); aedilis curulis *t. 1* ([aedilis] c[urulis] *t. 2*); praetor *t. 1*; legatus Augg. (Marci et Veri vel Marci et Commodi ut opinor) legionis XX Valeriae victricis *t. 1* ([leg. leg. XX] Val. [vict.] *t. 2*); proconsul provinciae Narbonensis *t. 1* ([procon]suli *t. 2*); praefectus aerarii Saturni *t. 1*. In *t. 1 v. 10* agnoscere sibi visus Zangemeister COS/[1] restituit cos. [II], sed ferri non potest virum nullo consulari officio functum statim ad consulatum alterum pervenisse; immo putaverim in lapide fuisse cos. [d(esignato)]. — Patronus coloniae (Vturni) *t. 1*, [rei] p(ublicae) Sup[eraequanorum] *t. 2*. — Vel idem atque is qui sequitur vel arta necessitudine cum eo coniunctus.

Gr.

- 693 L. CESTIVS GALLVS VARENIANVS LVTATIVS NATALIS AEM[LI]ANVS, L. f., Pomptina, patronus municipii (Gaulitanorum), honoratur a . . . Marcio Marciano amico X 7506 cf. p. 994 *t. Gaulitanus*. V. in eo qui praecedit.

Gr.

- 694 L. Cestius Pius, rhetor *Suet. ind. rhetor. 7 (gramm. 31)*. Cestius Smyrnaeus rhetor latine Romae docuit *Hieronym. chron. 191. Ol. p. 167 b) H. = p. 249 Fotheringh. (ex Suetonio)*, cum Graecus esset *Sen. contr. 7, 1, 27; 9, 3, 13. Laudatur saepissime a Seneca*. Nullius ingenii (amator), Ciceroni etiam infestus, quod ei non inpune cessit, nam filius Ciceronis, proconsul Asiae, Cestium apud se cenantem flagellari iussit *Sen. suas. 7, 12. 13*. Pueri et iuvenes Ciceronis orationes non legebant nisi eas, quibus Cestius rescripserat *contr. 3 pr. 15*; rescripsit Ciceronis actioni habitae pro Milone *Quintil. 10, 5, 20*; in Milonem recitaturum eum Cassius Severus exagitavit *Sen. contr. 3 pr. 16. 17, cf. 7, 3*. Inter auditores eius nominantur Aetius Pastor iam senator *contr. 1, 3, 11 et Quintilius Varus* tunc Germanici gener et praetextatus, cui cladem patris obiecit *ib. 1, 3, 10*. — Cf. Brzoska *RE 3, 2008–2011. Teuffel § 268, 6. Schanz 2, 1^a, 489 sq.*

St.

- 695 CESTIVS (?) PROCVLVS (cestus *cod.*), (proconsul Cretae et Cyrenarum) a Cretensibus repetundarum accusatus a. 56 absolutus est *Tac. a. 13, 30*.

Gr.

- 696 CESTIVS SEVERVS, crebris apud Neronem delationibus famosus; a. 70 in senatu fuit *Tac. h. 4, 41*. — T. Cest. Severus *quidam XV 2426*.

Gr.

- 697 Cestus, puer Instantii Rufi *Martial. 8, 50 (51), 18 sq.; cf. ib. 46*. St.

- 698 *CETHECIVS LABEO, legatus legionis V (Alaudae) a. 28 p. C. *Tac. a. 4, 73. Quod nomen lateat in cethecio, non liquet; Cethego corr. Lipsius nescio num recte*.

Gr.

- 699 [CETH]EGILLA, δαδουχος in collegio mystarum, qui (Pompeiam) Agrip-

- pinillam statua honorarunt *t. surburbanus Amer. Journ. Arch.* 37, 215 sq. col. I v. 2. *Pleniore nomine sine dubio Gavia Cornelia Cethegilla. V. infra sub Gaviis.* Gr.
- CORNELIA CETHEGILLA v. *infra* (Gavia) Cornelia Cethegilla.
- CORNELIA CETHEGILLA AEMILIA PLANCINA.
- PVPIENIA SEXTIA PAV[LINA] CETHEGILLA.
- 700 CETHEGVS, salius Palatinus obiit a. inc. (non ante a. 191) VI 1981 *fasti saliorum. Pertinuit fortasse ad Gavius Cornelios Cethegos.* Gr.
- CETHEGVS(?) LABEO v. *supra* n. 698.
- 701 Cethegus Scipio in disco aeneo VI 31964 = XV 7147 (propter scripturae genus saeculo II recentior non videtur, ut iudicat Dressel). *Ad nobilissimam Corneliorum gentem hunc pertinere non crediderim; discum enim simillimum esse titulis libertorum Aug. quorundam XV 7143—7146 adnotat idem. — Cf. praeterea inscriptionem tegulae IX 6078, 58, ubi traditur Cethegi et Scipionis.* Gr.
- TI. CLAVDIVS SAETHIDA CETHEGVS FRONTINVS.
- M. CORNELIVS CETHEGVS, consul a. 170, *pleniore neque tamen integro nomine dictus sine dubio M. Gavius Cornelius Cethegus; v. infra sub Gaviis.*
- SER. CORNELIVS CETHEGVS.
- (CORNELIVS) LENTVLVS CETHEGVS.
- 702 M. Cetius Faventinus, auctor libri artis architectonicae deprompti ex Vitruvii de architectura, ed. Krohn p. 262—283. *Scriptis ante Palladium vel etiam ante Gargilium Martialem, cf. Nohl Comment. Mommsen.* 64—74. *Wellmann Herm.* 43, 17—19. *Gensel RE* 3, 2013. *Teuffel* § 264, 5. *Schanz* 2, 1³, 545 sq. St.
- 703 Cetrius Severus, a. 69 tribunus praetorianorum *Tac. h.* 1, 31. *Idem videtur Sex. Cetrius Severus speculator, beneficiarius (L. Lusii) Getae (praefecti praetorio a. 48—51), a commentariis custodiarum t. Pisauensis XI 6343 = D. 2073, cf. Domaszewski Rangordn.* 21. St.
- 704 Chabrias, Hadriani videtur familiaris *M. Ant.* ελς ε. 8, 37. St.
- Cassius Chaerea.
- 705 Chaeremon, sacerdos Heliopolitanus, Aelium Gallum praefectum Aegypti comitatus est *Strabo* 17, 806. St.
- 706 Chaeremon, Alexandrinus, philosophus, magister Neronis qui imperavit et Dionysii Alexandrini, qui ei successit in schola Alexandrina *Suid. s.* Ἀλέξανδρος Αἰγῆος 1128 *Adler et Διονύσιος* 1173 A.; philosophus stoicus *Apoll. Dyse.* περὶ συνδεσμῶν *gramm. gr.* 1 p. 248 *Schn. Porphyr. de abstin.* 4, 6. 8 (*inde Euseb. h. e.* 6, 19, 8. *Hieronym. adv. Iovinian.* 2, 13). *Origen. contra Cels.* 1, 59. Filius Leonidae, unus e legatis ab Alexandrinis a. 41 ad imperatorem Claudium missis *P. Lond.* 1912, *Bell Jews and Christians in Egypt* p. 23 v. 17. Fuit sacerdos Aegyptius (ιερογραμματεὺς)

Porphyr. ap. Euseb. praep. ev. 5, 10, 5 (cf. ib. 3, 4, 1, inde Augustin. civ. 10, 11). Tzetzes chil. 5, 395; exeg. in Iliad. p. 123 H., cf. W. Otto Priester und Tempel 1, 87—89; 2, 216 sq. Scripsit historiam Aegyptiorum (Αιγυπτιακή ιστορία) Ioseph. c. Ap. 1, 288, qui refutat eum 293—303; 2, 1, de vita antiquorum Aegypti sacerdotum Hieronym. l. l. (haustum ex Porphyr. de abstin. 4, 6 κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους ιερέας), de sacris litteris (διδάγματα τῶν ἱερῶν γραμμάτων Tzetzes l. l. 396; ιερογλυφικά Suid. s. Χαιρήμων, eodem spectat Tzetzes exeg. l. l.), περί κομητῶν Origen. l. l. (cf. Iamblich. de myst. 8, 4; 9, 4), grammatica ut videtur quaedam Apoll. Dysc. l. l. Fragmenta collegit Mueller FHG 3, 495—499. Hopfner Fontes hist. relig. Aeg. 2, 179—184; 5, 781 sq.

Ex eo nomen finxisse videtur Martial. 11, 56, 1 (Chaeremon stoico), nam legatum Alexandrinorum circa a. 96 vixisse nequaquam credibile est. Plane diversus Chairemon auspex, cuius libri celeberrimi meminit Galen. in Hippocr. de victu acutor. 1, 15 p. 129 H. (= 15, 444 K.). Cf. Schwartz RE 3, 2025—2027. W. Otto l. l. et 1, 199. St.

707 Chaerippus, Cilix, videtur praesidem aliquem provinciae de repetundis postulasse *Iuvenal. 8, 95. St.*

708 Chaeron (*traditur χάρωνος*), filius Plutarchi et Timoxenae, defunctus prima pueritia *Plut. consol. ad uxorem 5 p. 609 D. St.*

— Claudius Charax.

— Oppius Chares.

709 Charibael, rex legitimus (ἐνθεσμος βασιλεύς) Homeritarum et Sabaeorum, amicus imperatorum Romanorum, ad quos misit saepe legatos cum donis, cuius regia fuit Saphar *peripl. mar. Erythr. 23. 26. 31; aetate fere Neronis et Flaviorum, cf. Kornemann Ianus 1 (1921), 60 sq. Nominantur complures reges huius nominis in nummis et titulis Arabicis (C I Sem. 4, 1. 15. 37. 126. 234. 326. 373. [517]. 601. 610. 627. 637. 791, cf. 232. 455. 491. 516. 549. 582. 912), vide D. H. Mueller RE 3, 2133. Tkač ib. 1 A, 1467 sq. 1461. Mordtmann et Mittwoch Sabaeische Inschriften (1931) p. 5 sq. De nummis cf. Hill Br. M. Arabia cet. p. LXIV sqq. LXVIII sq. 68. St.*

710 Charicles, medicus arte insignis, Tiberio morienti a. 37 adfuit *Tac. a. 6, 50. Suet. Tib. 72, 3. Nescio an idem sit Charicles, cuius medicamenta commemorat saepe Galenus (12, 556. 558. 579. 581; 13, 94. 109. 282. 329). St.*

711 Charidemus, qui apro obiectus est *Martial. 1, 43, 14. St.*

712 ... us Charidemus, ἀρχιερεύς, adfinis consularium (*ad eundem pertinere videtur*) t. Smyrnaeus *CIG 3151 = IGR 4, 1435. St.*

713 Charilas, libertus Augustorum Marci et Veri *Fronto ad Ver. 1, 4 p. 118 N. = 1, 300 Haines. Eundem esse Charilampen cubicularium (Galen. 14, 624) suspicatur Ilberg N. Jahrb. 15 (1905), 288. St.*

- 714 Chariomerus, rex Cheruscorum ob amicitiam Romanorum a Chattis pulsus, sociis assumptis primum acie vicit, dein ab illis desertus a Domitiano obsidibus missis pro subsidiis accepit pecuniam *exc. de leg. 2, 425 sq., 42 De Boor (= Dio 67, 5, 1 p. 176 Boiss.)*. *St.*
- 715 Chariomundus (*codd. Hariomundus*), dux militaris sub Valeriano *vita Aureliani 11, 4 (epistula ficta)*. *St.*
- 716 Chariovalda, dux Batavorum in exercitu Germanici a. 16 fortiter pugnans cecidit *Tac. a. 2, 11 (Batavi ib. 2, 8)*. *St.*
- 717 Charioviscus (*libri Carioviscus*), dux militaris sub Valeriano *vita Aureliani 11, 4, in epistula ficta*. *St.*
- 718 Charisius, praeses Syriae a. 290 *cod. Iust. 9, 41, 9; 11, 55, 1*. *Gr.*
- 719 Charitinus (*in lapide C · HARITINVS*), libertus (Augusti), subprocurator (patrimoni per Histriam) imperantibus Philippis Augustis (*intra a. 247 et 249*) *t. rep. in agro Parentino Inscr. Ital. 10, 2, 216. Cf. Hirschfeld Kl. Schr. 550, 9*. *St.*
- 720 Charmis, Massiliensis, medicus Plinii aetate Romam venit, multum valuit, senes consulares curavit *Plin. n. h. 29, 10, 22*. De via eius ac ratione medendi extat Senecae adstipulatio *ib. 10, cf. Sen. epist. 53, 3; 83, 5. Idem opinor adjertur Aelian. nat. an. 5, 38; sed diversus fortasse qui memoratur Galen. 14, 114. 126—128*. *St.*
- L. FABIUS CHILO v. L. Fabius Cilo.
- Mallius Chilo.
- IVLIA CHILONIS.
- 721 Chione, meretrix, vestitum scortum *Iuvenal. 3, 135 sq.* *St.*
- Claudius Chionis.
- Aufidius Chius.
- Chosroes v. Osroes.
- M. Ulpius Chresimus.
- 722 Chrestus, geographus Romanus, qui scripsit de Nilo, fuit in Mauretania usque ad Oceanum *Lyd. de mens. 4, 68*. *St.*
- Claudius Chrestus.
- Geminus Chrestus.
- 723 Chryseros, nummularius *Apul. metam. 4, 9, 10*. *St.*
- 724 Chryseros, nomenclator et libertus imperatoris Marci Aurelii (M. Αὐρηλίου Οὐρηρου), chronicon composuit ab urbe condita ad mortem imperatoris Veri (*immo Marci*) *Theophil. ad Autolyc. 3, 27 = FGrHist 96 T 1*. *St.*
- 725 Chrysippus, Mithridatis filius, propinquus Postumii Marini, medici Plinii, qui ei uxorque eius Stratonicae Epigoni et liberis eius Epigono et Mithridati a Traiano civitatem petiit *ad Trai. 11*. *St.*
- CHRYSOGONE v. CORNELIA SALONINA AVGVSTA.
- 726 Chrysogonus, citharoedus, qui magna mercede artem suam docebat *Iuvenal. 6, 74; 7, 176*. *St.*

- 727 Chrysogonus, qui Valeriano imperante Gothos Nicomediam arcessivit Zos. 1, 35, 1. St.
- 728 Chrysomallus, Augusti libertus, procurator (patrimoni per Histriam, cf. Hirschfeld Kl. Schr. 550, 9) t. Polensis sepulchralis V 37 positus T. Aelio Callimorpho alumno unde conicere licet et Chrysomallum T. Aelium appellatum esse, quippe qui ab imperatore Pio manumissus esset. St.
- 729 *Chumstinctus (nomen corruptum; cum in codice Leidensi Voss. 8° 54 saepe recentiore tradatur chunistinaus, Roszbach in ed. p. XVIII et BphW 1919, 1055 sq. coniecit scriptum fuisse Chunistinctus, fortasse recte), tribunus ex civitate Nerviorum, Druso duce adversus transrhenanas gentes inter primores pugnavit Liv. per. 141. St.
- 730 CI, (cuius uxor) . . ensia Polla memoratur in actis lud. saec. a. 204 Not. d. sc. 1931, 341 v. 22. Gr.
- L. CIARTIVS(?) v. infra n. 747.
- CN. PINARIVS AEMILIVS CICATRICVLA.
- CN. PINARIVS AEMILIVS CICATRICVLA POMPEIVS LONGINVS v. sub Pompeis.
- P. Cornelius Cicatricula.
- M. TVLLIVS CICERO.
- **Cilnius Maecenas** Tac. a. 6, 11, recte C. Maecenas, ubi vide.
- 731 C. CILNIVS PAETINVS, P. f., Pomptina (origine sine dubio Arretinus cf. Stein Ritterstand 503), tribunus militum, quaestor, tribunus plebis, praetor, legatus Ti. Caesaris Aug., proconsul VI 1376 t. ei positus, qui honores ordine inverso exhibet; proconsul versu ultimo videtur postea additum. Gr.
- 732 C. CILNIVS PROCVLVS commemoratur in dipl. mil. D. 9054 (1); consulatus eius indicatur in amphora XV 4536 (2); ad eum rettulerim cum propter locum titulorum tum praecipue propter partem nominis, quae superest, et propter honores quosdam fragmenta titulorum Arretinorum Not. d. sc. 1925, 224 (3). XI 1833 (4). Tibulus 3 ei positus videtur a provincia nescio qua (v. 5 post [pro]vincia punctum agnoscere mihi visus sum in imagine phototypica).
- C. Cilnius Proculus t. 1. 2. C. Cilnius C. f. t. 4. [Po]m(ptina) Procul[us] t. 3. Oriundus sine dubio e gente nobilissima Arretinorum (cf. Stein Ritterstand 196, 3); fortasse ex posteris eius qui praecedit. — T. 3 ei dedicatus est imperante Traiano ni fallor (cf. v. 4 [le]g. eiusd(em) pro . . .), t. 4 sub Hadriano (cf. v. 4). Honorum exigua pars servatur in t. 3 et 4, in hoc videntur enumerati fuisse ordine chronologico, in illo ordine incerto; priores ignorantur. Consul t. 2 suffectus ultimis Domitiani temporibus vel sub Nerva ut opinor; ex mentione consulatus eius in amphora vinaria fortasse licet colligere eum fasces gessisse vindemiarum tempore (scil. mense fere Oct.). [Legatus Aug. pro pr. provinciae D]almatiae t. 3. Legatus Aug. pro pr. Moesiae superioris a. 100 (d. 8 m. Mai) t. 1; in t. 4

restituendum videtur [legato divi Traiani Parthici provinc. Dalmatiae] item provin[c. Moesiae superioris]. *In t. 3 v. 2 post* [D]almatiae extat si recte video littera C; cogitari potest de supplemento c[uratori aedium sacrarum et operum locorumque publicorum] aut c[omiti Imp. Caes. Nervae Traiani cet.]. *Utrum ib. v. 4 restitui possit* [le]g(ato) eiusd(em) — sc. imp. Traiani — pro [pr. prov. Moesiae superioris] an cogitandum sit de tertia quadam legatione provinciali, de qua nihil traditum est, discernere vix ausim. *In t. 4 v. 3 agnoscitur* IIII argente . . . , in t. 3 v. 3 corona mu . . . , videtur reponendum esse donis militaribus donato ab Imp. Caes. Nerva Traiano Aug. (vel a divo Traiano Parthico) bello Dacico corona murali vallari classica aurea hastis puris IIII vexillis IIII argenteis. Quae dona eum accepisse ex expeditione Dacica prima (a. 101—102) probabile est, neque tamen diiudicari potest, utrum ea assecutus sit ut legatus Moesiae superioris an ut comes imperatoris (v. supra). Ceterorum officiorum vel honorum consularium mentio perit. *In t. 4 v. ultimo cernitur* Hadriani Au[g] , restituerim potius [comiti Imp. Caes. Traiani] Hadriani Au[g.] quam [legato Imp. Caes. Traiani] Hadriani Au[g. pr. pr. provinciae nescio cuius]; videtur Hadrianus cum res provinciarum Moesi-arum et Daciae ordinaret (a. 118), Cilnium quamvis aetate sine dubio pro-
vectum inter comites adlegisse. — Huius filia potest fuisse Cilnia Procula quae sequitur.

- 733 CILNIA PROCVLA in titulis libertarum Caeretanis XI 3697. 3698 cf. p. 1343; filia puto C. Cilnii Proculi qui antecedit. Gr.

— Betuus Cilo.

— L. Caecilius Cilo.

— L. FABIVS CILO SEPTIMINVS CATINIVS ACILIANVS LEPIDVS FVLGINIANVS.

— Iunius Cilo.

— SEX. PV[L]FENNIVS SALVTARIS M. LVCCIVS VALERIVS SEVERVS PLOTIVS CILO.

— (QVINCTIVS) CINCINNATVS.

— CINCIVS SEVERVS v. Cingius Severus.

- 734 M. Cincius Felix Iulianus. *Tituli Agbienses VIII 1548, cf. 1550 (= D. 6827) (1). 27420 (2).* Filius Cincii C. f. Arn(ensis tribu) Victoris, qui pro salute imperatoris Pii civibus suis donationes tribuit t. 1, patronus Agbiensium ib., vir egregius, aedilis, II vir c(oloniae) I(uliae) K(arthaginis) t. 2. St.

— Desidiena Cincia.

— POMPEIA APPIA CINCIA AGATHOCLIA.

- 735 CINGIVS SEVERVS memoratur in t. VI 36874 (1), fortasse etiam VI 31135 (2); praeterea v. infra. — Cingius t. 1 . . . us Severus t. 2. Cingius Severus *vita Comm. 20, 3. Cincius Severus vita Sev. 13, 9. Tertullian. ad Scapulam 4. Cingius rectam nominis formam esse demonstravit Bang Herm. 45, 627 sq. Praenomen fortasse Gaius fuit; v. infra.*

Consul suffectus a. inc. haud multo ante curam aedium sacrarum (sc. ante a. 183). Pontifex vita Comm. 20, 3. [Curator aedium sacrarum] a. 183 t. 1 (supplementum certum est) cf. t. 2. Proconsul Africae (ut ex contextu apparet) Tertullian. l. l. Cum veri sit simile Tertullianum hoc loco proconsules enumerare ordine temporis servato, Cingius Severus provinciam rexisse videtur post Vigellium Saturninum proconsulem a. 180, ante Vespromium Candidum; certe proconsulatu non post Commodum functus est. Nescio an huius nomen restituendum sit in fragmento epistylī pro sal[ute] imp. Commodi Thuburbo maiore dedicati Cagnat-Merlin Inscr. d'Afr. 265, ubi ex nomine proconsulis consulto erasi agnosci possunt litterae initiales C. C. (cf. Poinssot Bull. tr. hist. 1917, 106 sq.). Clementer se gessit erga Christianos Tertullian. l. l. Post Commodi necem (d. 31 m. Dec. a. 192) collegii pontificum nomine dixit in senatu Commodum iniuste sepultum esse; idem censuit statuas eius abolendas nomenque eradendum esse vita Comm. 20, 3—5. Septimius Severus Cineium Severum calumniatus est, quod se veneno adpetisset, atque ita interfecit vita Sev. 13, 9.
Gr.

- 736 CINGONIVS VARRO (nomina in cod. corrupta Tac. a. 14, 45; h. 1, 6; Cingonii id. h. 1, 37; Κίγγωνιος Βάρρων Plut. Galba 14) a. 61 in senatu sententiam dixit Tac. a. 14, 45. Consul designatus a. 68 id. h. 1, 6. Nymphidio Sabino imperium affectanti orationem ad praetorianos composuit Plut. l. l.; a Galba ut Nymphidii socius interfectus est Tac. h. 1, 6. 37. Plut. Galba 15.

Gr.

- 737 Cinna Catulus, philosophus stoicus, magister imperatoris Marci vita Marci 3, 2. M. Ant. εἰς ε. 1, 13 (Κατούλου). St.

— **Castrius Cinna.**

— L. CORNELIVS CINNA.

— CN. CORNELIVS CINNA MAGNVS.

— LVCRETIVS CINNA (?) v. Q. Lucretius Vespillo.

- 738 Cinnamus, medicus Martial. 6, 64, 26.

St.

- 739 L. Cintasius Casianus, praefectus castrorum a. 162 t. Syenites III 14147⁴.

St.

- 740 L. Cirpinus, T. f., tribu Velina, origine Ricinensis, primus pilus iterum, praefectus legionis XXII (Deiotariana); duumvir iterum quinquennalis honoratus a municipibus IX 5748 = D. 2687.

St.

— **Q. Caecilius Cisiacus Septicius Pica Caecilianus.**

— **Flavius Citatus.**

- 741 *CITIVS Syriae praepositus a. 63 Tac. a. 15, 25; v. supra C. Cestius Gallus n. 691.

Gr.

— M. (CEIONIVS) CIVICA BARBARVS.

— M. Helvius Rufus Civica.

— C. VETTVLENVS CIVICA . . . BEA CERIALIS.

- SEX. VETTVLENVS CIVICA POMPEIANVS.
 — Iulius Civilis.
- 742 Civis, causicus *Martial.* 3, 38, 5. *St.*
- 743 M. CL, tribunus militum [legionis] V Macedonicae, [quaestor], aedilis p[lebis], V 4326 *fragmentum t. Brixiani.* *Gr.*
 — Aelius Cladeus.
- 744 Cladus *vel* Clad(i)us, oppignerator ('ad Cladi mensam') *Martial.* 2, 57, 7. *St.*
- AEMILIA CLARA.
 — DIDIA CLARA AVGVSTA.
- 745 Claranus, condiscipulus et amicus Senecae, deformi humilique corpusculo, sed pulchritudine animi *Sen. epist.* 66. *Idem fortasse* Claranus avunculus, filius Clari (avi) VI 36850; *positus est titulus a.* 46. *St.*
- 746 Claranus, grammaticus *Martial.* 10, 21. *Auson. epist.* 13 (18), 27 p. 244 *Peiper. Porphy. Hor. s.* 2, 3, 83. *Idem potest esse* Clanarius *Serv. Aen.* 11, 316 (*schol. Daniel.*). *St.*
- 747 *Clarius: oratio Plinii pro Clario (*sic ed. Aldina et deinceps plurimae, traditur* proclamo) *epist.* 9, 28, 5. *Nota inter kalatores pontificum et flaminum a.* 101 *vel* 102 *nominari* L. Clartium (*vel potius* C[i]artium, *cf.* VI *Ind. p.* 51 *et* W. Schulze *Lat. Eigenn.* 69, 3; 85. 280) Doryphorum VI 32445 II 7, *cf.* 31034, 22, *cuius patronus* L. Ciartius *flamen sive pontifex his annis fuit, fortasse non diversus ab amico Plinii.* *St.*
- 748 CLARVS, consul cum Prisco t. pro salute Com(modi) Aug. d. 18 m. Mai *Durae positus Rostortzeff Excavations at Dura-Europos (I. season) 1929, 42. Consules suffectos a. inc. intra a.* 181 *et* 183 *putat editor.* *Gr.*
- ACILIUS CLARVS.
 — ASINIUS CLARVS.
 — M. Erucius Clarus.
 — SEX. ERVCIVS CLARVS.
 — C. IVLIVS ERVCIVS CLARVS VIBIANVS v. *infra sub Eruciis.*
 — C. ERVCIVS SEX. SERVILIVS CLARVS v. *infra sub Eruciis.*
 — GAVIVS CLARVS.
 — M. IVLIVS CLARVS.
 — Q. IVL(IVS) CLARVS.
 — Ragonius Clarus.
 — C. Septicius Clarus.
 — Sicinius Clarus.
 — C. SICINIVS CLARVS PO . . .
 — TREBATIVS CLARVS.
- 749 CLASSETIV[S] . . . RATVS, clarissimus puer IX 1574 t. *Beneventanus sepulchralis mutilus.* *Gr.*
 — Iulius Classicianus.

- 750 **Classicus**, procurator Augusti (Mauretaniae Caesariensis) *t. Caesariensis sepulchralis Ann. ép. 1902, 13. Idem fortasse memoratur in papyris graecis P. Lond. 3, 125 (1); P. Arch. 6, 102 sq. = Bilabel SB 4, 7378 (2).* Κλασσικός *p. 1*; Κλαστικός *p. 2*, ἐπίτροπος *p. 1*; ὁ κράτιστος ἐπίτροπος τοῦ κυρίου ἡμῶν (= *vir egregius, procurator Augusti*) *p. 2, a. 103 p. 2; a. 104 p. 1.* *St.*
- CAECILIUS CLASSICVS.
- Iulius Classicus.
- Clasticus *v. Classicus (n. 750).*
- T. IV(LIVS?) CLATIVS (?) SEVERVS.
- 751 **CLAVDIANA EVSEBIA**, clarissimae memoriae femina, L. Ovinii Curii Proculi Modiani Afrikani cos. uxor *VI 1479 = D. 8093.* *Gr.*
- TERENCE CLAVDIANA.
- Vibia Severa Claudiana.
- 752 Claudianus, medicus, amicus Galeni *12, 423.* *St.*
- 753 vs **CLAVDIANVS**, Xanthius, munera equestria et procuratoria administravit (τάς ἐν ἱππικῇ [τάξει ἀρχᾶς διελθῶ]ν μέχρι ἐπιτροπ[ικῶν]), *exinde* primus omnium Lyciorum senator Romanus factus ([τοῦ ἔθνους] πρῶτος συνκλητικός [γενόμενος τοῦ δήμου Ῥωμαίων]), legatus [proconsulis] fuit provinciae Achaiae, item Asiae, [legatus *procul dubio*] legionis II Traianae fortis (*cum extra Aegyptum tendebat*), proconsul provinciae Macedoniae *t. Xanthius ab eo positus TAM 2, 282 (cum imagine) = Benndorf-Niemann Reisen in Lykien 92, 76 = D. 8821; aetate Traiani videtur. Idem fortasse memoratur in t. Xanthio TAM 2, 394 = Benndorf l. l. n. 74 = IGR 3, 627: υδιανοῦ. De Arruntio [C]laudiano, qui Xanthi balneum dedicavit TAM 2, 361, cogitat Groag.* *St.*
- CLAVDIANVS (?) IVLIANVS, praefectus urbi sub Alexandro (*dig. 31, 87, 3*), *v. infra* Ap. Claudius Iulianus.
- Asellius Claudianus.
- CARMINIVS CLAVDIANVS.
- M. Ul(pius) Carminius Claudianus *v. supra n. 433.*
- TI. CLAUDIVS CLAVDIANVS.
- T. FLAVIVS ARCHELAVS CLAVDIANVS.
- T. FLAVIVS CLAVDIANVS.
- T. FL(AVIVS) CLAUDIVS CLAVDIANVS.
- Tib. Iulius Claudianus Caesar; *hoc nomine usus est Tiberius, qui postea imperavit, in dedicatione aedis Castorum Dio 55, 27, 4 v. TIB. CLAUDIVS NERO (infra n. 941).*
- Claudilla *v. Cadilla.*
- IVNIA CLAUDILLA.
- 754 . . CLAUDIVS , Ti. [f.], augur, patronus (Capuae) *X 3848 t. Campanus.* *Gr.*

- 755 Claudius, avunculus (C.) Helvidi Prisci schol. *Iuvenal.* 5, 36, quod ex Probo affert Georgius Valla, cuius fides est minima; locus ceterum corruptus.
St.
- 756 Claudius, cui divus Pius rescripsit de poena eorum, 'qui apud iudices instrumenta protulerunt, quae probari non possint' *Callistr. dig.* 48, 10, 31; magistratus vel praeses ut videtur.
Gr.
- 757 CLAUDIVS, pater Claudii Pompeiani (Quintiani) (n. 975), a. c. 182/183 quasi a latronibus occisus *vita Comm.* 5, 12 cf. *Heer Philol. S.* 9, 61 sq. *Frater ni fallor* Ti. Claudii Pompeiani cos. II a. 173 (n. 973); cognomine fortasse usus est Quintiani.
Gr.
- 758 Claudius, latro, qui belli Parthici Septimii Severi tempore Iudaeam et Syriam praedabatur *Dio-Xiph.* 75, 2, 4.
St.
- 759 Claudius, tonsor (*traditur* censorem), quem Elagabalus praefectum annonae fecit *vita Elag.* 12, 1, cf. *vita Alex.* 22, 2 Heliogabalus . . . turpissimis hominibus praefecturam annonae tribuendo.
St.
- MARCELLVS CLAUDIVS v. supra B 100.
- 760 APPIVS CLAUDIVS, adulter Iuliae Augusti filiae, a. 2 a. C. poenas pependit *Vell.* 2, 100, 5. *Idem videtur ac* (Claudius) Pulcher III vir monetalis (n. 985), in quo vide.
Gr.
- 761 APP. CLAUDIVS, consul *suffectus a. inc. saec. II* (fortasse post a. c. 145, quoniam adest formula 'qui eorum non haberent' cf. *E. Stein Kais. Beamt. im röm. Deutschl.* 287) III p. 1983 *dipl. mil. mutilum. Ex cognomine nihil agnoscitur nisi pars inferior hastae rectae ad litteram initialem pertinentis; I[ulianus] suppleverunt editores nescio num recte (de supplemento L[ateranus] cogitavit Ritterling Fasti d. röm. Deutschl.* 118).
Gr.
- 762 (APPIVS?) CLAUDIVS in domo, quam Neapoli vel in agro Neapolitano filiae aedificavit, titulum versibus conceptum inscripsit X 1688 = D. 1184 '[qui dedit A]eneadum fastis ex ordine consul [nomi]na, progenies Claudius Appiadum, [al]ta Sabinillae dat dulci moenia natae . . . anus (vel mnus) genitor' cet. [Iul]ianus restituit *Borghesi* 8, 529 t. referens ad Appium Claudium Iulianum cos. II a. 224 (n. 901); ei oblocutus est Buecheler *CLE* 888 adn., qui Iulianus in metrum quadrare negavit supplevitque dubitans [germ]anus. Sed cognomen consulis in t. omissum esse iure improbabile existimavit Mommsen. — Mihi quidem veri simile non videtur Claudium aliquem, qui praenomine Claudiorum nobilium Appio (apud Claudios aetatis imperatoriae a gente patricia omnino alienos haud insolito, cf. n. 827. 901. 907. 931) non utebatur, finxisse vel credidisse se ab Appiis Claudiis liberae rei publicae originem ducere.
Gr.
- 763 (Ti. Claudius), pater Claudii Etrusci, libertus Augusti, origine Smyrnaeus *Stat. silv.* 3, 3, 60, Tiberio imperante adulescentulus Romam in aulam venit, ubi libertate donatus est *id. v.* 68 sq., cf. *v.* 43—45, 142. Impè-

ratores Gaium in expeditionem Britannicam, fortasse et Germanicam comitatus est *ib.* v. 69—75, a Claudio longius promotus v. 76 sq., dein a rationibus Augusti v. 86—105 (*non ante Neronem, cum eo munere functus esset Pallas apud Claudium et Neronem usque ad a. 55*). A Vespasiano triumpho Iudaico (a. 71) interesse permissus v. 138—142, in ordinem equestrem receptus est v. 143—145 (*in censura a. 73/4 ut videtur*). Annos natus octoginta a Domitiano relegatus in Campaniam profectus prosequente eum filio nec multo post revocatus est v. 146—171. *Martial.* 6, 83; 7, 40, 2, *cf. Stat. silv.* 1, 5, 65 (fortuna renasci). Obiit nonagesimo fere vitae anno *Martial.* 7, 40, 6 (*scriptum a. circiter 92*); de morte eius Etruscum consolatur Statius *silv.* 3, 3. Uxor Etrusca soror consularis praematura morte ei erepta *Stat. l. l.* v. 108 sqq. 207, *cf. Mart.* 7, 40, 3—5 reliquit filios duo qui patri supervixerunt, quorum alter fuit Etruscus (*infra* n. 860) *Stat. v.* 122, *cf. 114. 125. 145. 148. 153 sq. Martial.* 7, 40, 3. St.

764 TI. CLAVDIVS, patronus Ti. Claudii Diotimi, qui recensetur inter kalatores pontificum et flaminum a. 101 VI 32445, a. 102 *ib.* 31034; pontifex igitur vel flamen. *Cf. infra* n. 801. 1003. Gr.

765 TI. CLAVDIVS, cuius libertus Ti. Claudius Heronas nominatur in laterculo kalatorum pontificum et flaminum a. 101 VI 32445; patronus igitur vel pontifex vel flamen fuit. Gr.

— IMP. CAESAR M. AVRELIVS VALERIVS CLAVDIVS AVGVSTVS.

766 TI. CLAVDIVS LA (vel LAS) THEOPROPVS (. . . . λαν *t. casu acc.*; *suppleri potest* [Ἀκού]λαν vel [Ἀπτελ]λάν, *de lectione* Θεοπρόπο[υ sc. υἱόν], *quam proposuerunt Dittenberger et Purgold Inschr. v. Olympia p. 799, vix cogitaverim*), ὁ κράτιστος ὑπάτ[ικός], honoratur t. Chalchetico mutilo IG 12, 1, 959 = IGR 4, 1112. Consul suffectus a. inc. saec. II labentis vel III. Pater huius videtur Theopropus Olympionica, quem celebrat t. metricus Olympiae rep. Inschr. v. Olympia 239 = Kaibel Epigr. gr. 934 εὐπατρίδην Ῥόδιον, συνκλητικῶν γενετῆρα. Gr.

767 Ti. Claudius Abascantus, Augusti libertus a rationibus, vixit annos XLV; uxor Claudia Epicharis VI 8411 = D. 1473. Diversus Abascantus Attie(ianus) Augusti (servus) a rationibus VI 8408. St.

768 CL(AVDIVS) ACILIVS CLEOBVLVS (*potius quam Cleoboles, cf. n. 838*) honoratur t. Ephesio (acephalo) (1) nondum edito, memoratur in t. Allifano (hodie deperdito) filiae IX 2334 = D. 1134 (2), in t. perquam mutilo Gortynae rep. Riv. Ist. d'archeol. 1, 1929, 153, 5 (3). — Nomen perit in t. 1. Cl. Acili Cleobolis (*casu gen.*) t. 2. Κλ. Ἀκεῖλ. Κλεόβουλος t. 3. — Ὁ κράτιστος υἱὸς Τιβερίου Κλ. Κλεοβούλου καὶ Ἀκειλίας Φριστάνης t. 1; Tib. Claudi Cleobolis [s]en(ioris) cos. (filius) t. 2; in nomen fortasse adsumptus ab avunculo (?) M'. Acilio Faustino consule a. 210; *cf. supra* A 69 (stemma vol. 1 p. 12). Pater Aciliae Gaviniae Frestanae t. 2. — Quod titulum

3 *Gortynae in praetorio repertum ipse ut videtur dedicavit, inde fortasse colligere licet eum proconsulem fuisse Cretae et Cyrenarum (supplendum igitur δ [κράτιστος ἀνθύπατος], cf. Guarducci Riv. l. l.).* Gr.

— .. [v?] ALERIVS CLAVD(IVS) ... ACILIVS PRISCILIANVS ... (D. 8979) v. *infra sub Valeriis.*

- 769 Claudius Aelianus. Αἰλιανός ὁ χρηματίσας Κλαύδιος *Suid. s.* Αἰλιανός (Al 178 Adler 2 p. 168), Αἰλιανός *Philostr. v. soph. 2, 31 p. 123K.* Praeneste oriundus *Suid.*; Ῥωμαῖος *Aelianus ipse var. hist. 2, 38; 12, 25; 14, 45 et Philostr.* Ἀρχιερεὺς *Suid.* (*sacerdotio aliquo Praeneste functus videtur*). Auditor Pausania sophistae *Philostr. l. l. § 3.* Graeco sermone eleganter utebatur perinde ac si Atheniensis fuisset, sed cum declamando impar sibi visus esset, libris conscribendis gloriam petivit *Philostr. § 1.* Romae artem rhetoricam exercebat post Hadriani aetatem *Suid.* In Gynnidā (= *Elagabalum*) mortuum (a. 222) quaedam composuit *Philostr. § 2.* Numquam fines Italiae, numquam mare egressus est *ib. § 3.* Quocum quomodo conciliari possit, quod ipse *Alexandreae* fuisse (ἐγὼ . . . ἔθεασάμην) dicat *nat. anim. 11, 40, non perspicio, cf. Wellmann RE 1, 486.* Ultra sexagesimum vitae annum vixit, obiit caelebs et orbus *Philostr. § 3.*

Scripsit libros qui extant variae historiae (ποικίλη ἱστορία) XIV, de natura animalium vel historiae animalium (περὶ ζῴων ἰδιότητος vel περὶ ζῴων ἱστορίαι) XVII, epistolas, praeterea libros περὶ προνοίας (*fragmenta ed. Hercher 2, 190—195*) et περὶ θείων ἐναργειῶν (*ed. Hercher 2 p. 195 sqq.*). Cf. Christ-Schmid 2⁶, 786—791. M. Wellmann *RE 1, 486—488.*

St.

- 770 CL(AVDIVS) AELIVS POLLIO, legatus Aug. pr. pr. G(ermaniae) s(uperioris) XIII 6807 t. *Moguntiacensis* positus a beneficiariis consularis. *Idem putatur a viris doctis* [Clau]dius Pollio centurio, qui Diadumenianum filium Macrini cepit (a. 218) *Dio 78, 40, 1 neque diversus Claudius (?) Pollio* ([<τοῦ>Πολλίω]νος τοῦ Κλ[αυδίου] *ib. 79, 2, 4; Πολλι[ωνα] ib. 3, 1 cf. exc. de virt. 2, 401, 403 Roos: Πολλίωνος*), qui eodem anno ab Elagabalo inter consulares adlectus Bithyniae, mox Germaniae praepositus est *ib. 79, 2, 4; 3, 1 cf. exc. de virt. l. l. (errore ὑπάτου), at monendum restitutiones horum Dionis locorum admodum lacunosorum ab editoribus propositas haudquaquam certas esse.* Gr.

- 771 Claudius Agathemerus, medicus (ἰατὴρ) *tit. sepulchralis urbanus, quem versibus graecis conceptum posuit sibi et Myrtalae uxori IG 14, 1750 = IGR 1, 282. Eundem perperam viri docti quidam putaverunt Claudium *agaturinum vita Persii, cf. eum qui sequitur.* St.

- 772 Claudius Agathinus (*agaturini vel agaturrini libri*), medicus Lacedaemonius, amicus Persii *vita Persii p. 65 Jahn-Buecheler-Leo⁴ (ubi editur Agathurnus).* *Idem sine dubio Agathinus medicus Lacedaemonius Galen. 19, 353 et Claudius Agathinus ἰατὴρ tit. urbanus sepulchralis, quem versibus*

graecis conceptum posuit uxori suae Felicitati (Φηλικίτα) IG 14, 2064 = IGR 1, 360, ceterum Agathinus. Discipulus Athenaei Attalensis Galen. 8, 787. Sectam medicam condidit id. 19, 353. Praeceptor Archigenis medici id. 8, 752. Suid. s. Ἀρχιγένης. Aët. 3, 172 p. 187 Corn. (3, 182, vol. 1 p. 148 Mont.), cf. Oribas. 8, 1, 14, 158 vol. 1 p. 252 R. Scripsit librum de helleboro Cael. Aurelian. ac. morb. 3, 16, cf. Archigen. ap. Oribas. l. l., περί σφυγμῶν quem dedicavit Herodoto discipulo suo Galen. 8, 749. 751, librum quem περί ἡμιτριταίων vocavit Galen. 17, 1, 120. 228, cf. 942 sq. et 7, 367. 369. 373 sq. Laudatur praeterea Oribas. 10, 7, 394 sqq. vol. 2 p. 49—53 R. Galen. 8, 748. 750. 753. 754. 786. 935 sq. 937. 938; 11, 163; 13, 299. 830. Cf. M. Wellmann RE 1, 745; suppl. 1, 22; idem in libro, qui inscribitur Die pneumatische Schule 11 sq. Ei tribuendum esse coniecit Kalbfleisch fragmentum in papyro Argentoratensi servatum, quod edidit ind. scholar. univ. Rostochiensis 1901, p. 8 sqq. St.

- 773 **Claudius Agathocles.** *Papyri graecae Wessely Text. Gr. 2, 51 (1). P. Gen. 260—262, Nicole Textes . . . de Genève p. 26 sq. et tab. 3 (2). p. 31 (3). 34 (4) = Preisigke SB 15—17. Κλαύδιος Ἀγαθοκλῆς p. 1; Κλαύδι(ς) . . . p. 2, v. 26, Ἀγα[θ]οκλῆς v. 25; K . . . p. 3; . . . κλῆς p. 4. Archiereus Aegypti (ἀρχιερεὺς καὶ ἐπὶ τ[ῶ]ν ἱερ[ῶ]ν) p. 1; [ἀρχιερεὺς καὶ] ἐπὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱ[ε]ρῶν p. 2—4), a. 153 p. 1, a. 155/6 p. 2. 3. St.*

— **Claudius Agathurnus, vide supra n. 772.**

- 774 [CLAV?]DIVS AGR[IPP]A, legatus Aug. pr. pr. (Germaniae inferioris) XIII 7798 t. mutilus in castello 'Remagen' repertus. Num eiusdem nomen suppleri possit in fragmento ibidem rep. XIII 7800, perquam dubium videtur neque magis certum, num idem sit atque is qui sequitur (cf. Ritterling Fasti d. röm. Deutschland 81 sq.). Gr.

- 775 **CLAV(DIVS) AGRIPPA**, legatus Aug. pr. pr. Moesiae inferioris sub Macrino nummi Nicopolitanorum cum capitibus Macrini vel Diadumeniani Ant. Münz. Nordgriechenl. 1, 1, 439, 1709; 462, 1819 (ὁ πατεύοντος) Κλαυ. Ἀγρίππα κτλ.); 436, 1695 sq.; 459, 1803 sq. (ὁ vel ὅτι. K. Ἀγρίππα κτλ.). Vulgo putatur idem atque Marcius Agrippa, v. infra sub Marciis. Gr.

- 776 **TI. CLAVDIVS AGRIPPINVS L(?) . NVS** memoratur in actis Arv. VI 2086 (1), in t. heroï a Licinia Flavilla sibi et maioribus Oenoandis exstructi IGR 3, 500 (2), in t. mausolei Opramoae Rhodiapolitani IGR 3, 739 (3), in t. mutilo Patarano IGR 3, 674 = TAM 2, 414 (4).

Ti. Claudius Agrippinus t. 1. Κλα[ύ]διος Ἀγρίππειν[ος] λ(?). vos t. 2 col. II v. 71 sq. (cognomen alterum neque [Δρυαντι]α(ν)νός fuisse videtur, id quod supplevit Petersen Reisen im südwestl. Kleinasien 2, 182, neque [Ἀντωνί]νος: num fuerit [Λικινί]α(ν)νός?). Κλαύδιος Ἀγ[ρ]ίππειν- vos ib. v. 74. Κλαύδ[ι]ος Ἀγ[ρ]ίππεινός t. 3 col. XVII v. 7 sq. cf. XVIII v. 53 sq. [Ἀγρίπ]πεινός t. 4. — Claudii Dryantiani Patarani, Lyci-

C. Iulius Demosthenes
proc. Aug.

Iulius Antoninus

Iulia Lysi

C. Avidius Cassius (Aug.)
supra A 1402

Ti. Claudius Agrippinus *n. 776*
cos.

~ Aelia Platonis

(Avidia Cassia) Alexandria
femina clarissima
supra A 512

Ti. Claudius Dryantianus
Antoninus
vir clarissimus
n. 859

Claudia Antonina
femina clarissima
~ Sulpicia
vir clarissima

Claudius Ca[s]sius
Agrippinus
vir clarissimus
n. 828

Claudia V[e]ttia
Agrippina
femina clarissima
n. 1132

(Claudia) Maeciana
Alexandra
femina clarissima
n. 1100

Claudia Dryantilla
Platonis *n. 1091*
femina clarissima
~ Cornelius Op-
tat[us] cos. *n. 1409*

Sulpicia
Iuliana
proc. Aug.
Ly

Sulpicia Dr

Stemma.

Licinius Musaeus (*cf. stemma n. 947 appositum*)

Licina Maxima

Lysimache ~ Claudius Dryantianus
Lyciarcha n. 858.

776 Claudia Helena ~ (Ti.?) Claudius (Flavianus?) Titianus
femina clarissima (Q. Vilius Proculus?) vir clarissimus
n. 1097

ia Ammiana Dryantilla
ina clarissima n. 1069
~ Sulpicius Pollio
vir clarissimus

Claudia Titiana
femina clarissima
n. 1127

Claudia Iulia (*an Vilia?*)
Procula n. 1098
femina clarissima
~ C. Claudius Clemens
Licinianus cos. n. 837

a Sulpicius Sulpicius Pollio Sulpicia Agrippina
Iustus vir clarissimus femina clarissima
a procos. ~ Q. (Pompeius)
Lyciae Sosius Falco
cos. a. 193

C. Claudius Clemens n. 836.

cia Dryantilla (Aug.)

Gr.

archae, et Iuliae Lysimachae filius t. 2. Claudiae Helenae frater ib. — Videtur in senatum adlectus esse ab Hadriano. Senator t. 3: συναλητικός dicitur in decretis communis Lyciorum factis sub Q. Voconio Saxa (cos. a. 146) legato (col. XVII c. 59), deinde D. Rupilio Severo provinciam obtinente, qui certe a. 150, 151 legatione functus est (col. XVIII c. 63). Tribunus plebis: in t. 2 col. II v. 72 [78] agnoscere mihi visus sum ex imagine prolata Denkschr. Ak. Wien 45, 1896 tab. adnexa ad p. 42 δήμαρχος κ[αὶ ὕ]π[α]ρκ[ος] (in transcriptione tituli l. l. p. 44 hic versus omissus est); lectio, quam proposuit Petersen Reisen l. l. δήμαρχος κ[αὶ ἱ]π[α]ρχ[ος] cogitans scil. de muneribus municipalibus vel provincialibus, parum probabilis videtur, δημάρχου enim officium in titulis Lyciis ceteroquin non invenitur; sane mirum et fortasse ex imperitia Graeci hominis, qui titulum concepit, explicandum, quod ex honoribus ab Agrippino ante consulatum gestis tantummodo tribunatus plebis commemoratur. Ὑπατος t. 4; ὑπατικός t. 2 II v. 65 sq., ubi pater eius dicitur πατήρ ὑπατικοῦ; ib. v. [78], vide supra. C. Licinius Thoantianus, filius fratris aviae maternae eius, appellatur ἀνεψιὸς καὶ θεῖος συναλητικῶν καὶ ὑπατικῶν IGR 3, 495. Consul suffectus a. inc. (post a. 151 ut videtur) probabiliter sub Antonino Pio. Frater Arvalis in collegio adfuit a. 155 t. 1. — Aelia Platonis (supra A 307) uxor t. 2. 3. Liberi: Ti. Claudius Dryantianus Antoninus, Claudia Ammiana Dryantilla t. 2; cf. stemma in tab. propositum. Parentela cum hoc coniunctus videtur Ti. Claudius Agrippinus Iasonis f. TAM 2, 2, 422—425. 495. SEG 6, 654. Titulum 4 supplevit Benndorf, cui assentitur Kalinka, in hunc modum Τιβε[ρι]ος Κλαύ[δ]ιος Τιβερίου Κλαυδίου Ἀγριπ[π]είνου ὑπάτου [υἱὸς Κυρεῖνα τὰς ἐξέ]δρας τῇ γλυκυτάτ[η] πατρ[ιδι] ἀνέθηκεν], sed magis cogitaverim libertum Agrippini aliquem posuisse titulum sepulcralem [Ἀ]δράστη γλυκυτάτ[η] γυναικί]. Utrum huius de quo agimus servus fuerit Ζώσιμος οἰκονόμος Τιβερί[ου] Κλαυδίου Ἀγριππείνου TAM 2, 2, 437 (t. Pataranus) an Iasonis filii, in medio relinquendum. Gr.

- 777 **Claudius Alexander.** Papyri graecae P. Hamb. 12 = Wilcken Chrest. 235 (1). PSI 3, 199 (2). P. Flor. 278 col. IV 22, cf. I 9 (3). P. Oxy. 17, 2117 (4). Claudius Alexander p. 1. 2.; Alexander p. 3; Κλαύδι . . . p. 4, cf. Bilabel Ber. L. 2, 105. Vir egregius (ὁ κράτιστος) p. 1—3, epistrategus (Heptanomia) p. [2.] 3. 4, anno 203 p. 3. 4. 2 (si quidem legendum est ἐνδεκάτῳ ἔτει vel 202 si ἐν δεκάτῳ), [ἐπ]ίτροπος (procurator sc. episcopseos, cf. Charisteria Rzach 179 sq.) anno 206—209 p. 1. Vix idem Claudius Alexander sophista Suid. s. Ἀλέξανδρος Αἰγαιὸς 1128 Adler. St.

— T. Ant(oni)us Cl(audius) Alfenus Arignotus.

— [. . . Claudius] Alpinus v. supra B 103.

- 778 Claudius Amazoni[c]us, vir egregius, maritus Marciae Aurel(iae) Alexan-

- driae clarissimae memoriae feminae V 4057, cf. p. 1213 = Dessau 8230 t. sepulchralis Mantuae rep., sed fortasse ex urbe Roma eo allatus. St.
- 779 Claudius Amphimachus. Tituli Thyatireni Keil-Premmerstein Denkschr. Wien. Ak. 54, 2, 29, 53 = IGR 4, 1236 (1). 1237 = CIG 3488 (2). Claudius Amphimachus t. 1; . . . φιμαχον t. 2. Filius Glyconis t. 1. Ὁ κράτιστος (= vir egregius) στεφανηφόρος t. 2, honoratus a communi Asiae t. 1. Neptis Iulia Severina Stratonice t. 2. St.
- Cl(audius) Ann(ius) Natalianus errore traditur in t. Nicopolitano Arch. ep. Mitt. 15, 211; v. infra Cla(udius) N[at]alianus(?) n. 939.
- Claudius Anton[ius] Perigenes, v. Claudius Perigenes.
- 780 CL(AVDIVS) APELLINVS memoratur in t. VII 1046 cf. Eph. ep. 9 p. 612 Bremeniensi. CL · AP·LLINI (casu gen.) titulus: non est cur Apellini cognomen in suspicionem vocemus, immo novimus Claudios Apellinos nobiles Pergenses (IGR 3, 797: [Κλ. Ἀπε]λλεῖν[ος] ἀρχιερεὺς, eius nepos Λ. Κλ. Προπινκιανὸς Ἀπελλεῖνος χειλ(ταρχος) λεγ(εῶνος) [β'] Τραϊανῆς); Apellinus hic potest pertinere ad eandem domum. — Legatus Aug. (Augg. t. perperam) (pr. pr. provinciae Britanniae inferioris ut videtur) sub Severo Alexandro tit. De t. Eph. ep. 7, 1021 v. infra Claudius Xenophon n. 1052. Gr.
- 781 Claudius Apollinaris, praefectus classis Misenensis a. 69 Tac. h. 3, 57. 76. 77. St.
- 782 Claudius Apollinaris, cui divi fratres rescripserunt Scaevola dig. 22, 3, 29 pr. Gr.
- 783 CLA[VDIVS] A[POLLIN]ARIS, legatus legionis I Minerviae imperante Commodo (a. 190?) XIII 7946 t. mutilus Germaniae inferioris. Num pater eius fuerit is qui praecedit, in nomine tam vulgari plane incertum neque magis constat, num ad eandem domum pertineat Claudius Apollinaris, cuius mentio fit ut στρατηγούντος τὸ β' in t. Aezanitico IGR 4, 570 (cf. ib. 566. 578) posito Claudio Stratonico, qui et ipse legatus erat legionis I Minerviae (v. infra n. 1033). Gr.
- 784 Claudius Apollonius, ὁ κράτιστος (vir egregius), idiologus Aegypti a. 194 P. Straßb. (P. Arch. 4, 123 sq.) col. V = Wilcken Chrest. 52. St.
- 785 TI. CL(AVDIVS) M. APPIVS ATILIVS BRADVA REGILLVS ATTICVS. Tituli Attici: honoratus a civibus Piraei IG 2/3^a, 3978 = Ditt. Syll.³ 862 (1). IG 2/3^a, 2113 (= IG 3, 1145, imaginem dedit Graindor Album d' inscr. Att. tab. 64) (2). 2114 (= IG 3, 1146), 16 sq. (3). 3608 (3a). Olympicus positus publice ab Eleis Inscr. Olymp. 623 (4).
- Tib. Cl. Appius Atilius Bradua Regillus Atticus t. 1; M. Atilius Atti[cus] Bradua Regillus t. 4; Ti. Cl. Appius Bradua t. 3a; Tib. Cl. Bradua Atticus t. 2; Cl. Bra. . . . t. 3; Atticus Philostr. v. soph. 2, 1, 10 p. 66 K. In consulatu plerumque Bradua, interdum Atticus VIII 14683 (= D. 6824). XIII 8719. Filius (natu maximus, cf. Dittenberger ad t. 4) Ti.

Claudi Attici Herodis cos. a. 143 (*infra* n. 802) et Appiae Anniae Regillae Atiliae Caucidae Tertullae t. 4. Marathonius (pago) t. 1. 2. Patricius (εὐπατρίδης) t. 1, *id quod confirmatur titulo urbano in memoriam matris defunctae posito* IG 14, 1392 = IGR 1, 196 = Ditt. Syll.³ 858; *nam verba τὸν ἐκ ταύτης παῖδα εἰς τοὺς εὐπατρίδας ἐν Ῥώμῃ ἐνέγραψεν Ἀντωνίνος αὐτοκράτωρ Εὐσεβῆς ad hunc spectare non est cur dubitemus*. Antoninus Pius eum *opinor* in patricios adlegit, ut patrem de uxore amissa consolaretur; *idem significat Marcellus (Sidetes) auctor carminis item memoriae Regillae dicati in Triopeo* IG 14, 1389 = IGR 1, 194 v. 24 sqq., *ubi de calceo patricio ab imperatore puero permissio agit; nota et fratrem matris (supra A 636) patricium fuisse (Philostr. v. soph. 2, 1, 8 p. 63 K.) et avum maternum (cf. supra A 654). In eodem carmine hic Herodis filius et filia a matre relictī infantes vocantur (v. 16 sq. παῖδε . . . νηπιόχῳ), prorsus immerito, nam post eum natum mater tres vel quattuor alios liberos enixa gravida mortua est; quid? quod Athenais filia natu minima defuncta ante matrem ipsa filiam reliquit. De verbis tituli IG 14, 1392 ἀνεγκῶν εἰς τὴν βουλὴν, συνκλήτου δόγματι Dittenberger ad Syll.³ 858 n. 6 rectius iudicat quam Mommsen St. R. 2³, 945, 2. [Υἱὸς] τῆς Ἑλλάδος t. 3a.*

Pater stultitiam et inertiam eius vituperabat et ob vinolentiam et luxuriam ei iratus moriens nihil tradidit praeter materna bona Philostr. v. soph. 2, 1, 10. *Absurdum est, quod verba Frontonis (ad M. Caes. 3, 3 p. 42 N. = 1, 64 Haines) 'dicendum est de filio impio et precum patrum immemore, saevitia et avaritia exprobranda' ad eum spectare putaverunt tum infantem si omnino iam natum; contra optime ad Herodem ipsum quadrant, de cuius avaritia paternam voluntatem ultimam non sine dolo quodam exsecuti Philostr. v. soph. 2, 1, 4 p. 58 K.*

Consul ordinarius a. 185 cum Materno fasti. Archon Athenis imperante Commodo t. 2. 3; inter a. 183/4 et 191/2 cf. Kirchner ad t. 2: *Graindor Chronol. des archontes* 201 sq.

Idem videtur Ἀττικὸς τοῦ Ἡρώδου IG 5, 1, 45. — Κλ(αύδιος) Ἀττικὸς Μαρα(θώνιος), κῆρυξ βουλῆς καὶ δήμου a. 209 vel 210 IG 2/3², 1077 (= IG 3, 10) v. 44 sq. *potest esse filius eius.*

Claudia Regilla, uxor M. Antonii Antii Lupi praetoris, patricii, occisi a Commodo (*non ante a. 190*), cuius adfinis M. Valerius Bradua Mauricus (*supra* A 812), si non filia at certe alia parentela cum eo coniuncta est. *Ceterum vide, quid de eo exposuerit Dittenberger Herm. 13, 78 sqq. Diversus M. Atilius Bradua proconsul Asiae v. supra A 1303.* St.

786 CLAVDIVS ARABIANVS, vir nobilis ab imp. Septimio Severo occisus *vita Sev. 13, 7. Ex posteris ut opinor Cn. Claudii Severi Arabiani cos. a. 146 (n. 1027).* Gr.

— CL(AVDIVS) ARCHELAVS CLAVDIANVS, recte Fl(avius) Archelaus Claudianus; v. sub Flavio.

- 787 Ti. Claudius Archibius, quem imperator Claudius in epistula a. 41 ad Alexandrinos data amicum suum appellat *P. Lond. 1912, Bell Jews and Christians* p. 26 v. 108. *Idem videtur nominari inter legatos Alexandrinorum ib. v. 18* (Τιβέριος Κλαύδις), cf. *Bell p. 30 sq. Rostovtzeff Journ. Eg. Arch. 12, 29, 1 et Willrich Herm. 60, 488 sq. Cogitari potest de Archibio Apollonii filio grammatico Suid s. Ἀρχιβίος 4105 Adler. Cf. Fuhrmann Rh. M. 1931, 93—97, qui tamen frustra fulcire studuit, quod coniecerat Bernhardt Suid. 1, 2, 360 s. Ἐπαφρόδιτος scribendum Ἀρχιβίου pro Ἀρχίου. St.*
- 788 Ti. Claudius Aristio(n). *Tituli Ephesii Jahresh. 1 B. 76 (= Ann. ép. 1898, 66) (1); 8 B. 67 = Ann. ép. 1906, 28 (2). 29 (3). Forsch. Ephes. 3, 132, 46 (4); 4, 85, 5 (5). Num. Ztschr. 52 (1919), 117, 2 (6). 3 (7); 118, 7 = Inscr. Br. Mus. 3, 498 (8). Fragmentum descriptum in schedis Inst. Archaeol. Austr. (9). Plena nomina t. 2. 3. 6—8; Τι[β. Κ]λ. Ἀρισ[τίων]ος t. 1; Τι. Κλ. Ἀρισ t. 9; ριστίωνος t. 5; Claudius Aristio(n) t. 4. *Plin. epist. 6, 31, 3 (ubi nonnulli codd. praebent Ariston). Fuit Ephesi νεωκόρος τοῦ ναοῦ sub Domitiano proconsule L. Luscius Ocr(e)a (anno ut videtur fere 90/1) t. 6. 7. 5, cf. Iosephi Keil adn. ad titulos, ἀρχιεὺς Asiae proconsule M. Fulvio Gillone (anno videtur proximo) t. 8. 5, γραμματεὺς Ephesi et asiarcha proconsule P. Calvisio Rusone (supra n. 350) (inter annos circiter 92 et 95) t. 1; eiusdem opinor nomen supplendum est in t. Ephesio nondum edito in schedis Inst. Archaeol. Austr., ubi legitur γραμματῆς Κλαυδίου et ex nomine proconsulis superest σωνος; asiarcha tertium a. 110 vel paulo post (Ti. Iulius Aquila Polemaeanus qui audit ὑπατος, fuit consul suff. a. 110 fasti Ostienses Not. d. sc. 1932, 190 sq. v. 19) t. 2. 3. Ἀριστίωνος ἀνδρὸς ἀ[ρίστου?] fit mentio in edicto quodam A. Viciri [Martialis] proconsulis (ca. annum 113) t. Ephesius item ineditus.*
*Idem Aristio πρύτανις Ephesi Forsch. Ephes. 1, 203, 1. Princeps Ephesiorum, homo munificus et innoxie popularis, inde invidia et a dissimillimis delator inmissus; causam dixit apud imperatorem Traianum ad Centumcellas, absolutus est Plin. l. l. Libertus et filii liberti eius memorantur t. 4 positus inter a. 103 et 114. St.**
- 789 TI. CLAVDIVS ARISTOCLES, *honoratus titulis Olympico Inscr. Ol. 462 (1) et Pergameno mutilo Athen. Mitt. 32, 324, 52 (2). Κλαύδιον Ἀριστοκλέα t. 1, Τι. Κλαύδιον Ἀρισ[τοκλέ]α t. 2, ceterum Aristocles.*
 Origine Pergamenus, primum studio philosophiae peripateticae se dedit, deinde Romae ad sophistas se transtulit auditor Herodis; qui postea ei, cum Pergami docebat, discipulos misit *Philostr. v. soph. 2, 3 p. 74 K. (inde Synesius Dio 35 ap. Migne 66, 1113). Audiverunt eum Aelius Aristides ib. 2, 9, 1 p. 86. Suid. s. Ἀριστείδης 3902 Adler, Athenodorus Aeniensis Philostr. l. l. 2, 14 p. 98, Euodianus Smyrnaeus ib. 2, 16 p. 100, Rufus Perinthius ib. 2, 17 p. 101, Heraclides Lycius ib. 2, 26, 6. Rhetor t. 1.*

Ab imperatore (*Marco puto*) in senatum adlectus *Phot. bibl. 158 p. 100 b* (βασιλικῷ δόγματι τῆς ἐν Ῥώμῃ μεγάλης βουλῆς ἐγένετο κοινῶνός), ad consulatum pervenit (ἐτέλει . . . ἐς ὑπάτους) *Philostr. l. l. 2, 3 (consul suffectus a. inc.)*; consularis *t. 1*. Obiit tantum non senex *Philostr. ib.*

Ad eum dedit Phrynichus libros priores tres et decimum et tertium decimum praeparationis sophisticae (σοφιστικῆς προπαρασκευῆς) dedicatae Commodo Caesari *Phot. l. l. et p. 101 a; ante annum igitur 177*. Scripsit τέχνην ῥητορικὴν, ἐπιστολάς, περὶ ῥητορικῆς libros quinque, μελέτας, πρὸς τὸν βασιλέα ἐπὶ τῇ διανεμέσει τοῦ χρυσίου *Suid. s. Αριστοκλῆς 3918 Adler*; scripta edidit in Graecos (συγγράμματα ἐξενηνοχῶς εἰς τοὺς Ἕλληνας) *Synes. l. l.* Librorum eius περὶ φιλοσοφίας adfert septimum *Euseb. praep. ev. 11, 2, 6; 11, 3, 1—9 (cf. p. XXXVII Dind.)*; 15, 1, 13; 15, 14 (*p. XLV*), octavum *ib. 14, 17 (p. XLIV)*, praeterea libro non indicato 14, 18—21 (*p. XLIV*); 15, 2, 1—15 (*p. XLV*); 15, 16, inde *Theodoret. graecar. affect. cur. 8, 34; 12, 51*. Laudatur in schol. anonymi ad librum rhetoricum περὶ στάσεων *rhet. gr. 7, 246 (adn.) Walz. Cf. W. Schmid RE 2, 937, 19; Christ-Schmid 2⁶, 697*. St.

- 790 L. CLAUDIVS ARRIANVS, consul (*suffectus a. inc. saec. II ut opinor*) honoratur *t. Neapolitano IG 14, 743 = IGR 1, 438*. Idem ni fallor Cl. Arrianus συκλητικός, maritus Cl(audiae) Balbinae (*n. 1080*), quae honoratur *t. IGR 3, 191 Ancyrano, pater Claudiae Balbinae iunioris (n. 1081) ut videtur*. Gr.

- 791 TI. CLAUDIVS ARTEMIDORVS, ὁ λαμπρότατος ἀνθύπατος (Asiae) priore saec. III parte ut videtur, ἀδελφιδοῦς Claudiae Canin[i]ae Severae (*infra n. 1084*), quae ei posuit ἐν τῷ ἰδίῳ ἔργῳ *t. Ephesium Bull. hell. 1, 293, 82*. Consul *suffectus a. inc.* — Origine ni fallor Ephesius, fortasse ex posteris L. Claudii Artemidori Aleimi, qui Domitiani temporibus gymnasiarchi munere Ephesi functus est (*t. ineditus*). Parentela coniunctus videtur cum Claudia Artemidora (*n. 1075*), M. Claudio Caninio Severo (*n. 824*), Ti. Claudio Hermia (*n. 885*), cuius filia in *t. Ephesio Inscr. Br. Mus. 3, 562 dicitur* ἀνεψιὰ καὶ ἀπόγονος πολλῶν ὑπατικῶν. — Vix huc pertinet Claudianus Artemidorus III 14206, 4 = D. 5981 *t. Macedonicus*. Gr.

- 792 Ti. Claudius Asiniu[s] Fortunae Pr[imigeniae] dedicavit *t. Praenestinum Eph. ep. 9 p. 435 n. 743; videndum num homo nobilis*. Gr.

- 793 Cl(audius) Athenaeus, amicus M. Aureli Secundini quaestoris *t. Ephesium Forsch. Ephes. 3, 126, 39*. St.

- 794 Claudius Athenodorus, praefectus annonae VI 8470 = D. 1535. Cum adiutor eius Carpus Augusti libertus Pallantianus dicatur, servus igitur fuerit quondam Pallantis a. 62 interfecti (*supra A 858*), saec. I utique tribuendus est. Huius videtur Ti. Claudius Athenodori libertus Hyginus *tit. Puteolanus Eph. ep. 8, 1, 396*. St.

- 795 CLAUDIVS ATTALVS. *Nummi: a) Pautaliae in parte adversa exhibentes caput Commodi cum barba brevior et inscriptionem* ΑΥΤ. ΚΑΙ. (vel K.) Μ. Κόμοδος, *in aversa* ἡγε(μονεύοντος) ΚΛ. Ἀ[ττά]λου vel [ΚΛ. Ἀ]ττάλ. vel Κλαυ. Ἀτ[τ]άλου Οὐλπίας Πανταλίας (vel similiter) *Ruzicka Bull. Inst. arch. Bulg.* 7, 75, 181—183, *b) Nicopolis ad Istrum ab altera parte exhibentes caput Commodi barbati iuvenile et inscriptionem* ΑΥΤ. ΚΑΙ. Μ. ΑΥΡ. Κόμμ., *in aversa* ἡγεμ. ΚΛ. Ἀττά[λ]ου Νικ[ο]πολεϊτῶν π[ρὸς] Ἰστρὸ(ν) *Regling Bl. f. Münzfrende* 1926, 476 (tab. 321, 3). — Κλαύδιος Ἀτταλος *Dio.*

Legatus Aug. pr. pr. Thraciae nummi. *Dio* 79, 3, 5 imperante Commodo nummi primis Commodi annis, ut apparet ex imagine imperatoris in nummis repraesentata (cf. *Ruzicka Num. Z.* 1921, 195 et *Regling l. l.*, qui statuunt Attalum provinciae praefuisse ante Iulium Caesarem (a. 184/5) et Caecilium Maternum supra n. 58; aliter sed vix recte *Stein Thrac.* 38). A Septimio Severo tempore belli Nigriniani (a. 193/194) senatu motus, ab Antonino Severi filio restitutus, a. 218 vel 219 proconsul Cypri sorte factus ab Elagabalo occisus est, quod in Thracia Valerium Comazonem propter maleficium quoddam inter classarios transtulerat *Dio* 79, 3, 5; 4, 3. Gr.

- 796 L. (?) CLAUDIVS ATTALVS. *Tituli Aphrodisienses: fratri posuit CIG 2805 a = Wadd. 1615 (1); frater ei posuit CIG 2805 b (2); honoratur publice CIG 2781 b add. p. 1111 = Wadd. 1596 cf. Rev. ét. gr.* 19, 120 (3); memoratur in t. consobrinae CIG 2819 b + add. p. 1115 = Wadd. 1597 (4).

Λούκιος (?) Κλαύδιος Ἀτταλος t. 3 (in lapide nunc cernitur . . . ἰον, priorum editorum alter legit Λούκιον, alter Τιβέριον, hic fortasse recte; cf. n. 798). Κλαύδιος Ἀτταλος t. 4. Ἀτταλος t. 1.2. — *Origine Aphrodisiensis.* L. Antonii Claudii Dometini Diogenis (n. 853) filius t. 3. Claudii Diogenis frater t. 1. 2. 4 natus minor, cum nomen eius in t. 4 postponatur. Consobrinus Claudia Antoniae Tatianae t. 4; floruit igitur aetate Septimii Severi (v. n. 1071). Συγκλητικός t. 3. 4. Εὐεργέτης τῆς πατρίδος t. 3. — *Idem fortasse* Ti. Cl. Attalus n. 798. Gr.

- 797 P. Cla(udius) Attalus. P. Cl. Attalus vel Cla. Attalus, C. Attalus, Attalus nummi; Attalus *Philostr.* Filius (Antoni) Polemonis (supra A 862) *Philostr. v. soph.* 2, 25, 2 p. 110 K. *Plinius fortasse* P. Antonius Claudius Attalus.

Sophista, civis Phocaeensis et Laodiceus nummi *Smyrnaei Br. Mus. Ionia* 307, 511 sq.; 308, 515 sq. = *Mionnet* 3, 232, 1299—1304; *Suppl.* 6, 344 sq., 1713, quos dedicavit imperante Marco, cf. *Münsterberg Num. Ztschr.* 1915, 119. Idem dedicavit Phocaeensibus *Br. Mus. Ionia* 222, 138; 223, 141, Laodiceus *Imhoof-Blumer Kleinas. Münzen* 269 sqq., 34—43. *Br. Mus. Phrygia* 294 sq., 102—107; 321, 206 sq. *Mionnet* 4, 324, 746 sq. Ἐπινίκιον dedicavit Laodiceae sub Pio *Imhoof-Blumer l. l.*

271, 43; 526. *Br. Mus. Phrygia p. LXXIX. 294, 101. Mionnet 4, 324, 748. Archiereus (Asiae) Imhoof-Blumer 270, 37. 38. Br. Mus. Phrygia 294 sq., 102 sq. Idem sine dubio Cla. Attalus, prytanis et logista Synnadsensium sub Pio et sub Marco et Vero Imhoof-Blumer 294, 17; 295, 21. Br. Mus. Phrygia p. XCIX. 395, 17; 401, 49 sq. Mionnet 4, 369, 992, cf. Münsterberg Beamtenn. 171. 172. Filia Callisto Philostr. l. l.*

St.

- 798 TI. CL(AVDIVS) ATTALVS, συνκλητικός, *memoratur in t. sepulchrali* Ἀχιλλέως πραγματοευτοῦ *Aphrodisiadensi CIG 2831 cf. Rev. ét. gr. 19, 264. Bull. hell. 52, 414. Nescio an idem sit L. (?) Claudius Attalus n. 796.*

Gr.

- 799 TIB. CL(AVDIVS) ATTALVS, συνκλητικός, Τιβ. Κλ. Στασιθέμιδος υἱός, *honoratur t. TAM 2, 1, 280 = IGR 3, 613 Xanthio, quem posuit Κλ. Τηλέμαχος ὁ θεῖος (v. infra n. 1037).*

Gr.

- 800 C. CLAVDIVS ATTALVS PATERCVLIANVS *posuit Pergami in domo sua titulos versibus conceptos IGR 4, 415 (1). 416 (2), probabiliter etiam epigramma mutilum apud Pergamum rep. Ath. Mitt. 24, 184, 42 (3); memoratur in t. mutilo Tralliano D. 8836 (4); incertum est, utrum ad hunc an ad patrem cognominem pertineant tituli Pergameni IGR 4, 413 (5), 414, plenius Ath. Mitt. 35, 480 (6).*

Γ. Κλ. Ἀτταλ[ος Πατε]ρκλιανός t. 6 (*nisi patris est*). Κλαύδιος Ἀτταλ[ος Πατερ]κλιανός t. 4; *celerum Ἀτταλ[ος]. — Origine sine dubio Pergamenus. Ex t. 3 παιδὸς ὁμωνυμῆ γε Ἀττάλου ἐστὶ πατήρ videtur colligi posse eum cognominem patris fuisse; itaque fortasse non hic sed pater eius is est, cuius beneficia in Pergamenos collata commemorantur in t. 6 (cf. Hepding Ath. Mitt. 32, 365). — Consul t. 1 suffectus a. inc. aetate fere Septimii Severi (cf. Jahresh. 10, 295 sqq.). Consularis t. 4; ἡγεμὼν Βειθυνίας (i. e. legatus Aug. pr. pr. Ponti et Bithyniae) ib. — Femina quaedam, cuius nomen periit, (C. Iulii Philippi filia?) dicitur ἀνεψιαδὴ eius, ἀδελφιδῆ Flaviorum Antonini, Damiani, Phaedri consularium, συγγενῆς Menyllii? (an M. Tullii?) Attali consularis t. 4.*

Gr.

- 801 TI. CLAVDIVS ATTICVS HERODES, pater sophistae cognominis. *Tituli: ei dedicatus latinus Corinth, Latin inscr. 58 = Ann. ép. 1919, 8 (1); honoratus IG 2/3², 1073 (2). 1074 (= Graindor Album d'inscr. Attiques 35, 47 pl. XXXVII) (3). IG 3, 665 = 2/3², 3595 (4), a Gytheatis IG 3, 668 = 2/3², 3596 = 5, 1, 1171 (5), a phylis Atticis sine dubio omnibus, quarum extant tituli (IG 2/3², 3597a—e = 3, 669—673), quos posuerunt Ptolemais IG 3, 669 (6), Oeneis ib. 670 (7), Cecropis 671 (8), Antiochis 672 (9), fragmentum, ubi nomen phylae non servatum est 673 (10), Eleusine Ἐφημ. ἀρχ. 1896, 47, 40 = IG 2/3², 3598 (11), titulo Thebano IG 7, 2509 = Ditt. Syll.³ 854 n. 7 (12), Megarensi IG 7, 88 (13). Sacerdotium eius memoratur IG 3, 476 (14). 478 (15). 485 (16) = 2/3², 3295—3297.*

3298 (17). 3307 = Ditt. Or. Gr. 574 (18). *Nominatur ut patronomus Spartae in t. Lacedaemoniis* IG 5, 1, 32 A (19). 62 (?) (20). 287 (21). 288 (22). 677 (?) (23). *Nomen eius in sedili theatri Dionysii* IG 3, 310 = 2/3², 5090 (24). *De eo agitur in epistula [Sa]cerdotis proconsulis Hadriano imperante scripta t. Gythii rep.* IG 5, 1, 1147 (25). *Praeterea nominatur in titulis filiorum: Herodis* IG 3, 69 = 2/3², 3191 (26). 160 = 2/3², 3602 (27). 667 = 2/3², 3601 (28). 675 melius 2/3², 3603 (29). Ditt. Syll.³ 859 A (30). Ἐφημ. ἀρχ. 1894, 206 sq., 30 = Ditt. Syll.³ 854 = IG 2/3², 3604 B (31), *Herodiani* IG 12, 5, 631 = Ditt. Syll.³ 855 (32), *patris* Ἀθηναίων 18, 439 (33), *uxoris* IG 3, 674 = 2/3², 4063 (34).

Plena nomina t. 4. 8. 9. 34, item fuerunt t. 6. 7. 10; Ti. Claudius Atticus t. 1. 12. 13. 22. 31. Claudius Atticus t. 2, v. 9. t. 5. 14. 17. 18. 21. 31; Cl. Herodes t. 15 (quem quominus ad filium referamus obstat, quod eodem tempore eodemque loco—Athenis in Olympico—positus est cum aliis sacerdotium eius exhibentibus t. 14. 16. 17. 18). Ti. Κλ. . . . t. 16; . . . διος Ἀττικός t. 25, v. 21 (v. 13 . . . ττικός); . . . ττικόν t. 2, v. 3; t. 11; Ti. Κ. . . t. 3; ceterum Atticus (cf. epigramma sepulchrale ap. Philostr. v. soph. 2, 1, 15 p. 73 K.).

Filius Ti. Claudii Hipparchi (n. 889) t. 1. 33. Philostr. v. soph. 2, 1, 2 p. 56 sq. K. Suid. s. Ἡρώδης 545 Adler (ubi errore traditur Πλουτάρχου), Μαρθωνίος (pago Attico) t. 2. 4. 6—12. 34. Suid. l. l., tribu Quirina t. 1. Cum ob immensitatem thesauri quem se invenisse contendit, imperatori Nervae scripsisset interrogans, quid sibi faciendum esset, imperator ei thesaurum concessit; inde homo antea patris bonis publicatis pauper (tamen aliquot domus prope theatrum quaesierat) statim praedives factus est Philostr. l. l. 2, 1, 2 (= Zonar. 11, 20). Suid. l. l. Liban. or. 4, 7 p. 289 F. (Herodem thesaurum invenisse narrat schol. Aristid. 3, 739 Dind., perperam). Eum significare videtur Iuvenal. 11, 1 cum dicit 'Atticus eximie si cenat, lautus habetur'.

*Praetoriis ornamentis ornatus ex senatus consulto t. 1. Postea in senatum adlectus est inter praetorios sine dubio. Consul t. 13. 30, cf. schol. Aristid. l. l. (Herodes) ἀπὸ ὑπάτων κατήγετο; Philostr. 1, 25, 6 ἐξ ὑπάτων; consul iterum Philostr. 2, 1, 1 p. 55 (Herodes ἐτέλει μὲν ἐκ πατέρων ἐς τοὺς δισυπάτους). Suid. l. l. τοῖς δισυπάτοις συγκατελέχθη, *subjectus in utroque consulatu*; λαμπρότατος [ὑπατικός] t. 25, v. 13; ὁ κράτιστος [ὑπατικός] ib. v. 22. Proconsul Asiae (ἤρξε τῆς Ἀσίας) Suid. l. l. nisi errat *decepsus eo, quod filio, cum in Asia legatus esset, re familiari Atticus subvenit, v. infra. Plane incertum, num idem sit Atticus ὑπατικός supra A 1338. Pontifices (vel flamines) a. 101 et 102 Tiberios Claudios duos fuisse ex nominibus kalatorum efficitur VI 31034, 19. 32445 a 3. 10; nescio an alteruter idem sit ac Ti. Claudius Atticus.**

In patria fuit ἀρχιερεὺς τῶν Σεβαστῶν t. 4. 5. 6. [7.] 8—10. 12, ἀπὸ προ-

γόνων t. 31, διὰ βίου t. 4; τερεὺς t. 14—16. [17]. 18, iam ante annum ca. 126 t. 4. Patronomus Spartae t. 19—23, sub Hadriano t. 19. Κηδεμὼν τοῦ ἑθνους (scil. Eleutherolacomum) t. 5. Filium, cum in Asia (legatus ad corrigendum statum liberarum civitatum circa a. 134 vel 135) impensas ab imperatore Hadriano ad aquam in Troade perducendam datas multum egressus esset, suis opibus adiuvit Philostr. 2, 1, 3 p. 57. (Cave putes eius vel filii nomen subesse in t. valde mutilo Alexandreae Troadis rep. CIG 3579). Neque multo post videtur obisse; certe filius post eius mortem ἀρχιερεὺς τῶν Σεβαστῶν fuit viva etiamtum Regilla uxore (Ditt. Syll.³ 856) defuncta sub Pio (a. 160 vel 161), Atticum vero iam ante annum 145 mortuum esse inde efficitur, quod Fronto in epistula ad M. Caesarem data (3, 3 p. 42 N. = 1, 64 Haines) inter annos 143 et 145 'de filio (Attici) impio et precum paternarum immemore' dicit, id quod ad testamentum Attici spectat.

Vibullia Alcia Agrippi[na] uxor t. 2. 31. 32. 34. Filii L. Vibullius Hipparchus Ti. Claudius Atticus Herodes (is qui sequitur), Ti. Claudius Atticus Herodianus t. 32. Liberalitatem praecipue Atheniensibus praestitit Philostr. 2, 1, 3. Scopelianum sophistam hospitio recepit ib. 1, 21, 7. Cf. P. Graindor *Hérode Atticus. Un milliardaire antique* (1930), 19—38. St.

802 TIBERIVS CLAVDIVS ATTICVS HERODES, pleno nomine L. VIBVLLIVS HIP-PARCHVS TI. CLAVDIVS ATTICVS HERODES, sophista, consul a. 143. Tituli latinus origine incerta Ditt. Syll.³ 863 n. 1 (1), graeci (t. 31 bilinguis)

A) honoratus publice IG 3, 666 = 2/3², 3600 (2), item ut videtur 675 (male) = 2/3², 3603 (3), ab Eleis *Inscr. Olymp.* 622 (4), a Corinthiis Eleusine IG 2/3², 3604 B = Ditt. Syll.³ 854 (5), a Delphis *Fouilles de Delphes* 3, 3, 66 cum imagine p. 52 = Ditt. l. l. 859 A (6), ab amphictyonibus *Fouilles de Delphes* l. c. 73 = Ditt. 859 B (7), honoratus agone t. Eleusinius Ἐφεμ. ἀρχ. 1893, 67 sq. (8), hymnus in eius honorem compositus t. Marathonius Svensson *Bull. hell.* 50, 528 (cum imagine) = IG 2/3², 3606, cf. Graindor *Mus. Belge* 1912, 69—90; *Hérode* 127 sq. 236. Wilamowitz *S. Ber. Ak. Berl.* 1928, 26 sqq.; *Herm.* 64, 489 sq. (9).

B) Ipse dedicavit templum Athenae IG 3, 69 = 2/3², 3191 (10), Triopeum ad viam Appiam IG 14, 1389 = IGR 1, 194 = Wilamowitz l. l. 9—11 (11). IG 14, 1390 = IGR 1, 195 (12); monumenta incerti generis IG 3, 403 = 2/3², 5189 (13). 667 = 2/3², 3601 (14); in memoriam uxoris posuit ad Triopeum IG 14, 1392 = IGR 1, 196 = Ditt. l. l. 858 (15), uxori posuit IG 2/3², 4072 = Ditt. l. l. 857 (16), Polydeucioni alumno IG 3, 811 = 2/3², 3969 (17). 813 = 2/3², 3970, cf. *Amer. Journ. Arch.* 1929, 402 (18), Achilli alumno IG 2/3², 3977 cf. *Wilhelm Jahresh.* 28 B. 166—172 (19), amico IG 3, 663 = 2/3², 3605 (20), amici filio t. Corcyraeum IG 9, 1, 732 (21).

C) *Nominatur ut archon Athenis* IG 3, 69 a = 2/3², 3190 (22). 735 = 2/3², 3733 (23). 736 = 2/3², 3734 (24), *ut agoranomus* 160 = 2/3², 3602 (25), *in catalogo epheborum* IG 2/3², 2090 (= 3, 1132) = Ditt. l. l. 870 (26), *in lege sodalicii Iobacchorum* IG 2/3² 1368 = Ditt. 1109 (27), *in fragmento t. imperatoris Marci ab Atheniensibus positi* IG 2/3², 3409 = SEG 3, 236 (28), *in t. matris* Inschr. Olymp. 621 (29), *in t. sepulchrali uxoris* IG 3, 1417 = Ditt. 1238 (30), *in t. bilingui ad Triopeum uxoris memoriae posito* VI 1342 = IG 14, 1391 = IGR 1, 193 = D. 2930 (31), *in t. uxoris* IG 2/3², 3607 = Ditt. 856 (32), *Delphicis Fouilles de Delphes* 3, 3, 67. 71 *cum imagine* p. 52 (= Ditt. 859 E. C male) (33. 34), *ib.* 72 (= Ditt. 859 D) (34a), *in t. patris uxoris* Inschr. Ol. 619 (35), *avi materni uxoris* *ib.* 620 (36), *in t. Lacedaemonio Attici filii* IG 5, 1, 45 (37), *eiusdem* Inschr. Olymp. 623 (38). IG 2/3², 3608 (38 a), *Regilli filii* Inschr. Olymp. 626 = Ditt. 865 = D. 8824 b (39), *eiusdem in t. Delphico Fouilles de Delphes* l. c. 70 (p. 52) = Ditt. 860 A (40), *in t. Elpinices filiae* IG 3 1333, *cf.* Foucart *Rev. phil.* 1901, 91 (41), *eiusdem* Inschr. Olymp. 624 = Ditt. 863 (42), *eiusdem in t. Delphico Fouilles de Delphes* l. c. 68 (p. 52) = Ditt. 860 B (43), *in t. Acraephiensi* Bull. hell. 16, 463 (44), *in t. Athenaidis filiae* IG 2/3², 4073 (45). 4074 (46). Inschr. Olymp. 625 = Ditt. 864 = D. 8824 b (47), *Delphico Fouilles de Delphes* l. c. 69 (p. 52) = Ditt. 860 C (48), *filii adoptivi* IG 2/3², 3979 (49), *Polydeucionis alumni* IG 3, 815 = 2/3², 3972 (50). 816 = 2/3², 3973 (51), *eiusdem in t. Delphico Fouilles de Delphes* 74 (p. 52) = Ditt. 861 (52); *in titulis reliquis exedrae Olympiae: Anniae Faustinae, uxoris imperatoris Marci* Inschr. Olymp. 614 (53), *filii imperatoris Marci* *ib.* 615 (54), *filiae imperatoris Marci* *ib.* 616 (55).

Ad Herodem hunc videntur pertinere t. Eleusinius IG 2/3², 4779 (*cf.* Graindor *Hérode* 95). 3599. 4780; *plane incertum num eius nomen restituendum sit* IG 3, 165. 822 a (p. 505). 826 = 2/3², 4992. 3193. 3960. IGR 3, 938.

L. Vibullius Hipparchus Ti. Claudius Atticus Herodes *t. 1*; Λ. Βιβούλλιο[ν] Ἰππάρχον Τιβέρ[ιον] Κλαύδιον Ἀττικόν Ἡρώ *t. 3*; βουλλίου Ἰππάρχου Τιβε . . . ου Ἀττικοῦ Ἡρώδου *t. 41*; ὕλλιον Ἰππάρχον Τιβ. Κλαύδιον . . . κόν Ἡρώδην *t. 6*; Βιβούλλιο *t. 7*; Ti. Claudius Atticus Herodes *t. 5*. 21, Tib. Claudius Herodes *t. 23*; Claudius Herodes *t. 20*. 27 (*v.* 25 Herodes). 32. 33. 45; . . . αυ. Ἡρώ *t. 44*; Τιβ. Κλ. Ἡρώ . . . *t. 26* (*v.* 10 Herodes); . . . ιον Ἀτ[τ]ικόν Ἡρώδ . . . *t. 4*; Τ ἰω Ἡρώδην *t. 8*, *ceterum* Herodes, *quo distinguitur a patre qui uno nomine semper Atticus nuncupatur*; *in t. 22* Τιβερίου . λ . υδίου Ἡρώδου Μαρ(αθωνίου) *adiecto νε(ωτέρου)*, *ut distingueretur a patre. Sophista is de quo agimus ipse Atticus solus nisi in consulatu (in titulis latinis; in titulis et in chronicis graecis* Herodes IG 14, 1055 b = IGR 1, 146. *Chron. min.* 1, 224 M., *sed*

et in chronicis latinis ib. 286. 425) non dicitur; praeterea in consulatu Ti. Claudius Atticus Herodes VI 20217. 24162. 29335. A. Bellino *Inscriptiões Romanas de Braga* (1895) p. XI. Ti. Claudius Atticus XIV 3692. *Apud scriptores* Herodes, si excipis Gellium, qui eum Herodem Atticum appellat 1, 2, 1; 9, 2, 1; 19, 12, 1 (Herodes 1, 2, 6. 13; 9, 2, 2. 4. 6; 18, 10, 1), item vita Marci 2, 4; Veri 2, 5; Claudius Herodes Dio exc. 71, 35, 1; Ἡρώδης Ἰούλιος χρηματίας Suid. s. v. 545 Adler, perperam.

Ti. f., Quirina t. 1, pago Marathonius t. 3. 4. 10. 16. 22. 23. 41 (cf. *Inscr. Olymp.* 611). Suid. l. l. *Epigramma sepulcrum ap. Philostr.* v. soph. 2, 1, 15 p. 73 K. Atheniensis t. 6. Philostr. l. l. 2, 1, 1 p. 55 K. (Suid. l. l.). Pausan. 1, 19, 6; 2, 1, 7; 6, 21, 2; 7, 20, 6; 10, 32, 1. Filius Ti. Claudii Attici Herodis (qui praecedat) et Vibulliae Alciae Agrippi[nae] t. 3. 5. 6. 10. 14. 25. 29. Suid. l. l. Philostr. l. l. 1, 21, 7; 2, 1, 2. 3. 15 (*epigramma sepulcrum*) p. 34. 56. 57. 73. *More aetatis suae* genus ab Aeacidis repetivit Philostr. 2, 1, 1. Suid. l. l.; e Cerycum gente fuisse contendit t. 11 A v. 31. *De maioribus eius vide ad Ti. Claudium Hipparchum avum eius patrum.* Natus circa a. 101, cum decederet anno fere 177, annos natus circiter septuaginta sex Philostr. 2, 1, 15.

Eruditus est Romae in domo P. Calvisii (Tulli Rusonis) avi imperatoris Marci M. Caes. ad Front. 3, 2 p. 41 N. = 1, 60 Haines. Athenis magistro usus est Scopeliano Philostr. 1, 21, 7 p. 34; 2, 1, 14 p. 71, grammaticis Theagene Cnidio et Munatio Tralliano, in philosophia (L. Calveno) Tauro Tyrio Platónico id. 2, 1, 14, cf. 1, 25, 7. Gell. 18, 10. Favorinum magistri et patris loco habebat, qui heredem eum instituit et librorum suorum et domus in urbe sitae et servi cuiusdam natione Indi Philostr. 1, 8, 3 p. 10; 2, 1, 14 p. 71. Suid. l. l. Audivit Secundum Atheniensem sophistam Philostr. 1, 26 p. 54; 2, 1, 14, et Smyrnae (Antonium) Polemonem tum demum, cum iam ipse docebat id. 1, 25, 6. 7 p. 47 sq.; 2, 1, 14. Suid.

Fuit quaestor imperatoris Hadriani inter amicos (i. e. quaestor candidatus Augusti), tribunus plebis, praetor t. 1. Ἦρχε . . . τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἐλευθέρων πόλεων Philostr. 2, 1, 3. 8; τὰς ἐλευθέρων τῶν πόλεων . . . διορθοῦτο id. 1, 25, 6 = legatus Augusti pro praetore missus ad ordinandum (vel corrigendum) statum liberarum civitatum provinciae Asiae, proconsule Antonino qui postea imperavit, cum quo contentio orta est (circa a. 134/5); aquam (Alexandream) Troada perduxit (vide in patre). Num vere ad eum spectet t. Smyrnaeus CIG 3187 = IGR 4, 1410 suo iure dubitat Lafaye, veri similis t. Ephesus CIG 2978 illo tempore positus est Attico Herodi filio potius quam patri. Consul ordinarius a. 143 cum C. Bellicio Torquato fasti (v. supra); ὑπάτος t. 16; Philostr. 1, 25, 6; [ὑπ]άτος t. 41; ὑπάτος t. 33. 38 a; ἀπὸ ὑπάτων schol. Aristid. p. 739 Dind.; consulari honore praeditus Gell. 1, 2, 1; consularis vir id. 9, 2, 1; 19, 12, 1. Post mortem uxoris (circa a. 160) δευτέραν κλήρωσιν τῆς ὑπάτου ἀρχῆς ἀναβαλέσθαι cum dicit Philostr. 2, 1, 8

parum diligenter, utrum consulatum alterum an proconsulatum sive Asiae sive Africae significare velit, difficile est ad diiudicandum; hoc praetulerim, cum propter vocabulum κλήρωσις (= sortitio) tum quia temporis ratio melius proconsulatu convenit, quem ut nescio qua causa iterum sortiretur ei permissum est.

Athenis fuit agoranomus t. 25, archon t. 22—24. *Philostr.* 2, 1, 5, τρίτου ἀπὸ τῆς Καίσαρος Ἀδριανοῦ ἐπιδημίας t. 22. 23, *id est* a. 126/7, cf. *Graindor Chronol. des archontes* p. 127—129, ὁ κράτιστος ἀρχιερεὺς t. 26 (a. 165); ὁ ἀρχιερεὺς t. 32 (*uxore etiamtum viva*). 38a; ὁ κράτιστος ἱερεὺς t. 27 v. 25, cf. v. 9, ἐξηγητῆς (sc. μυστηρίων) t. 16. Honoratus certe ante a. 126 t. 2, *impubes* t. 5, cum in parva basi statua eius posita esset (quod υἱὸς Ἑλλάδος appellatur, *id sane etiam de adulto dici potest*). Adulescens (νέος ἔτι) in oratione coram imperatore (Hadriano) in Pannonia habita cum sermone excidisset, in Istrum se praecipitare voluit *Philostr.* 2, 1, 14 p. 72 sq. K.; *id hieme* 117/8, dum Hadrianus ad Istrum commoratur (cf. *Premenstein Klio Beih.* 8, 53. 57 sq. 72. 84. *Graindor Hérode* 47), videtur accidisse.

Testamentum patris, qui Atheniensibus quotannis minam viritim distribuendam reliquit, cum dolo exsolvit *Philostr.* 2, 1, 3. 4 p. 57 sq.; eo spectat, quod Fronto in eum egit causam dicturus 'de filio impio et precum paternarum immemore, saevitia et avaritia exprobranda', praeterea de hominibus liberis crudeliter verberatis et spoliatis, uno vero etiam occiso ad *M. Caes.* 3, 3 p. 42 N. = 1, 64 *Haines*; item acturi erant hanc causam Capreolus et Marcianus et Villianus *ib.* 3, 4 p. 43 N. = 1, 66 *Haines*, Marco Caesare Frontonem monente ut Herodi parceret *ib.* 3, 2. 5. 6 et reconciliante hunc Frontoni (*M. Caes. ad Front.* 4, 2 p. 60 sq. N. = 1, 76 *Haines*), qui postea se Herodi vel amicissimum esse professus est *Fronto ad Antoninum imp.* 2, 8 p. 111 N. = 2, 220 *Haines* cum lectione emendatior *Hauleri*; ad *Verum imp.* 2, 9 p. 138 N. = 2, 234 *Haines*. Inde ad *Herodem* videtur Fronto epistulam dedisse, qua de filio amisso eum consolatur *epist.* 3 p. 243 sq. N. = 1, 168. 170 *Haines*, eandem sine dubio, quam ut scribat Marcus Caesar eum rogat 1, 6 p. 17 N. = 1, 162 *Haines*. Quae epistula a. 143 scripta videtur esse propter mentionem consulatus in responso *Frontonis* *ib.* 1, 7 p. 18 N. = 1, 164 H., cf. *Hanslik Opusc. phil. d. kath. Phil. (Vindob.)* 6 (1934), 29 sqq.

Adversarii ei extiterunt Quinctilii quo tempore ἤρχον τῆς Ἑλλάδος (ὁπότε ἀμφὺ τῆς Ἑλλάδος ἡρχέτην) *Philostr.* 2, 1, 10. 11 p. 65 sqq.; sunt fratres *Sex. Quinctilius Condianus* et *Sex. Quinctilius Valerius Maximus*, quorum ille proconsul Achaiae, hic legatus eius videtur fuisse circa a. 148—150, consul uterque a. 151. Quos, quia Atheniensium querimonias quasi Herodis dominatione oppressorum (cf. *schol. Aristid. l. l. ὡς δυνάστου*) imperatori detulerunt, criminatus est quod populum Atheniensium in se instigassent *Philostr. l. l. 11*. (Appius Annus Atilius) Bradua Regillae Herodis uxoris

defunctae frater, cos. a. 160, eum in senatu accusavit, quod causa eius mortis fuisset, sed eo crimine Herodes absolutus est *Philostr. l. l. 8* (*v. supra A 636*).

A. 162 imperatorem Lucium Verum in bellum Parthicum proficiscentem hospitio recepit (*cf. vita Veri 6, 9*) non sine quadam suspitione Marci *Philostr. 11*. Belli Marcomannici tempore Athenis oratione habenda in certamen cum Alexandro Seleuciensi (Peloplatone) descendit et amplis donis ornatum dimisit *Philostr. v. soph. 2, 5*. Neque multo post Herodis adversarii qui principem locum obtinebant, (Ti. Claudius) Demonstratus (quocum clam se coniunxerat Iulius Theodotus *Philostr. v. soph. 2, 2*), (Aelius) Praxagoras, (M. Valerius) Mamertinus, cum eos populum in se concitasse apud proconsulem accusaret, ad imperatorem Marcum tum temporis Sirmii degentem (*inter annos circiter 170 et 174*) occulte abierunt, ut actionem praecurrerent *Philostr. v. soph. 2, 1, 11*. Qua in causa cum Demonstratus acerrime in Herodem invectus esset (*Philostr. l. l. 8, 13*), is autem animi non compos voces contumeliosas etiam in imperatorem iactasset, Marcus satis habuit in Herodis liberos, qui item accusabantur, admodum leniter animadvertere *Philostr. 2, 1, 11, 12*. In reditu morbo correptus Orici commoratus Athenas revertit *Philostr. l. l. 12*. *Huc spectare t. Eleusinium* Ἐφεῖμ. ἀρχ. 1894, 171, 13 = IG 2/3², 4781 *coniecit Graindor Marbres 94 sq.; Hérode 226 sq.* In patriam redeuntem ephebi Attici sollemniter receperunt carmine celebrantes *t. 9, cf. Philostr. l. l.* Avidio Cassio res novas molienti (*vere 175*) nihil scripsit nisi Ἡρώδης Κασσίου ἐμάνης *Philostr. 13*. Athenis scholam habebat disciplinae sophistarum institutam *schol. Aristid. l. l.* et eius consilio imperator Marcus professores cathedrarum philosophicarum elegit *Philostr. v. soph. 2, 2*. Litteris ad Marcum missis imperatorem sibi reconciliavit, qui de morte uxoris (*Anniae Galeriae Faustinae defunctae a. 176*) conquestus est *Philostr. v. soph. 2, 1, 12 p. 70*. Mortuus est tabe confectus Marathone annos natus fere septuaginta sex *Philostr. l. l. 15 (= Suid.)*.

Vir summa liberalitate beneficia innumera tam in homines quam in civitates contulit, cum et a patre et a matre immensas divitias accepisset *Philostr. l. l. 1, 2; accedit quod uxorem duxit e nobili gente*. Villas possedit Athenis proximas cum hortis et aquis amoenissimis omni apparatu ornatas, Cephisiae *Gell. 1, 2, 1, 2; 18, 10, 1. Philostr. 12* et Marathone *Philostr. ib., cf. 2, 8, 1, Corinthi, ubi reperta est imago eius inscripta* Ἡρώδης ἐνθάδε περιεπάτει *Bull. hell. 44, 171 sq. = SEG 2, 52 = Corinth Gr. inser. 85 (phototypice expressa ap. Graindor Hérode fig. 5)*, prope Thyreas Cynuriae Ἀθηνᾶ 18, 439. 443, *cf. Bull. hell. 38, 360* alias, agrum in quo Triopeum in via Appia tertio ab urbe lapide constituit, alia fana consecravit *t. 11, 12, 15, 31*. Athenis impensa sua Panathenaica et Panhellenia instituit *Philostr. 2, 1, 5*, ibi stadion panathenaicon marmore exornatum

perfecit *Philostr.* l. l. 4. 5. *Paus.* 1, 19, 6. *Suid.*, iuxta hoc aedificium fanum Fortunae dicavit *Philostr.* 5, Odeum in memoriam Regillae uxoris extruxit *Philostr.* 5, 8. *Paus.* 7, 20, 6. *Suid.* Item theatrum tectum Corinthi aedificavit *Philostr.* 5 (*idem sine dubio odeum Paus.* 2, 3, 6, cf. *Broneer Am. Journ. Arch.* 32, 447—473), Apollini Pythio stadium Delphis dedicavit *Philostr.* ib. *Paus.* 10, 32, 1, templum Neptuni Isthmii statuis replevit *Philostr.* ib. *Paus.* 2, 1, 7, statuam Aphrodites dedicavit *Damasc.* v. *Isidor.* p. 128, 87 West. = *Phot. bibl.* 242, p. 342. Summa erat eius munificentia erga Olympios, quibus nomine Regillae uxoris aquaeductum cum exedra (*de alia exedra, quam Delphis aedificavit, cf. Fouilles de Delphes* 3, 3, p. 49—55) posuit t. 4. 29. 35. 36. 38. 39. 42. 46. 53—55. *Inscr. Olymp.* 610. *Philostr.* 5, cf. *Lucian. Peregr.* 19. 20, in templo Cereris signum deae et Proserpinae collocavit *Paus.* 6, 21, 2, fluminis alveum intra ripas contineri iussit *Philostr.* l. l. 9. De civitatibus Peloponnesi, Boeotiae, Euboeae optime meritus est *Philostr.* l. l. 6, in Thermopylis thermas aegrotantibus salutare instauravit ib., Isthmum ut perfoderet, ab imperatore petere ausus non est ib. Oricum iam ad extrema redactum restituit *Philostr.* 5. 12, Canusium aqua in urbem ducta adiuvit ib. 5. Ephebos Athenienses vestimentis atris ad id tempus amictos albis chlamydis donavit *Philostr.* 5, cuius rei mentio fit t. 9. 26, a. 165 t. 26 (*Marcus et Verus Parthici, nondum Medici nuncupantur*).

Uxorem duxit Appiam Anniam Regillam Atiliam Caucidiam Tertullam, quam amisit circa a. 160 (*v. supra A 720*), enixam quattuor liberos, e quibus duo matri superstites extiterunt t. 11 I 15 *ratione non habita* pueruli qui vix natus mortuus est a. 143 (*vide supra*) *M. Caes. ad Front.* 1, 6 *ex lectione Hauleri Wien. St.* 29, 328 = 1, 162 *Haines (p. 17 N.)*. Filii Ti. Cl. M. Appius Atilius Bradua Regillus Atticus, (Ti.) Claudius Herodes L. Vibullius Regillus, filiae Appia Annia Claudia Atilia Regilla Elpinice Agrippina Atria Polla (*supra A 706, ubi addendum est nomen Claudiae*), Marcia Annia Claudia Alcia Athenais Gavidia Latiaria. Non solum matri, sed unus etiam patri supervixit Regillus Atticus consul a. 185 (*supra n. 785*), ante patrem certe, sed post sororem defuncta est Elpinice (*Philostr.* 10), ergo Athenais ante matrem obiit, item Regillus Herodes, quem primum liberorum Herodes videtur amisisse, cf. *Dittenberger Herm.* 13, 83. Regillum Herodem et Athenaidem natu minores fuisse quam ceteros Herodis filios inde apparet, quod hi in sua quisque, illi in una eademque basi constituti fuerunt t. 39. 47; ex ambitu horum titulorum facile cognoscitur Regillum Herodem sorore minorem itaque omnium Herodis filiorum natu minimum fuisse. Quenam cuique ex statuis Olympiae repertis tribuenda sit, id prorsus incertum viri docti alii aliter definire temptaverunt. Liberos superstites matri num optimo iure *νηπιόχῳ* poeta dixerit t. 11 I 16, valde dubitandum est. Iam vero Athenais L. Vibullio Hipparcho nupta peperisse

filiam videtur cognominem; ad eius enim maritum et filium ni fallor pertinent tituli Inschr. Olymp. 627. 628. Sed Claudia Athenais uxor L. Vibulli Rufi IG 2/3,² 3980 soror potius Attici patris Herodis quam filia Herodis est.

Herodes adoptavit (L. Vibulli) Rufi filium, qui nuncupatus est inde L. Vibullius Cl. Herodes t. 49. In lugenda uxore modum excessit *Philostr.* 8—10. *Lucian. Demon.* 33, cf. t. 15. 30. 31; in eius memoriam Triopeum ad viam Appiam condidit *vel* in praediis eius (t. 31) iam antea conditum dedicavit, ubi Regilla versibus Marcelli (Sidetae) celebrabatur t. 11 (cf. 12), Athenis Odeum fecit (v. *supra*). Non minus vehementer filias lugebat *Philostr.* 10, ne filiolum quidem vix natum iam mortuum esse aequo animo tulit *M. Caes. ad Front.* 1, 6 (v. *supra*). Demonax philosophus eum reprehendit, quod filium mortuum (*Regillum Herodem ut videtur*) immoderate luxit *Lucian.* l. l. 25; non filius sed unus ex alumnis dilectis (v. *infra*) significatur *Gell.* 19, 12, 2, ubi stoicus quidam Herodi obiecit, quod minus sapienter et parum viriliter dolorem ferret ex morte pueri, quem amaverat.

Alumnos complures coluit, Vibullium Polydeucionem Hipparchi filium, quem tamquam filium suum amavit t. 17. 18. 50. 51 (cf. *IG* 3, 814. 1418). 52. *Philostr.* 10 (ubi Polydeuces vocatur), quem praematura morte sibi ereptum esse impatienter tulit *Philostr.* l. l. *Lucian. Demon.* 24. 33 (Polydeuces), Achillem t. 19. *Philostr.* l. l., Memnonem *Philostr.* l. l. Aethiopem *Philostr.* v. *Apoll.* 3, 11 (traditur Μένωνας), cf. *Graindor Bull. hell.* 39, 402—412. Hos omnes immature defunctos supra modum luxit, imagines eorum consecravit alias in nemoribus, in agris alias, alias ad fontes cum execrationibus eius qui concisurus eas vel loco moturus esset *Philostr.* v. *soph.* 2, 1, 10 p. 65 sq. Harum inscriptionum non paucae repertae sunt plane eodem modo conceptae atque imprecationes ad tuendum monumentum sepulchrale *Regillae* t. 30, quas quotquot innotuerunt adhuc numero viginti composuit *Graindor Hérode* 115, 1; 235, vicesimum edidit *Wilhelm Jahresh.* 28 B. 172—182. Quorum monumentorum tamquam supervacaneorum Quintilii (v. *supra*) eum criminati sunt *Philostr.* 10. Alcimedontis liberti filias geminas quas perinde ac si ipsius filiae essent dilexit, cum Sirmii fulmine occisae essent, impatientissime deflevit *Philostr.* 11.

M. Antonius Gordianus, qui a. 238 cum filio imperator factus est, ab eo genus repetivit *Philostr.* v. *soph. praef.*, nescio quo pacto. Familiares habuit Lucium philosophum *Philostr.* v. *soph.* 2, 1, 8. 9 p. 64 sq., Fl. Dorotheum t. 20, Nymphium Corcyraeum t. 21, inimicos praeter supra nominatos Philagrum sophistam *Philostr.* l. l. 2, 8, 1. 2 p. 83—85. Cum Barbaro consule (v. *supra* n. 602) collocutus est *Philostr.* 1, 25, 7 p. 50 K., epistulas ad Barbarum dedit *ib.* p. 48. Peregrinus Proteus conviciis eum insectabatur, quae Herodes aequo tulit animo *Philostr.* 2, 1, 13

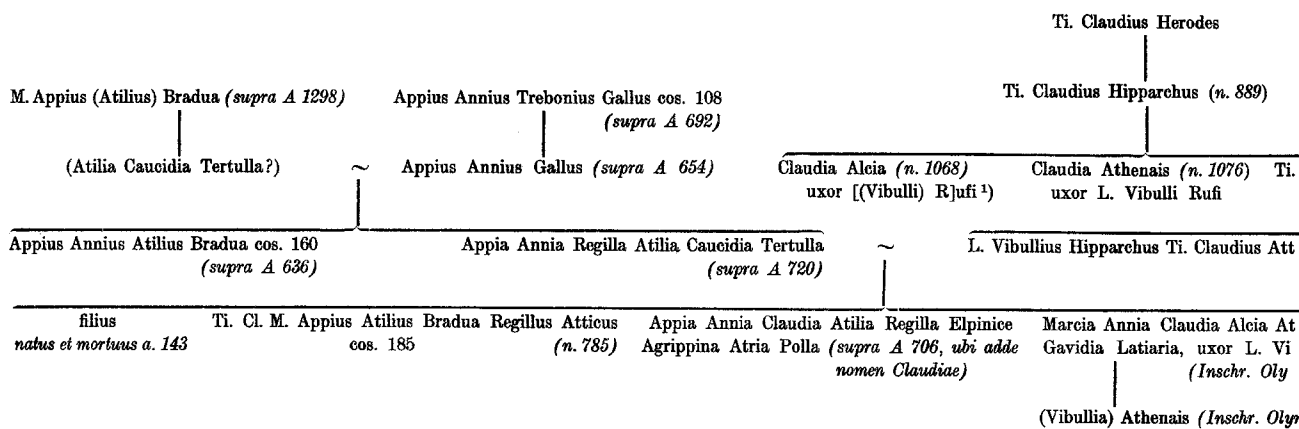
p. 71. *Lucian. Peregr.* 19. Libertus eius Alcimedon *Philostr.* 2, 1, 8. 11 p. 63. 68, servus Autolecythus Indus (cf. W. Schmid *Atticismus* 1, 195, 6) a Favorino ei legatus *Philostr.* l. l. 1, 8, 3 p. 10.

Oratorum omnium temporis sui longe clarissimus, graeca facundia celeber, in omni genere dicendi peritissimus *Gell.* 1, 2, 1; 9, 2, 1; 19, 12, 1. *Lucian. Peregr.* 19. *Philostr. v. soph. passim.* Magistrum imperator Pius eum instituit filiorum adoptivorum, qui postea simul imperaverunt, qui et amicum eum appellaverunt, Marci *Dio* 71, 35, 1. *Vita Marci* 2, 4, cf. *M. Caes. ad Front.* 1, 6, 17 N. = 1, 162 *Haines* et *Veri vita Veri* 2, 5. Audiverunt eum Romae (Claudius) Aristocles Pergamenus *Philostr.* 2, 3, 1. 2 (= *Synesius Dio* 35 ap. *Migne* 66, 1113), Athenis A. Gellius, Servilianus vir clarissimus *Gell.* 1, 2, 1, Chrestus Byzantius *Philostr.* 2, 11, 1. 3 p. 94. 95, Ptolemaeus Naucratis *ib.* 2, 15, 1 p. 98, Rufus Perinthius *ib.* 2, 17, Onomarchus Andrius *ib.* 2, 18, (Iulius) Theodotus Atheniensis *ib.* 2, 2, Aelius Aristides *Suid.* s. Ἀριστείδης 3902 *Adler*, cf. *schol. Aristid.* l. l. *Philostr.* 2, 9, 1 p. 86; eorum qui scholis eius interfuerunt, decem praestantissimi quasi quoddam seminarium constituerunt, quod clepsydrium vocavit, inter eos Amphicles Chalcidensis, cui positum esse *hermam* haud longe a Chalcide prope vicum *Politika Euboeae* ab *Herode* (*Ditt.*³ 1240) vidit *Wilhelm Beitr. z. griech. Inschr.* 98, Hadrianus Tyrius, qui postea laudationem eius funebrem habuit, Sceptus Corinthius *ib.* 2, 10, 1 p. 90; 5, 3 p. 79. *Suid.* s. Ἀδριανός 528 *Adler*, Pausanias Caesariensis Cappadociae *ib.* 2, 13. *Praeterea dicuntur* Herodis discipuli Domitianus t. 48 et Flavius Macer amicus t. 45.

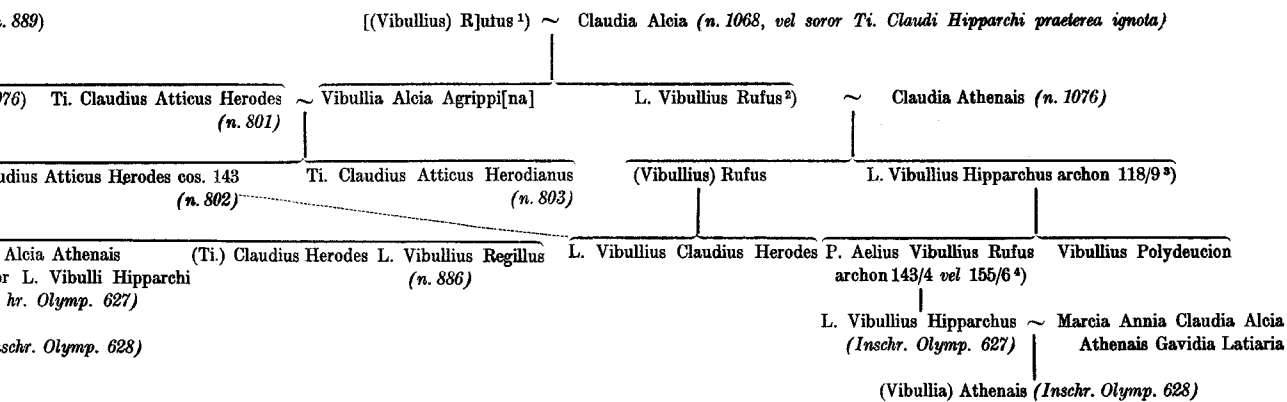
Scripta eius enumerantur Philostr. 2, 1, 14 (= *Suid.*) ἐπιστολαί, διαλέξεις, ἐφημερίδες, ἐγχειρίδια (cf. *Gell. praef.* 7), κάρια (= κηρία?, cf. *Gell. ib.* 6 cum *adn. Hertzi*; contra W. Schmid *BphW* 1904, 155) τὴν ἀρχαίαν πολυμαθείαν ἐν βραχεί ἀπηνθισμένα (σύγγραμμα πολυμαθές, λόγοι αὐτοσχέδιοι *Suid.*). *Hisce omnibus deperditis ne ex orationibus quidem eius ulla tulit aetatem excepta unica quae* περὶ πολιτείας *inscribitur, quae tamen num genuina sit a nonnullis dubitatur.*

Uberrime de eo egit P. Graindor *Hérodé Atticus et sa famille. Un milliaire antique*, 1930, cf. *praeterea Münscher RE* 8, 921—954. 1308—1310. *Christ-Schmid*²⁶, 694 sqq. *Stemma familiae eius proposui appositum. St.*

- 803 TI. CL(AVDIVS) ATTICVS HERODIANVS, Ti. Claudii Attici (Herodis) et Vibulliae Alciae (Agrippi[nae]) filius, honoratus a civitate Iulietarum in insula Cea *IG* 12, 5, 631 = *Ditt. Syll.*³ 855. *Est igitur frater Ti. Claudii Attici Herodis sophistae (qui praecedit), natus minor, ut indicat cognomen alterum. St.*
- 804 Claudius Augustalis, amicus Columellae *II*, 1, 1. 2. *St.*
- 805 [Ti]b. Claudius Augustanus, Tib. f., Quirina, procurator Augusti provinciae Britanniae, pater Bellici Sollertis (*supra B* 103) t. *Veronensis V* 3337. *St.*

. 889)

cuius sororis Ti. Claudi Hipparchi praeterea ignotae.

4), 29; ab eo fortasse Herodes nomina L. Vibullius Hipparchus accepit.

SL

- 806 T. CL(AVDIVS) M. AVRELIVS ARISTOBVLVS. *Tituli Africani VIII 608 (et 11772 = D. 637) (1). 624, cf. 11782 (2). 4645 = D. 5714 (= Gsell ILA 1032) (3). 5290 = D. 5477 (= Gsell 179) (4). 11774 (5). 23413 (6). 23658 (7). Cagnat-Merlin Inscr. d'Afr. 90 = Ann. ép. 1913, 29 (8). Gsell 2048 (9). Nomen eius supplendum est VIII 11768. 23657.*

T. Cl. Aristobulus t. 9; M. Aur. Aristobulus t. 5; Aurelius Aristobulus t. 1—4. 6—8; *ceterum* Aristobulus.

Vir insignis, praefectus praetorio Numeriani et Carini a Diocletiano in officio retentus *Vict. Caes. 39, 14. A. 285* Carinus cum Aristobulo consul processit *cons. Constantinop. Chron. min. 1, 229*, occiso Carino Diocletianus II et Aristobulus consules fuerunt *ib. Ann. Marc. 23, 1, 1. fasti. Augusto et Aristobulo consulibus X kalendas Septembris acta Sanctor. Claudii, Asterii alior. ap. Ruinart Acta martyr. (1731) p. 236. Clarissimus vir, proconsul Africae tituli, quater minimum t. 4, ante a. 293 t. 3. 5. 9, a. 294 t. 1; cum a. 295 esset praefectus urbi, proconsul Africae fuit a. 290 (vel paullo ante) — 294, cf. Pallu de Lessert Fastes des prov. Afr. 2, 1—4. Praefectus urbi inde a d. 11 Ian. 295 ad d. 19 Febr. a. 296 *chronogr. a. 354 Chron. min. 1, 66. Ei rescripserunt imperatores a. 293 (viz 290, cf. Mommsen Ges. Schr. 2, 278 sq.), cum regeret provinciam (Africam) cod. Iust. 2, 13 (14), 1.* St.*

- 807 TIB. CL(AVDIVS) AVRELIVS ATTALVS, ὁ τῆς κρατίστης μνήμης γενόμενος ἀνὴρ Τιβ. Κλ. Ἀρσινόης τῆς καὶ Τηλεμα[χίδος] TAM 2, 1, 281 t. Xanthius. *Pater fortasse Ti. Claudii Aurelii Telemachi (n. 809). V. infra n. 1037; stemma p. 254 exhibetur.* Gr.

- 808 Ti. Claudius Aurelius Mucianus Apollonius Beronicianus, ὁ κράτιστος (vir egregius) t. Aphrodisiensis Rev. ét. gr. 19, 251. St.

— L. TI. CLAVDIVS AVRELIVS QVINTIANVS v. infra Ti. Claudius Quintianus n. 992.

- 809 TI. CL(AVDIVS) AVR(ELIVS) TELEMACHVS, ὁ κρά(τιστος) συνκλητικός, nepos Ti. Claudii Telemachi (n. 1037) TAM 2, 1, 194 t. Xanthius; *filius puto Ti. Claudii Aurelii Attali (n. 807) et Ti. Claudiae Arsinoes Telemachidis (n. 1074); cf. stemma infra p. 254. Incertum num idem commemoretur in t. item Xanthio ib. 279; v. infra n. 1037.* Gr.

- 810 Cl(audius) Aur(elius) Tiberius, δο[υκηνάριος δι]καιοδότης τῆς λαμπρο-τ[άτης Ἀλεξαν]δρέων πόλεως (= ducenarius iuridicus Aegypti et Alexandriae), ab imperatoribus Philippis promotus *titulum posuit Philippopoli Batanaeae Prentice Greek and Lat. inscr. 400 = Ann. ép. 1908, 274. Idem fortasse . . . rel. Tiberius, trib. c[oh. vig.] sub Gordiano VI 32759.* St.

- 811 Sex. Claudius Autobulus, filius viri cognominis, e posteris Plutarchi sextus (ἐκτος ἀπὸ Πλουτάρχου), philosophus t. Chaeronensis IG 7, 3425 = Ditt.³ 844 B. *Pater eius potest fuisse e (Mestri) Autobuli, filii Plutarchi, nepte genitus vel nepos (Mestri) Autobuli filiae.* St.

812 Tib. Claudius Balbillus (*traditur* Βάρβιλλος), unus e legatis Alexandrinis a. 41 ad imperatorem Claudium missis *P. Lond.* 1912, *Bell Jews and Christians in Egypt* p. 23 v. 16, amicus Augusti (τῷ ἐμῷ ἐτέρῳ sic) v. 105 (cf. v. 36 ὁ ἐμοὶ τιμ[ι]ώτατος). *Idem sine dubio* Balbillus in *actis Isidori et Lamponis martyrum qui vocantur Alexandrinorum* *P. Berol.* 8877 col. II 30. [18], quae edidit Uxkull *S. Ber. Berl.* 1930, 664 sq. Cf. quae disputavi *Aegyptus* 13 (1933), 123—136. 331 sq. Sed nihil obstat, quominus patrem eum fuisse procuratoris Asiae (cf. eum qui sequitur) ponamus. St.

813 Ti. Claudius Balbillus. Tituli in Aegypto positi CIG 4699 add. p. 1187 (= Ditt. Or. Gr. 666) (1). 4957 (= Ditt. Or. Gr. 669) v. 28 (2). *Ann. serv. Ég.* 13, 96 = Preisigke SB 5797 (3). Papyrus Graux n. 2, *Bull. de l'inst. fr. d'arch. or. du Caire* 21 (1923), 196 = Preisigke SB 7462. Tria nomina t. 1. 3. pap.; C. Balbillus *Tac. a.* 13, 22; ceterum Balbillus.

Praefectus Aegypti *Tac. l. l. Plin. n. h.* 19, 3. *Sen. n. q.* 4, 2, 13. t. 1. 3., a. 55 *Tac.*, a. 59 t. 3 (si quidem annus sextus Neronis recte legitur). A freto Siciliae Alexandriam venit *Plin. l. l.* Perfectus in omni litterarum genere rarissime auctor de proelio delphinorum cum cocodrillis commisso adfertur *Sen. l. l.* — Eius videtur libertus IG 14, 1323 = IGR 1, 288. Perquam dubium num idem sit Claudius Balbillus *BGU* 3, 776 col. II 17, cf. Preisigke BL 66.

Potest idem fuisse [Ti. Claudi]us Balbillus, Ti. Claudi [. . . .] f., Quirina tituli Ephesii graecus *Forsch. Ephes.* 3, 41, lat. ib. 42 (supplevit J. Keil sagaciter quidem, sed non omnino certo), positus ei post mortem imperatoris Claudii (13. Oct. 54). . . . ον Βάρβιλλον t. gr.; . . . us Ti. Claudi . . . f. Quir . . . lbillus t. lat.

Praefectus fabrum divi Claudi, [tribunus militum] legionis vicesimae, donis donatus militaribus (in expeditione Britannica a. 43), ad legationes et resp[onsa] graeca (?) imperatoris Claudi, [procurator] aedium divi Augusti et [Sarapidis (?) e]t lucorum sacro[rum]que (?) omnium qu[ae] sunt Alexan[dreae et in tota Aegypt]o et supra mu[s]eu[m] e[t ab Alexan-dri]na bybliothece et archi[ereus et ad Herm]enAlexandreon pe[r annos . . .] t. lat., ἐπίτροπος τοῦ [Σεβαστοῦ] t. gr. ([proc. Asiae] t. lat.). Nuperrime de tit. Lat. fusius egit Henne, *Mél. Jorga* (1933) 435 sqq., qui certius quam par est hunc procuratorem eundem esse ac praefectum Aegypti posuit. — Haud scio an filius sit eius, qui praecedit.

Parum liquet, num idem fuerit Tiberius Claudius ΒΛΛ (cogitari potest de Blasto), procurator Augusti, cui positus est t. Deliacus *Bull. hell.* 3, 160 temporibus Claudii vel Neronis. Neque diiudicare ausim, utrum eius an Balbilli astrologi (supra B 38) filiae filia fuerit Iulia Balbilla, in cuius epigrammate CIG 4730 (cum lectione magna ex parte diversa a praeiis, quam protulit Peek *Mitt. d. Inst. äg. Altert.* 5 (1934), 96 sq.) nominatur Βάρβιλλος τῷ ὁ σόφος. Sed hic certe idem est atque Cl. Balbillus, pater

- Claudia Capitolinae βασιλίσσης honoratae publice tit. Pergameno Ath. Mitt. 32, 336 = IGR 4, 459. Cf. quae de his viris uberius tractavi Aegyptus 13 (1933), 123—136. 331 sq., ubi tamen non recte iudicavi t. Pergamenum alienum esse a Balbillo avo Iuliae Balbillae. Verum enimvero si recte Peek legit et interpretatus est epigramma, Balbillus ὁ σοφός non avus, sed pater Balbillae fuerit, inde diversus propter nomen et temporis rationem a Claudio Balbillo hoc de quo supra agimus. St.
- 814 [CLA]VDIVS BASS[VS CAPI]TOLINVS, consul (suffectus a. inc. saec. II vel III), memoratur in frustulo VI 31697; . . . meria (Numeria?) [Ma]rcella ibidem nominata vel uxor vel filia eius. — Idem fortasse Claudius Capitolinus n. 826. Cf. n. 1085. Gr.
- 815 CL(AVDIVS) BELLICVS. Nummus Hadrianopolitanus in parte adversa exhibens caput Commodi admodum iuvenile cum inscriptione Αὐ. Κ. Α. Αὐρ. Κόμοδος, in aversa ἡ(γεμονεύοντος) Κλ. Βελλικοῦ(ῦ) Ἀδριανοπολεῖ(τῶν) Mionnet 1, 386, 145 (Rec. d. planches p. 69) cf. Kubitschek Num. Z. 1911, 161. Legatus (Aug. pr. pr. Thraciae) fortasse Marco etiamtum superstite (intra a. 177 et 180) cf. Kubitschek l. l. Stein Thrac. 32. Gr.
- 816 TI. CLAVDIVS BI[TH]YNICVS, proconsul (Lyciae et Pamphyliae) IGR 3, 807 t. Sidensis. Vix ante imp. Commodum. — Fortasse ex posteris Ti. Claudii Ti. fil. Cornelia Bithynici, II viri quinquennalis cet. Aeciani aetate Hadriani IX 1414 = D. 5877. Gr.
- 817 Tib. Claudius Blastus, procurator imperatoris Domitiani inter a. 81 et 84 in Aegypto CPR 1 (= Mitteis Chrest. 220 = Wessely Text. gr. 1, 1) v. 5. 25; imago Führer durch die Ausstellung Papyrus Erz. Rainer (1892) tab. VI. (1894, tab. IX). Potest fuisse procurator idiologi. St.
- TI. CLAVDIVS BRADVA ATTICVS v. supra n. 785.
- 818 (TI. CLAVDIVS) BRASIDAS. Brasidas quidam Lacedaemonius vir praetorius aetate imp. Marci, divortio cum uxore facto filios emancipavit Scaevola, quem affert Ulpianus dig. 36, 1, 23 (22) pr. Lacedaemonii cuiusdam aetatis Augusti, qui genus ad Brasidam nobilissimum illum ducem rettulit, mentionem facit Plutarchus apophthegm. Aug. 14 p. 207 F; huius sine dubio posteri nomina quae sunt Ti. Claudius Brasidas gerentes in titulis Spartanis saec. p. C. II saepe inveniuntur (stemma domus huius proposuit Kolbe IG 5, 1 p. 131, cf. Boz Journ. Rom. St. 21, 202 sqq.). Brasidas praetorius videtur idem esse atque Ti. Claudius Brasidas II, qui medio fere saec. altero patronomi munere in patria functus est IG 5, 1, 71. 161. 312. 501. SEG 2, 59. Gr.
- TI. CLAVDIVS BRITANNICVS vide TI. CLAVDIVS CAESAR BRITANNICVS.
- 819 Tib. Claudius Bucolas, Augusti libertus t. Caeretanus XI 3612 = D. 1567 (1); Bucolas l(ibertus) fistulae plumbeae urbanae XV 7279 (= D. 8679) (2). 7280 (3). Procurator a muneribus, procurator aquarum t. 1; procurator (aquarum) sub Domitiano t. 2. 3, procurator castrensis t. 1. St.

— NERO CLAUDIVS CAESAR AVGVSTVS GERMANICVS *vide* L. DOMITIVS AHENOBARBVVS (*is qui vulgo imperator Nero appellatur*).

— TI. CLAUDIVS CAESAR AVGVSTVS GERMANICVS *vide* TI. CLAUDIVS NERO GERMANICVS (*is qui vulgo imperator Claudius dicitur*) *infra* n. 942.

820 TI. CLAUDIVS CAESAR BRITANNICVS. *Tituli: ei positus Veiens vel Caeretanus XI 3602 = VI 14953 = D. 221 (1), cum patre et Agrippina et Nerone Nemorensis Eph. ep. 7, 1242 = D. 220 (2), in arcu videtur Claudii fuisse t., cuius fragmentum ad eum rettulit Mommsen magna cum probabilitate VI 922 (3). Tit. graecus Cibyraticus Denkschr. Wien. Ak. 45, 1, 2 = IGR 4, 899 (fortasse idem est n. 898) (4). Nomen eius inscriptum in massa plumbi in Britannia rep. VII 1202 (5). Nominatur in t. patris Aezanilico Wadd. 856 = IGR 4, 559 (6), in t. sacerdotis Wadd. 858 = IGR 4, 584 (7), in t. nutricis urbano Diss. Pontif. Accad. arch. 15 (1921), 285 (8), in t. servi XIV 2769 = XV 7149 = D. 1632 (9), in t. liberti patris VI 8873 = D. 1750 (10). Nummi RIC 1, 128. 133. Mattingly Br. Mus. 1, 196. 199. Imhoof-Blumer Numism. Ztschr. 1915, 85—93, cf. Numism. Chron. 1930, 330—332. Tessera ap. Rostowzew Syll. 2, 11.*

Ti. Claudius Caesar Britannicus *nummi. t. 4; Ti. Claudius [Caesar] Britannicus t. 1; [T]i. Claudius Britannicus [Caesar] t. 2; [Ti.] Claudius C[aesar Bri]tannicus t. 3; Ti. Claudius Britannicus t. 9; Τιβέριου Κλαυδίου Καί... t. 7; Καίσαρ Βρι[ταννικ]ός t. 6; Κλαύδιος Τιβέριος Γερμανικός ὕστερον δὲ καὶ Βρεττανικός Dio 60, 12, 5; Γερμανικός Πρεταννικός in nummo Apameno Imhoof-Blumer l. c. 1915, 90; Τί. Κλαύδιος Γερμανικός in nummo Cretensi ib. 89; ceterum Britannicus.*

Filius imperatoris Claudii et Valeriae Messalinae *Suet. Claud. 27, 1. Dio l. l. Zonar. 11, 10 (= Dio 60, 31, 6 a p. 7 Boiss.). Tac. a. 11, 32. 34. Ios. bell. 2, 249; ant. 20, 149. Iuvenal. 6, 124 et schol.; schol. 6, 116. 434.*

Natus est vicesimo imperii patris die (12 m. Febr. 41) *Suet. Claud. 27, 2 (quae obstare videntur verba 'inque secundo consulatu' [= a. 42], siquidem genuina sunt, ad ea quae sequuntur pertinent), utique ante d. 29 m. Augusti a. 41, cum in nummis Alexandrinis primo Claudii anno repraesentetur Vogt Alex. Münzen 1, 24 sq.; propinquo die, quo quartum decimum aetatis annum explebat Britannicus a. 55 Tac. a. 13, 15; Nero (natus d. 15 m. Dec. a. 37) biennio maior natu ib. 12, 25 errore, quare 'triennio' coniecerunt Freinsheim Nipperdey alii.*

Primum Claudius Tiberius Germanicus, deinde post Britanniam victam Britannicus cognominatus est, quo cognomine praecipue nuncupatus est *Suet. Claud. 27, 1. Dio 60, 12, 5; 22, 2. Eutr. 7, 13, 3. Augustum eum nominari Claudius non passus est Dio 60, 12, 5. Tamen in nummis aliquot dicitur Britannicus Aug. Natalem eius pater non celebravit Dio 60, 12, 5, celebraverunt praetores ultro editis ludis et epulis ib. 60, 17, 9.*

Educatus est per Sosibium *Tac. a. 11, 1. 4. Dio exc. 60, 32, 1. 5 in aula*

simul cum Tito, qui postea imperavit *Suet. Tit. 2*. A. 47 ludis saecularibus Troiam lusit *Tac. a. 11, 11*. C. Silius cum a. 48 etiamtum vivo Claudio nuptias cum Messalina pararet, Britannicum adoptaturum se esse pollicitus est *Tac. a. 11, 26*. Nerone a. 50 adoptato desolatus paulatim etiam servilibus ministeriis *Tac. a. 12, 26*. Ludis circensibus a. 51 Britannicus in praetexta, Nero triumphali veste travecti sunt *ib. 12, 41*. Qui centurionum tribunorumque sortem Britannici miserabantur remoti, etiam libertorum si quis incorrupta fide, depulsus (*cf. Tac. a. 13, 15*); apud Claudium incusatus est, quod Neronem adoptatum sive Domitium sive Ahenobarbum ex consuetudine salutasset, quibus quasi criminibus commotus Claudius optimum quemque educatorem filii exilio aut morte affecit, in his Sosibium, datosque a noverca custodiae eius imposuit *Tac. l. l. Suet. Nero 7, 1. Dio exc. 60, 32, 1. 5. 6*. Sub exitum vitae Claudius signa quaedam paenitentis de Neronis adoptione dedit et subinde obvium sibi Britannicum artius complexus hortatusque est, ut cresceret rationemque a se omnium factorum acciperet, cumque togam virilem ei destinasset adiecit, 'ut tandem populus Romanus verum Caesarem habeat' *Suet. Claud. 43, cf. Dio exc. 60, 34, 1. Ios. ant. 20, 151*. Moriente Claudio Agrippina eum variis artibus demorata est, ne cubiculo egrederetur, priusquam Neronis imperium firmatum esset *Tac. a. 12, 68, cf. Dio-Xiph. 61, 1, 1*. Nerone imperante Iulius Densus, eques Romanus, cui favor in Britannicum crimini datus est, non receptus est inter reos *Tac. a. 13, 10*. A. 55 iussu Neronis veneno interfectus corpusque eodem die in campo Martis sepultum est *Tac. a. 13, 15—17 (cf. 14, 63; 15, 62)*. *Suet. Nero 33, 2. 3; Tit. 2. Dio exc. 61, 1. 7. Ios. ant. 20, 153; bell. 2, 250. Octavia v. 166—173. 45 sq. 67. 103. 112 sqq. 178. 182. 226. 242. 342. Aelian. nat. anim. 5, 29. Eutrop. 7, 14; 3 (nomine non posito)*.

Memoratur praeterea Tac. a. 12, 2. 9. 65. 69; 13, 14. 19. 21; 14, 3. Suet. Nero 6, 4. St.

— CLAVDIVS CA[E?]SIVS AGRIPPINVS v. *infra* Claudius Ca[s]sius Agrippinus n. 828.

821 TIB. CL(AVDIVS) CALLIPPIANVS ITALICVS, ὑπατος (consul *suffectus a. inc. saec. III*), πρεσβευτῆς καὶ ἀντιστράτηγος τῶν Σεβαστῶν λογιστῆς καὶ ἐπανορθωτῆς τῶν ἐλευθέρων πόλεων (*i. e. legatus Augustorum pro pr. missus ad rationes putandas et corrigendum statum liberarum civitatum provinciae Achaiae, cf. v. Premerstein RE 4, 1651*) *honoratur publice t. Attico IG 3, 631 = 2/3², 4215. Gr.*

822 Ti. Cl(audius) Candidus *memoratur in fragmento t. Ancyрани III 6752 semel tantum et male descripto. Num in lapide fuerit Ti. Cl. Candidi tribuni [I]e[g. XV] Apollin(aris), ut coniecit Mommsen, dubitari potest. Gr.*

823 TIB. CL(AVDIVS) CANDIDVS, *Titulus eius Tarraconensis II 4114 = D. 1140 (et add. p. CLXXIV). Tria nomina tit.; Candidus Dio. Praefectus*

cohortis secundae civium Romanorum, tribunus militum legionis II Augustae, praepositus copiarum expeditionis Germanicae secundae (*Marci et Commodi a. 178/9*), procurator vicesimae hereditatum per Gallias Lugdunensem et Belgicam et utramque Germaniam, allectus inter tribunicios, item praetorios (*cf. vita Pert. 6, 10*), curator civitatis Teanensium, legatus pro praetore provinciae Asiae, logista civitatis Nicomedensium item Ephesiorum, dux exercitus Illyrici expeditione Asiana *tit. prope Nicaeam Pescennium Nigrum vicit a. 194 Dio-Xiph. 74, 6 (cf. vita Severi 8, 17)*, item Parthica *tit. a. 195 Nisibi in gentes vicinas missus Dio-Xiph. 75, 2, 3*, item Gallica (*contra Clodium Albinum a. 196/7*), consul (*suffectus anno incerto, fortasse iam ante expeditionem Gallicam*), legatus Augustorum pro praetore provinciae H(ispaniae) c(iterioris) et in ea dux terra marique adversus rebelles H · H · P · P (= hostes publicos), item Asiae item Noricae, quindecimvir sacris faciundis *tit. Domaszewski Roem. Mitt. 20, 159, cum nomen eius erasum et postea in litura repositum sit, magna cum probabilitate coniecit Candidum a Plautiano occisum, sed memoriam eius Plautiano sublato a Severo restitutam esse.* St.

- 824 M. CLA(VDIVS) CANINIVS SEVERVS honoratur publice una cum Aelia Pithiade consobrina *titulis Rhodiis (mutilis) IG 12, 1, 95 a. b = IGR 4, 1127 a. b (1. 2); ad eundem videtur pertinere fragmentum acephalum t. honorarii Maiuri Nuova sill. epigr. di Rodi 6, 3 (3). M[ἄρκος] Κλα. Κανείνιος Σεβήρος t. 2. Μά[ρ]κο[υ] ρου t. 1. — Origine Rhodius ut videtur. Pater eius M. A., si verba υἱὸν Μάρκου 'Α t. 2 v. 7 recte ad Severum referuntur. — 'Ο κράτιστος ἔφηβος t. 1. 2. Beneficia ab eo in cives collata t. 2. 3. Aelia Pithias (supra A 306) ἀνεψία eius t. 1 cf. 2. Claudia Caninia Severa (infra n. 1084) aut soror aut filia. Eiusdem stirpis sine dubio . . . Κλαύ. Κανείνιος . . . [Ἑλ]λάνεικος Σεβ[ή]ρος, qui a Rhodiis honoratur Maiuri l. l. 4, 2; idem inter propinquos Pithiadis recenseri videtur t. 1 v. 5 (fortasse etiam t. 3 v. 2 nominatus).* Gr.

- 825 Claudius Capito, qui in senatu egit pro Bithynis *Plin. epist. 6, 13, 2.* St.

- 826 CLAUDIVS CAPITOLINVS. *Tituli Philadelpheni: ipse dedicavit Νύμφαις καὶ Μούσαις t. metricum Rev. bibl. 37, 579 = Ann. ép. 1929, 171 (1); memoratur in t. posito a beneficiario D. 9258 (2). Idem memorari videtur in t. Tralliano (acephalo) fortasse filiae vel sorori eius posito Ath. Mitt. 21, 113, minus recte IGR 4, 1340 (3) cf. Jahresh. 10, 282 sqq., fortasse etiam in fragmento item Tralliano Wadd. 602 (4).*

Claudius Capitolinus t. 2; Καπιτωλί[νος] t. 1: Κλ. Καπιτωλεῖν . . . t. 3; . . . ΛΕΙΝ . . . ΙΟΝΟ . . . (casu acc.) traditur t. 4. — Ex t. 1. 2 probabiliter colligere licet eum legatum Aug. pr. pr. Arabiae fuisse. Proconsul (Asiae?) priore parte saec. III t. 3, si quidem ad hunc pertinet. 'Ο λαμπρό-

[τατος] [t. 4]. *Nescio an idem sit [Cla]udius Bass[us Capi]tolinus consul (n. 814). — Femina quaedam artissima necessitate cum hoc coniuncta, filia ni fallor vel soror, nupsit T. Flavio Stasieli Metrophani senatori t. 3; ei nomina fuisse Claudiae Capitolinae elucet ex nomine filii eius minoris T. Flavii [Capi]tolini (cf. Jahresh. l. l.). — Plane incertum num ex eadem familia fuerint feminae Christianae (?) Καπετωλίνα ἡ ἀξιολογ-(ωτάτη) καὶ θεοσεβ(εστάτη) CIG 2924 t. Trallianus, Κλαυδία Καπιτωλίνα IG 14, 1354 t. urbanus.* Gr.

- 827 CLAVDIVS CASSIANVS, ὁ κράτιστος ὑπατικός, honoratur publice a Lacedaemoniis IG 5, 1, 552. *Tempus eius inde fere definitur, quod M. Aelius Leontas, qui de statua erigenda curavit, in aliis titulis exeuntis fere saeculi II comparet ib. 541. 555 (ubi unius imperatoris mentio fit, fortasse Commodi). Potest fuisse ex posteris Appii Claudii Ti. Claudii Hylli Justi filii Quirina Cassiani Cyprii Salaminii, qui memoratur in t. Ephesio Forsch. Ephes. 3, 144, 60 (Hyllus Iustus, Appii Claudii Cassiani pater, fuit ἀρχιερεὺς Cypri IGR 3, 981, avus ut opinor eius ὕλλος ὕλλου eodem munere functus est a. 4 p. C. ib. 994 = Ditt. Or. Gr. 582).* Gr.

- 828 CLAVDIVS CA[S]IVS vel CA[E]SIVS AGRIPPINVS (traditur καίσιος; Κά[σ]σιος supplendum esse coniecit Dessau Z. f. Num. 22, 202), Ti. Claudii Dryantiani Antonini ex (Avidia Cassia) Alexandria filius IGR 3, 500 II v. 78 sq. (v. infra n. 859). Senatorii ordinis ib. II v. 67 sq., ubi proavus eius dicitur ἐπιπαππος συνκλητικῶν Cf. vita Avid. Cassii 13, 6 vixerunt igitur posteri Avidii Cassii securi et ad honores admissi sunt (scriptoris verba quae sequuntur § 7 sed eos Commodus — — — omnes vivos incendi iussit quasi in factione deprehensos absurda sunt). Gr.

- 829 Ti. Claudius Celsus Orestianus, (Ti.) Claudi Polemonis (infra n. 963) filius, tribu Quirina, maritus Flaviae Lyciae, archiereus Asiae templorum (duorum Romae et Augusti) Pergamenorum, honoratus publice t. Cibyratice Denkschr. Ak. Wien. 45, 1, 3, 8 = IGR 4, 908. Cum Pergamenorum secunda neocoria memoretur, tit. positus est inter Hadriani et Caracallae aetatem. St.

- 830 Cl(audius) [C]ensorinus, vir egregius (ὁ κράτιστος), procurator Augusti (provinciae Thraciae) a. 184/5 t. Nicopolitanus ad Istrum IGR 1, 573 (cf. 1417) = Rev. arch. 10 (1907), 417, 5. St.

- 831 Claudius Charax. Tituli Pergameni Wiegand Abh. Berl. Ak. 1932, 5, 48, 13 (1); 52, 4 (2), cf. Hepding Philol. 88, 93. Nomen gentile in titulis, apud scriptores Charax.

Origine Pergamenus, philosophus, sacerdos (Asclepii sine dubio) Suid. s. Χάραξ. Pergami propylon (cf. Wiegand l. l. 7—11) dedicavit t. 1, imperatori Pio posuit t. 2. Scripsit Ἑλληνικῶν libros quadraginta Suid. et Χρονικά non minus libris undecim. — Idem videtur memorari Charax M. Antonin. εἰς ε. 8, 25, 2. Fragmenta collegit Jacoby FGrHist 103. Cf. Schwartz RE 3, 2132 sq., 19. Christ-Schmid 2⁶, 762 sq. St.

832 [C]laudi[us] Chionis, filius Claudi Philostrati (*stemma familiae eius nobilis Milesiae dedit Haussoullier Rev. de phil. 44, 68*), praefectus fabrum Romae, tribunus (*legionis vel cohortis*) Alexandreae, comes (συν[έ]γδημος) ad aerarium delatus [M]essallae proconsulis Asiae, apud quem unus simul muneribus functus est ab epistulis, a responsionibus ad legationes (*vel a rescriptis*), ab edictis ([μ]όνος ὁμοῦ π[ίσ]τιν ἐπιστο[λῶ]ν, ἀποκρ[ιμ]άτω[ν]. διαταγμάτ[ων], κλήρου, *ubi vox ultima obscura est, nisi errore scripta pro καιροῦ*) t. Milesius Ditt. Or. Gr. 494 = D. 8860. St.

833 Claudius Chrestus, vir egregius, p(atronus) p(erpetuus) civitatis Hadrumetinae vixit annos LV t. sepulchralis Compt. rend. 1911, 515 = Cagnat-Merlin Inscr. d'Afr. 59. St.

834 TI. CLAVDIVS CLAVDIANVS posuit t. Pannonicum III 3387 (1); ei positus est t. Calamensis VIII 5349 = Gsell ILA 279 (2) mutilus et minus accurate descriptus; memoratur in titulis Rusicadensibus VIII 7977 = D. 1146 (3) uxori, VIII 7978 = D. 1147 (4) sorori positus, in t. III 905 (5) Potaisensi, in columnis miliaris Pannoniae inferioris III 3745 (6), 10616 (7). Kuzsinszky Aquincum (1934) 192, 500 (8).

Tria nomina exhibent t. 1. 4—8. Cl. Claudianus t. 3. . . Cl. Claudia . . . t. 2. — Origine sine dubio Africana, fortasse Cirtensis fuit (cf. t. 3. 4). T[i. f.] t. 2 (P. f. legerunt priores in nomine sororis t. 4 vix recte, cf. Gsell l. l. adn.). Quirina (tribu) additur nomini sororis t. 4. Nescio an loco equestri natus a Septimio Severo inter tribunicios adlectus sit (cf. Stein Ritterst. 287. 319, 5); potest idem esse Ti. Claudius Claudianus, praefectus cohortis I Bracaraugust(anorum), qui Dianae Nemorensi aram dedicavit Naronae III 1773 = D. 3245. Clarissimus vir t. 2. 4 (cf. infra). Candidatus Aug. (Augg. minus accurate t. 4) et eis devotissimus praetor tutelarius t. 4. [2]. Legatus legionis XIII geminae et V Macedonicae piae t. 4 cf. t. 2; legatus Aug. legionis V Macedonicae a. 195 sub P. Septimio Geta legato Aug. pr. pr. t. 5. Praepositus vexillationum Daciiscarum (sic) t. 4 cf. t. 2. Legatus Augg. (sic) pr. pr. c(larissimus) v(ir) consul(aris) provinc(iarum) et exerc(ituum) Pann(oniarum) inferior(is) et superior(is) t. 4; co(n)s(ularis) duarum Pannoniarum t. 3 cf. t. 2, unde noli colligere Claudianum post consulatum provincias Pannonias duas simul rexisse (cf. Ritterling Arch. epigr. Mitt. 20, 36 sq.; Archaeol. Ertesitö 41, 293). Immo fuit legatus Aug. (t. 1; Augg. t. 6. 7. 8) pr. pr. (Pannoniae inferioris) a. 196/197 t. 1, a. 198 t. 6. 7 (in locum eius videtur successisse L. Baebius Caecilianus v. supra B 14), consul suffectus (vel adlectus inter consulares) a. c. 199, postea legatus Aug. pr. pr. Pannoniae superioris. Tempus legationis huius inde fere efficitur, quod a. 201 Fabium Cilonem, a. 207 Egnatium Victorem huic provinciae praefuisse constat. — Sacerdos Laurent(ium) Lavinat(ium), sacerdos septem[vir] epulonum t. 4 cf. 2. — [P]omponia Germanilla uxor t. 3. Claudia Gallitta soror t. 4 (v. n. 1095). Gr.

— T. FL(AVIVS) CLAVDIVS CLAVDIANVS.

- 835 **Claudius Clemens**, procurator Vespasiani Corsicae X 8038, praefectus classis (Alexandrinae) a. 86 *dipl. mil. III p. 856 (et p. 1064. 1964)*.

St.

- 836 C. (?) CLAVDIVS CLEMENS (. . . ὁ Κλαύδιος Κλήμης), C. Claudii Clementis Liciniani (*qui sequitur*) et Claudiae Iuliae (*vel* Viliae) Proculae filius IGR 3, 500 III v. 24 sq. Gr.

- 837 C. CLAVDIVS CLEMENS LICINIANVS (Λικιννι[α]νός t.), ὑπατικός (consul *suffectus a. inc. aetate fere imp. Commodi*), maritus Claudiae Iuliae (*an* Viliae?) Proculae (n. 1098), pater (C. ?) Claudii Clementis IGR 3, 500 III v. 21 sq. t. *mausolei Oenoandei*; cf. *stemma propositum sub n. 776*. *Idem fortasse memoratur in t. Ephesio Ulpii Lolliani Onesimi* [πρ]ο-γόνων ὑ[πρ]α[τ]ικῶν Κλήμεντος κ[α]ὶ Κλημεντε[ι]ν[ο]υ Forsch. Ephes. 3, 106, 17.

Gr.

- 838 TI. CLAVDIVS CLEOBVLVS (*potius quam* Cleoboles, cf. *infra*) memoratur in titulis Ephesio (*adhuc inedito*) filii (1), Allifano (*deperdito*) IX 2334 = D. 1134 (2) neptis. — Τιβερίου Κλ. Κλεοβούλου t. 1. Tib. Claudii Cleobolis [s]en(ioris) t. 2. Ex t. 1 collato t. Gortynio Riv. Ist. d'arch. 1, 153, 5, in quo filius eius nominibus Κλ. Ἀκείλ. Κλεόβουλος utitur (v. n. 768), videtur colligi posse Cleobulus, non Cleoboles rectam nominis formam fuisse. — Origine Ephesius ut videtur. Ὁ λαμπρότατος t. 1. Consul t. 2 *suffectus a. inc. saec. III ineuntis*. — Maritus Aciliae Fristanae (*vel* Frestanae) e gente Glabriorum t. 1; pater Cl(audii) Acilii Cleobolis (*vel* *potius* Cleobuli) t. 2 cf. 1 (*ubi nomen filii perit*); avus Aciliae Gaviniae Frestanae t. 2. Cf. *stemma supra vol. 1 p. 12 propositum*.

Gr.

- 839 **Claudius Cleogenes**, ὁ κράτιστος, epistrategus (Heptanomia) a. 241 Mitteis Chrest. 93 (= P. Lips. 32, 9 et P. Strassb. 41, 18). St.

- 840 Ti. Claudius Cleonymus, Heracliti filius, tribu Quirina, frater C. Stertini Xenophontis (*civitate donatus ab imperatore Claudio, cum Xenophontis patronus esset C. Stertinus Maximus cos. ord. a. 23*), tribunus militum legionis XXII primigeniae in Germania tit. Cous Ditt. Syll.³ 805 = IGR 4, 1060. Uxor Claudia Phoebe ib. *Stemma vide infra n. 959*. St.

- 841 CLAVDIVS [CO?]GIDVBNVS, r(ex?), lega[tus] Augusti n(ostri) (?) Brit(anniae) t. Regnensis VII 11 et p. 305. *Plane incertum, num significetur rex Cogidumnus Tac. Agr. 14*. St.

- 842 **Claudius Constans**, procurator Augusti (Mauretaniae Caesariensis), cuius ducatu instantiaque victoria contra Musulamios civitatesque alias parta est VIII 9288. Saec. III ut videtur. St.

- 843 . . VS CLAVD[IVS] CORNELI[ANVS?]. *Titulum mutilum Pompeiopolii Paphlagoniae rep. IGR 3, 134 in hunc fere modum restituerunt editores*: . . ον Κλαύδ[ιον] ὑ[π]ατικοῦ [υ]λόν] Κορηλι[ανόν] ἀρχι-ερέα Σε[β]αστῶν(?), τῶν δέκα ἀνδρῶν ἐπ[ι] Ῥώμης] (= X virum stlitibus

iudicandis; *magis cogitaverim de munere triumviri monetalis*), [χ]ιλίαρχον [πλατύσημον] λεγ(ιῶνος) γ' Κυρ[ηναϊκῆς, τα]μίαν τοῦ [Καίσαρος] ἀποδεδ- [ειγμένον, τὸν] πάτρων[α καὶ σωτῆρα καὶ εὐεργέ]την καὶ κτ[ίστην τῆς πόλεως ἢ] πατρ[ί]ς] *cel. Dubium mihi non videtur, quin hic iuvenis originis consularis summis honoribus affectus a civibus suis pertineat ad domum consularem Claudiorum Severorum Pompeiopolī oriundam vel certe de Pompeiopolitanis optime meritam (cf. infra n. 1023 sqq.); notandum quoque eum tribunatu militari functum esse in provincia Arabia, cuius primus post Arabiam provinciam constitutam legatus conditor huius domus fuerat (v. infra n. 1023). Neque video cur negandum sit in lapide fuisse [Γναί]ον Κλαύδ[ιον Σεουήρου ὕ]πατικοῦ [υἱὸν] Κορνηλί[α (tribu) Σεουήρον] vel [Γναῖον Κλαύδιον Σεουήρ]ον Κλαυδ[ίου Σεουήρου ὕ]πατικοῦ . . . [καί] Κορνηλί[ας . . . υἱὸν], scil. cogitandum de Cn. Claudio Severo cos. II a. 173, quem πάτρωνα καὶ κτίστην Pompeiopolitanorum fuisse constat (v. n. 1024).* Gr.

844 Claudius Cossus, unus e legatis Helvetiorum a. 69 ad Vitellium missis, qui civitati Aventico impunitatem impetraverunt *Tac. h. 1, 69.* St.

845 CL(AVDIVS) DEMETRIVS, ἀνθύπατος τῆς Ἀχαιῆς καὶ πρεσβ(ευτῆς) Σεβ(αστοῦ) καὶ ἀντιστράτηγος καὶ ἐπανορθωτῆς τῶν ἐλευθέρων πόλεων (i. e. proconsul Achaiae simulque legatus Aug. pr. pr. missus ad corrigendum statum civitatum liberarum Achaiae), pater Claudiae Baebiae Baebianae, quae publice honoratur *t. Olympico Inschr. v. Olympia 941. Idem potest esse is qui sequitur.* Gr.

846 M. CL(AVDIVS) DEMETRIVS, ὁ λαμπρότατος ὑπατικός, (*consul suffectus a. inc.*), legatus Augustorum (Severi et Antonini) pr. pr. (Bithyniae et Ponti) *IGR 3, 6 t. Nicomedensis Iuliae Domnae positus. Ex nominibus Augustae fortasse licet colligere Demetrium sub initium imperii Severi et Antonini provinciae praefuisse. — Qui quominus idem intellegatur atque is qui praecedit, non obstat, quod ille legatus dicitur Augusti non Augustorum.* Gr.

847 Tib. Cl(audius) Demetrius, domo Nicomedia, vir egregius, procurator Augustorum nostrorum (Alpium maritimarum), item (procurator) duce- narius episcopseos choraе inferioris (*sc. Aegypti; de hoc officio disputavi Charisteria Rzach, 1930, 176—180*) *t. Cemenelensis V 7870 (et Pais Suppl. Ital. 1015) = D. 6762. — Idem fortasse Tib. Cl. Demetrius, miles frumentarius legionis XV Apollinaris, postea centurio VI 36853. Filius eius videtur is qui praecedit.* St.

848 Claudius Demianus, ascitus a Fortunato liberto L. Antistium Veterem a. 65 accusavit, a quo proconsule Asiae ob flagitia vinetum Nero in prae- mium accusationis exsolvit *Tac. a. 16, 10.* St.

849 Ti. Clau(dius) Demonstratus. *Tituli Attici IG 2/3², 1132 (= Ditt. Syll.³ 692 B) v. 40 (1). 2342 (2). 3609 (3). 3613 (4). 4088 (5). Eleusinius 4071 (6).*

Τιβ. Κλ. Δημόστρατος *t.* 3. Κλαυ. Δημοστράτου *t.* 5. 6, *ceterum* Demonstratus. Filius Ti. Claudi Sospidis *t.* 2, *cf.* *IG* 3, 677, Atheniensis pago Melitensis *t.* 6, *cf.* 3. 4. Causam egit adversus Herodem (Atticum) *Philostr. v. soph.* 2, 1, 8 p. 63 sq. Cum in contione Atheniensium is et (Aelius) Praxagoras et (M. Valerius) Mamertinus societate facta cum (Iulio) Theodoto in Herodem invecti essent, hic eos in ius vocavit; Athenienses hi Sirmium ad imperatorem Marcum effugerunt, qui non illum quidem ipsum, sed libertos eius damnavit *ib.* 2, 1, 11. 13 p. 67—69. 71; 2, 2 p. 73 sq. *Quarum inimicitiarum, quae, cum Quinctiliis Achaeam administrantibus (circa a. 150) coep- tae essent, usque ad bellum quod Marcus Sirmii degens (intra a. circiter 170 et 174) contra Germanos et Sarmatas gessit permanserunt, narratio a Philostrato in brevius contracta est.* Archon Athenis *t.* 1. 6. (*De tempore cf. Graindor Chronologie des archontes* 140 sq., 104). Uxor Philiste, filia Aeli Praxago- rae, adversarii Herodis (*v. supra*) *t.* 2, filii (Claudia) Praxagora *ib.*, Claudius Philippus *t.* 5, Ti. Claudius Lysiades *t.* 4, (Claudia) Philippe *t.* 6, fratres Ti. Claudius Lysiades *t.* 3, qui fuit socer Iuli Theodoti sophistae (*v. supra*) *IG* 3, 680; *t.* Eleusinius mutilus Ἐφημ. ἀρχ. 1896, 38, 25, Ti. Cl. Leonidas *t.* 3, soror Cl(audia) Philippe *t.* 6. E Philippe filia avus Menandrae, quae dicitur ἀδελφιδῆ C. Claudi Titiani (Demonstrati) senatoris (*v. infra n.* 1044) *t.* 6. *Quare in titulo Demonstrati potius quam unius e fratribus eius IG* 3, 677 *supplendum esse crediderim* [συγγενῆ] συγκλητικῶν *pro* [τὸν ἀπὸ]. *Noli confundere eum cum Demonstrato (Petiliano? cf. Hauler Wien. St.* 28, 170) *Fronto ad Antonin. imp.* 2, 8 p. 111 N. = 2, 220 Haines; *ad Verum* 2, 9 p. 137 N. = 2, 234 H., *cf. Graindor Un milliardaire antique. Hérode Atticus et sa famille* (1930), 78 sq., qui recte eos distinxit.

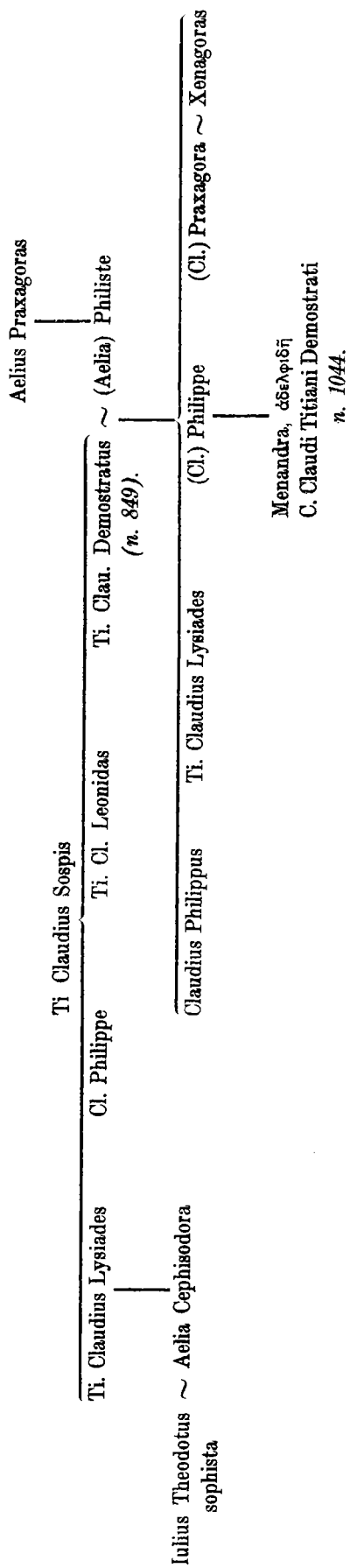
Subieci stemma (quod plenius composuit Graindor Bull. hell. 38, 428/429).
St.

- 850 Claudius Didymus, grammaticus graecus, scripsit περὶ τῶν ἡμαρτημένων παρὰ τὴν ἀναλογίαν Θουκυδίδη, περὶ τῆς παρὰ Ῥωμαίοις ἀναλογίας, ἐπιτομὴν τῶν Ἡρακλέωνος *alia Suid. s. Δίδυμος* 874 Adler, *cf. Cohn RE* 5, 473, 10. St.

- 851 CLAVDIVS DIOGENES. *Tituli Aphrodisienses*: fratri posuit *CIG* 2805 b (1), qui in vicem ei dedicavit *ib.* 2805 a = *Wadd.* 1615 (2); *memoratur in t. consobrinae CIG* 2819 b *add.* p. 1115 = *Wadd.* 1597 (3). — Κλαύδιος Διογένης *t.* 3. Διογένης *t.* 1. 2. — *Aphrodisiade oriundus. Frater L.(?) Claudii Attali (n.* 796), *filius ergo L. Antonii Claudii Dometini Diogenis (n.* 853). Consobrinus Claudiae Antoniae Tatianae (*n.* 1071) *t.* 3. — Συγκλη- τικός *t.* 3. *Cf. n.* 796. — *Ab hoc diversus* [... Κλ.] Διο[γένης ... Κλ. Ἀτ]τάλου υἱ[ός] *t.* mutilus *Aphrodisiensis Rev. et gr.* 19, 122, 49. Gr.

- 852 Claudius Diognetus. *Papyri graecae: P. Paris. Wilcken Chrest.* 81 (1). *P. Flor.* 278 col. I 8. IV 21 (2). *P. Giss.* 48 = *Wilcken Chrest.* 171 (3). *P. Hamb.* 11 (4). *P. Oxy.* 8, 1113 (5). Claudius Diognetus *p.* 1. 5; Κλαυδίου

- (sic) Διοκνή . . . p. 4; *ceterum* Diognetus. 'Ο κράτιστος p. 2—5, ἐπίτροπος p. 1. 2. 4. 5, διαδεχόμενος τὴν ἀρχι[ερ]ωσύνην (= *vice archiereos Aegypti*). *Videtur fuisse procurator usiacus*. A. 197 p. 1, a. 202 p. 4, a. 202/3 p. 3. 5, a. 203 p. 2, cf. *P. Arch.* 4, 165—167; 6, 215. *Idem fortasse κράτιστος Diognetus, ad quem data est epistola Ps. Iustini ed. Gebhardt-Harnack patr. apost. op. 1, 216 sqq. = Wilamowitz Gr. Leseb.*⁵ 357—363. St.
- 853 L. Antonius Claudius Dometinus Diogenes. *Tituli Aphrodisiensis: publice honoratus CIG 2777 (1), memoratur in t. Attali filii CIG 2781 b p. 1111 = Wadd. 3, 1596 (2) et CIG 2843 (3). Rev. ét. gr. 19, 260 sq., 154 (4). 155 (5). Plena nomina exhibet t. 2; Λ. Ἀν. Κλ. Διογένους Δομετίνου t. 5; Λ. Ἀ. Κλ. Διογένους t. 3; Διογένους t. 4; . . . τείνον Διογένην t. 1. Filius Ti. Cl. Hermiae Dometini t. 4, cf. CIG 2781 c (p. 1112). Στεφανηφόρος t. 4. 5, τὸ ζ t. 3. Ἀσίας ἀρχιερεὺς, νομοθέτης t. 1. 2, γυμνασίαρχος δι' αἰῶνος t. 1. Pater L.(?) Claudi Attali senatoris (n. 796) t. 2, ergo et Claudi Diogenis (n. 851). St.*
- 854 CL(AVDIVS) DOMITILLIANVS PROCVLVS (Δομετillianὸς Πρόκλος t.), ὁ κράτιστος συνκλητικός, ἱερεὺς τοῦ πατρῶου Διονύσου, honoratur publice t. *Sagalassensi IGR 3, 356. Civis Sagalassensis t. — II saec. ut videtur. Gr.*
- [Ti.] Claudius Doryphorus v. Doryphorus.
- 855 TI. CLAV(DIVS) DRACO memoratur in t. sororis *Inscr. Br. Mus. 3, 562 (1) Ephesio, matris IG 12, 1, 95 = IGR 4, 1127 (2) Rhodio. — Τιβ. Κλ. Δράκων t. 1. Τιβέριος Κλαύ. Δρά . . . t. 2. — Ti. Claudii Hermiae (n. 885) et Aeliae Pithiadis filius t. 1. 2; Claudiarum Sosipatrae, Theonidis, tertiae, cuius nomen in t. perit, frater t. 1. — 'Ο κράτιστος t. 1; [ὁ λαμπρ]ότατος ὑπατικός t. 2. Consul suffectus a. inc. saec. III. Gr.*
- 856 (CLAVDIVS) DRVSVS, filius Claudii, qui postea imperavit, et Plautiae Urgulanillae *Suet. Claud. 27, 1 (qui unus e scriptoribus nomen ponit; notandum est id praeterea traditum esse in anonymi περὶ τοῦ Καίσαρειου γένους ed. Lambros Νέος Ἑλληνομνήμων 1, 1904, 152). A. 20 destinata est ei filia Seiani (Aelia Iunilla supra A 297) Tac. a. 3, 29 (cf. 4, 7. 39); desponsa ei filia Seiani Dio 58, 11, 5; exc. 60, 32, 1. Decessit paucis diebus postquam filia Seiani ei desponsa est, piro per lusum in sublime iactato et hiatu oris excepto strangulatus Suet. l. l. (ubi pro pompeium puberem Lipsius Pompeis impuberem coniecit nescio an recte). Memoratur ut mortuus Dio exc. 60, 32, 1. P. Plautius Pulcher, frater Urgulanillae, dicitur avunculus Drusi, Ti. Claudi Caesaris Augusti fili t. Tiburtinus XIV 3607 = D. 964. St.*
- 857 NERO CLAVDIVS DRVSVS, post mortem NERO CLAVDIVS DRVSVS GERMANICVS. *Tituli Vicetinus V 3109 (1), Brixianus V 4310 (2), Saepinas IX 2443 = D. 147 (3), Antiochenus Pisidiae Journ. Rom. Stud. 2, 100, 32 (4), Epidaurenses IG 4, 1², 595 (5). 596 (6), Olympicus Inscr. Olymp. 369 (7). Honoratus ab Atheniensibus IG 3, 443 = 2/3², 3249 (8). Fragmen-*

tum t. urbani Bull. com. 51, 66 = Ann. ép. 1926, 42 (9), quo civitates (Italiae?) eum honoraverunt. VI 31273 = D. 148 (10). Memoratur in miliaris viae Claudiae Augustae a Claudio positus V 8002 (= D. 208) (11). 8003 (12), in t. Gabino domus imperatoriae Claudii XIV 2794 (13), in t. matris Anticariensi II 2038 (14), Superaequano IX 3304 (15), Veleiati XI 1165 (16), in t. Antoniae uxoris Iliensi Wadd. 3, 1039 = D. 8787 (17), Marruvino IX 3663 = D. 149 (18) cet. Elogii in foro Augusti positi pars extat Not. d. sc. 1933, 460, 82 = Ann. ép. 1934, 151. Nummi caput eius et nomen exhibentes imperante Claudio signati RIC 1, 128, 58; 131. Mattingly Br. Mus. 1, 178 sq. 181 sq. 186 sq. 192—194. 199, sub Tilo RIC 2, 145, 225. Mattingly Br. Mus. 2, 288, 292.

Praenomen ei olim fuit Decimus, mox Nero Suet. Claud. 1, 1, defuncto senatus decrevit Germanici cognomen ipsi posterisque eius ib. 1, 3, v. infra. Inde plene nominatur Nero Claudius Drusus Germanicus in nummis et t. 3. 4. [11] et in elogio, Drusus Germanicus t. 14. 15 et in titulis filii V 24. 6416 = D. 198. 107. Nero Claudius Drusus t. [1.] 2. 5. 7. 8. 9. 16; Drusus Claudius Nero t. 6; Drusus Claudius t. 17; Claudius Nero . . . t. 18; Drusus t. 11—13 et passim in titulis imperatoris Claudii et uxoris et in titulis Atticis sacerdotum Drusi (v. infra). In consulatu Nero Claudius Drusus Germanicus VI 37063; Nero Claudius Drusus Dio ind. l. 55. VI 457 (et 30771) = D. 93; Nero Claudius . . . VI 31702; Drusus Nero Cassiodor. Chron. min. 2, 135. Apud scriptores Claudius Drusus Nero Dio 48, 44, 4; Drusus Germanicus Val. Max. 4, 3, 3. Sen. ad Polyb. 15, 5. Strabo 7, 291. Tac. h. 5, 19; Germ. 34. Plin. epist. 3, 5, 4; Nero Drusus Porphy. c. 4, 4, 1; Claudius Drusus Flor. 2, 22. Tac. a. 1, 3. Oros. 6, 21, 12; Drusus Claudius Vell. 2, 95, 1; 97, 2; ceterum Drusus. Hic et Tiberius frater qui postea imperavit nuncupantur Neronēs Hor. c. 4, 4, 28; 4, 14, 14 et Porphy., item consol. Liv. 1. 145. 383. Suet. Tib. 4, 3: Tiberius Drususque Neronēs.

Filius Ti. Claudii Neronis et Liviae Drusillae, quae gravida C. Caesari (postea Augusto) nupta intra mensem tertium eum peperit fuitque suspicio ex vitrico per adulterii consuetudinem eum procreatum esse Suet. Claud. 1, 1; Tib. 4, 3 (cf. Aug. 62, 2). Vell. 2, 95, 1. Dio 48, 44. Tac. a. 1, 10, cf. 5, 1. Ti. filius t. 2. 3. 5. 7. 8. 10. elog. Dio ind. l. 55.

A. 38 C. Caesar Liviam duxit Dio 48, 43, 6, statim post divortium (a. 39 Dio 48, 34, 3) cum Scribonia factum Suet. Aug. 62, 2, Tiberio (qui natus est d. 16 Nov. a. 42 a. C.) trimo Vell. 2, 94, 1, a. d. XVI kal. Febr. fasti Verulani Not. d. sc. 1923, 196, i. e. die 17 Ian. a. 38. Natalis Drusi idem fuit atque M. Antoni triumviri Suet. Claud. 11, 3, cf. Dio 60, 5, 1, cuius natalis est a. d. XIX kal. Febr. fasti Verul. l. l., natus igitur est Drusus d. 14 m. Ian. anni 38, defunctus d. 14 Sept. (v. infra) a. 9 annum agens tricesimum Vell. 2, 94, 3. Liviae iam erant filii Tiberius et Drusus epit.

de Caes. 1, 23. Sed dissentiunt auctores, cum praegnantem Liviam abductam esse a Caesare tradant (Suet. Aug. 62, 2; Tib. 4, 3. Tac. a. 1, 10. Porphy. c. 4, 4, 27—28) et intra Caesaris penates enixam esse (Vell. 2, 95, 1. Tac. a. 5, 1. Dio 48, 44, 4), quamquam Suet. Claud. 1, 1, cum intra mensem tertium eam peperisse Drusum dicit, versiculo quodam quod affert (eundem Dio 48, 44, 5) ad hanc opinionem perductus videtur esse, et Dio quod narrat 48, 44, 3 Liviam epulis nuptialibus praesentem adfuisse, id minime credendum est, si tribus diebus ante filium peperit. Totam quaestionem tractavit Carcopino *Rev. hist.* 161, 225—236 nec tamen absolvit.

Caesar puerum patri remisit, qui postea moriens ipsum tutorem reliquit Dio 48, 44, 4. 5.; ab Augusto educatus institutusque Hor. c. 4, 4, 26—28. Porphy. A. 19 Augusto auctore senatus decrevit, ut Druso quinque annis maturius quam per leges liceret honores petere Dio 54, 10, 4. Tac. a. 3, 29, ut vicesimo pro quinto et vicesimo vitae anno quaestor fuerit anno fere 18. Q(uaestor) elog.

Eius et Tiberii fratris nomine Augustus senatu censente anno 16 munera gladiatoria edidit; eodem anno, cum Tiberius praetor Augustum in Galliam comitaretur, Drusus ex senatus consulto in Tiberii locum praeturam gessit Dio 54, 19, 5. 6 (sed cf. *infra*). Errore igitur Suet. Claud. 1, 2 'in quaesturae praeturaeque honore dux Raetici . . . belli'.

Bellum contra Raetos gessit a. 15, quibus victis ornamenta accepit praetoria Dio l. l. 22, 1—3. Una cum Tiberio Raetos Vindelicosque adgressus perdomuit Vell. 2, 95, 2. Liv. per. 138. Strabo 4, 206 (cf. 7, 292). Flor. 2, 22. Suet. Tib. 9, 1. Dio l. l. 4. 5. Hor. c. 4, 4, 1—28; 14, 8—24 (cf. Suet. v. Hor. p. 46 Reiff. Porphy. 4, 1, 1; 4, 4, 1; 4, 14, 7—9. 34—35). consol. Liv. 15 sq. 175. 385 sq.; Alpes bello patefecit t. 12. 13.

A. 13 Augustus cum Romam redisset, Drusum in Germania (immo in Galliis) reliquit Dio 25, 1; Drusus in Gallia censum egit Liv. per. 138. 139. XIII 1668 (= D. 212) II 35 sqq. A. 12 kalendis Augustis Luguduni aram Romae et Augusti dedicavit Liv. l. l. Dio l. l. 32, 1. Suet. Claud. 2, 1 (qui diem tradit, in indicando anno 10 errare videtur, cf. Hirschfeld CIL XIII p. 227). Germanos Rhenum transgressos reppulit et bellum eorum finibus intulit Dio l. l. Res ab eo a. 12 gestae contra Usipetes, Frisios, Bructeros, Chaucos Dio l. l. 32, 2. 3. Tac. a. 4, 72 (cf. 2, 8); Germ. 34. Strabo 7, 290. 291, Suet. Claud. 1, 2, fossa ducta, cui inde Drusi(a)nae nomen fuit ib. Tac. a. 2, 8.

Ineunte hieme Romam reversus a. 11 praetor urbanus (ἀστυνόμος) factus est, quamquam ornamenta praetoria iam adeptus erat (cf. *supra*) Dio l. l. 32, 3; 34, 1; [p]r(aetor) urb(anus) elog.; post praeturam confestim inito consulatu Suet. Claud. 1, 3 *perperam*. A. 11 Usipetes devicit et per Sugambrorum fines ad Visurgim in Cheruscorum terram progressus est, quos perinde subegit ac Tencteros et Chaucos, in reditu apud

Arbalonem (*Plin. n. h.* 11, 55) magno periculo liberatus castella erexit ad Rheni ripam in finibus Chattorum (*Tac. a.* 1, 56) et ad confluentem Elisonis (*Aliso ut videtur, cf. Vell.* 2, 120, 4. *Tac. a.* 2, 7) Lupiaeque *Dio l. l.* 33, 1—4 (*cf. Obsequ.* 72). *Liv. per.* 140. *Flor.* 2, 30. *Oros.* 6, 21, 15. Quas ob res ornamentis triumphalibus honoratus ovans urbem ingressus est *Dio l. l.* 33, 5. *Suet. Claud.* 1, 3, imperium proconsulare, quando praetura peracturus esset (ἐπειδὴν διαστρατηγήσῃ), accepit, sed imperatoris nomen quo a militibus appellatus est, Augustus ei denegavit *Dio l. l.*, postea tamen Augustus eum imperatorio nomine auxit *Tac. a.* 1, 3 (*cf. Val. Max.* 5, 5, 3), quod in nummis et t. 1. 3 legitur; imp(erator) [est appellat]us [i]n Germania *elog.* Eodem anno defunctam Octaviam, sororem Augusti, laudatione funebri pro rostris cohonestavit *Dio* 35, 5. A. 10 trans Rhenum bello adversus Chattos aliosque Germanos prospere gesto *Dio* 36, 3. *Liv.* 141 cum Augusto, qui in Gallia Lugdunensi degebat, Romam rediit *Dio* 36, 4. A. 745 = 9 consul cum T. Quinctio Crispino Sulpiciano *fasti (v. supra); t. l.* 3. [*elog.*]. *Vell.* 2, 97, 3. *consol. Liv.* 139. 141. 177. 200. 293. 336. 457 et passim in titulis Atticis sacerdotum Drusi ὑπάτου (*v. infra*). Fuit et augur t. 3. 9. *elog.* Apud Lingones templum Augusto dedicavit *Cassiodor. Chron. min. l. l.* In Germaniam profectus Chattos debellavit, Sueborum terram invasit, gentem subegit, Marcomannos devicit, inde Cheruscorum agros vastavit, Visurgim traiecit, ad Albim flumen pervenit *Dio* 55, 1, 2. *consol. Liv.* 17—20. 311—314. *Liv.* 142. *Flor.* 2, 30. Inde tropaeis erectis (*cf. Flor.* 2, 30, 23. *Ptol.* 2, 11, 13) recessit a muliere quasi divina quadam monitus et priusquam ad Rhenum perveniret, morbo absumptus est *Dio* 55, 1, 3. 4. *Suet. Claud.* 1, 2, in aestivis castris, quae ex eo Scelerata sunt appellata *Suet. l. l.* 1, 3 (Nonnulli tradere ausi suspectum eum Augusto interceptum veneno *ib.* 1, 4, id quod refellit ipse *Suetonius l. l.* 1, 5); inter Rhenum et Salan fluvium *Strabo* 7, 291, ex fractura equo super crus eius conlapso tricesimo die quam id acciderat mortuus *Liv.* 142. Augustus ubi eum periculosa valetudine correptum esse cognovit ad eum Tiberium misit, qui ingenti celeritate profectus vivum etiamtum fratrem convenit *Dio* 55, 2, 1. *Liv. l. l.* *Val. Max.* 5, 5, 3. *Sen. ad Polyb.* 15, 5. *Plin. n. h.* 7, 84. *consol. Liv.* 89—94. Drusus mortuus est agens annum tricesimum *Vell.* 2, 97, 3; praeterea *Sen. ad Marciam* 3, 1. *Plin. epist.* 3, 5, 4. *Liv. l. l.* *consol. Liv.* 99. *Ovid. ex Ponto* 2, 8, 47; *fasti* 1, 597. *Porphyr. Hor. c.* 4, 4, 27—28. Infer(iae) Dr[usi] a. d. XVIII kal. Oct. *fasti Antiates CIL I² p.* 248, *cf. p.* 329. Tiberius corpus eius pedibus toto itinere praegrediens Romam usque pervexit *Dio* 55, 2, 1. *Suet. Tib.* 7, 3, *cf. Claud.* 1, 3. *Liv.* 142. *Sen. ad Marciam* 3, 1. 2. *consol. Liv.* 171—177. Augustus asperissimo hiemis Ticinum usque progressus non abscedens a corpore simul urbem intravit *Tac. a.* 3, 5. Corpus in campo Martio crematum in mausoleo Augusti conditum est *Dio* 55, 2, 3. *Liv. per.* 142. *Suet. Claud.*

1, 3. *consol. Liv. 67 sqq. 161 sqq. 217—266.* Laudationem eius funebrem habuit Tiberius in foro, Augustus in circo Flaminio *Dio 55, 2, 2 (immo in circo Flaminio Tiberius, quippe cui pomerium intrare nondum liceret ib.). Liv. 142. Tac. a. 3, 5. consol. Liv. 209;* Augustus defunctum pro contione laudavit nec contentus elogium tumulo (*v. infra*) versibus a se compositis insculpsisse, etiam vitae memoriam prosa oratione composuit *Suet. Claud. 1, 5. Elogium in foro Augusti positum v. supra.*

Germanici cognomen ipsi posterisque eius senatus decrevit *Suet. Claud. 1, 3. Dio 55, 2. 3. Flor. 2, 30, 28. consol. Liv. 337 sq. 457. Ovid. fast. 1, 597; trist. 4, 2, 39. Porphy. Hor. epist. 1, 3, 1, v. supra.* Res a Druso in Germania gestae brevi comprehenduntur *Vell. 2, 97, 2. 3. Sen. ad Marciam 3, 1; ad Polyb. 15, 5. Plin. epist. 3, 5, 4. Flor. 2, 30. Oros. 6, 21, 12. 15. 16; 7, 32, 12. Tac. Germ. 37. Eutrop. 7, 9. Anonymi περὶ τοῦ Καίσαρος γένους ed. Lambros Νέος Ἑλληνομνήμων 1 (1904), 150. XIII 1668 (= D. 212) col. II 36: patri meo Druso Germaniam subigenti. Senatus inter alia arcum cum tropaeis via Appia decrevit *Suet. Claud. 1, 3, cf. not. reg. I; idem videtur significari Dio 55, 2, 3. Suet. Claud. 46: monumentum Drusi; exercitus honorarium ei tumulum (v. supra et VI 3119 a 15: [tumu]lum Drusi) excitavit, circa quem deinceps stato die quotannis miles decurreret Galliarumque civitates publice supplicarent *Suet. Claud. 1, 3 (prope aram Ubiorum, cf. Kornemann Mausoleum 83); cenotaphio ad Rhenum honoratus Dio l. l.; apud Mogontiacum monumentum Eutr. 7, 13, 1 (aut minus accurate aut diversum intellegitur), cf. Riese Ber. röm. germ. Komm. 8, 3, 74a. Veterem aram Druso sitam haud procul a saltu Teutoburgiensi (fortasse eo loco quo mortuus est Drusus) a Germanis disiectam restituit Germanicus a. 16 honorique patris ipse cum legionibus decucurrit Tac. a. 2, 7. Praeter fossam Drusianam (v. supra) et agger coercendo Rheno ab eo inchoatus Tac. a. 13, 53; h. 5, 19. Ab eo nomen traxit in Germania in Tungris pes Drusianus Hygin. de cond. agr. p. 86 Th. Herodes rex Iudaeorum ab eo nomen dedit Drusium turri insignissimae portus Caesariensis Ios. bell. 1, 412; ant. 15, 336. Ἀρχιερεῖς Δροῦσου ὑπάτου iidemque archontes eponymi passim in titulis Atticis usque ad Hadriani tempora, cf. Graindor Chronol. des archontes 18 sq.; Athènes sous Auguste 157.***

Ingenium ac mores *Vell. 2, 97. Suet. Claud. 1.* Favor populi Romani in eum *Tac. a. 2, 41; 6, 51.* Credebatur civilis animi fuisse nec dissimulasse umquam pristinum se rei p. statum, quandoque posset, restitutum *Suet. Claud. 1, 4; Tib. 50, 1. Tac. a. 1, 33; 2, 82.*

Uxor Antonia minor, filia triumviri (*supra A 885*), liberi Germanicus, Livilla vel (Claudia) Livia Iulia, Claudius qui postea imperavit.

Amicus Sex. Vistili *Tac. a. 6, 9. Memoratur praeterea Tac. a. 1, 41. 43; Germ. 34. 37. Suet. Aug. 71, 3 (nomine non apposito). Oros. 7, 32, 12.*

Claudian. consul. Stil. 1, 193; paneg. de IV. consul. Honor. 455. Incertum utrum eius an Drusi Caesaris et eius uxoris meminerit Iunior poeta tit. gr. Sinuassanus IG 14, 889 = IGR 1, 408, neque magis certum, ab utro eorum aqua Drusi appellata sit, quae inventa perductaque est a Druso Pol. Silv. 1, 546 M. Drusi Caesaris potius quam eius, postea Ti. Caesaris Augusti et Liviae liberti et servi Drusiani Huelsen Röm. Mitt. 3, 224. Hunc Drusum celebrari a Diodoro anth. Pal. 9, 405 magna cum probabilitate censet Cichorius Röm. Stud. 300 sq. Memoratur nomine non posito anth. Pal. 6, 244 (= Geffcken Griech. Epigr. n. 343) v. 5. St.

— NERO CLAVDIVS DRVSVS = DRVSVS IVLIVS CAESAR.

— NERO CLAVDIVS DRVSVS GERMANICVS CAESAR = NERO CLAVDIVS CAESAR AVGVSTVS GERMANICVS (*vulgo* imperator Nero) *vide* L. DOMITIVS AHENOBARBVVS.

— Ti. Claudius Drusus *vide* TI. CLAVDIVS NERO GERMANICVS (*vulgo* imperator Claudius), *infra* n. 942.

858 Claudius Dryantianus, Pataranus, Lyciarcha, pater consularis (Ti. Claudii Agrippini, n. 776, *ubi stemma proponitur*), socer et avus et proavus senatorum, maritus Iuliae Lysimachae. Filia Claudia Helena. *Oenoandis in monumento sepulchrali Licinniae Flavillae Denkschr. Wien. Ak. 45, 1, 42 sqq., 60 = IGR 3, 500, col. 2, 63—73. St.*

859 TI. CLAVDIVS DRYANTIANVS ANTONINVS *memoratur in t. Oenoandeo genealogiam Licinniae Flavillae exhibente IGR 3, 500. — Τιβέριος Κλαύδιος [Δρυ]-αντιανὸς Ἀντωνεῖνος ib. II v. 75 sq. Δρυαντιανὸς Ἀντωνεῖνος ib. v. 78 sq. Druncanus vita Marci 26, 12. Druentianus vita Avid. Cassii 9, 3 (his locis Dryantianus reponendum esse perspexit Hirschfeld). Dryantianus (Depitianus vel sim. libri plerique, alii Driantianus) cod. Iust. 9, 8, 6 pr. (restituit Dessau Zeitschr. f. Num. 22, 202).*

Ti. Claudii Agrippini (n. 776) et Aeliae Platonidis filius tit. Uxor (Avidia Cassia) Alexandria, C. Avidii Cassii filia *vita Marci 26, 12. vita Cassii 9, 3 cf. ib. 10, 10; 11, 4; 12, 6 sq. in epistulis fictis (in titulo nomen uxoris contra usum ceteroquin adhibitum omittitur). Senator vita Cassii 9, 4. cod. Iust. 9, 8, 6 pr.; avus eius dicitur πάππος [καὶ ἐπι]παπίπος συν]κλητικῶν κ[αὶ] ὑπα[ρκ]τικῆς γενεᾶς tit. II v. 67 sq. Cassiani furoris socius (a. 175) cod. Iust. l. l. (v. supra A 1402). Cassio interfecto Dryantianus et Alexandria liberam vagandi potestatem habebant commendati amitae marito *vita Marci l. l.; vita Cassii 9, 3. 4 (ubi perperam traditur quos quidem (Antoninus) amitae suae marito commendavit), scil. Claudio Titiano ut putaverim, cuius uxor Claudia Helena soror fuit Agrippini, patris Dryantiani (cf. stemma sub n. 776 propositum). Divus Marcus bona eius post mortem fisco vindicari iussit Paulus cod. Iust. l. l. — Liberi: Claudius Ca[s]sius (vel Ca[e]sius) Agrippinus, C[la]udia V[e]ttia Agrippina,**

- (Claudia) Maeciana Alexandra, Claudia Dryantilla Platonis *titulus II v. 78 sq. III v. 1—4.* Gr.
- 860 Claudius Etruscus (*sic Stat. silv. 1 pr. 3 pr.; ceterum Etruscus*), filius liberti Augusti Smyrnaei; patrem senem amisit *Stat. silv. 3 pr. 3, 3, 60—62. 66—69, cf. 43—46. 142*, matre Etrusca, sorore viri consularis (*Tettii Iuliani?*), multis annis ante defuncta *Stat. silv. 3, 3, 108—137. 207. Martial. 7, 40, 5.* Ipse in ordinem equestrem ante patrem (*a Vespasiano, anno puto 73/4*) ascitus est *Stat. silv. 3, 145.* Patrem a Domitiano relegatum in Campaniam eius precibus commotus imperator revocavit *Stat. ib. v. 154—171. Martial. 6, 83.* De morte patris eum consolati sunt *Stat. silv. 3 pr. 3, 3. Martial. 7, 40.* Balneum ab eo extractum celebrant *Stat. silv. 1 pr. 1, 5 (cf. Apoll. Sidon. carm. 22 epist. 6 p. 336 M.). Martial. 6, 42.* Fratrem eius memorat *Stat. silv. 3, 122, cf. 114. 145. 148. 153 sq. Martial. 7, 40, 3*, item in ordinem equestrem receptum *ib. 145* et patri superstitem *Martial. 7, 40, 3.* St.
- 861 CL(AVDIVS) EVDAEM(ON), cuius uxor nominari videtur inter matronas (clarissimas), quae ludis saecularibus a. 204 Iunonem reginam invocaverunt *VI 32329 v. 18: . . . nis Cl. Eudaem . . . Vel idem vel necessitudine cum eo coniunctus L. Cl. Iberinus Eudaemon (n. 891).* Gr.
- 862 Claudius Eumolpus, advocatus Flavi Archippi Prusiade, deinde Nicaeae eidem adsiscebat in accusando Dione Cocceiano *Plin. ad Trai. 81, cf. 82. Idem potest esse Claudius Eumolpus poeta, cui Delphi proxeniam decreverunt Fouilles de Delphes 3, 1, 118 n. 210.* St.
- 863 Claudius Faventinus, centurio per ignominiam a Galba dimissus a. 69 classem Misenensem ad defectionem traxit fictis Vespasiani epistulis *Tac. h. 3, 57.* St.
- Claudius Felix v. Claudius Vindex.
- Claudius Felix (*errore*) v. Antonius Felix (*supra A 828*).
- 864 Ti. Claudius Felix, Augusti libertus a rationibus *VI 8413 = D. 7859.* St.
- 865 Ti. Cl(audius) Felix, duovir (coloniae Capuae), amicus L. Ti. Claudii Aureli Quintiani, consulis a. 235 (*v. infra n. 992*) *X 3850 = D. 1181.* St.
- 866 Claudius Firmus, praefectus Aegypti, ὁ λαμπρότατος *P. Oxy. 9, 1194. Idem sine dubio Claudius Fir . . . [ἡ]γεμών a. 264/5 Pap. Berol. n. 1463, quam communicavit Wilcken cum Huntio l. l. Cf. eum qui sequitur.* St.
- 867 Claudius Firmus, λαμπρότατος ἐπανορθωτής (= corrector) t. Alexandrinus *Ditt. Or. Gr. 711, prorsus alienus a Firmo, qui Aureliano imperante rebellavit, quamquam aliter iudicant Clermont-Ganneau Rev. bibl. 29, 403—406, qui eum correctorem fuisse Vaballathi Augusti coniecit (at mirum esset, cum Augusti nomen in titulo erasum sit, ministri eius integrum esse), et Wilcken S.-Ber. Berl. 1927, 273 sq.; P. Arch. 9, 99. Et nomen huius postea*

adiectum esse Wilcken sine idonea causa posuit; etenim post annum regni indicatum temporis insuper definitio per nomen praesidis vel alius magistratus data in Aegypto ipsa plus semel invenitur. cf. IGR 1, 1176, 1177. 1273 et (die neglecto) ib. 1050. 1057. 1086. 1099 = Ditt. Or. Gr. 673. Recte tamen Wilcken reiecit id quod olim proposui Claudium Firmum correctorem fuisse Augustamnicae; fuit corrector nescio cuius partis Aegypti Diocletiani ut videtur aetate. Nam ante Diocletianum in Aegypto nemo praeter praefectum ipsum vocabulo λαμπρότατος ornabatur. (Domitius Philippus ὁ λαμπρότατος στρατηλάτης Kalén Berl. Leihgabe n. 9 num ad Aegyptum pertineat incertum). Cave putes ἐπανορθωτής appellationem eandem esse ac restitutoris (Wilcken P. Arch. l. l. Cantineau Journ. Asiat. 222, 217—220), qua non solum Aurelianus, Domitius Alexander, Licinius, Constantinus, verum in nummis etiam Valerianus, Gallienus, Claudius Gothicus, Probus, Postumus atque iam Hadrianus (cf. Strack Unters. zur röm. Reichspräg. 2, 61 sq.) usi sunt. Appellationem διασημότητος ἐπανορθωτής habes infra in Claudio Theodoro aetate Gallieni. — Hic Claudius Firmus neque cum eo qui praecedit neque qui sequitur (qui num diversi sint diiudicari nequit) componendus est. St.

- 868 C. Claudius Firmus, ὁ κράτιστος (= vir egregius), procurator Augustorum provinciae Galatiae, item vicesimae hereditatum per Hispaniam Baeticam et Lusitaniam, praefectus vehiculorum per Gallias Lugdunensem Aquitanicam Narbonensem t. Ancyranus IGR 3, 181. Cf. eum, qui praecedit. St.

- 869 CLAUDIVS FLAVIANVS, cui divus Pius rescripsit Ulpian. dig. 5, 1, 2, 3, unde praetor fuisse videtur. Gr.

- 870 TI. CL(AVDIVS) FLAVIANVS, Ti. Cl(audii) Paulini (n. 954) et Cl(audiae) Marciolae (n. 1106) filius, honoratur publice a Cibyrtis a. 184 IGR 4, 911. Fortasse pater Ti. Claudii Paulini n. 955. Gr.

— TIB. CL(AVDIVS) FLAVIANVS TITIANVS Q. VILIVS PROC(V)LVS L. MARCIUS CELER M. CALPVRNIVS LONGVS v. infra sub Viliis.

- 871 Cl(audius) Flavius Anton(ius) Attalus Perigenes. Tituli Myonnesi Μουσ. καὶ βιβλ. σχολ. Σμύρν. 1878/80, 172, 349 (= Wadd. 3, 133 minus plene = Bull. hell. 46, 353, 68 = SEG 2, 644) (1). 350 (2). Rhodius Rev. ét. gr. 16, 184 sq., cf. 419 (3).

Plena nomina t. 2; Flavius . . . es t. 3; Perigenes t. 1. Ὁ κράτιστος t. 1—3. Uxor Claudia Dioclea t. 2. 3, filius Anton[ius] Claudius Perigenes t. 3, filia videtur (Claudia) Perigenis t. 1. Vix ad eundem pertinet t. Ephesius Wadd. 172. St.

- 872 TI. CLAUDIVS FRONTINVS memoratur in titulis Messenio patris IG 5, 1, 1455 (1), Abellinatibus filiorum X 1123 = D. 1086 (2), X 1122 = D. 1087 (3), Spartano IG 5, 1, 533 = D. 8831 (4) filii minoris, Abellinate nepotis X 1124 = D. 1088 (5).

Ti. Claudius Frontinus t. 5. Claudius Frontinus t. 1. 3. Cl. Fronti... t. 2. Τιβέριος Φροντεῖνος t. 4. — *Ex gente nobilissima Messeniorum cf. Paus. 4, 32, 2, ubi Σαιθιδας pro Αιθιδας recte emendatur.* Claudii Hostilii Cae[liani?] et (Claudiae) nepos t. 1; filius Ti. Claudii Saethidae Caeliani (*infra n. 1004*), qui fuit ἀρχιερεὺς τῶν Σεβαστῶν διὰ βίου et Ἑλλαδάρχης ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀχαιῶν διὰ βίου t. 1 cf. IG 5, 1, 512. 1451, qui t. M. Aelio Aurelio Vero Caesari (*intra a. 139 et 161*) positus est (*cf. praeterea Amer. Journ. Arch. 1926, 361*); *ad nepotem eius cognominem (1004 a) hos titulos rettulit Kolbe (ad 1451) haud recte: nihil enim obstat quominus statuamus Saethidam seniore[m] vitam protraxisse usque ad tempora Antonini Pii; idem videtur [Σ]αιθιδας vir ditissimus, qui commemoratur a Pausania l. l. — Tribu Quirina (cui adscripti filius et nepos t. 3. 4. 5).* — *In senatum adlectus ni fallor ab Hadriano (nota filios eius cooptatos esse inter sodales Hadrianales).* Consul t. 2. 3. 5 *suffectus a. inc. aetate Antonini Pii ut videtur. Hic potest esse Claudius Frontinus, ad quem imp. Titus Antoninus rescripsit Iulian. dig. 4, 2, 18 pr. — Pater Ti. Claudii Saethidae Caeliani et Ti. Claudii Frontini Nicerati t. 1—4; avus Ti. Claudii Saethidae Cethegi Frontini t. 5. — In finibus Abellinatium praedia eum acquisivisse apparet ex titulis filiorum nepotisque X 1122—1124.* Gr.

- 873 TI. CLAVDIVS FRONTINVS NICERATVS posuit una cum fratre imp. Vero a. 164 t. *Messenium III 495 (1)*; ei positi sunt publice tituli *Abellinas X 1122 = D. 1087 (2)*; *Spartanus IG 5, 1, 533 = D. 8831 (3)* et *Argivus IG 4, 588 (4)* *gemelli scripti inter annos 172 et 175, cum imp. Marco Germanici tantummodo cognomen additum sit; memoratur in t. avi Messenio IG 5, 1, 1455 (5), in t. Abellinate filii X 1124 = D. 1088 (6).*

Nomina plena extant vel certo restituuntur t. 1—4. Κλαύδιος Νεικήρατος t. 5. Ti. Claudius Frontinus t. 6. Quirina (tribu) t. 2. 3. Ti. Claudii Saethidae Caeliani nepos t. 5, Ti. Claudii Frontini cos. filius t. 2—6, Ti. Claudii Saethidae Caeliani frater t. 1. 5 *natu minor.* — *Honores usque ad praeturam recensentur in t. 2—4.* X vir stlitibus iudicandis t. 2 (τῶν δέκα ἀνδρῶν τῶν τὰ φονικά δικασάντων t. 3. 4 *errore Graeci hominis, qui hos titulos concepit*), tribunus laticlavus legionis IIII Flaviae, quaestor pro praet. provinciae Achaiae t. 2—4. [Ab] actis senatus, a[edilis] curulis t. 2; ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων τῆς συνκλήτου κανδίδατος Αὐτοκράτορος Μ. Αὐρηλίου Ἀντωνεῖνου Αὐγούστου Γερμανικοῦ (*intra a. 172—175*) ἀγορανόμος κουρούλλιος t. 3. 4: *eum in cura actorum senatus candidatum imperatoris fuisse statuit Brassloff Wien. Stud. 22, 150 (cf. Dessau) p. CXCI: 'parum probabiliter'; magis crediderim titulum hic quoque male conceptum esse, vocabulum κανδίδατος ad officium aedilis curulis pertinere (cf. Mommsen St. R. 23, 901, 7).* Praetor t. 2, στρατηγὸς Ῥωμαίων t. 3. 4. Legatus legionis nescio cuius t. 6. Sodalis Hadrianalis t. 3. 4 (*item legebatur fortasse in fine versus paenultimi t. 2*). — Patronus [coloniae (Abellinatium)] t. 2; εὐεργέ-

της Argivorum t. 4. — Pater Ti. Claudii Saethidae Cethegi Frontini t. 6. *Cum ex cognomine Cethegi filii tum ex nomine Corneliae Quetulae* (?), *nutricis filii* VI 16440, *possis colligere eum in matrimonium duxisse* (Gaviam) Corneliam Cethegillam, *sororem ut putaverim* M. (Gavii) Cornelii Cethegi consulis a. 170. *Claudia Cethegilla, quae L. Cornelio Pausaniae posuit* t. VI 16273, *potest filia esse Frontini Nicerati et Corneliae Cethegillae*. Gr.

- 874 M. CLAUDIVS FRONTO. *Ei publice positus est, cum Dacias regebat*, t. III 1457 = D. 1097 (1) *Sarmizegetusensis, post mortem Romae in foro Traiani iussu imp. Marci* VI 1377 cf. 31640 = D. 1098 (2) *servatus ab uno Ligorio; memoratur in* t. III 7505 = D. 2311 (3) *Troesmensi; vix ad eum spectat frustulum* t. Dacici III 6250.

M. Cl. Ti. filius Quirina Fronto t. 1. M. Claudius [Ti.] f. Q[uir.] Fronto t. 2. Cl. Fronto t. 3. Φρόντων *Lucian.* — Clarissimus vir t. 3. *Cursum honorum ordine inverso exhibet* t. 2, *usque ad legationem Daciarum et Moesiae superioris* t. 1. Decemvir stlitibus iudicandis, quaestor urbanus, ab actis senatus, aedilis curulis, praetor t. 1. 2. Legatus divi Antonini Aug. legionis XI Claudia t. 2. 1. Legatus Augustorum (scil. Marci et Veri) legioni primae Minerviae in expeditionem Parthicam deducendae t. 2, leg. leg. I Min. t. 1 a. 162 *ut videtur* cf. *Ritterling RE* 12, 1297 sq. 1427. Legatus Augustorum pr. pr. exercitus legionarii et auxiliorum per Orientem in Armeniam et Osrhoenam et Anthemusiam ductorum t. 2 *probabiliter* a. 163—164 (cf. *Stein RE* 3, 1845 sq. *Schwendemann Hist. Wert d. vita Marci* 151. 157). *Inter duces belli Parthici memoratur a Luciano quom. hist. conscr.* 21. Missus ad iuventutem per Italiam legendam t. 2 (cf. *Ritterling l. l.* 1301). Consul t. 1. 2 *suffectus* a. 165 vel 166. Curator operum locorumque publicorum t. 1. 2. Donatus donis militaribus bello Armeniaco et Parthico ab imp. Antonino Aug. et a divo Vero Aug. corona murali item vallari item classica item aurea item hastis puris IIII vexillis IIII t. 2. 1 ('vexill.', IIII om.): *dona militaria in triumpho Parthico accepit* a. 166 *consularis, ut apparet ex numero donorum.* Comes divi Veri Aug. t. 1. 2 *sub initium belli Marcomanici ut videtur.* Legatus Aug. pr. pr. trium Daciarum et Moesiae superioris t. 1; in t. 2 *traditur* leg. Aug. pr. pr. provinciarum Daciarum et super. simul leg. Aug. pr. pr. provincia Daciar. leg. Augg. pr. pr. Moesiae super. Daciae Apulesis simul leg. Augg. pr. pr. provinciae Moesiae super., *quae a Ligorio ni fallimur turbata in hunc modum restituenda esse censuit* v. *Premmerstein Wiener Eranos* 1909, 268 sq.: leg. Aug. pr. pr. provinciarum Daciarum et [Moesiae] super(ioris) simul (a. 170), leg. Aug. pr. pr. provincia[rum] Daciar(um) (a. 169/170), leg. Augg. pr. pr. Moesiae super. [et] Daciae Apulesis simul (a. 168/169), leg. Augg. pr. pr. provinciae Moesiae super(ioris) (a. 166—168); *aliter* v. *Domaszewski N. Heidelb. Jahrb.* 5, 110;

cf. VI 31640 adn. 'Fortissimus dux' t. 1. Veteranus aliquis dicitur functus esse expeditione Germ(anica) sub Calpurnio Agricola, Cl. Frontone t. 3. Imperatori Vero (defuncto ineunte a. 169) superfuit cf. t. 1. Huic senatus auctore imp. M. Aurelio Antonino Aug. —, quod post aliquot secunda proelia adversum Germanos et Jazyges ad postremum pro r. p. fortiter pugnans ceciderit, armatam statuam [poni] in foro divi Traiani pecunia publica censuit t. 2 (cf. vita Marci 22, 7). Cum appareat ex t. 3 Cornelium Clementem Dacias rexisse a. 170, Frontonem eo ipso anno cecidisse probabile est. — Nota nullo sacerdotio eum ornatum fuisse. — Patronus coloniae Sarmizegetusae t. 1. — Vix idem, fortasse pater eius M. Κλ. Φρόντων ἀσι-ἀρχ[ης] καὶ ἀρχι(ερεὺς) ἱγ' πόλεων (sc. Ioniae), qui memoratur in nummis cuspis aetate Antonini Pii (Münsterberg Beamten. 81 = Num. Zeitschr. 1912, 17). — Cf. praeterea eum qui sequitur. Gr.

875 M. CLAVDIVS FRONTO NEOCYDES, salius Palatinus factus a. 170 VI 1978 = D. 5024. Vix fuit filius eius qui praecedit (ut opinatus est Borghesi 6, 264 sq.). Cf. infra n. 940. Gr.

876 Tib. Claudius Frontonianus. Tituli: honoratus publice a Meliis IG 12, 3, 1119 (1). Ephesii D. 8839 = Ditt. Or. Gr. 518, positus M. Clodio Pupieno Maximo proconsuli Asiae, qui postea (a. 238) imperavit (2); Jahresh. 10, 285 (3).

Ti. Cla. Frontonianus t. 1; Claudius Frontoni[a]nus t. 2; Frontonianus t. 3. Tribus militiis perfunctus (τὰς ὅσας στρατείας στρατεύσάμενος), bis archiereus Asiae, logista clarissimarum urbium, rhetor t. 1, pater Claudii Themistoclis t. 2 et Tiberiae Claudiae Frontoniana, uxoris T. Flavi Clitosthenis consularis t. 3. St.

877 Claudius (?) Fuscus (Cluvius liber Dresd., Claudius alii: hanc lectionem praetulerim, quia inter nomina Q. Pompei Senecionis Sosii Prisci cos. a. 169 inveniuntur Cl. Fuscus), Caecilii Classici gener, a Plinio et Luceio Albino reus factus (a. 98 ut videtur) absolutus est Plin. ep. 3, 9, 18.

Gr.

— Q. POMPEIVS SENECIO — — — CL(AVDIVS) FVSCVS SAXA AMYNTIANVS SOSIVS PRISCVS.

— Claudius Galenus. Sic falso medicus celeberrimus in libris recentioribus nominatur; cf. PIR I¹, 374 sqq., 701. Nomen eius videtur fuisse Aelius (cf. supra A 226). Vide in Galeno.

878 CL(AVDIVS)? GALLVS. In t. mutilo Lambaesisano VIII 2741 (cf. 18126), melius Ann. ép. 1913, 11 editores restituerunt [dedicante] Cl. Gallo leg(ato) Augustorum (Severi et Antonini) [pro praetore] (Numidiae) nescio num recte. Ad eundem rettulerunt priores coniectura satis incerta t. Dacicum III 1564 (semel descriptum), quem Herculi pro salute imperatorum Severi et Antonini posuit C · I · GALLVS (sic traditur, CL · corr. Borghesi 8, 477), c(larissimus) v(ir), legatus eorum pr. pr. (Daciarum). Gr.

- M. (CORNELIVS?) CLAVDIVS (?) GAVIVS SQVILLA GALLICANVS v. *infra sub Gaviis*.
- 879 **Claudius Geminus**, arabarches et epistrategus Thebaidis t. in *Memnonis crure inscriptus* CIG 4751 = Ditt. Or. Gr. 685. Saec. I assignandus videtur. *Affinitate nescio qua coniunctus cum Ti. Claudio Servilio Gemino (infra n. 1019).* St.
- 880 **TI. CLAVDIVS GORDIANVS** Silvano Aug(usto) dedicavit t. VIII 2499 (1) rep. *Calcei Herculis (Numidia)*; ei positus est t. VIII 4230 (2) *Verecundensis*, uxori eius ib. 8326 (3) *Cuiculitanus*; memoratur in t. *burgi Numidici cuiusdam* ib. 2495 (4), fortasse etiam in *frustulo t. Thamugadensis* ib. 2365 (5).
Plena nomina exhibent t. 2, 3, exhibuit t. 4; Cl. Gordianus t. 1; . . Gor . . . t. 5. — Clarissimus vir t. 2, 3, 4. Legatus Aug. pr. pr. (Numidia) t. 1—4 a. 188 t. 4 cf. 5. — Patronus Verecundensium t. 2, Cuiculitanorum t. 3. — Iulia T. fil. Chilonis uxor t. 3. Gr.
- 881 **CLAVDIVS GORGVS**, vir clarissimus, uxorem accusans cum detectus est uxorem in adulterio deprehensam retinuisse, lenocinii damnatus est a divo Severo *Ulpian. dig. 48, 5, 2, 6. Ad eundem rettulerim t. ineditum Ephesium* T. Φλ(άουιον) Ὑψικλέα T. Φλ. Κλ. Γόργος ὁ κράτιστος τὸν γλυκύτατον πατέρα. *Pater eius redit ni fallor in t. Inscr BrMus 3, 548 item Ephesio* T. Φλ. Ὑψικλής Ῥόδιος. Gr.
- **T. FL(AVIVS) CL(AVDIVS) GORGVS** v. n. 881.
- 882 **Claudius Hadrianus**, cui divus Pius rescripsit *Ulpian. dig. 37, 10, 3, 1; videtur magistratus fuisse. Eundem esse Cassium Hadrianum neque diversum Ulpium Hadrianum, quibus idem imperator rescripsisse dicitur (dig. 36, 1, 32 (31), 1; 37, 7, 1 pr.), coniecit Mommsen; omnino non est probabile Ulpium quendam iam Antonini Pii aetate in senatu fuisse.* Gr.
- 883 **Ti. Cl(audius) Heracla**, procurator ferrariarum N(oricarum) t. *Virunensis III 4809 = D. 1467. Non procurator Augusti, sed privati hominis.* St.
- 884 **CL(AVDIVS) HERENNIVS**, vir clarissimus, legatus Augustorum pr. pr. (Dalmatiae) *priore semestri a. 247 (cum Philippus iunior appelletur nobilissimus Caesar, consul) III 10174 miliarius Dalmaticus.* Gr.
- 885 **TIB. CLAVDIVS HERMIAS** Ζωτικῶ συντρόφῳ posuit t. *sepulcralem in insula Teo* CIG 3109 (1); memoratur in t. *Ephesio acephalo filiae, quem posuit idem homo ut videtur* (Φλ. Ζωτικός) *Inscr. Br. Mus. 3, 562 (2), in cippo terminali Sardoniano Denkschr. Ak. Wien. 53, 2, 23, 28 = IGR 4, 1511 (3).*
Plena nomina exhibet t. 1. Tib. Κλ. Ἑρμείου t. 2. Ἑρμείου (casu gen.) t. 3. — Ex posteris ni fallor Tib. Claudii Hermiae scribae Ephesiorum (Forsch. Ephes. 3, 147, 65). Ὁ λαμπρότατος ὑπατικός t. 2; λαμπρότατος t. 3; consul suffectus a. inc. saec. II labentis vel III. — Maritus Aeliae

Pithiadis (*supra* A 306) t. 2; pater Tib. Cl. Dracontis (n. 855), Sosipatrae, Theonidis, *tertia*, cuius nomen periit t. 2; haec ib. dicitur ἀνεψιά καὶ ἀπόγονος πολλῶν ὑπατικῶν (*cf.* n. 791 et 1084). — Praedia possidebat in agro Sardonio t. 3. Gr.

— TIB. CLAUDIVS HERODES v. *supra* n. 802.

- 886 (TI.) CLAUDIVS HERODES L. VIBVLLIVS REGILLVS. *Tituli*: publice honoratus ab Eleis *Inscr. Olymp.* 626 = *Ditt. Syll.*³ 865 = D. 8824 b (1); statuum a civitate Delphorum decretam posuit pater *Fouilles de Delphes* 3, 3, 70 cum imagine p. 52 = *Ditt. Syll.*³ 860 A (ubi errore v. 4 Ἡρώδην excidit) (2).

L. Claudius Vibullius Regillus Herodes t. 1; L. Vi[b]ullius Regillus Claudius Herodes t. 2. Filius (*natu minimus*) Herodis (*supra* n. 802) et (Appiae Anniae) Regillae (Atiliae Caucidae Tertullae) t. 1. 2. *Infans defunctus liberorum Herodis primus* (*cf.* Dittenberger *Herm.* 13, 83) vivis parentibus, vide *supra* n. 802. Hic enim ut videtur filius, cuius mortem lugentem Herodem reprehendit Demonax philosophus *Lucian. Dem.* 25. — Plane diversus A. Κλαύδι[ος] Ἡρώδης in *fragm. tabellae urbanae* *Not. d. sc.* 1923, 72 = *SEG* 2, 526. St.

— L. VIBVLLIVS CL(AVDIVS) HERODES.

- 887 TI. CLAUDIVS HERODIANVS, clarissimus vir, legatus (proconsulis) provinciae Siciliae, patronus coloniae Panhormitanorum, honoratur publice t. *Panormitano* X 7286 = D. 2938. *Idem puto* Claudius Herodianus, praetor tutelaris ut videtur, cui rescripserunt Severus et Antoninus a. 203 *cod. Iust.* 5, 66, 1. *fragm. Vat.* 191. 208. 209. 247 (Clodius Herodianus). — Nescio num ex posteris fuerit Ti. Claudii Attici Herodis. Gr.

— T. Licinius Cl(audius) Hierocles v. in *Liciniis*.

- 888 CLAUDIVS HIERONYMIANVS (hieroniano manus prima libri Florentini), clarissimus vir, cui Umbrius Primus domum per fideicommissum reliquit, qua de re Hieronymiano Papinianus respondit *Ulpian. dig.* 33, 7, 12, 40 sq. *Idem videtur* Cl. Hieronymianus, legatus legionis VI victricis, qui deo sancto Serapi templum fecit *Eburaci VII* 240 = D. 4384, neque diversus L.(?) Claudius Hieronymianus (*traditur* Claudius Lucius Hierorainianus vel Hierorainianus vel Geronimianus; Hieronymianus restituit *Klebs PIR*¹ C 713 iure sine dubio), praeses Cappadociae (*sub finem II vel initio III saec.*), qui cum indigne ferens uxorem suam ad hanc sectam (*sc. Christianorum*) transisse Christianos crudeliter tractasset, paene Christianus decessit *Tertullian. ad Scap.* 3. Gr.

- 889 TI. Claudius Hipparchus. *Tituli*: in *Cynuria rep.* Ἀθηνᾶ 18, 439 (1). *Delphici* *Fouilles de Delphes* 3, 2, 65 (2). 66 (3). Ipse posuit filiae t. *Eleusinium* *Ditt.*³ 853 (4). Memoratur in tit. filii Corinth *Latin Inscr.* 58 = *Ann. ép.* 1919, 8 (5); *cf.* t. *Atticum Bull. hell.* 51, 276.

Tria nomina t. 3—5, ceterum Hipparchus; Πλουτάρχου *Suid.* s. Ἡρώδης

545 Adler (errore). Filius (Ti. Claudii) Herodis t. 4, maiores eius vide in stemmate a Graindorio confecto Bull. hell. 38, 439; Hérode p. 4.8.29 et Kirchner IG 2/3², p. 142 pago Marathonius t. 3. 4. Athenis fuit ἱερεὺς Πυθίου t. 2. 3, ἀρχιερεὺς (τῶν Σεβαστῶν) t. 3 sub Domitiano, cf. Graindor Rev. arch. 6 (1917), 18 sq.; Chronol. des archontes Athén. p. 101. 93 sq. Propter affectatam tyrannidem bona eius publicata sunt ab imperatore (Domitiano ut videtur) Philostr. v. soph. 2, 1, 2 p. 56 K.; τὰ ἱππάρχου χωρία τὰ ὑπὸ τοῦ φίσκου πραθέντα IG 3, 38 = 2/3², 1100, v. 4 sq. Tunc statuam filiae Eleusine dedicatam (t. 4) subversam esse probabile est, cf. Ditt. Syll.³ 853 adn.

Idem videtur Hipparchus, qui sestertium milies habuit, defensus a Salvio Liberale Suet. Vesp. 13. Filius Ti. Claudius Atticus Herodes (supra n. 801), filiae Claudia Alcia (n. 1068) et Claudia Athenais (n. 1076). St.

890 Cl(audius) Iaso, ὁ κράτιστος (= vir egregius), archon Panhellenum cet. a. 157 t. Aezanis in parietinis templi Iovis rep. Ditt. Or. Gr. 507 = IGR 4, 576, cf. Ditt. 506. 504 = IGR 4, 575. 573. St.

891 L. Cl(audius) Iberinus Eudaemon, ὁ κράτιστος, logista Aphrodisiensium, honoratus publice CIG 2791. Cf. supra n. 861. St.

892 CLAVDIVS ILLYRIVS honoratur publice titulis Atticis gemellis IG 2/3², 3689 (cf. Graindor Bull. hell. 38, 386 sq.) (1). (mutilo) 3690 (= IG 3, 705) (2). Idem sine dubio dedicavit titulos Atticos versibus conceptos ib. 5199 (= 3, 399) (3). 5200 (= 3, 400) (4) (mutilum).

Κλαύδιος Ἰλλυρίος t. 1. . . . [Ἰλ]λυρίος t. 2. Ἰλλυρίος t. 3; nomen perit in t. 4. — Origine Atheniensis; filius (Claudii) Terentis (n. 1039), nepos (Cn. Claudii) Leontici (n. 909) t. 1. 2. Ὁ λαμπρότατος ἀνθύπατος t. 1. 2 (proconsul Achaiae circa medium saec. III). Areopagita t. 1. 2. Moenia Athenarum restituit t. 3. 4 imperante Valeriano ut videtur cf. Zos. 1, 29, 3. Zon. 12, 23. Syncell. 715. Poeta t. 3 cf. 4. Gr.

893 Claudius Iulianus, praefectus classis Misenensis; paulo post gladiatoribus praeerat Tac. h. 3, 57. 76; idem procul dubio Iulianus curans gladiatorum munus Neronis principis Plin. n. h. 37, 45. A. 69 missus a Vitellio, ut classem Misenensem deficientem retineret, in partes Vespasiani transgressus Terracinae captus et in ore Vitellii iugulatus est Tac. h. 3, 57. 76. 77. St.

894 Claudius Iulianus. Papyri graecae Wessely Text. Gr. 2, 184 v. 55. 62 sq. 86, cf. 51 (1). P. Catt., P. Arch. 3, 61 (= Mitteis Chrest. 372) col. VI (2). Duo nomina p. 1, Iulianus p. 2. Vir egregius, idiologus Aegypti (ὁ κράτιστος πρὸς τῷ ἰδίῳ λόγῳ) p. 1. 2, a. 135 p. 2, a. 137 p. 1. St.

895 Claudius Iulianus, praefectus annonae, cui Hadrianus rescripsit Ulpian. fragm. Vat. 235. St.

896 [CLAVDIVS? IV]LIANVS, proconsul Asiae a. 145 t. Ephesius Ditt. Syll.³ 850. Ὑλιανὸς agnoscere sibi visus est Waddington, vulgo restituitur [Κλ.

Ἰουλιανός *sine causa*; v. *infra sub* Iulianus, *quo loco etiam de Iuliano pro-*
consule qui memoratur ab Aristide or. 50, 107 K. disseremus. — *In nummo*
Ephesino Mionnet 3, 103, 321, quem descripsit Waddington Fast. As. n. 138
ἐπὶ [Κ]λ. Ἰουλιανοῦ Ἐφεσίων, agnovit Kubitschek Denkschr. Ak. Wien
57, 3, 90 Φλ. Ἰουλιανοῦ (scil. γραμματέως ut videtur); cf. Hüttl Anton. Pius
2, 46 sq. Gr.

- 897 CL(AVDIVS) IVLIANVS, *filius Claudii Orestis (n. 947), pater Claudii Orestis*
et Claudiae Tlepolemidis, συγκλητικός IGR 4, 910 t. Cibyriticus filiae
positus. Origine sine dubio Cibyrate. Gr.

- 898 Cla(udius) Iul(ianus), ὁ ἡγε(μονεύσας) (= praefectus Aegypti) anno
 XIV (*imperatoris Marci = 173/4*) Pap. Marmarica col. IX 17 (*Il papiro*
Vaticano Greco 11, Studi e Testi 53, p. 59 v. 17). *Sed nisi errorem scribae*
sumere velles, sequeretur C. Calvisium Statianum (supra n. 356) praefec-
tum Aegypti (certe a. 170 d. 24 Febr. et a. 174 d. 19 Iul. et 26 Oct.) pro-
vinciam bis rexisse, aliquod tempus ante hunc et iterum post eum. St.

- 899 Claudius Iulianus. Tituli VI 1603 = D. 1346 (1) ei positus a Ti. Iulio
 Balbillo sacerdote Solis. *Portuensis graecus IG 14, 917 = IGR 1, 380*
(2). Papyri graecae Berol. 11532, S. Ber. Ak. Berl. 1910, 713 tab. V =
Schubart Pap. Gr. Berol. 35 = Preisigke SB 4639 (1). P. Giss. 48 =
Wilcken Chrest. 171 (2). Claudius Iulianus p. 1. Cl. Iulianus t. 1. 2. Κλαυ-
δίου Ἰου . . . p. 2. Perfectissimus vir t. 1; ὁ διασημότατος p. 1. 2. Prae-
fectus annonae t. 1; ἐπαρχος εὐθeneίας t. 2, a. 201 (d. 20 m. Ian.) t. 1,
eodem fere tempore t. 2, cf. P. Arch. 5, 420. Hasebroek Sept. Sev. 125.
Officium eius non indicatur in papyris; rationalis (καθολικός) Aegypti
videtur fuisse a. 202/3 p. 2, a. 204 p. 1. — Idem opinor . . . Iulianus,
cuius (sc. praefecti annonae, cf. Hirschfeld K. V.² 243, 1) epistula ad
navicularios [mar]jinos Arelatenses III 14165⁸ (et p. 2328, 78) = D. 6987
duorum Augustorum tempore scripta. St.

- 900 CLAVDIVS IVLIANVS, consul cum Celso Iuliano a. 238 Pupieno et Balbino
Augustis epistula ficta vita Max. et Balb. 17. Gr.

— APP. CLAVDIVS I[VLIANVS?] v. *supra Appius Claudius . . . n. 761.*

- 901 APPIVS CLAVDIVS IVLIANVS, consul II a. 224, *memoratur in albo Canu-*
sino a. 223 IX 338 = D. 6121 (1). Ad eundem videntur pertinere tituli
Cagnat-Merlin Inscr. d'Afr. 355 (2) Carthaginiensis, VIII 4845 =
17521 = Gsell ILA 467 (3) prope Calamam.rep.

In consulatu altero: Appius Claudius Iulianus XI 2702 = D. 7217. XIV
125 = D. 2223; Claudius Iulianus VI 3023. 3070. IG 14, 2090 = IGR 1,
363, ceterum Iulianus in titulis fastisque (perperam Fabianus fasti Hydat.
Chron. min. 1, 227; Φλcβιανός chron. Pasch. ib.). — App. Claudius
Iulianus t. 1. Claudius Iulianus t. 2. 3.

Clarissimus vir t. 1. 3. Legatus (Iulii Aspri proconsulis Africae) pro
 praet. imperantibus Severo et Antonino (*intra a. 198 et 209*) t. 2. Consul

suffectus a. inc. Proconsul (Africae) sub Antonino Severi filio vel Elagabalo t. 3. Consul II ordinarius cum L. Bruttio Crispino a. 224 v. *supra* (iterationis nota extat III 7591. 8124. V 4241. VIII 6942. XI 2702. XIII 584. XIV 3553. IG 14, 2090, in *fastis Heracl. Chron. min.* 3, 392; errore Claudio Iuliano et Brutio Crispi. II c[os.] VI 3023). *Idem sine dubio Claudianus (Claudius codd. det.) Iulianus, praefectus urbi, cui imp. Severus Alexander rescripsit Paulus dig. 31, 87, 3; praefecturam urbis eum adeptum esse eodem tempore atque consulatum alterum vel paulo ante veri est simile.* — Patronus coloniae Canusii a. 223 t. 1. — *Ad hunc rettulit Borg-hesi 8, 529 t. versibus conceptum X 1688 = D. 1184 Neapolitanum; v. supra n. 762.* Gr.

- 902 TI. CLAVDIVS IVLIANVS agnomine Naucellius, consul *suffectus a. 159 ut videtur, Ephesi dedicavit titulos praeter dedicationem gemellos Ann. ép. 1905, 121 (1) avo, ineditum (2) avunculo ut opinor (cf. infra); memoratur in t. III 7474 = D. 2475 cf. vol. 3 p. CLXXVIII (3) Durostori rep., in dipl. mil. III p. 886 cf. p. 1990 (4), in t. Bonnensi XIII 8036 = D. 2907 (5).*

Ti. Κλ[αύ]διος 'Ιουλ[ιαν]ός t. 1; Τιβέριος [Κ]λαύδιος 'Ιουλιαν[ος] t. 2; Tib. Cl. Iulianus t. 3; Ti. Claudius Iulianus t. 4; Claudius Iulianus t. 5. — Claudius Iulianus *Fronto ad am.* 1, 5. 17. 18 in *indice* (p. 172 N.); 'mi Naucelli' *Fronto eum adloquitur ib.* 1, 5 (p. 177 N. = 1, 290 Haines); 18 (p. 186 N. = 2, 92 H.); apparet igitur Iulianum agnomine Naucellio usum esse. 'Ιουλιανός *Philostr. v. soph.* 2, 1, 7 p. 60 K.

Origine probabiliter Ephesius. Nepos Ti. Iulii Celsi Polemaeani consulis (a. 92) t. 1. In t. 2 agnoscitur . . 'Ιούλιον 'Ακύλαν ὑπατον — — τὸ[ν] ἐαυ[τ]οῦ θ . . . , videtur supplendum esse θ[εῖον], filius ergo fuit ni fallor sororis Ti. Iulii Aquilae Polemaeani consulis a. 110 (Iuliae Quintiliae Isauricae?). Pater eius fortasse Tib. Claudius Ti. Cl. Alexandri f. Quirina Iulianus, qui aetate Traiani summis honoribus Ephesi fungebatur (III 14195, 4—6. *Inscr. Br. Mus.* 3, 481. 499. *Ditt.Or. Gr.* 480. tituli inediti). — *Cursum honorum usque ad praeturam exhibent t. 1. 2 (ordine turbato).* Tribunus militum latielavius legionis IIII Scythicae, quaestor Achaiae, tribunus plebis (in titulis tribunatus ponitur loco non suo ante quaesturam), legatus (pr. pr.) Achaiae, praetor. Legatus Aug. (legionis XI Claudia) t. 3 (positus pro salute Antonini Aug. et Veri Caes.) sub Ti. Claudio Saturnino legato Aug. pr. pr., quem Moesiam inferiorem a. 145 rexisse constat (v. *infra* n. 1012). Consul (suffectus) cum Sex. Calpurnio Agricola d. 27 m. Sept. a. 159 ut videtur t. 4 v. *supra* n. 249. Legatus Aug. pro prae(tore) (Germaniae inferioris) a. 160 t. 5. *Ad hanc legationem spectare videntur Frontonis epistolae 1, 5 ('quo tempore tu provinciam cum exercitu administrares'); 1, 18: ex hac epistula ad Iulianum in provincia morantem data apparet eum Marco et Vero imperantibus etiamtum provinciae prae-*

fuisse (cf. Ritterling *Fasti d. röm. Deutschl.* 70 sq. Hüttl *Anton. Pius* 2, 94 sq.).

Amicus Frontonis, qui ad eum dedit epistulas *ad am.* 1, 5. 17 (cf. *Hauler Wien. Stud.* 46, 244 sqq.). 18. Fronto ei commendat (Calvisium) Faustinianum stipendia sub eo meritum *ib.* 1, 5. Ut imperatores (Marcus scil. et Verus) eum diligant pariter ac se ipsum, optat Fronto *ib.* 1, 18. — *Idem videtur* Iulianus, ad quem epistulas scripsit Herodes Atticus *Philostr. v. soph.* 2, 1, 7. — Valerianus *quidam cum Iuliano aliquo modo coniunctus fuisse videtur* Fronto 1, 18. — *Ab hoc fortasse manumissus* Ti. Claudius Phlegon Ti. Claudii Iuliani lib. VI 15202. Gr.

903 Claudius Iullus (sic *Steph. Byz. cod. Coisl.* s. Δῶρος, Ἰούλος *id. codd.* s. Ἄκη, Ἰόλαος et Ἰέλαος s. Ἰουδαία, fuerit ἸΟΛΛΟΣ; Ἰούλιος s. Λάμπη. *Etyim. M.* 219, 34 sq. *Gaisf.*) scripsit Φοινικά *primo ut videtur saeculo. Fragmenta collegit Müller FHG* 4, 362—364. Cf. *Schwartz RE* 3, 2728. St.

904 TI. CLAVDIVS IVNCVS, proconsul (Cypri) *IGR* 3, 979 = *Ditt. Or. Gr.* 584 t. *Citii rep. mutilus, qui initium edicti eius continet.* Gr.

905 Ti. Claudius Iustus, idiologus Aegypti a. 147 *P. Teb.* 2, 294 = *Wilcken Chrest.* 78. *Eiusdem sine dubio nomen supplendum est P. Lips.* 121 (= *Wilcken l. l.* 173), 6 sq. Κλαυδίου [Ἰούστου τοῦ κρατίστου πρὸς τῷ ἰδίῳ λ]όγῳ a. 147/8. *Nec diversus videtur Iustus P. Lond.* 2, p. 150, n. 359, 5, *fortasse etiam Claudius Iustus nominatus in rescripto imperatoris Pii cod. Iust.* 6, 37, 1 = *dig.* 34, 1, 13. St.

906 Claudius Labeo, anno 70 praefectus alae Batavorum, aemulus Iuli Civilis, captus et in Frisios avectus perfugit; accepta peditum equitumque manu, ut Batavos in societatem Romanam retraheret, tamen nihil ausus est *Tac. h.* 4, 18. 56. Ad pontem Mosae cum Civilis Tungros ad deditionem adduxisset, Labeo fugae se commisit *ib.* 66. 70. St.

907 APPIVS CL(AVDIVS) LATERANVS, XV vir sacris faciundis, consul designatus, legatus Aug. pr. pr. legionis III Italicae, Mercurio votum solvit *Augustae Vindelicum III* 5793 = *D.* 3203 = *Völlmer IBR* 104. *Praefuit et Raetiae et legioni III non ante imp. Marcum.* — Cf. *supra* n. 761. Gr.

908 Ti. Claudius Lemnius, Claudii Augusti libertus, a studiis VI 8636 = *D.* 1682. St.

909 CN. CLAVDIVS LEONTICVS honoratur *titulis Delphicis (mutilis)* *Ditt. Syll.*³ 877 A (1). B (2). C (3), *Megarico IG* 7, 91 = *Ditt. l. l.* D (4), *Epidaurico IG* 4, 1417 = *Ditt. l. l.* E (5); *memoratur in titulis gemellis Atticis nepotis IG* 2/32, 3689. 3690 (= 3, 705), cf. *Graindor Bull. hell.* 38, 386 sq. (6. 7).

Tria nomina exhibent vel exhibuerunt t. 1—5. ΛΕΩΝΤΙΚΟΣ t. 6. Nomen periiit in t. 7. — Ὁ λαμπρότατος ὑπατικός καὶ ἐπανορθωτὴς t. 4 τῆς Ἑλλάδος (vel τῆς Ἀχαιῆς) t. 1—3. 5; ὁ ἀνθυπατεύσας t. 6. 7; videtur fuisse proconsul Achaiae simulque legatus Aug. pr. pr. consularis missus ad corrigendum statum civitatum liberarum Achaiae. Eum aetate fere Severi et Antonini

hoc munere functum esse inde sequitur, quod qui dedicavit t. 4 Herennius Ptolemaeus pater est Dexippi rerum scriptoris. — Templum Delphicum refecit t. 1. — Pater Claudii Terentis (n. 1039), avus Claudii Illyrii (n. 892) t. 6. 7. Gr.

- 910 Ti. Claudius Lepidus, (Claudi) Lepidi filius, ἀρχιερεὺς τοῦ Πόντου, ἐπιστάτης τῆς πόλεως (*Amastrianorum*) *t. sepulchralis Amastrianus CIG 4149 = IGR 3, 88, cf. Kalinka Jahresh. 28 B. 72, 20. Idem sine dubio sive pater sive filius Lepidus philosophus Epicureus Amastrianus, amicus Sacerdotis Tiani, adversarius Alexandri Abonutichitae Lucian. Alex. 25. 43; circa a. 165, cf. Strena Buliciana (1924), 261 sq. Uxor videtur Claudia Marciana, filia Claudia Lepida t. Amastrianus CIG 4150 = Kalinka l. l. 78, 33. St.*

- 911 Ti. Claudius Liberalis Aebutianus, Ti. f., Quirina, tribunus militum legionis III Cyrenaicae, decurialis Caesarum, consulum, praetorum, qui Herenniae Helvidiae Aemilianae, uxori L. Claudii Proculi Corneliani consulis posuit *t. Tiburtinum XIV 4239 = D. 1013. Uxor Claudia Nectarea ib. Nescio qua parentela coniunctus cum Aebutio Liberali (supra A 111) et Ti. Claudio Liberali, praefecto fabrum, equo publico XIV 3624 t. Tiburtinus. St.*

- 912 Ti. Claudius Livianus, Ti. f., Quirina, qui imperatori Claudio dedicavit *t. Sidymensem IGR 3, 579 = TAM 2, 1, 184; fortasse et IGR 3, 578 = TAM 2, 1, 178. Potest esse avus eius qui sequitur. St.*

- 913 Ti. Iulius Aquilinus Castricius Saturnin[us] Claudius Livianus. *Tituli: ei positus VI 1604 (31830) = D. 1323 (1), memoratur in titulis servorum VI 280 (30728) (2). 30818 (= 718) = D. 4199 (3). Not. d. sc. 1924, 67 = Ann. ép. 1924, 15 (4), in fistula plumbea prope Praeneste rep. XIV 3439 = XV 7882 (5); ad eundem pertinere videntur tegulae Praenestinae XIV 4091, 30 = XV 2317 (6) et urbanae XV 932 (7).*

Plena nomina t. 4; Ti. Claudius Livianus t. 1. 3. 5; T Livianus t. 2; Cl. Livianus t. 6. 7; Claudius Livianus Dio exc. 68, 9, 2; Livianus vita Hadr. 4, 2 (ante 'Turbonis' add. 'et' Hirschfeld V. G. 224 sq.).

Praefectus praetorio t. 1. 4. 5. Dio l. l. Bello Dacico Traiani primo cum (L. Licinio) Sura missus est ad Decebalum Dio l. l. 2. 3. (Nescio an idem significetur in t. Tuficano XI 5696 beneficiarii pr. pr., donis donati bello Dacico et in t. Matilicate XI 5646 = D. 2081 singularis praefectorum pr., donis donati ob bellum Dacicum). Belli Parthici (Traiani) tempore Hadrianus ex ordine equestri eius utebatur amicitia vita Hadr. 4, 2. Sub finem imperii Traiani officio praefecti praetorio fungi desierat; eo tempore P. Acilius Attianus et Ser. Sulpicius Similis praefecti erant praetorio. A. 123 etiam fuit in vivis t. 5, modo recte ad eum referatur. Nepos fortasse eius qui praecedat. E nominibus eius concludendum est eum filium naturalem vel adoptivum esse Ti. Iuli Aquilini patris puto cognominis procuratoris Raetiae a. 107 dipl. mil. III p. 867 (1972) = D. 2002. Servi eius Hierus

- et Asylus t. 2. 4 (v. *supra* A 1271), gemini, quorum pulchritudinem laudat *Martial.* 9, 103, quod epigramma iquitur datum est huic Claudio Liviano. *Praedia ei fuisse in agro Praenestino ex t. 5 et 6 colligere licet.* St.
- 914 M. Claudius Longus, cognatus M. Arruntii Frugi (*supra* A 1143) t. Iconii rep. D. 9013. St.
- 915 CLAVDIVS LVCANVS, consularis, a Commodo in Asia ut videtur occisus (non ante a. 189) vita Comm. 7, 7. Gr.
- 916 **Claudius Lucilianus**, ὁ κράτιστος ἑπαρχος (= vir egregius, praefectus Aegypti) a. 190 (d. 25 m. Sept.) *Pap. Basil.* 2, *Abh. Gött. Ges.* 16, 3 (1917), cf. *Wilcken P. Arch.* 6, 437, 1. St.
- CLAVDIVS LVCIVS (?) HIERONYMIANVS (?) v. n. 888.
- 917 Claudius Lysias, χιλαρχος τῆς σπειρῆς (= tribunus cohortis, quae Hierosolymis tendebat), Paulum apostolum (Antonio) Felici procuratori Iudaeae tradidit acta apost. 23, 26; 21, 31, cf. c. 21—23. St.
- 918 M. CL(AVDIVS) MACRINIVS VINDEX HERMOGENIANVS memoratur in titulis *Venafranensis uxoris* X 4861 = D. 1136 (1), consoceri X 4860 (2); ad eundem pertinere videtur fistula aquaria XV 7578 (3).
M. [Cl.] Macrini Vindicis Hermogeniani t. 1. Cl. mogeniani t. 2. o (?) Hermogeniani t. 3. — Clarissimus vir t. 2. 3; c. v. et consularis t. 1. Consul suffectus a. inc. Pro[consul] Africae t. 2. — Parentela coniunctus videtur cum M. Macrinio Vindice praefecto praetorio imp. Marci et cum M. Macrinio Avito Catonio Vindice consulari (VI 1449). Maritus Laberiae Pompeianae t. 1; consocer L. Gabinii Cosmiani t. 1. 2 scil. per filiam, quae nupsit filio Gabinii Cosmiani, ex quo matrimonio natus est Gabinius Vindex Pompe[ianus] cf. X 4860 adn. — Vindicem Hermogenianum floruisse saec. II exeunte vel III ineunte inde veri simile efficitur, quod et filius Gabinii Cosmiani fuit [pr]oe(urator) Augg. (Severi ni fallor et Antonini) (t. 2) et Laberius Pompeianus, consanguineus sine dubio uxoris Hermogeniani, in actis lud. saec. a. 204 recensetur inter pueros clarissimos (Not. d. sc. 1931, 345). Gr.
- 919 Ti. Claudius Magnus, στολάρχης (= praefectus classis nescio cuius), t. Thessalonicensis, *Bursian* 189 (1921), 28. Idem fortasse Ti. Claudius Magnus, Ti. f., Quirina, praefectus cohortis quartae Sugambrorum a. 107 *dipl. mil.* III p. 1973 = VIII 20978 = D. 2003. *Diversus videtur* Ti. Claudius Magnus aedilis Ariciae a. 100 XIV 2213 = D. 3243. St.
- 920 CLAVDIVS MARCELLINVS defendit in senatu Flavium Marcianum m. Ian. a. 100 *Plin. ep.* 2, 11, 15. Pater videtur Claudia Ti. f. Marcellinae n. 1104. Gr.
- 921 **Ti. Claudius Marcellinus**, [proc(urator) A]jug(usti) a patrimonio VI 8501 a = D. 1487. Idem fortasse Ti. Claudius Marcellinus, tribunus cohortis primae vigilum a. 205 VI 1056 = D. 2156, quamquam titulus ille litteris magnis et pulchris scriptus dicitur. St.

922 CLAUDIVS MARCELLVS. *Eph. ep.* 9, 676 t. *Castrimoeniensis*: Marcellus Claudius filius [L. Bellic]i Sollertis (*supra* B 103) (et Claudiae Marcellinae). *Plena nomina ei fuerunt fortasse L. Bellicius Claudius Marcellus. Cf. supra* B 100. St.

923 Claudius Marcellus. *Papyri graecae* P. Lond. 3, p. 110 sq., n. 1157 verso = *Wilcken Chrest.* 375 (1). *P. Oxy.* 1, 78 (2); 17, 2123 (3). *P. Wisconsin* 56 = *Preisigke SB* 7035 (4).

Claudius Marcellus p. 1. 3. 4; Marcellus p. 2. 'Ο διασημώτατος (= vir perfectissimus) p. 1—4, καθολικός (= rationalis Aegypti) p. 1. 3. 4, a. 246 p. 1, a. 247/8 p. 3. St.

924 CLAUDIVS MARCELLVS, praefectus urbi a. 292 *chronogr. a.* 354 *Chron. min.* 1, 66. *Filius fortasse Claudii Marcelli rationalis Aegypti a.* 246 (*qui praecedat*). Gr.

925 M. CLAUDIVS MARCELLVS. *Tituli Pompeianus* X 832 = *D.* 898 (1), *Delphicus Ditt. Syll.*³ 774 A (2), *Tanagraeus ib.* 774 B (3), *sepulchralis rep. in mausoleo Augusti Compt. rend.* 1927, 313 = *Ann. ép.* 1928, 88 (4). *Nominatur in monumento Ancyrano c.* 21 (lat. 4, 23 = gr. 11, 13 sq.) (5), *in tit. liberti VI* 33376 (6), *servi VI* 33382 (7).

M. Claudius Marcellus t. 1; Μάρκελλον Κλαύδιον t. 2; Μάρκο . . . Μάρκελλον t. 3; M. Marcellus t. 5 (lat.). 6. *Vell.* 2, 93, 1. *Suet. Tib.* 10, 1. *Dio* 43, 49, 2; 48, 38, 3; Claudius Marcellus *Tac. a.* 1, 3. *Porphyr. Hor. c.* 1, 12, 46; Marcellus C. f. t. 4, *ceterum* Marcellus. C. f. t. 1. [3.] 4. Filius C. Claudii Marcelli consulis 704 = 50 et Octaviae sororis Augusti *Plut. Ant.* 87; *Marc.* 30. *Liv. per.* 140. *Strabo* 14, 675. *Vell. l. l. Sen. consol. Marc.* 2, 3. *Plin. n. h.* 19, 24; 37, 11. *Tac. l. l. et h.* 1, 15. *Suet. Aug.* 63, 1; *Tib.* 6, 4. *consol. Liv.* 65. *Serv. Aen.* 5, 4; 6, 861. *Porphyr. (et Ps. Acro)* l. l., cf. t. 5. *App. b. c.* 5, 73, 312. *Dio l. l. et* 51, 21, 3; 53, 27, 5; 31, 2. Natus est a. 42 a. C., cum vicesimo anno eum mortuum esse *dicat Propert.* 3, 18, 15 *nomine non apposito*; octavo decimo *Serv. Aen.* 6, 861 *errore ut videtur*.

Magister eius Nestor Tarsensis philosophus academicus *Strabo l. l.* A. 39 ei desponsa est filia Sex. Pompei *Dio* 48, 38, 3. *App. l. l.* A. 29 Actiaco triumpho currum Augusti comitatus dexteriore funali equo vectus est *Suet. Tib.* 6, 4 et eius causa Augustus pueris nummos distribuit *Dio* 51, 21, 3, cf. *Suet. Aug.* 41, 2. A. 25 Augustus in Hispania militibus per eum et Tiberium quasi aediles in castris ludos edidit *Dio* 53, 26, 1; celebravit eum e bello Hispaniensi reversum barbam ponentem Crinagoras *anth. Pal.* 6, 161 = *Rubensohn* 11 (*ubi per errorem scriptum est υπάτου*); idem ad Marcellum scripsit *ib.* 9, 545 = *Rubensohn* 41 mittens ei tamquam discipulo *ut videtur* (cf. *Buecheler Rh. M.* 38, 511) Callimachi Hecalen. Eodem anno 25 Augustus filiam suam Iuliam in matrimonium ei dedit nuptiis Augusto propter valetudinem absente per Agrippam

celebratis *Dio* 53, 27, 5, cf. 31, 2; 48, 38, 3. *Vell.* 2, 93, 2. *Suet. Aug.* 63, 1. *Plut. Marcell.* 30; *Ant.* 87. *Mon. Anc. l. l.* *Tac. a.* 1, 3; *h.* 1, 15. *Sen. consol. Marc.* 2, 3. *consol. Liv.* 68; gener Augusti Caesaris *t.* 4. A. 24 aedilis designatus est et praetorius locus sententiae dicendae ei datus, simul ut consulatum peteret decem annis ante quam per leges liceret decretum est *Dio* 53, 28, 3. 4. A. 23 aedilis magnificentissimos ludos edidit *Plin. n. h.* 19, 24. *Vell.* 2, 93, 1. *Dio* 53, 31, 2. 3. *Tac. a.* 1, 3. *Serv. Aen.* 5, 4, cf. *Propert.* 3, 18, 13. Augustus eum pontificatu extulit *Tac. l. l.* Successorem potentiae Augusti arbitrabantur Marcellum fore *Vell. l. l.* *Sen. consol. Marc.* 2, 3; ad *Polyb.* 15, 3 (*nomine non posito*). *Tac. h.* 1, 15. *Dio* 53, 30, 2; 31, 2. 3, cf. *Plin. n. h.* 7, 149 'suspecta Marcelli vota'. Ob tacitas cum Marcello offensiones Agrippa sub specie ministeriorum principalium profectus est Mytilenas *Vell.* 2, 93, 2. *Suet. Aug.* 66, 3; *Tib.* 10, 1. *Dio* 53, 32, 1. Item aemulus Marcelli Tiberius *Tac. a.* 6, 50, inde suspicio orta est in Liviam Marcello mortuo *Dio* 53, 33, 4. Patronus Pompeianorum *t.* 1, Delphorum *t.* 2, Tanagraeorum *t.* 3. Eo auctore se bellum Odrysis intulisse postea perhibuit M. Primus proconsul Macedoniae accusatus a. 22 *Dio* 54, 3, 2. Gratus acceptusque plebi fuit *Tac. a.* 2, 41. *Dio* 53, 31, 4. In aede Apollinis Palatini dactyliotheam consecravit *Plin. n. h.* 37, 11. In aedilitate (post kalendas Augustas *Plin. n. h.* 19, 24; magnis . . . ludis *Prop.* 3, 18, 19 sq., post idus igitur Septembres, cf. *Buecheler Rh. M.* 39, 622; sed ludos illos qui proprie magni appellati sunt significari negat *Rothstein ed.* 2 p. 149 sq.) mortuus apud Baias funere publico elatus laudatusque pro rostris ab Augusto (*hac laudatione videtur usus esse Plutarchus compar. Pelop. et Marc.* 1) in mausoleo Augusti sepultus est *t.* 4. *Vell.* 2, 93, 1. *Dio* 53, 30, 4. 5. *Plut. Marc.* 30. *Propert.* 3, 18, 1—10. *consol. Liv.* 65—67. *Serv. Aen.* 1, 712; 5, 4; 6, 861, cf. *Verg. Aen.* 6, 873 sq. Perperam eum ab Augusto adoptatum esse tradunt *Plut. Ant.* 87. *Serv. Aen.* 6, 861.

Carmina celebrandae Marcelli memoriae composita *Sen. consol. Marc.* 2, 5; in mortem eius scripserunt Vergilius *Aen.* 6, 860—886, cf. *Serv. Aen.* 3, 718; 5, 4; 6, 861. *Donat. (Suet.) vita Verg. p.* 16 D., *Propertius* 3, 18. Immatura morte sibi ereptum mater vehementer et infinite deflevit *Sen. l. l.* 2, 4. 5. *consol. Liv.* 441. *Serv. Aen.* 6, 861; *Donat. l. l.* In eius honorem et memoriam Octavia bibliothecam dedicavit *Plut. Marc.* 30 (cf. *Huelsen Nomenclator topogr.*² 63 ap. *FVRA*). Augustus theatrum sub nomine Marcelli extruxit *t.* 5, *Monum. Ancy.* lat. 6, 35 (*Mon. Ant.* 10, 5) = *gr.* 19, 2. *Liv. per.* 140. *Plin. n. h.* 8, 65. *Dio* 53, 30, 5; 54, 26, 1; 43, 49, 2. *Plut. Marc.* 30. *Suet. Aug.* 29, 4; 43, 5, cf. *Huelsen l. l.* 138.

Eius potest fuisse M. Claudii Marcel(li) l(ibertus) VI 15033, sine dubio fuit in *t.* 6, servus in *t.* 7, qui tituli reperti sunt in columbariis ad familiam Octaviae pertinentibus. Memoratur praeterea *Tac. a.* 6, 51. Ad eum scrip-

sisse Athenaeum περί μηχανμάτων *parum certa coniectura suspicatus est Cichorius Röm. St. 271—279. St.*

- 926 M. CLAVDIVS MARCELLVS AESERNINVS, consul a. 22 a. C., *memoratur in fastis Capitolinis ad a. 737 = 17 a. C. I² p. 29 (1), in actis lud. saec. anni eiusdem VI 32323 v. 151. 168 (2).*

In consulatu: M. Κλαύδιος Μ. υἱ. Μάρκελλος Αἰσερνῖνος (*cognomen alterum in codd. corruptum*) *Dio ind. l. 54; M. Claudius M. f. I² p. 64 fasti Colot.; M. Marcellus RgdA c. 5. Dio 54, 1, 1. Cassiodor. Chron. min. 2, 135; M. Marcel. VIII 22640, 6 in amphora; M. Mar I² p. 68 fasti Gabini; Aeserninus fasti Hydat. Chron. min. 1, 218; ceterum Marcellus. — M. Claudius M. f. M. n. Marcellus t. 1; M. Marcellus t. 2. — Causa nulla est cur hunc distinguamus a M. (Claudio) Marcello Aesernino (M. Marcellus bell. Alex., Μάρκος Μάρκελλος Αἰσερνῖνος Dio 42, 15, 2), quaestore Q. Cassii Longini in Hispania ulteriore a. 48 a. C. (bell. Alex. 57, 4—64, 1. Dio 42, 15, 2—16, 2 cf. 43, 1, 2; 29, 1), quem a Caesare relegatum postea revocatum et honoribus affectum esse tradit Dio 42, 16, 2. Consul a. 732 = 22 a. C. cum L. Arruntio v. supra. Quindecimvir sacris faciundis; magister collegii a. 17 a. C. t. 1. 2. — *Avus puto, non pater Marcelli Aesernini oratoris (n. 928), nam minime veri est simile filium quaestoris a. 48 a. C. ad praeturam pervenisse anno demum 19 p. C. Gr.**

- 927 M. (CLAVDIVS MARCELLVS AESERNINVS), *filius ut opinor eius qui praecedit, pater M. Claudii M. f. Marcelli Aesernini qui sequitur, maritus igitur (Asiniae), C. Asinii Pollionis filiae, cf. Sen. contr. 4 praef. 3. Suet. Aug. 43, 2; quod sciam ceteroquin ignotus. Cf. n. 928. Gr.*

- 928 M. CLAVDIVS MARCELLVS AESERNINVS *commemoratur in fastis Arvalium I² p. 70 (1), in cippis terminalibus VI 31544 a—c = D. 5925 (2—4); huius vel patris liberti nominantur in t. X 1448 (5) Herculanensi, Eph. ep. 8, 594 (6) Casinate.*

(M. Claudius) Marcellus Aeserninus t. 5; M. Claudius M. f. Marcellus t. 2 cf. 3. 4; M. Claudius Marcell. t. 1; (Claudius) Aeser. t. 6; Marcellus Aeserninus *Plin. n. h. 12, 12; Aeserninus Marcellus Tac. a. 3, 11; Aeserninus Tac. 11, 6. 7. Suet. Aug. 43, 2 (asernini vel alio modo corruptum in codd.); Claudius Marcellus Aeserninus Sen. suas. 6, 4; Marcellus Aeserninus ib. contr. 4 praef. 3; 7, 1, 5; 7, 2, 10; 7, 4, 1; ceterum Claudius Marcellus vel Marcellus apud Senecam.*

M. f. t. 2. 4; *nepos potius quam filius Marcelli Aesernini cos. a. 22 a. C. (n. 926). Per matrem nepos C. Asinii Pollionis oratoris Sen. contr. 4 praef. 3. Suet. l. l. In Troiae ludo, quem Augustus edidit, puer crus fregit Suet. l. l. Unus ex quinque curatoribus riparum et alvei Tiberis, qui praesidente C. Vibio Rufo (cos. a. 16) ex s. c. terminaverunt t. 2—4 (cf. supra n. 236). Praetor peregrinus a. 19 t. 1. A. 20 a Cn. Pisone patronus petitus se excusavit Tac. 3, 11. Consulatu eum functum esse ex*

verbis Taciti a. 11, 6, 'ad summa provectos incorrupta vita et facundia' collegit Borghesi 3, 346 recte puto, etsi monet Klebs PIR¹ C 741 ex contextu verborum necesse non esse ponere hoc loco 'ad summa' idem valere atque 'ad summos honores'; sed notandum ceteros oratores a Tacito l. l. commemoratos ad consulatum pervenisse; videtur ergo consul suffectus esse a. inc. aetate Tiberii.

Puer tantae indolis, ut Asinius Pollio ad illum pertinere successionem eloquentiae suae crederet Sen. controv. 4 praef. 4. Inter insignes oratores memoratur Tac. 11, 6. Sententiae eius Sen. suas. 2, 9; 6, 4. 10. controv. 2, 5, 9; 7, 1, 5. 22; 7, 2, 10; 7, 4, 1. — Ditis familiae heres Tac. 11, 7. Libertus eius spado Thessalicus praedives Claudio principe genus quoddam platani in Italiam transtulit Plin. n. h. 12, 12; huius vel patris liberti t. 5. 6 (tabellarius Aeser.). Gr.

- 929 C[L(AVDIVS)] MARINVS, clarissimus puer, filius Claudii Sollemnii Pac[atiani] III 94 cf. p. 969 t. Bostrenus (v. n. 1030). Ab hoc non diversus opinor Ti. Claudius Marinus Pacatianus qui sequitur; itaque in t. restituerim C[l. Pacatiano] Marino. Gr.

- 930 TI. CL(AVDIVS) MARINVS PACATIANVS. Imp. Ti. Cl. Mar. Pacatianus Aug(ustus) nummi ap. Eckhel 7, 338—340. Cohen 5², 181—183, ceterum Marinus.

Imperante Philippo a legionibus Moesiæ et Pannoniae imperator factus est Zos. 1, 20, 2; minus accurate ταξιάρχης (legatus legionis vel tribunus) a militibus in Moesia elatus Zonar. 12, 19, sed paulo post ab ipsis militibus interemptus est ib. Zos. 1, 21, 2. Imperavit anno millesimo et primo (248/9) Cohen 182, 7, quocum convenit quod nummi Viminacii a. X (= 248/9) plane desunt, cf. Kubitschek Num. Ztschr. 1 (1908), 47 sqq. Cf. eum qui praecedit. St.

- 931 APPIVS CLAVDIVS MARTIALIS memoratur in t. Nicopolitano Ann. ép. 1915, 117 (1), in fistula urbana XV 7427 (2). Nummi a) Serdicae in parte adversa exhibentes 1) caput Faustinae Augustae 2) caput Veri Aug., in aversa ἡγε. ΚΛ. Ἀππίου Μαρτιάλου Σερδῶν Mionnet S. 2, 484, 1656. 1657sq. (minus accurate). Num. Z. 1915, 10 sq., 8—13. b) Anchiali, qui in aversa exhibet caput Marci cum inscriptione Αὐ. Καὶ. Μ. Αὐρήλ. Ἀντωνεῖνος, in aversa ἡγε. Ἀπ. ΚΛ. Μαρτιάλου κτλ. Ant. Münz. Nordgriech. 2, 1, 1, 224 n. 429.

Ἀππίου Κλαυ λου t. 1; Appi Claudii Martiali(s) t. 2. Nomina in nummis v. supra. — Legatus Aug. pr. pr. (Thraciae) sub Marco et Vero t. 1. nummi intra a. 161—163, quia imperatores carent cognomine Armeniaci; cf. Stein Thracia 27 sq. — Domum videtur habuisse in Quirinali cf. t. 2. — Huius nomen supplevit Domaszewski in t. mutilo Aquincensi Jahresh. 7 B. 11 haud recte, cf. Ritterling RE 12, 1453. Hüttl Anton. Pius 2, 148. Gr.

- 932 **Claudius Masculinus.** *Papyri graecae P. Amh.* 2, 67 (1). *P. Lond.* 3, p. 31 sq.. n. 946 (2). *PSI* 10, 1112 (3), cf. *Wilcken P. Arch.* 10, 251. Claudius Masculinus p. 3; ceterum Masculinus. Praefectus Aegypti p. 2. 3, a. 231 (vel paulo ante sed certe iam a. 229/30) p. 2. 3. A. 232, quo scripta est p. 1, hoc officio fungi desierat. St.
- 933 **CLAVDIVS MAXIMVS** memoratur in constitutionibus veteranorum III p. 2213 = D. 9056 (1), III p. 881 cf. p. 1988 (2). — Claudius Maximus t. 1. 2. *Apul. apol. passim.* — Filius fortasse Ti. Claudii Maximi, qui nominatur in tegulis urbanis a. 123. 124. 134. 135 XV 248—255. Consul suffectus a. inc. ante a. 150, fortasse a. 144 vel per primos menses a. 145, cum in proconsulatu Africae successor fuerit L. Lolliani Aviti consulis ordinarii a. 144 (consules suffectos a. 145 ex m. Maio novimus et ex actis *Arv. VI* 32379 et ex fragmento fastorum Ostiensium *Not. d. sc.* 1934, 256). Legatus Aug. pr. pr. Pannoniae superioris a. 150 (k. Aug.) t. 1, a. 154 (d. 3 m. Nov.) t. 2. Proconsul Africae *Apul. apol. passim* imperante Antonino Pio ib. 85; successit in locum Lolliani Aviti ib. 94; proconsulatum eius ad a. 160/161 refert *Hüttl Anton. Pius* 2, 24. Apud eum Apuleius causam magiae dixit *apol.* — Amicus Lolliani Aviti ib. 95. — Vir tam austerae sectae tamque diutinae militiae ib. 19; severus ib. 25; vir sanctissimus ib. 85 cf. 102. 103; eruditus, imprimis philosophiae doctrina imbutus ib. 1. 11. 25. 36. 38. 41. 64. 81. 91. Dives ib. 19. — Eundem esse Claudium Maximum philosophum stoicum magistrum imperatoris Marci (qui sequitur), non video cur negandum sit. Gr.
- 934 **Claudius Maximus** (sic vita Marci, Maximus M. Ant.), philosophus stoicus, magister Marci, qui postea imperavit vita Marci 3, 2. M. Ant. et 1, 15, 1; 17, 10 (cf. supra n. 509), sub Pio gravi morbo aeger ib. 16, 31. Secunda, quae ei supervixit ib. 8, 25, 1 sine dubio uxor eius. Cf. eum qui praecedit. St.
- 935 **TI. CL(AVDIVS) ME...** [P]RISC[VS] RVF[INVS] [i]un(ior) (propter scripturae compendium de cognomine Iunior vix cogitaverim) honoratus post mortem (ut apparet ex patera et urceo in lapide expressis) a Voltumnensibus X 3723. Ti. fil., Palatina; pater fortasse Ti. Claudius Ti. f. Pal. Rufinus equo publico, II vir quinquennalis Capuae X 3909. Clarissimus vir; tribunus militum legionis VII Claudiae, allectus inter quaestor(ios), praetor urbanus, legatus (proconsulis) prov. Narbonensis, legatus (proconsulis) prov. Cretae, praefectus Min(iciae), proconsul prov. Achaiae, legatus (proconsulis) prov. Africae; patronus coloniae (Vولturni). Videtur pertinere ad priorem partem saec. III. Vix idem (ut suspicatur *Wilhelm Bull. hell.* 29, 415) 'Ιουν(ι)ωρ proconsul Achaiae IG 4, 1603. Gr.
- 936 **Sex. Claudius Menander**, ὁ κράτιστος φιλοσέβαστος ἱεροκῆρυξ τῆς Ἀρτέμιδος t. *Ephesius Forsch. Eph.* 3, 145, 61. Saec. III ineunte videtur ex scriptura. St.

- 937 Ti. Claudius Menecrates. *Titulus sepulchralis rep. Romae in via Ostiensi ad alterum ab urbe lapidem IG 14, 1759 = IGR 1, 286 = Ditt. Syll.³ 803.* Ti. Claudius Menecrates, tribu Quirina tit.; ceterum Menecrates. Zeophletensis Cael. Aurel. morb. chron. 1, 4 p. 71 Haller. Archiater Caesarum tit. Caesares, quorum archiater fuit, Tiberium, Gaium, Claudium fuisse inde concludi potest, quod eo usus est (Servilius) Damocrates medicus (Galen. 13, 996), qui Neronis et Vespasiani aetate floruit.

Sectam medicam logicam constituit (ἰδίας λογικῆς ἐναργοῦς ἱατρικῆς κτιστής), libris conscriptis 156 tit. Scripsit librum insignium medicamentorum, cui inscriptum erat αὐτοκράτωρ ὀλογράφματες, quia numeros non compendiis vel notis expressit, sed integris syllabis perscripsit Galen. 13, 502 sq. 995 sq.; 14, 31 sq., cf. 12, 989. Honoratus a claris urbibus, monumento sepulchrali a sectatoribus tit. Laudatur praeterea Galen. 12, 846. 946; 13, 937; 14, 306. St.

- 938 L. CLAUDIVS MODESTVS, frater Arvalis adfuit in collegio a. 155 VI 2086, a. inc. imp. Marci ib. 2095 acta Arv. — In t. mutilo Beneventano IX 1574 memorantur consules . . . estus . . . scus fasces gerentes d. 12 m. Aug. a. inc. saec. II. Cum innotuerit ex fragmento fastorum Ostiensium, quod edidit Calza Not. d. sc. 1934, 253 sqq., L. Dasumium Tuscum consulatu functum esse secundo nundinio a. 152, fortasse possis conicere in t. Beneventano supplendum [Mod]esto [et Tu]sco cos., Claudium igitur Modestum Dasumii collegam fuisse illum, cuius nomen in fastis Ostiensibus periit. — L. Claudius M. . . . in fistula XV 7703 potest fuisse idem. Gr.

- 939 CLAV(DIVS) N[AT]ALIANVS(?) memoratur in t. IGR 1, 582 cf. 1424, melius Seure Rev. arch. 12, 1908, 36, quem posuit civitas Nicopolis ad Istrum imperatori alicui, cuius nomen erasum est, Claudio ut videtur vel Aureliano, ὑπατεύ(οντος) Κλαυ. Ν[ΑΤ]αλιανοῦ πρεσβ. Σεββ. (sic) ἀντιστρ.; fuit ergo legatus Aug. pr. pr. (Moesiae inferioris). Gr.

- 940 Claudius Neocydes. Papyri graecae BGU 1, 245 (1); 2, 378 (= Mitteis Chrest. 60) (2); 4, 1019, cf. P. M. Meyer P. Arch. 3, 247 sq. Preisigke BL 1, 88 (3). P. Lond. 2, p. 152 sq., 196 = Mitteis l. l. 87 (4). P. Oxy. 8, 1102 (5). P. Fay. 203 = P. Cair. Preis. 1 (6). PSI 4, 281 (7).

Claudius Neocydes p. 1. 2. 7; Neocydes p. 3—6, ὁ κράτιστος p. 4. 7, iuridicus (δικαιοδότης) Aegypti p. 1—3. 5. 7. In hoc officio successit Maximiano, qui circa a. 139 iuridicus fuerat, Neocydes ipse circa a. 141 (cf. P. M. Meyer P. Arch. 3, 104); a. 146/7 officio iuridici fungi desierat (γε[v]όμενος p. 2); Vergillianus ὁ [στρα]τοπεδάρ[χης] p. 4, v. 4 sq., cui scripsit Neocydes, idem est ac T. Flavius Vergilianus praefectus castrorum sub C. Avidio Heliodoro praefecto Aegypti (a. 138—140) III 6025 = D. 2615. Et Neocydes ipse sub Avidio Heliodoro fuit iuridicus p. 7. Idem sine dubio significatur ὁ κράτιστος δικαιοδότης P. Catt. verso (= Mitteis l. l.

88) *V 17 sq., P. Arch. 3, 66, cf. P. M. Meyer ib. 102. Vices eius nescio qua causa per aliquod tempus Ran. . . . Iulianus explevit (ib. I 1 sq., cf. p. 3. 4). Avus fortasse M. Claudii Frontonis Neocydis (n. 875).*

St.

941 TIB. CLAUDIVS NERO = TIB. IVLIVS CAESAR = TIB. CAESAR AVGVSTVS, vulgo imperator Tiberius. Ante adoptionem Ti. Claudius Nero Corn. Nep. Att. 19, 4. Dio 48, 15, 2 (per ludibrium Biberius Caldius Mero Suet. Tib. 42, 1, cf. Dio ed. Boiss. 2 p. 616). tituli. nummus Gadibus signatus Eckhel 6, 184 vel Ti. Claudius vel Ti. Nero vel Claudius Nero vel unum quidque solum ex tribus nominibus. Hic et frater Nero Claudius Drusus (supra n. 857) nominantur Neronēs Hor. c. 4, 4, 28; 4, 14, 14 cum schol. consol. Liv. 1, 145. 383, Tiberius Drususque Neronēs Suet. 4, 3. In consulatu priore et altero Τιβ. Κλαύδιος Τιβ. υἱ(ός) Νέρων Dio ind. l. 54 et 55. Κλαύδιον Νέρωνα τὸ δεύτερον ὑπατεύοντα Dionys. Hal. ant. 1, 3, 4. Ner. Claud. tess. numm. Herzog n. 73. Ti. Claud. ib. 75. Ti. Claudius XV 4539 = D. 8580, ceterum Ti. Claudius Nero tituli.

Filius Tib. Claudii Neronis (Suet. Tib. 4, 1. 3. Vell. 2, 75, 1. Tac. a. 5, 1; 6, 51. Dio 48, 15, 3. Plin. n. h. 10, 154. IX 3662 = D. 125 a) et Liviae Drusillae (quae postea Iulia Augusta), patricius Dio 57, 1, 1, natus anno a. C. 42, d. 16 Nov. Suet. Tib. 5 (cf. 73, 1. Tac. a. 6, 50 obiit octavo et septuagesimo aetatis anno; Dio 58, 28, 5 annos natus septuaginta septem, menses quattuor, dies novem; cum imperium iniit ἐξ καὶ πεντήκοντα ἔτη ἐγεγόνει ib. 57, 2, 4); sic enim in fastos actaque in publica relatum est nec tamen desunt qui partim antecedente anno, partim insequenti genitum eum scribant ib. Natalis d. 16 Nov. Dio exc. 57, 18, 2. feriale Cumanum X 8375 = I² p. 229 = D. 108. fasti Antiatēs X 6638 = I² p. 249 (ubi errore typothetae intercidit ΤΙ.). act. Arv. VI 2025 col. II 4—6. Wadd. 2773 = Ditt. Or. 583. IG 5, 1, 1359. Natum eum esse quidam Fundis existimaverunt secuti levem coniecturam, quod materna eius avia Fundana fuerit (cf. Suet. Cal. 23, 2 et supra A 528) et quod mox simulacrum Felicitatis ex s. c. publicatum ibi sit. sed ut plures certioresque tradunt natus est Romae in Palatio Suet. Tib. 5. Anno 40 minus bimum parentes Neapoli profugi Siciliam Achaiamque eum circumduxerunt ac Lacedaemoniis publice demandaverunt Vell. 2, 75, 3. Suet. 6, 1. 2, cf. 4, 2. 3. Dio 48, 15, 3. 4; 54, 7, 2. Post reditum in urbem a M. Gallio senatore testamento adoptatus hereditate adita mox nomine abstinuit Suet. 6, 3. Novem annos natus defunctum patrem pro rostris laudavit ib. 6, 4. Pater moriens Caesarem tutorem filiorum reliquit Dio 48, 44, 5. Vipsaniam Agrippinam, filiam M. Agrippae, neptem T. Pompei Attici vivi etiamtum (obiit a. 32), vix anniculam Caesar Tiberio despondit Corn. Nep. Att. 19, 4, cf. Sen. epist. 21, 4. Actiaco triumpho (a. 29) currum Augusti comitatus est Suet. 6, 4. A. 27, d. 24 m. Aprilis

togam virilem sumpsit *fasti Praenest. I² p. 236 = D. 8744 a, cf. Suet. 7, 1.* Magistro usus est Nestore Tarsensi stoico (*immo academico*) *Ps. Lucian. macr. 21, cf. Cichorius Röm. St. 278, 2.* Iuvenis Rhodi eloquentiae operam navavit *Damasc. v. Isid. 64 (ex Plutarcho, cf. ed. Bern. 7 p. 148),* Theodorum Gadareum ibi studiose audivit *Quintil. 3, 1, 17, cf. Suet. 57, 1. Suid. s. Θεόδωρος 151 Adler. Sen. suas. 3, 7.* Stipendia prima expeditione Cantabrica (*a. 26 vel 25*) tribunus militum fecit *Suet. 9, 1; inde fortasse tot in Hispania tituli illis temporibus ei positi, cf. D. 144 cum adn. A. 25* Augustus per eum et Marcellum ludos edidit *Dio 53, 26, 1.* Civiliū offīciorum rudimentis regem Archelaum (*supra A 1023*) Trallianos et Thessalos, varia quosque de causa, Augusto cognoscente defendit (*cf. Dio 57, 17, 3*); pro Laodicens Thyatirenis Chiis terrae motu afflictis opemque implorantibus senatum deprecatus est *Suet. 8.* A. 24 ei permissum est ut honores peteret quinquennio maturius quam per leges liceret *Dio 53, 28, 3. Tac. a. 3, 29* statimque quaestor designatus est *Dio 53, 28, 4.* A. 23 quaestor Ostiensis *Vell. 2, 94, 3* maximam difficultatem annonae ac rei frumentariae inopiam moderatus est *ib.*; curam annonae quae artior inciderat administravit *Suet. 8, aliam curam ib.* Fannium Caepionem, qui cum (A. Terentio) Varrone Murena in Augustum conspiraverat, reum maiestatis apud iudices fecit et condemnavit *ib. (a. 22, cf. Dio 54, 3).* A. 20 ducto ad Orientem exercitu (per Macedoniam in Syriam *Suet. 14, 3; Thraca . . . Hebrusque Hor. epist. 1, 3, 3*) regnum Armeniae Tigrani restituit *RgdA c. 27. Strabo 17, 821. Vell. 2, 94, 4 (qui errore Artavasdi pro Tigrani ponit); 104, 4; 122, 1. Ios. ant. 15, 105. Tac. a. 2, 3. Suet. Tib. 9, 1 (cf. 11, 1). Dio 54, 9, 4, 5, cf. Hor. epist. 1, 3, 1—3; 12, 26 sq. consol. Liv. 389. Euseb.-Hieronym. chron. 189. Ol. p. 168 H.; arm. p. 210 K; Syncell. 592. Huc spectare epigramma Diodori Sardiani anth. Pal. 9, 219 (cf. Crinagoras n. 49 Rub. = anth. Plan. 4, 61) putat Cichorius Röm. St. 299 sq. Recepit et signa, quae M. Crasso ademerant Parthi Suet. l. l., perperam. A. 19 ornamentis praetoriis ornatus Dio 54, 10, 4; 19, 6. A. 16 praetor cum Augusto in Galliam profectus est Dio l. l. Comatam Galliam barbarorum incursionibus et principum discordia inquietam anno fere rexit Suet. l. l. A. 15 una cum Druso (*vide supra n. 857*) Raeticum Vindelicumque bellum gessit, quo gentes Alpinas subegit *Suet. 9, 1. 2. Dio 54, 22. Vell. 2, 95, 2 (cf. 39, 2; 104, 4; 122, 1). Liv. 138. Strabo 4, 206; 7, 292. Suet. vita Hor. p. 46 Reiff. Porphy. Hor. c. 4, 1, 1, cf. Hor. c. 4, 14, 14—32. consol. Liv. 16. 383 sqq. Euseb.-Hieronym. chron. 191. Ol. p. 166 H.; arm. p. 211 K.; Syncell. 593. Ad hanc expeditionem refert Cichorius Röm. St. 313 sq. carmen Crinagorae n. 49 Rub. = anth. Plan. 4 (16), 61 probabiliter. Quod mentionem faciunt Euseb. l. l. Thraciae, consol. Liv. 387 sq. Daciae (cf. Dio 54, 36, 2), Vell. 2, 39, 3 Scordiscorum, inde nonnulli viri docti coniecerunt Tiberium a. 15**

etiam in Macedonia vel in Moesia pugnasse, dubito num recte, cf. Syme *Journ. Rom. St.* 24, 117 sq. Pontifex, praetor t. *Tarraconensis* II 6080 = D. 146; pontifex VI 385 et 30751. V 6416, 4. IX 2443 = D. 95. 107. 147. Anno 741 = 13 consul ordinarius cum P. Quinctilio Varo Dio 54, 25, 1. *fasti*, v. *supra*. Tiberio consuli posuerunt Epidaurii IG 4, 1², 397. Uxorem Vipsaniam Agrippinam, ex qua tulit filium Drusum, rursus gravidam dimittere ac Iuliam Augusti filiam defuncto Agrippa (anno 12 Dio 54, 28, 3) coactus est ducere a. 11; ex hac natus infans Aquileiae extinctus est Suet. 7, 2. 3; Aug. 63, 2. Dio 54, 31, 1. 2; 35, 4. Vell. 2, 96, 1. Tac. a. 1, 12. 53; 4, 40. Bello Pannonico Breucos et Dalmatas subegit Suet. 9, 1. 2, a. 12 (Illyricum petens iuxta Patavium adiit Gergonis oraculum Suet. 14, 3) Pannonios vicit Scordischorum usus auxilio Dio 54, 31, 2. 3. Quas ob res senatus ei triumphum decrevit, quem Augusto abnuente ornamentis triumphalibus honoratus est *ib.* 4. Suet. 9, 2. A. 11 Delmatis et Pannoniis denuo rebellantibus suppressis imperator acclamatus est a militibus, sed ea appellatione uti Augustus vetuit Dio 54, 34, 3; 33, 5. A. 10 e Gallia, quo Augustum comitatus erat, in Delmatis missus gentem coercuit Dio 54, 36, 2. 3, cum Augusto Romam rediit *ib.* 4. A. 9 rursus Pannonios rebellantes domuit, inde ovans urbem ingressus est Dio 55, 2, 4; ovans triumphavit Vell. 2, 96, 3. Suet. 9, 2; de captis Pannoniis triumphavit Euseb.-Hieronym. *chron.* 192. Ol. p. 167 H.; arm. p. 211 K.; Syncell. 593. *Has expeditiones annorum 12—9 designat Augustus, cum dicit RgdA c. 30* 'Pannoniorum gentes . . . devictas per Ti. [Ne]ronem, qui tum erat privignus et legatus meus' sc. *Illyrici*, cf. Mommsen in *ed.*² p. 129. *Res breviter attingunt Liv. 141. Vell. 2, 96, 2. 3. Frontin. strat. 2, 1, 15. consol. Liv. 389 sq. Subinde ad Drusum fratrem moribundum ab Augusto missus in Germaniam festinavit Val. Max. 5, 5, 3. Plin. n. h. 7, 84. Dio 55, 2, 1. Liv. 142. Sen. ad Polyb. 15, 5. consol. Liv. 89—94. Drusi defuncti (d. 14 m. Sept. a. 9) corpus Romam deduxit Dio l. l. Suet. Tib. 7, 3 (cf. Claud. 1, 3). Liv. 142. Sen. ad Marciam 3, 1. 2. consol. Liv. 171—177. Tac. a. 3, 5. Laudationem funebrem habuit in foro Dio 55, 2, 2; at pomerium intrare ei nondum licuit (*ib.*), videtur igitur ἐν τῷ Φλαμινίῳ ἱπποδρόμῳ ad eum non ad Augustum pertinere. Druso etiamtum vivo imperator consalutatus est Val. Max. l. l., cf. Tac. a. 1, 3 'Tiberium Neronem et Claudium Drusum privignos imperatoriis nominibus auxit', fortasse ob devictos Pannonios et Dalmatas quo tempore ovatio ei decreta est (v. *supra*), quamquam Tiberium post bellum Germanicum imperatorem nuncupatum esse tradit Euseb.-Hieronym. *chron.* 193. Ol. p. 167 H.; arm. p. 211 K.; Syncell. p. 593, cf. Mommsen *RgdA*² p. 14 sq. Post Pannonicum bellum Germanicum a. 8 Rhenum transgressus prospere gessit Suet. 9, 1. 2 (inde Eutrop. 7, 9). Dio 55, 6. Vell. 2, 97, 4, cf. Tac. a. 2, 26; 12, 39. Imperator iterum consalutatus, consul designatus est iterum Dio 55, 6, 4. 5. A. 7 consul*

iterum cum Cn. Calpurnio Pisone (*v. supra n. 287*), *cf. Tac. a. 3, 16* 'collegium consulatus'. Triumphum egit in consulatu *Dio 55, 6, 5; 8, 2. Vell. l. l., cf. Suet. 9, 2* 'curru urbem ingressus est'. *Huc fortasse spectat Euseb.-Hieronym. chron. 193. Ol. p. 168 b) H.; arm. 211 K.; Syncell. 593.* Paulo post ob motus in Germania ortos eo profectus est *Dio 55, 8, 3.* Consul iterum, imperator iterum *VI 385 et 30751 = D. 95 (a. 7 dedicatus);* δις ὑπάτον, δις αὐτοκράτορα, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ πέμπτον *t. Samicus* positus publice anno a. C. 2/1 (*non 2 p. C.*) *Ath. Mitt. 49, 43 (= IGR 4, 959 male); eodem fere tempore positus t. Saepinas IX 2443 = D. 147:* cos. II, [imp. I]I, trib. po[t]est. V. A. 6 tribuniciam potestatem in quinquennium accepit *Suet. 9, 3, cf. 11, 3. Vell. 2, 99, 1. Dio exc. 55, 9, 4;* imperator, tribunicia potestate *t. Cyrenaicus Afr. Ital. 3, 198, cf. Tac. a. 3, 56* 'qua (aetate) ipse . . . a divo Augusto ad capessendum hoc munus vocatus sit'. Armeniam abalienatam componere iussus Rhodum secessit *Dio 55, 9. Vell. 2, 99. Suet. 10.*

Ibi septem annos moratus *Vell.; octavo post secessum anno Suet. 14, 1* Romam rediit; circa tempus mortis C. et L. Caesarum *Dio 55, 10 a, 10 p. 496 Boiss. (defunctis Caesaribus Xiph., Boiss. vol. 3, 534; non multo ante Zonar. 10, 36 p. 448 D.), anno 2 p. C. Vell. 2, 103, 1.* Portentum aquilae Rhodi inspectae *Suet. 14, 4* celebratur etiam ab Apollonide (Nicaeensi, qui ad Tiberium Caesarem dedit commentarios in Timonis sillos *Laert. Diog. 9, 109 anth. Pal. 9, 287, cf. Cichorius Röm. St. 334 sq. Ad secessum Rhodium respiciunt Manil. astr. 4, 763 sqq. Antiphrastus anth. Pal. 9, 178.* Ad C. Caesarem Orienti praepositum salutandum Samum (Chium *Xiphil. Zonar. = Dio exc. 55, 10, 19 p. 493 B.) venit Suet. 12, 2, cf. Vell. 2, 101, 1 (anno a. C. 1),* quamvis alienum sibi sentiret *Suet. l. l.* Rex Archelaus (*supra A 1023*) eum Rhodi agentem nullo officio coluit *Tac. a. 2, 42. Dio 57, 17, 4,* coluit tamen Sulpicius Quirinius rector C. Caesari datus *Tac. a. 3, 48.* Quomodo Rhodi vixerit *Suet. 11—13, cf. 32, 2. Tac. a. 1, 4, 53; 4, 57. Plin. n. h. 7, 149,* quasi legatus Augusti *Suet. 12, 1.* Thrasyllum mathematicum ut sapientiae professorem contubernio admovit *Suet. 14, 4. Tac. a. 6, 20. 21. Dio 55, 11 (Xiphil. p. 534 sq. Boiss. Zonar. 10, 36 p. 448 sq. D.).* Romam reversus e Carinis ac Pompeiana domo Esquilias in hortos Maecenatianos transmigravit *Suet. 15, 1.*

Adoptatus ab Augusto simul cum M. Agrippa (Postumo) *Suet. 15, 2; Aug. 65, 1. Vell. 2, 112, 7. Euseb.-Hieronym. chron. 195. Ol. p. 169 h) H.; arm. 212 K. Syncell. 602 anno 4 p. C. d. 26 Iun. (27 Iun. Vell.) fasti Amit. I² p. 243. Vell. 2, 103, 3; 104, 1; 122, 2,* coactus prius ipse Germanicum fratris sui filium adoptare *Suet. 15, 2; 21; Cal. 1, 1; 4. Tac. a. 1, 3; 4, 57. Dio 55, 13, 2; 27, 4. Dictus est inde Ti. Caesar vel (rarius) Ti. Iulius Caesar (Τιβέριον Ἰούλιον Amer. Journ. Arch. 1896, 580, 65 = IGR 1, 958), addito nomine Claudiani, quod sane neque in titulis neque in nummis in-*

venitur quo tamen eum in dedicatione aedis Castoris usum esse tradit Dio 55, 27, 4. Sed et post adoptionem Tiberius Nero nuncupatus est *RgdA* c. 30 vel Nero Tac. a. 1, 5. Data rursus tribunicia potestate in decennium Dio 55, 13, 2 (in quinquennium Suet. 16, 1 errore ut videtur, cf. Mommsen *RgdA*² p. 31). Vell. 2, 103, 3. Tac. a. 1, 3 (in utroque scriptore intellegitur altera tribunicia potestas, quoniam post C. et L. Caesares defunctos memoratur) protinus in Germaniam missus est Vell. 2, 104, 2—4. Suet. 16, 1. Dio l. l. Res in Germania ab eo gestae a. 4—6 Vell. 2, 105—108. 122, 2. Dio 55, 28, 5—7; 29, 1; 30, 1. Tac. a. 2, 46. *Eo sine dubio tempore* [ἀπὸ Β]ονωνίας τῆς ἐν Γαλλίᾳ epistula Ti. Caesaris ad Aezanitas data est *Klio* 9, 422 = D. 9463; XIII 3570 = D. 8898 t. Bagaci Nerviorum positus 'adventui eius sacrum'. Hieme 4/5 et 5/6 Romae moratus est Vell. 105, 3; 107, 3. Dio 55, 27, 5. Imperator acclamatus est tertium a. 6 Dio 55, 28, 6. V 6416 (= D. 107), 4 (in arcu Ticinensi a. 7/8, ubi augurique vocabulum non eius sed Germanici honoribus addendum est, Dessau 3 p. CLXIX). Sed nuntiata Illyrici defectione transiit ad curam novi belli, quod triennio (a. 6—9) gessit, totum Illyricum perdomuit et in dicionem redegit Suet. 16, 2 (cf. 20). Vell. 110—117; 39, 3. Dio 55, 28, 7; 29 sq. (Sisciae moratus 55, 30, 4; 49, 37, 3). 34; 56, 12—16. Euseb.-Hieronym. chron. 196. Ol. p. 170 f) H.; arm. p. 212, cf. Ovid. ex P. 2, 1, 46. III 3158 = D. 3320 donatus ab Ti. Caes. . . . Augusto . . . bello Delmatico. V 3346 = D. 2673 [bello] Batoniano. Die 3 m. Augusti Ti. Aug. Inlyrico vic(it) fasti *Antiates I*² p. 248, cf. p. 323 sq. et Hirschfeld *Kl. Schr.* 394—397. Quas ob res triumphus ei decretus est, multique et magni honores Suet. 17, 1. Dio 56, 17, 1; imperator consalutatus est Dio l. l. *Acclamationem hanc imperatoriam quintam fuisse testes sunt nummi cusi a. 10/11 cum imperatore V tribuniciam potestatem XII exhibentes* RIC 1, 82, 220. Mattingly *Br. Mus.* 1, 50, 271—274. Triumphum ipse distulit maesta civitate clade Variana (cf. Vell. 2, 117, 1; 120, 1 'his auditis revolat ad patrem'); nihilo minus urbem praetextatus et laurea coronatus intravit Suet. 17, 2, cf. Dio 56, 1, 1. *Quod memoratur in fastis Praenestinis I*² p. 231 d. 16 m. Ian. Ti. Caesar ex Pann. avit, id non cum Mommseno (ib. p. 308) ad triumphum a. 12 referendum est, quippe qui d. 23 m. Oct. actus sit (v. infra), sed ad pompam anni 10 (cf. Dio l. l. μετὰ τὸν χειμῶνα anni 9), supplendum igitur recte iudicavit Wissowa *Herm.* 58, 377 hoc fere plus minus perscriptum 'Ti. Caesar ex Pan[nonia] laureatus urbem intr[avit]'; etsi aliter sentit Pippidi *Rev. ét. lat.* 11, 435—456, qui immerito mihi videtur intellegere d. 16 m. Ian. anni 9 pro 10. — (Stephanephorus et) aesyminetes Miletu Milet 3 n. 127, v. 31 (cf. Rehm l. l. p. 253), item sine dubio Prienes, *Inscr. Priene* 142 II 1. 7. 23.

A. 10 Germaniam repetivit Suet. 18. 19. Vell. 120, 1. 2; 121, 1. Dio 56, 23, 3. Zonar. 10, 37 p. 452 D. (= Dio 56, 22; 2b p. 534 Boiss.). Per

biennium (*Suet. 20*) res in Germania gessit, a. 10—12 *Dio 56, 25, 2; 26, 2, cf. Vell. 122, 2. Tac. a. 1, 50; 2, 26* 'se novies a divo Augusto in Germaniam missum' dicit Tiberius. Autumno a. 11 Romae degebat *Dio 56, 25, 3.* (Die 23 m. Sept. etiamtum certe in Germania fuit natalem Augusti celebrans *ib.*). A. 12 in urbem regressus dilatum ex Pannoniis Delmatisque egit triumphum *Vell. 121, 2. 3. Suet. 20* die 23 m. Oct., *eodem die scilicet quo* Augustus vicit Philippis posteriore proelio Bruto occiso, Ti. Caesar curru triumphavit ex Ilirico *fasti Praen. Not. d. sc. 1921, 279, cf. Huelsen Atti acc. pontif. 1921, 325 sqq.; Strena Buliciana (1924), 193—197. Wissowa Herm. 58, 375 sqq.* (Tiberium natum esse XVI kal. Dec. 'per bellum Philippense' tradit *Suet. 5* haud ita accurate). *Hunc triumphum praedicat Ovid. epistula ex P. 2, 1 ad Germanicum data.* Cum sine ulla dubitatione septem triumphos meruerit, tribus contentus fuit *Vell. 122, 1.*

A. 13 reintegrata ei tribunicia potestas *Dio 56, 28, 1. Tac. a. 1, 10* ('paucis ante annis' minus accurate), *cf. 1, 7. Suet. 23; Aug. 27, 5. RgdA c. 6* (latine partim servatum in solo monumento Antiocheno p. 58 *Prem.*). Lex per consules lata est, ut provincias cum Augusto communiter administraret *Suet. 21, 1; senatus populusque Romanus* postulante Augusto, ut aequum ei ius in omnibus provinciis exercitibusque esset, quam erat ipsi, decreto complexus est *Vell. 121, 1* simulque ut cum Augusto censum ageret *Suet. l. l. Augustus a. 13 ut videtur censum egit, cf. Dio-Xiph. 56, 28, 6.* Tertium consulari cum imperio lustrum conlega Tib. Cae[sare] fecit Augustus a. 14 *RgdA c. 8. Euseb.-Hieronym. 198. Ol. p. 171 a) H.; arm. p. 212 K.; Syncell. 602. De lege illa Velleius ante Tiberium reversum in urbem refert, Suetonius post triumphum; cuius quidem verba 'non multo post' quamquam per se ad Concordiae aedem dedicatam a. 10 (Dio 56, 25, 1. I² p. 231) spectare possunt, tamen quae sequuntur 'simulque censum ageret' indicant legem latam esse non ante a. 12, nisi forte maius decretum esse de censu tribus fere annis ante censum actum. Multa de hac re disseruerunt Dieckmann *Klio 15, 339—375. Kornemann Doppelprinzipat (1930), 26 sq., cf. etiam Vogt Alex. Münzen 1, 15 sq. Holzmeister Chronologia vitae Christi (1933) 68.**

Lustro condito (circa medium mensem Marum a. 14, *cf. Suet. Aug. 97, 1. 2*) in Illyricum profectus est *Suet. l. l.; Aug. 97, 3, cf. Vell. 123, 1.* Vixdum ingressus Illyricum matris litteris revocatus spirantem adhuc Augustum (*id quod in dubium vocant Tac. a. 1, 5. Dio 56, 31, 1*) Nolae repperit *Suet. l. l.; Aug. 98, 5. Vell. 2, 123.*

Defuncto Augusto d. 19 m. Aug. a. 14 appellatus est Ti. Caesar Augustus vel Imperator Ti. Caesar Augustus (quamquam ipse recusavit praenomen Imperatoris *Suet. 26, 2. Dio 57, 2, 1; 8, 1. 2, cf. 59, 3, 2*) vel Ti. Caesar vel (rarius) Imperator Caesar Augustus vel Ti. Iulius Caesar Augustus

(II 1660. VI 930 = D. 161. 244). Augusti nomen nullis nisi ad reges ac dynastas epistulis addidit Suet. l. l. Dio 57, 8, 1. 2, cf. 2, 1; 59, 3, 2, id quod titulis nummis papyris minime confirmatur, cf. Dessau Gesch. d. röm. Kaiserz. 2, 3, 2. Scott Class. Phil. 27, 43—50. Quid quod et αὐτοκράτωρ (imperator) et Σεβαστός (Augustus) et πατήρ πατρίδος (pater patriae; etsi patris patriae appellationem saepius sibi oblatam deprecatus est Suet. 26, 2; 67, 2. Tac. a. 1, 14. 72; 2, 87. Dio 57, 8, 1; 58, 12, 8) nuncupatur a Gytheatis in tit., quem edidit et commentario instruxit Kornemann, Neue Dokumente z. lakon. Kaiserkult (1929).

Consul III a. 18 cum Germanico Caesare, IIII a. 21 cum Druso Caesare II, V a. 31 cum L. Aelio Seiano (v. supra A 255). De consulatu eius junestis collegis Dio exc. 57, 20, 1. 2. Tribunicia potestate primum a. 6/5 v. supra, II a. 5/4, V a. 2/1; VI a. 4/5 inde a d. 26 Iun. (v. supra) ut videtur (cf. Hirschfeld K. V.² 438—448), VII a. 5/6 cet. (anni trib. pot. adiciuntur in fastis consularibus Capitulinis I² p. 29), XXXVIII m. Iun. a. 36 ad 16. Mart. 37. Imperator I a. 9 a. C., II a. 8 a. C., III a. 6 p. C. V a. 9 (supra), VII a. 15 (in titulo Emonensi III 10768 et in tituli gemelli fragmento pontificis maximi vocabulum coniunctum est cum imperatoria acclamatione sexta, cf. Cuntz Korr. Bl. d. Ges. Ver. 60 (1912), 112 sq.; in nummis tamen Augusto vivo etiamtum RIC 1, 91, 369—371. Mattingly Br. Mus. 1, 95 sq.), VIII a. 16 (Tac. a. 2, 18). Pontifex maximus creatus d. 10 Mart. a. 15 XI 3303 = D. 154. fasti Praen. I² p. 233. fasti Vat. I² p. 243. Imperium adeptus augur, quindecimvir sacris faciundis, septemvir epulonum VI 903 (= D. 160). II 2062. X 8088. Nomen Germanici ei adscriptum IG 7, 3103 t. Lebadaeus, cf. Dio 57, 8, 2.

Obiit d. 16 mensis Martii a. 37 XIV 4535 v. 17 (fasti Ostienses). Tac. a. 6, 50. Suet. 73, 1. Dio 58, 28, 5 (d. 26 Martii errore) Miseni fasti Ost., in villa Lucullana (quae ut Baianum memoratur Varr. r. r. 3, 17, 9) Suet. l. l. St.

942 TI. CLAVDIVS NERO GERMANICVS = TI. CLAVDIVS CAESAR AVGVSTVS GERMANICVS, vulgo imperator Claudius.

Tituli ei privato positi in arcu Ticinensi V 6416 (= D. 107), 10 (1). Polensis V 24 = D. 198 (2). Alexandreae Troadis III 381 (3), nominatur in t. (Liviae) Medullinae sponsae prope Velitras rep. X 6561 = D. 199 (4), in t. graeco Ithensi matris Wadd. 3, 1039 = D. 8787 (5). Ipse fortasse posuit Iuliae Drusillae ('[T]i[b]erius parenti') t. Avennionae XII 1026 = D. 195 (6). Servi eius in titulis urbanis VI 4334 (eques). 4340 (Germanus corpore custos). 4345 = D. 1723 (decurio Germanorum). 4348. 8662. 8740. Not. d. sc. 1920, 40, 36, in t. in agro Ligurum Baebianorum rep. IX 1456 = D. 3806.

Ti. Claudius Nero Germanicus t. 1. 3. 4. Dio exc. 60, 2, 1 et in consulatu (v. infra); Ti. Claudius Nero Dio 55, 27, 3 et in t. servi apud Li-

gures Baebianos IX 1456 = D. 3806; . . . audius Nero Germanicus t. 2, ceterum Ti. Claudius Germanicus vel Ti. Germanicus vel plerumque Claudius; solum cognomen Germanicus Ios. ant. 19, 217; Tiberius Suet. Claud. 4, 1. 5. 6. t. 6. In consulatu primo Ti. Claudius Nero Ger[m.] XIV 4535, 14; . . . us Nero Ger . . . I² p. 71. — Primum appellatus est Tiberius Claudius Drusus, mox fratre maiore in Iuliam familiam adoptato (a. 4 p. C.) Germanici cognomen assumpsit Suet. Claud. 2, 1; sed et cognomen Drusi in eo nusquam invenitur et Germanici cognomen patre defuncto ei et fratri posterisque eorum inditum est, v. supra n. 857, cf. Groag RE 3, 2781 sq. Gardthausen BphW 1908, 1263 sq.

Filius natu minimus Drusi maioris (*supra* n. 857) et Antoniae minoris V 8002 (= D. 208). 8003. XIII 1668 (= D. 212) col. II 35 et passim in titulis ubi dicitur Drusi filius vel Drusi Germanici filius VI 921 (et 31204). X 1417 = D. 222, 2; 150. Suet. 1, 1. 6; 3, 2. Dio l. l. et 60, 2, 5; 5, 1; 66, 14, 1. Sen. consol. Polyb. 15, 5. Ios. ant. 18, 164. Plut. Ant. 87. Eutr. 7, 13, 1. epit. de Caes. 4, 1.

Natus est kalendis Augustis I² p. 240. 248 = X 6638. Suet. 2, 1. Dio 60, 5, 3, anno a. C. 10 Suet. 2, 1, cf. 10, 1; 45. Sen. apocol. 3, 1. Dio 59, 6, 6; 60, 2, 1; 5, 3; 34, 3. Philostr. v. Apoll. 5, 27 p. 185 K. Eutrop. 7, 13, 5. epit. de Caes. 4, 11, Luguduni Suet. 2, 1. Sen. apocol. 6, 1. Per omne fere pueritiae atque adulescentiae tempus variis et tenacibus morbis conflictatus est, adeo ut animo simul et corpore hebetato ne progressa quidem aetate ulli publico privatoque muneri habilis existimaretur Suet. l. l. cf. Dio 60, 2, 1. 4 (= Suid. s. Κλαύδιος). Diu atque etiam post tutelam receptam alieni arbitrii et sub paedagogo fuit Suet. 2, 2. Ob valetudinem gladiatorio munere, quod anno 6 p. C. simul cum fratre memoriae patris edebat, palliolatus praesedit Suet. l. l. Dio 55, 27, 3, et togae virilis die circa mediam noctem sine sollemni officio lectica in Capitolium latus est Suet. l. l. Diu cum avia et matre et cum libertis vivebat Dio 60, 2, 5; inter socios eius nominantur Sulpicius (Flavus?) et Athenodorus Suet. 4, 5; aliquamdiu educatus cum Agrippa (I), qui postea in Iudaea regnavit Ios. ant. 18, 165. Disciplinis liberalibus ab aetate prima non mediocrem operam dedit ac saepe experimenta cuiusque etiam publicavit Suet. 3, 1. Dio 60, 2, 1; placuit Augusto declamans Suet. 4, 6. Augustus nullo praeter auguralis sacerdotii honore eum impertivit Suet. 4, 7, cf. 4, 2; augur t. 2. 3. (Denarius inscriptionem 'augur' exhibens Cohen I², 255 sq., 69 dubiae fidei habetur Mattingly Br. Mus. 1, 170 nota. RIC 1, 128 nota). Eques Romanus usque ad principatum Gai Suet. Cal. 15, 2. Dio 59, 6, 6. Equester ordo bis patronum eum perferendae pro se legationis elegit, cum deportandum Romam corpus Augusti umeris suis ab consulibus exposceret Suet. 6, 1. A. 14 ad numerum sodalium Augustalium sorte ductorum extra ordinem adiectus est Suet. 6, 2. Tac. a. 1, 54; sodalis Augustalis

t. 2. 3, sodalis Titius *ib.* Tiberius ei petenti honores consularia ornamenta detulit, instantius legitimos flagitanti abnuit *Suet.* 5. Tunc demum abiecta spe dignitatis ad otium concessit atque contubernio sordidissimorum hominum gaudebat *ib.*, ut Iuli Paeligni *Tac. a.* 12, 49. P. Petronius vetus victor eius *Sen. apocol.* 14, 2. Senatus decretum, quo ei dicendae inter consulares sententiae ius tribueretur, Tiberius abolevit *Suet.* 6, 2. Anno 20 cum cineres Germanici fratris Romam perferrentur, Tarracinam obviam progressus est *Tac. a.* 3, 2. 3, *cf. Sen. consol. Polyb.* 16, 3, eius nomen, cum senatus ob vindictam Germanici grates agendas censuit, postea adscriptum est *Tac. a.* 3, 18. Eodem anno filio Claudii (Druso, *supra n.* 856) socer Seianus destinatus est *ib.* 3, 29. A. 31 iterum patronus ordinis equestris Seianum oppressum apud consules gratulatus est *Suet.* 6, 1. Tiberio de re publica tradenda deliberanti quominus de Claudio cogitaret, imminuta mens eius obstitit *Tac. a.* 6, 49, tamen moriens eum commendavit exercitibus ac senatui populoque Romano inter ceteras necessitudines nominatim *Suet.* 6, 2.

Gaius imperium adeptus eum pro ordine equestri ad novum principem missum in senatum adlegit et collegam sibi in consulatu assumpsit *Suet.* 7. 9, 1; *Cal.* 15, 2. *Dio* 59, 6, 5. 6; 60, 2, 1. *CIL* *P*² p. 71. XIV 4535, 14. t. 2. 3. Consul suffectus ex kalendis Iuliis (*Suet. Cal.* 17, 1. XIV 4535, 14) ad kalendas Septembres 37 (XIV 4535, 15) per duos menses cum imperatore Gaio *Suet.* 7; *Cal.* 17, 1, qui duos menses et duodecim dies consul fuit *Dio* 59, 7, 9. A. 39 (M. Aemili) Lepidi et (Cn. Corneli Lentuli) Gaetulici coniuratione oppressa inter alios legatos ad Gaium in Germaniam a senatu missus ab imperatore paene interfectus est *Dio* 59, 23, 2. 5. *Suet.* 9, 1 (*cf. t.* 6). Atque ex eo numquam non in senatu novissimus consularium sententiam dixit *Suet.* 9, 2. A Polluce (Πολυδεύκης) servo apud Gaium accusatus est *Ios. ant.* 19, 13. Sestertium octogiens pro introitu novi sacerdotii (Gai = Iovis Latiaris *Dio* 59, 28, 5 *ex coniectura Casauboni*, *cf. Suet. Cal.* 22, 2) coactus impendere, ad summas rei familiaris angustias decidit *Suet.* 9, 2.

Postquam Gaius d. 24 mensis Ianuarii a. 41 occisus est, Claudius cum in Palatio se abdidisset, a militibus extractus et imperator salutatus in castra praetoria deductus est *Suet.* 10. *Dio* 60, 1. *Ios. ant.* 19, 162—164. 212—226; *bell.* 2, 204. *epit. de Caes.* 4, 2. Postero die milites iurare in nomen suum passus est consentiente tandem senatu, qui per biduum de libertate asserenda consuluerat *Suet.* 11, 1; *Cal.* 60. *Ios. ant.* 19, 161. 166—189. 227—266; *bell.* 205—214. *Dio l. l. Vict. Caes.* 3, 16—20.

Inde appellatus Ti. Claudius Caesar Augustus Germanicus *passim in titulis nummisque*. Nummos vide praesertim *ap. RIC* 1, 5. 14. 121—136. *Mattingly Br. Mus.* 1 p. CXLIX—CLXI. 164—199. 397, *Alexandrinos ap. Vogt* 1, 23—26; 2, 5—8. Praenomine Imperatoris abstinuit *Suet.* 12, 1

(quod tamen in nonnullis titulis et nummis graecis exhibetur), appellationem gessit, imperator II. III a. 41, IV—VII a. 43, VIII a. 43—45, (IX a. 45), X a. 45. 46, XI a. 46, XII a. 46. 47 (V 8002 = D. 208 et IX 5959 = D. 209 a. 47 imp. XI errore), XIII—XIV a. 47. XV a. 47. 48 (errore ut videtur Mattingly Br. M. 1, 171* trib. pot. VIII imp. XV, cf. III 6024. VI 918 (et 31202) = D. 2282. 210: trib. pot. VII imp. XV), XVI a. 48. 49, XVII a. 49, XVIII a. 49. 50 (RIC 126, 48 = Cohen I², 258, 97. 98 trib. pot. XI imp. XVIII perperam, cf. RIC 128, 55 = Cohen I², 273 sq., 2: trib. pot. X imp. XIX), XIX—XXI a. 50, XXII—XXIV a. 51, XXVI—XXVII a. 52. Tribunicia potestate II d. 25 m. Ian. a. 42/3, III a. 43/4 cet., XIV d. 25 m. Ian.—13 Oct. 54. Consul II a. 42, III a. 43, IV a. 47, V a. 51. Nomen patris patriae recusavit primum Dio 60, 3, 2, dein accepit VI 2032. Censor fuit a. 47—48, inde deinceps nuncupatur censor.

Mortuus est Romae die 13 mensis Octobris a. 54 veneno interemptus Tac. a. 12, 66—69; 14, 63. Suet. 44. 45; Nero 33, 1. Dio 60, 34, 2. 3; 61, 6, 4; 14, 1. Sen. apocol. 1—4. Octavia v. 25. 31. 44. 102. 164 sq. 340 sq. 614—616. Plin. n. h. 2, 92; 11, 189; 22, 92. Ios. ant. 20, 148. 151; bell. 2, 248. Martial. 1, 20. Iuvenal. 5, 147; 6, 620—623 (cum schol.). Vict. Caes. 4, 13. 15 = epit. de Caes. 4, 10—12. Oros. 7, 6, 18. Philostr. v. Apoll. 5, 32 p. 189 K.

Sponsas admodum adolescens duas habuit, Aemiliam Lepidam (supra A 419), Augusti proneptem quam, quod parentes eius Augustum offenderant, virginem adhuc repudiavit, et Liviam Medullinam (t. 4), cui et cognomen Camillae erat, quam ipso die, qui erat nuptiis destinatus, ex valetudine amisit. Uxores deinde duxit Plautiam Urgulanillam et mox Aeliam Paetina (supra A 305); cum utraque divortium fecit. Post has Valeriam Messalinam, Barbati Messal(l)ae consobrini sui filiam, in matrimonium accepit, qua capitis damnata (a. 48) Iuliam Agrippinam, Germanici fratris sui filiam, duxit Suet. 26; al. Liberos ex tribus uxoribus tulit: ex Urgulanilla Drusum (supra n. 856) et Claudiam (infra n. 1060), ex Paetina Antoniam (supra A 886), ex Messalina Claudiam Octaviam (infra n. 1110) et Ti. Claudium Caesarem Britannicum (supra n. 820) Suet. 27, 1; al.

Neque infacundus neque indoctus, immo etiam pertinaciter liberalibus studiis deditus Suet. 40, 3, cf. 3, 1. Dio 60, 2, 1 (supra commemoratum). Historiam in adulescentia hortante T. Livio, Sulpicio vero Flavio etiam adiuvante, scribere adgressus est, in principatu quoque scripsit plurimum; initium sumpsit historiae (cf. 21, 2; adfertur saepius ap. Plin. n. h., cf. Münzer Quellenkritik des Plinius 390 sqq.) post caedem Caesaris dictatoris, sed et transiit ad inferiora tempora coepitque a pace civili, prioris materiae duo volumina, posterioris unum et quadraginta reliquit. Com-

posuit et de vita sua (*cf.* 2, 2) octo volumina, item Ciceronis defensionem adversus Asini Galli libros. Novas etiam commentus est litteras tres; de quarum ratione privatus adhuc volumen edidit *Suet.* 41, *cf.* *Tac. a.* 11, 13, 14. Denique et graecas scripsit historias, Tyrrhenicon viginti, Carchedoniacon octo *Suet.* 42, 2. De aleae arte librum quoque emisit *ib.* 33, 2. *Fragmenta collegit Peter HRF p.* 294—296; *HRR* 2 p. CXIX—CXXIII. 92—94. *M. Meyer ORF p.* 574—578. *De Claudio scriptore cf. Gaheis RE* 3, 2836—2839. *Teuffel* § 286, 2—5. *Schanz* 2, 2³, 7—11. *St.*

- 943 Ti. Claudius Nicander, sacerdos Apollinis Pythii *t. Delphici Bull. hell.* 22, 120 sq. (1). *Fouilles de Delphes* 3, 1, 353 sq., n. 535 (2). Filia Claudia X... *t.* 2. Si recte posuit *Colin Bull. hell.* 22, 157 a *Nerone eum a. 67 civitate donatum esse non potest idem esse Nicander, quem paulo postquam togam virilem sumpsit adhortatur Plutarchus de recta ratione audiendi c.* 1, p. 37 C, *potest esse Nicander sacerdos, quem loquentem inducit Plut. de E apud Delphos p.* 384 D. 386 C. D et προφήτης Nicander Delphis *id. de defectu oraculor. c.* 51 p. 438 B *neque diversus videtur Nicander Euthydami id. de sollertia animal. c.* 8 p. 965 C. *St.*

— CLAUDIVS NICERATVS *v. supra n.* 873.

- 944 Ti. Cl(audius) Nicomedes. *Tituli: honoratus publice a Pergamenis Abh. Ak. Berl.* 1932, 5, 42, 3 (1); *nominatur in t. filii ib.* 42, 4 (2). *Nummi Pergameni Br. M. Mysia* 147. 290; 148, 295; 150, 305; 151, 308. *Imhoof-Blumer Gr. Münz.* 617, 180, *cf. v. Fritze Münz. von Perg., Abh. Ak. Berl.* 1910, 93. *Tria nomina t.* 1. Κλ. (vel K.) Νικομήδους nummi; *ceterum Nicomedes. Tribu Quirina t.* 2. Pergamenus *Philostr. v. soph.* 2, 11, 1 p. 95 K. Rhetor, discipulus Chrestii Byzantii sophistae *id.; σοφιστής t.* 1. Στρατηγός Pergami nummi cum imagine Faustinae minoris (*Br. M.* 147) et cum imagine Commodi Caesaris (*inter a.* 166 et 176). Νεωκόρος *t.* 1. Filius Ti. Claudius Pius, nepos T. Vibius Pius *t.* 2. *St.*
- 945 Claudius Nicostratus, Atheniensis, philosophus Platonius, quem Delphi ornaverunt ipsum et liberos civitate proxenia aliis privilegiis *Ditt. Syll.*³ 868 B (*paulo ante a.* 163). *Idem Nicostratus, quem Simplicius laudat iterum ac saepius, vide ind. ed. Kalbfleisch p.* 563. *Cf. Praechter Herm.* 57, 481—517. *Ad eum ut videtur, non (quod putavi supra A 1427) ad T. Aurelianum Nicostratum spectat Synes. epist.* 129, 716 H., *cf. Praechter* 504 not. *St.*
- 946 Claudius Optatus, Augusti libertus, procurator portus Ostiensis *XIV* 163 = D. 1533. *Huius potest fuisse libertus VI* 14938. *St.*
- 947 CL(AVDIVS) ORESTES, [συγκλη]τικός vel [ὑπα]τικός, *pater Claudii Iuliani viri clarissimi (n.* 897), avus Claudii Orestis et Claudiae Tlepolemidis *Denkschr. Ak. Wien* 45, 1, 4, 11 = *IGR* 4, 910 *t. Cibyriticus nepti positus. Origine videtur Cibyrata. Eum filium fuisse Ti. Claudii Polemonis asiarchae*

(n. 963) censuit Stein Ritterst. 223 vix recte; fortasse socer fuit et Polemonis et sororis huius, cf. stemma quod subieci. Floruit altera fere saec. II parte.

Gr.

948 CL(AVDIVS) ORESTES, συγκαλητικός, nepos eius qui praecedit, in quo vide.

Gr.

— CLAVDIVS PACATIANVS v. Claudius Sollemnius Pacatianus n. 1030.

949 Claudius Pacatus, centurio, cum servus fuisse convictus esset, a Domitiano domino redditus est Dio-Xiph. 67, 13, 1. St.

950 P. CLAVDIVS PALLAS HONORAT(VS vel -IANVS) REPENTINVS, adlectus inter tribunicios, legatus pr. pr. (proconsulis) provinciae Africae, praetor, legatus pr. pr. (proconsulis) provinciae Asiae, legatus Aug. legionis X geminae III 4567 t. Vindobonae ei positus a C. Iulio Magno decurione coloniae Karnunti. Non fuit ante Septimium Severum. Gr.

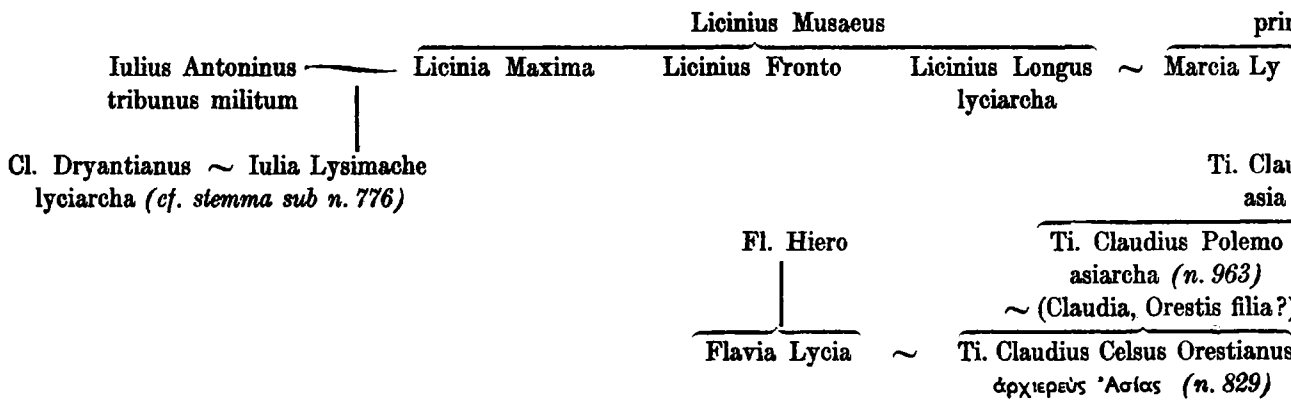
951 Cl(audius) Pardalas (sic nummi, ceterum Pardalas). Amicus Aeli Aristidis, item iam inde a puero (C. Iuli) Severi, proconsulis Asiae, qui summum eum censuit arbitrum eloquentiae inter Graecos Arist. or. 50 (26), 27. 87 (p. 432. 447 K.). Strategus Pergami sub imperatore Pio nummi Pergameni Münsterberg Num. Ztschr. 1912, 6. Mionnet Suppl. 5, 439. Sacerdotiis quibusdam praeditus (νεωκόρος nummi; cf. v. Fritze Münz. von Perg., Abh. Ak. Berl. 1910, 96. 93, περιτύτης t. Pergamenus Abh. Ak. Berl. 1932, 5, 47, 11). St.

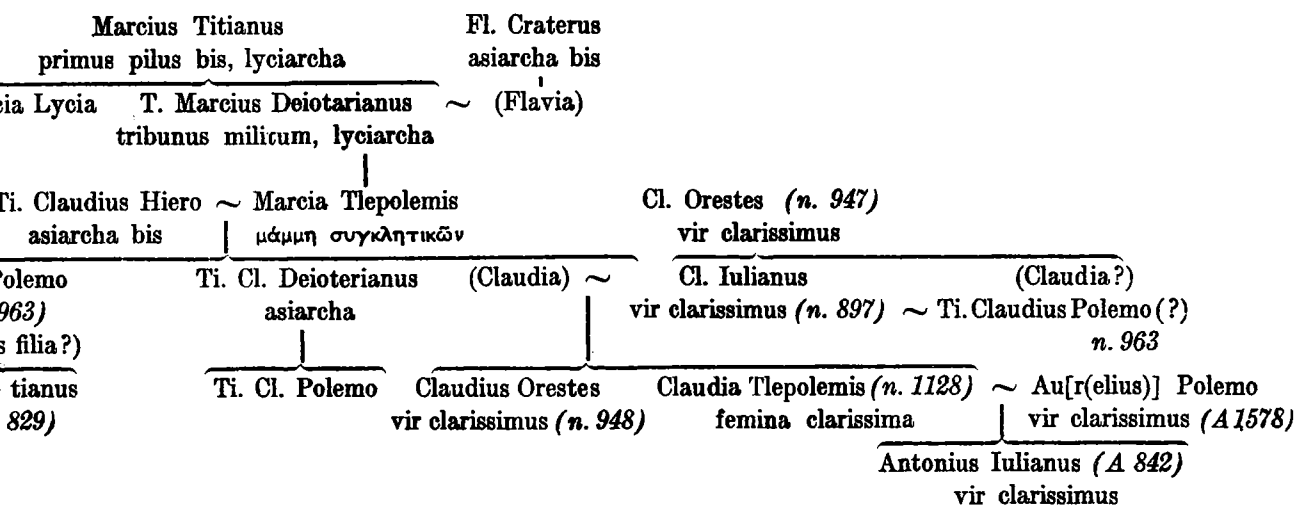
951a(Ti. Claudius) Parthenius, Augusti libertus a quibiclo (= cubiculo) VI 8761 = D. 1736 v. supra in add.

952 C. CLAVDIVS PATERNVS, d. 12 m. Dec. a. 198 cooptatus in collegium sacerdotum nescio quod ex amplioribus; d. 10 m. April. a. 200 alius cooptatus in locum eius vita functi VI 2004. Filius fortasse eius qui sequitur. Gr.

953 Cl(audius) Paternus Clementianus. Tituli Abudiacenses III 5775 (1). 5776 (= D. 1369) (2). 5777 (3); haud longe a Viruno rep. III 14362 (4). Praefectus cohortis classicae, tribunus militum legionis XI Claudiaae, praefectus equitum alae Silianae torquatae civium Romanorum t. 1. 2, procurator Augusti provinciarum Iudaeae v(ices) a(gens) l(egati) (post annum 70) Sardiniae, Africae et . . . t. 2, procurator Augusti t. 1—4 (Raetiae) t. 1—3 (et Norici) t. 4, ut videtur (ante annum 168, cf. infra n. 977). Cl(audia) Clementi[na vel -ana] mater t. 3. Pater potest fuisse eius qui praecedit. St.

954 TI. CL(AVDIVS) PAVLINVS, ὑπατικός (consul suffectus a. inc. ante a. 184 p. C.), Cl(audia) Marciolae consularis feminae maritus, Ti. Cl(audii) Flaviani pater, memoratur in t. Cibyratico IGR 4, 911 filioposito a. 159 aerae Cibyraticae = a. 183/184 p. C. Idem ni fallor Ti. Κλ. Παυλείνος ὑπατικός, cuius servus sepulcrum sibi fecit a. 180 aerae Cibyraticae ut videtur = a. 213 p. C. IGR 4, 921 t. Cibyraticus, ubi editores legerunt ἔτους ρκ' (= a. 145 p. C.) πρ(ώτη) μη(νός) Πανήμου, sed praeferenda est emendatio,

Gr.

quam protulit Kubitschek *Denkschr. Ak. Wien* 57, 1915, 3, 84: $\epsilon\tau\omicron\upsilon\varsigma$ Κ(ι)- $\beta(\upsilon\rho\alpha\tau\omega\upsilon\upsilon)$ πρ' κτλ. . Neque tamen quod idem vir doctus censuit in hoc t. non Paulinum hunc memorari sed eum qui sequitur, mihi probatur, nam Paulinus iunior, nepos probabiliter senioris, a. 213 certe non fuit consularis (cf. n. 955) neque quidquam obstat quominus statuamus Paulinum seniore a. 213 etiamtum in vivis fuisse. — Origine sine dubio Cibyrate; ex posteris fortasse M. Claudii Flaviani archontis Cibyatarum a. 137 *IGR* 4, 900. — Ab hoc diversus Ti. Claudius Paulinus philosophus heros III 6850 = D. 7777. *IGR* 4, 447. *Abh. Ak. Berl.* 1932, 5, 39. 42. Gr.

- 955 TIB. CLAVDIVS PAVLINVS memoratur in t. mutilo VII 1045 cf. *Eph. ep.* 9 p. 612 (1) *Bremenii rep.*, in t. *Viducassium XIII* 3161 (2). Ad eundem videtur pertinere t. honorarius mutilus *Eph. ep.* 9, 1012 (3) *Ventae Silurum repertus*.

Tib. Claudius Paulinus t. 2. Tib. Cl. Paul . . . t. 1. [P]aulinus (?) t. 3. — Nepos videtur eius qui praecedit (in quo vide). — Legatus legionis II Augustae, proconsul provinciae Narbonensis, legatus Aug. pr. pr. provinciae Lugdunensis t. 3 si quidem ad hunc pertinet. Legatus Aug. pr. pr. provinc. Lugdunensis t. 2, cui cum in concilio Galliarum quidam accusationem instituere temptarent, T. Sennius Sollemnis proposito eorum restitit, qua ratione effectum est, ut omnes ab accusatione desisterent *ib. col. III in epistula Aedini Iuliani successoris Paulini*. Post legationem Lugdunensem legatus Aug. pr. pr. Britanniae t. 1. 2 col. I. II. *Britanniae inferiori eum praefuisse apparet cum ex loco, ubi t. 1 repertus est, tum inde, quod in t. 2 col. I 16 sq.* Sollemnis Paulino ad legionem sextam adsedisse perhibetur. Britanniam rexit sub Elagabalo a. 220 t. 1 (cf. *Ritterling RE* 12, 1611). — T. Sennius Sollemnis amicus et cliens eius t. 2 col. I; epistula Paulini ad Sollemnem adjertur *ib. col. II*. Gr.

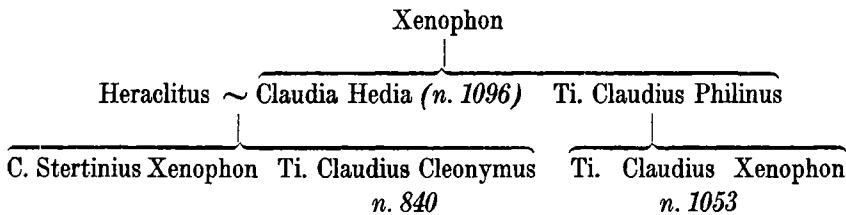
- 956 [T]I[B]ER[I]VS CLAVDIVS PAVSANIAS, δ λαμπρότατος ἀνθύπατος, sc. proconsul Lyciae et Pamphyliæ (viz ante imp. Commodum), honoratur t. *IGR* 3, 471 *Balhuriensi*. Parentela fortasse coniunctus cum A. Claudio Caecina Pausania Cyziceno *ib.* 4, 152 cf. 218. Gr.

- 957 Anton[ius] Claudius Perigenes. *Tit. Rhodii Rev. ét. gr.* 16, 184 sq., I (1). II (2), cf. 419. Ant . . . genes t. 1. Anton . . . Claudius Peri . . . t. 2. Filius (Claudi) Flavi (Antoni Attali) [Perigen]is (n. 871) et (Claudia) [D]iocleae t. 1, δ κράτιστος t. 1. 2. St.

- 958 Ti. Cl(audius) Perpetuus. *Tituli Auzienses VIII* 20816 = D. 396 (1). *Ann. ép.* 1902, 220 (2); *Rapidenses Mél. d'arch.* 45, 1928, 165. 166 = *Ann. ép.* 1929, 133. 134 *Fortunae* ab ipso dedicatus (3. 4). VI 1585 b = D. 5920 (imaginem habes ap. *Gradenwitz Simulacra XXV*) (5). Praenomen solus t. 4 exhibet, ceterum Cl. Perpetuus; in t. 5 Flavianus Eutychnus non ad eum pertinere videtur. Procurator Commodi Augusti (Mauretaniae

Caesariensis inter a. 184 et 191) t. 1—4. Rationalis (= procurator summarum rationum, cf. Hirschfeld K. V.² 34 sq.) a. 193 t. 5. St.

- 959 Ti. Claudius Philinus, filius Xenophontis, θεῖος C. Stertini Xenophontis, medici celeberrimi, honoratus publice Calymnae (*quae est pagus Coorum*, cf. Paton-Hicks p. 352—354) Ditt. Syll.³ 806 = IGR 4, 1026. Nomen eius superest in fragmento Coe Paton-Hicks 46: Τιβε . . . Φιλεῖνος. Frater non ut antea putabatur Heracliti, patris Stertini Xenophontis, sed Claudiae Hediae (n. 1096) matris medici celeberrimi, cf. Maiuri Rodi e Cos 459. Filius Ti. Claudius Xenophon t. Cous ap. Herzog Hist. Ztschr. 125 (1922), 227, 2. Stemma subieci hoc:

St.

- 960 CL(AVDIVS) PISO, legatus (legionis I adiutricis), d. 9 m. Iun. a. 207 dedicavit una cum Egnatio Victore legato Augg. pr. pr. (Pannoniae superioris) t. III 11082 Arrabonae. Nepos videtur Tib. Claudii Pisonis Prusensis (n. 961), qui appellatur [συ]νκλητικοῦ πάππος IGR 3, 63 = Ditt. Or. Gr. 528. Gr.

- 961 Ti. Cl(audius) Piso, avus senatoris (*fortasse eius qui praecedit*), summis magistratibus et sacerdotiis et Bithyniae provinciae et Prusiadis et Nicomediae ornatus, iudex ex quinque decuriis (δικαστής ἐν Ῥώμῃ), amicus [T. Ul]pii Papiani t. Prusensis Ditt. Or. Gr. 528 = IGR 3, 63. St.

- 962 Ti. Cl(audius) Pius, filius (Ti. Cl.) Nicomedis, tribu Quirina, tribunus cohortis equitatae civium Romanorum, tribunus legionis quartae Scythicae, tribunus legionis tertiae Gallicae, praefectus alae Phrygum, ἀρχιερεὺς Ἀσίας ναῶν τῶν ἐν Περγᾶμωι cel., pater T. Vibii Pii t. Pergamenus Abh. Ak. Berl. 1932, 5, 42, 4. St.

- 963 Ti. Claudius Polemo. Tituli Cibyratici Bull. hell. 24, 53 = Ditt. Or. Gr. 2 p. 133, 4 (= Bull. hell. 15, 554 = IGR 4, 883) (1). Bull. hell. 2, 593, 1 = Pappakonstantinu At Τράλλεις 25, 21 = Ditt. Or. Gr. 495 (2). Denkschr. Ak. Wien. 45, 1, 3 sq., n. 8 (3). 9 (4). 10 (5). 11 (6). 12 (7) = IGR 4, 907. 908. 912. 906. 910. 909.

Tria nomina t. 1. 2. 4. 5. 7; Claudius Polemo t. 3; . . . Πολέμων t. 6. Filius Ti. Claudi Hieronis bis asiarchae t. 2 et Marciae Tlepolemidis t. 4, frater Ti. Claudi Deioteriani asiarchae t. 2. 5. Eques Romanus t. 1. 2. 5—7,

- asiarcha t. 1. 2. 5. 6, rhetor t. 7. Filius Ti. Claudius Celsus Orestianus t. 3, Claudiam Tlepolemida τὴν κρατίστην (n. 1128) appellat ἀνεψία; cf. *stemma ad n. 947.* St.
- 964 [Clau]dus Pollio, qui Diadumenianum, imperatoris Macrini filium, cepit a. 218 Dio 78, 40, 1; *nomen supplevit Falconius probabiliter, qui item supplevit* [δ τοῦ στρα]τοπέδου ἐ[κατόνταρχ]ος. Quae si recta sunt, *vix idem potest esse* Pollio legatus Elagabali Augusti pro praetore Germaniae ib. 79, 3, 1, *vide supra n. 770.* St.
- 965 P. Claudius Pollio. *Tituli ei positi Teius graecus IGR 4, 1565 (1), Ephe-sius latinus ineditus in schedis Inst. archaeol. Austr. (2). Tria nomina t. 1; Pollio t. 2. Ti. filius, Palatina t. 1. Praefectus cohortis primae Thra-cum miliariae* (ἐπα[ρχ]ος σπείρης πρώτης μελιαρίας Θρακ[ῶ]ν) t. 1; praef. coh. I Thracum Syriacum (sic) t. 2, tribunus legionis primae Italicae, vir egregius t. 2, *ad procuraciones videtur promotus esse.* St.
- 966 Ti. Claudius Pollio. Soli Lunae Apollini Dianae dedicavit t. VI 31032 = D. 1418. *Tria nomina titulus; praenomine neglecto Plin. epist. 7, 31. Praefectus alae (secundae) Flaviae miliariae tit.; praeerat alae miliariae (initio principatus Domitiani), commilito Plinii, qui eum (C. Iulio) Cornuto (Tertullo) commendat 7, 31. Promotus ad amplissimas procura-tiones ib.; praef. gentium in Africa, procurator Alpium Graiarum, pro-curator Augusti vicesimae hereditatum tit., flamen Carmentalis ib. Dein otium paulisper intermisit, a (Q.) Corellio (Rufo) ex liberalitate impera-toris Nervae emendis dividendisque agris adiutor adsumptus Plin. Li-brum de vita Anni Bassi (supra A 637) amici edidit ib.* St.
- 967 L. CL(AVDIVS) POLLIO IVLIVS IVLIANVS GALLICANVS. *Ei positi sunt tituli X 1249 (1) Nolanus, post mortem ib. 1111 (2) Sarnensis; ad servum eius pertinere videtur t. suburbanus Not. d. sc. 1926, 297, 4 (3).*
L. Cl. Polio Iulius Iulianus Gallicanus t. 2. . . Cl. Pollio Iulianus. Ilius Gallicanus t. 1. L. Cl. Pollio t. 3. — Clarissimus vir t. 1; clarissimae me-moriae vir t. 2. X vir scitibus iudicandis, quaestor candidatus, adlectus inter praetorios, proconsul prov. Baeticae, legatus prov. Asiae t. 1. Con-sul t. 2 *suffectus a. inc. saec. III ut videtur. Patronus coloniae (Nolae) t. 1. 2 et constitutor . . . (fortasse ludi vel certaminis alicuius) (Nolae) t. 2; flamen perpetuus (Nolae) t. 1. Liberti libertaeve memorantur in t. 2 (in fine incertae lectionis).* Gr.
- 968 Claudius Polyaenus, qui Prusae legavit domum Claudio Caesari Plin. ad Trai. 70. St.
- 969 Ti. Cl(audius) Polycrates. *Tria nomina t. Delphicus CIG 1718 = Ditt. Syll.³ 846; Polycrates Plut. Archiereus et helladarches communis Achaeorum perpetuus tit. Uxor Tib. Cl. Diogenea, filia Tib. Cl. Poly-cratea Nausicaa ib. Filii (Ti. Claudii) Polycrates et Pythocles Plut. v. Arati 1; potest sane Polycrates minor pater fuisse Polycrateae. Sicyonius,*

e posteris Arati, ei Plutarchus vitam Arati dedicat *c. 1. Amicus Plutarchi de Pyth. orac. c. 29 p. 409 B.* (Uxor Arati principis Achaeorum nomine Polycratia *Liv. 27, 31, 8, cf. 32, 21, 24*). *St.*

970 CLAVDIVS POMPEIANVS, praetor (tutelar), cui imp. Antoninus Severi filius rescripsit *Ulpian. fragm. Vat. 232. V. n. 971.* *Gr.*

971 (CLAVDIVS) POMPEIANVS, imperatoris Marci nepos, ex Lucilla filia natus et ex (Ti. Claudio) Pompeiano (cos. II a. 173), ab Antonino Severi filio occisus (post necem Getae a. 212) *vita Carac. 3, 8 (de verbis scriptoris 'et ita quidem ut videretur a latronibus interemptus' cf. Heer Philol. S. 9, 62).* *Herodian. 4, 6, 3 (ubi nomen tacetur).* Filii Pompeiani senioris (et Lucillae) memorantur *Dio exc. 72, 20, 1. Cum de praenomine Pompeiani huius non constet, plane incertum videtur, num idem sit atque Ti. Claudius Pompeianus, tribunus militum legionis I Minerviae a. 197 (n. 974), neque potest diiudicari, utrum idem statuendus sit Pompeianus consul a. 209 (cuius nomen gentile adhuc ignoratur) an Claudius Pompeianus, praetor sub Antonino Severi filio (qui praecedit).* *Gr.*

972 CLAVDIVS POMPEIANVS, consul ordinarius a. 231 cum T. Flavio Sallustio Paeligniano. *In consulatu: Claudius Pompeianus VI 2108. XIV 2267, ceterum Pompeianus (Κόμοδος καὶ Περγινιανός fasti Heracl. Chron. min. 3, 392).* *Filius fortasse Pompeiani occisi a Caracalla, pronepos imp. Marci. — Homo eiusdem stirpis videtur Pompeianus consul a. 241 cum imp. Gordiano II, quem eundem existimaverim atque Clodium Pompeianum consularem aedium sacrarum a. 244 IG 14, 1045; v. infra n. 1177.* *Gr.*

973 TI. CLAVDIVS POMPEIANVS, consul II a. 173, honoratur *t. III 6176 cf. p. 1353 = D. 1108 (1) Troesmensi, memoratur in dipl. mil. III p. 888 (2).* — *In consulatu altero: Ti. Claudius Pompeianus IX 4970 = D. 6559. XI 7555 = D. 1886; Tib. Cl. P. VIII 18068; Ti. XIV 4565; us Pom. ib. 4746; ceterum Pompeianus fasti. — Tib. Cl. Pompeianus t. 1. Claudius Pompeianus t. 2. Claudius Pompeianus Dio exc. 72, 20, 1; ceterum Pompeianus.*

Genere Antiochensi nec satis nobili; equitis Romani filius *vita Marci 20, 6 (pater potest fuisse Claudius Quintianus n. 991); 'peregrinus' v. Avid. Cass. 10, 3; cf. Malal. 12, 287 (cf. infra n. 975).* Clarissimus vir *t. 1. Legatus (Aug. pr. pr.) Pannoniae inferioris d. 5 m. Mai a. 167 ut videtur t. 2 fortasse iam consularis cf. Schwendemann Hist. Wert d. v. Marci 97 sq. ad v. Marci 22, 9; aliter Ritterling Arch. Ertesilö 41, 288. Consul suffectus a. inc. (vix recte v. Marci 20, 6 'quem postea — scil. post nuptias cum Lucilla factas — bis consulem fecit'; perperam v. Cass. 11, 8; 12, 2). Imp. Marcus post L. Veri mortem (initio a. 169) proficiscens ad bellum Germanicum Lucillam Augustam filiam non decurso luctus tempore Claudio Pompeiano grandaevo dedit *v. Marci 20, 6. 7.**

v. *Carac.* 3, 8. *Herodian.* 1, 8, 3 cf. 1, 2, 2; 1, 6, 4. *Dio-Xiph.* 72, 4, 5; gener Marci dicitur v. *Cass.* 10, 3. v. *Pert.* 2, 4; 4, 10 (?). v. *Did. Iul.* 8, 3. *Julian. Caes.* p. 401 H. (ubi nomen tacetur). Has nuptias et Faustina et ipsa Lucilla invitae habuerunt v. *Marci* 20, 7 cf. *Dio-Xiph.* 72, 4, 5. *Herodian.* 1, 8, 4. Consul II (bis consul t. 1. v. *Marci* 20, 6; v. *Carac.* 3, 8) ordinarius a. 173 cum Cn. Claudio Severo II v. *supra* (iterationis nota adest III 3116. 6362. IX 4970. XI 7555. XIV 4142. *Bull. ant. Fr.* 1933, 201, in *fastis Theonis Alex. Chron. min.* 3, 376). Marcus eum omnibus bellis praeposuit, quae gravissima tunc fuerunt v. *Carac.* 3, 8; v. *Pert.* 2, 4; v. *Did. Iul.* 8, 3. *Dio-Xiph.* 71, 3, 2; 73, 3, 1. Marco defuncto (d. 17 m. Mart. a. 180) Pompeianus, qui natu maximus omnium praesentium erat, Commodum frustra adhortatus est, ut bellum continuaret *Herodian.* 1, 6, 4—7. *Coniuratione Lucillae et Claudii Pompeiani Quintiani detecta* (v. n. 975) plerumque ruri egit senectutem et oculorum infirmitatem excusans *Dio exc.* 72, 20, 1; 73, 3, 2 cf. v. *Did. Iul.* 8, 3; nihilominus Commodus ei pepercit *Dio-Xiph.* 72, 4, 2 = *Zon.* 12, 4. Pertinace, qui sub eo militaverat (v. *Pert.* 2, 4. *Dio exc.* 73, 3, 1), imperium adepto denuo in senatum venit *Dio exc.* 73, 3, 2. 3. v. *Pert.* 4, 10; Pertinax eum summis honoribus affecit *Dio l. l.* hortatusque est, ut imperium sumeret; sed ille recusavit v. *Pert.* 4, 10. Post necem Pertinacis senatu abstinuit *Dio l. l.* Didius Iulianus cum eum e Tarracinensi ad participatum (imperii) evocavisset, hoc recusavit senem se et debilem luminibus respondens v. *Iul.* 8, 3. — Memoratur in *epistulis fictis* v. *Avid. Cassii* 10, 3; 11, 8; 12, 2. — Filii eius *Dio exc.* 72, 20, 1; Pompeianus, Marci nepos, ex filia natus et ex Pompeiano v. *Carac.* 3, 8 (v. n. 971). Cf. *praeterea* n. 974.

Gr.

- 974 TI. CL(AVDIVS) POMPEIANVS, tribunus militum legionis I Minerviae, pro salute Imp. L. Septimi Severi Aug. totiusque domus eius Aufanis Matronis et Matribus Pannoniorum et Delmatarum aram dedicavit *Luguduni XIII* 1766 a. 197 ut videtur cf. *Ritterling RE* 12, 1428. Sine dubio unus ex filiis Ti. Claudii Pompeiani cos. II a. 173 (qui praecedat) et Lucillae Augustae cf. *Dio exc.* 72, 20, 1. De *Claudiis Pompeianis, qui fuerunt temporibus Severi et Antonini*, v. n. 971.

Gr.

- 975 CLAVDIVS POMPEIANVS QVINTIANVS. Claudius Pompeianus *vita Comm.* 4, 2. *Dio-Xiph.* 72, 4, 4 = *Zon.* 12, 4. ΚΛΑΥΔΙΟΥΣ *Herodian.* 1, 8, 5 (in *codd. corruptum*). Quintianus *Amm. Marc.* 29, 1, 17 (Quintinianus *libri nonnulli*). — Claudii filius v. *Comm.* 5, 12; (Commodo) propinquus *ib.* 4, 2. *Huius patrem fuisse Ti. Claudium Pompeianum consulem II a. 173* (n. 973), *novercam Lucillam Augustam non traditum est; immo eum filium fratris Pompeiani illius* (n. 757) *fuisse crediderim (aliter, sed vix recte Klebs PIR¹ C 769. Stein supra A 707)*. Lucillae filiam genitam L. Vero Augusto ut videtur in matrimonium duxit, sed simul cum Lucilla rem habuit *Dio-*

- Xiph.* 72, 4, 4 = *Zon.* l. l. *Adulescens senatorii ordinis Herodian.* 1, 8, 5. *Amm. Marc.* l. l. *Ad eundem fortasse pertinet Malal.* 12, 287 ὁ δὲ γραμματεὺς (Antiochiae) προεχειρίσθη (*temporibus Commodi ut videtur*) — — — ὀνόματι Πομπηϊανὸς κοιαίστωρ (= quaestor), ὃς ἐκ γένους συγκλητικῶν Ῥώμης ὑπάρχων κτλ. (*cf. Schenk v. Stauffenberg Röm. Kaisergesch. b. Mal.* 416 sq.). A Lucilla et (Ummidio) Quadrato incitatus insidias Commodu struxit neque facinus implevit (*a. c. 182*) *Dio-Xiph.* 72, 4, 4. 5 = *Zon.* 12, 4. *Herodian.* 1, 8, 5. 6. *vita Comm.* 4, 3; 5, 12; *rem paullum diverse narrat Amm. Marc.* l. l. *Interfectus v. Comm.* 4, 4 *cf. Dio l. l. Herodian.* 1, 8, 8. — *Ad hunc coniectura rettulit Mommsen t. Veronensem V 3223 cf. p. 1074 = D. 3250* Dianae conservatric(i) pro salute !!!!! ani n(ostr)i cos. flamin. Aug. procos. pontif. sodalis Aureliani Antoniniani cet., minus recte, neque enim si Quintianus consularis fuisset, scriptores de ea re tacuissent. — *Ex posteris eius ni fallor L. Ti. Claudius Aurelius Quintianus cos. a. 235 (n. 992).* Gr.
- 976 Ti. Claudius Primio, Augusti libertus ab epistulis VI 8603 = D. 1670. St.
- 977 Ti. Claud(ius) Priscianus. *Tituli Campanus X 3849 (1), Caesarienses Mauretaniae VIII 9363 (= D. 1351) (2). 9364 (3), Noricus Jahrb. f. Altertums. 6 (1912), 210 (4).*
Ti. Cl. Priscianus t. 2—4; Claud. Priscianus Ti. fil. Falerna t. 1. *Ex tribu et loco t. 1 videtur origine Campanus. Procurator provinciae Pannoniae superioris, procurator regni Norici t. 2; procurator Augusti (Norici) a. 168 t. 4, procurator vicesimae hereditatum t. 1. 2, procurator Augusti provinciae (Mauretaniae Caesariensis) t. 2. 3.* St.
- 978 . . CL(AVDIVS) PRO , ἀνθ[ύπατος] scil. *Achaiae IG 3, 634 = 2/3², 4196; v. infra* L. Claudius Proculus Cornelianus n. 980. Gr.
- 979 CLAVDIVS PROCVLVS, praetor, cui divus Hadrianus rescripsit *Ulpian. dig.* 37, 9, 1, 14; *fortasse idem atque* L. Claudius Proculus Cornelianus n. 980. Gr.
- TIB. CL(AVDIVS) PROCVLVS v. Ti. Claudius Severus Proculus n. 1028.
- 980 L. CLAVDIVS PROCVLVS CORNELIANVS *memoratur in titulis uxoris XIV 4239 = D. 1013 (1) Tiburtino, X 7828 cf. Eph. ep. 8, 718 (2) mutilo in agro Caralitano reperto. — Nomina plena exhibet t. 1; CLAVDI PROCVR traditur t. 2. — Consul t. 1 suffectus a. inc. altera saec. I parte vel saeculi II primis decenniis. Maritus Herenniae M. f. Helvidiae Aemilianae t. 1. 2. Idem fortasse Claudius Proculus praetor aetate Hadriani (n. 979). Ad eundem rettulit Graindor Bull. hell. 38, 419 sq. fragmentum t. Attici IG 3, 634 = 2/3², 4196, quod in hunc modum supplere conatus est:* [ψηφίσματι τοῦ] δήμου τ[οῦ] Ἀθηναίων Λεύκιον Κλ. Πρό[κλον Κορνηλιανόν]ν, τὸν ἀνθ[ύπατον] κτλ. Gr.
- 981 Claudius Ptolemaeus, Alexandrinus *Suid. Abulwafa (scriptor Arabicus*

Stemma Claudiorum Pulchrorum.

Ap. Claudius Pulcher

cos. a. 79 a. C.

Ap. Claudius Pulcher	C. Claudius Pulcher	P. Clodius Pulcher	filiae
cos. a. 54 a. C.	pr. a. 56 a. C.	tr. pl. a. 58 a. C.	
~ Servilia		~ Fulvia	
filiae	2. C. Claudius Pulcher <i>post adoptionem</i> Ap. Claudius Pulcher <i>vel</i> Pulcher Claudius (Appius minor) n. 983	P. Claudius Pulcher pr. n. 987	Claudia n. 1057 ~ Caesar divi f.
	1. Ap. Claudius Pulcher (Appius maior) n. 982 cos. a. 38 a. C.	?	
M. Valerius Messalla	Claudia n. 1058		
Barbatus Appianus	~ (C.) Iunius Silanus	Ap. Claudius Pulcher n. 985	
cos. a. 12 a. C.	(cos. a. 17 a. C.?)	III vir monetalis.	
~ Claudia Marcella	(cf. <i>infra</i> stemma <i>Silanicorum</i>)		
(minor) n. 1103			
?			
Claudia Pulchra n. 1116			

qui scripsit a. 1053/4, versio latina Ioannis de Procida (s. XIV) ed. a S. de Renzi, Coll. Salern. 3, 130 cf. Boll 59. Fischer 17 sq.; non hic, sed homo quidam posterioris aetatis gravi errore inductus addit origine Ptolemaeum fuisse Pelusiensem cf. Boll 59 sq. Fischer 23 sq.) vel oriundus Ptolemaide Thebaidis Theodorus Meliteniotes (circa a. 1360) Migne Gr. 149, 1000. Alexandreae certe (vel Canobi v. infra) magnam vitae partem degebat, ibi observationi siderum se dedit, quarum primam novimus a. 127 (math. synt. 11, 5 p. 392 Heib.), ultimas a. 141 (ib. 9, 7 p. 263; 10, 1 p. 297, cf. Boll 63. Fischer 12. 19 sqq.; ad eundem annum ducit 3, 1 p. 204 sq. [inde P. Ryl. 2, 27 v. 57]: 463 annis post mortem Alexandri). Quadraginta annos in astronomia consumpsit Canobi, ubi stelam, in qua praecepta astronomiae a se indagata inscripsit (Olympiodor. in Plat. Phaed. A 10, 4 p. 59 Norvin), a. 147/8 posuit ed. Heib. 2 p. 148—155. Vixit usque ad Marci tempora Suid. et schol. quod ed. Boll p. 53. Heib. 2 p. CXLVIII sq. Obiit anno vitae duodeoctogesimo Abulwafa. Scripsit Μαθηματικῆς συντάξεως (vulgo appellatae *Almagest*) libros tredecim, Tetrabiblon, Γεωγραφικῆς ὑψηλότητος l. octo, tabulas manuales (πρόχειροι κανόνες) confectas imperante Pio Pappus in fastis Theonis Alexandrini Chron. min. 3, p. 451, cf. Usener ib. p. 361, Mechanicorum l. tres, Φάσεων l. duo, Ἀπλωσιν ἐπιφανείας σφαιρας, alia Suid. Ἀρμονικὰ (l. tres) in quae ὑπόμνημα scripsit Porphyrius (utrumque scriptum ed. I. Düring, Göteborgs högskolas årsskrift, 1930. 1932). Opera edidit I. L. Heiberg: vol. I Syntaxis mathematica 1898—1903, II Opera astronomica minora 1907. De epigrammate Ptolemaei in se ipsum composito anth. Pal. 9, 577, cf. Boll Jahresber. d. phil. Ver. Berl. 1921, 2—12. Vide I. Fischer Claudii Ptolemaei geographiae cod. Urbinas gr. 82 phototypice depictus, 1932, 1, 10—32. Boll Jahrb. f. cl. Phil. Suppl. 21, 49—244. Christ-Schmid 2⁶, 896—904. St.

— (CLAVDIVS) PVLCHER, triumvir monetalis, v. (Appius Claudius) Pulcher n. 985.

981 a Claudius Pulcher, cui divus Marcus rescripsit fragm. Vat. 205. Gr.

982 APPIVS CLAVDIVS PVLCHER, consul a. 38 a. C., posuit t. *Herculanensem* X 1423 (1); ei positi sunt tituli Eph. ep. 9, 1, 397 (2) (cuius tantummodo initium extat) Emporiis, VI 37064 (3) (iam mutilus) Romae, post mort(em) X 1424 = D. 890 (4) *Herculanei*; memoratur in tabula triumphorum *Barberiniana* I² p. 77 (5).

Appius Pulcher C. f. t. 1; Ap. Claudius C. f. Pulcher t. 4; Ap. Claudius Pulcher t. 5; Appius Claudius Pul. . . t. 2; Ap. Pulch. . . t. 3. — Ἀππίος Κλ. Γ. υἱ. Ποῦλχος Dio ind. l. 48; App. Claudius Cassiodor. Chron. min. 2, 133; Ἀππίος Κλαύδιος Dio 48, 43, 1 = Zon. 10, 23; Appius Claudius Suet. de gramm. 10; Κλαύδιος Dio 49, 22, 6; cf. praeterea infra.

C. Claudii Pulchri (proconsulis Asiae a. 55 a. C.) filius: 'duo adulescentuli, qui Appii Claudii ambo appellabantur, qui (filii) erant C. Claudii,

qui frater fuerat (P.) Clodi' Ascon. in *Milonian.* p. 32. 35 St. Appius is de quo agitur, videtur fuisse frater natu maior Appii Claudii (Pulchri) a patruo Ap. Claudio Pulchro consule a. 54 a. C. adoptati, quem 'Pulcher Claudius' appellari voluisse, ut a fratre distingueretur, viri docti merito ut opinor statuerunt (cf. n. 983). De locis Caelii (Cic. fam. 8, 8, 2), Ciceronis (pro Mil. 22, 59; Att. 3, 17, 1; 7, 15, 3; 20, 1; fam. 11, 22), Asconii (Milon. p. 32. 35. 37. 45 St.), Plutarchi (Pomp. 57), Appiani (b. c. 4, 51?) pertinentibus ad res vel ab 'Appio maiore' et 'minore' vel ab alterutro libera re publica gestas cf. Drumann-Groebe 2, 320 sq. Münzer RE 3, 2853 sq. Suppl. 3, 254. Lommatszsch I² 775 adn.

Consul t. 1. 3. 4 a. 716 = 38 a. C. cum C. Norbano Flacco Dio ind. l. 48; 48, 43, 1; fasti. (Proconsul) Hispaniae (parum constat, utrum citerioris an ulterioris) a. 33/32 a. C. ut videtur (cf. Ganter Provinzialverw. d. Triumvirn 16); imperator t. 1. 4; ex Hispania triumphavit k. Iuniis t. 5 a. 32 a. C., ut iure suo statuit Mommsen I² p. 77. VII vir epulorum t. 1. — Ap. Pulcher proconsul, qui nominatur in nummis originis incertae (v. n. 984), hic an frater fuerit, ambiguum est neque licet discernere, ex utrius praediis provenerint amphorae potissimum Mutinae et in Transpadana repertae, in quibus impressum est Ap. Pulchri XI 6695, 77 = I² 2345 = D. 8571. III 12010, 4. Pais Suppl. Ital. 1, 1077, 27. — Praeceptore usus est L. Ateio Philologo, qui etiam comes Appiorum fratrum in provincia (Achaia?) fuit Suet. de gramm. 10 (cf. quae adnotavit Robinson p. 17 sq.). — Theatrum Herculanei faciendum curavit, ut apparet ex loco, quo tt. 1. 4 reperti sunt. Ar[iminenses] vel Ar[elatenses] ei posuerunt t. 3 patrono ni fallor.

Appii huius filium naturalem putat Borghesi 1, 416 M. Valerium Messallam Barbatum Appianum consulem a. 12 a. C., adoptatum scil. a M. Valerio Messalla augure consule a. 53 a. C. Filiae Appii Pulchri alterius utrius videntur fuisse (Claudia), uxor (C.) Iunii Silani (consulis a. 17 a. C.?) (v. n. 1058), Claudia Ap. f., uxor (P. Sulpicii) Quirinii (n. 1059); cf. stemma iuxta propositum. — Huius fortasse liberta Clodia Appi l. Hospita II 1698 t. Tuccitanus; vel huius vel fratris libertus C. Clodius Appi l. Ga' VI 34955. Gr.

- 983 APPIUS CLAVDIVS PVLCHER. Inter testes senatus consulti facti de Mytilenaeis d. 30 m. Mai vel 29 m. Iun. a. 25 a. C. recensetur [Ἀπ]-
πίου υἱὸς Παλᾶ[τινᾶ] . . . IG 12, 2, 35 (c v. 11) = IGR 4, 33. Hunc filium
esse alterius utrius Appiorum Claudiorum, qui plerumque appellantur
'Appius maior' et 'minor', vix crediderim; immo ex loco, quo inter testes
senatus consulti memoratur, concludendum videtur eum senatorem gradus
superioris fuisse. Idem igitur ni fallor putandus est atque 'Appius minor',
C. Claudii Pulchri filius a patruo Ap. Claudio Pulchro consule a. 54 a. C.
adoptatus, qui ut a fratre naturali (consule a. 38 a. C.) distingueretur,

cognomen Pulcher in praenominis locum adscivisse videtur; cf. Suet. de gramm. 10 (p. 17 sq. ed. Robinson): (L. Ateium) praecepisse multis et claris iuvenibus, in quis Appio quoque et Pulchro Claudiis fratribus, quorum etiam comes in provincia (Achaia?) fuerit; ideoque in inscriptione epistylî propylaeorum Eleusine ab Ap. Claudio cos. a. 54 a. C. votorum et inceptorum restituendum videtur (ex sententia Mommseni) [Pulcher Claudius et Rex Mar[cius fec]erun[t et dedicaverunt] I² 775 = D. 4041; cf. Lommatzsch I² l. l. adnot. Libertini Annuario di Atene 2, 201 sqq. Robinson l. l. Münzer RE 14, 1581, 88. V. praeterea n. 982 et n. 984. Gr.

- 984 APPIVS (CLAVDIVS) PVLCHER nominatur in nummis aeneis originis incertae, qui in parte adversa praebent caput Appii cum inscriptione Ap. Pulcher pro cos., in aversa lupam cum gemellis adscripto C·CASSIVS·C·F·II VIR·CAC·DIF (vel DI·F) S·C·C·R (?) Imhoof-Blumer Monn. gr. 231, 17. Rec. gén. monn. gr. As. 1, 197, 77 (tab. 26, 25), ubi haud recte ad Sinopen referuntur; minus accurate Cohen I² 46, 84. Idem duovir reddit in nummis cuspis a. 27 a. C., in quibus post II VIR extant litterae C·I·C·F·C (vel G). Imhoof-Blumer n. 15. 16. Rec. n. 78 sqq. (de nummo musei Berolinensis cf. Klebs PIR¹ C 778). Nescio an solvi possit II vir c(oloniae) I(uliae) C(oncordiae) F(elicis) C(arthaginis). Quae coniectura sane satis incerta si recte se habet, Appius pro consule Africam rexit a. 27 a. C. Uter frater cognominis huius aetatis hic in censum veniat, ambiguum est; magis cogitaverim de Appio minore, quoniam fratrem natu maiorem Hispaniam pro consule rexisse paene certum videtur (v. n. 982).

Gr.

- 985 (APPIVS CLAVDIVS) PVLCHER, triumvir aere argento auro flando feriundo una cum Tauro et Regulo nummi aenei in parte adversa inscripti Pulcher Taurus Regulus, ceterum similes atque nummi (L. Aelii) Lamiae, (P.) Sillii, (C.) Annii (Pollionis) Babelon Monn. rép. 1, 358, 25—27. Grueber Coins 2, 75 sq., 4574—4578 = Mattingly Br. Mus. 1, 40 sq., 204—208. Willers Röm. Kupferpräg. 146, 180—182. Anno a. C. 8 hos triumviros monetales vindicat Mattingly, a. 12 vel 11 a. C. Willers incertis ex causis.

Ab hoc non diversus videtur Appius Claudius, qui adulterii cum Iulia Augusti filia commissi poenas pependit a. 2 a. C. Vell. 2, 100, 5. Filius fortasse P. Claudii Pulchri (n. 987). Ad libertos eius vel patris pertinent ni fallor tituli sepulcrales VI 4378 Claudia Appi l. Prima, ib. 37650 P. Clodius Ap. l. Memmius (aetate priores videntur tt. VI 15730. 15759 = I² 1282. 1284). — In hoc Claudiorum Pulchrorum stirps virilis videtur extincta esse.

Gr.

- 986 P. CL[AVDIVS] (vel CL[ODIVS] P[V]LCHE[R], [co]nsu[l], p[ortam] (Ostiensem orientalem) vetus]tate [c]orrupta[m] renovavit t. (mutilis) bis incisus XIV 4707 v. 4. Litteras primi fere p. C. saeculi exeuntis vel secundi ineuntis esse censet Wickert l. l. adn. (cf. XIV S. 2 p. 839), sed usque ad id tem-

pus Claudiorum Pulchrorum stirpem nobilem duravisse minime crediderim (Claudius Pulcher, cui rescripsit imp. Marcus *fragm. Vat.* 205, certe non fuit e gente patricia); immo putaverim veterem inscriptionem portae Ostiensis saec. II ineunte fere renovatam esse (versus priores duos tituli haberi posse pro inscriptione aetatis Sullanae in inscriptionem novam recepta monet Wickert XIV 4707 adn.). Quod si recte statuimus, Pulcher hic consulatum gesserit necesse est suffectus a. inc. sub finem liberae rei publicae; ab hoc fortasse non distinguendus P. Claudius Pulcher (Pulcro t.), consul, cui Nolani patrono t. posuerunt X 1250. Gr.

- 987 P. CLAVDIVS PVLCHER, P. f. Ap. n. Ap. pron. VI 1282 = D. 882 in vase alabastrino Aegyptio. Idem sine dubio Pulcher filius P. Clodii Pulchri (tribuni plebis a. 58 a. C.) et Fulviae Val. Max. 3, 5, 3. Parvulus puer cum pater occideretur (a. 52 a. C.) Asconius Milonian. p. 33 St. (nomine non posito). P. Clodius, optima in spe puer repositus M. Antonius (vitricus eius) ad Ciceronem ep. ad Att. 14, 13 A 2, cf. Cicero ib. B 4 (a. 44 a. C.). Quaestor, quaesitor, praetor, augur VI 1282. Propter aetatis rationes non potest ad praeturam pervenisse ante pugnam Actiacam. Praeterquam quod enervem et frigidam iuventam egit, perditio etiam amore vulgatissimae meretricis infamis fuit mortisque erubescendo genere consumptus est Val. Max. l. l. — Huius fortasse filius Appius Claudius Pulcher n. 985. — P. Clodius Pulchri (vel huius vel patris) libertus Felix, Clodia Pulc. l. Athenais VI 15735 = I² 1283. Gr.

- 988 Claudius Pyrrichus, trierarchus Liburnicarum in Corsica navium a. 69 iussu Decumi Pacarii interfectus est Tac. h. 2, 16. Idem nomen VI 15446 = D. 8039. St.

- 989 (Ti. Cl.) Pythocles, filius (Ti. Cl.) Polycratis Sicyonii Plut. v Arati 1. St.

- 990 TI. CLAVDIVS QVARTINVS, consul (suffectus) a. 130 ut videtur. Epistula eius non. Octubri[b.] a. 119 Ca[l]agor[r]i ad Pompaelonenses data II 2959 (1); ei positus est t. Lugdunensis a fine mutilus (hodie deperditus) XIII 1802 (2); ad eundem rettulerim fragmentum Ostiense XIV 4473, minus accurate VI 1567 (3); memoratur in s. c.^{to} Beguensi VIII 11451, melius 23246 (4), in dipl. mil. III p. 1979 = XIII 6495 (5); consulatus eius videtur indicari in fragmento actorum Arv. a. 130 VI 2083 (6).

Ti. Claud. Ti. fil. Palatina Quartinus t. 2. 4; . . . Ti. f. Pal. . . . t. 3; Claudius Quartinus t. 1. 5. dig. 48, 18, 1, 2; . . . Quarti . . . t. 6. — Eum origine Lugdunensem fuisse coniecit Dessau Herm. 45, 11 ex loco tituli 2 vix recte; potius fuit Ostiensis (cf. t. 3) vel Puteolanus (duovir cognominis Puteolis X 1783 = D. 5919; cf. Ritterling Fasti d. röm. Deutschl. 29; de Palatina Ostiensium aequae ac Puteolanorum tribu cf. Kubitschek Imp. Rom. trib. discr. 26. 28). — Cursum honorum exhibuerunt t. 2. 3. Tribunus militum legionis III Cyrenaicae, adlectus ab divo Traiano Parthico in

splendidissimum ordinem, quaestor urbanus, [VII vir epul]o (*suppl. Renier nescio num recte, fortasse fuit* [curi]oni), aedilis plebis, praetor, legatus pro pr. provinciae Asiae t. 2. Legatus divi Traiani Parthici et Imp. Caes. Traiani Hadriani Aug. (a. 117) [i]u[r]id[i]cus prov. Hispaniae citerioris Tarra[conensis] t. 2 d. 7 m. Oct. a. 119 t. 1. In t. 2 quae sequuntur, supplenda videntur iussu Imp. Hadriani Aug. [duci (vel potius praeposito vexillationum vel vexillationibus Lesquier L'armée Rom. d'Ég. 62) legionum II Traianae] fort(is) et III Cyre[naicae] (cf. Ritterling RE 12, 1290. 1486); t. 3 v. 2—4 sic fere restituerim: [legato pro pr. (an comiti?) Imp. Caes. T]raiani Ha[driani Aug. eodem t]empore iussu [eiusdem praeposito vexillationibus? legio]num secunda[e Traianae fortis et tertiae Cyrenaicae] His vexillationibus praepositus est ni fallor a. circiter 123, quo tempore 'bellum Parthorum in motu fuit' (vita Hadr. 12, 8; cf. Weber Hadr. 118 sqq. Ritterling l. l.). In t. 3 v. 5 cernitur sis ubi iussu ; quid subsit nescio; propter locum, quo t. 2 repertus est, fortasse cogitare licet de supplemento [leg. Aug. pr. pr. prov. Galliae Lugdunen]sis, ubi iussu [imp. eiusdem censum (vel dilectum) egit]. Consul suffectus cum [Ca?]ssio Agri . . . XIII k. [Apriles] a. 130 t. 6, si ad hunc pertinet. Legatus Aug. pro pr. Germaniae superioris d. 16 m. Oct. a. 134 t. 5. Rescriptum divi Hadriani ad eum Ulpian. dig. 48, 18, 1, 2. D. 15 m. Oct. a. 138 scribendo adfuit senatus consulto de nundinis saltus Beguensis t. 4. Gr.

- 991 **Claudius Quintianus**, epistrategus septem nomorum a. 131 vel paulo ante (γενόμενος) P. Oxy. 3, 486 (= Mitteis Chrest. 59), cf. 472, praef. p. 152. Cf. n. 973. St.

- 992 **TI. CLAVDIVS QVINTIANVS** (his nominibus usus est ut principalibus, sed vir sine dubio polyonymus aliquanto plura nomina gerebat, v. infra), consul a. 235, honoratur a Ti. Cl. Felice II viro amico t. Campano X 3850 = D. 1181. In consulatu: Ti. Claudius Quintianus VI 2009 = D. 466; Ti. Claud. Quint. . . . VI 2001; Κλα[ύ]διος Κυντιανός IGR 3, 1263; Quintin. De Rossi Inscr. chr. u. Rom. 1, 7, modo t. genuinus sit (cf. Diehl ILChr 2757 adn.), ceterum Quintianus in titulis fastisque (Πομπηϊανός και Κυντιανός fasti Theonis Alex. Chron. min. 3, 377, qui error fortasse inde explicari potest, quod Quintianus etiam Pompeiani cognomine utebatur). — L. Ti. Claud(ius) Aurel(ius) Quirina Quintianus titulus.

Ex nominibus apparet Quintianum descendisse a Claudio Pompeiano Quintiano eiusque uxore, filia L. Aurelii Veri Augusti ex Lucilla Augusta suscepta (v. supra n. 975). — Honores usque ad consulatum recenset titulus. Triumvir monetalis aere argento auro flando feriundo, quaestor candidatus, praetor, consul tit. ordinarius a. 235 cum Cn. Claudio Severo, qui et ipse genus ad imp. Marcum rettulit (cf. infra n. 1025) v. supra. Pontifex tit. Patricius sine dubio. Gr.

- 993 **Ti. Cl(audius) Quintilianus**, procurator Augusti (provinciae Daciae superioris) a. 157 *III* 836 t. *Porolissensis*. *Plane incertum num eiusdem* Cl. Quintiliani ancilla *significetur in t. Virunensi Carinthia* 1932, 25. *St.*
- IMP. CAESAR M. AVRELIVS CLAVDIVS QVINTILLVS AVGVSTVS.
- 994 **C. Cl[a]udius Rectus**, Recti filius, Aniensis, praefectus fabrum, procurator monetae; flamen provinciae Hispaniae citerioris t. *Tarraconensis II* 4206. *St.*
- L. CATILIVS SEVERVS IVLIANVS CLAVDIVS REGINVS.
- 995 CLAVDIVS RESTITVTVS, vir exercitatus et vigilans et quamlibet subitis paratus, in causa Caecilii Classici Plinio respondit *Plin. ep. 3, 9, 16. Idem videtur* Restitutus, ad quem Plinius scripsit *ep. 6, 17 (hunc litteris eruditum fuisse elucet ex Plinii verbis § 5. 6)*, neque diversus Restitutus facundus, patronus celeberrimus, cuius diem natalem (kal. Oct.) celebrat Martialis *epigr. 10, 87. Gr.*
- 996 **M. Claudius Restitutus**, Q. filius, Quirina, praefectus cohortis primae Gaetulorum, tribunus legionis VII geminae, procurator Augusti ad putandas rationes Syriae civitatum, ludi matutini, dioeceseos regionis Hadrumetinae et Thevestinae t. *Cirtensis VIII* 7039 = *D. 1437. St.*
- 997 **Ti. Cl(audius) Ruf....**, procurator Augusti (Pannoniae superioris) t. *Poetovionensis III* 4046, cf. p. 1746. *St.*
- 998 Claudius Rufinus. *Sic t. Smyrnaeus CIG 3178 = Ditt. Syll.³ 876; Cl. Rufinus vel C. Rufinus nummi; Rufinus Philostr., item nummi aliquot. Smyrnaeus tit. Philostr. v. soph. 2, 25, 1 p. 110 K., sophista, magister (L. Flavi) Hermocratis Philostr. l. l. Στρατηγός (Smyrnae) nummi Smyrnaei imperante Commodo (Mionnet 3, 237, 1334) et Septimio Severo et Elagabalo vel adeo Gordiano cusi (nisi pater et filius cognomines significantur) Br. M. Ionia p. 283—285. 287. 288. 291. 292. Macdonald Hunter. Coll. 2, 383, 230, cf. Münsterberg Num. Ztschr. 1912, 41. 42; 1915, 119; strategus Smyrnaeorum fuit, quamquam Severus et Antoninus immunitatem sophistis concessam ei confirmaverunt tit. — Idem fortasse Rufinus, ad quem dedit Phrynichus librum nonum τῆς σοφιστικῆς προπαρασκευῆς Phot. bibl. 150, 101a. Valde incertum, num idem sit Rufin[us], qui extruxit aedificium aliquod Smyrnae CIG 3171 = Wadd. 3, 12. St.*
- 999 Claudius Rufrianus, ὁ κράτιστος, maritus P[a]jedaniae Moderatae, pater filii cognominis t. *Thessalonicensis Ἀλήθεια d. 23 m. Sept. 1906, n. 11. 12, cf. 2. St.*
- 999a Claudius Rufrianus *νῖος v. eum qui praecedit. St.*
- Claudius Rufrius Plotinus v. *infra sub Rufriis.*
- CL(AVDIVS) VALERIVS RVFRIVS IVSTVS v. *infra sub Rufriis.*
- 1000 CLAVDIVS RVFVS memoratur inter nobiles ab imp. Septimio Severo occisos *vita Sev. 13, 1. Ex posteris eius ut videtur is qui sequitur. Gr.*

- 1001 Claudius Rufus, qui et Apollonius, Pisaeus, filius Claudii Apollonii Smyrnaei, e familia consularium, athleta periodonices *t. graecus urbanus IG 14, 1107 = IGR 1, 156. Vix idem, sed fortasse e maioribus eius* Tiberius Claudius Rufus, pancratiastes, honoratus *Traiani vel Hadriani temporibus* ab Eleis *Inscr. Olymp. 54 et a Smyrnaeis ib. 55. Cf. IG 14, 956* Κλ. 'Ροῦφος ὁ καὶ Υαφάριος ἀρχιερεὺς filius Κλ. 'Απολλωνίου τοῦ καὶ Εὐδοξίου τοῦ ἀρχιερέως (a. 313). *Cf. eum qui praecedit. St.*
- 1002 TI. CLAUDIVS RVFVS STATIVS MACEDO honoratur publice *t. Aquileiensi Brusin Scavi di Aquileia (1934), 79, 5 = Ann. ép. 1934, 233 (1); ei positus est t. VI 31703 (mutilus) deperditus (2).* — Ti. Claudius Ti. f. Palatina Rufus Statius Macedo *t. 1; . . laudius Ti. f. Pal. . . fus Statius Macedo t. 2.* — *Filius probabiliter* Ti. Claudii Secundini L. Statii Macedonis (n. 1015). X vir stlitibus iudicandis, tribunus militum (legionis nescio cuius) *t. 1. Gr.*
- M. Claudius Sabinus v. M. Claudius P. Vedius Antoninus Sabinus (*infra in Vediis*).
- 1003 TI. CLAUDIVS SACERDOS IVLIANVS memoratur in *t. VI 451 = D. 3619 (1), in actis Arv. a. 101 VI 2074 (2).* — *Plena nomina in t. 2.* Ti. Claudio Sacerdotae (*sic*) *t. 1.* — Consul suffectus d. 29 m. Dec. a. 100 cum L. Roscio Aeliano *t. 1.* Magister fratrum Arvalium a. 101 *t. 2. Fortasse pontifex vel flamen (v. supra n. 764sq.). Origine Graecus ni fallor* (Claudii Sacerdotes in titulis nummisque Asiae minoris quae dicitur non raro inveniuntur, *cf. IGR 3, 200. 492. 500. Bull. hell. 11, 347. Münsterberg Beamtenn. 161 = Num. Z. 45, 97).* *Gr.*
- 1004 Ti. Claudius Saethida Caelianus. *Tituli Messenii IG 5, 1, 512 (1). 1451 (2). 1455 (3); frustulum 1455 a, cf. Amer. Journ. Arch. 30 (1926), 361.* *Plena nomina t. 2. 3, in t. 1 e nominibus nihil extat praeter* αἰθ. δα ο[.]. Filius Claudii Hostilii et (Claudiae) *t. 3.* 'Αρχιερεὺς τῶν Σεβαστῶν διὰ βίου καὶ ἐλλαδάρχης ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀχαιῶν διὰ βίου *t. 1—3. T. 2 positus est* M. Aelio Aurelio Vero Caesari (*qui postea imperator Marcus*) intra a. 139 et 161. Pater (Ti.) Claudii Frontini (*supra n. 872*), avus (Ti.) Claudiorum Saethidae (Caeliani, *eius qui sequitur*) et (Frontini) Nicerati (*supra n. 873*) *t. 3.* — *Idem procul dubio intellegitur Paus. 4, 32, 2 Messenius aetate Pausania maior praedives (cf. t. 2 τὰ ἀναλώματα παραχόντος), ubi sane traditur Αἰθῖδα (emendavit Hitzig); ei tribuebatur statua, quae revera uni ex maioribus cognomini temporibus Philippi (V) regis Macedoniae posita erat. St.*
- 1004a TI. CLAUDIVS SAETHIDA CAELIANVS posuit una cum fratre imp. Vero a. 164 *t. Messenium III 495 (1); ei positus est publice t. Abellinas X 1123 = D. 1086 (2); memoratur in t. avi IG 5, 1, 1455 (3) Messenae reperto. Non ad hunc sed ad avum eius cognominem (qui praecedit)*

videntur pertinere tituli IG 5, 1, 1451 Messenius, ib. 512 Spartanus; cf. supra n. 872.

Plena nomina t. 1. 2. Κλαύδιος Σαιθίδας t. 3. — Ti. Claudii Saethidae Caeliani nepos t. 3. Claudii Frontini cos. filius t. 2. Ti. Claudii Frontini Nicerati (n. 873) frater t. 1. 3 natu maior, cum prior nominetur. Cursum honorum eius exhibet t. 2. X vir stlitibus iudicandis, tribunus militum legionis III Gallicae, [quaestor] provinciae [Sici]liae candidatus imp. Antonini et Veri Augustorum (intra a. 161—169), sodalis Hadrianalis, le[gatus pr. pr. provinciae alicuius proconsularis ut videtur, tribunus vel aedilis] plebis, praetor fid(ei)com[missarius], legatus legionis XI Claudia; augur. — Patronus coloniae (Abellinatum) t. 2. Gr.

1005 TI. CLAVDIVS SAETHIDA CETHEGVS FRONTINVS posuit Corneliae Quetulae (?) (*an Vetulae?*) nutrici t. sepulcralem (*hodie deperditum*) VI 16440 (1); ei (*puero vel adolescentulo*) positus est publice t. X 1124 = D. 1088 (2) *Abellinas*. — Ti. Claudius Quirina Sa[e]thida Cethegus Frontinus t. 2. Ti. Cl. Saetida Cetegus traditur t. 1. — Ti. Claudi Frontini cos. nepos, Ti. Claudi Frontini legati legionis filius t. 2; pater est Ti. Claudius Frontinus Niceratus n. 873, in quo vide. — Patronus coloniae Abellini t. 2. Gr.

1006 Claudius Sagitta, praefectus alae Petrianae, e Vitellianorum partibus, qui a. 70 in Africam confugit Tac. h. 4, 49. St.

1007 Claudius Sanctus, dux legionis XVI anno 70 a Novaesio in coloniam Treverorum transgredientis Tac. a. 4, 62, cf. Ritterling RE 12, 1764. St.

1008 CLAVDIVS SAPILIANVS, senator a. 275; epistula eius ficta vita Tac. 19, 3. Gr.

1009 C. Claudius Sardus, C. f. C. n., praefectus classis nescio cuius VI 3166 = D. 2675. St.

1010 CLAVDIVS SATVRNINVS, praetor sub divis fratribus Ulpian. dig. 17, 1, 6, 7. Filius videtur Ti. Claudii Saturnini n. 1012. Gr.

1011 Claudius Saturninus, iureconsultus, qui librum composuit singularem de poenis paganorum dig. 48, 19, 16; diversus a Venuleio Saturnino 48, 19, 15, qui praeterea saepissime in digestis adhibitus est. Errore igitur videtur dig. ind. auctor. 21 Venuleius (Saturninus) auctor perhiberi libri de poenis paganorum. Idem opinor Claudius Saturninus, qui scripsit librum de coronis Tertull. de cor. 7, cf. 10. 12. 13. St.

1012 TI. CLAVDIVS SATVRNINVS dedicavit Durostori t. III 7474 = D. 2475 cf. vol. 3 p. CLXXXVIII (1); memoratur in miliario Moesiaco Rev. arch. 2, 1915, 180 = Ann. ép. 1916, 65 (2). — Tib. Cl. Saturninus t. 1. 2; ceterum Claudius Saturninus. — Legatus (Aug. pr. pr.) Galliae Belgicae imperante Hadriano, qui epistulam ad eum scripsit fragm. Vat. 223, sub finem imperii Hadriani, ut licet colligere ex tempore legationis Moesiaca. Consul suffectus a. inc. Legatus Aug. pr. pr. (Moesiae infe-

rioris) sub Antonino Pio t. 1 a. 145 (*cum Antoninus dictus sit cos. IIII; trib. potes(tas) VII male ponitur pro VIII*) t. 2. Divus Pius ei rescriptit *Marcianus dig. 20, 3, 1, 2; 50, 7, 5 pr.* — *Nescio an idem sit Claudius Saturninus iurisconsultus (qui praecedit).* — *Filius huius fortasse Claudius Saturninus n. 1010.* — *T. fictus VI 31704 dis manibus Ti. Claudi Saturnini Ti. f. VII vir. epulon. potest minus accurate expressus esse ex antiquo.* Gr.

1013 Ti. Claudius Saturninus, Augusti libertus, procurator vicesimae hereditatum provinciae Achaiae VI 8443 = D. 1546. St.

1014 Ti. Claud(ius) Scirtus, Augusti libertus, procurator bybl(iothecarum vel bybliothecae) X 1739 = D. 1587. St.

1015 **Ti. Claudius Secundinus L. Statius Macedo.** *Tituli ei positi Aquileienses V 867 = D. 1339 (1). Brusin Gli scavi di Aquileia (1934), 77, 4 = Ann. ép. 1934, 232 (2). Fistula plumbea Portuensis XIV 2008 a = XV 7740 = D. 8686 (3). Plena nomina t. 1. 2. Cl. Secundinus t. 3. Ti. fil., Palatina t. 1. 2. Oriundus sine dubio Aquileia.* Primus pilus legionis IV Flaviae felcis, tribunus cohortis primae vigilum, tribunus cohortis undecimae urbanae, tribunus cohortis nonae praetoriae, primus pilus iterum, praefectus legionis II Traianae fortis, procurator Augusti vicesimae hereditatum, procurator provinciarum Lugdunensis et Aquitanicae, a rationibus Augusti t. 1. 2; rationalis imperante Antonino Pio t. 3, praefectus annonae t. 1. 2. Flamen divi Vespasiani (*Aquileiae*) t. 2. *Filius ni fallor* Ti. Claudius Ti. fil. Palatina Rufus Statius Macedo (n. 1002), fortasse et Ti. Claudius Ti. fil. Palatina Secundinus equo pub(lico) VI 1605 = D. 1316, uxor igitur fuerit Flavia Irene. *Potest idem fuisse L. Macedo tribunus (χ[ε]λ[ι]αρχο[ς]), qui imperatori Hadriano Colossis posuit Journ. Hell. St. 18, 90 = IGR 4, 869. Propinqui eius opinor Caesernii Statii Quinctii Macedones (supra n. 181—183) item Aquileienses.* St.

— C. C[L(AVDIVS)?] SECVNDVS v. supra n. 3.

1016 Claudius Senecio, liberto Caesaris patre genitus, adolescentulus decorus a. 55 adsumptus a Nerone in conscientiam Tac. a. 13, 12; eques Romanus, e praecipua familiaritate Neronis a. 65 particeps coniurationis Pisonianae ib. 15, 50 (*nomen per errorem traditur tullium*). 56. 58, occisus est ib. 70. St.

1017 **Tib. Cl(audius) Sere[nus]**, praefectus cohortis secundae Hispanorum, tribunus cohortis sextae civium Romanorum, [procurator] rationis p[r]ivat[ae] pro[v]inciae Asi[ae] et Phrygi[ae] et Cariae t. *Ephesius ineditus, ex schedis Inst. archaeol. Austr.* St.

1018 **TI. CLAVDIVS SERENVVS**, clarissimus vir, nominatur in fistulis aquariis urbanis XV 7429 (*cf. quae adnotavit Dressel*). Not. d. sc. 1925, 49. *Filius fortasse eius qui praecedit.* Gr.

- 1019 **Ti. Claudius Servilius Geminus**, (procurator) Nervae Augusti (provinciae) Sardiniae a. 96 *dipl. mil. III p. 861* (cf. p. 1967) = X 7890. Cf. *supra* n. 879. St.
- 1020 **Cl(audius) Severianus**, praefectus vehiculorum a. 214 VI 36899 (= 31338 a = D. 452). St.
- 1021 **Claudius Severus**, quem a. 69 Helvetii ducem legerunt Tac. h. 1, 68. St.
- 1022 **Claudius Severus**, philosophus peripateticus, magister Marci qui postea imperavit vita Marci 3, 3. *Eundem videtur significare M. Ant. et. 1, 14, 1. Vide infra* Cn. Claudius Severus Arabianus n. 1027. St.
- **CL(AVDIVS) SEVERVS**, clarissimus vir, IX 947; v. *infra* n. 1024.
- 1023 **C. CLAVDIVS SEVERVS** memoratur in titulis Rev. bibl. 36, 250, 1 = Ann. ép. 1927, 147 = SEG 7, 844 (1) Geraseno, IGR 3, 173 = Ditt. Or. Gr. 544 (2) Ancyran; in miliaris viae, quam imp. Traianus redacta in formam provinciae Arabia a finibus Syriae usque ad mare rubrum aperuit et stravit, a. 111 III 14149 42 (= Thomsen Zeitschr. Paläst. Ver. 40, 126 b). 14149 30 (= Thomsen 138 a). 14149 21 = D. 5834 (= Thomsen 143 a). 14149 19 (= Thomsen 146 a) (3—6), a. 114 Bull. tr. hist. 1904, 6, 2 = Brünnow-Domaszewski Arabia 2, 312 = Thomsen 71 a. Bull. 16, 22 = Brünnow 2, 316 = Thomsen 87 a. Bull. 20, 28 = Brünnow 2, 317 = Thomsen 90 (7. 8. 9); in miliaris viae, quae Gerasa Pellam ducebat, III 14176 2 (supplendum co[s.] V[I]). 3. 5 = Thomsen n. 215. 216. 218 a. Rev. bibl. 36, 255, 9 = Ann. ép. 1927, 151 (10—13). *Tria nomina exhibent vel exhibuerunt miliarii*; [Κ]λαύδιος Σεουήρος t. 1; Κλ. Σεουήρος t. 2. — C. Iulius Severus nobilis Galata (consul circa a. 139) dicitur ἀνεψιὸς ὑπατικῶν Ἰουλίου τε Κοδράτου (cos. II a. 105 ut opinor) καὶ βασιλέως Ἀλεξάνδρου καὶ Ἰουλίου Ἀκύλου (cos. suff. a. 110) καὶ Κλ. Σεουήρου t. 2. *Ceteri in hoc t. nominati cum oriundi fuerint ex regionibus ad orientem versis, idem de Severo statuendum videtur; quae ratiocinatio vel inde confirmatur, quod et nepos ut videtur eius in t. Ephesi posito praedicatur ἐξοχος Ἑλλήνων* (v. *infra* n. 1024) et ei aliisque Severi posteris in Phrygia et Paphlagonia praedia fuerunt honoresque tributum sunt (v. n. 1024. 1028, cf. praeterea t. T. Cl(audii) Severi irenarchae Hadrianopolitani IGR 3, 1458).

Legatus Aug. pro pr. provinciae Arabiae (primus post Arabiam provinciam factam) t. 1. 3—13 a. 111 t. 3—6, a. 112 t. 10—13, a. 114 t. 7—9 (cf. Thomsen 76 a. 81 a), a. 115 t. 1; [ὑπ]ατικός t. 1: itaque ante a. 115 cum etiamtum provinciam regebat, absens fasces gesserit necesse est. Unde idem ni fallor statuendus est ius Severus, consul suffectus cum T. Settidio Firmo ultimis mensibus a. 112 fasti Ostienses Calza Not. d. sc. 1932 tabula 2 v. 32 cf. XIV 4543 (fieri posse ut littera, quae ante IVS praecedit, D fuerit, mihi adfirmavit Wickert). Consularis t. 1. 2. —

Huius puto filius Cn. Claudius Severus Arabianus (n. 1027): apparet patrem filio in provincia Arabia nato cognomen Arabiano imposuisse. Propinquus C. Iulii Severi t. 2 v. supra (ἀνεψιός vocabulum propria vi usurpari vix crediderim). Gr.

- 1024 CN. CLAVDIVS SEVERVS, consul II a. 173, honoratur publice titulis Pompeiopolii Paphlagoniae rep. D. 8832 = Ditt. Or. Gr. 546 cf. p. 552 (minus accurate IGR 3, 135 cf. 1447) (1) posito a. 178 aerae Pompeiopolitanae = a. 172/173 p. C. ut videtur; paene gemellis (mutilis) Bull. hell. 27, 325, 30 (2) et IGR 3, 1448 (3) posito post mortem imp. Marci; memoratur in titulis (iam imminutis) item Pompeiopolitanis Bull. hell. l. l. 327, 32 (4), IGR 3, 1446 (5) inter se similibus, qui positi sunt imperante Commodo (tertii tituli congruentis Bull. hell. 327, 33 principium deest). Denique videndum an huic adscribendus sit t. mutilus eodem loco inventus IGR 3, 134, de quo t. vide supra n. 843. — Ipse dedicavit Ἑρμ[ῆ . . .] t. Atticum (iam mutilum) IG 2/3², 4780 (6), quem ponendum curavit Ti. Claudius Herodes orator celeberrimus (ad Cn. Claudium Severum rettulit t. Kirchner manifesto recte). — Ad eundem rettuli (Wien. St. 24, 261 sqq.) titulum Ephesium (hodie acephalum) partim prosa oratione partim versibus conceptum, quo Σεουήρον [τὸν π]ροσ[τάτη]ν (i. e. patronum, cf. v. 15 οὐνεκα προστασίας) honorat Ἀδριανὸς Μούσαισι μέλων Inscr. Br. Mus. 3, 2, 188, 539 = Kaibel Epigr. gr. 888 a (7).

In consulatu altero: Cn. Claudius Severus IX 4970 = D. 6559. XI 7555 = D. 1886; Cn. Cl. Se . . . VIII 18068; . . . dius . . . XIV 4746; ceterum Severus in titulis fastisque. — Tria nomina extant vel extabant t. 1—5; . . . Κλαυ . . . t. 6; Σεουήρος t. 7 v. 14; Σεουήρος <δ> Κλαύδιος Dio 79, 5, 4; Κλαύδιος Σεβήρος Galen. vol. 14, 653; Σεβήρος Galen. reliquis locis. Philostr.

Filius sine dubio Cn. Claudii Severi Arabiani cos. a. 146 (n. 1027). Nescio an honores eius minores recensiti fuerint in t. IGR 3, 134, v. supra n. 843. Consul (ὑπάτος μὲν ὢν, fortasse minus accurate pro ὑπατικός) Galen. περὶ τοῦ προγινώσκειν c. 4 (14, 613), suffectus non post a. 163 (circa a. 162 Galenus Romam venit, a. 164 (Ceionius Civica) Barbarus, qui simul cum Sergio Paullo et Severo anatomicis dissectionibus a Galeno explicatis interesse solebat, in orientem profectus est; v. supra n. 602). Ὑπατικός t. 7; ἀνὴρ ὑπάτος Philostr. v. soph. 2, 10, 4 p. 93 K.

Videtur bis matrimonium inisse; quod enim Hadrianus qui posuit t. 7 eum praedicat ut Οὐμμιδίου Κο[δράτου] πατέρα (v. 3 sq.), κλεινοῦ Κοδράτοιο φίλον πατέρα (v. 12), id inde videtur explicandum esse, quod filius Severi ex matrimonio priore natus adoptatus erat a (M.) Ummidio Quadrato (cos. a. 167). Imp. Marci filiam nescio quam uxorem (alteram) duxit (cf. Herodian. 1, 2, 2 τὰς τε θυγατέρας ἐν ὥρᾳ γενομένας ἐξέδοτο ἀνδράσι τῆς συγκλήτου βουλῆς τοῖς ἀρίστοις), fortasse Anniam Galeriam

Aureliam Faustinam (supra A 714; neptis Severi nomina gerebat *Anniae Aureliae Faustinae*, v. infra n. 1028). Γαμβρός Αὐτοκράτορος Καίσαρος Μ. Αὐρηλίου Ἀντωνεῖνου Σεβ. t. 1—3 (t. 3: [Αὐτο]κράτο[ρος Καίσαρο]ς θε[οῦ] κτλ.); cf. t. 6. Dio l. l.; in t. 7 v. 4 extat κηδεσ[τήν τε] τῶν θειοτ[άτων αὐτο]-κρατ[όρων], v. 12 sq. ᾧ βασιλεῖον Ἀρμονίη θάλαμον πῆξαι ἐπ' εὐγαμίη. *Eum has nuptias celebrasse ante consulatum alterum apparet ex t. 7.* Consul II t. 1. (2). 3. 6 ordinarius a. 173 cum Ti. Claudio Pompeiano II v. supra (iterationis nota adest VI 2382. VIII 18068. IX 4970. XI 7555. XIV 4565. Bull. ant. Fr. 1933, 201, in *fastorum laterculis cunctis*). Pontifex t. 1—3. 7. A. 176 imperatorem Marcum Athenas comitatur Philostr. v. soph. 2, 10, 4. Marco superstes fuit cf. t. 3. 4. 5. — Ἐξοχος Ἑλλήνων, πρόκριτος Αὔσονίων t. 7 v. 11. Πάτρων καὶ κτίστης civitatis Pompeiopolitanorum t. 1—4. (5), cf. n. 843; ἐφηβείαν Pompeiopolis instituit t. 4. 5.

Ex Marci filia videtur genuisse Ti. Claudium Severum Proculum cos. a. 200 (n. 1028). *Annia Faustina*, τοῦ Σεουήρου (τοῦ) Κλαυδίου καὶ τοῦ Ἀντωνεῖνου τοῦ Μάρκου ἀπόγονος Dio 79, 5, 4 (v. supra A 714; *stemma* vol. 1 p. 130). — In Aristotelis philosophia versatus Galen. περὶ τοῦ προγιν. c. 4 (14, 613 K.); *notabile patrem quoque eius philosophiae peripateticas operam dedisse* (cf. n. 1027). Galenus anatomicen ei demonstrat ib. c. 4. 5 p. 613. 629; Galenum imp. Marco commendat ib. c. 8 p. 647; de morbo Sexti (an Sex. Quintilii Condiani cos. a. 180?) Galenum consulit ib. c. 10 p. 653—656 K. Eius iudicium de Hadriano Tyrio sophista Philostr. l. l. Idem Hadrianus ni fallor ei dedicavit statuam in templo Dianae Ephesio t. 7 (cave auctorem carminis cum viris doctis nonnullis eundem putes atque imp. Hadrianum; cf. Wien. St. l. l.). — *Ad hanc domum videtur pertinere* Vitalis Cl. Severi clarissimi viri servus [p]e[cuarius] IX 947 t. *Aecanus* (Apuliae). Gr.

- 1025 CN. CLAVDIVS SEVERVS, consul ordinarius a. 235 cum Ti. Claudio Quintiano. In consulatu: Cn. verus VI 2009 = D. 466; Κλαύδ . . . Σεουήρος IGR 3, 1263; Cn. Claudius S. Ber. Ak. Berl. 1931, 836 (si titulum recte ad a. 235 revocat Wickert); Cl. Severus IX 3342 a (nisi pertinet ad a. 200); ceterum Severus in titulis fastisque (Πομπηϊανὸς καὶ Κυντιανὸς fasti Theonis Alex. Chron. min. 3, 377, cf. supra n. 992). Filius probabiliter Ti. Claudii Severi Proculi cos. a. 200 (n. 1028). Nota consules ambo a. 235 ab imp. Marco originem traxisse. Gr.

- 1026 TIB. CL(AVDIVS) SEVERVS, vir clarissimus, imp. Diocletiano dedicavit t. VI 1119 a intra a. 293 et 295 p. C. Idem fortasse in signaculo X 8059, 114. Gr.

- 1027 CN. CLAVDIVS SEVERVS ARABIANVS, consul a. 146. In consulatu: Cn. Claudius Severus VI 678. 1008. IG 14, 1084 = IGR 1, 144. Cn. Claudius Seve . . . fragmentum fastorum Ostiensium Calza Not. d. sc. 1934, 256

tab. 7 v. 10; Arabianus XV 3863 in amphora; Κλαύδιος fasti Theonis Alex. Chron. min. 3, 375; ceterum Severus in titulis fastisque.

Filius videtur C. Claudii Severi, natus intra a. 111 et 115, cum pater provinciam Arabiam regebat (v. supra n. 1023). Consul ordinarius a. 146 cum Sex. Erucio Claro II v. supra, deinde (kal. ? Mart.) cum Q. Licinio Modestino, ut concludere licet ex fastis Ostiensibus (v. 11. 16). Idem sine dubio Claudius Severus, cui commendat Cornelius Fronto (cos. a. 143) gravitatem auctoritatemque eius praedicans Sulpicium Cornelianum, qui causam apud eum dicturus sit Fronto ad am. 1, 1 p. 172 N. = 1 p. 282 sq. Haines (Cornelianus 'citavit ad accusationem nostri ordinis virum' p. 286 H.). Quo munere praeditus Severus ius dixerit, nescimus; vide an fuerit praefectus urbi. Eundem esse Severum proconsulem Asiae oriundum ex Phrygia superiore memoratum ab Aristide or. 50 p. 428 sqq. K., putaverunt nonnulli, sed magis cogitaverim de C. Iulio Severo, in quo vide.

Ab hoc vix diversus Claudius Severus, quem Marcus Caesar peripateticae studiosus audivit vita Marci 3, 3 (v. n. 1022): id quod eo quoque confirmatur, quod Cn. Claudium Severum imp. Marci generum, filium sine dubio consulis a. 146, item Aristotelis disciplinae operam dedisse testatur Galenus (v. supra n. 1024). Vulgo ad Severum hunc refertur locus vix sanus Marc. εἰς ἑαυτὸν 1, 14 παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου (αὐτοῦ l. Darmstad.) Σεουήρου τὸ φιλοκίειον καὶ φιλόληθες καὶ φιλοδίκαιον καὶ τὸ δι' αὐτοῦ (αὐτῶν vel αὐτὸν traditur) γινῶναι Θρασέαν, Ἑλβίδιον, Κάτωννα, Δίωνα, Βρούτον κτλ. (Οὐήρου pro Σεουήρου coniecit post alios H. Schenkl Wien. St. 34, 92 sqq.; in editione p. XXVI 1; BphW 1916, 333 sq. parum probabiliter). Num idem memoretur εἰς ε. 10, 31 (καὶ Ξενοφῶντα ἰδὼν Κρίτωνα ἢ Σεῦρον φαντάζου), omnino incertum. — Ex posteris huius videtur Claudius Arabianus n. 786.

Gr.

- 1028 TI. CLAVDIVS SEVERVS PROCVLVS, consul ordinarius a. 200 cum C. Aufidio Victorino. In consulatu: Ti. Claudius Severus VI 1054. 2004. XIV 252 cf. p. 614 (= D. 6176). 4562, 2. Not. d. sc. 1915, 39 = VI 39426; Tib. Cl. Proculus III 8237; Ti. Claud XIV 4560, 1 b; Proculus XIII 7282, ceterum Severus (in fastis ms. cum imp. Severo confunditur).

Filius sine dubio Cn. Claudii Severi cos. II a. 173 (n. 1024), nepos imp. Marci. Vix hic intellegitur Herodian. 4, 6, 3 (Ἀντωνίνος) τὴν τε Κομόδου ἀδελφὴν (scil. Cornificiam) — — — ἀπέκτεινεν, αἰτίαν ἐπαγαγὼν ὡς δακρυσάσῃ παρὰ τῇ μητρὶ αὐτοῦ ἐπὶ τῷ τοῦ παιδὸς φόνῳ. — Pater nī fallor Cn. Claudii Severi cos. a. 235 (n. 1025). — Ad hunc pertinere videntur tituli eruti in confinio Phrygiae et Pisidiae Ramsay Cities and Bishoprics 291, 129 = IGR 4, 890 dedicatus ὑπὲρ — — σωτηρίας Σεβήρου καὶ Φαυστεινῆς, Ramsay 290, 127 = IGR 4, 889 positus a. 207/208 ὑπὲρ — — σωτηρίας Ἀννίας Φαυστεινῆς καὶ Τιβερίου Κλαυδίου. Severum hunc Anniam

Faustinam, Ummidia Cornificiae Faustinae filiam, in matrimonium duxisse et ex ea suscepisse Anniam Aureliam Faustinae recte puto statuit Ramsay l. l.; v. supra A 709. 710; stemma proposuit Stein supra vol. 1 p. 130. Gr.

- 1029 Cl(audius) [Sil]vanus, praefectus legionis secundae Parthicae piaie felicis fidelis aeternae a. 249 t. *Albanus Not. d. sc. 1913, 52 = Ann. ép. 1913, 219.* St.

- 1030 CLAVDIVS SOLLEMNIVS PACATIANVS honoratus t. *Durae rep. Excav. at Dura-Europos, Prel. Rep. 4, 72, 169 (tab. XV 2) = SEG 7, 333 = Ann. ép. 1933, 227 (1), una cum filio t. Bostreno III 94 cf. p. 969 (2). Idem videtur memorari in actis lud. saec. a. 204 Not. d. sc. 1931, 345 (tab. 10) v. 86 (3), VI 32334 v. 8 (4), cf. Gagé Mél. d' arch. 51, 78.*

. . . . νιος Πακατιανός (*nomina partim erasa*) t. 1; Cl. Sollemnius Pac t. 2; Claudius Pacatianus t. 3; C atianus t. 4. — *Origine eum Gallum fuisse ex nomine Sollemnius more Gallorum a cognomine derivato probabiliter suspicatur Dessau Herm. 45, 12. Recensetur inter pueros (clarissimos), qui ludis saecularibus a. 204 carmen cecinerunt t. 3; idem ni fallimur nominatur inter pueros, qui ludis eisdem Troiam luserunt (cf. Premerstein Wien. St. 22, 148. Gagé l. l.) t. 4. [Legatus] Aug. pr. pr. (Arabiae) vir clarissimus t. 2 sub Severo Alexandro, ut apparet ex agnomine [legionis] I[I]I C[y]r(enaicae) Severianae [Alexandrianae]. 'Ο λαμπρότατος ὑπατικὸς t. 1, i. e. legatus Aug. pr. pr. consularis Syriae Coeles ut videtur; antea aut fasces gesserat suffectus a. inc. aut adlectus erat inter consulares. — Pater C[laudii] Marini t. 2; v. supra n. 929.* Gr.

— M. CLAVDIVS (?) SQVILLA GALLICANVS v. M. Gavius Squilla Gallicanus.

- 1031 Tib. Cl(audius) Stasithemis, pater Tib. Cl(audii) Attali viri clarissimi, frater ut videtur Ti. Claudii Telemachi TAM 2, 1, 280 t. *Xanthius. V. infra n. 1037.* Gr.

- 1032 TIB. CL(AVDIVS) STASITHEMIS, ὁ κρᾶτιστος συνκλητικός, Ti. Claudii Telemachi (n. 1037) et Ti. Claudiae Arsasis filius, memoratur in t. *parentum TAM 2, 1, 194 Sidymis rep.* Gr.

- 1033 CLAVDIVS STRATONICVS honoratur publice t. *IGR 4, 570 (1) Aezanitico, memoratur in t. Bonnensi ab uxore posito Bonn. Jahrb. 135, 7, 6 (2).* — Κλ. Στρατόνικος t. 1. Cl. Stratonicus t. 2. — Aezanis oriundus t. 1, quem posuit ἡ πατρίς (Stratonici nescio qui memorantur in t. *Aezanitico mutilo Wadd. 3, 838*). Legatus Augusti legionis I Minerviae piaie fidelis t. 2. Consul t. 1 suffectus a. inc. saec. II labentis (Cl. Apollinaris, quo Aezanis strategii officio iterum fungente t. 1 positus est, videtur idem atque Claudius Apollinaris Aurelianus, qui nominatur inter legatos a. 195 (?) ad Septimium Severum missos IGR 4, 566 cf. D. 8805, supra n. 783). 'Ο μέγας εὐεργέτης καὶ σωτὴρ καὶ κτίστης τῆς πόλεως (Aezanitarum) t. 1. —

Fla(via) Tiberina uxor t. 2. *Ad eandem domum potest pertinere* [T]ῖβ.Κ. ΣΤΡΑΤΩΝΕΙΚΟΣ IGR 3, 162 = *Iourn. Hell. St.* 44, 29 t. *Ancyranus.* Gr.

— TL CL(AVDIVS) SVBATIANVS PROCVLVS v. in *Subatianis.*

1034 CLAVDIVS SVLPICIANVS, homo nobilis, ab imp. Septimio Severo occisus *vita Sev.* 13, 4. *Pater ni fallor eius qui sequitur. Eundem esse T. Flavium Sulpicianum socerum imp. Pertinacis iure ut opinor coniecit Marini; v. infra sub Flaviis.* Gr.

1035 CL(AVDIVS) SVLPICIANVS, unus ex pueris patrimis et matrimis senatorum filiis, qui d. 17 m. Mai a. 183 Arvalibus ministraverunt VI 2099 II 17 sq. *Filius videtur eius qui praecedit.* Gr.

— TI. CL(AVDIVS) SVLPICIUS IVLIANVS v. *infra sub Sulpiciis.*

1036 IMP. CAESAR M. CLAVDIVS TACITVS AVGVSTVS. *Sic in titulis nummis papyris; ceterum Tacitus; Aurelius Tacitus vita Aureliani* 41, 4 *manifesto errore. Nummi RIC* 5, 1, 319—348, *Alexandrini ap. Vogt* 1, 217 sq.; 2, 163.

(A Cornelio Tacito rerum scriptore originem traxit *vita* 10, 3 *absurde.*)

Frater M. Anni Floriani (*supra* A 649), qui postea imperavit *vita* 9, 6; 13, 6; 14, 4; *Prob.* 13, 3. *Vict. Caes.* 36, 2. *Pol. Silv. p.* 522 M., cf. *vita* 15, 1; *Prob.* 10, 8; 11, 3; alio patre natus *vita* 17, 4 (germanus *ib.* 14, 1 male); sed nulla omnino parentela videntur coniuncti esse, cf. *Hohl Klio* 11, 202 sq. 310 sq. Interamnae solum proprium *vita* 15, 1. Mense Septembri natus est *vita* 13, 6. Natus a. 200, cum annos agens septuaginta quinque dicatur imperator electus *Zonar.* 12, 28. Consul ordinarius a. 273 cum Iul(io) Placidiano VIII 18844. *fasti*; consularis *vita* 4, 1; e consularibus *Vict. Caes.* 36, 1. Princeps senatus *vita* 4, 1. 3; 8, 4; *Aurel.* 41, 4. Aureliano occiso post interregnum Tacitus in Campania degens (*vita* 7, 5. *Zonar. l. l.*) a. 275 senex (*vita* 4, 3; 6, 7; 8, 5. *Zonar. l. l.*, v. *supra*) imperator a senatu creatus et a praetorianis agnitus est *vita* 3—8; *Aurel.* 41, 15; *Prob.* 7, 1. *Vict. Caes.* 36, 1. *Zonar.* Mense Septembri imperator factus est *vita* 13, 6; *vix recte, v. infra.* (Acta senatus a. d. VII kal. Oct. *vita* 3, 2 non minus conficta sunt quam a. d. III non. Febr. v. *Aurel.* 41, 3.). Postquam Gothos, qui a Maeotide in Pontum et usque ad Ciliciam eruperant, devicit, ipse a militibus interemptus est *vita* 13 (cf. *Prob.* 13, 3). *Zos.* 1, 63. 65, 1. *Zonar.*; ut alii dicunt morbo periit *vita* 13, 5; febris *epit. de Caes.* 36, 1; absumptus fataliter *vita Probi* 10, 1, cf. *Car.* 3, 7. *Eutr.* 9, 16, Tyanae *Vict. Caes.* 36, 2. *cons. Const., Chron. min.* 1, 229; apud Pontum occisus *chronogr. a.* 354 *Chron. min.* 1, 148. *Euseb.-Hieronym. chron.* 264. *Ol. p.* 223, e) H.; *arm. p.* 227 K.; *Syncell.* 749; ἐν Τζαννικῇ τῆς Πόντου *Malal.* 301 (cf. *Enßlin Phil. Woch.* 1933, 784); apud Tarsum *epit. l. l.*, confundens eum ut videtur cum Floriano.

Consul II ordinarius a. 276 cum Aemiliano XIII 6733 = D. 7079. *fasti.* Sed in nummis aliquot dicitur consul III (*RIC* 338 sq.), ut

susplicari cogamur eum, postquam imperium adeptus sit, per postremos anni 275 menses consulem iterum fuisse. Certe igitur a. 275 imperare coepit. Imperavit menses circiter sex *vita* 13, 5; 14, 5; 16, 1. *Eutr. l. l. Hieronym. cet. l. l., cf. Chron. min.* 1, 443. 642; 2, 500; 3, 414. 417. 421. 436; nondum septem menses compleverat Zonar. (secundum alios duo annos *ib.*; significantur anni tribuniciae potestatis); ducentos dies *epit. de Caes. Vict. Caes.*; menses octo dies duodecim *chronogr. a.* 354 *l. l.*, quibus in numeris potest inclusum esse spatium interregni, si ullum fuit, inter Aurelianum et Tacitum. Nam hoc interregnum sex septemve menses duravisse qui *produnt vita* 1, 1; 2, 1. 6; *Aurel.* 40, 4. *Vict. Caes.* 36, 1. *epit. de Caes.* 35, 10 eos id cum Taciti imperii tempore confundere apparet. Tribunicia potestate II a. 276 (vel inde a d. 10 Dec. 275). Gothicus maximus. Liberi eius multi extiterunt *vita* 16, 4. Uxor memoratur *ib.* 11, 6.

Mense Oct. vel Nov. a. 275 (certe post mensem Augustum) mortuus videtur esse Aurelianus, quo interfecto interregnum fuisse traditur; nummi autem Alexandrini Taciti et papyri cum annum non nisi primum praebeant, sequitur ut finis imperii eius esset ante mensem Septembrem a. 276; quocum convenit, quod complures papyri scriptae sunt mense Iunio a. 276 eo imperante aut certe nuntio mortis eius nondum in Aegyptum allato; atque ne is quidem, qui ei successit, Annius Florianus, qui menses circiter duo imperavit, post m. Augustum a. 276 obiit. Ergo si recte traditum esse sumimus sex septemve menses Tacitum tenuisse imperium, imperator nuncupatus est fere m. Nov. vel Dec. a. 275, occisus m. Iunio a. 276. Cf. quae de ratione temporis disputavi *P. Arch.* 7, 46 sq. 50; de vitae Taciti fide historica quae est nulla *Hohl Klio* 11, 177—229. 284—324.

St.

— Cl(audius) Tebens (?) v. Cl(audius) Teres n. 1039.

1037 TI. CLAUDIVS TELEMACHVS honoratur publice una cum uxore t. *Sidymentsi* (cuius tantummodo partes aetatem tulerunt) TAM 2, 1, 194 = IGR 3, 581 (1); ipse fratris filio posuit t. TAM l. l. 280 = IGR 3, 613 (2) *Xanthium*; propinqui eius ei posuerunt post mortem t. (iam mutilum) TAM l. l. 279 (minus recte IGR 3, 614 cf. 1517) (3) *ib. rep.* Idem memorari videtur in titulis *Sidymentsibus* TAM 175 = IGR 3, 582 (4). TAM 176 (5) cf. *infra*. Non ita certum, utrum ad hunc an ad unum e maioribus eius pertineant tituli *Xanthii* TAM 273 (mutilus) (6), inter se plane similes *ib.* 301—304. 306 (= IGR 3, 622—626). 305 (7—12).

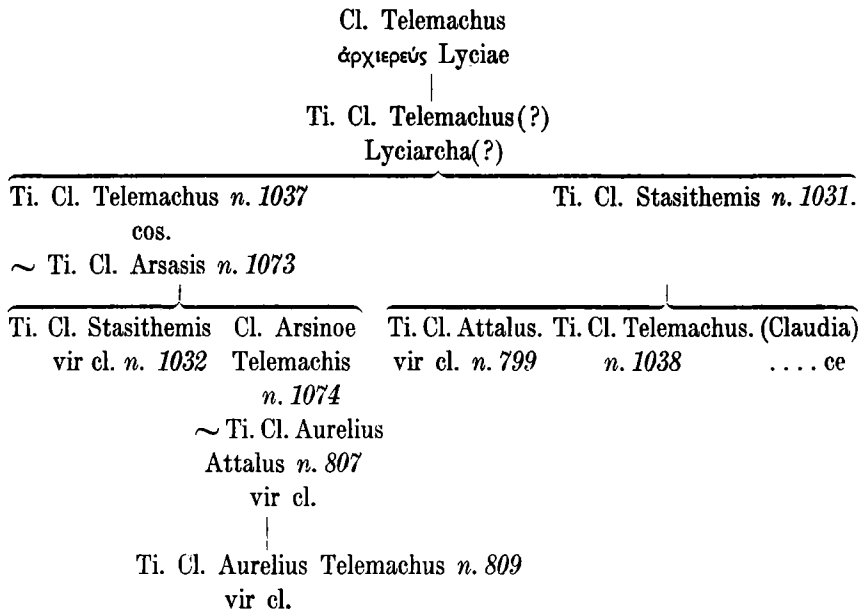
Tria nomina extant t. 1. 3—5. 7—12; [K]λ. Τηλέμαχος t. 2. — Ζάνθιος καὶ Σιδυμέως t. 1. 4; πολεΐτης καὶ εὐεργέτης (*Sidymsis*) t. 1 cf. 4. Ex maioribus eius Claudius Telemachus ἀρχιερεὺς (τοῦ Λυκίων ἔθνους) temporibus Traiani IGR 3, 739 I; item inter maiores eius fuisse videtur nobilis Lycius Ἀρταπάτης Στασιθέμιος, qui floruit antequam Lycia in formam

provinciae redacta est, TAM 2, 1, 261 (minus plene et accurate S. Ber. Ak. Berl. 1865, 611 = IGR 3, 635). Tib. Cl. Telemachus Lyciarcha, qui memoratur in titulis 7—12, utrum pater eius fuerit de quo agimus an is ipse, diiudicari nequit, cum de aetate titulorum non constet. Complures Telemachi, ex quibus unus Lyciarchae filius praedicatur, commemorantur in t. (mutilo) TAM 273 = IGR 3, 629 Xanthio, qui si non totus tamen ex parte versibus conceptus est. Aetas Telemachi eius de quo agimus inde fere definitur, quod sine dubio idem est atque Claudius Telemachus, quem temporibus Septimii Severi possessionem aliquam emisse tradit Paulus l. primo decretorum dig. 4, 4, 38 pr. Notandum praeterea Telemachi et generum et nepotem altero nomine gentilicio Aurelii uti, quod nomen post constitutionem Antoninianam in familiam inductum esse consentaneum videtur. Unde probabiliter idem putandus, qui redit in titulis 4. 5; nam t. 4 scriptum esse imperante Commodo cum propter cognomina Εὔσεβης Εὐτυχής imperatoris (cuius nomen erasum est) tum inde coniecerim, quod Lycii nobiles in hoc t. commemorati praeter Telemachum civitate Romana carent. In t. 5 eodem tempore posito atque t. 4 inter centum et unum senatores Xanthios duo tantum Aurelii reperiuntur.

Telemachum lato clavo nondum accepto summos in patria honores gessisse (id quod immerito negat Pallu de Lessert Bull. ant. Fr. 1903, 278 sq.) aperte indicant verba ἐν πολλοῖς ἀνδραγαθήσαντα πρότερον (scil. ante quaesturam) t. 1. Lyciarcha sub Commodo ut videtur (v. supra) intra a. 185 et 192 proconsule C. Pomponio Basso Terentiano t. 4, ubi nomen Telemachi in litura repositum est nescio qua de causa, neque enim memoriam eius damnatam esse statuendum est, ut apparet ex t. 3 post mortem posito. Princeps gerusiae Sidymorum t. 5. Quaestor Achaiae t. 1. Honores urbani in t. 1 excidisse videntur scil. relati loco non suo. Σεμνότατος πρεσβευτής (= legatus proconsulis pr. pr.) [Ἀχα]ίας (corrigere Ἀσίας) καὶ ὁ οἰκιστὴς Λαοδικέων, Ἱεραπολῆτων t. 1 (Ἀχαίας quod errore scriptum sit pro Ἀσίας, erasum esse neque vero postea vocem Ἀσίας restitutam observat Kalinka); Laodiceam (ad Lycum) et Hierapolim eum instauravisse imperante Pio, cum terrae motu concidissent, minus recte ut opinor statuerunt viri docti (velut Ramsay Jahresh. 27 B. 252). Λογιστής (i. e. curator) Κ[αλ]λατιανῶν πόλεως Μυσ[ί]ας (praetorius puto) t. 1. Honores reliqui, qui recensiti fuerunt in t. 1 perierunt. Consul suffectus a. inc. Ὁ λαμπρότατος ὑπατικός t. 1 (in titulo ipsius et uxoris); ὁ ἀρίστης μνήμης λαμπρότατος ὑπατικός t. 3. Proconsul Africae t. 3 saec. III primis de cenniis ut putaverim.

Uxor eius Tib. Claudia Arsasis t. 1; liberi Tib. Claudius Stasithemis, Claudia Arsinoe (Telemachis), nepos Tib. Claudius Aurelius Telemachus ib. In t. 3 supplerunt editores Τιβέρι[οι] Κλαύδιοι [κ]αὶ Τηλέμ[αχος καὶ] κὴ τὸν [ἐαυτῶν πάππον] nescio num recte; elucet enim ex

t. 1 Telemacho non nisi unum nepotem fuisse; quare potius de tali supplemento cogitaverim quale est Τιβέρι[οι Κλ]αύδιοι Ἀτταλος καὶ Τηλέ-
μ[αχος καὶ] κῆ (*vix* [ὑπατι]κῆ) τὸν [ἐαυτῶν θεῖον] *cf. t. 2, quem*
[Κ]λ. Τηλέμαχος ὁ θεῖος posuit Tib. Cl. Attalo Tib. Cl. Stasithemidis
filio. *Stemma fortasse tale fuit:*

Gr.

1038 Ti. [Claudius] Telem[achus] *una cum fratre(?) et sorore(?) videtur posuisse* Ti. Claudio Telemacho consulari *t. TAM 2, 1, 279 Xanthium (mutilum). V. sub eo qui praecedit.* Gr.

1039 (Claudius) Teres *memoratur in titulis gemellis Atticis filii IG 2/3², 3689 (1). 3690 (= 3, 705) (2). Cognomen ei non Tebens fuit (ut legerunt priores) sed Teres (gen. Teretis vel Terentis), ut ex reliquiis nominis (. . . ρεντος t. 1. [Τήρ]ε[ν]τος t. 2) recte perspexit Graindor Bull. hell. 38, 386 sq. — (Cn. Claudii) Leontici (n. 909) filius, Claudii Illyrii (n. 892) pater t. 1. 2. Archon eponymus Athenis t. 1. 2 priore parte saec. III.*

Gr.

1040 Claudius Themistocles. *Tituli Ephesius, quem posuit M. Clodio Pupieno Maximo, qui postea (a. 238) imperavit tum proconsuli Asiae, D. 8839 = Ditt. Or. Gr. 518 (1), et Atticus IG 3, 712 a p. 501 = 2/3², 3704 (2). Filius Ti. Claudi Frontoniani (supra n. 876) t. 1. Asiarches t. 2. Filia Claudia Ammia ἡ καὶ Agrippina ib. Cf. Groag Jahresh. 10, 286. 287. 290. St.*

1041 **Claudius Theodorus.** *Papyri graecae CPHerm 119 recto IV 23 sq. (1).*

P. Straßb., P. Arch. 4, 116 col. I 8. II 4 (2). PSI 9, 1076, cf. Tait ap. Bilabel BL 2, 2, 145 (3). Κλαυδίου Θεοδώρου p. 1; Θεο[δῶ]ρου p. 2; Θεόδωρε p. 3 v. 16. Ὁ διασημώτατος p. 2. 3, ἐπανορθωτῆς τῆς ἱερᾶς Αἰγύπτου (= vir perfectissimus, corrector Aegypti) p. 3, a. 258 p. 2, τῆς διασημοτάτης μνήμης p. 1 d. 12 mens. Oct. a. 266, unde ante eum diem defunctus sit necesse est. Idem coniecerim officium significari P. Ryl. 2, 302 (ἐπανορθωτῇ τῆς ἱερᾶ[ς Αἰγύπτου]; saec. III) eundemque virum intelligendum esse. St.

— (Ti. Claudius) Theopropus v. supra n. 766.

— Ti. Claudius Thrasyllus v. Thrasyllus.

1042 Claudius Timarchus, Cretensis, anno 62 reus in senatu Tac. a. 15, 20. St.

1043 CLAUDIVS TITIANVS, συκλητικός, maritus Claudiae Helenae (n. 1097), pater Claudiae Titianae et Claudiae Iuliae (an Viliae?) Proculae IGR 3, 500 III v. 17 sqq. t. Oenoandensis; cf. stemma supra p. 166. Nescio an idem sit maritus amitae (scil. Ti. Claudii Dryantiani Antonini ut opinor), cui Avidio Cassio interfecto (a. 175) Dryantianus et (Avidia Cassia) Alexandria commendati sunt vita Marci 26, 12; v. supra n. 859. Ab hoc non esse distinguendum Ti. Claudium Flavianum Titianum Q. Vilium Proculum L. Marcium Celerem M. Calpurnium Longum senatorem origine Patarensem (TAM 2, 2, 426) suspicatur Walton Journ. Rom. St. 19, 66 fortasse recte; v. infra sub Viliis. Gr.

1044 C. CLAUDIVS TITIANVS DEMOSTRATVS dedicavit t. Cyrenaicum Notiz. archeol. 2, 183 = Ann. ép. 1919, 95 (1); memoratur in t. Eleusinio mutilo IG 2/3², 4071 (2).

Γ. ΚΛ. ΤΙΤΙΑΝὸς Δη[μ]όστρατος t. 1. Γάιος ΚΛ. ΤΙΤΙΑΝὸς t. 2. — Pater eius C. Claudius Titianus, Demonstrati filius, fuit prytanis Ephesiorum Forsch. Ephes. 1, 70. t. 2 (ubi nomen civitatis, cuius summis honoribus ornatus est, taceatur), avus fortasse Ti. Claudius Demonstratus Caelianus Jahresh. 1926 B. 263. Inscr. Br. Mus. 3, 501, frater [Ti. Cl.] Demonstratus prytanis Ephesiorum aetate Antonini Pii Ditt. Or. gr. 496; origine igitur Ephesius. Συκλητικός t. 2. Tribunus militum (legionis nescio cuius), decemvir (stlitibus iudicandis), quaestor provinciae Achaiae, tribunus plebis c[and]idatus? (δημάρχου κ. . . in lapide), praetor t. 2. Hic fortasse Titianus, ad quem divus Pius epistolam dedit Modestin. dig. 50, 4, 11 pr. Proconsul Cretae et Cyrenarum t. 1. 2 (ἡγεμὼν Κρήτης) a. 161 Marco et Vero imperantibus t. 1. — Menandra Philippes filia, Ti. Claudii Demonstrati Atheniensis (n. 849) neptis, ἀδελφιδῇ Titiani t. 2. Gr.

1045 Claudius Tryphoninus (sic dig. 26, 7, 58 pr.), iuris consultus, qui scripsit disputationum libros XXI dig. ind. auctor. 26 p. LV*M., imperante Caracalla dig. 27, 1, 44 pr.; 49, 15, 12, 17, notas ad Cervidi Scaevolae digesta et responsa dig. passim. Tryphonini sententiam refert Paulus

- dig. 49, 14, 50. Eidem procul dubio Claudio Tryphonino Caracalla a. 213 rescripsit cod. Iust. 1, 9, 1. Fragmenta collegit Lenel Palingenesia 2, 351—378. Cf. Jörs RE 3, 2882—2884. Krüger Gesch. d. Quellen u. Lit. d. röm. Rechts 225. St.*
- 1046 CLAUDIVS VAL(ERIVS) MENANDER, ὁ λαμ(πρότατος), Flav(ii) Marc(ii?) Seriboniani τοῦ λαμ(πρότατου) filius praemature defunctus honoratur *t. IG 12, 5, 1, 328 Pario. IIII potius quam III saec. Gr.*
- CL(AVDIVS) VALERIVS RVFRIVS IVSTVS *v. infra sub Rufriis.*
- 1047 CL(AVDIVS) VARENVS, CO(N)S(ularis), pater Claudiae Varenillae (*n. 1130*) *XIII 1129 t. sepulchralis filiae a civitate Pictonum positus. Consul suffectus a. inc. saec. II vel III. Gr.*
- M. CLAUDIVS P. VEDIVS ANTONINVS PHAEDRVS SABINIANVS *v. infra sub Vediis.*
- M. Claudius P. Vedius Antoninus Sabinus *vide sub Vediis.*
- 1048 Claudius Venacus, orator amplissimus, in consilio imperatoris Severi Alexandri *vita Sev. Alex. 68, 1; vide num fictus sit. St.*
- Q. Claudius Venuleius Saturninus *v. Claudius Saturninus (supra n. 1011).*
- 1049 **Ti. Cl(audius) Vibianus Tertullus**, ab epistulis graecis, a rationibus Augustorum (duorum), praefectus vigilum *t. Ephesius bilinguis III 7126 = D. 1344. Perquam dubium num ad eum pertineat t. Ephesius Inscr. Br. Mus. 3, 186 n. 536. St.*
- L. CLAUDIVS VIBVLLIVS REGILLVS HERODES *v. (TI.) CLAUDIVS HERODES L. VIBVLLIVS REGILLVS (supra n. 886).*
- 1050 Claudius Victor, filius sororis (Iuli) Civilis, a. 69 ab hoc adversus (Dilium) Voculam missus *Tac. h. 4, 33. St.*
- 1051 **Felix Claudius Vindex.** *Sic P. Amh. 2, 70 = Wilcken Chrest. 149 (1), Claudius Vindex P. Ryl. 2, 123 col. I 1 sq. (2), Vindex P. bibl. univ. Giss. 20 (3). 'Ο κράτιστος p. 1. 2, epistrategus (Heptanomia) p. 1—3, circa a. 114—117 (sub Rutilio Lupo praefecto Aegypti) p. 1; anno septimo decimo (Traiani apparet = 113) p. 2 (col. II 6. 8); die 20 m. Febr. anno non indicato p. 3. St.*
- 1052 CL(AVDIVS) XENOPHON *memoratur in titulis Britanniae (inferioris) VII 715 (1) (mutilo), miliario Eph. ep. 7, 1115 (2); nomen eius restituit Haverfield in t. mutilo Eph. ep. 7, 1021 (3) per Cl. [Xenephontem] leg. pr. [pr.], quoniam qui ibi memoratur Septimius Nilus praefectus alae redit in t. anni 221 VII 585, sed potest etiam cogitari de Claudio [Apellino] (n. 780).*
- Cl. Xenephon *t. 1. C. Xenephon t. 2. — Filius fortasse T. Claudi Xenophontis n. 1054. Legatus Aug. pr. pr. (Britanniae inferioris) t. 1—3 imperante Severo Alexandro intra a. 222 et 225 (ante alterum Alexandri consulatum) ut videtur t. 2. Gr.*

- 1053 Ti. Claudius Xenophon. *Tituli Coi ap. Herzog Hist. Ztschr.* 125 (1922), 227, 2 (1). *Bull. del museo dell' imp. Rom.* 3 (1932), 21, 18 = *Ann. ép.* 1934, 92 (2). Filius Ti. Claudi Philini (*supra* n. 959) t. 1; Ti. filius t. 2, honoratus publice t. 2. *Diversus videtur* Claudius Xenophon philosophus, cuius sectatores memorantur t. prope *Cyzicum rep. Journ. Hell. St.* 24, 27, 25. *St.*
- 1054 T. Claudius Xenophon. *Tituli Ephesius III* 7127 = *D.* 1421 (1). *Dacicus III* 8042 (2). *Papyri Oxy.* 4, 718 (1). *Cornell* 14 (2).
Tria nomina t. 1, Κλαύδιος Ξενοφῶν p. 2, Cl. Xenophon t. 2, . . . ενοφῶντι p. 1. T. f., Papiria t. 1. Procurator viarum urbis, procurator in Aegypto ad epistrategiam septem nomorum et Arsinoitae t. 1; ὁ κράτιστος ἐπιστράτηγος a. 180/1 p. 2, cf. p. 1. Procurator Daciae Apulensis, procurator argentariarum Pannoniarum et Dalmatarum, proc. Illyrici per Moesiam inferiorem et Dacias tres t. 1, procurator Commodi Augusti t. 2, subpraefectus annonae urbis, procurator provinciae Asiae, procurator Augusti ad bona cogenda in Africa t. 1. *Filius videtur Claudius Xenophon* (n. 1052). *St.*
- 1055 Ti. Claudius Zeno Ulpianus. Vir egregius, praefectus cohortis [primae?] Asturum, tribunus cohortis primae Flaviae Brittonum, praefectus alae primae Claudiae miliariae (?), adiutor a[d e]ensus, ex sacra iussione adhibitus in consilium praefecti praetorio item urbi, pr[oc]urator) ad bona] damnatorum, procurator silicum viarum sacrae urbis, subpraefectus vigilum, procurator privatae regionis Ariminensium; patronus coloniae Pisaurensium t. *Pisaurensis XI* 6337 = *D.* 1422, cf. *add. p.* CLXXV. *St.*
- 1056 Tib. Cl(audius) Zoilus, ὁ κράτιστος (= vir egregius), procurator Augusti honoratus *Sardibus*, *Sardis* 7, 73, 60 = *IGR* 4, 1512. *St.*
- 1057 CLAVDIA (sic *Suet.*, Κλωδία *Plut.*), filia P. Clodii (Pulehri, tribuni plebis anno a. Chr. 58) ex Fulvia, privigna M. Antonii, quam anno 43 C. Caesar (*qui postea* Augustus) expostulantibus utriusque militibus uxorem duxit vixdum nubilem ac simultate cum Fulvia orta a. 41 dimisit intactam *Suet. Aug.* 62, 1. *Plut. Ant.* 20. *Vell.* 2, 65, 2. *Dio* 46, 56, 3; 48, 5, 3, cf. 4, 1. *St.*
- 1058 (CLAVDIA). *Ex nominibus* Appii Iunii Silani consulis a. 28 p. C. et Iunia Claudia vel Claudillae, M. Silani C. f. consulis a. 15 p. C. filiae, *apparet Iunium Silanum nescio quem aetatis Augusti in matrimonium duxisse feminam ex domo patricia Claudiorum; fortasse filia fuit alterius utrius Appiorum Pulchrorum* (n. 982. 983), *uxor C. Iunii Silani consulis a. 17 a. C.* (cf. *stemma supra p.* 237 *propositum*). V. *infra* sub Iuniis. *Gr.*
- 1059 CLAVDIA, Ap(pi) f(ilia), Quirini (uxor) *memcratur in t. libertae sepulcrali VI* 15626 cf. 37865. *Filia videtur alterius utrius Appiorum Pulchrorum*

(n. 982. 983), uxor P. Sulpicii Quirinii consulis a. 12 a. C., ut iure statuit Bang VI 37865 adnot. Notabile est M. Valerium Messallam Barbatum Appianum, qui merito ni fallor filius naturalis putatur Appii Pulchri vel maioris vel minoris (v. supra n. 982), collegam Quirinii (mariti scil. sororis) in consulatu fuisse. Gr.

- CLAVDIA, M. Iunii Silani cos. a. 15 p. C. filia Tac. a. 6, 20. 45; pleno nomine Iunia Claudia sive Claudilla; v. infra in Iuniis.
- 1060 CLAVDIA, filia Ti. Claudii, qui postea imperavit, ex Plautia Urgulanilla, sed Claudius eam tamquam ex liberto suo Botere conceptam, quamvis ante quintum mensem divortii natam aliquo coeptam, exponi ad matris ianuam et nudam iussit abici Suet. Claud. 27, 1. St.
- 1061 CLAVDIA AVGVSTA, filiola imperatoris Neronis, nata a. 63 ineunte (VI 2043 I 18. 20 acta fratrum Arv. XII k. Februar. [... pr]o partu et incolumitate Poppaeae) Antii ex Poppaea Sabina et statim Augusta nuncupata est Tac. a. 15, 23 (nomine misso). Suet. Nero 35, 3. Tesserae plumbeae in eius honorem emissae Rostowzew Syll. 34. 874 sq. signatae Claudia Augusta. A. 63 fratres Arvales immolaverunt ob adventum Neronis et Poppaeae et Clau[diae Augustae] VI 2043. Intra quartum mensem defuncta Tac. l. l. Post mortem diva Claudia Neronis filia Eckhel 6, 287. Cohen 1², 315 sq.; diva Claudia virgo VI 2044 (a. 66). Eius nomen supplendum est in tit. Lunensi a. 63 posito XI 6955 = D. 8902: d[ivae Claudiae] N[eronis Augusti filiae] v[irgini]. Meminit eius ut divinae infantis nomine non addito Tac. a. 16, 6. Memoratur praeterea, non nominatur in anonymi libello περί τοῦ Καισαρείου γένους ed. Lambros Νέος Ἑλληνομν. I (1904), 154. St.
- 1062 Claudia, uxor Statii poetae, qui florentibus annis (v. 23) eam viduam duxit; e priore marito 'canoro' (v. 52) filiam (v. 55 sqq.) tulerat; anno circiter 94 vel 95 Statius eam secum Neapolim secedere exhortatur silv. 3 praef.; 3, 5. Amica Priscillae (T. Flavi) Abascanti coniugis ib. 5 praef. E Statio filios non habuit silv. 5, 5, 79 sq. St.
- 1063 CLAVD[IA], Ti. Claudii Subatiani Proculi legati Numidiae a. 209/211 sive uxor sive filia VIII 2585 t. Lambaesianus mutilus. V. infra sub Subatianis. Gr.
- 1064 Claudia, filia Crispi, fratris imperatoris Claudii Gothici (supra A 1626), uxor Eutropii, mater Constantii Caesaris vita Claud. 13, 2, prorsus ficticia. St.
- 1065 Claudia, soror imperatoris Probi, qui ab ea sepultus est vita Probi 3, 4 (fidei nullius). St.
- TEN[A]GONIA CLAVDIA.
- 1066 C[L(AVDIA)?] . . . EIAS, ἡ κρατίστη, cuius οἰκονόμος honoratur t. Bithynico Bull. hell. 24, 415, 112, corr. L. Robert ib. 52, 412. Gr.
- 1067 Claudia Acte. Tituli: ipsa dedicavit XI 1414 t. Pisanum, sed qui ex Sar-

dinia ablatu videtur esse, cf. p. 1263 (1). VI 10549 (2), fistulae aquariae Puteolana (X 1903) et Veliterna (X 6589) = XV 7835 (3). (4). tegula Sarda X 8046, 9 (5).

Claudia Acte t. 2. 3; *ceterum Acte. Serva ex Asia Romam vendita Dio-Xiph. 61, 7, 1; liberta Tac. a. 13, 12. 13; 14, 2. Suet. Nero 28, 1; tituli. Ab imperatore Claudio videtur manu missa esse, cum liberti eius Tiberii Claudii nuncupentur. Nero eam in regis Attali gentem rettulit Dio l. l. summissis consularibus viris qui regio genere ortam peierarent Suet. l. l. Amore eius Nero incensus est a. 55 neglecta Octavia uxore Dio l. l. Tac. a. 13, 12, cf. 14, 63 ('ancilla domina validior'), matre frustra obnitente; Annaeus Serenus e familiaribus Senecae simulatione amoris adversus eam principis cupidines velavit ib. 13, 12. 13. Paulum afuit quin Nero iusto sibi matrimonio Acten coniungeret Suet. l. l. Poppaea Sabina Neronis amorem in ancillam exprobravit Tac. a. 13, 46. Per eam Seneca Agrippinam incestu cum filio prohibuit ib. 14, 2. Reliquias Neronis condidit Suet. Nero 50. — Ea videtur intellegi Octav. praet. 105 'famulae' (vix eadem sed Poppaea Sabina v. 194, certe 657).*

Memoratur persaepe in titulis urbanis servorum VI 8693. 9002 b et libertorum VI 8760 (= D. 1742). 8801. 8847 (= D. 7409). 8890 (= D. 7396). 9030 (= D. 7386). 14987 a b. 15137. 15176. 15366. 15410. Utrum ad eandem pertineant VI 8767 a b. 8791. 14942. 17898, ubi neque Augusti liberta dicitur neque Tiberii praenomen in libertis eius apparet, dubitare possis. Praedia ei fuisse Puteolis et Velitris indicant t. 3. 4, inprimis autem fuerunt in Sardinia, ubi statuam vel aram aediculamve [C]ereri posuit t. 1 et tegulae repertae sunt nomine eius inscriptae t. 5; adde quod titulos libertorum novimus Olbienses X 7984. D. 2595, Caralitanum X 7640. Ex ea nomen traxit regio quaedam in Aegypto sita Κλαυδίας Ἀκτῆς P. Ross. Georg. 2, 42 (saec. II). Eius quondam servi postea Augusti liberti Acteanus VI 15027, Actianus VI 15357, Acteniana X 7980 t. Olbiensis. Diversa ab ea X 6599. VI 12018. 13659. 37368, incertum XV 4833. St.

- 1068 Claudia Alcia, Ti. Claudii Hipparchi (supra n. 889) filia t. Eleusine a patre positus IG 2/3², 3604 = Ditt.³ 853. Mater fortasse Vibulliae Alciae Agrippinae, uxor (L. Vibulli) Rufi (Inscr. Olymp. 621). Vide stemma supra p. 182. St.

— MARCIA ANNIA CLAVDIA ALCIA ATHENAIS GAVIDIA LATIARIA.

- 1069 CLAVDIA AMMIANA DRYANTILLA, Ti. Claudii Agrippini (n. 776) et Aeliae Platonidis filia, Sulpicii Pollionis senatoris uxor, mater Sulpiciorum Iusti, Pollionis, Agrippinae, quae nupsit Q. (Pompeio) Sosio Falconi (consuli a. 193) IGR 3, 500 II v. 77 sq. III v. 5—14; cf. stemma supra p. 166. Ab hac originem duxisse Sulpiciam Dryantillam Augustam statuimus Dessau Zeitschr. f. Num. 22, 199 sqq., ego Jahresh. 2, 206 sqq. Gr.

- (CLAVDIA) ANTONIA v. *supra* A 886.
- 1070 CL(AVDIA) ANT(ONIA) SABINA, ὑπατική t. *inscriptus sarcophago prope Sardis rep.* Sardis 7, 127, 151 (*cum imag.*) = 5, 1, 14 = SEG 4, 635. *Filia fortasse* Cl(audii) Anto(nii) Lepidi, qui Faustinae iuniori posuit t. IGR 4, 1507 Sardianum. *Parentela coniuncta ut opinor cum* Claudia Antonia Tatiana (*quae sequitur*). *Diversa* Claudia Antonia Sabina ἡ θεολόγος CIG 3199 t. *Smyrnaeus* (cf. *Morey Sardis* 5, 1, 14). Gr.
- 1071 CLAVDIA ANTONIA TATIANA honoratur publice t. CIG 2819 b cf. p. 1115 = Wadd. 3, 1597 (1) *Aphrodisiensi*; memoratur in t. *sarcophagi uxoris Aemilii Aristidis Jahresh.* 25 B. 47 sq. = SEG 4, 544 (2) *Ephesi rep.*, ubi extat epistula Tatianae a. 204 ad Aristidem data.
- Κλαυδία Ἀντωνία Τατιανή t. 1. 2. — Ἡ κρατίστη t. 1; ἔχουσα τέκνων δίκαιον t. 2 (cf. *Wenger Sav. Z.* 49, 328 sqq.). Ἡ ἐν πᾶσιν ἐκ προγόνων εὐεργέτις τῆς πόλεως (*Aphrodisiadis*) t. 1, *oriunda igitur ex domo Claudiorum Antoniorum nobilium Aphrodisiensium* (cf. n. 853); ἀνεψιά Claudiorum Diogenis (n. 851) et Attali (n. 796) senatorum t. 1. Soror Aemilii Aristidis (*supra* A 334, add. p. XIV): κύριέ μου ἀδελφέ eum adloquitur Tatiana in epistula t. 2 v. 1 (κύριέ μου v. 4), *sed potest appellatione 'fratris' usa esse non propria significatione sed sensu honorifico, id quod aetate imperatoria haud raro in usu fuisse constat.* — *Frustulum in heroo Tatianae repertum, ubi nihil videtur superesse nisi* proc. Augg., *ad Aristidem magis rettulerim quam ad maritum Tatianae, quod censuit* Keil *Jahresh.* 26 B. 11. — *Parentela quadam coniuncta videtur cum* Ti. Claudio Tatiano Iuliano asiarcha (*Inscr. Br. Mus.* 3, 620 t. *Ephesius*), *item cum* Claudia Antonia Sabina (*quae praecedit*). — *Heroum possedit* Ephesi t. 2. Servus eius commemoratur ib. *Minus recte ad hanc rettulerunt t. Aphrodisiensem* CIG 2831, *ubi memoratur* Tatiana *uxor* Achillis Ti. Claudii Attali *dispensatoris* (cf. n. 798). Gr.
- 1072 CL(AVDIA) AQVILLIA (?) (ΚΑΡΑΚΥΛΛΙΑΝ traditur, corr. *Mordtmann*), ἀρχιέρεια, ἀπόγονος βασιλέων, θυγάτηρ τῆς μητροπόλεως (sc. *Ancyrae*), γυνή Ἰουλίου Σεουήρου τοῦ πρώτου τῶν Ἑλλήνων (*postea in senatum adlecti ab Hadriano, consulis circa a. 139*) IGR 3, 190, *melius* Ditt. Or. Gr. 545 t. *mutilus Ancyranus*; cf. Or. Gr. 544 v. 27 sq. Gr.
- 1073 TIB. CL(AVDIA) ARSASIS, Ξανθία καὶ Πιναρίς, ἡ κρατίστη ὑπατική, Ti. Claudii Telemachi (n. 1037) uxor, Ti. Claudii Stasithemidis (n. 1032) (et Claudiae Arsinoes) mater, honoratur publice una cum marito t. *Sidy-mensi (mutilo)* TAM 2, 1, 194. Gr.
- 1074 TIB. CL(AVDIA) ARSINOE TELEMA[CHIS] (ἡ καὶ Τηλεμα[χίς]), uxor Tib. Claudii Aurelii Attali (n. 807) TAM 2, 1, 281 t. *Xanthius mutilus. Eadem sine dubio* Cl(audia) Arsinoe, ἡ κρατίστη, filia Ti. Claudii Telemachi (n. 1037) (et Ti. Claudiae Arsasis) ib. 194 t. *Sidy-mensis. Cf. stemma supra* p. 254. Gr.

- 1075 CL(AVDIA) ARTEMIDORA, clarissima femina, uxor L. Marii Vegetini Marciani Miniciani Myrtiliani, mater L. Marii Vegetini Lucani Tibereni, cui posuit una cum marito *t. sepulcralem VI 1458, item mater ut videtur Mariae Rufinae infantis demortuae VI 1457. Cf. supra n. 791. Gr.*
- 1076 CLAV[D]IA ATHENAIS, cui statuam posuit ἡ [ἐξ Ἀρ]είου [πάγου βου]λῆ καὶ ἡ βουλὴ τῶν ἑξακοσίων (*ante a. 126*) *IG 3, 664 = 2/3², 3594; quae statua cum a dextra, Tib. Claudii Attici Herodae (patris sophistae, supra n. 801) a sinistra esset, Attici soror natu maior videtur fuisse. Ea (non Herodae sophistae filia) videtur Clau[d]ia Athenais, uxor L. Vibulli Rufi, mater Hipparchi IG 2/3², 3980. Cf. stemma supra p. 182. Eius potest fuisse Κλαυδίας Ἀθηναῖδος οὐσία P. Straßb. 1, 78 (cf. 74) a. 127/8. P. Lond. 3, p. 169 n. 840 a. 129, in pago Aegypti Hermopolite. St.*
- APPIA ANNIA CLAVDIA ATILIA REGILLA ELPINICE AGRIPPINA ATRIA POLLA *supra A 706; nominibus eius Claudia inserenda est ex t. 2 melius edito Fouilles de Delphes 3, 3, 68.*
- 1077 TIB. CLAVDIA AVRELIANA ARCHELAIS, ἡ κρατίστη, honoratur *t. Bull. hell. 25, 49, 193 Heracleae Ponti rep., quem posuit Iulius Licinnius Varenus (?) Gr.*
- 1078 CL(AVDIA) BACCHIS, clarissima femina, cui Sex(tius) Lateranus et Aquilius Orfitus co(n)s(ulares) heredes posuerunt *t. VI 1378 (cf. supra A 998). Saec. II medio vel labente. Gr.*
- 1079 CL(AVDIA) BAEBIA BAEBIANA, Claudii Demetrii (*n. 845*) filia, publice honoratur *t. Olympico Inschr. v. Olympia 941. Gr.*
- 1080 CL(AVDIA) BALBINA, ἡ ἐκ προγόνων βασιλίσσα καὶ πρώτη τῆς ἐπαρχίας (Galatae), uxor Claudii Arriani (*n. 790*) senatoris; μήτηρ τῆς μητροπόλεως (Ancyrae), honoratur publice *t. Ancyrano IGR 3, 191. Num fuerit ex domo Ti. Claudii Balbilli praefecti Aegypti (n. 813), dubium videtur; potius oriunda ex stirpe regia Galatarum. — Mater ni fallor eius quae sequitur. Gr.*
- 1081 Cl(audia) Balbina νεώτερα, filia fortasse eius quae praecedit, flaminica (σεβαστοφαντοῦσα) Ancyrae, memoratur in *t. IGR 3, 162 = Journ. Hell. St. 44, 29 Ancyrano, quem a. 101 attribuit Ramsay Journ. Rom. St. 12, 165 sq. haud satis certis ex causis. Gr.*
- 1082 Cl(audia) Bassa memoratur in *t. sepulcrali πραγματευ[τοῦ] (i. e. actoris) Zeleae in Mysia rep. IGR 4, 186, melius Rostovtzeff Gesellsch. u. Wirtsch. im röm. Kaiserr. 2, 278, 4. Femina sine dubio dives, parentela fortasse coniuncta cum [Cla]udio Basso [Capi]tolino n. 814. Gr.*
- (CLAVDIA?) CALLISTO *v. supra n. 230.*
- 1083 TIB. CLAVDIA CAMILIA ALFIDIA CELONIS (Celonide casu dat. traditur), clarissima femina, uxor ut videtur L. Instei Flacciani, mater Claudiae Papiæ Netoniae Insteiae Praenestinae, cum quibus honoratur a Faustino servo actore arkario ex Africa *VI 1429, melius 31652. Gr.*

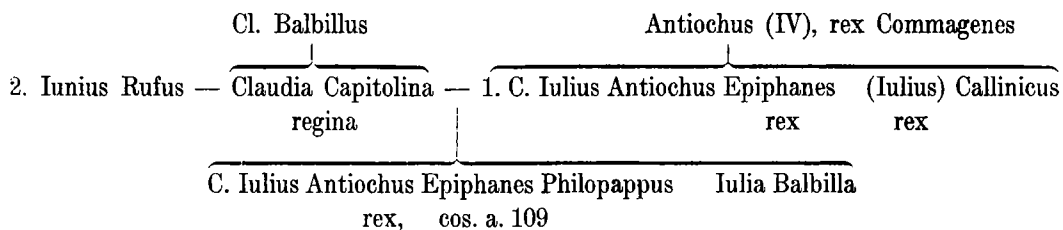
- 1084 CLAVDIA CANINIA SEVERA, ἡ κρατίστη ὑπατική, ἐν τῷ ἰδίῳ ἔργῳ statua honoravit Ti. Claudium Artemidorum (n. 791) proconsulem (Asiae), τὸν ἀδελφιδοῦν *Bull. hell.* 1, 293, 82 t. *Ephesius*. Sine dubio arta necessitudine coniuncta cum M. Claudio Caninio Severo; v. supra n. 824.

Gr.

- 1085 (CLAVDIA CAPITOLINA) videtur dicta fuisse T. Flavii Stasielis Metrophanis senatoris uxor, T. Flavii Clitosthenis et T. Flavii Capitolini mater, filia fortasse Cl(audii) Capitolini [Bassi?] (cf. n. 826), quae honoratur t. *Trailliano acephalo Ath. Mitt.* 21, 113 cf. *Jahresh.* 10, 282.

Gr.

- 1086 Claudia Capitolina, regina fistula urbana XV 7520. Eius potest fuisse servus Cursor, Claudiae Capitolinae dispensator t. *Surrentinus Not. d. sc.* 1922, 145 (litterae 'di buona epoca'). Eadem sine dubio βασιλισσα Claudia Capitoli[na], uxor Iuni Rufi (praelecti Aegypti a. 94—98 M. Iuni Rufi put), filia Cl(audi) Balbilli, honorata publice tit. *Pergameno Ath. Mitt.* 32, 336 = *IGR* 4, 459 posito priorum neocoron Pergamenorum tempore (ante a. 113). Ergo βασιλισσα (regina) non est cognomen huius feminae, id quod immerito conieci *Aegyptus* 13, 135, sed appellatio, qua significari videtur Capitolinam uxorem fuisse regis alicuius. Quae cum ita sint, non iam dubitabimus eandem esse βασιληίδα matrem Iuliae Balbillae filiam Balbilli τοῦ σοφοῦ, sive is fuerit Balbillus (supra B 38) astrologus, cuius sane nomen gentile non traditur, sive Ti. Claudius Balbillus praefectus Aegypti (supra n. 813), epigramma Balbillae Thebis in crure Memnonis incisum a. 130 CIG (4731+) 4730, aliter lectum ab Edmondsio *Class. Rev.* 1925, 109 et denuo aliter a Peekio *Mitt. d. Inst. äg. Altert.* 5 (1934), 96 sq. Iuliae Balbillae cum avum paternum dicat fuisse regem Antiochum (sc. Commagenes), pater, maritus Claudiae Capitolinae, fuit opinor C. Iulius Antiochus Epiphanes, qui quamquam pater eius regnum amisit, nomine regio ornatus est; inde Capitolina regina (βασιλισσα, βασιληίς) appellata est etiam postquam Epiphane mortuo ut videtur Iunio Rufo nupsit. Filii ex priore marito C. Iulius Antiochus Epiphanes Philopappus rex, consul a. 109, et Iulia Balbilla. Stemma subieci hoc *):

*) Confitendum sane est rem prorsus aliter se habere, si recte legit Peek l.l., ut Balbillus fuerit pater Iuliae Balbillae et ab his igitur aliena Claudia Capitolina, filia Cl. Balbilli. St.

- 1087 CL(AVDIA) CETHEGILLA L. Cornelio Pausaniae pape posuit *t. sepulcralem VI 16273. Ex nominibus videtur filia Ti. Claudii Frontini Nic-rati (n. 873) et Corneliae Cethegillae, soror Ti. Claudii Saethidae Cethegi Frontini (n. 1005).* Gr.
- 1088 Cl(audia) Clementi[na vel -ana], Indut[i filia], mater Cl(audi) Paterni Clementiani *t. Abudiacensis III 5777.* St.
- TI. CL(AVDIA) DIGNA SVBATI(AN)A SATVRNINA *v. in Subatianis.*
- 1089 CLAVDIA [D]IOCLEA. *Tituli Myonnesius Μουσ. και βιβλ. της ευαγγελ. σχολ. Σμύρν. 1878/80, 172, 350 (1) et Rhodius Rev. ét. gr. 16, 184 sq., cf. 419 (2). Κλαυδία . . όκλεια t. 1; .ιόκλεια t. 2, ή κρατίστη ib., uxor Cl. Flavi Anton(i) Attali Perigenis (n. 871) t. 1. 2., mater Anton[i] Claudi Perigenis t. 2.* St.
- 1090 Tib. Cl(audia) Diogenea, άρχιέρεια του κοινού των Άχαιών, uxor Ti. Cl. Polycratis *t. Delphicus CIG 1718 = Ditt. Syll.³ 846.* St.
- 1091 CLAVDIA DRYANTILLA PLATONIS *memoratur in t. heroi Liciniae Flavillae maiorumque eius Oenoandensis IGR 3, 500 III v. 3. 4 (1), in actis lud. saec. a. 204 VI 32329 v. 26, plenius Not. d. sc. 1931, 341 (tab. 10) (2).*
Κλαυδία Δρυάντιλλα Πλατωνίς *t. 1.* C[l.] Dryantilla Platonis *t. 2.* —
Ti. Claudii Dryantiani Antonini (ex Avidia Cassia Alexandria) *filia natu minima t. 1. Υπατική t. 1. Uxor Corneli Optat[i] (vel Optatiani) (infra n. 1409) t. 2. Memoratur inter matronas (clarissimas), quae ludis saecularibus a. 204 Iunonem reginam invocaverunt t. 2. — Ab hac diversa Κλαυδία Πλατωνίς Πιναρίς TAM 2, 518. 522.* Gr.
- 1092 TIB. CLAVDIA EVPATORIS MANDANE ATTICILLA *honoratur t. Tralliano Bull. hell. 18, 7, 3 = Ath. Mitt. 24, 92, 1; ύπατικήν έγγόνην και προεγγόνην traditur, fuit vel ύπατική[ω]ν έγγόνην κτλ. vel ύπατικήν, (ύπατικών) έγγόνην και προεγγόνην. Vix pertinet ad domum Attici Herodis Atheniensis.* Gr.
- 1093 CLAVDIA FADILLA. *Tituli Allifani: honoratur publice IX 2347 (1); ipsa posuit C. Fadio Auct[o] parenti IX 2390 (2); sepulcralis eius Not. d. sc. 1910, 283 (3). — Origine Allifana t. 1. Ti. filia t. 1—3. Clarissima femina t. 1. 2; clarissimae memoriae femina t. 3. Sacerdos divarum Augustarum (Allifis) t. 1.* Gr.
- POMPONIA CLAVDIA FAVSTA LUPERCIANA.
- 1094 TIBERIA [CLAVDIA] FRONTONIANA, ή κρατίστη, [Ti. Claudii] Frontoniani (άρχιερέως Άστας) *filia, (T.) Flavii Stasiclis Metrophanis senatoris mater, uxor igitur T. Flavii Clitosthenis consularis, honoratur t. Ephesio Jahresh. 10, 285.* Gr.
- 1095 Claudia Gallitta, P. filia, Quirina, coniunx Q. Austurni Lappiani (*supra A 1677*), soror Ti. Claudi Claudiani (*supra n. 834*) VIII 7978 = D. 1147 *t. Rusicadensis a marito positus.* St.
- 1096 Claudia Hedia, filia Xenophontis, uxor Heracliti, mater C. Stertini

- Xenophontis, medici celeberrimi *t. Cous, Maiuri Rodi e Cos n. 459. Vide stemma supra n. 959. — Prorsus diversa Claudia Hedia t. Smyrnaeus CIG 3148 = IGR 4, 1431. St.*
- 1097 CLAVDIA HELENA, Claudii Dryantiani et Iuliae Lysimachae filia, Ti. Claudii Agrippini (*n. 776*) soror, Claudii Titiani (*n. 1043*) uxor, Claudiae Titianae et Claudiae Iuliae (?) Proculae mater *IGR 3, 500 II v. 72 sq. III v. 15 sqq. Cf. stemma p. 166. Gr.*
- 1098 CLAVDIA IV[L]IA PROC(V)LA, Claudii Titiani (*n. 1043*) et Claudiae Helenae filia, C. Claudii Clementis Liciniani (*n. 837*) uxor, (C.) Claudii Clementis mater *IGR 3, 500 III v. 20 sq.; cf. stemma supra p. 166. 'Ιου[λ]ια in t. errore scriptum esse pro Οὐλ[ι]α coniecit Walton Journ. Rom. St. 19, 66 Proculam hanc eandem existimans atque (Claudiam) Viliam Proculam Ti. Claudii Flaviani Titiani Q. Vili Proculi L. Marcii Celeris M. Calpurnii Longi Patarensis filiam, quae coniectura probabilitate non omnino caret; v. infra in Viliis. Gr.*
- 1099 Tib(eria) Cl(audia) Laeliana Cepiana, propinqua senatorum et consularium, filia Ti. Claudi Pierionis et Flaviae Mnaseus, neptis Coc(ceiae) Parmonidis *t. Larisaeus IG 9, 2, 971. St.*
- (CLAVDIA) LIVIA IVLIA, filia Neronis Claudi Drusi (*supra n. 857*), *v. sub Liviis.*
- 1100 (CLAVDIA) MAECIANA ALEXANDRIA, filia Ti. Claudi Dryantiani Antonini (et Alexandriae filiae Avidii Cassii *supra A 512*) *t. Oenoandensis genealogiam Licinniae Flavillae praebens Denkschr. Ak. Wien. 45 (1896), 44 (= IGR 3, 500) III 2sq. Traditur Μαικιανή Ἀλεξάνδρα, sed Alexandriae nomen traxit sine dubio ex matre sicut Maecianae ex avunculo (supra A 1406), cui haec fortasse Alexandria erat commissa vita Marci 25, 4; Avid. Cass. 7, 4. St.*
- 1101 Claudia Magna, C. Pantulei Iusti (uxor), C. Pantulei Graptiaci mater *X 6265 t. Fundanus. Gr.*
- 1102 (CLAVDIA) MARCELLA maior. Octaviae sororis Augusti duae ex C. Claudio Marcello (*cos. 704 = 50*) extiterunt filiae, quarum utrique nomen fuit Marcella; altera M. Agrippae collocata est *Plut. Ant. 87. Suet. Aug. 63, 1. Dio 53, 1, 2; 54, 6, 5 (Augusti ἀδελφίδῃ, cuius nomen reticet), qui ex ea liberos tulit Suet. ib., Agrippae et Marcellae filia (Vipsania) Agrippina anonymus περὶ τοῦ Καισαρέως γένους ed. Lambros Νέος Ἑλληνισμ. I (1904), 150; vix recte, nam Agrippina altera Agrippae filia Pomponii Attici neptis dicitur Nep. Att. 19. Suet. Tib. 7, 2, altera filia ex Iulia neptis Augusti fuit. A. 21 Augustus Agrippam divortium cum ea facere coegit, ut Iuliam filiam principis duceret Dio 54, 6, 5. Plut. l. l. Suet. l. l. Ipsa Iullo Antonio in matrimonium data est Plut. l. l. Vell. 2, 100, 4 (sororis Augusti filiae). Quae utrum ad eam an ad sororem minorem pertineant etsi non expressis verbis a scriptoribus dicitur, maiorem intellegi non*

solum temporis ratione habita veri fit similis sed confirmatur etiam eo, quod Marcellae minoris maritus Aemilius Paulum et deinceps Messallam Barbatum fuisse magna cum probabilitate statui potest; vide in sorore quae sequitur.

Nata est certe ante a. 40, quo Octavia defuncto Marcello M. Antonio nupsit Dio 48, 31, 3. App. b. c. 5, 64, 273, cf. Plut. Ant. 31. E Iullo Antonio filium cognominem patri et L. Antonium (Tac. a. 4, 44 sororis Augusti nepotem) peperit, cf. supra A 800. 801. Marcella maior rogata a matre sua gauderetne se nupsisse respondit, ita valde ut amplius nolim Hieronym. adv. Iovin. 1, 46 (qui falso univiram eam habere videtur). In titulis non omnibus Marcellae sorores inter se distinguuntur. Altera utra Marcella, Μαρκέλλ[ου] θυγάτηρ, ἀδελφιδ[ῆ] τοῦ Σεβαστ[οῦ] honorata publice a Milesiis Milet 1, 7, 325, 254. — Marcellae maioris serva VI 4655, libertus XI 4109 (p. 1363). 7812 tituli Ocriculani. (Claudia) Marcellae nescio utrius liberti VI 15091. 15497. St.

1103 (CLAUDIA) MARCELLA minor. Filia Octaviae et C. Claudii Marcelli, vide in sorore quae praecedit. Eius ut videtur praegnas Octavia marito defuncto anno a. C. 40 M. Antonio nupsit Dio 48, 31, 3, cf. Plut. Ant. 31. App. b. c. 5, 64, 273.

Nupsisse eam Paulo Aemilio Lepido cos. a. 720 = 34 (supra A 373) post uxorem primam defunctam a. 16 a. C. sequi videtur e titulis, qui Marcellae Paulli meminerunt VI 9000 et Signino X 5981: C. Claudius Marcellae Paulli l. [.]imon. Hanc Marcellam minorem fuisse inde colligere licet, quod C. Claudius Marcellae minoris l. Phasis monumentum dedicavit VI 4421 = D. 7879 (idem libertus VI 4539, servi Marcellae minoris VI 4637. 8755), in quo tituli reperti sunt libertorum familiae Paulli una cum Marcellae, quamquam ibi ne Marcellae maioris quidem liberti desunt (VI 4655), sed conditum esse monumentum videtur anno demum p. C. 10 (VI 4418 = D. 7879). In eodem vero monumento (cf. VI p. 908 sq.) item comparent liberti et servi (M. Valerii) Messallae et (Valeriae) Messalinae; adde quod imperator Claudius Valeriam Messalinam duxit Barbati Messalae consobrini sui filiam Suet. Claud. 26, 2; etenim (M. Valerius) Barbatus Messala ideo puto consobrinus Claudii dicitur, quia si Marcellae filius habendus est, Octaviae nepos fuit, cuius item nepos ex M. Antonio fuit imperator Claudius. Itaque Marcella minor post mortem Paulli Aemili Lepidi M. Valerio Messallae Barbato Appiano cos. a. 742 = 12 videtur nupsisse, qui in consulatu mortuus est. Intra tres quattuorve annos igitur bis nupsit bis vidua facta est.

Cum in monumento supra scripto tituli servorum Regilli reperti sint, Paullum Aemilium Regillum quaestorem Tiberi Caesaris Augusti huius Marcellae et Paulli Aemili Lepidi filium fuisse Groag supra A 396 non sine probabilitate quadam coniecit. Ex altero marito eam Messallam

Barbatum tulisse veri est simile. Minus certum num iure Borghesius (1, 417) Claudiam Pulchram (v. infra n. 1116) eiusdem filiam fuisse sumpserit, praesertim cum tam brevi temporis spatio ter eam concepisse viz credi possit.
St.

- 1104 CLAVDIA MARCELLINA posuit titulos *Veronenses* V 3356 = D. 2710 (1) [Ti. Claudio] Alpino marito, V 3337 (2) Tib. Claudio Augustano socero; ei positus est t. item *Veronensis* V 3338 = D. 1031 (3); ad eandem pertinent tegulae urbanae vel suburbanae XV 934 (a. 123). 935 (a. 125). 936 (a. 126) (4—6).

Claudia Ti. f. Marcellina t. 1—3; Claudia Marcellina t. 6; Cl. Marc[ell]in. t. 5; Cl. Marc. t. 4. — *Filia (potius quam soror) videtur Claudii Marcellini senatoris (n. 920). Uxor [Ti. Claudii] Alpini, qui post adoptionem dictus est (L.) Bellicius Sollers t. 1—3 (v. supra B 103); filius Sollertis ex Marcellina Marcellus Claudius Eph. ep. 9, 676 (v. supra B 100 et supra n. 922). Domina praediorum t. 4—6. In vivis a. 126 t. 6.*
Gr.

- 1105 CL(AVDIA) MARCIA, c[(larissima) f(emina)?] XV 7433 in fistula urbana.
Gr.

- 1106 CL(AVDIA) MARCIOLA (Μαρκιόλλης t.), ὑπατική, Ti. Claudii Paulini (n. 954) uxor, Ti. Claudii Flaviani (n. 870) mater IGR 4. 911 t. *Cibyriticus*.
Gr.

- 1107 CLAVDIA MARIA MAXIMA MARTIA SECVNDA, clarissima femina, uxor P. Attii Pudentis Rufini Celsiani (supra A 1363), qui ei posuit t. VI 1379 sepulcralem ut videtur. *Necessitudine fortasse coniuncta cum Mariis Maximis consularibus.*
Gr.

- 1108 Claudia Nectarea, uxor Ti. Claudii Liberalis Aebutiani t. *Tiburtinus* XIV 4239 = D. 1013.
St.

- 1109 Claudia Nerviana, uxor T. Licinii Hierocletis, mater Licinii Hierocletis et Liciniarum Hierocliae, Paulinae, Axiae t. *Caesariensis Mauretaniae* VIII 20996 = D. 1356.
St.

- 1110 CLAVDIA OCTAVIA. *Tituli: urbanus in arcu Claudii VI 921 (et 31204) = D. 222, 5 (1), ei positus publice Samius ap Stamatiades Σαμιακός 1 (1881), p. 159 = IGR 4, 969 (2), ab imperatore Nerone Ephesius Jahresh. 26 B. 51 sq. (3); nominatur in titulis libertae VI 9015 (imago 29847 a) = D. 3120 (4), servorum VI 5539. 9037 = D. 1786. 1788 (5). (6), libertae matris VI 8943 = D. 1838 (7), in act. Arv. VI 2041 (= D. 229) v. 41. 2042, 27. — Nummi commatis peregrini Eckhel 6, 285 sq. Cohen 1², 312—314, imprimis Caesareae Cappadociae RIC 1, 128. Mattingly Br. Mus. 1, 199. Alexandrini Vogt 1, 24 sq. 28; 2, 8. 9.*

Claudia Octavia t. 2; nummus Cretensis Imhoof-Blumer Num. Ztschr. 1915, 89 (= Br. M. Creta 2, 12. Svoronos Numism. de la Crète 339, 27); Claudia nude Oct. 671. 789. 803; O(c)ctavia Augusti inscr. parietaria

Pompeiana Not. d. sc. 1929, 462, 183 (pag. 464 fig. 5); *ceterum* Octavia.

Imperatoris Claudii et Valeriae Messalinae filia *Tac. a.* 11, 34. 32; 12, 3. 58 (cf. 2; 14, 63). *Suet. Claud.* 27, 1. *Dio exc.* 60, 31, 7; 62, 13, 1 (= *Zonar.* 11, 12). *Ios. ant.* 20, 149; *bell.* 2. 249. t. 1. 4—6; *num vere Claudius eam genuerit dubitabatur* *Oct.* 536 sq. *Nata videtur ante Britannicum* (v. supra n. 820), cf. *Vogt l. l.*, certe ante d. 29 m. *Aug. anni* 41; *eodem anno Silano desponsa est v. infra.* A. 62 vicesimo aetatis anno occisa *Tac. a.* 14, 64 *errore vel male traditum.* A. 41 Claudius eam L. Iunio Silano despondit *Dio* 60, 5, 7; 31, 7 (cf. 21, 5). *Tac. a.* 12, 3. *Suet. Claud.* 27, 2; 24, 3, cf. *Sen. apocol.* 11, 5. A. 48 exeunte Agrippina nuptias filii (Neronis, qui postea imperavit) et Octaviae moliente Claudius affinitatem Silani diremit *Tac. a.* 12, 3. 4. A. 49 Claudius eam Neroni despondit *ib.* 12, 9. *Suet. Claud.* 27, 2. *Dio exc.* 60, 31, 7; 32, 2. *Oct.* 150—154 et in aliam gentem transtulit, ne fratri (adoptivo) nubere videretur *Dio exc.* 60, 33, 2² (p. 10 Boiss.). A. 53 Neroni nupsit *Tac. a.* 12, 58; 13, 12; 14, 1. 59. 60. *Suet. Nero* 7, 2; 35, 1; 46, 1. *Iuvenal. schol.* 8, 215. *Zonar.* 11, 11. 12 (= *Dio* 60, 33, 11 p. 15 Boiss.; 62, 13, 1 p. 51). *Ios. ant.* 20, 150. 153; *bell.* 2, 249. *epit. de Caes.* 5, 5. *Oct.* 220 (et 46 sq. 284. 535. 658. 828. 910): soror Augusti coniunxque t. 2. 7. *act. Arv.; nummi.*

Inde ab a. 55 Nero in amorem Claudiae Actes (v. supra n. 1067) delapsus ab Octavia abhorrebat consuetudinem eius aspernatus corripientibus amicis sufficere illi debere respondit uxoria ornamenta *Tac. a.* 13, 12. *Suet. Nero* 35, 1. *Dio-Xiph.* 61, 7, 1. Britannico fratre veneno interempto dolorem abscondit *Tac. a.* 13, 16. *Oct.* 46—48. 67. Poppaea Sabina sibi matrimonium et discidium Octaviae incolumi Agrippina haud sperabat *Tac. a.* 14, 1. A. 62 Nero, ut nuptias Poppaeae maturaret, Octaviam coniugem amoliri paravit, sterilem dictitans. Primum ea mota est domo (cf. *Oct.* 285 a patria pellitur aula; 909 sq. thalamis expulsa), dein in Campaniam pulsa addita militari custodia, populo frustra in eam studia praebente (cf. *Oct.* 183—185. 780 sqq.). Tum, ubi Anicetus a Nerone iussus adulterum Octaviae et in spem sociandae classis corruptum se esse finxit, insula Pandateria clausa est. Postremo paucis interiectis diebus mori coacta est *ib.* 14, 59—64 (cf. 15, 67; h. 1, 13). *Suet. Nero* 35, 2. *Dio exc.* 62, 13. *Oct.* 132 sq. 273 sqq. 570 sq. 649 sqq. 690 sq. 972 (Pandatariae ex coniectura). *Ios. ant.* 20, 153; *bell.* 250. *Plut. Galba* 19. *Eutr.* 7, 14, 3 (nomine non adiecto). *Iuvenal.* 8, 218 et schol. 213. 215. Interempta est eodem die (9 m. Iunii), quo postea obiit Nero *Suet. Nero* 57, 1. *Memoratur praeterea Tac. a.* 12, 68; 13, 18. 19. *Suet. Nero* 46, 1. *Dio Prus. or.* 21, 6 (nomine non posito). *Eius quondam servus* VI 15551 = D. 7933. St.

1111 CLAVDIA PAPIA NETONIA INSTEIA PRAENESTINA, clarissima puella, hono-

ratur una cum Tib. Claudia Camilia Alfidia Celonide et L. Insteio Flacciano *parentibus ut videtur VI 31652.* Gr.

- 1112 C[LAVDIA] PAVLA, ἡ κρατίστη συνκλητική, ἰέρεια [θεᾶς] Εἰσιδος, pontarchae *alicuius soror IGR 3, 95 cf. Rev. ét. anc. 3, 357, 16. Amer. Journ. Arch. 9, 311, 39 t. Sinopensis mutilus fratri, cuius nomen periit, positus (Claudius Pote[lius], qui memoratur v. 8, vix fuit frater, sed potius unus ex maioribus, cf. Karsten Jahresb. 244, 1934, 147).* Gr.

— [B]AEBIA FVLVIA CLAVDIA PAVLINA GRATIA MAXIMILLA.

- 1113 Claudia Peregrina, cuius in nuptias cum (A.) Pudente (primipilari) scripsit *Martialis 4, 13.* St.

- 1114 Claudia Phoebe, uxor Ti. Claudi Cleonymi *tit. Cous Ditt. Syll.³ 805 = IGR 4, 1060. Diversa ab ea, sed fortasse liberta eius vel propinqua eius Claudia Phoebe t. sepulchralis Cous Herzog Koische Forschungen 75, 53.* St.

— COR[NELI]A CLAVDIA PIA.

- 1115 TIB. CL(AVDIA) POLYCRATEA NAVSICAA, ἡ κρατίστη καὶ ἀρχιέρεια τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀχαιῶν, filia Tib. Cl. Polycratis et Tib. Cl. Diogeneae *t. Delphicus CIG 1718 = Ditt. Syll.³ 846.* St.

- 1116 CLAVDIA PVLCHRA, sobrina Agrippinae (Germanici uxoris) *Tac. a. 4, 52; filius Pulchrae 'Caesari propinquus' dicitur ib. 4, 66. Parentes Pulchrae fuisse M. Valerium Messallam Barbatum Appianum consulem a. 12 a. C. (Appii Claudii Pulchri alterius utrius filium?) et Claudiam Marcellam minorem coniecit Borghesi 1, 414, at vide n. 1103; cf. stemma supra p. 236 propositum. Filius Pulchrae Quintilius Varus Tac. 4, 66, maritus igitur P. Quintilius Varus consul a. 13 a. C., qui in Germania periit a. 9 p. C. (cf. stemma infra p. 318). — Agrippinam ad cultum delegit Tac. 4, 52. A. 26 p. C. a Domitio Afro impudicitiae et maiestatis accusata et damnata est Tac. 4, 52. 66. Dio 59, 19, 1 (γυναῖκός τινος τῇ Ἀγριππῇ . . . προσήκουστος nomine non apposito). Furnius adulter eius ib. 4, 52.* Gr.

- 1117 CLAVDIA REGILLA, uxor M. Antonii Antii Lupi (*supra A 812*), mater Antiae Marcellinae *VI 1343 = D. 1127. Fortasse ex posteris Ti. Claudii Attici Herodis (n. 802) et Appiae Anniae Regillae.* Gr.

- 1118 Claudia Rufina, e Britannia oriunda, ut mater familias praedicatur *Martial. 11, 53.* St.

- 1119 CLAVDIA SABINILLA, (Appii?) Claudii, consulis ordinarii, filia *X 1688 = D. 1184; v. supra n. 762.* Gr.

- 1120 Claudia Sacrata, mulier Ubia *Tac. h. 5, 22.* St.

- 1121 Claudia Salvia, uxor L. Titini Clodiani *t. Cuiculitanus VIII 8329.* St.

- 1122 CL(AVDIA) SEPTIMIA NICARETE, ἡ κραιτίστη, uxor Aur(eli) Elpidephori, honorata titulo *Synnadis reperto* *Rev. arch.* 31 (1876), 200, 3 = *IGR* 4, 705.
St.
- 1123 CLAVDIA SESTIA COCCEIA SEV[E]RIANA, uxor Q. Lolliani Plautii Aviti consulis (a. 209?), mater Lollianae Plautiae Sestiae Servillae *VI* 32412 = *D.* 1155. *Ex posteris Coccei Severiani Honorini (infra n. 1230) ut videtur.*
Gr.
- 1124 CL(AVDIA) SOSIPATRA, Ti. Claudii Hermiae (n. 885) et Aeliae Pithiadis filia *Inscr. Br. Mus.* 3, 562 t. *Ephesius.*
Gr.
- TI. CL(AVDIA) SVBATIANA AQVILINA v. *infra in Subatianis.*
- 1125 Claudia Taurilla, Ti. filia, uxor Q. Marci Victoris, mater Marciae Favonillae et Q. Marci Faustini t. *Praenestinus XIV* 2931.
St.
- 1126 CL(AVDIA) THEONIS, Ti. Claudii Hermiae (n. 885) et Aeliae Pithiadis filia *Inscr. Br. Mus.* 3, 562 t. *Ephesius.*
Gr.
- . . . ia Asinnia [Cla]udia Tiberia . . . atia Statilia Paulina Iuliana Philippa.
- 1127 CLAVDIA TITIA[N]A, Claudii Titiani (n. 1043) et Claudiae Helenae (n. 1097) filia (natu maior) *IGR* 3, 500 III v. 19.
Gr.
- 1128 CLAVDIA TLEPOLEMIS, ἡ κραιτίστη, Claudii Iuliani (n. 897) filia, Claudii Orestis (n. 947) neptis, Claudii Orestis (n. 948) soror, Aurelii Polemonis (*supra A* 1578) uxor, Ant(onii) Iuliani (*A* 842) mater, ἀνεψία Claudii Polemonis (n. 963), qui ei posuit t. *IGR* 4, 910 *Cibyraticum.*
Gr.
- 1129 Claudia Va[l]entina, uxor Aquili Agre . . . act. *lud. saec. a.* 204 *VI* 32329 + *Not. d. sc.* 1931, 341 v. 27 (*pro Vi. entina legit Huelsen Rh. Mus.* 1932, 389 Va[l]entina; *sed vix recte idem vir doctus maritum pro Cn. Serto[rio] Brocc[ho] Aquilio Agricola Ped[an]io Fu[sco] Salinat[ore] Iulio Serviano habet*).
St.
- 1130 CL(AVDIA) VARENILLA, Claudii Varenii consularis filia, M. Censorii Paulli legati Aquitaniae (*supra n.* 659) uxor, post mortem publice honorata a civitate Pictonum *XIII* 1129.
Gr.
- 1131 CLAVDIA VERA, clarissima femina *XV* 7434 *in fistula aquaria rep. in Quirinali, ubi et prodiit fistula* T. Flavii Claudii Claudiani (*ib.* 7450), *parentela fortasse cum Vera coniuncti.*
Gr.
- 1132 C[LA]VDIA V[E]TTIA(?) AGRIPPINA (Κ . . υδία Ο . . τρία t.; *suppl.* *Dessau Zeitschr. f. Num.* 22, 199 sq.), Ti. Claudii Dryantiani Antonini (et Avidiae Cassiae Alexandriae) filia *IGR* 3, 500 III v. 1 sq.; *cf. stemma supra p.* 166.
Gr.
- CL(AVDIA) VILIA PROCVLA v. *infra in Viliis.*
- M. Aurelius Cleander.
- 1133 Cledonius, ἀνὴρ τοὺς δικαστὰς εἰσάγων τῷ βασιλεῖ (= a *cognitionibus Augusti*) Valeriani, cum quo captus (a. 260) a rege Persarum Sapore ad (M. Fulvium) Macri(a)num missus re infecta revertit *Petr. Patr. exc. de sent.* 264, 159 *Boiss.*
St.

- 1134 Clemens, Postumi Agrippae servus, dominum ferre ad exercitus Germanicos molitus, comperta caede Agrippae se ipsum Agrippam esse simulavit a multis adiutus, postremo captus iussu Tiberii interfectus est a. 16 *Tac. a. 2, 39. 40. Suet. Tib. 25, 1. Dio 57, 16, 3. 4.* *St.*
- 1135 Clemens, Atestinus, maritus *ut videtur* Sabinae, ad quem Martialis scripsit 10, 93. *St.*
- 1136 Clemens, amicus Apulei, poeta, qui Alexandri Magni res gestas illustravit *Apul. flor. 7, 24.* *St.*
- 1137 CLEMENS nominatur in t. *Ephesino* Ulpii Lolliani Onesimi *Ephesii* *Forsch. Ephes. 3, 106, 17: [πρ]ογόνων ὑ[πα]τικῶν Κλήμεντος κ[α]ὶ Κλημεντε[ι]ν[ο]υ.* *Consul suffectus a. inc. saec. II. Cf. supra n. 837.* *Gr.*
- 1138 CLEMENS(?). Cos. I. Clement. *legere sibi visus est Germer-Durand in lapidibus canalis aquam Hierosolyma adducentis III 14383 a. Vide an nominatus fuerit legatus consularis Syriae Palaestinae.* *Gr.*
- 1139 Clemens, Byzantius, tragoediarum actor, Pythiis et Romae (*ludis Capitolinis*) vicit quo tempore Byzantium obsidebatur (a. 193—195) *Philostr. v. soph. 2, 27, 2 p. 115 K.* *St.*

— M. ARRECINVS CLEMENS.

— **M. Arrecinus Clemens.**

— Attius Clemens.

— Caelius Clemens.

— **C. Camurius Clemens.**

— CASSIVS CLEMENS.

— **Claudius Clemens.**

— C. (?) CLAVDIVS CLEMENS.

— C. CLAVDIVS CLEMENS LICINIANVS.

— **P. Cominius Clemens.**

— SEX. CORNELIVS CLEMENS.

— CN. PINARIVS CORNELIVS CLEMENS v. *infra* n. 1341.

— FLAVIVS CLEMENS.

— **P. Fl(avius) Clemens.**

— HELVIVS CLEMENS.

— M. HELVIVS CLEMENS DEXTRIANVS.

— Iulius Clemens.

— M. HERENNIVS FAVSTVS [TI.] IVLIVS CLEMENS TADIVS FLACCVS.

— **P. Memmius Clemens.**

— C. IVLIVS OPPIVS CLEMENS.

— P. PACTVMEIVS CLEMENS.

— Q. AVRELIVS PACTVMEIVS CLEMENS v. *infra* sub *Pactumeiis*.

— **M. (Rutilius) Clemens.**

— SALIENVS CLEMENS.

— T. Suedius Clemens.

- Terentius Clemens.
- Q. TINEIVS CLEMENS.
- Q. TINEIVS SACERDOS CLEMENS.
- **Truttedius Clemens.**
- **T. Varius Clemens.**
- Ti. Cornasidius Vesennius Clemens.
- L. Volusenus Clemens.
- Cl(audia) Clementi
- 1140 CLEMENTIANA, filia et neptis duorum Arrianorum consulum, publice honorata t. *Eleusino versibus concepto* IG 2/3² 4251/3; v. supra A 1076. *De Flavio Arriano rerum scriptore eiusque filio aliunde quod sciam ignoto cogitat Graindor Marbres et Textes* (1922), 49 nescio an recte. Gr.
- Antonia Clementiana.
- **Cl. Paternus Clementianus.**
- ARRI[A] . . R . . . [CLE]MENTINA v. vol. 1 Add. 1117 a.
- Catia Cle[me]ntina.
- Iallia Clem[en]tina.
- AEMILIA IVNIA C[LEMEN]TINA v. vol. 1 Add. 416 a. vol. 2 Add. ib.
- 1141 CLEMENTINVS. Clemens et Clementinus consulares memorantur inter maiores Ulpii Lolliani Onesimi Forsch. Ephes. 3, 106, 17. Consul suffectus a. inc. saec. II. Gr.
- SEX. CATIVS CLEMENTINVS PRISCILLIANVS.
- 1142 **T. Clementius Silvinus.** *Tituli Aquincenses III 3424 (= D. 545) (1). 3525, cf. 10492 (= D. 2457) (2). 10424 (3).* T. Clementius Silvinus t. 3; Clementius Silvinus t. 1 (ut testatur Hekler qui titulum mea causa recognovit; in imagine, quam dedit Desjardins Monum. épigr. du mus. nat. Hongr., 1873, t. 12, 82, minus accurata legitur Silvinus); Cleme. Silvi. t. 2. Vir egregius, a(gens) v(ices) p(raesidis) (Pannoniae inferioris) t. 1. 3, anno 267 t. 1, 268 imperante Claudio t. 2 (officio non indicato). Cf. eum qui sequitur. St.
- 1143 **Clementius Val(erius) Marcellinus.** *Tituli Volubilitani Cagnat-Merlin Inscr. d' Afr. 609 (1). 610 (2). 621 = Bull. tr. hist. 1916, 88, 15 = Ann. ép. 1916, 92 (3).* Vir perfectissimus, praeses t. 1—3, provinciae Mauretaniae Tingitanae t. 1. 2, a. 277 t. 1, a. 280 t. 2. Uxor Sutronia Valentina t. 3. *Idem sine dubio* Val. Marcellinus, praefectus legionis, protector Augusti nostri, agens vices legati (legionis II adiutricis) a. 267 t. *Aquincensis III 3424 = D. 545* (imaginem dedit Desjardins Mon. épigr. du musée nat. Hongrois, 1873, tab. 12, 82). *Clementius Silvinus* (is qui praecedit), qui hoc titulo teste eodem tempore Pannoniam inferiorem administrabat, parentela videtur coniunctus esse cum eo, fortasse pater adoptivus. A. 268, postquam Claudius rerum potitus est, non iam legioni praefuit, cf. III 3525 = D. 2457. St.

— CLAVDIVS ACILIVS CLEOBVLVS.

— TI. CLAVDIVS CLEOBVLVS.

- 1144 Cleodamus, Byzantius, quem una cum Athenaeo imperator Gallienus instaurandis muniendisque urbibus praefecit; ab iis victi sunt Scythae *vita Gall.* 13, 6; *intelliguntur Heruli, qui a. 267 per Pontum Euxinum in Asiam et Graeciam invaserunt. Idem Cleodemus, qui barbaros in Graecia devicit Zonar.* 12, 26 p. 151 D., *qui errore id gestum Claudio demum imperante et eum Atheniensem esse tradit, confundens patriam eius cum nomine collegae vel cum loco pugnae. Cf. quae disserui RE* 11, 674 sq. St.

— **Claudius Cleogenes.**

- 1145 Cleonicus, libertus (L. Annaei) Senecae (philosophi) *Tac. a.* 15, 45. St.

— Ti. Claudius Cleonymus.

- 1146 Cleopatra, paelex imperatoris Claudii, cui una cum Calpurnia nuptias Messalinae et C. Silii a. 48 prodidit *Tac. a.* 11, 30, cf. *Dio exc.* 60, 31, 4. St.

- 1147 Cleopatra, Gessii Flori uxor, amica Poppaeae (Sabinae) *Ios. ant.* 20, 252. St.

- 1148 CLEOPATRA SELENE. *Nummi exstant argentei et aenei partim eius solius nomine inscripti Κλεοπάτρα βασίλισσα et signati capite eius regio diadematē ornato, partim nomina eius graece et regis Iubae latine scripta coniungentes, L. Müller Numismatique de l'anc. Afrique* 3, 108—110. *Imhoof-Blumer Z. f. Num.* 28, 1—8; *Regling ib.* 9—27. *Dieudonné Rev. num.* 1908, 388 sq., cf. *Gsell Bull. tr. hist.* 1908 p. CLXXXVIII sq.

M. Antonius ex Cleopatra Aegypti regina liberos gemellos suscepit Alexandrum et Cleopatram *Plut. Ant.* 36. *Dio* 49, 32, 4; 41, 3, cf. *Strabo* 17, 828 (Cleopatrae et C. Caesaris filia *Suid. s. Ἰόβας* 399 Adler, *perperam*); huic agnomen indidit Selenes *Plut. l. l. Dio* 51, 21, 8; 50, 25, 3; Selene dicitur in nummo Müller l. l. *Suppl.* 74, 102a (cum nomine Iubae graeco). *Suet. Cal.* 26, 1. *Euseb. arm.* 210 K.; *Hieronym. chron.* 187. *Ol. p.* 163e) H. (Luna); *Syncell.* 588 (et 583). *Suid. l. l.* Natos esse gemellos circa a. 41 vel 40 demonstraverunt *Gardthausen Augustus* 2, 170 sq., 25. *Tarn Journ. Rom. St.* 22, 145. A. 34 pater ei Cyrenen donavit *Dio* 49, 41, 3; 32, 5, cf. 50, 26, 2. A. 30 parentibus mortuis Augustus eam fugientem in Thebaide cepit *Syncell.* 583. 588, cf. *Oros.* 6, 19, 13. *Plut. Ant.* 81, a. 29 in triumpho ducta est *Dio* 51, 21, 8. *Euseb-Hieronym., Syncell. l. l., cf. Mon. Anc. lat.* 1, 27. 28 (= *Antioch.* 2, 9. 10). Augustus Octaviae sorori eam educandam tradidit *Plut. Ant.* 87, cf. *Suet. Aug.* 17, 5. Magistro usa est Nicolao Damasceno *Sophron. Damasc. Migne Gr.* 87, 3, 3621 (= *FGrHist* 90 T 2). Augustus eam in matrimonium dedit regi Iubae *Plut. Ant.* 87. *Dio* 51, 15, 6. *Suid. l. l., cf. Suet. l. l.*

Strabo l. l. nummi. In hoc coniugium scriptum esse epigramma, quod Crinagorae esse traditur (n. 28 Rub. = Anth. gr. 9, 235), viri docti existimaverunt; at mirum, quod filiis quoque precatur poeta, ut regnum et Libyae et Aegypti adepturi sint. Nummi utriusque capite insigniti et nominibus inscripti r(egni) a(nno) sexto Iubae cusi sunt (Müller 108, 87), qui annus est fere 20 a. C. Quomodo explicandi sint nummi caput et nomen eius exhibentes, vide Mommsen Ges. Schr. 8, 272 sq. Kahrstedt Klio 10, 301. In iisdem nummis imagines ad Aegyptum spectantes indicare videntur Cleopatram reginam Aegypti non tamen aperte appellari voluisse.

Quo tempore mortua sit ambigitur, nam quod Iubam postea Glaphyram duxisse constat, quae quidem circa a. 6 p. C. decessit, inde non pro certo affirmandum est Cleopatram prius obisse, potest etiam a marito repudiata esse, et collegit quidem Regling l. l. 11 ex artificio quorundam nummorum nomen eius in aversa praebentium cusos hos esse post annum regni Iubae 36 (= 11 p. C.), ex quo Iubam Glaphyra defuncta iterum sibi Cleopatram matrimonio iunxisse coniecerit, quamquam concedendum est, illos nummos post mortem reginae emitti potuisse. Sed mihi quidem veri simillimum videtur id quod ratiocinatus est Ancey Rev. arch. 15 (1910), 140 sq. In defunctam enim scripsit Crinagoras anth. gr. 7, 633 (n. 19 Rub.) mortem reginae cum defectione lunae componens, ex quo statuendum videtur Cleopatram mortuam esse anno a. C. 5 (cf. Boll RE 6, 2359). Ceterum respiciendum est Ptolemaeum filium eius dici iuventa incuriosum etiamtum a. 24 Tac. a. 4, 23.

Eandem esse Cleopatram in epigrammate Antipatri Thessalonicensis (non Asclepiadae) anth. gr. 9, 752 probare studuit Cichorius Röm. St. 331 sq.

Filii: Ptolemaeus rex Mauretaniae Suet. Cal. 26, 1, cf. Strabo 17, 828. IG 3, 555 = Ditt. Or. Gr. 197, fortasse et Drusilla Tac. h. 5, 9 (nisi error subsit). St.

— Cleopatra, v. Septimia Zenobia.

— T. FLAVIUS CLITOSTHENES.

1149 Cloatilla (sic codices praestantiores, nisi quod cod. Ambrosianus uno loco 8, 5, 19 domi(tillam) exhibet, quod plerique editores praetulerunt, quamquam haec corruptela facile intellegitur ex nomine praecedente 'Afer Domitius'), a filiis, fratre, paternis amicis accusata, quod virum, qui inter rebellantes fuerat, sepelisset, defensa a Domitio Afro, liberata est ab imperatore Claudio Quintil. 8, 5, 16; 9, 2, 20; 3, 66; 4, 31. St.

1150 Cloatius Verus, qui scripsit libros minimum quattuor verborum a Graecis tractorum Gell. 16, 12. Macrob. sat. 3, 18, 4, ordinatorum graecorum item minimum quattuor Macrob. 3, 6, 2; 18, 8; 19, 2; laudatur praeterea Cloatius ib. 3, 19, 6; 20, 1. Idem ni fallor Cloatius, e cuius libris sacrorum afferuntur Fest. p. 124. 204. 208. 234. 402. 422 L. (= p. 141. 189. 193.

213. 309. 318 M.), qui ante M. Verrium Flaccum liberae rei publicae vel primis Augusti temporibus scripsit. Cf. Goetz RE 4, 61 sq. Schanz-Hosius 2^a, 380. 381. Teuffel 2^a § 263, 1. St.
- 1151 Clodianus, cornicularius, unus ex interfectorebus Domitiani Suet. Dom. 17, 2. epit. de Caes. 11, 11 (ubi verba 'tum ob fraudem interceptae pecuniae supplicium suspectante' hausta e Suet. Dom. 17, 1 ad Stephanum pertinent). St.
- M. Aemilius Clodianus.
- M. ANNAEVS SATVRNINVS CLODIANVS AELIANVS.
- M. CAELIVS CLODIANVS.
- Q. MAESIVS FRONTINVS CLODIANVS.
- STLANCIVS CLODIANVS.
- L. Titinius Clodianus.
- L. Titinius Maximus Clodianus.
- 1152 CLO[DIVS] inter pueros (clarissimos), qui carmen cecinerunt ludis saecularibus a. 204 Not. d. sc. 1931, 345 (tab. 10) v. 85. Gr.
- 1153 CLODIVS, ὑπατικός τῶν ἱερῶν ναῶν (curator aedium sacrarum consularis) locum adsignavit a. 280 (at cf. infra) IG 14, 993 = IGR 1, 74 t. urbanus. Fortasse non diversus a Clodio Pompeiano consulari aedium sacrarum a. 244 (n. 1177), si recte coniecit Mommsen eum qui dedicavit t. supra memoratum loco usum esse ad similem dedicationem compluribus annis ante concessio. Gr.
- AP. (CLODIVS) in t. liberti VI 37650; v. supra Ap. Claudius Pulcher n. 985.
- 1154 M. CLODIVS, pontifex vel flamen a. 101, ut apparet ex nomine M. Clodi Tironis, qui recensetur in laterculo kalatorum pontificum et flaminum VI 32445. Fortasse idem atque M. Clodius Lunensis. Gr.
- 1155 SEX. CLODIVS NIANVS, proconsul (Cypri) priore parte saec. III IGR 3, 977 t. Cyprius graece scriptus Augustae nescio cui matri [castrorum] dedicatus. Iuliae Domnae nomen restituerunt editores fortasse recte. Gr.
- 1156 C. CLODIVS ADIVTOR, C. f., Quirina, quaestor, tribunus plebis (t. 1, plebei t. 2), praetor, honoratus publice t. Campano X 3851 = D. 5890 (1), Sinuessano Ann. ép. 1926, 143 (2) propter pecunias, quas Clodi (sic t. 1 cf. t. 2) — scil. hic et Capito infra n. 1158, cuius similis t. una cum t. 1 repertus est, — rei publicae Campanorum (t. 1), (Sinuessanorum) (t. 2) legaverant. Fuit prioribus principatus temporibus. Aliquanto recentior videtur P. Clodius P. f. P. n. Falerna L. Arlenus Bassus, patronus et curator coloniae (Sinuessanorum) Ann. ép. ib. 142. Gr.
- CLODIVS ALBINVS = D. CLODIVS SEPTIMIVS ALBINVS CAESAR = IMP. CAES. D. CLODIVS SEPTIMIVS ALBINVS AVG. infra n. 1186.
- 1157 Q. CLODIVS CALVISIVS HONORATVS, clarissimus puer VI 1380 in urna.

- Filius fortasse Clodii Honorati praefecti legionis III Augustae sub Diocletiano et Maximiano VIII 2572.* Gr.
- 1158 [CLODIVS CAP]ITO . . . NVS, P. f., triumvir capitalis, quaestor, [ad censu]s provinciae [Pann]oniae (*fortasse post praeturam*), praetor X 3852 t. *Campanus mutilus una cum plane simili C. Clodii Adiutoris repertus.* Cf. n. 1156. Gr.
- 1159 Clodius Catullus, pr(aefectus) vig(illum) a. 191 VI 414 (= D. 4315) b. St.
- 1160 Clodius Celsinus, Hadrumetinus, adfinis Albini (*infra n. 1186*) vita Sev. 11, 3; *suspectae fidei.* St.
- 1161 CLODIVS CELS[INVS?], proconsul Asiae (saec. III) ut videtur, memoratur in miliario Bull. hell. 14, 615 Iasi in Caria reperto: ἡγεμονεύοντος Κλωδίου Κέλσ . . . τοῦ κρατίστου [ἀνθυπάτου] (*secundum spatium probabilius est in lapide fuisse Κέλσινου quam Κέλσου*). Idem fortasse Clodius Celsinus qui sequitur. Gr.
- 1162 CLODIVS CELSINVS Fabiae Fuscinillae clarissimae feminae uxori posuit t. sepulcralem ex parte versibus conceptum VI 31711 = Bücheler CLE 1306, ubi 'nati trini' commemorantur. Huius puto posterii Clodii Celsini, qui saec. IIII inter gentes nobiles floruerunt. Gr.
- 1163 Clodius Celsus, Antiochenus, amicus (C.) Nymphidi (Sabini), quem a. 68 imperium capessere dehortatus est Plut. Galba 13, 3. St.
- 1164 C. CLODIVS CRISPINVS, consul ordinarius a. 113 cum L. Publilio Celso II; in Celsi locum suffectus est [Ser.] Cornelius Dolabella fasti Ostienses Not. d. sc. 1932 tab. 2 v. 49 sq. In consulatu: C. Clodius Crispinus fasti Ostienses. VI 221. XI 3614 = D. 2160. 5918 a; Clodius Crispus (errore) XIV 4089, 6 = XV 2157 in tegula; ceterum Crispinus in titulis fastisque (perperam Priscianus II fasti Hydat. Chron. min. 1, 223. Προσκιανός; chron. Pasch. ib.). Idem putatur a nonnullis Crispinus, Vettii Bolani consularis filius, cuius laudes celebravit Statius silv. 5, 2, nescio an recte. Gr.
- T. CLODIVS EPRIVS MARCELLVS v. *infra in Epris.*
- C. CLODIVS FABRICIVS NVMISIVS VICTORINVS v. *infra sub Numisiis.*
- 1165 L. Clodius Fronto vel Fronto[nianus], cui civitas Velioecassium posuit t. VI 1382 (mutilum). Videtur homo ordinis senatorii vel equestris. Gr.
- 1166 CLODIVS GRANIANVS, ὁ κράτιστος ἀνθύπατος (proconsul Achaiae) a. 118, successor Valerii Severi, memoratur in t. Dauliensi IG 9, 1, 61 scripto d. 24 m. Oct. a. 118. — Ab hoc diversum esse existimo Clodium Granianum, qui nominatur in t. sepulcrali Corinthio a L. Corano Patrobio sibi et Graniae Homonoiae uxori et Clodio Euphemo, Clodio Graniano, Clodiae Homonoiae privignis posito Amer. Journ. Arch. 35, 437: Clodios hos a liberto quodam domus eius, ad quam pertinebat Granianus proconsul, genus ducisse putaverim (aliter iudicat Shear Amer. Journ. l. l.). Gr.

- CLODIVS HERODIANVS, *fragm. Vat. 247, v. supra* Ti. Claudius Herodianus n. 887.
- 1167 C. CLODIVS LICINVS, consul suffectus a. 4 p. C. *In consulatu*: C. Clodius C. f. C. n. Licinus *I² p. 29 fasti Capitolini*; C. Clodius Licinus *VI 1263. 1264*; C. Clodius Licin. *I² p. 70 fasti Arv.*; C. Clodius *ib. p. 68 fasti Gabini. Not. d. sc. 1902, 268 fragm. fastorum.* — Clodius Licinus (Licinius libri) *Liv. 29, 22, 10. Suet. de gramm. 20*; Licinus (Licinius *codd.*) *Nonius s. v. patibulum p. 221.* — Consul suffectus cum Cn. Sentio Saturnino per secundum semestrem a. 4 p. C. *v. supra*; consules terminaverunt locum publicum ab privato *VI 1263. 1264.* — C. Iulius Hyginus fuit familiarissimus Ovidio poetae et Clodio Licino consulari historico, qui eum admodum pauperem decessisse tradit et liberalitate sua quoad vixerit sustentatum *Suet. l. l. Clodius Licinus in libro tertio rerum Romanarum Liv. l. l. (de rebus a. 194 a. C. gestis). Licinus rerum Romanarum lib. XXI Nonius l. l. Idem videtur Clodius (Claudius traditur) rerum Romanarum lib. XII Nonius s. v. pristis p. 535. Cf. Cichorius RE 4, 77 sq. Gr.*
- 1168 T. Clodius Lovella, vir egregius, honoribus municipalibus functus, *t. sepulchralis Madaurensis VIII 4681 = Buecheler CLE 511. St.*
- 1169 M. CLODIVS LVNENSIS, consul (suffectus) cum P. Licinio Crasso d. 18 m. Sept. a. inc. sub initium saec. II non ante a. 105 (*excluduntur anni 109—113, 116, quorum consules tam ordinarii quam suffecti innotuerunt ex fastis Ostiensibus, item a. 114, quo Lollianus Avitus et Messius Rusticus fasces gesserunt m. Sept.*) *XIV 4057 t. Fidenas (deperditus), quem posuerunt liberti quidam Iuli Quadrati cos. II (a. 105). — Cf. supra n. 1154. Gr.*
- 1170 L. CLODIVS MACER. *Nummi: RIC 1, 193—195. Mattingly Br. Mus. 1, 285—287. Tria nomina in nummis; Clodius Macer apud scriptores; Clodius Pol. Silv.*

Legatus in Africa *Tac. h. 4, 49. Suet. Galba II (cf. Plut. Galba 6), scilicet legionis III Augustae in Numidia tendentis.* Sub finem Neronis descendit neque ad Galbam se adiunxit sed ambiguus haerebat, utrum capesseret imperium necne *Plut. Galba 6. Id quod confirmant nummi, in quibus ut additur s(enatus) c(onsulto) et ipse se dicit non iam legatum, sed in liberae rei publicae morem pro prae(tore) Africae, sic et Libertatis et suum caput neque tamen lauro ornatum repraesentavit et legio ab eo nova instituta cognomen ex ipso duxit (v. infra). Sunt praeterea nummi inscripti Carthago et Sicilia. In Africa legio cohortesque delectae ab eo mox a Galba dimissae Tac. h. 2, 97. Legio III Augusta cognomine libertatrix ornata comparet in nummis eius, idem cognomen additum est legioni I Macrianae ab eo ut videtur conscriptae. Hanc legionem eandem esse atque illam nomine mutato non recte opinor Mommsen CIL VIII p. XX arbitratus est, cf. quid contra dixerit Cagnat L'armée Rom. d'Afr.² 141—146.*

Nymphidius Sabinus Galbae, ut discrimina rei publicae quam maxima praedicaret, scripsit Clodium Macrum naves frumentarias retinere *Plut. Galba 13*; in arma instigatus est Macer a Calvia Crispinilla, quae famem populo Romano haud obscure molita est *Tac. h. 1, 73*. In Africa haud dubie turbans a Trebonio Carutiano procuratore iussu Galbae interfectus a. 68 *Tac. h. 1, 7. 11. 37. Suet. Galba 11. Plut. Galba 15*; Papirius centurio unus ex interfectoribus Clodii Macri *Tac. h. 4, 49. Cf. Pol. Silv. p. 520, 9 Mo.*

Fueritne ex posteris eius Clodius Macer, de quo Imperator Hadrianus Vitrasio Pollioni legato Augusti provinciae Galliae Lugdunensis rescripsit dig. 27, 1, 15, 17, vehementer dubito. *St.*

- 1171 CLOD(IVS) MARCELLINVS, [l(ati)]c(lavius) (S · C traditur, corr. Domaszewski *Westd. Z. 14, 2. 111 cf. Ritterling RE 12, 1676*) tribunus militum legionis II a(diutricis) piaefidelis Antoniniana, translatus ex legione X fr(etensi) Antoniniana dedicavit t. *Aquincensem (hodie deperditum) III 3472* dis militaribus et genio loci pro salute et reditu imp. Antonini (Severi filii). *Idem probabiliter Clodius Mar, qui memoratur in actis lud. saec. a. 204 VI 32334 v. 5 fortasse inter pueros, qui Troiam luserunt (cf. Premerstein Wien. St. 22, 148); cf. n. 1152. — Filius ni fallor eius qui sequitur.* *Gr.*

- 1172 Q. CLODIVS MARCELLINVS cooptatus in collegium sacerdotum nescio quod ex maioribus aut a. 169 aut a. 204 VI 2003; (in eius locum) alius cooptatus aut a. 204 aut a. 212 ib. *Pater fortasse eius qui praecedat.* *Gr.*

- 1173 (Clodius) Maximus, pater M. Clodi Pupieni Maximi, qui imperavit a. 238 (*infra n. 1179*), faber ferrarius vel raedarius vehicularius fabricator, ex uxore Prima nomine suscepit praeter eum qui postea imperavit filios quattuor et quattuor puellas, qui omnes intra pubertatem interierunt *vita Max. et Balb. 5, 1. 2. Narratio ficta.* *St.*

- 1174 C. Clodius Maximus, C. f., Quirina, procurator Augusti a frumento t. *Antias X 8295.* *St.*

- 1175 C. CLODIVS NVMMVS, C. f., Maecia (*origine Neapolitanus ut videtur*), tribunus legionis XIII geminae, X vir stlitibus iudicandis, [quaestor] provinciae Asiae III 429 t. *Ephesius (sepulchralis?)*, quem ei posuit L. Stertinus Quintilianus Curiatius Maternus Clodius Nummus Acilius Strabo (*supra A 83*) filius. *Gr.*

— L. STERTINVS QVINTILIANVS ACILIVS STRABO C. CVRIATIVS MATERNVS CLODIVS NVMMVS v. *supra A 83.*

- 1176 CLODIVS POLLIO. 'Satis constat Clodium Pollionem praetorium virum, in quem est poema Neronis quod inscribitur Luscio, chirographum eius (scil. Domitiani adulescentis) conservasse et nonnunquam protulisse noctem sibi pollicentis' *Suet. Dom. 1, 1.* *Gr.*

- 1177 CLODIVS POMPEIANVS, consularis aedium sacrarum d. 4 m. Iun. a. 244 IG 14, 1045 = IGR 1, 114 t. urbanus; cf. supra n. 1153. Videtur pertinere ad domum consularem Claudiorum Pompeianorum (supra n. 970 sqq.) neque diversus esse a Pompeiano cos. a. 241 cum imp. Gordiano II.

Gr.

- 1178 M. Clodius Postumus, epistrategus (Thebaidis) a. 1 p. C. (d. 6 m. Sept.) t. Tentyrites CIG 4715 = Ditt. Or. Gr. 659 (ubi mero typothetae errore Κλαυδίου pro Κλωδίου editum est). St.

- 1179 M. CLODIVS PVPIENVS MAXIMVS = IMP. CAES. M. CLODIVS PVPIENVS MAXIMVS AVG. Titulos nummos (Cohen 5^a, p. 14—19. Eckhel 7, 307 sq.) papyros vide in D. Caelio Calvino Balbino (supra n. 126). Praeterea P. Flor. 98. Privatus honoratus est t. graeco Ephesio D. 8839 = Ditt. Or. Gr. 518 (1), memoratur in t. filiae VI 31237 (= 1087) (2).

In consulatu altero... odius Puppienius Maximus XIV 4562, 7; ... up[ie]nius Maximus Eph. ep. 9 p. 527 (= VII 104); ceterum Maximus.

Μάρκων ΚΛ Πουπιήνων Μ[άξ]ιμο . . . t. 1 (imago Forsch. Ephes. 1, 210 praebet ΚΛΙ, lineolam obliquam quae tam ad A litteram quam ad Ω pertinere potest, cf. v. 8); Pupieni Maximi t. 2.

Imperium adeptus Imp. Caes. M. Clodius Pupienus Maximus Augustus nuncupatur plus minus plene in titulis nummis papyris. Clodius Pupienus Vict. Caes. 26, 7; Clodius ib. 27, 6; ceterum apud scriptores latinos plerumque Pupienus (vel Pupienius v. supra), apud graecos Maximus, inde dubitat biographus, num idem fuerit Maximus qui Puppienius vita 1, 2; 15, 4. 5; 16, 2; Maximin. 24, 5; 33, 3. 4, cf. vita 11, 1; 15, 1; Gord. 10, 1; 19, 9; 22, 1.

Pater eius Maximus, unus e plebe, faber ferrarius vel raedarius vehicularius fabricator, mater Prima vita 5, 1. 2; ignobilis genere vita 14, 1; 16, 2 (cf. 2, 7; 5, 11); Maximini 20, 1; obscurissimo genere Eutr. 9, 2, 1; contra recte opinor nobili genere ortus Herod. 8, 8, 1. 4. 8, cf. 8, 7, 4. Natus est circa a. 164, annos scilicet agens septuaginta quattuor, cum Augustus factus est Zonar. 12, 17. Pueritiam omnem in domo patris Pinarii egit; fuit tribunus militum et multos duxit numeros, postea praeturam gessit sumptu Pescenniae Marcellinae, quae eum loco filii suscepit et aluit. Inde proconsul Bithyniae (nota provinciam imperatoris), Graeciae, Narbonae, missus praeterea legatus Sarmatas in Illyrico contudit atque inde translatus ad Rhenum rem contra Germanos satis feliciter gessit vita 5, 5—9; cave nimis tribuas huic cursui honorum. Clarissimus vir t. 2. Id quidem certum est eum ἐν πολλαῖς στρατοπέδων ἀρχαῖς (Herod. 7, 10, 4) fuisse, legatum igitur legionis et legatum Augusti pro praetore provinciae (Germaniae alterius utrius) vita 5, 9. Herod. 8, 6, 6; 7, 8, cf. Ritterling Fasti 89. Proconsul provinciae Asiae, ὁ λαμπρότατος t. 1. Prae-

fectus urbi vita 5, 10, cf. 6, 5; 15, 2; Maximini 20, 1. Herod. 7, 10, 4 (cf. 6); 8, 8, 4. Consul I *suffectus anno incerto*, II ordinarius a. 234 cum Ila Urbano *vide supra, praeterea t. 2. III 6936. 12210. VIII 10343. 10365 (= D. 496). 22586. 22620. Cohen n. 26—32. Eckhel 307 (cf. vita 15, 2)*. A. 238 electus est inter viginti viros consulares ex senatus consulto contra Maximinum ad Italiam tuendam creatos *vita Maximini 32, 3 (minus accurate id post mortem Gordianorum factum esse tradit hoc loco biographus); Gord. 10, 1. 2; 14, 3. 4; 22, 1. Zos. 1, 14, 2. Duobus Gordianis in Africa interemptis senatus Balbinum et Maximum imperatores creavit Herodian. 7, 10. vita 1—3; 15, 5; Maximini 20, 1. 2; Gord. 10, 1; 22, 1. Vict. Caes. 26, 7, populo tumultuante M. Antonium Gordianum puerum Caesarem iis aggregavit Herodian. l. l. vita 3, 3. 5; Maximini 20, 2, cf. 16, 7. In titulis et papyris Pupienus semper priore loco nominatus est. Nonaginta novem dies (chronogr. a. 354, Chron. min. 1, 147) postquam Augustus factus est, ambo a praetorianis occisi sunt Herod. 8, 8, 6—8. vita 14, 5. 6; 15, 4; Gord. 22, 5. Eutrop. 9, 2, 2. Vict. Caes. 27, 6. epit. de Caes. 26, 2. Zos. 1, 16, 2. Pol. Silv. 521 Mo., a. 238 non post d. 29 m. Aug. (de tempore cf. supra A 835).*

Filia Pupienia Sextia Pau[lina] Cethegilla t. 2, filius ut videtur T. Clodius Pupienus Pulcher M[aximus], qui sequitur. — *Eius fortasse privati libertus IX 5765.* St.

- 1180 T. CLODIVS PVPIENVS PVLCHER M[AXIMVS]. *Titulus Tiburtinus XIV 3593 = D. 1185. M. f. (videtur filius eius qui praecedit, honoratus a Tiburtibus priusquam pater imperium adeptus est). Clarissimus vir, triumvir monetalis, quaestor candidatus, praetor urbanus, proconsul provinciae Macedoniae, vice operum publicorum, electus iudicio sacro (= imperatoris) ad [census] acceptandos per provinciam Velgicam (= Galliam Belgicam), curator aedium sacrarum et operum publicorum (fortasse post consulatum), consul (suffectus anno incerto); quindecimvir sacris faciundis; patronus municipii (Tiburtium), curator rei publicae Catinensium, Leptim(agnensium) et Tripolitanorum.* St.

- 1181 P. Clodius Quirinalis *Suet. de rhet. ind. (p. 2 Robinson); Clodius Quirinalis rhetor Arelatensis Romae docuit (e Suet., cf. p. 50, 37 Robinson) Hieronym. chron. Ol. 205 p. 180 a) H. (a. 44 p. C.)*. St.

— P. Palpellius Clodius Quirinalis.

- 1182 Q. CLODIVS RVFINVS dedicavit imp. Commodus t. VIII 4211 (1) *Verecundensem; memoratur in actis Arv. a. 193 VI 2102 (2). — Tria nomina t. 1, plus minus mutila t. 2; Clodius Rufinus vita Sev. — Legatus Aug. pr. pr. (Numidia) t. 1 a. 191 vel 192, ut apparet ex nominibus Commodi. Magister fratrum Arvalium a. 193 t. 2. Ab imp. Severo sine causae*

dictione occisus vita Sev. 13, 5 (nomina et imp. Commodi et Rufini leviter erasa t. 1). Gr.

- 1183 L. CLODIVS RVFVS. Nummi Agrigentini, qui in parte adversa exhibent caput Augusti cum inscriptione Augusto p(atri) p(atriae) Agrigentini(i), in aversa Salasso Comitiae Sex. Rufo II v(i)r(is) in campo L. Clodio Rufo procos. Fiorelli Cat. Mus. Napoli, Medagl. 1, 73, 4066. Salinas Monete d. ant. città Sicilia 35 sq., 342—349. Br. Mus. Sic. 22, 160—164 (minus accurate).

Proconsul (Siciliae) nummi non ante a. 2 a. C., quo a. Augustus pater patriae appellatus est. — Idem videtur L. Clodius Rufus, qui memoratur una cum Q. Caecilio in fragmento VI 34073; fortasse consul suffectus a. 7 p. C. collega Q. Caecilii Metelli Cretici Silani; cf. supra n. 64. — Parentela potest cum hoc coniunctus fuisse P. Clodius C. f. Rufus Latro, qui imp. Tiberio posuit t. Eph. ep. 8, 708 in ora septentrionali Siciliae repertum. Gr.

- 1184 Clodius Sabinus, rhetor, qui Augusti aetate graece et latine declamabat Sen. contr. 9, 3, 13. 14. Noli componere eum cum Sex. Clodio magistro M. Antoni. St.

- 1185 T. CLODIVS SATVRNINVS FIDVS memoratur in titulis Philippopolitano SEG 3, 509 = Ann. ép. 1927, 74 (1) Iulio Vero Maximo Caesari (cuius nomen erasum est) posito, Traianae Augustae rep. Ann. ép. 1927, 73 (2), in miliariis Thraciae IGR 1, 1474 (3), Cappadociae III 12213 (4), in signaculo X 8059, 120 (5) in Sicilia reperto.

T. Κλώδιος Σατορνεῖνος t. 1; T. Κλώδιος Σατορνεῖνος t. 2; T. Clodius Saturninus t. 5; Clodius Saturninus t. 4; [Σ]ατορνεῖνος Φίδος t. 3. — Clarissimus vir t. 5. (Legatus Aug. pr. pr.) Thraciae (ὑπατεύων τῆς Θρακῶν ἐπαρχίας t. 2; ὑπατεύων τῆς ἐπαρχίας t. 1 cf. t. 3) sub Maximino t. 1. 3 (non ante a. 236 positi ut apparet ex mentione Maximi Caesaris, cf. Stein Thracia 64). 2 (imperatoris nomen consulto deletum est). Haud certum at probabile est Saturninum eo ipso tempore, quo provinciam rexit, fascibus consularibus ornatum vel inter consulares adlectum esse (cf. Stein l. l.). Legatus Aug. pr. pr. (Cappadociae) t. 4 (in eodem t. praeses provinciae appellatur) fortasse imperante Gordiano non ante a. 239, cum imperator, cuius nomen periit, dictus sit [tri]b. potest. cos. [p. p.] rocos.; de Maximino vix cogitaverim, huius enim principatus anni legationibus Licinii Sereniani, Catii Clementini, . . . elli Vibiani (?) occupati videntur; cf. praeterea Cuspidius Flaminius Severus. — Praedia videtur habuisse in Sicilia cf. t. 5. Gr.

- 1186 D. CLODIVS SEPTIMIUS ALBINVS CAESAR = IMP. CAES. D. CLODIVS SEPTIMIUS ALBINVS AVGVSTVS. Tituli quibus honoratus est una cum Septimio Severo VIII 1549 cf. 15551 (= D. 415). 17726. 26498. XIV 6 = D.

414; nomen erasum. Nummi Eckhel 7, 161—166. Cohen 3², 415—424. Hasebroek *Septimius Severus* (1921), 156 sq.

Plena nomina in titulis nummisque; Clodius Albinus vel Albinus apud scriptores.

In describenda vita eius fides historica tribuenda est in primis Herodiano et Dioni, nulla biographo, cf. Hasebroek Die Fälschung der Vita Nigrini u. Vita Albini, diss. Heidelberg 1916. Fuit familia nobili Herod. 2, 15, 1. 2. 4; 3, 5, 2. Dio-Xiph. 73, 6, 2. vita 1, 3; vir antiquae familiae 7, 2, Hadrumetinus vita 1, 3; 4, 1; 12, 8, cf. Sev. 11, 3, id quod frustra tueri conatus est Hasebroek Fälschung 13—15; cf. Dessau WfklPh 1918, 391 sq., originem a Romanis familiis traxit, Postumiorum scilicet et Albinorum et Ceioniorum vita 4, 1 (cf. 13, 5), plane ficticia. In divitiis avitis et luxuria educatus Herod. 2, 15, 1. 2 (contra natus loco modico, patrimonio pertenui vita 4, 3), patre Ceionio Postumo, matre Aurelia Messalina, primus suis parentibus fuit vita l. l., quae omnia omnino fide carent. Natus VII kal. Dec. vita 4, 6 in epistula ficta, quo anno Aelius Bassianus proconsul fuit Africae ib. 4, 5, id quod fidem nullam meretur, pueritiam in Africa transegit vita 5, 1. Adulescens ad militiam se contulit atque Antoninis per Lollium Serenum et Baebium Maecianum et Ceionium Postumum suos adfines innotuit vita 6 1. Egit tribunus equites Dalmatas (falso, nam ante Gallienum equites Dalmatae constituti non erant) et legionem quartam et primam vita 6, 1. 2. Haec non magis fide sunt digna quam ea quae sequuntur quae ordine perturbato enarrantur in vita. Quaesturae gratia illi facta est, qua concessa aedilis non amplius quam decem diebus fuit, quod ad exercitum festino mitteretur vita 6, 6. Bithynicos exercitus eo tempore, quo Avidius Cassius rebellabat (a. 175), fideliter tenuit vita 6, 2; cf. Hasebroek l. l. 23 sq. Dein praetura egit sub Commodio vita 6, 7. Commodio imperante res in Dacia bene gessit Dio exc. 72, 8, 1. Consul primum suffectus anno incerto sub Commodio. (Imperator Marcus Avidii Cassii temporibus eum dignum consulatu in locum Cassii Papirii suffecturus erat vita 10, 11 in epistula ficta). Per Commodum ad Galliam translatus, in qua gentes Transrhenanas fudit vita 6, 3; 5, 5 (quibus rebus accensus Commodus Caesareanum ei nomen obtulit, quo tamen ille abstinuit ib. 2. 3. 6, 4. 5; dum Britanniam administrat ib. 13, 4. 9). Britannicos exercitus rexit iussu Commodi ib. 13, 4. Vict. Caes. 20, 9, a. 193 Dio exc. 73, 14, 3. Herod. 2, 15, 1. Auctor vel socius (Didio) Iuliano fuit Pertinacis occidendi Eutr. 8, 18, 4. Vict. Caes. l. l. vita 1, 1; 14, 2. 6 (ex communi fonte fidei corruptae, cum prorsus aliter rem tradant Herodianus et Dio).

Severus eum per litteras Caesarem appellavit, dum ipse bellum gerit contra Pescennium Nigrum a. 193 Herod. 2, 15 (cf. 3, 5, 2; 3, 7, 8). vita 10, 2, 3; Sev. 6, 9. Dio-Xiph. 73, 15, 1, κοινωνός τῆς ἀρχῆς τῷ Σεουήρῳ

ἐσόμενος *ib.* 15, 2; (Severus) φθάσας αὐτοῦ τὴν ἐλπίδα . . . τῇ τῆς ἐξουσίας κοινῶνίᾳ *Herod.* 2, 15, 3; de Clodio Albino sibi substituendo cogitavit *vita Sev.* 6, 9. Ius ei concessit nummorum feriendorum *Herod.* 2, 15, 5. Inde D. Clodius Septimius Albinus Caesar in titulis et nummis et in consulatu altero. Nomen Septimium a Severo, a quo eodem tempore adoptatus videtur esse (cf. Mommsen *St. R.* 2³, 1147. Hirschfeld *Kl. Schr.* 417 sq. Hasebroek *Sept. Sev.* 28), eum accepisse consentaneum est. Nummi Pautaliae cusi L. Ruzicka *Die Münzen von Pautalia* (1933) p. 122. Consul a Severo declaratus est eo tempore, quo illum sibi paraverat subrogare *vita* 6, 8; 3, 6. Consul II ordinarius cum Imp. Caes. L. Septimio Severo Aug. II a. 194 *dipl. mil. Archeogr. Triest.* 1908, 289 sqq. = *Ann. ép.* 1908, 146. *Rev. ép.* 1 (1913), 239 = *Ann. ép.* 1913, 134. VI 724 (= D. 4204). XIII 1753 (= D. 4133). 6740 b. t. pictus *Europi-Durae rep.* Rostovtzeff *Excav. at Dura-Europos*, 5. season, 1934, 226 sq., 561 = *Ann. ép.* 1934, 280. *P. Lond.* 3 p. 217, 1178 = *Wilcken Chrest.* 156. *fasti*; in nummis passim consul iterum perhibetur. (Cos. III Cohen 417, 19, tr. pot. *ib.* et 418, 35, ubi partes aversae non ad eundem pertinere possunt, cf. *Eckhel* 7, 164 sq. Hirschfeld l. l. 418 sq.). Ei Severus Pescennio Nigro devicto insidias frustra paravit *Herod.* 3, 5. *vita* 7, 8, neque eum amplius Caesarem agnovit *Dio-Xiph.* 75, 4, 1. Sed Albinus ipse imperium affectavit *Dio* l. l. *Herod.* 3, 6. *vita Sev.* 10, 1, anno 195 vel 196, Byzantio nondum capto *Herod.* 3, 6, 9. Bellum civile Romam nuntiatum est circensibus ante Saturnalia missis (die 15 m. Dec. anni 195) *Dio* l. l. 4, 2. Imperator Caesar D. Clodius Septimius Albinus Augustus nummi. (Nummus a Sidelibus et Pergaeis cusus *Br. Mus. Lycia* 164, 129, cf. *Mionnet Suppl.* 7, 69, 204. 205 valde suspectus, certo falsus qui Hipponensis dicitur, cf. *Dessau Klio* 8, 461. *Cagnat ib.* 9, 199).

E Britannia in Galliam transmisit *Herod.* 3, 7, 1 (cf. 3, 6, 6); rebellavit in Gallia *vita Sev.* 10, 1; in Gallia invasit imperium *Vict. Caes.* l. l.; in Gallia imperator appellatus eodem tempore quo Didius Iulianus, Septimius Severus, Pescennius Niger *vita* 1, 1; *Pesc. Nig.* 2, 1, perverse; in Gallia se Caesarem fecit *Eutrop.* l. l. *epit. de Caes.* 20, 2, hoc minus accurate. Severus contra eum hostem iudicatum profectus est *Herod.* 3, 6, 8. *vita* 9, 1; *Sev.* 10, 2. 3. Primo quidem Severi duces ab Albinianis victi sunt *vita* 9, 1; *Sev.* 10, 7; Albinus (Virium) Lupum vicit *Dio exc.* 75, 6, 2. Numerianus quidam ludi magister Albini partes in Gallia adflixit *ib.* 75, 5. Severus ipse pugnavit in Gallia non sine varietate fortunae *vita* 9, 1; *Sev.* 11, 1. *Herod.* 3, 7, 2, felicissime pugnavit primo apud Tinurtium *vita Sev.* 11, 1, postremo (καθ' ἑτέρα χωρία, ἡ δὲ τελευταία *Herod.* l. l.; ultimo proelio *vita* 9, 3) apud Lugūdunum die 19 m. Febr. (*vita Sev.* 11, 7; idem dies celebratur pro salute et aeternitate Antonini Severi a. 215 in Aegypto *BGU* 362 IV 11 = *Wilcken Chrest.* 96) a. 197 copias Albini

fudit, qui in fuga periit *Dio* 75, 5—7. *Herod.* 3, 7. *vita* 9, 3—7; *Sev.* 11, 6—9; *Pesc. Nig.* 9, 3. *Eutr.* l. l. *Euseb.-Hieronym. chron.* 246. *Ol. p.* 212 i) *H.*; *Synce.* 671. *Vict. Caes.* 20, 8. *epit.* l. l.

Fuit Albino unus, ut aliqui dicunt, filius; (Marius) Maximus dicit duo, quibus Severus primum veniam dedit, postea vero eos cum matre percussit et in profluentem abici iussit *vita* 9, 5; *Sev.* 10, 1; cadavera uxoris liberorumque eius in Rhodanum abici praecepit *vita Sev.* 11, 9; *memorantur* uxor et infantulus Pescennius Princes in *epistula ficta vita* 7, 5, frater *ib.* 9, 6. Adfinis Clodii Celsini *vita Sev.* 11, 3 (*suspectae fidei*). Consanguineus (Aselli) Aemiliani *Dio exc.* 74, 6, 2. Scripsit Georgica. Milesias nonnulli eiusdem esse dicebant, quarum fama non ignobilis habebatur, quamvis mediocriter scriptae essent *vita* 11, 7. 8, *cf.* 12, 12. *De re dubitat Hasebroek diss. p.* 34, *recte ut videtur. Memoratur praeterea Dio exc.* 74, 9, 5 (*p.* 345 sq. *Boiss.*); 75, 8, 3; 76, 3, 4. *Tertull. apol.* 35; *ad Scapulam* 2. *vita Sev.* 10, 8; *Firmi* 1, 1. *Zos.* 1, 8, 1. — *Domus huius fortasse liberti VI* 37437. *St.*

- 1187 P. CLODIVS THRASEA PAETVS. P. Thrasea Paetus *Dio-Xiph.* 61, 15, 2; *ceterum* Thrasea Paetus *vel* Thrasea *vel* Paetus. *In consulatu* [P. C]lodius Thrasea *IV* 3340 *tab. cer. Pomp. n.* XXV 24; . . . ius Thrasia *n.* XXVI 24; P. Clodius *ib.* *saepius.* X 826 *t. Pompeianus.*

Origine Patavinus *Tac. a.* 16, 21. *Dio-Xiph.* 62, 26, 4. Consul (suffectus) cum L. Duvidio Avito mens. Nov. et Dec. a. 56 *vide supra*; consularis *Tac. a.* 16, 27. 28. Quindecimvir sacris faciendis *ib.* 16, 22, *cf.* 27. 28. A. 57 eo iuvante Cossutianus Capito accusatus a Cilicibus repetundarum damnatus est *Tac. a.* 16, 21, *cf.* 13, 33. A. 58 sententiam in senatu dicit *Tac. a.* 13, 49. A. 59 cum de Agrippina occisa decerneretur, senatu exiit *ib.* 14, 12; 16, 21. *Dio* 61, 15, 1. Ludis Iuvenalibus quibus Nero a. 59 citharoedus cecinit parum spectabilem operam praebuit, etsi ipse ludis cetariis Patavi institutis habitu tragico cecinit *Tac. a.* 16, 21. *Dio exc.* 61, 20, 4; 62, 26, 3. 4, *cf.* *Charis. p.* 160 B. (= *p.* 125 sq. K.). A. 62 ne Antistius praetor maiestatis damnaretur capite adversatus est *Tac. a.* 14, 48. 49; 16, 21. Eodem anno censuit cavendum esse senatus consulto ne provinciales praesidibus grates agerent *ib.* 15, 20—22. Cum senatus a. 63 filia Neronis nata ad gratulandum se contulit Antium, Thrasea prohibitus est *ib.* 15, 23. Exinde per triennium curiam non introiit *ib.* 16, 22. *Dio-Xiph.* 62, 26, 3, sponte absens cum a. 65 divini honores Poppaeae Sabinae decreti sunt neque funeri eius interfuit *Tac. a.* 16, 21, *cf.* 22. 28. A. 66 auctore Nerone, qui olim infensus ei fuerat, accusatus a Cossutiano Capitone et (T. Clodio) Eprio Marcello senatus consulto damnatus est arbitrio mortis dato *Tac. a.* 16, 21. 22. 24—29. 33—35 (*inde Valla ad Iuvenal.* 5, 36); *h.* 4, 6—8. *Dio* 62, 26, 1. 3. 4. *Suet. Nero* 37, 1. *Plut. praec. ger. reip.* 14 *p.* 810 A.

Gener Caecinae Paeti et Arriae (maioris), quibus (*a. 42*) morientibus adfuit *Plin. epist.* 3, 16, 10, maritus Arriae (minoris), pater Fanniae *ib.* 7, 19, 3. *Tac. a.* 16, 34 (*cf.* 26). *vita Pers. p.* 65 *Jahn-Buech.-Leo*⁴, socer Helvidi Prisci *Plin. l. l. Tac. a.* 16, 28, 35; *h.* 4, 5. *Dio-Xiph.* 66, 12, 1. 3.

A. Persium Flaccum poetam (*defunctum a. 62*) decem fere annis dilexit ita, ut peregrinaretur quoque cum eo aliquando, cognatam eius Arriam uxorem habens *vita Pers. l. l.*, amicus Vespasiani *Tac. h.* 4, 7, familiares eius (T.) Avidius Quietus *Plin. epist.* 6, 29, 1, Domitius Caecilianus, Demetrius philosophus cynicus *Tac.* 16, 34.

Dicta eius Plin. epist. 6, 29, 1. 7; 8, 22, 3. *Dio* 61, 15, 3. 4. *Epictet.* 1, 1, 26 (*idem dictum Dio exc.* 62, 15, 1a p. 54 *Boiss.*). Memoriam eius laudibus extulit Iunius Arulenus Rusticus *Tac. Agr.* 2. *Suet. Dom.* 10, 3. *Dio exc.* 67, 13, 2. Scripsit vitam Catonis Uticensis, in qua usus est fonte praecipuo Munatio Rufo *Plut. Cato min.* 25. 37. Pomponii Secundi ad Thraseam adfertur *Charis. l. l. Diomedes GL* 1, 371, 18 sq. *Priscian. ib.* 2, 538, 29, *cf. Cichorius Röm. St.* 423—425. — Memoratur praeterea *Tac. h.* 2, 91. *Dio exc.* 66, 12, 3. *Martial.* 1, 8, 1; 4, 54, 7. *Iuvenal.* 5, 36. *M. Ant.* εἰς ε. 1, 14, 2. St.

- 1188 Clodius Turrinus, rhetor, aequalis Senecae, natus erat patre splendidissimo, avo divi Iuli hospite, sed civili bello attenuatas domus nobilis vires excitavit et ad summam perduxit dignitatem; pecuniam et dignitatem primam in provincia Hispania habuit *Sen. controuv.* 10 pr. 14—16. Sententiae, colores, divisiones eius *ap. Senecam vide ind. p.* 537 K. Filius cognominis *is qui sequitur.* St.

- 1189 Clodius Turrinus, filius eius qui praecedit, amicus filiorum Senecae rhetoris, qui eum tamquam filium dilexit, adulescens summae eloquentiae futurus nisi modicis contentus esset *Sen. controuv.* 10 pr. 14—16. St.

- 1190 Clodius Tuscus, ad quem Sinnius Capito (*grammaticus Augusti fere aetatis prioris*) litteras dedit *Gell.* 5, 20, 2. Adfertur Clodius Tuscus a Servio (*Daniel.*) *Aen.* 12, 657, nisi hic confunditur cum Clodio auctore commentariorum (*grammaticorum*) *ib.* 1, 52. 176; 2, 229, qui videtur idem esse ac *Ser. Clodius, gener L. Aeli Stilonis. Eius nomen Κλωδίου (vel Κλαυδίου) τοῦ Θούσκου fictum est quasi auctoris ephemeridis totius anni, quam Lydus operi suo de ostentis in graecum versam adicit c.* 59—70 (*p.* 117—158 *Wachsm.*), *cf. Bianchi, S.-Ber. Heidelb.* 1914, 3, 13—16. *Boll Phil. Woch.* 1919, 223 sq. St.

- 1191 . . [CLODIV]S VESTALIS. In fragmento t. Forocloidiensis XI 3311 memoratur . . [Clodiu]s C. f. Vestalis f(ilius), [X] vir stl(itibus) iud(icandis); mentio patris videtur praecessisse (*cf. n.* 1192). Gr.

- 1192 C. CLODIVS VESTALIS honoratur publice t. XI 3310 a = D. 904 (1)

Forocloodiensi; eodem loco videtur posuisse una cum filio t. XI 3311 (2), cuius non extat nisi fragmentum. Ad eundem rettulit probabiliter Marg. Guarducci t. bilinguem Gortynium Bull. Mus. Imp. Rom. 1930, 88 (3). Idem nominari videtur in fragm. Cyrenaico Οὔρεστᾶλις ἀνθύπατος Docum. ant. Afr. Ital. 2, 1, 108, 77 = Ann. ép. 1934, 258 (4). Nummi aurei et argentei, qui in parte adversa exhibent caput Florae et inscriptionem C. Clodius C. f., in aversa mulierem velatam et inscriptionem Vestalis Babelon Monn. rép. 1, 354, 12. 13. Grueber Coins 1, 564, 4195—4197. v. Bahrfeldt Röm. Goldmünzenpräg. 72, 73.

C. Clodius C. f. Vestalis t. 1. In t. 2 nomen perit. Vestalis (Οὔρεστᾶλις) t. 3. 4. — Nescio quis ex maioribus eius videtur viam Claudiam sive Clodium munivisse et in media via forum Clodium constituisse; cf. Bormann XI p. 502. — Nummi ab eo cusi sint necesse est intra a. 41 et 38 a. C., nam desunt in nummorum thesauris defossis a. 41, adsunt in thesauro eruto loco, qui dicitur Brescello, qui thesaurus propter nummum M. Agrippae anni 38 ibi repertum hoc anno non potest antiquior esse (v. Bahrfeldt p. 73 sq.). Clodium a. 41/40 a. C. una cum C. Numonio Vala, M. Arrio Secundo, L. Servio Rufo in collegio quattuorvirum monetarium fuisse coniecit Bahrfeldt l. l. vix recte (anno 43 a. C. nummos Clodii attribuit Grueber 1, 555 omnino male). Proconsul t. 1; [pro]cos. recte suppletur t. 2 (Clodium proconsulatu functum esse in Italia — cf. Mommsen Z. f. Num. 15, 202 sq. — haud facile posuerim). Proconsul (Cretae et Cyrenarum) t. 3. 4 si quidem ad hunc pertinent. — Patronus Claudiensium ex praefectura Claudia urbanorum t. 1. — Pater eius qui praecedat. Gr.

— T. CLODIVS VIBIVS VARVS v. infra in Vibiiis.

— Titinia Clodia.

1193 CLODIA [I]A[TR]INA? (suppl. Ramsay nescio num recte; fortasse fuit [P]a[tru]ina), uxor L. Cossoni Galli legati Aug. pr. pr. (Galatiae), honorata ab Eburena Maxima t. Iconiensi Journ. Rom. St. 16, 214. Gr.

1194 CLODIA LAETA, virgo Vestalis, ab Antonino Severi filio per vim vitata iussu eius viva sepelitur Dio exc. 77, 16, 1—3. Gr.

1195 CLODIA MACRINA, clarissima femina, C. Clodii Saturnini decurionis (municipii Muzucensis) neptis, aedem Apollinis Augusti erexit VIII 12058 t. Muzucensis. Gr.

— CLODIA [P]A[TRV]INA(?) v. Clodia [I]a[tru]ina? n. 1193.

1196 Q. CLOELIVS (Κλοελίος), M. f., Quirina, recensetur inter testes senatus consulti (Panamarensis) facti d. 15 m. Aug. a. 39 a. C. loco quinto (M. Servilius C. f., qui locum obtinet post eum, tribunus plebis fuerat a. 43 a. C., cf. Münzer RE 2 A 1766, 21) Bull. hell. 11, 226 = Viereck Sermo graecus 41, 20. Gr.

— Q. ATRIVS CLONIVS.

1197 Clusinius Figulus, filius Urbinae, acie victa in qua steterat fugit iacta-

tusque casibus variis, retentus etiam a rege (*nescio quo*) tandem in Italiam ac patriam suam Marrucinos (*corr. Bonnell, traditur* marginos) venit atque ibi agnoscitur, heres Urbiniae ut filius petiit bona, causam defendente T. Labieno, adversante C. Asinio Pollione qui contendit eum Pisauri fuisse servum nomine Sosipatrum *Quintil.* 7, 2, 4. 5. 26, mediis Augusti temporibus *Tac. dial.* 38, 6. *Cf. Quintil.* 4, 1, 11. *Charis. p.* 77 K. = 98 B. St.

- 1198 Clusinius Gallus (*sic cod. Asburnham. in indice l. IIII; . . . sinio ga . . . cod. Flor. in margine; ceterum Gallus; editores sine iusta causa Asinius Gallus; Stangl Philol.* 45, 655 C. Asinius Gallus), amicus Plinii, qui ei scripsit *epist.* 4, 17. St.

- 1199 Clutorius Priscus (Γάιος Λουτώριος Πρίσκος *Dio*), eques Romanus, ob carmen in mortem Germanici compositum a Tiberio pecunia donatus, a. 21 accusatus, quod aliud in Drusum Caesarem aegrotantem fecisset, ut si extinctus foret, maiore praemio vulgaretur, senatus decreto in carcere interemptus est *Tac. a.* 3, 49—51. *Dio-Xiph.* 57, 20, 3. St.

— Clutorius Priscus *Plin. n. h.* 7, 129, *sed traditur Sutorius, ubi vide.*

- 1200 Cluvidienus Quietus, particeps coniurationis Pisonianae a. 65 in insulam maris Aegaei relegatus est *Tac. a.* 15, 71. St.

- 1201 Cluvenius, saturarum poeta aetate Iuvenalis 1, 80 *cum schol.* (Cluvenius *pro* Calvinus *Martial.* 7, 90, 3 *legit Schneidewin vix recte*), *cf. Ennod. epist.* 5, 8 (Glovidenum); *carm.* 1, 7 *prae*f. (Gluvidenus). St.

- 1202 CLVVIUS (?) (Κλούϊτος *libri*, cluitus *versio Latina*) consularis d. 24 m. Ian. a. 41 Romae fuit *Ios. ant.* 19, 91. 92. *Vulgo Κλούβιος legitur, neque tamen certum videtur, num idem sit atque Cluvius Rufus n. 1206; fortasse de patre Rufi ceteroquin ignoto cogitari potest.* Gr.

- 1203 c. CLVVIUS, maritus sororis matronae eius, in quam unus ex proscriptis laudationem habuit funebrem, *quae vulgo dicitur 'Turiae', cuius extant fragmenta VI 1527 cf. 31670 + 37053 = D. 8393 (C. Cluvius I 47. II 19. Cluvius I 16; Cluvii nomen certe suppletur I 5).* In Africam provinciam [abiit] (*a.* 49 a. C. *cum senatoribus partis Pompeianae ut videtur*) *ib.* I 5. *Quod posuit Mommsen Ges. Schr.* 1, 406 sq. *ab hoc non diversum esse C. Cluvium praefectum Caesaris dictatoris, qui a. 46/45 a. C. nummos aeneos cudendos curavit (Willers Kupferpräg. 98 sq., 95. 96 cf. p. 99—105), ad quem in Galliam proficiscentem (a. 45 a. C.) scripsisse putat Ciceronem ad fam. 13, 7, id mihi minus probatur. Neque meliore iure coniecit idem Cluvium hunc significari apud Dionem 49, 44, 3 (sub a. 33 a. C.) (M. Ἀντώνιος Λούκιον Χλαυούσιον (sic libri) ποιήσας τε ἅμα ὑπατον καὶ παύσας (συνῆν γὰρ αὐτῷ). Cf. praeterea n. 1204. — De Cluviis his egit Muenzer RE 4, 120, 4.* Gr.

- 1204 c. CLVVIUS, cum consul designatus esset, alius autem locum eius occupavisset, a Caesare a. 29 a. C. inter consulares adscriptus *Dio* 52, 42, 4.

Videntur floruisse sub finem liberae rei publicae duo C. Cluvii (cf. n. 1203); uter a. 29 a. C. inter consulares adlectus sit, ambiguum est. Gr.

— Cluvius (?) Fuscus v. Claudius Fuscus *supra* n. 877.

1204 a P. CLVVIUS MAXIMVS PAVLLINVS, consul (suffectus) aetate Hadriani, memoratur in t. (sepulchrali) nondum edito rep. 'a Monte Porzio Catone sulla Via Prenestina'. Tituli mentionem facit Calza Bull. Assoc. Studi Mediterr. 5, 1934/5, 173; idem refert in t. enuntiari Cluvium a senatu obviam missum esse Hadriano ex Africa Romam redeunti (a. 128). Gr.

1205 P. CLVVIUS MAXIMVS PAVLINVS, ex posteris eius qui praecedat, salius Palatinus factus a. 181 VI 1979 fasti saliorum. Vide an idem sit Max (?) . . . Paulinus clarissimus vir, curator aedium sacrarum a. 214 (d. 3 m. Iul.) VI 31338 (= D. 452), melius 36899. Gr.

1206 CLVVIUS RVFVS (Κλοῦβιος 'Ροῦφος Dio 63, 14, 3. Plut. quaest. Rom. 107; Κλαύδιος 'Ροῦφος Plut. Otho 3; Cluvius Tac. a. 13, 20; 14, 2. Plin. ep. 9, 19, 5; m. cluvius rufus Tac. h. 2, 65 errore librarii ut videtur) num idem sit atque Κλοῦβιος consularis a. 41 Ios. ant. 19, 91. 92, dubium videtur (cf. n. 1202). Consularis (consul suffectus a. inc. non post a. 65) Suet. Nero 21, 2. Dio 63, 14, 3. Nero cum publice cantaret, et Romae (a. 65) et in Achaia (a. 66/67) eo praecone usus est Suet. Dio ll. ll. Perinde dives et eloquentia clarus nulli unquam sub Nerone periculum facessivit Tac. h. 4, 43 (in oratione Helvidii Prisci). Principio a. 69 Hispaniae (citeriori) (legatus Aug. pr. pr.) praeerat, vir facundus et pacis artibus, bellis inexpertus ib. 1, 8: praefecerat eum provinciae fortasse Galba imperator factus. Diplomata epistulasque ab Othone accepit Plut. Otho 3 cf. Suet. Otho 7, 1; Hispaniam in Othonem iurasse adlatum laudatusque per edictum Cluvius Rufus, sed statim cognitum est conversam ad Vitellium Hispaniam Tac. h. 1, 76. Luceium Albinum, procuratorem utriusque Mauretaniae, res novas molientem oppressit ib. 2, 58. 59. Hilarius Vitellii libertus detulit, tamquam propriam ipse potentiam et possessionem Hispaniarum temptasset eoque diplomatibus nullum principem praescripsisset ib. 2, 65. Cluvius omissa Hispania digressum a Luguduno Vitellium adsequitur; liberto punito comitatu principis adiectus, non adempta Hispania, quam rexit absens ib. Vitellii colloquia cum Flavio Sabino (m. Dec. a. 69) duos testes habebant, Cluvium Rufum et Silium Italicum ib. 3, 65. Mense Ian. a. 70 Mucianus Antonio Primo citeriorem Hispaniam ostentabat discessu Cluvii Rufi vacuam ib. 4, 39. — Sermones habiti inter eum et Verginium Rufum Plin. ep. 9, 19, 5. — Rerum scriptor Tac. a. 13, 20; 14, 2. Plin. ep. l. l. Plut. Otho 3; adfertur praeterea Plut. quaest. Rom. 107. — Ab hoc fortasse partem nominum traxit C. Marius Marcellus Octavius Publius Cluvius Rufus cos. suffectus a. 80 (III p. 854). Num ex familia eius fuerit T. Cluvius [T. l. ?] Rufus VI 33100 (in monumento quodam columbariorum), parum constat. Gr.

— C. MARIVS MARCELLVS OCTAVIVS PVBLIVS CLVVIVS RVFVS.

- 1207 Cluvia, femina impudica *Iuvenal.* 2, 49; *nobilis videtur, vix ficticia.*
St.

— Fuficia Clymene.

- 1208 Cniva, rex Gothorum, Moesiam et Thraciam invasit, exercitu Romano cum imperatore Decio fugato Philippopolim cepit, Decium ad Abrittum devicit (*a. 251*) *Jordan. Get.* 18, 101—103. *Hunc complures viri docti eundem duxerunt atque Cannaban (supra n. 398), dubito num recte; cf. Loewe Anz. f. d. Altert.* 33 (1909), 260. St.

- 1209 T. Cnorijs Sabinianus, ex praef. alae contariorum, vir egregius t. *Savariensis III* 4183 = *D.* 7117. St.

- 1210 Q. CO, consul suffectus cum D. Terentio Gentiano tertio nundino a. 116 *fragmentum fastorum Ostiensium Calza Not. d. sc.* 1934, 254 tab. 6 v. 6. — *Idem fortasse atque Q. Cornelius Senecio Annianus (n. 1450).*
Gr.

- 1211 COC. RVFINVS (*gentilicium Cocceius supplendum esse probabile est, sed etiam aliud esse potest, velut Coculnius*) memoratur in titulis in provincia Arabia repertis *Wadd.* 2070 e = *IGR* 3, 1288 = *Bruennow-Domaszewski Prov. Arabia* 2, 258, 3; 3, 293 (1). *Rev. bibl.* 1905, 95 = *corr. Bruennow-Domaszewski* 3, 293 (2).

ΚΟΚ. 'ΡΟΥΦΕΙΝΟΣ t. 2; ΚΟΚ. 'ΡΟΥΦΕΙ . . t. 1. — [Ὁ λαμ]πρότατος ἡ[γε]μῶν t. 1; ὑπατικ(ός) t. 2; *legatus Aug. pr. pr. Arabiae saec. III medio ut videtur (imp. Gallieni nomen in t. 1 restituit Domaszewski non satis certis ex causis). Fasces fortasse in legatione obtinuit (suffectus a. inc.), nisi inter consulares adlectus est. Eundem esse Rufinum, qui aetate Gallieni Odaenathum seniore interemit (Dio cont. (Petr. Patr.) fr. 166 Dio vol. 3 p. 744 Boiss. = exc. de sent. p. 266 Boiss.) suspicatus est Rohden PIR³ R 108, sed magis cogitaverim de Aradio Rufino legato Syriae (Phoenices?); cf. in hoc vol. supra add. A 1013.*
Gr.

— CASSIVS DIO COCCEIANVS.

— Dio Cocceianus.

— L. SALVIVS OTHO COCCEIANVS.

- 1212 C. COCCEIVS, cuius nomen in fastis anni Iuliani Pincianis (post a. 30/29 a. C. exaratis) subscriptum est diei 29 m. Sept. I² p. 219 cf. VI 32481; fortasse consul suffectus a. inc. aetate triumvirum vel primo Augusti tempore; cogitari potest de C. Cocceio Balbo n. 1214. Gr.

— M. COCCEIVS ANICIVS FAVSTVS FLAVIANVS v. supra A 597.

— SEX. COCCEIVS ANICIVS FAVSTVS PAVLINVS v. supra A 600.

- 1213 L. Cocceius Auctus, L. C. Postumi libertus, arc(h)itect(us) X 1614 = *D.* 7731 a t. Puteolanus. Fuit libertus L. Coccei (cf. n. 1223) et C. Postumii (Pollionis architecti X 6126. 6339 = *D.* 7731) aut, quod magis placet, Luci, Gai, Postumi Cocceiorum. Idem videtur Cocceius, qui iussu

Agrippae cuniculum fecit a lacu Averno Cumas et alterum Puteolis Neapolim *Strabo* 5, 245 (at locus fortasse corruptus). Cf. X 3707.

St.

- 1214 C. COCCEIVS BALVVS αὐτοκράτωρ honoratur publice t. Attico IG 3, 571 = 2/3^a, 4110. Imperatoris appellationem nactus est probabiliter aetate triumvirum, fortasse legatus M. Antonii in orientali parte imperii. Nescio an idem sit C. Cocceius (consul?), qui nominatur in fastis anni Iuliani Pincianis I² p. 219; v. n. 1212. Videtur fuisse ex eadem stirpe ac Nervae, fortasse frater Lucii (n. 1223) et Marci (n. 1224); cf. n. 1223.

Gr.

- 1215 Cocceius Bennianus, vir egregius (ὁ κράτιστος), filius Coccei Iuliani Synesii t. sepulchralis urbanus IG 14, 1347. St.

- 1216 COCCEIVS CASSIANVS, clarissimus vir, Rufinam ingenuam honore pleno dilexit; filiam eius alumnam testamento nepti coheredem datam appellavit (temporibus Severi et Antonini) Papinian. dig. 34, 9, 16, 1. Gr.

— C. AVFIDIVS VICTORINVS M. VL[PIVS]. . . . [MAR?]CELLINVS RHESIUS PE VS RVFVS ARIVS PAV. [CO?]CCEIVS GAL. v. supra in hoc vol. add. A 1393.

- 1217 M. Cocce(ius) Genialis, vir egregius, procurator Augustorum provinciae Daciae Porolissensis t. Napocensis III 7662. St.

- 1218 COCCEIVS HONORINVS memoratur in t. mutilo VIII 24535 Carthaginiensi. — Cocceius Honorinus t.; Honorinus Apul. flor. 2, 9, 39. 40. — (Coccei) Severiani (n. 1230) filius Apul. l. l. Clarissimus vir, legatus pro pr. (Africae) t. dioeceseos Carthaginiensis proconsulatu patris Apul. l. l. Praetor designatus Apul. 40: 'Honorinum — — honos suus ad praeturam vocat.' Hic fortasse memoratur in fragmento actor. Arval. a. inc. VI 32393 . . . IORINOCOS (vix fuit [Vict]orino). — Laudes eius Apul. l. l. — Cum hoc fortasse affinitate coniunctus Sextus Cocceius Craterus Honorinus eques Romanus II 131 = D. 4513 a t. Lusitanus. Gr.

- 1219 Cocceius Iulianus Synesius, Antiochenus, vir egregius (ὁ κράτιστος), ducenarius, maritus Aeliae Matronae, pater Coccei Benniani t. urbanus IG 14, 1347. — Idem potest fuisse Cocceius Iulianus centurio frumentarius, vices agens principis peregrinorum, qui dedicavit imperatoribus quibusdam VI 3326 = D. 2221. St.

- 1220 L. COCCEIVS [I]VSTVS ([Λ]ο[υ]κίου Κοκκητίου [υ] 'Ι]ούστου), proconsul (Macedoniae vel Achaiae), memoratur in t. IG 9, 2, 1239 Phalannae Perrhaeborum rep. posito ut videtur uxori eius (cuius nomen maiore ex parte perit; traditur . . σ[α]ν . . α[υ]). Gr.

— . . LABERIVS IV . . . [C]OCCEIVS LEPIDVS PROC[VLVS].

- 1221 Cocceius Minic[ianus], rationalis VI 33757 (= 9031). St.

- 1222 M. COCCEIVS NEPOS, M. f., Pollia, X vir stlitibus iudicandis, sevir equitum Romanorum, tribunus militum legionis XI Claudia, quaestor, legatus

pro praetore provinciae Siciliae, tribunus plebis designatus XI 13 t. *Ravennas* (saec. XVI restitutus ut videtur, sed sincerus) positus a Primitivo liberto, sevir. Gr.

- 1223 L. COCCEIUS NERVA, consul suff. a. 39 a. C. In consulatu: . . Cocceius I² p. 65 *fasti Biondiani*. — Lucius Cocceius Nerva *Porphyr.* *Hor. sat.* 1, 5, 27; Λεύκιος Κοκκήιος *App. b. c.* 5, 60, 251 (*reliquis locis* Κοκκήιος); Cocceius *Hor. sat.* 1, 5, 28. 32. 50.

Origine Narniensis ut videtur (cf. infra n. 1227). Filius fortasse Coccei, qui saepius memoratur in Ciceronis epistulis ad Atticum (12, 13, 2; 18, 3; 19, 2; 16, 15, 5). Amicus M. Antonii et Caesaris divi filii App. b. c. 5, 60, 251; 64, 272. Aestate a. 41 a. C. cum Caecina a Caesare ad Antonium in Syria agentem missus est *App. b. c.* 5, 60, 251. Antonium anno sequenti in Italiam comitatus Brundisii amicitiam et foedus inter triumphos composuit *App. b. c.* 60—64 (252—272). Consul (suffectus per secundum semestrem) a. 39 a. C. cum P. Alfeno Varo I² p. 65. *Iterum dissensione inter Antonium et Caesarem exorta* Nerva petiit a Caesare, ut aliquem, cum quo de summa rerum tractaret, mitteret Tarracinam (a. 37 a. C.) *Porphyr.* l. l.; 'Maecenas — atque Cocceius, missi magnis de rebus uterque legati, aversos soliti componere amicos' *Hor. sat.* 1, 5, 27 sq. Iter eorum Brundisium describit Horatius *sat.* 1, 5 (*de aetate sermonis huius cf. Kießling-Heinze in ed. Hor.*). Foedus (Tarentinum) inter Antonium et Caesarem pepigerunt *Porphyr.* l. l.: 'hoc et Titus Livius in libro CXXVII refert', *perperam, nam in libro 127 Livius egit de foedere Brundisino anni 40 a. C.*

Frater huius memoratur nomine non posito *App. b. c.* 61, 256: *probabiliter* M. Cocceius Nerva, *qui sequitur (ubi vide)*. Avus eius qui postea imperavit *Porphyr.* l. l. (proavus Ps. Acro vol. 2, 66 Keller) *errore, immo frater proavi vel potius abavi. Ad huius familiam videtur pertinere t. I² 1286 = VI 9320 familiae L. Coccei et liberteis etc. Item huius et C. Postumii Pollionis libertus videtur L. Cocceius L. C. Postumi l. Auctus arcitect(us) X 1614 = D. 7731 t. Puteolanus (cf. n. 1213). L. Cocceius C. L. M. l. Papa (t. Campani X 3803 positus a. 13 a. C., ib. 3962) fortasse libertus fuit trium fratrum Gai (Balbi? v. n. 1214), Lucii, Marci. — 'Coccei plenissima villa, quae super est Caudi cauponas' *Hor. l. l.* 50 sq. cf. *Porphyr.* p. 216. Gr.*

- 1224 M. COCCEIUS NERVA, consul a. 36 a. C., honoratur publice titulis *Bull. hell.* 49, 310, 8 = *SEG* 4, 604 (1) *Tei rep.*, *Bull. hell.* 44, 73, 4 = *D.* 8780 (2) *Laginis Cariae rep.*, ab editoribus quibusdam haud recte ad imperatorem Nervam relatis; memoratur in actis lud. saec. a. 17 a. C. VI 32323 v. 151 (3). — Nummi: a) denarii in parte adversa caput M. Antonii exhibentes et inscriptionem M. Ant. imp. aug. III vir r. p. c. M. Nerva pro q. p., in aversa caput Caesaris adscripto Caesar imp. pont. III vir r. p. c. *Babelon*

Monn. rép. 1, 176, 52. *Grueber Coins* 2, 491; male descriptus *Babelon* 1, 367, 3 cf. v. *Bahrfeldt Num. Z.* 28, 34, 21; 32, 15. b) aurei et denarii, in adversa eadem atque in a), in aversa cum capite L. Antonii et inscriptione L. Antonius cos. *Babelon* 1, 367, 1. 2. (= 174 sq., 47. 48) cf. *Bahrfeldt Num. Z.* 28, 32. *Grueber* 2, 492, 106—108. v. *Bahrfeldt Goldmünzenpräg.* 77, 80.

In consulatu: M. Κόκκιος Νερούας *Dio ind.* l. 49; M. Cocceius XI 6673, 19 in tegulis; . . Cocceius I² p. 65 *fasti Biondiani*; Κόκκιος Νερούας *Dio* 49, 1, 1; Νερούας *ib.* 24, 1; M. Cocceius *Cassiodor. Chron. min.* 2, 134; Herva Cocceius *fasti Hydat. ib.* 1, 217; *Ερβα Κοκίου (*casu gen.*) *chron. Pasch. ib.*; ceterum Nerva *fasti*. — Μάρκος Κοκκήιος Νερούας t. 1. 2 (Νερίουα t. 1 errore quadratarii); M. Cocceius t. 3; M. Nerva *nummi*.

De origine eius v. in eo qui praecedit. Pro q(uaestore) p(ro praetore?) *nummi* a. 41 a. C. n. b (quos nummos a. 38 a. C. attribuit *Laffranchi Riv. ital. num.* 30, 252, at credi vix potest virum, qui pro quaestore functus esset a. 38, biennio post fasces duodecim gessisse); littera singulari P. significari p(ro praetore), id quod iam proposuit *Eckhel* 4, 248 sq.; 5, 174, non certum at probabile est; de supplemento p(rovinciae) vel p(rovincialis) omnino non potest cogitari. Bello *Perusino* (a. 41/40) eum stetitisse a partibus L. Antonii elucet ex nummis b; hic igitur frater L. Coccei Nervae, quem in gratiam Lucii servavit Caesar *App. b. c.* 5, 61, 256. Imperator (αὐτοκράτωρ), consul designatus t. 1. 2. Quoniam praedicatur in t. 1 ὁ κοινὸς εὐεργέτης καὶ σωτὴρ τῆς ἐπαρχίας (sc. Asiae), in t. 2, ubi manifesto verba fiunt de *Stratonicensibus*, honoratur ταῖς δευτέραις τιμαῖς ut εὐεργέτης καὶ πατέρων καὶ σωτὴρ γεγονώς τῆς πόλεως, ἀποκαθεστακώς δὲ ἡμῖν καὶ τὴν πατριὸν ἐλευθερίαν τε καὶ πολειτείαν, sponte patet eum salutationem imperatoriam (ante a. 36) in Asia meruisse. Fortasse legatus vel praefectus classis M. Antonii (si proconsul Asiae fuisset, tituli id non reliquissent) *Stratoniceam* a Parthis Labieno duce oppidum obsidentibus (a. 40 a. C.) prospere defendit vel cives *Stratonicenses* se ipsos defendentes adiuvit (cf. *Dio* 48, 26, 3. 4. *Tac. a.* 3, 62). Consul a. 718 = 36 a. C. cum L. Gellio Poplicola v. supra. Hic sine dubio significatur ap. *Sen. de clem.* 1, 10, 1: (Augustus) Sallustium et Cocceios et Dellios et totam cohortem primae admissionis ex adversariorum castris conscripsit. XV vir sacris faciundis adfuit ludis saecularibus a. 17 a. C. t. 3. — Patronus Teiorum t. 1, (*Stratonicensium*) t. 2. — Avus videtur M. Coccei M. f. Nervae n. 1225. Cf. praeterea n. 1223. Gr.

1225 M. COCCEIVS NERVA (sic apud *Frontinum*; M. Cocceius Ner . . . in *fistula aquaria* XV 7437; ceterum Cocceius Nerva vel Nerva).

A. 24 curator aquarum *Frontin. aq.* 102 (huc pertinere videtur *fistula*), antea igitur consul. Hic potius quam filius eius (qui sequitur) M. Cocceius Nerva M. f. consul (suffectus) cum C. Vibio Rufino VI 1539 (et 31674).

9005 = D. 1795 mense Augusto; nam in hoc titulo nominatur praegustator quidam divi Augusti neque traditum habemus filium ad consulatum pervenisse. A. 26 consulatu functus Tiberium in Campaniam abscedentem comitatus est Tac. a. 4, 58. Caesari familiarissimus Pomponius dig. 1, 2, 2, 48; continuus principis comes. proximus amicorum Tac. a. 6, 26. A. 33 vitam inedia finivit ib. Dio 58, 21, 4, anno demum 34 in cura aquarum successor ei datus Frontin. l. l.

Nepos videtur M. Coccei Nervae consulis anno 36 a. C., pater eius, qui sequitur. Divi Nervae avus Frontin. l. l. In t. Lucerino IX 855 diu deperdito iam denuo rep. et melius edito Riv. Indo-gr.-ital. 15, 50, ubi memoratur Coccei [a]rbitratu, hunc significari putat Ribezzo l. l., haud scio an recte.

Omnis divini humanique iuris sciens Tac. a. 6, 26, cf. 4, 58; scientia etiam iuris inlustris Frontin. l. l. Ateio Capitonem Masurius Sabinus successit, (Antistio) Labeoni Nerva, qui adhuc eas dissensiones (sc. quae inter Capitonem et Labeonem fuerant) auxerunt Pompon. l. l. Nervae successit Proculus ib. 1, 2, 2, 52. Adfertur a Gaio inst. 2, 15. 195; 3, 133 et passim in digestis. Fragmenta collegit Lenel Palingenesia 1, 789. Cf. Jörs RE 4, 131 sq. St.

- 1226 (M. COCCEIVS) NERVA filius (sc. eius qui praecedit), iuris consultus, fuit eodem tempore quo Proculus, qui Nervae (patri) successit Pomponius dig. 1, 2, 2, 52. Annos agens decem et septem aut paulo plus fertur Nerva filius et publice de iure responsitasse Ulpian. dig. 3, 1, 1, 3. Scripsit libros de usucapionibus Papin. dig. 41, 2, 47. Adfertur saepius in digestis, locos composuit Lenel Palingenesia 1, 791. De consulatu M. Coccei M. f. Nervae cum C. Vibio Rufino cf. sub patre.

Filius eius M. Cocceius Nerva qui imperavit (qui sequitur), uxor igitur Sergia Plautilla, (C. Octavi) Laenatis filia VI 31297 = D. 281. Cf. Jörs RE 4, 132 sq. St.

- 1227 M. COCCEIVS NERVA = IMPERATOR NERVA CAESAR AVGVSTVS. Privatus posuit t. Sentini XI 5743 = D. 273. Nummi RIC 2, 220—233. Kubitschek Anz. Ak. Wien 1933, 4—22. — Tria nomina in consulatu primo VI 1984. X 4734. 5405 = D. 5025. 3868. 6125. dipl. mil. Jahresh. 17, 151 = Ann. ép. 1912, 10. ib. 1925, 68, (M. Cocceius IV 5523), in altero VI 621 = D. 3532; ceterum Cocceius Nerva vel Nerva. Filius sine dubio eius qui praecedit, mater Sergia Plautilla, (C. Octavi) Laenatis filia VI 31297 = D. 281, vir nobilitatis mediae Eutr. 8, 1, 1, εὐγενέστατος Dio exc. 67, 15, 5; fuit patricius utpote salius. Per matrem affinitate aliquatenus coniunctus cum domo Augusta, nam frater matris Octavius Laenas videtur duxisse Rubelliam Bassam filiam Iuliae Drusi Caesaris filiae, cf. Groag Jahresh. 21/22 (1924), 425—436. Oppido Narniensi genitus epit. de Caes. 12, 1; Cretensis Vict. Caes. 12, 1 absurde corruptum. Natus est d. 8 mens.

Nov. *chronogr. a.* 354, I² p. 255. 276. *Pol. Silv. ib.* p. 277. VI 10050 = D. 5285, anno 30, *vide infra*. VI vir turmae equitum Romanorum, [praefectus] urb(i) sc. *feriarum Latinarum*, ut recte supplevit titulum Brassloff *Herm.* 39, 627, 1; *Wien. Eranos* (1909), 277. [Quaestor Augusti ni fallor]. A. 65 praetor designatus; coniuratione Pisoniana oppressa triumphale decus imperator Nero ei tribuit ita extollens eum, ut super triumphales in foro imagines apud Palatium quoque effigiem eius sisteret *Tac. a.* 15, 72; triumphalib[us ornamentis] honoratus *tit.* [Salius] Palat(inus; *noli coniungere* in Palatio triumphalibus ornamentis honoratus), augur, sodalis [Augustalis] *ib.* Consul I ordinarius a. 71 cum imperatore Vespasiano III, consul II ordinarius a. 90 cum imperatore Domitiano XV *fasti*; *v. supra*. *Frontin. l. l.* *Ad alterum consulatum spectat Plin. paneg.* 90, 6 'habuerat hunc honorem periculis nostris divus Nerva'. Sub Domitiano mathematicis ex genitura imperatorum eum calumniantibus, in periculum capitis venit *Dio exc.* 67, 15, 5. 6. Relegatus est Tarentum *Philostr. v. Apoll.* 7, 8. 11, *cf.* 8, 7 p. 317 K. *Suid. s. Διομετριανός*; 1352 Adler = *Syncell.* 649. (Extrema aetate apud Sequanos, quo tyranni decessit metu, imperium arbitrio legionum cepit *Vict. Caes.* 12, 2 *omnino perverse*). Paulo post revocatus videtur, si quidem vere exul fuerat. A. 93 per litteras Plinio advocato provinciae Baeticae contra Baebium Massam congratulatus est *Plin. epist.* 7, 33, 9. Eodem anno Martialis ad eum dedit 8, 70, insequenti anno 9, 26.

Domitiano d. 18 mens. Sept. a. 96 (*Suet. Dom.* 17, 3. VI 472 = D. 274, *cf.* *Plin. paneg.* 92, 4. I² p. 255. 272. *Eph. ep.* 9, 767 et *Plin. ad Trai.* 17, 2. *P. Ryl.* 2, 202 a, 4) occiso auctoribus inprimis T. Petronio Secundo praefecto praetorio et Parthenio cubiculario Nerva imperator factus est *Dio-Xiph.* 68, 1, 1. *Eutr.* 8, 1, 1. *Euseb.-Hieronym.* 219. *Ol. Memoratur Pol. Silv., Chron. min.* 1, 520.

Inde dictus Imperator Nerva Caesar Augustus, minus saepe Imperator Caesar Nerva Augustus in titulis et nummis et in papyris. Consul III a. 97, IIII a. 98, imperator II, Germanicus a. 97, tribunicia potestate I usque ad d. 17 m. Sept. a. 97, II usque ad mortem, *cf. RE* 4, 149 sq. Autumno a. 97 (*cf. epit. de Caes.* 12, 9) adoptavit M. Ulpium Traianum legatum Augusti pro praetore Germaniae superioris *Dio exc.* 68, 3, 4. *Plin. paneg.* 1, 5; 5, 1; 6, 3. 4; 7—11. 23, 4; 47, 4; 88, 5; 89. 94, 4. *Eutr.* 8, 1. 2. *Vict. Caes.* 13, 1. *epit. l. l. vita Aureliani* 14, 6. *Lyd. de mens.* 4, 18 (*qui tradit* Traianum ei in consuetudinem insinuatam suburbanum ei dono obtulisse, *narratio manifesto ficta*). Mortuus est in hortis Sallustianis (*Euseb.-Hieronym. chron.* p. 193, 13 H.; *arm.* p. 218 K.; *Syncell.* 654. *chronogr. a.* 354, *Chron. min.* 1, 146), postquam annum et menses quattuor et dies novem imperavit *Dio-Xiph.* 68, 4, 2; dies octo *Eutr. l. l.*, dies decem *Chryseros ap. Theophil. ad Autolyc.* 3, 27 C = FGrHist 96 T 1.

Clem. Alex. Strom. 1, 21, 144, 4. *epit. de Caes.* 12, 1, defectione solis *ib.* 12, 12 (*sed cf. Boll RE* 6, 2361); *numerus dierum omittunt Philostr. v. Apoll.* 8, 27. *Hieronym. chron.* p. 192 H.; *annum et menses tres Euseb. arm. l. l.*; d. 25 mens. Ian. a. 98 *chron. Pasch.* 1, 469. *Diem mortis 27 mens. Ian. 98 etiam e spatio imperii Traiani computavit Holzapfel Klio* 17, 82 *sqq.* Defunctus est anno aetatis sexagesimo tertio *epit. de Caes.* 12, 11; septuagesimo et altero *Eutr. l. l. = Hieronym. p. 193, 14 H.* Annos agebat sexaginta quinque, menses decem, dies decem, cum princeps factus est (*προεββιώκει ex lectione Boissvainii, qui bene vidit, unde discrepantiae scriptorum ortae sint*) *Dio-Xiph.* 68, 4, 2, *quocum optime quadrat dies natalis eius (v. supra)*; natus est igitur d. 8 Nov. anni 30, vixit annos sexaginta septem, menses duo, dies undeviginti. Corpus eius in mausoleo Augusti sepultum est *epit. de Caes.* 12, 12. *Titulus ei positus mutilus in sepulcro Augusti rep. Bull. com.* 54, 222, *tab. 3 = Ann. ép.* 1930, 58.

Composuit carmina quaedam nominatus a Nerone 'temporis nostri Tibullus' *Martial.* 8, 70, *cf. 9, 26, 1. Plin. epist.* 5, 3, 5. — Propinqui Nervae commemorantur (*nominibus omissis*) *Dio-Xiph.* 68, 4, 1; *significari Octavios Laenates putat Groag l. l.* Vix huius sed unius ex maioribus eius Cocceia M. Nervae l. Felicula VI 15923 et Callistus Coccei Nervae Amer. *Journ. Arch.* 1910, 57, 39 t. *Praenestinus.* St.

1228 M. Cocceius Nigrinus, procurator Augusti (Britanniae inferioris) imperante Caracalla VII 875 (*cf. Eph. ep.* 9, p. 604) = D. 9317 *titulus prope vallum Hadriani rep.* St.

1229 Cocceius Proculus, speculator in praetorio Galbae, donatus ab Othone *Tac. h. 1, 24; Suet. Otho* 4, 2 *eandem rem narrat, nomine omisso.* St.

— COC(CEIVS?) RVFINVS v. *supra* n. 1211.

1230 COCCEIVS SEVERIANVS HONORINVS dedicavit *Thagorae t. (mutilum) Gsell ILA* 1030 (*pars tituli iam VIII 4644*) (1); *nomen eius excidit, sed certe suppletur in t. Carthaginiensi VIII 24535* (2).

Cocceius Severianus Honorin . . t. 1; Severianus *Apul. flor.* 2, 9, 40. — *Nescio an fuerit ex posteris M. Coccei M. f. Pollia Severi primi pili legionis VIII Hispanae, praefecti legionis X geminae V 7159 (t. Pedemontanus).* Clarissimus vir t. 2. Legatus (pro praetore) provinciae Africae *Apul. l. l.* Consul *suffectus a. inc. paullo ante a. 146 ut videtur (cf. infra).* Proconsul Africae t. 1. 2 (*proconsulis appellatio in his tt. periit*). *Apul.* 37—40, Marco et Vero imperantibus t. 1 *cf. Apul.* 40 ('favor Caesarum') non post a. 163 (*cum in t. 1 Verus nondum appelletur Armeniacus*) fortasse a. 161/162 (a. 162 *Africam rexit Q. Voconius Saza Fidus cos. a. 146 VIII 22691, a. 163 Ser. Cornelius Scipio Salvidienus Orfitus cos. a. 149 ib. 10999*). — Laudes eius *Apul.* 38—40. — Pater Coccei Honorini (n. 1218), qui legatione Africae sub patre functus est *Apul.* 39. 40, *cf. t. 2. Nep-*

tis eius videtur (per matrem puto) Claudia Sestia Cocceia Severiana
(n. 1123). Gr.

- 1231 COCCEIVS VERVS, homo nobilis, ab imp. Septimio Severo occisus *vita Sev. 13, 4.* — Cocceia L. f. Vera memoratur IX 4971 = D. 6560 (t. Currensis). Gr.

- 1232 SEX. COCCEIVS VIBIANVS honoratur publice t. VIII 84 cf. 11226 (1) Tamallensi, commemoratur in actis lud. saec. a. 204 VI 32327 v. 9. 14 (2), in t. urbano VI 37065 (3) post mortem ut videtur posito.

SEX. Cocceius Vibianus t. 1. 3 (cf. adnot.); Cocceius Vibianus t. 2. — Consul suffectus a. inc. sub finem saec. II vel ineunte saec. III. Proconsul provinciae Africae t. 1. 3 (proc. p. A.). XV vir sacris faciundis t. 2. 3 (XVR errore quadratarum) ludis saecularibus a. 204 interfuit t. 2. — Patronus m(unicipii Tamallensis) t. 1. Domum videtur habuisse Romae sub colle Quirinali, ubi t. 3 erutus est. — Ab hoc n(omine) fallor partem nominum traxit SEX. Cocceius Anicius Faustus Paulinus (supra A 600), fortasse nepos eius ex filia. Gr.

— Cocceia Bassula Numisia Procula v. infra sub Numisiis.

— Stertina Cocceia Bassula Venecia Aeliana v. infra sub Stertiniis.

- 1233 COCCEIA GALLA clarissima femina in fistula aquaria prope Baias rep. Not. d. sc. 1932, 301. Cf. C. Aufidius Victorinus cet. [Cocceius Gal... (supra in hoc vol. add. A 1393). Gr.

— CLAVDIA SESTIA COCCEIA SEV[E]RIANA.

- 1234 M. COCVLIIVS QVINTILIANVS. Tituli Cirtenses: ipse uxori posuit VIII 19508 (1); ab eodem videntur dedicati esse Iovi o. m., dis deabusque Matri deum magnae Idaeae, Apollini... ib. 6955 cf. 19416 (2), imperatori nescio cui, cuius nomen perit, (Commodo n(omine) fallor) ib. 6993 = 19417 (3); ipsi positi sunt ib. 7042 (4) mutilus, 7041 cf. 19423 = D. 6857 (5), quem t. dedicavit Florus princeps et undecimprimus gentis Saboidum amico.

M. Coculnius Sex. fil. Quirina Quintilianus t. 4. 5 (Quintillianus); M. Coculnius Quintilianus t. 1; M. Coculni... t. 3; M. Coc... us... t. 2. — Lato clavo exornatus ab Imp. Caes. L. Septimio Severo — — Pio Parth. Arab. Parth. Adiab. (a. 195 ut videtur, cf. Hasebroek Sept. Sev. 81) t. 5. 4, quaestor designatus, post flamonium et honores omnes, quibus in colonia — — Cirta patria sua functus est t. 5 cf. t. 3: ob honorem I[II] viratus. — Vitruvia L. fil. Maxima uxor t. 1. Gr.

- 1235 Codrus, homo doctus quidam et pauper Iuvenal. 3, 203 sqq. Scholiasta eum non diversum putat a Cordo ib. 1, 2, v. infra n. 1292. St.

- 1236 Coedes (nomen corruptum videtur), libertus imperatoris L. Veri vita Veri 9, 5. St.

— T. FLAVIVS COELIANVS.

— Q. POMPEIVS SENECIO ROSCIVS MVRENA COELIVS — — — — — SOSIVS PRISCVS.

— M. ROSCIVS COELIVS.

1237 M. COELIVS(?) (Μάρκος Κοίλιος), consul (suffectus) cum L. Cornelio d. 18 m. Mart. a. inc. Rev. d. philol. 36, 75 t. Iconii rep.; hanc consularis indicationem nostris temporibus a Graeco quodam fictam esse opinatur Ramsay Klio 23, 21; 25, 422. Gr.

1238 Q. COELIVS, L. f., quaestor, pro praetore ex senatus consulto, aedilis plebis Cerialis, praetor (t. honorum ordinem inversum exhibet), ex voto suscepto pro incolumitate Ti. Caesaris Augusti Concordiae d. d. VI 91 = D. 153. Titulus positus videtur a. 16, cum ob detecta nefaria Libonis Drusi consilia dona Iovi Marti Concordiae senatus censuisset (Tac. a. 2, 32). Gr.

1239 P. COELIVS APOLLINARIS, consul suffectus a. 111 (ex kal. Sept. ut videtur usque ad finem anni) cum L. Octavio Crasso fasti Ostienses Not. d. sc. 1932, 191, tab. 2 v. 25. Pater ni fallor P. Coelii P. fil. Sergia Balbini cos. a. 137 (n. 1241), in quo vide. Gr.

1240 P. COELIVS APOLLINARIS, pleniore neque tamen integro nomine dictus M. Aqu(i)lius(?) P. Coelius Apollinaris, filius puto P. Coelii P. fil. Sergia Balbini Vibullii Pii (qui sequitur), consul ordinarius a. 169 cum Q. Pompeio Senecione Sosio Prisco. — In consulatu: P. Coelius Apollinaris III 14219, 10 = D. 5490. VI 1984. 2003. XI 405; Πούπλιος Κοίλιος Ἀπολινάριος BGU 7, 1655 v. 63 sq.; M. Ἀκου. Κοί[λι]ος Ἀπου[λλ]ινάριος Rev. de philol. 36, 69 t. Iconiensis, ubi Ἀκου(ιλίος) supplendum esse mihi probabile videtur (cf. t. VI 15963, quem M. Coelio Fortunato posuit Aquillia Syntyche); Coelius Apollinaris XIV 2408 = D. 5196; Coelius Ap. Röm. germ. Komm. Bericht 17, 1927, 104, 312 = Germ. 11, 41, ceterum Apollinaris in titulis fastisque. Polyonymum eum fuisse more hominum nobilium illius aetatis extra dubium est; nomina M. Aqu(i)lii nescio an duxerit a posteris M. Aquilii Reguli oratoris (supra A 1005). Gr.

— M. AQV(ILIVS?) P. COELIVS APOLLINARIS v. n. 1240.

1241 P. COELIVS BALBINVS VIBVLLIVS PIVS, consul a. 137, honoratur publice a decurionibus municipii nescio cuius VI 1383 = D. 1063 (1); ad familiam eius videtur pertinere t. Salonitanus III 2295 (2).

In consulatu: P. Coelius Balbinus Vibullius Pius III 1933 = D. 4907; P. Coelius Balbinus VI 31145. IX 5339 = D. 2084; P. Coel. Balbin. XV 1057; . . . llius (an potius . . . elius?) Balbinus XIV 2390; ceterum Balbinus in titulis fastisque (Albinus Chron. min. 1, 286. 423. 694; 2, 142). — P. Coelius P. f. Sergia Balbinus Vibullius Pius t. 1. Liberta servique P. Coeli Balbini t. 2. — Filius puto P. Coeli Apollinaris consulis a. 111 (n. 1239). Eum propinquitate coniunctum fuisse cum imp. Traiano haud improbabiler inde coniecit Dessau Eph. ep. 3 p. 229, quod divo Traiano

flamen creatus est (v. *infra*); idem vir doctus suspicatus est Balbinum utpote adscriptum Sergiae tribui oriundum fuisse Italica, ubi Traianum et Hadrianum natos esse constat. Quod statuit Dessau, id vel inde confirmatur, quod Balbinus et ab Hadriano inter patricios adlectus est et una cum L. Aelio Caesare fasces accepit. — Nescio quomodo coniunctus fuerit cum L. Vibullio Pio, qui memoratur in t. *Corinthio mutilo* Corinth 8, 2, 95; Vibulli Pii nomina inveniuntur etiam in nomenclatura et C. Iulii Euryclis Herculani L. Vibullii Pii nobilis Spartiatæ, æqualis Balbini, et Q. Pompei Fulconis consulis circa a. 108 *polyonymi posterorumque eius*.

Cursum honorum exhibet t. 1 consuli designato positus (a. 136). X vir stlitibus iudicandis, VI vir equitum Romanorum turmae quintæ, tribunus militum legionis XXII primigeniæ piæ fidelis (nota in eadem legione antea militasse Hadrianum), adlectus inter patricios ab imp. Hadriano, salius Collinus, quaestor Augusti, flamen Ulpialis, praetor de fidei commissis, consul designatus. Consul ordinarius a. 137 cum L. Aelio Caesare II v. supra. — Praedia eum habuisse Salonis apparet ex t. 2 collatis titulis Publitorum Coeliorum Salonitanis III 2294. 2561. 9009. 13925. — Pater videtur P. Coelii Apollinaris consulis a. 169 (n. 1240).

Gr.

— C. Coelius Balbus male traditur in nummis Bithyniæ; v. L. Mindius Balbus.

1242 COELIVS CALDVS (Caldus Coelius *apographum Amerbachianum*, Caldus Caelius ed. princeps), ex posteris sine dubio C. Coelii Caldi consulis a. 94 a. C., nepos fortasse C. Coelii Caldi quaestoris a. 50 a. C. (cf. Muenzer RE 4, 196, 14), adulescens vetustate familiae suae dignissimus, clade Variana a Germanis captus mortem sibi conscivit Vell. 2, 120, 6. — Vel huius vel potius unius ex maioribus eius servus Amiantus Coeli Caldi ser. fullo Not. d. sc. 1929, 461, 174 t. Pompeianus. Gr.

1243 L. COELIVS FESTVS honoratus publice a Velleiatibus XI 1183 = D. 1079. *Titulus cursum honorum exhibet ordine inverso nisi quod 'cos. praetori' reliquis honoribus praemittitur. Adlectus inter tribunicios, praetor, praefectus frumenti dandi ex senatus consulto, legatus (sc. iuridicus) Imp. Antonini Aug. (Antonini Pii, non Severi Antonini, ut iure statuerunt viri docti; cf. Hüttl Anton. Pius 2, 103) Asturiae et Callaeciae, praefectus aerari Saturni, proconsul provinciae Ponti et Bithyniae, consul suffectus a. inc. — Patronus Velleiatium. — Ad eundem rettulit Borghesi 8, 325 sq. t. acephalum Praenestinum XIV 2941 sine idonea causa. Gr.*

1244 Q. COELIVS HONORATVS, praefectus frumenti dandi, legatus (proconsulis) Siciliae, legatus (proconsulis) Ponti et Bithyniae, proconsul Cypri Wadd. 2814 = IGR 3, 970 t. Cyprius publice positus. Vix idem atque Q. Co . . . consul suffectus a. 116 (n. 1210), scil. aliquanto recentior. Gr.

1245 COELIVS MARTIALIS, clarissimus vir, . . . liae Honoratae clarissimæ

feminae filius, Coeli Senecionis clarissimi viri et Cn. (?) Coeli Senecae equitis Romani frater *VIII 20449 t. Mauretaniae Sitifensis. Vel idem vel pater eius* T. Coel. Mar(tialis) egregius vir *VIII 20429 t. ib. rep.*, positus a. 244 p. C. — *Oriundus ex Mauretania Sitifensi.* Gr.

— Q. ROSCIVS COELIVS MVRENA — — — POMPEIVS FALCO v. *infra* Q. Pompeius Falco.

1246 L. COELIVS RVFVS, legatus Aug. pr. pr. (Moesiae superioris) a. 120 *cippus miliaris Vulic Spomenik Acad. Serb. 71, 1931, 209, 556; ad eundem fortasse referendus est miliaris mutilus Hadriani lectionis ex parte incertae III 8272, ubi nescio an legendum sit v. 6 [L.] C[oeli]o R[ufo]. Idem sine dubio L. . . . l . . . Rufus, consul suffectus d. 23 m. Dec. a. 119 cum C. Herennio . . [A]pella (?) VI 2080 acta Arv. — Ab hoc diversus, sed fortasse ex eadem familia L. Coelius Rufus XII 4218 = D. 4585 t. Galliae Narbonensis.* Gr.

1247 Cn. Coelius Seneca, eques Romanus, filius . . . liae Honoratae clarissimae feminae, Coeliorum Senecionis et Martialis clarissimorum virorum frater *t. Mauretaniae Sitifensis VIII 20449.* St.

1248 COELIVS SENECIO, clarissimus vir, . . . liae Honoratae filius, Coeliorum Martialis et Senecae frater *VIII 20449 t. Mauretaniae Sitifensis. V. n. 1245.* Gr.

— C. POMPONIVS RVFVS ACILIVS . . . VS COELIVS SPARSVS.

1249 L. COELIVS TARPINVS (?), ὁ ἀνθύπατος (proconsul Cypri) καὶ στρατηγός, honoratur *t. Cyprio IGR 3, 953. Cognominis lectio incerta, fortasse legendum Τάμφιλος. — Videtur fuisse sub finem liberae rei publicae.* Gr.

1250 COELIA CLAVDIANA, virgo Vestalis maxima, honorata a sacerdotibus sacrae urbis a. 286 *VI 2136. 2137 = D. 4936, ab Octavia Honorata virgine Vestali VI 2138, a Coelia Nerviana sorore ib. 2139 = D. 4935, a Coelia Claudiana sorore VI 2140, ab Aurelio Fructoso cliente et candidato suo ib. 32420 = D. 4937 ('cuius opera sacrorum gubernante Vesta matre maximatus sui XX complebit'), a . . . Septim[io?] nescio quo VI 32421.* Gr.

1251 COELIA CLAVDIANA, clarissima femina, cum . . . Nicomede (marito) Coeliae Claudianae (*quae praecedit*) sorori posuit *t. VI 2140.* Gr.

1252 Coelia Nerviana, soror Coeliae Claudianae virginis Vestalis maximae, cui una cum Pierio coniuge ac liberis posuit *t. VI 2139 = D. 4935.* St.

1253 [C]OELIA POLL[A], filia πρεσβευτοῦ . . . , honorata publice *t. (mutilo) Inschr. Magnesia 148. Litterarum formam ad saec. I a. C. spectare iudicat editor. Patrem eius C. Coelium Caldum, proconsulem provinciae alicuius orientalis circa a. 69 a. C., fuisse suspicatur Muenzer RE Suppl. 1, 325, 31 a.* Gr.

1254 Coenus, libertus Neronis, a. 69 iussu Vitellii morte punitus est *Tac. h. 2, 54.* St.

- 1255 Coeranus, philosophus graecus (stoicus), familiaris Rubelli Plauti occisi a. 62 *Tac. a. 14, 59*. Coeranus philosophus inter auctores Plinii externos *n. h. ind. l. 2.* *St.*

— AEL(IVS) COERANVS.

— P. AELIVS COERANVS.

- 1256 Cogidumnus, rex Britannorum, qui donatus a Claudio (dum Ostorius Scapula provinciam regit, ante Didium Gallum) quibusdam civitatibus, Romanis fidissimus mansit *Tac. Agr. 14. Cf. n. 841.* *St.*

— Atilius Cognitus.

- 1257 L. COEDIUS CANDIDVS, L. f., Aniensis, honoratur publice *t. XI 6163 = D. 967 Suasae in Umbria rep. (gentilicium quod est Coedius invenitur in titulis Umbris XI 5737 = D. 4215. XI 5774)*. Tribunus militum legionis VIII Augustae (*cf. infra*), III vir capitalis, quaestor Ti. Claudii Caesaris Aug. Germ., quaestor aerarii Saturni (*cf. infra*), curator tab(ulariorum) p(ublicorum) *fortasse post praeturam, cuius mentio tamen in t. desideratur*. Hunc Ti. Claudius Caes. Aug. Germ. revers(um) ex castris donis militaribus donavit corona aurea murali vallari hasta pura eundem[que] cum haberet inter suos quaestores, eodem anno et aerarii Saturni quaestorem esse iussit (*fortasse a. 44, quo anno Claudius aerario Saturni quaestores praefecit, qui per triennium praessent, cf. Mommsen St. R. 2³ 558 sq.*). Candidum dona militaria accepisse ut tribunum legionis VIII Aug. ex bello Britannico (a. 43) censuit praeter alios Dessau, ex bello 'Mithridatico' (a. 45) Ritterling *RE 12, 1649*; magis cogitaverim de seditione a Camillo Scriboniano legato Dalmatiae a. 42 mota et intra quintum diem oppressa (*v. supra A 1140*); legionem VIII Augustam his temporibus haud procul a finibus Dalmatiae tetendisse constat (*cf. Ritterling l. l. 1645 sq.*). *Gr.*

— CN. POMPEIVS COLLEGA.

— SEX. POMPEIVS COLLEGA.

- 1258 Collinus, poeta coronatus agone Capitolino (a. 86) *Martial. 4, 54*; ad eundem scripsit *4, 20.* *St.*

— Colobius, cognomentum imperatoris Licini Valeriani *epit. de Caes. 32, 1.*

— Antonius Colonianus.

- 1259 Colonus, ad quem Plinius dedit *epist. 9, 9*. Amicus Pompei Quintiani *ib.* *St.*

— Colosseros, agnomen Aesi Proculi *Suet. Cal. 35, 2.*

- 1260 Columbus, murmillo, cui imperator Gaius victori, leviter tamen saucio venenum in plagam addidit, quod ex eo Columbinum appellavit *Suet. Cal. 55, 2. Idem Columbus in vasculis vitreis una cum aliis gladiatoribus repraesentatur nominibus appositis XII 5696, 32 = D. 5137. XIII 10025, 178. 180. Eph. ep. 4, 708 d. Diversus puto mur(millo) Columbus Sere-nianus nat(ione) Aedu(us) t. sepulchralis Nemausensis XII 3325.* *St.*

- M. (Iunius) Columella.
 - L. Iunius Moderatus Columella.
 - PVBLIA VALERIA COMASIA.
 - P. VALERIUS COMAZON EVTYCHIANVS.
 - Valeria Cominiana.
 - **Badius Com(i)nianus.**
 - Vibius Cominianus Valerius Pius.
- 1261 C. Cominius, eques Romanus, quem imperator Tiberius probrosi in se carminis convictum precibus fratris, qui senator erat (*T. Comini Proculi infra n. 1270?*), concessit a. 24 *Tac. a. 4, 31. Haud absimile veri videtur eundem esse C. Cominium Macrum (infra n. 1267).* St.
- 1262 L. COMINIVS, pedarius a. 11 a. C. Messallae Corvino curatori aquarum adiutor datus *Frontin. aq. 99. Liberti L. Cominii cuiusdam Ann. ép. 1922, 123 t. Minturnensis.* Gr.
- 1263 C. Cominius Aufillenus Minicianus, amicus P. Statii Paulli Postumii iunioris *t. agri Brixiani V 4129.* St.
- 1264 C. Cominius Bo Agricola elius Aper. *Tituli: Arelatensis XII 672 = D. 1432 (1). Concordiensis mutilus V 8663 (2). — Nomina plena, quamquam lacera t. 1; C. Comi Agrico t. 2. Tribu Claud(ia), origine videtur Concordiensis et affinitate coniunctus cum P. Cominio Clemente (n. 1266), praefectus cohortis III Bracaraugustanorum, tribunus legionis [primae] adiutricis, procurator Augustorum ad annonam provinciae Narbonensis et Liguriae, praefectus alae miliariae in Mauretania Caesariensi t. 1; praef. eq(uitum) t. 2. — Eius nominis vestigia in rasura tituli Berytii III 14165* = D. 6987 Cagnat Rev. ép. 1900, 116 deprehendere sibi visus est plane incerta.* St.
- 1265 M. AVRELIVS COMINIVS CASSIANVS. *Tituli Lambaesisani: ipse dedicavit Aesculapio et Hygiae t. VIII 2589 = D. 3842 (1); septizonium restituit VIII 2657 cf. 18105 = D. 5626 (t. mutilus) (2); ei positi sunt VIII 2732 cf. 18124 = D. 1154 (3). VIII 2733 (4). 2734 cf. 18125 (5). 18268 (6). Ann. ép. 1918, 71 (7). 72 (8). 73 (9). 74 (10); memoratur in t. VIII 2611 cf. p. 954 (11); [coniu]gi eius positus est t. mutilus Ann. ép. l. l. 75 (12). Commemoratur praeterea in t. VIII 6357 cf. 19337 = D. 6868 (13) Mastarensi. Non ad hunc sed ad Ti. Claudium Subatianum Proculum videtur pertinere t. mutilus VIII 2585 Lambaesisanus, ubi nomen legati periit.*
- Plena nomina exhibent vel exhibebant tituli 1—8. 10—13; Aurel. Cominius Cassianus t. 9. — Clarissimus vir t. 1. 3—5. 7—10. 12. 13. Legatus Augg. pr. pr. (praeses t. 7. 8) (Numidiae) t. 1—13; Augg. integrum extat in t. 4, altera G erasa est in titulis reliquis. Rexit igitur Numidiam Antonino et Geta imperantibus a. 211/212 neque tamen per totum fratrum*

imperium, cum iam ante Getae necem exercitus Africanus fuerit sub C. Pomponio Magno (VIII 2748. Ann. ép. 1918, 76). Ipse successit Ti. Claudio Subatiano Proculo, qui a. 210 etiamtum (certe d. 4 m. Apr.) legatione fungebatur (cf. Cagnat Bull. ant. Fr. 1915, 196 sq.). Cassianum iam ante Septimii Severi mortem provinciae praefuisse videtur colligi posse ex t. 11: [Impp. Antonino III et G]eta [II] Augg. coss. (a. 208) [aedes] — — — — anno et mensibus . . . [consummata est dedicante] M. Aurelio Cominio Cassian[o] cet. (in consulatus indicatione, quam ad initium templi aedificandi non ad dedicationem pertinere perquam probabile est, Geta minus accurate Aug. dicitur, qua appellatione dedicationis demum tempore utebatur). Consul designatus t. 1. — [Patronus] municipii Lambaesisitatorum t. 11. — Uxoris nomen perit in t. 12. Gr.

- 1266 **P. Cominius Clemens.** *Tituli Concordiensis V 8659 = D. 1412 (1). Not. d. sc. 1890, 173 = Ann. ép. 1890, 151 (2). Aquileiensis Not. d. sc. 1923, 230 acephalus (3). P. f. t. 1. [2], Claudia t. 1. 2. Origine sine dubio Concordiensis. Honoratus e[quo] publico, praef(ectus)] cohortis quintae Ling[onum, trib(unus) mil(itum) leg(ionis) secundae, cf. Ritterling Rh. Mus. 1904, 192] adiutricis piae fidelis, [donis militaribus donatus] expedition[e] Parthica corona] murali has[ta pura ab impera]toribus Marco et Vero, praefectus alae primae singularium civium Romanorum t. 2; omnibus equestribus militiis functus t. 1. 3, procurator Augusti vicesimae hereditatum per Hispaniam citeriorem, procurator Augusti ad familiam gladiatoriam trans Padum t. 1. 3; per Italiam t. 2, subpraefectus annonae t. 1. 3, procurator Augusti provinciae Daciae Apulensis t. 1—3, procurator Augusti provinciae Lusitaniae t. 1. [2. 3.], procurator Augusti vicesimae hereditatum t. 1. [3.], praepositus a censibus t. 1. 3, praefectus classium praetoriarum Misenensis et Ravennatis t. 1—3. Concordiae pontifex, patronus, item patronus coloniarum Aquileiensis, Parmensis, Venafranae t. 1. 3. Uxor videtur [Des]ticia T. f. [?] Ploti]na, clarissima femina t. 3. Cf. n. 1264. St.*

- 1267 **C. Cominius Macer.** *Eius et C. Corneli Crispi bigarius vicit a. 15 p. C. VI 37836 = D. 9349. Idem fortasse C. Cominius supra n. 1261. Cum Cornelio Crispo alioquin quodammodo coniunctus videtur, cf. XI 2755 t. Volsiniensis sepulchralis Sex. Comini Corneli Crispi. St.*

- 1268 **L. Cominius Maximus, L. f.,** *domu Mantua, beneficiarius praefecti praetorio, evocatus Augustorum, centurio cohortis quintae vigilum, decimae urbanae, primae praetoriae; tribunus cohortis tertiae vigilum, quartae decimae urbanae, septimae praetoriae, primus pilus bis, praefectus legionis II Traianae fortis ducenarius, procurator M. Antonini Augusti, vixit annos LXXXII t. Tiburtinus XIV 3626 = D. 2742. Uxor Numitoria C. f. Moschis ib. St.*

- 1269 **Cominius Pris[cianus],** *vir perfectissimus, magister [studi]orum (vel*

[libell]orum), patronus (Neapolitanorum) X 1487 t. *Neapolitanus*.
Fortasse quarto demum saeculo. St.

- 1270 T. COMINIVS PROCVLVVS memoratur in t. *Cyprio Bull. hell.* 51, 153, 11 = SEG 6, 834 (1); uxori posuit t. *urbanum VI* 5, 2200* (2) a *Ligorio interpolatum*, quem immerito inter falsos reiectum esse nunc apparet ex t. *Cyprio*, quo praenomen Titus confirmatur. — Nummi in parte adversa exhibentes caput Claudii et inscriptionem nominis, in aversa ἐπὶ Κομινίου Πρώκλου ἀνθυπάτο(υ), in campo Κυπρίων Leake Num. Hell. Suppl. p. 161. Num. Chron. 1891, 146. Br. Mus. Cyprus 76, 16. Babelon Coll. Wadd. 4846. Grose McClean Coll. 3, 313, 9185.

Τίτος Κομίνιος Πρώκλος t. 1; T. Cominius T. f. Po[blilia] (vel Pollia vel Pomptina) Proculus t. 2. — Hic videtur C. Cominii equitis Romani (supra n. 1261) frater senatorii ordinis, cuius precibus Tiberius vitam fratris concessit a. 24 Tac. a. 4, 31. Proconsul . . . t. 2; proconsul Cypri sub Claudio nummi anno tertio Claudii (i. e. inter d. 25 m. Ian. a. 43 et d. 25 m. Ian. a. 44) t. 1. — Lartidia Sex. f. uxor t. 2 (l. artidia sex. f. cominiae traditur, sed Cominiae interpolatum puto a Ligorio). Socer Cominii Proculi videtur Sex. Lartidius senator D. 97, de quo v. VI 4 p. 3870. Gr.

- 1271 COMINIVS SECVNDVS, legatus Aug. pr. pr. Pannoniae inferioris k. Aug. a. 150 III p. 2213 cf. 2328, 204 = D. 9056 dipl. mil. — Parentela fortasse cum hoc coniunctus (nisi idem est) L. Cominius Secundus aedilis Tusculanus Eph. ep. 9, 680 = D. 9388. Gr.

- 1272 L. COMINIUS VIPSANIUS SALUTARIS, domo Roma, subprocurator ludi magni, procurator alimentorum per Apuliam Calabriam Lucaniam Bruttios, procurator provinciae Siciliae, proc(urator) capiend. vec. et (vel veg. et vel vegt., quid subsit incertum, nisi sumere velis procurator capiendis vectigalibus), procurator provinciae Baeticae, a cognitionibus imperatoris Septimii Severi, perfectissimus vir II 1085 = D. 1406 t. *Ilipensis hodie deperditus*. Fortasse filia eius Cominia Vipsania Dignitas L. f., quae sequitur. St.

— LARTIDIA COMINIA (?).

- 1273 COMINIA VIPSANIA DIGNITAS, L. f., clarissima femina t. *Allifanus IX* 2336 = D. 7298 positus ei a collegio capulorum sacerdotum Dianae. St.

- 1274 Q. COMIVS ARMIGER CRESCENS, tribu Arn(ensis) (si vere tribus fuit, in t. ponitur loco non suo), clarissimus vir, [X] v(i)r stilitibus (sic) iudicandis, sevir turmae secundae eq(uitum Romanorum), quaestor, ab actis senatus, aedilis curulis (vix post Severum Alexandrum cf. Jardé Etud. sur Sév. Alex. 51 sq.) VIII 25822 t. *Sicilibbensis (a lapicida corruptus)*, qui cursum honorum ordine inverso exhibet. Patronus Sicilibbensium t. *Origine sine dubio Afer*. Gr.

- C. COSCONIVS COMMODIANVS.
- T. FL(AVIVS) APER COMMODIANVS.
- 1275 [COM?]MODVS, co(n)s(ularis) (Syriae Palaestinae) sub imp. Vero non post a. 163 III 6645 t. mutilus Hierichunte repertus. Si recte editores cognomen quod est Commodus suppleverunt, potest idem esse atque C. Iulius Commodus Orfitianus, in quo vide. Gr.
- IMP. CAESAR M. AVRELIUS COMMODVS ANTONINVS AVGVSTVS.
- L. CEIONIVS COMMODVS.
- C. IVLIVS COMMODVS ORFITIANVS.
- **Badius Comnianus vel Com(i)nianus.**
- IVLIA CONCESSA.
- **Calpurnius Concessus.**
- GALLIENVS CONCESSVS.
- [A]ur(elius) Concordiu[s].
- SEX. QVINTILIVS CONDIANVS.
- 1276 Conon, dux quidam, qui seditionem Alexandrinorum sedavit paulo ante orationem a Dione Prusensi habitam 32, 72 (inter a. 105 et 112, cf. v. *Arnim Leben u. Werke des Dio* 435—438). St.
- 1277 Conopas, pumilio in deliciis Iuliae Augusti neptis Plin. n. h. 7, 75. St.
- 1278 CONSIDIVS, praetura functus, a. 31 (P.) Pomponium Secundum accusavit Tac. a. 5, 8. Fortasse non diversus a L. Considio Gallo (n. 1280). Gr.
- 1279 Considius Aequus, eques Romanus, quod fictis maiestatis criminibus Magium Caecilianum praetorem petivisset, auctore principe ac decreto senatus punitus a. 21 Tac. a. 3, 37. St.
- 1280 L. CONSIDIVS GALLVS, L. f. (fortasse ex posteris Q. Considii Galli Cic. fam. 12, 26, 1), praefectus urbis (sc. feriarum Latinarum), quaestor, tribunus plebis, praetor inter civis et peregrinos; XV vir sacris faciundis VI 31705 t. sepulchralis(?). Nescio an idem sit atque Considius n. 1278. Gr.
- 1281 Considius Proculus, a Q. Pomponio (Secundo) postulatus (nota P. Pomponium Secundum a Considio praetorio, n. 1278, accusatum) maiestatis a. 33 damnatus et interfectus; sorori eius Sanciae (vel Sanctae) aqua et igni interdictum Tac. a. 6, 18. St.
- (Considia) Sancta v. Sancia.
- (SERVILIA) CONSIDIA.
- 1282 L. Consitius (sic traditur in plerisque Plinii codicibus, cossicium in aliis, cossitium ap. Gellium), civis Thysdritanus, mutatus nuptiarum die in marem, quem in Africa vidit Plinius n. h. 7, 36, inde Gell. 9, 4, 15, vivebat eum scripsit Plinius Gell. l. l. St.
- 1283 CONSIVS QVARTVS, clarissimus vir X 8059, 123 in signaculo. Idem memorari videtur in t. Baetico mutilo bis descripto II 1270, ubi traditur Consio

Quarto praetorio quaestorio *vel* Consio Quarto quaestorio praetorio legionis ser merito *Huius puto filius M. Aurelius Consius Quartus iunior, clarissimus vir, corrector Flaminiae et Piceni aetate Diocletiani ut videtur VI 1700 = D. 1249. Gr.*

— SEIA POTITIA CONSORTIANA.

— Ael(ius) Constans.

— Claudius Constans.

— T. Flavius Constans.

— Ra[e]cius (?) Constans.

1284 Constantina, soror imperatoris Claudii Gothici, nupta tribuno Assyriorum, in primis annis defuncta *vita Claud. 13, 3; ficta omnino, cf. supra A 1626. St.*

— Aur. Con[stantin]us.

— Consultius, *signum* L. Titini Clodiani.

— C. (Flavius) Consus.

— Contuccius, *agnomen* Sex. Corneli Repentini (*infra* n. 1429).

— Galeria Copiola.

1285 Coponius, eques Romanus, procurator Iudaeae iure gladi a. 6 p. C. ab Augusto praepositus *Ios. bell. 2, 117 sq.; ant. 18, 2. 29—31. St.*

1286 Coranus, scriba, cui nupsit filia Nasicae captatoris testamenti *quo tempore Caesar Octavianus Actii vicerat Hor. s. 2, 5, 57. 62 sqq. St.*

1287 Coranus, miles praetorianus, quem pater captavit *Iuvenal. 16, 54—56. St.*

— Hortensius Corbio.

1288 Corbulo ut homo fortissimus memoratur *Iuvenal. 3, 251; schol. ignorant quoniam fuerit. Nescio num idem sit Cn. Domitius Corbulo. St.*

— CN. DOMITIVS CORBVLO.

— Q. IVLIVS CORDIVS RVTILIVS GALLICVS v. C. Rutilius Gallicus.

1289 Cordius (Γορδιου Dio), auriga Dio *exc. 79, 15, 1. vita Elagab. 6, 3; 12, 1*, quem Elagabalus primo in certamine curruli socium, post in omni vita et actu participem habuit *vita 6, 3*, praefectum vigillum fecit *vita 12, 1*. Remotus est denique ab Elagabalo *ib. 15, 2. St.*

1290 M'. CORDIVS RVFVS, M'. f., praetor, proco(n)s(ul) (*vix* praetor pro consule, *ut statuerunt Mommsen St. R. 2³ 650, 2, Lommatsch ad I² 781. 782*); aedilis lustr(alis) mon(itor) sacr(or)um (Tusculi) XIV 2603 = I² 782 = D. 902 t. *Tusculanus (sepulchralis ni fallor). Idem sine dubio M'. Cordius Rufus III vir (monetalis), qui intra a. 49—43 a. C. ut videtur nummos argenteos cudendos curavit Babelon Monn. rép. 1, 383 sqq., 1—9 (cf. v. Bahrfeldt Num. Z. 28, 92 sq.). Grueber Coins 1, 523 sqq., 4037—4048. In nummis Babelon n. 1. 2 = Grueber n. 4037—4039 Castores repraesentavit originem suam Tusculanam indicans (cf. Borghesi 1, 269 sq.). Gr.*

— Aelius Corduenus.

1291 Cordus, quem Martialis dicit alpha paenulatorum 2, 57, 4; 5, 26, homo elegans, cui tamen census equester non fuit *ib.* 5, 23, 8. *St.*

1292 Cordus, poeta qui Theseida scripsit *Iuvenal.* 1, 2 (*cum schol.*). *Serv. Aen.* 1 p. 4, 2 *Thilo* (*traditur Codri, item in codice Pithoeano Iuvenalis a manu recentiore*); 11, 458. *St.*

— Aelius Iunius Cordus.

— CAESIUS CORDVS.

— A. Cremutius Cordus.

— Q. IVLIVS CORDVS.

— MARIUS CORDVS.

— Valerius Cordus.

— Minicius Corellianus.

1292 a Corellius, eques Romanus Ateste genitus insequitur castaniam in Neapolitano agro, quae ab eo nomen accepit; postea libertus eius (*nomen corruptum*) Corellianam iterum insequitur *Plin. n. h.* 17, 122, *cf.* 15, 94. *Aetatis incertae.* — Corellii liberti in titulis haud longe Ateste rep. *Not. d. sc.* 1930, 281. *St.*

1293 CORELLIVS PANSa, consul ordinarius a. 122 cum M. Acilio Aviola. *In consulatu:* Corellius Pansa VI 10048 = D. 5287, ceterum Pansa in titulis fastisque. Sparsa (*sic*) *Ps. Augustin. de mirab. s. script.* 2, 4 *Migne Lat.* 35, 2176. — *Veri simile videtur eum more hominum nobilium illius aetatis ut polyonymum nomina paterna conflasse cum aliis ex materno genere petitis; potest igitur idem esse atque Corelliae Hispullae (n. 1296) filius, Q. Corellii Rufi (n. 1294) nepos, cuius mentionem facit Plinius (nomine non adposito) in epist. 3, 3 ad matrem adolescentis data; cf. § 1: 'enitar, ut filius tuus avo similis existat, equidem malo materno: quamquam illi paternus etiam clarus spectatusque contigerit, pater quoque et patruus industri laude conspicui'; § 6: 'quibus imaginibus oneretur, quae nomina et quanta sustineat'. Nescio an avus ille paternus idem fuerit atque M. Hirrius Fronto Neratius Pansa consul aetate Vespasiani (cf. Neratius Corellius IX 1455 II 14 = D. 6509).* *Gr.*

1294 Q. CORELLIVS RVFVS memoratur in *dipl. mil.* III p. 1960 = D. 1995 (1); *consulatus eius indicari videtur in fragmento t. suburbani XIV 4276 (2) cf. Ritterling Fasti d. röm. Deutschl.* 23.

Q. Corellius Rufus *t.* 1; Corellius *t.* 2; Corellius Rufus vel Corellius *Plin.* — Consul m. Oct.(?) a. inc. cum (L. Funisulano?) Vettoniano *t.* 2, si ad hunc pertinet. Hi consules nescio an fasces gesserint a. 78, v. supra n. 174; Corellium paucis annis ante legationem Germanicam consulatu functum esse certum est. Legatus Aug. pr. pr. Germaniae (superioris) a. 82 (d. 19 m. Sept.) *t.* 1. Ab imp. Nerva ad curam agrorum emendorum dividendorumque electus Claudium Pollionem adiutorem adsumpsit

Plin. epist. 7, 31, 4 (*cf. Dio* 68, 2, 1). — Tertio et tricensimo aetatis anno pedum dolore correptus est; patrius hic illi *Plin.* 1, 12, 4. Longa valetudine conflictatus vitam inedia finivit *ib.* 1, 12; implevit annum septimum et sexagesimum *ib.* § 11. — Hispulla uxor *ib.* § 3. 7. 9. 10. Sorores *ib.* § 3, una ex his Corellia (*n.* 1295) *ib.* 7, 11, 3. Corellia Hispulla filia *ib.* 1, 12, 3. 9; 3, 3, 1; 4, 17, 2. 4. 9. Nepos (ex filia) *commemoratur ib.* 1, 12, 3 (*cf. n.* 1293). Amici: Plinius *ib.* 1, 12; 3, 3; 4, 17; 7, 11, 3; 9, 13, 6 (Plinio in petendis honoribus suffragator et testis *ib.* 4, 17, 6; a Plinio in consilium adhibitus *ib.* 5, 1, 5), (C. Iulius) Cornutus Tertullus *ib.* 4, 17, 9, C. Geminius *ib.* 1, 12, 9. — Laudes eius *Plin.* 1, 12, 3; 3, 3, 1; 4, 17, 4. 9; 9, 13, 6. Gr.

1295 CORELLIA, (Q.) Corellii Rufi soror, Minicii Iusti uxor *Plin. epist.* 7, 11, 3. 4 *cf.* 1, 12, 3. Filius eius *memoratur nomine non posito ib.* 7, 11, 4. Fratri superstes *ib.* 1, 12, 3; 7, 11, 3. Matri Plinii familiarissima *ib.* 7, 11, 3. Plinius ad eam scripsit *epist.* 7, 14. Gr.

1296 CORELLIA HISPULLA, (Q.) Corellii Rufi et Hispullae filia *Plin.* 1, 12, 3. 9; 3, 3, 1; 4, 17, 1. 4. 9. Maritus eius *commemoratur nomine omisso ib.* 3, 3, 1. Iulium Genitorem ut praeceptorem filii (*cf.* 1, 12, 3) adulescentis commendat Plinius *ib.* 3, 3. Idem causam Corelliae contra C. Caecilium (Strabonem) consulem designatum suscipit *ib.* 4, 17 (*v. supra n.* 85). — Plinius ad eam dedit *epist.* 3, 3. — *Corelliae filius nescio an fuerit Corellius Pansa cos. a. 122 (n. 1293), in quo vide.* Gr.

— AVFIDIUS CORESIVS MARCELLVS.

1297 CORFIN[IV]S FELIX inter pueros (clarissimos), qui carmen cecinerunt ludis saecularibus a. 204 *Not. d. sc.* 1931, 345 (*tab.* 10) v. 87 = *Huelsen Rh. Mus.* 1932, 394. Gr.

— STATILIVS CORFVLENVS.

1298 Corinthus, stupidus *Iuvenal.* 8, 197. St.

1299 T. Cornasidius Sabinus, T. f., Fabia, egregius vir, praefectus cohortis I Montanorum, tribunus legionis II Augustae, praefectus alae veteranorum Gallorum, subpraefectus classis praetoriae Ravennatis, procurator Alpium Atractianarum et Poeninarum iure gladii, procurator Augusti Daciae Apulensis; patronus coloniae (Faleriensium), augur, Laurens Lavinias, aedilis, duovir q(uin)q(uennalis), q(uaestor) p(ecuniae) p(ublicae) *tit. Falerione Piceni rep.* IX 5439 = *D.* 1368, *in memoriam eius positus.* Filius T. Cornasidius Vesennius Clemens *ib.* St.

1300 T. Cornasidius Vesennius Clemens, filius T. Cornasidi Sabini, equo publico, Laurens Lavinias *t. Faleriensis IX 5439 = D.* 1368. St.

— RVFRIA OVINIA CORNELIANA v. sub Oviniis.

1301 Cornelianus, amicus Plinii *epist.* 6, 31. St.

1302 Cornelianus, qui scripsit κατὰ Βερονίκης *Stob.* 3, 4, 45 (1 p. 230 sq. H.). *Incertum, num recte Berenicen fuisse illam imperatoris Titi amicam (v.*

Julia Berenice) coniecerit *Buecheler Rh. Mus.* 1908, 193, neque veri similis eundem esse Cornelianum cui scripsit Apollonius (Tyanensis) *Stob.* 4, 53, 34 (3 p. 1107 H.). St.

- 1303 **Cornelianus**, ab epistulis graecis imperatorum (*Marci et Veri vel Marci et Commodi*), cui Phrynichus dicavit ἐκλογὴν ῥημάτων καὶ διομάτων Ἀττικῶν eius iussu scriptam *Phryn. p. 1.* 225. 379. 418 *Lob.* Fortasse non diversus Cornelianus rhetor, pater Metrophanis sophistae Lebadea oriundi *Suid.* s. Μητροφάνης 1010 *Adler.* St.

- 1304 CORNELIANVS, consul (suffectus) cum Aureliano idibus Mais *unius ex annis 180—182 VIII 10570 = D. 6870.* Fortasse L. Attidius Cornelianus *supra A 1342.* Gr.

- 1305 CORNELIANVS memoratur in actis *lud. saec. a. 204 VI 32334 v. 5* fortasse inter pueros, qui Troiam luserunt (ut coniecit v. *Premenstein Wien. St. 22, 148.*) Gr.

— L. ATTIDIUS CORNELIANVS.

— **M. Attius Cornelianus.**

— AVRVCVLEIVS CORNELIANVS.

— P. [CA]LPVR[N]IVS [PROC]L[VS?] COR[N]ELIANVS.

— VS CLAVD[IVS] CORNELI[ANVS?]

— L. CLAVDIUS PROCVLVS CORNELIANVS.

— Q. F(ABIUS) IVLIANVS OPTATIANVS L. FABIUS GEMINVS CORNELIANVS.

— C. MARIUS PVDENS CORNELIANVS.

— L. MVMMIVS FELIX CORNELIANVS.

— L. OVINIVS RVSTICVS CORNELIANVS.

— P. POMPONIVS CORNELIANVS.

— **T. Porcius Cornelianus.**

— C. SERVAEVS FVSCVS CORNELIANVS.

— (SEXTIVS) CORNELIANVS.

— Sulpicius Cornelianus.

— Q. VOLVSIVS FLACCVS CORNELIANVS.

- 1306 .. CORNELIVS, consul suffectus a. 38 a. C. cum L. Marcio Philippo *I² p. 65; v. infra* [P.] Cornelius Scipio *n. 1437.* Gr.

- 1307 Cornelius, qui una cum Servilio Mamercum Aemilium Scaurum accusavit a. 34 *Tac. a. 6, 29. 30.* Paulo post ambo, quia pecuniam ob delationem omittendam ceperant, aqua et igni interdicto in insulam relegati sunt *ib. 6, 30. Alteruter videtur* Tuscus ille qui Scaurum Mamercum maiestatis reum fecit *Sen. suas. 2, 22, ut pleno nomine Cornelius Tuscus nuncupatus sit nisi eum eundem esse atque C. Cornelium Crispum (infra n. 1342) et Servilium cognominatum esse Tuscum sumere mavis. Sed potest fuisse Tuscus accusator Scauri, cum primum a. 32 maiestatis postularetur Tac. a. 6, 9.* St.

- 1308 Cornelius, ἐκατοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς (centurio

- cohortis Italicae) Caesareae Iudaeae (*circa a. 40*) *acta apost. 10, 1; narratio dubiae fidei historicae* (cf. Schürer *Gesch. d. jüd. Volkes* 1^a, 462 sq. *Ed. Meyer Urspr. u. Anf. des Christent. 3, 147*), *amplius conficta a christianis posterioribus.* St.
- 1309 Cornelius, miles Romanus, frater Longi, a. 70 Hierosolymis *Ios. bell. 6, 187.* St.
- 1310 Corn[elius] *memoratur in t. graeco permutilo Corinthi rep., Corinth 8, 1, 110 c v. 4. Num idem sit [ἐν]θέρπαι[ος] (scil. Achaiae) ib. d v. 2, omnino incertum. Fieri potest ut significetur Cn. Cornelius Pulcher (infra n. 1424).* Gr.
- 1311 Cn. Cornelius, architectus, aequalis Vitruvii 1 *praej. 2.* St.
- 1312 CN. CORNELIVS Inter kalatores pontificum et flaminum *nominatur a. 101 Cn. Cornelius Philargyrus VI 32445. Patronus eius vix fuit Cn. Pinarius Cornelius Severus rex sacrorum n. 1453* Gr.
- 1313 L. CORNELIVS, consul suffectus a. 722 = 32 a. C. cum M. Valerio I² p. 68 = VI 10286/7. *Idem puto atque L. Cornelius Cinna n. 1338.* Gr.
- 1314 L. CORN[E]LIVS(?), consul (suffectus) cum M. Coelio d. 18 m. Mart. a. inc. *Rev. d. philol. 36, 75 t. Iconii rep.; cf. supra n. 1237.* Gr.
- 1315 L. CORNELIVS *Ex nominibus L. Cornelii Helii et L. Cornelii Blasti kalatorum pontificum et flaminum a. 101/102 VI 32445. 31034 apparet patronos eorum tunc temporis vel pontifices vel flamines fuisse. Alteruter fortasse L.(?) Cornelius Priscus n. 1420.* Gr.
- 1316 L. CORNELIVS *v. in eo qui praecedit.* Gr.
- 1317 P. Cornelius. *In fine t. Forulani mutili IX 4395 P. Cornelio (versus erasus) num subsit consulatus indicatio, parum constat.* Gr.
- 1318 P. CORNELIVS Inter kalatores pontificum et flaminum a. 101/102 recensetur primo loco P. Cornelius Ialyssus VI 32445. 31034. *Nescio an patronus eius pertineat ad stirpem Dolabellarum; v. infra Ser. Cornelius Dolabella Petronianus n. 1351.* Gr.
- 1319 Q. COR[NELIVS], unus ex pueris senatorum filiis, qui Arvalibus ministraverunt a. 155 (d. 17 et 20 m. Mai) VI 2086. Gr.
- 1320 SERVIVS CORNELIVS cum Salvio Iuliano edictum composuit *ecloga legum Ius graecorum. ed. Zachariae a Lingenthal 2 p. 280. V. infra Ser. Cornelius Scipio Salvvidienus Orfitus cos. a. 149 (n. 1447).* Gr.
- . . . CELER . . . [M]AXIMVS CORNELIVS . . . L. SINVS *v. supra n. 629.*
- 1321 T. CORNELIVS ANN(A)EVS FVSCVS, salius Palatinus cooptatus a. 170 VI 1978 = D. 5024. *Fortasse ex posteris Cornelii Fusci n. 1365.* Gr.
- 1322 P. CORNELIVS ANVLLINVS, consul II a. 199. *Tituli: ei positus est t. Iliberritanus (mutilus) II 2073, melius 5506 = D. 1139 (1); memoratur in titulis mutilis Germaniae superioris XIII 6542 = Haug-Sixt² 615, 432 (2), XIII 6543 = Haug-Sixt² 617, 433 (3), in t. prope Carthaginem rep. VIII 1170 (p. 931) = D. 413 (4). Num huius nomina reponenda*

sint in frustulo diplomatis mil. III p. 1994 = XIII 7380 (5), non satis constat (cf. Ritterling *Fasti d. röm. Deutschl.* 33).

In consulatu altero: P. Cornelius Anullinus VI 2270 = D. 4331; Λ. (errore) Κορνήλιος Ἀνυλλεῖνος IGR 1, 1498, ceterum Anullinus in titulis fastisque. — P. Cornelius P. f. Galeria Anullinus t. 1; Cornelius Anullinus t. 4; P. Cor. An us t. 2; P. Corne us t. 3; [ul?]linus t. 5; Ἀνυλλεῖνος Dio; Anulinus epit. de Caes. — Origine Ilber(ritanus) t. 1. Clarissimus vir t. 4. Honores eius suscepti ante alterum consulatum recensiti fuerunt in t. 1 turbato ordine. Quaestor, tribunus plebis, praetor t. 1. Legatus (proconsulis) provinciae Narbonensis incertum utrum ante an post praeturam t. 1. Legatus legionis VII geminae (praetorius) t. 1. Proconsul provinciae Baeticae t. 1 (ubi ponitur ante legationem legionis viz recte). [Legatus] Aug. pr. pr. pro[vinciae] nescio cuius praetoriae t. 1 v. 7 (de supplemento [Germaniae superioris] cogitare nolim). Consul t. 1 suffectus a. inc. paullo ante a. 176, id quod colligi potest ex tempore et legationis Germaniae et proconsulatus Africae. Legatus Aug. pr. pr. (Germaniae superioris) t. 2. 3 cf. 5. Qua legatione eum functum esse imperante Marco recte collegit Ritterling *Germania* 1, 1917, 65 sq. ex mentione liberorum (Augusti) t. 2 ([liberoru]mque eiu[s]). 3, neque tamen pro certo habendum est quod idem vir doctus statuit Anullinum provinciae praefuisse intra a. 178—180; his enim annis Augusti duo rem publicam tenuerunt. Itaque Anullinus iam antequam Commodus adsumptus est in societatem imperii, i. e. ante aetatem fere a. 177, Germaniae superiori praefuerit necesse est (paullo aliter E. Stein ap. Ritterling *Fasti* 32 sq.). Curator alvei et [riparum Tiberis] (fortasse ante legationem Germanicam) t. 1. Proconsul provinciae Africae t. 1. 4 a. 193/194, cum Septimius Severus in t. 4 dictus sit trib. [pot]est. cos. des. II. Autumno a. 194 ut videtur dux Septimii Severi Pescennium Nigrum vicit Dio-Xiph. 74, 7, 1; 4—8 (cf. Hasebroek *Sept. Sev.* 61). A. 195 dux Severi in expeditione Adiabénica Dio-Xiph. 75, 3, 2 (cf. Hasebroek 77 sq.). Praefectus urbi (iam ante consulatum alterum) t. 1, haud dubie ipso anno iterati consulatus; videtur successisse C. Domitio Dextro cos. II a. 196, ipsi successit L. Fabius Cilo praefectus urbi a. 203 (cf. VI 1409). Consul II ordinarius a. 199 cum M. Aufidio Frontone v. supra (iterationis nota adest VI 1352. 2270. VIII 14589. XIII 11352. XIV 4322. IGR 1, 1498); huius consulatus mentio fortasse restituenda in fragmento urbano Not. d. sc. 1933, 509, 235 v. 5 . . . nelio . . . (ut suspicatur Paribeni). — Fuit inter amicos Severi, quos hic ditavit aedibus quoque memoratu dignis epit. de Caes. 20, 6. — Huius filius sine dubio is qui sequitur. Qui cum salius factus sit, vel ipse vel pater inter patricios adlectus sit necesse est. Gr.

1323 P. CORNELIVS ANVLLINVS, consul a. 216. In consulatu: P. Cornelius Anullinus III p. 891 = D. 2007 dipl. mil.; P. C. XIV 4562, 4;

Cornelius Anullinus XIV 2596 = D. 453. II 2221 = D. 6906; Cor. Anullinus II 2663 = D. 2335; Cornelius III 7531; ceterum Anullinus (Venustus *fastorum laterculi nonnulli Chron. min.* 1, 435. 702; 2, 145, *ubi consulatus annorum 216 et 240 inter se confunduntur*). — Cornelius Anullinus VI 1982.

Filius sine dubio eius qui praecedit. Salius Palatinus exit e collegio a. 201 augur factus VI 1982. Consul ordinarius a. 216 cum P. Catio Sabino II v. *supra*. Gr.

- 1324 CN. CORNELIVS AQVILIVS NIGER, legatus legionis I Minerviae piaefidelis, item (*sic*) proconsul provinciae Galliae Narbonensis, item sodalis Hadrianalis, dedicavit Apollini Livici t. *Bonnensem XIII 8006 (de sinceritate tituli dubitat Klebs PIR¹ C 1068 sine idonea causa)*. Statueris Nigrum statim ex legatione proconsulatum sortitum esse. — Ex posteris ut opinor Q. Aquilii Nigri consulis a. 117 (*supra A 996*). Gr.
- 1325 CORNELIVS AQVINVS, legatus legionis, una cum Fabio Valente Fonteiū Capitonem legatum exercitus Germanici inferioris interfecit a. 68 Tac. h. 1, 7. Cf. *Ritterling Fasti d. röm. Deutschl.* 54. Gr.
- 1326 CORNELIVS ARCHELAVS, vir clarissimus, patronus collegii sacerdotum domus Augustae Palatinae aetate Commodi VI 2010. Gr.
- 1327 Cornelius Avitus, qui Chalcedonem a Gothis aetate Gallieni dirutam aliqua parte reparavit Iord. *Get.* 20, 107. St.
- 1328 CORNEL(IVS) AVR(ELIVS) THEODORVS, consularis, maritus Fl(aviae) Demetriae Flac(c)illae, pater M. Cornelii Aur(elii) Zenonis t. *Ephesius ineditus (in schedis Inst. archaeol. Austr. servatus)*. Uxor memoratur in t. IGR 4, 1576 *Tei rep.* (πραγματευτής Φλ. Δημητρίας Φλακίλλης ὑπατικῆς). Medio vel labente III saec. ut opinor. Gr.
- 1329 M. CORNELIVS AVR(ELIVS) ZENO, ὁ κράτιστος, filius eius qui praecedit et Fl(aviae) Demetriae Flac(c)illae t. *Ephesius ineditus*. Gr.
- 1330 Cornelius Balbus. Epistula (*ficticia*) imp. Marci ad eum vita Nigri 4, 1—3. Gr.
- 1331 L. CORNELIVS BALBVS memoratur in actis triumph. Capitulinis I² p. 50, in nummis a) aeneis Gaditanis, qui in parte adversa exhibent caput Herculis, in aversa instrumenta pontificalia cum inscriptione Balbus pont. Eckhel 1, 20. Mionnet 1, 14, 109 sq. Suppl. 1, 26, 149 sq. Delgado Medallas autónomas de España 2, 64 sq., 83—89. Non satis constat, utrum ad hunc an ad patrum eius pertineant nummi b) argentei originis incertae in parte adversa exhibentes inscriptionem C. Caesar III vir r. p. c., in aversa clavam adscripto Balbus pro pr. Eckhel 5, 179. Babelon Monn. rép. 1, 429 sq., 77. 78 (aureum similem musei Parisiensis falsum iudicat v. Bahrfeldt Röm. Goldmünzenpräg. 63 sq.). Ad Balbum alterum utrum refert Delgado l. l. 1, 129; 2, 77 litteras singulares BA vel B in nummis Cordubensibus et Gaditanis, nescio num recte.

L. Cornelius P. f. Balbus *acta triumph.* — Balbus Cornelius minor *Cic. Att. 11, 12, 1; ceterum apud scriptores Cornelius Balbus vel Balbus minor vel simpliciter Balbus.* — Gaditanus civitatem Romanam accepit cum patruo L. Cornelio Balbo maiore (*fortasse opera L. Cornelii Lentuli cos. a. 49 a. C.*) *Plin. n. h. 5, 36 = Solin. 29, 7. Strabo 3, 169. Vell. 2, 51, 3. Tac. a. 11, 24 (cf. Muenzer RE 4, 1261).* Caesar m. *fere Febr. a. 49 a. C.* eum ad L. Lentulum consulem misit cum litteris, ut Romam rediret *Cic. Att. 8, 9, 4; 8, 11, 5; 8, 15 A 3 (epistula Balbi maioris ad Ciceronem scripta); 9, 6, 1. A. 48 a. C.* apud Dyrrhachium vulneratus *Caes. b. c. 3, 19; castra Pompeianorum ingressus saepius cum Lentulo conlocutus est Vell. 2, 51, 3, qui Lentulum errore consulem appellat; recte proconsul dicitur ab Asinio Pollione ap. Cic. fam. 10, 32, 3. Epistulae Balbi minoris ad Ciceronem datae a. 47 a. C. memorantur Cic. Att. 11, 12, 1 (d. 8 m. Mart.), a. 45 ib. 12, 38, 2 (d. 6 m. Mai).* Aestate a. 45 Romae fuit *ib. 13, 37, 1; 49, 2. A. 43 quaestor C. Asinii Pollionis in Hispania (ulteriore) Gadibus rapinas caedesque exercuit; grandi pecunia coacta kal. Iuniis ad Calpen in regnum Bogudis se traiecit Asinius Pollio ap. Cic. fam. 10, 32, 1—3. 5. Nummi b si ad hunc pertinent, auspiciis Caesaris triumviri intra a. 41—38 provinciam nescio quam (unam ex Hispanicis ut videtur) pro praetore rexit; eundem esse ΛΕΥΚΙΟΝ legatum Hispaniae (citerioris? cf. Ganter Provinzialverw. d. Triumvirn 14) a. 40 a. C. App. b. c. 5, 54, 229, conieci RE 4, 1270 (de Balbo maiore cogitat Muenzer ib. 1267).*

Ex privato consularis *Vell. 2, 51, 3, quae verba mihi ita interpretanda esse videntur, ut Balbus nullo magistratu curuli functus sit. Videtur adlectus esse ab Augusto inter consulares (L. Cornelium consulem suffectum a. 32 a. C. diversum ab hoc putaverim; cf. n. 1313).* Proconsul Africae (*a. 21/20 a. C. ni fallor*) Garamantes vicit; d. 27 m. Mart. a. 19 triumphavit ex Africa *acta triumph. Vell. l. l. Strabo 3, 169. Plin. n. h. 5, 36 (= Solin. 29, 7).* 37 unus omnium curru externo et Quiritium iure donatus *Plin. l. l. 36. A. 13 a. C.* theatrum Romae dedicavit spectaculis editis; Tiberius consul eum honoris causa primum in senatu sententiam rogavit *Dio 54, 25, 2.* — Pontifex *Vell. l. l.; nummi a.* — Gadibus quattuorvir *a. 44/43 a. C. ('quattuorviratum sibi prorogavit') Pollio ap. Cic. fam. 10, 32, 2.* — Theatrum Balbi commemoratur in fragmento formae urbis Romae VI 36619, 45 (theatrum [Bal]bi). *Not. region. urb. (regio IX) p. 51 Jordan, curiosum urb. (ib.) Jordan Topogr. 2, 555; Jordan-Huelsens ib. 1, 3, 579. Suet. Aug. 29, 5. Plin. n. h. 36, 60. Tac. a. 3, 72. Dio 66, 24, 2. Auson. lud. sept. sapient. 40; de crypta Balbi (not. reg., curios. urb. ll. ll.) cf. Huelsen RE 4, 1732.* Gaditanis 'urbem novam' condidit et navalia exstruxit *Strabo 3, 169.*

Ludis, quos Gadibus fecit a. 43 a. C., praetextam de suo itinere ad

L. Lentulum procos. sollicitandum posuit *Pollio ap. Cic. l. l. 3. 5. Idem videtur Cornelius Balbus, qui adfertur de Herculis sacris ἐξηγητικῶν libro octavo decimo Macrob. 3, 6, 16, de Hymenaeo Serv. Verg. Aen. 4, 127 (de patruo eius cogitaverunt viri docti nonnulli, cf. de hac quaestione Teuffel⁸ § 209, 4).*

Huius fortasse filia Cornelia Norbanor[um] mater (scil. C. Norbani Flacci cos. a. 15 et L. Norbani Balbi cos. a. 19) VI 16357, uxor igitur C. Norbani Flacci consulis a. 24 a. C. (cf. V 3575 L. Cornelio L. f. Pob. Balbo Norbano). Quomodo cohaereant cum Corneliis Balbis Gaditanis Corneli Balbi Veronenses V 3574. 3575. Not. d. sc. 1893, 8, 16, parum liquet. Gr.

- 1332 M. Cornelius Bassus Servianus, egregiae memoriae vir, pater Corneliae Servianillae clarissimae feminae t. *Lepcimagnensis Riv. Tripol. 2 (1925/6), p. 70 = Bull. com. 55, 83, 4.* St.

- 1333 L. Cornelius Bocchus. *Tituli in Lusitania rep. II 35 (1). 5184 (2) = D. 2920. 2921. Eph. ep. 8 p. 356, 4 (3) = II 5617 (= 2479). Tria nomina extant t. 1, extabant t. 2. 3. C. f. t. 1; L. f. t. 2 (errore ut videtur). Praefectus fabrum t. 3, tribunus militum legionis III Augustae t. 1 (tr. mil. t. 2. 3); flamen provinciae t. 1. 2. [3], (in colonia sua) praefectus Caesarum bis, [pon]t(iffex) perpetuus, flamen perpetuus t. 3. Idem videtur Cornelius Bocchus auctor Plinii n. h. ind. l. 16. 33. 34. 37, qui adhibetur de rebus Hispanicis 16, 216; 37, 127 et potissimum de Lusitania 37, 24. 97. Minus certum, num idem sit Bocchus ex quo quaedam chronographos redolentia petiit Solinus 1, 97; 2, 11. 18, cf. Mommsen in ed.² p. XIV.* St.

- 1334 Cornelius Capitolinus, adfertur de Zenobia vita tyr. trig. 15, 8. St.
- 1335 A. Cornelius Celsus. *Tria nomina in titulo librorum medicinae codd. FIV (Marx); ceterum Cornelius Celsus sive Celsus. Columellae temporum vir Colum. 1, 1, 14; 3, 17, 4, cf. 4, 8, 1. (Iulius) Graecinus (interfectus ab imperatore Gaio inter a. 39 et 41) eum transcripsit Plin. n. h. 14, 33. Mediocri vir ingenio non solum de his omnibus conscripsit artibus (quae quomodo intellegenda sint, exposuit Kappelmacher (v. infra) p. 1—18), sed amplius rei militaris et rusticae et medicinae praecepta reliquit Quintil. 12, 11, 24, prior patre (Iunio) Gallione (damnato a. 32) ib. 3, 1, 21. Celsus libros suos a varietate rerum cestos vocavit schol. Plaut. Bacch. 69 p. VI Ritschl (1849) vix recte. Celsus orator, qui septem libros institutionum scriptos reliquit schol. Iuvenal. 6, 245. Inter scriptores rei militaris nominatur Cornelius Celsus Veget. 1, 8. Non solum agricolationis sed universae naturae prudens Colum. 2, 2, 15. De philosophia scripsit non parum multa Quintil. 10, 1, 123. 124. Opiniones omnium philosophorum, qui sectas varias condiderunt, usque ad tempora sua sex non parvis voluminibus quidam Celsus absolvit Augustin de haeres.*

prooem. Migne 42, 23, quae verba ad hunc spectare eiusdemque philosophorum opiniones Quintil. 12, 11, 17 significare videntur.

Conscripsit igitur aetate fere Tiberii libros, quibus Artes inscriptae sunt, qui praeter philosophiam et opiniones philosophorum continebant: De re rustica libros quinque *Colum. 1, 1, 14, quorum quae supersunt fragmenta collegit Marx p. 5—13.* Medicinam, quae sola servata est integra libris octo (= Artium libris VI—XIII) *rec. Fr. Marx in Corp. Medic. Lat. 1 (1915).* De arte rhetorica libros septem *schol. Iuvenal. l. l., fragmenta ed. Marx p. 411—421.* De re militari, cuius librorum numerus ignoratur; neque nimis tribuendum est testimonio *Lydi de mag. 1, 47 neque maiorem fidem meretur quod idem 3, 33 refert Celsum librum singularem de bello Parthico scripsisse, cf. Marx p. XXI et 421 sq.; quae sequuntur verba Lydi 3, 34 de expeditione Corbulonis Nerone principe cave a Celso scripta esse putes.* De Celso (qui ipse Catonem potissimum adhibuit) fonte Vegetii vide *D. Schenk Klio Beih. 22, 26—39.* — Idem fortasse A. Cornelius Celsus cum Sabina Sabina (uxore) VI 36285 ut suspicatus est *Cichorius Röm. St. 412 non sine quadam probabilitate.* Epigramma quod sub nomine Cornelii Celsi fertur *anth. lat. 1, 2 p. 340, 899 R. confictum esse censet Marx p. 422. Cf. in universum Teuffel 2⁷ § 280. Schanz-Hosius 2⁴, 722—727. M. Wellmann RE 4, 1273—1276; idem, A. Cornelius Celsus (1913). Marx proleg. in ed. p. V—CIX. (De fontibus contra dixit Wellmann Mitt. z. Gesch. d. Med. 16, 269—290.) A. Kappelmacher Unters. z. Enzykl. des A. Cornelius Celsus, 1918. St.*

— CORNELIVS CETHEGVS, salius Palatinus, collegio exiit a. 180 VI 1979; v. (Gavius) Cornelius Cethegus.

— (CORNELIVS?) CETHEGVS salius Palatinus obiit a. inc. VI 1981; v. *supra* n. 700.

— M. CORNELIVS CETHEGVS, consul ordinarius a. 170, v. M. (Gavius) Cornelius Cethegus.

1336 SER. CORNELIVS CETHEGVS, consul a. 24 p. C., commemoratur in t. servi VIII 23264 *Ammaedarensi.* — In consulatu: . . . rnelius Cethegus I² p. 71 *fasti Arv.*; Σέργ. (errore pro Σερούσιος) Κορνήλιος Σεργ. (sic) υι(ός) Κέθηγος *Dio ind. l. 57*; Ser. Cornelius Cethegus VI 10051 = D. 5283; Servius Cornelius Cethegus *Frontin. ag. 102*; Ser. Cornelius Cassiodor. *Chron. min. 2, 136*; Ser. Cor. I 765 = Herzog n. 93. *Babelon Arethuse 5, 1928, 17, 37 tesserae nummulariae*; Cornelius Cethegus *Tac. a. 4, 17*; ceterum Cethegus *fasti.* — [S]er. Cornelius Cethe[gus] *titulus.*

Ser. filius *cf. Dio l. l.* Videtur fuisse ex stirpe Lentulorum, quos cognomina exstinctarum familiarum gentis Corneliae adscivisse constat (*cf. Mommsen VI 6072 adn.*); ad eandem stirpem pertinet Lentulus Cethegus (*infra* n. 1388) nisi idem est atque is de quo agimus. — Consul a. 24 cum L. Visellio Varrone v. *supra* in kal. Iul. *fasti Arv.* Proconsul (Africae)

tit., fortasse Gaio imperium obtinente, successor scil. L. Calpurnii Pisonis cos. a. 27 proconsulis a. 39/40 ut videtur (v. supra n. 293). Gr.

- 1337 P. Cornelius Cicatricula, P. f., Sabatina, tribunus militum, praefectus cohortium civium Romanorum quattuor in Hispania, praefectus classis (*nescio cuius*), praefectus equitum, primus pilus bis; II vir et II vir quinquennalis, pontifex (Pisauri) *t. Pisauensis publice positus XI 6344 = D. 2693.* St.

- 1338 L. (CORNELIVS) CINNA, frater Arvalis, *memoratur in fragmento act. Arv. VI 32338, quod ad a. 21 a. C. pertinere recte ut opinor posuit Hula (cf. supra n. 34).* Idem *ni fallor statuendus est Cinna, quaestor P. Dolabellae consulis a. 44 a. C., qui ab equitibus, quos in Asiam ducturus erat, in Thessalia desertus est Plut. Brut. 25. Cic. Phil. 10, 6, 13 (ubi magistratus Cinnae indicatur, nomen tacetur); 11, 12, 27, neque diversus L. Cornelius consul suffectus a. 32 a. C. (n. 1313).* Non hic sed pater eius propter aetatis rationes videtur L. Cornelius Cinna praetor a. 44 a. C. (*de quo v. Muenzer RE 4, 1287 sq.*); *fratrem huius de quo agitur natu minorem (ex alio autem ni fallor matrimonio patris ortum) putaverim Cn. Corneliolum Cinnae Magnum consulem a. 5 p. C. (n. 1339).* Gr.

- 1339 CN. CORNELIVS CINNA MAGNVS, consul a. 5 p. C., *memoratur in t. liberti sepulchrali VI 1961 (1).* Ad eundem pertinere videtur fragmentum VI 31701 (2), ubi exstat Cn. Cinna (*consulatum a. 5 hic indicatum fuisse putaverim*). — In consulatu: Cn. Cornelius L. f. Magni Pompei n. Cinna Mag. I² p. 29 *fasti Capitol.*; Γν. Κορνήλιος Λ. υἱ. Κίννας Μᾶγνος Dio ind. l. 55; Cn. Cinna Magnus VI 851. 10294 (= D. 7341). II 1343 = D. 6097 (anno Cn. Cinnai Magn[i] cet.); Cn. Cinna I² p. 68 = XIV 2801 *fasti Gabini. Cassiodor. Chron. min. 2, 136; Cn. Cin... Not. d. se. 1902, 268 fragmentum fastorum; Κορνήλιος Dio 55, 22, 3. Magnus Pompeius fasti Hydat. Chron. min. 1, 219, ceterum Magnus fasti scripti.* — (Cn. Cornelius) Magnus t. 1; Γναῖος Κορνήλιος Dio 55, 14, 1; Κορνήλιος ib. 21, 1; 22, 1, 2; L. Cinna Sen. de clem. 1, 9, 2. 6 errore; Cinna id. de benef. 4, 30, 2.

L. f. *fasti Capitol. Dio ind. l. 55.* Magni Pompei nepos *fasti Capitol. (cf. fasti Hydat.); Cn. Pompei nepos Sen. de clem. 1, 9, 3 cf. de benef. 4, 30, 2; θυγατρίδος τοῦ μεγάλου Πομπηίου ὦν Dio 55, 14, 1. Parentes eius ni fallor L. Cinna praetor a. 44 a. C. et Pompeia Magni filia, quae post mortem Fausti Sullae (a. 46 a. C.) secundas nuptias cum Cinna contraxisse videtur (cf. Muenzer RE 4, 1287 sq. Drumann-Groebe 2, 499; 4, 592). Soror eius puto (Cornelia) Magna, cuius libertus et servus una cum (Cinnae) Magni liberto commemorantur in t. 1. Nobilis Sen. de clem. 1, 9, 3. Dio 55, 21, 1. Bellis civilibus contra Caesarem (qui postea Augustus) arma tulit Sen. l. l. 1, 9, 8. 11; de benef. 4, 30, 2; veri est simile eum a partibus stetisse Sex. Pompei avunculi sui. Victor Augustus eum servavit, patrimonium ei omne concessit Sen. de clem. ll. ll., sacerdotium*

ei petenti dedit *ib.* 8. Ad Augustum cum annum quadragensimum transisset (*sic*) et in Gallia moraretur (*intra a. 16—13 a. C. vel a. 10 a. C.*), delatum est indicium Cinnam (*qui eum comitatus esse videtur*) insidias ei struere; suadente Livia ei ignovit *Sen. de clem.* 1, 9 (*adulescens appellatur ib. § 3, cf. § 5, aperto errore, nam viginti fere annis ante iam arma adversus Caesarem gesserat*). *Dio* 55, 14—22, *qui de coniuratione Cinnae ad a. 4 p. C. agit ea re ut opinor motus, quod Cinna anno sequenti fasces gessit. Quae de hac coniuratione traduntur, a Seneca inventa et a Dione ab eo recepta esse statuerunt cum alii tum Fitzler-Seeck RE* 10, 370 *sq. viæ recte, cf. quae admodum probabiliter exposuit Adler ZöGy* 1909, 193—208. Post hoc Augustus detulit ultro consulatum *Sen. de clem.* 1, 9, 12; *de benef.* 4, 30, 2. *Dio* 22, 1. Consul cum L. Valerio Messalla Voleso a. 5 p. C. v. *supra* (*cf. t. 1*) in kal. Iulias *fasti Capitol.*, *fasti Gabini*. Cinnam prope sexagenarium ad consulatum pervenisse elucet ex iis, quae praeterea de eo traduntur. Dives *Sen. de clem.* 1, 9, 8. Augustus ei heres solus fuit *ib.* 12; *liberos igitur superstites non videtur reliquisse*. — Libertus eius accensus patrono in co(n)s(ulatu) *t. 1*. Libertini hominis gratia in privato iudicio superatus *Sen. l. l.* 10. — Stolidi ingenii vir *Sen. l. l.* 2. — Ad Cinnas nobiles non pertinent Cn. Cornelius L. f. Galeria Cinna II vir Carthagine nova II 3425. 3426 = *D.* 5332. *Eph. ep.* 9, 331, . . [Corne]lius L. f. Gal. Cinna II vir Cordubae II 5525. Corneli Cinnae de plebe IX 477 (*Venusia*).
Gr.

- 1340 SEX. CORNELIVS CLEMENS honoratus, cum Dacias regebat, ab . . Avidio Valente centurione legionis XIII geminae *t. VIII* 20994 = *D.* 1099, *corr. Albertini Bull. tr. hist.* 1925 p. CL XXV (1) *Caesareae Mauretaniae rep.*, memoratur in *t. III* 7505 = *D.* 2311 (2) *Troesmitano*.

Sex. Cornelius Sex. f. Palatina Clemens *t. 1*; Cornel. Clemens *t. 2*; *Κλήμης Dio exc.* 71, 12, 1. 2. — Oriundus puto ex colonia Caesarea Mauretaniae. — Clarissimus vir *t. 2*. Consul suffectus a. inc. Marco et Vero imperantibus ut videtur. Co(n)s(ularis) et dux trium Daciarum *t. 1 a.* 170 *t. 2*, successor M. Claudii Frontonis (*supra n.* 874) *cf. t. 2*. Res ab eo in legatione Dacica gestae a. 171/172 ut videtur *Dio exc.* 71, 12, 1. 2 (= *exc. de leg.* 2, 431, 57 de Boor) *cf. v. Premierstein RE* 11, 1506. — Parentela cum hoc coniunctum esse Sex. Cornelium Eucaerianum, cui municipium Drobetense ex Dacia statuam posuit Caesareae *Bull. tr. hist.* 1905, CLXII, suspicatus est Dessau probabiliter in scheda nobiscum communicata; fortasse Eucaerianus filius Clementis fuit (senatorem originis et modicae et provincialis filio nomen imposuisse Eucaeriano illis temporibus non est quod miremur).
Gr.

- 1341 CN. PINARIUS CORNELIVS CLEMENS posuit *t. Hispellatem (ab una parte iam mutilum)* XI 5271 = *D.* 997 (1), memoratur in *dipl. mil.* III p. 852 = *D.* 1992 (2), in cippo terminali in Alpibus Graiss rep. XII 113 *cf. p.* 805 =

D. 5957 (3), in fragmento columnae miliariae Germaniae superioris XIII 9082 = D. 5832 (4).

Cn. Pinarius L. f. Papiria Cor t. 1; Cn. Pinarius Cornelius Clemens t. 2. 3; Cn. Cor[nelio Clemen]te t. 4, unde apparet nomina principalia ei fuisse Cn. Cornelius Clemens. — *Honores eius (fortasse tantummodo consulares) exhibuit t. 1. Consul suffectus a. inc. ante a. 74 p. C., initio puto principatus Vespasiani. [Curator aedium] sacrarum locorumque publ[icorum] t. 1 probabiliter paulo post consulatum. Legatus Aug. pro praetore exercitus Germanici superioris t. 3. 1 (legat. pro pr. exercitus qu[i est in Germania superiore]). 2 (in Germania). 4 (leg. . . .) a. 74 (ante d. 1 m. Iul.) t. 3, d. 21 m. Mai t. 2. [A senatu auctore Imp. Caes. Vespasiano Aug.] triumphalibus ornament[is et statua . . . honoratus ob res] in Germa[nia prospere gestas] t. 1. Ad eundem rettulit Bang fragmentum t. urbani VI 37088 ob res in Ge[rmania prospere gestas] a senatu orn[amentis triumphalibus] et statua qua[driga? . . . honoratus] fortasse recte. De rebus a Clemente in Germania gestis cf. Weynand RE 6, 2661 sqq. Fabricius ib. 13, 585. Ritterling Fasti d. röm. Deutschl. 22. — Huius filius sine dubio Cn. Pinarius Cn. f. Cornelius Severus cos. a. 112 (n. 1453). Qui cum factus sit salius Collinus, vel ipse vel pater inter patricios adlectus sit necesse est. Gr.*

— M. Ofasius Firmus Marus Cornelius Cossinus v. infra n. 1538.

1342 C. Cornelius Crispus. Eius et C. Comini Macri (*supra* n. 1267) bigarius vicit a. 15 p. C. VI 37836 = D. 9349. V. *supra* n. 1307. St.

1343 Cornelius Dext[er] nominatur in fragmento VI 32321 una cum . . . Sabinia[no] . . . o Quintillo [Pi]sibanio Lepido [C]urtio Crispino. *Utrum hic t. ab uno homine scil. polyonymo positus sit an ad fastos referendus collegii alicuius sacerdotalis, parum constat. Gr.*

1344 Sex. Cornelius Dexter. *Tituli Saldenses, alter quem posuit ei P. Blaeius Felix centurio legionis II Traianae fortis, adfinis VIII 8934 = D. 1400 (1), alter ab ipso dedicatus Neptuno VIII 8925 (2). Sex. f., Arnensis, (origine Saldensis) t. 1. 2. Praefectus fabrum ter, praefectus cohortis V Raetorum, tribunus legionis VIII Augustae, praefectus alae I Augustae geminae colonorum, donis militaribus donatus a divo Hadriano ob bellum Iudaicum hasta pura et vexillo, praefectus classis Syriacae, procurator Neaspoleos et mausolei t. 1, iuridicus Alexandriae t. 1. 2, procurator Asiae; patronus coloniae t. 1. Idem videtur Cor[nelius] D[e]xter, procurator Gal(liae Belgicae) et Ger[maniarum] t. Atticus III 553 semel descriptus, cf. Hirschfeld Kl. Schr. 378 sq. Potest fuisse pater vel avus eius qui praecedat. Sex. Cornelius L. f. Arnensis Dexter Maximus eques Romanus et Sex. Cornelius Sex. f. Arnensis Dexter Petronianus statuas equestres propatruui sui (huius fortasse procuratoris) restituerunt*

t. Saldensis VIII 8935 = D. 5484. Cornelia Dextri liberta Erotis nescio cuius VI 33906 = D. 7584. St.

- 1345 CORNELIVS DOLABELLA (Δολοβέλλας), ἐπιφανὴς νεανίσκος ἐν τοῖς Καίσαρος ἑταίροις *Alexandreae* (a. 30 a. C.) *Cleopatram reginam coluit Plut. Anton. 84. Idem videtur Dolabella, quocum Augustus iocatus est Quintilian. 6, 3, 79 (fortasse intra a. 16—13 a. C., quoniam sermo est de Gallis, qui torquem aureum Augusto dederant). Vel hic vel filius eius Πόπλιος Κορνήλιος Ποπλίου υἱὸς Δολαβέλλας στρατηγός (i. e. praetor), qui honoratur ab Atheniensibus IG 3, 591 = 2/3², 4155; item incertum, utrum ad hunc an ad filium spectet fragmentum Teatinum IX 702 (v. in filio).*

Filius videtur P. Cornelii Dolabellae consulis a. 44 a. C., fortasse ex Fabia susceptus (cf. Muenzer RE 4, 1308), pater P. Dolabellae P. f. P. n. consulis a. 10 p. C. (n. 1348). Gr.

- 1346 . . [CORNEL]IVS DOLABELLA cooptatus in collegium aliquod nobile sacerdotum (*saliorum Palatinorum ut videtur*) paullo ante a. 40 p. C. VI 37162 = D. 9339. *Potest idem esse atque Cn.(?) Dolabella n. 1347.* Gr.

- 1347 CN.(?) CORNELIVS DOLABELLA. Cn. Dolabella *Suet. Galba 12, 2 (cf. infra); Cornelius Dolabella Tac. h. 1, 88; Dolabella ib. 2, 63. 64. Plut. Galba 23; Otho 5. — Εὐπατρίδης ἀνὴρ Plut. Otho 5, cf. Tac. 1, 88. Nepos ut opinor P. Dolabellae consulis a. 10 (n. 1348). Nescio an erraverit Suetonius in praenomine ita ut Dolabella non Gnaei sed Publī praenomine usus sit, pater enim fuit sine dubio Ser. Dolabellae Petroniani consulis a. 86 (n. 1351), huius autem ni fallor filius dicitur Ser. Cornelius Ser. f. P. nep. P. pronep. P. abnepos Dolabella Metilianus Pompeius Marcellus IX 3154 (v. n. 1350). Propinquus Galbae Tac. h. 1, 88 fortasse natus Sulpicia Galbilla alterutra (v. stemma infra p. 318), unde explicandum videtur, quod filio praenomen quod est Servius usitatum apud Sulpicios imposuit. Uxorem duxit Petroniam (P. Petronii consulis a. 19 neptem potius quam filiam), quae antea nupta erat A. Vitellio Tac. h. 2, 64.*

Idem potest esse . . . ius Dolabella receptus inter salios Palatinos ut videtur paulo ante a. 40 (v. n. 1346). Galbae ineunte a. 69 de successore deliberanti amici quidam adoptionem Dolabellae suaserunt, sed frustra Plut. Galba 23; Galba cohortem Germanorum remisit in patriam quasi Cn. Dolabellae proniorem Suet. Galba 12, 2. Ab Othone in coloniam Aquinatem sepositus Tac. h. 1, 88; 2, 63. Plut. Otho 5. Audita morte Othonis Romam rediit, sed proditus a Plancio Varo amico iussu Vitellii Interamnium ductus et in itinere interfectus est Tac. 2, 63. 64. — Huius filius ex Petronia Ser. Cornelius Dolabella Petronianus cos. a. 86 (n. 1351). — Horti Dolabellae memorantur Suet. Galba 12, 2.

Gr.

— P. CORNELIVS DOLABELLA, IG 3, 591 = 2/3², 4155, v. n. 1345.

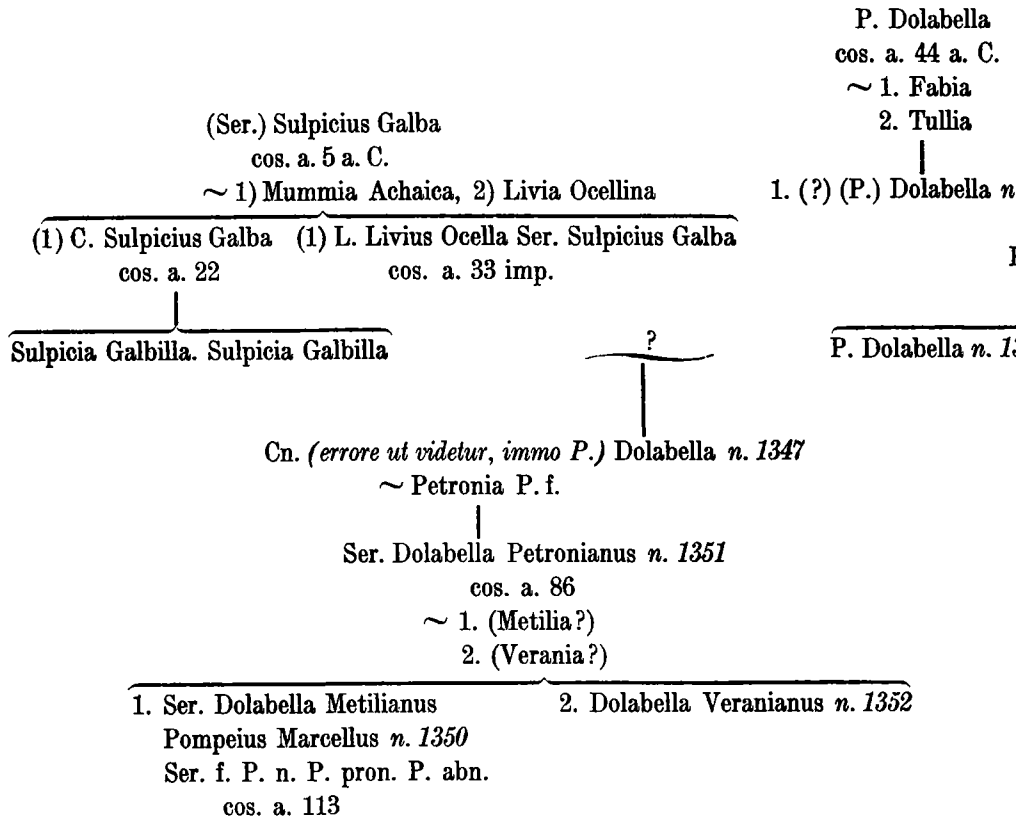
1348 P. CORNELIVS DOLABELLA, consul a. 10 p. C., posuit una cum collega t. VI 1384 (1); in legatione Dalmatica ei posuerunt civitates superioris provinciae Hillyrici t. Epidauriensem III 1741 = D. 938 (2), memoratur in titulis Dalmaticis III 2908 = D. 2280 (3) Iadestino, III 14712 (4) Salonitano, in miliariis III 3198 = 10156 = D. 5829 (5), III 3199 cf. 10157 (6), in cippis terminalibus ib. 9973 = D. 5953 corr. *Abramić et Colnago Jahresh.* 12 B. 32, 2 (7), *Jahresh.* l. l. n. 3 (8), fortasse etiam in fragmento III 14321, 18 (9) Burni reperto. Incertum utrum ad eum an ad patrem eius (n. 1345) pertineant tituli IG 3, 591 = 2/3², 4155 (10) Atticus, IX 702 (11) Teatinus neque magis certum, utrum hic an unus ex posteris commemoretur in t. mutilo XIV 2966 (12) Praenestino, in titulis libertorum VI 5864 (13). 10103 (14). Ad hunc rettulerim t. mutilum Tarraconensem semel descriptum II 4129 (15) feminae alicuius nobilis, quem Huebner haud recte supplevisse videtur; nescio an versus 2—8 restituendi sint hunc fere in modum: filia [L. Asprenatis, VII vi]ri epulonum, consularis, [soror? L. Nonii Asprena]tis, legati [pr. pr. P. Corneli] Dolabellae [proconsulis Africae co]gnati etc.; constat enim Dolabellam hunc parentela coniunctum fuisse Quinctilio Varo P. Quinctilii Vari caesi a. p. C. 9 filio (Tac. a. 4, 66), Varum autem seniore avunculum fuisse L. Nonii Asprenatis consulis a. 6 p. C. et septemviri epulonum (Vell. 2, 120).

Nummi aenei oppidi nescio cuius (*Clupeae?*) provinciae Africae: I a) b) in adversa caput Tiberii exhibentes et inscriptionem Ti. Cae. divi Aug. f. Aug. imp. VIII cos. IIII, in aversa permis(su) P. Dolabellae pro cos. c(urante?) P. G. Cas(ca) D · D · vel P. Gavio Cas. (nummus a: in campo C P I) Mueller Num. de l'anc. Afr. 2, 156, 335. 337. Mionnet 6, 584, 23 sq. Cohen I² 208 sq., 219. 221; c) idem atque n. a, nisi quod in aversa exhibet permis. P. Corneli Dolabellae procos. c. P. Cas. Mueller 336. Mionnet 22. Cohen 220; d) eadem adversa, in aversa aliam imaginem exhibens adscripto permis. P. Dolabellae procos. cet., in campo CPI Mueller 338 sq. Mionnet 25. Cohen 218. II in adversa cernitur caput Drusi adscripto Druso Caesari, in aversa perm. Dolabellae procos. c. P. G. Cas. Mueller 156, 340. Mionnet 28. Cohen 219, 16. Museum Vindobonense.

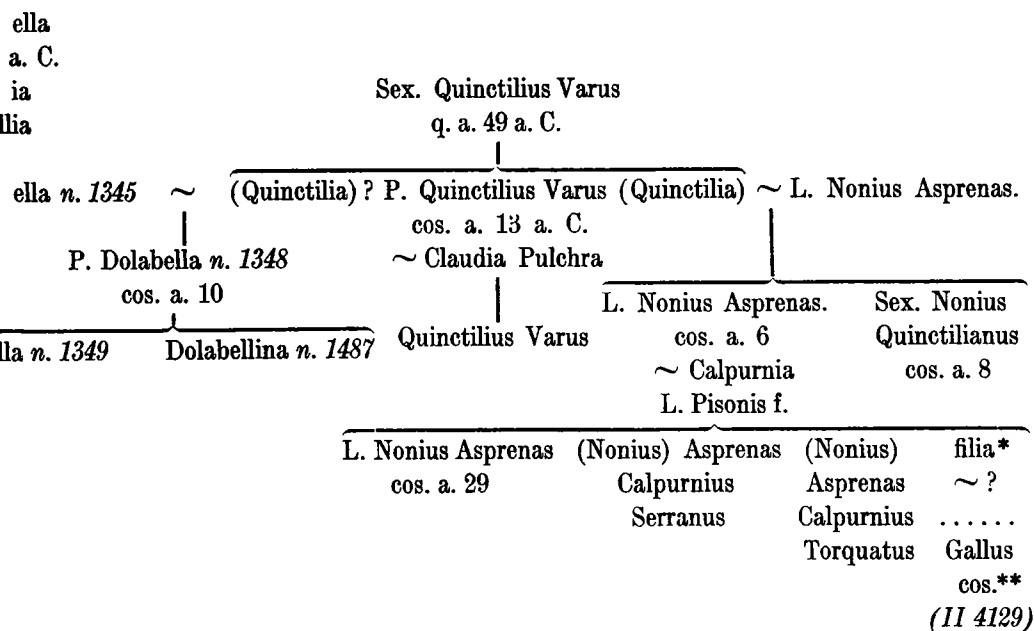
In consulatu: P. Cornelius P. f. P. n. Dolabella I² p. 29 fasti Capitolini; P. Cornelius P. f. Dolabella t. 1; π. Κορνήλιος Π. υἱ. Δολοβέλλας Dio ind. l. 56; elius Dolabell. I² p. 72 = X 6639 fasti Antiates; P. Dolabella I² p. 231 fasti Praenest. Cassiodor. Chron. min. 2, 136; ceterum Dolabella fasti. — P. Cornelius Dolabella t. 2. 3. 7 cf. 8; P. Dolabella t. 4. 5 cf. 6; . . . Corn t. 9; P. Cornelius P. f. Dolabella t. 10; Dolabella t. 12. 15 cf. 11; P. (Cornelius) Dolabella t. 13. 14. Nomina quae sunt in nummis v. supra. — Cornelius Dolabella Tac. a. 3, 47. 69; P. Dolabella ib. 4, 23. 66; Dolabella Vell. 2, 125, 5.

P. f. P. n. v. supra; filius sine dubio (P.) Dolabellae n. 1345, nepos

Stemma Dolabella

Dolabellarum.

* (*fortasse ex altera uxore Asprenatis nata*)

** (= L. Caninius Gallus cos. a. 2 a. C. n. 390 ?)

Gr.

P. Dolabellae consulis a. 44 a. C. Nobilis *Tac. a. 4, 66*. Praetor *t. 10 si recte ad hunc refertur*. Consul *t. 1. 2 a. 10 p. C.* cum C. Iunio Silano *v. supra* in kal. Iulias *fasti Capitol., fasti Ant.*; hi consules opus aliquod (*aquam Marciam ut videtur*) ex senatus consulto faciendum curaverunt *t. 1 (cf. VI p. 3141)*. *Vix hic* P. Cornelius (consul?) *IX 4395 (v. supra n. 1317)*. Legatus pro pr. divi Augusti et Ti. Caesaris Augusti (superioris provinciae Illyrici) *t. 2*; leg. pro pr. *t. 3. 5. 7. 8*. Tempore mortis Augusti (d. 19 m. Aug. a. 14) exercitum in maritima parte Illyrici in summa pace et quiete continuit *Vell. 2, 125, 5*; legatus a. 16/17 *t. 5*, a. 18/19 *t. 3*. Vias a colonia Salonitana in agrum Dalmaticum aperuit *t. 5—7 cf. III 3200. 3201 = 10159, qui miliarius si a Dolabella positus est, hic provinciae etiamtum praefuit a. 19/20 p. C.* Ad hanc legationem potest spectare *t. 11 mutilus: . . . Do[la]bel[la] leg. [Imp.] Caesaris Aug.* — A. 21 sententiam dixit in senatu *Tac. a. 3, 47*. A. 22 increpitis C. Silani (*qui collega eius fuerat in consularu*) moribus addidit, ne quis vita probrosus provinciam sortiretur idque princeps diiudicaret *ib. 3, 69*. Proconsul Africae nummi (*cf. t. 15*) a. 24 *Tac. 4, 23*. Eum anno proconsulari 23/24 provinciae praefuisse apparet ex nummo II cuso Druso Caesare etiamtum vivo; provinciam ei prorogatam esse statuit Klebs *PIR¹ C 1092 coniectura incerta, cf. Maria Marchetti Bull. com. 40, 123*. Una cum rege Ptolemaeo Tacfarinatem devicit *Tac. 4, 23—26*. Petenti abnuvit triumphalia Tiberius *ib. 26*. A. 27 cum Domitio Afro Quinctilium Varum accusavit *ib. 4, 66*. *Vix hic, potius filius eius, P. Dolabella, qui a. 47 in senatu sententiam dixit ib. 11, 22.* — Septemvir epulo, sodalis Titiensis *t. 2*. — Quinquennalis Salonis *t. 4 positus* L. Anicio Paetinati praefecto quinq. P. Dolabellae (*cf. Dessau Klio 17, 256, 5*). II [vir] Praeneste *t. 12 (si ad hunc pertinet)*. — Vir simplicitatis generosissimae *Vell. 2, 125, 5*.

Pater ni fallor eius qui sequitur et Corneliae Dolabellinae (n. 1487). Cn. (?) Dolabella (n. 1347) nepos eius fuisse videtur. Consanguineus Quinctilii Vari Tac. 4, 66; [co]gnatus [L. Nonii Asprena]tis (?) (consulis a. 29?) t. 15 modo t. recte restitutus sit; cf. stemma iuxta propositum. — Liberti t. 13. 14. P. Cornelius Dolabella homo de plebe VI 16193. Gr.

- 1349 P. (CORNELIVS) DOLABELLA a. 47 in senatu sententiam dixit *Tac. a. 11, 22. Vulgo idem statuitur atque cognominis consul a. 10 (n. 1348), sed propter aetatis rationes magis cogitaveris de filio eius ceteroquin quod sciam ignoto. Ab hoc distinguendus videtur Dolabella, qui paullo ante a. 40 inter salios coopatus est (n. 1346), nam is de quo agimus sine dubio a. 47 fuit consularis vel praetorius. — Proavus ni fallor Ser. Corneli Ser. f. P. nep. P. pronep. P. abnepotis Dolabellae Metiliani Pompei Marcelli (n. 1350), cf. stemma.*
Gr.

- 1350 SER. CORNELIVS DOLABELLA METILIANVS POMPEIVS MARCELLVS honoratur publice *t. Corfiniensi IX 3154 = D. 1049 (1), memoratur in t. altero*

Corfiniensi mutilo IX 3153 (2). Ad eundem rettulerim t. item Corfiniensem ib. 3152 = D. 5676 (3) et t. urbanum VI 16450 = D. 8532 (4), quos titulos ad fratrem eius de quo agitur spectare censuit Mommsen ad IX 3152, sed vix credi potest fratres duos iisdem nominibus scil. Ser. Cornelio Dolabella Metiliano usos esse neque magis probabile de fratre utroque in titulis idem enuntiarum scil. utrumque 'balineum (Corfinii) solo suo sua pecunia aedificavisse' (t. 2. 3). De patre et filio cogitavit Klebs PIR¹ C 1094 sq. perperam, nam is qui honoratur t. 1 Ser. f. P. nepos fuit, Dolabella Metilianus autem, qui memoratur in t. 3, Ser. filius. — Idem sine dubio nominatur in fastis Ostiensibus a. 113 Not. d. sc. 1932, 193 tab. 2 v. 50 (5).

Ser. Cornelius Ser. f. P. nep. P. pronep. P. abnepos Dolabella Metilianus Pompeius Marcellus t. 1; [Mar]cel[l]us t. 2 v. 1; . . . rnelius Dolabella Metilianus ib. v. 3; Ser. Cornelius Ser. f. Dolabella Metilianus t. 3 v. 1; Dolabella Metilianus ib. v. 4; Ser. Cornelius Dolabella Metilianus t. 4; . . . Cornelius Dolabella t. 5. — *Filius puto* Ser. Dolabellae Petroniani consulis a. 86 (n. 1351) fortasse ex Metilia quadam. *Cursum honorum exhibet t. 1, exhibuit t. 2. Fuit ergo III vir aere argento auro flando feriundo, salius Palatinus t. 1. 2, quaestor Traiani Aug. t. 1 (in hoc t. post Traiani mortem posito imperator dicitur divus Traianus Parthicus), sevir equitum Romanorum turmae III, praetor t. 1. Consul t. 1. 3 a. 113 suffectus in locum L. Publii Celsi consulis ordinarii, collega C. Clodii Crispini ut videtur t. 5. Flamen Quirinalis t. 1. — Patronus Corfiniensium t. 1. Corfinii balineum solo suo aedificavit t. 2. 3. M. Atilius (Metilius) Bradua cos. (a. 108) (supra A 1302) et M'. Acilius Aviola cos. (a. 122?) (supra A 50) bonorum possessores eius t. 3 (etiam tituli 2 v. 3 in hunc modum restituerim [M. Atilius Bradua cos. et M'. Acilius Aviola cos. bonor. possessores Ser. Cornelii Dolabellae Metiliani): unde sequitur Dolabellae liberos superstites non fuisse. — Ser. Cornelia Ser. l. Sabina nutrix et mammula eius t. 4.*

Gr.

- 1351 SER. CORNELIVS DOLABELLA PETRONIANVS, consul a. 86. *In consulatu:* Sex. (errore) Cornelius Dolabella Petronianus III p. 856 dipl. mil.; Ser. Cornelius Dolabella VI 2064 (acta Arv.) 398 = D. 3673. *Censorin. de die nat.* 18, 15 (Sergi codd.); Σέρβι[ος Κορνή]λι[ος Δολαβ]έ[λλ]ας Keil-Premmerstein *Denkschr. Ak. Wien* 53, 2, 13, 19 = IGR 4, 1496; Cornelius Dol[a]bella vita Pii 1, 8; . . . nelius Dolabella VI 815; *ceterum* Dolabella fasti.

Filius sine dubio Cn. (immo P.) Dolabellae ex Petronia (v. n. 1347). Consul ordinarius a. 86 cum Domitiano cos. XII v. supra, id. Ian. ut videtur (cf. Suet. Dom. 13, 3) cum C. Secio Campano (d. 22 m. Ian. VI 2064 v. 35, d. 17 m. Febr. III p. 856, d. 26 m. Febr. VI 2064 v. 48). Huius fortasse kalator (libertus scil. patris vel avi) P. Cornelius Ialyssus, qui nominatur primo loco inter kalatores pontificum et flaminum a. 101 et

102 VI 32445. 31034; quod si recte ponitur, Dolabella vel pontifex vel flamen fuit. —

Nescio an huius filius fuerit Ser. Cornelius Ser. f. P. nep. Dolabella Metilianus Pompeius Marcellus cos. a. 113, fortasse natus Metilia aliqua; alter filius susceptus n̄ fallor ex uxore altera (Verania?) [Dola]bella Verania[nus], qui puer patrimus et matrimus Arvalibus ministravit a. 105 VI 2075: qui si vere filius fuit Dolabellae Petroniani, hic a. 105 etiam tum inter vivos fuerit necesse est. Gr.

- 1352 . . [CORNELIVS DOLA]BELL[VERANIA[NVS]] inter pueros patrimos matrimos, qui Arvalibus ministrabant a. 105 VI 2075 I v. 48 cf. II v. 34 acta Arv. Filius videtur potius Ser. Cornelii Dolabellae Petroniani consulis a. 86 (n. 1351) quam Dolabellae Metiliani consulis a. 113 (n. 1350). Gr.

- 1353 Sex. Cornelius Eucærianus, cui municipium Hadrianum Drobetense ex Dacia t. posuit Caesareae Mauretaniae Bull. tr. hist. 1905 p. CLXII. Filius fortasse Sex. Cornelii Clementis n. 1340, in quo vide. Gr.

- 1354 Q. CORN(E)LIVS FA(?) , consul (suffectus) cum nidio Quarto a. inc. non post a. 79 IV 4748 t. graphio scriptus Pompeianus. Cognomen fuit fortasse F(l)accus; cf. infra Cornelius Flaccus n. 1362. Gr.

- 1355 Cornelius Felix, cuius de epistula (Iuventius) Celsus (cos. II a. 129) libro septimo digestorum egit Ulpian. dig. 17, 2, 58 pr. St.

- 1356 Cornelius Fel[ix], maritus Sempronia[e Sp]oletinae, quae nominatur inter matronas adstantes ludis saecularibus a. 204 VI 32329 + Not. d. sc. 1931, 341 sqq., v. 28 = Hülsen Rh. Mus. 1932, 389. Videtur tribunus praetorianorum. St.

- 1357 C. CORNELIVS FELIX ITALVS, C. f., Quirina, honoratus publice, cum iuridici officio fungebatur, t. Ariminensi XI 377. Quaestor provinciae Siciliae, tribunus plebis, praetor, legatus provinciae Achaiae, iuridicus per Flaminiam et Umbriam (non ante imp. Marcum); patronus coloniae (Arimini). Cf. n. 1358. — Diversus C. Cornelius Felix XI 6691, 9. XV 2430 sq. in doliis. Gr.

- 1358 SEX. CORNELIVS FELIX PACAT[VS], C. f., Quirina, honoratus publice t. Simitthensi VIII 14559. IIII vir viarum curandarum, tribunus laticlavus legionis III Cyrenaicae; patronus coloniae (Simitthu). Filius fortasse eius qui praecedit. Gr.

- 1359 L. CORNELIVS FELIX PLOTIANVS memoratur in t. Aquincensi III 10507 (1), in titulis 'burgorum' limitis Pannoniae inferioris repertis praecipue Intercisae, quorum nulla exempla partim integra partim truncata aetatem tulerunt: III 3385 = D. 395 (2). III 10312 (3). D. 8913 (4). Arch. Ertesitő 1904, 201 (5); 1905, 224 (6); 1906, 227 fig. 4—6 (7—9); 1909, 333 = Ann. ép. 1910, 145 (10); aliorum mentionem facit Hekler Jahresh. 15, 179; exemplum Aquinci rep. memoratur Kuzsinszky Aquincum

(1934) 200 n. 372. — *Nomina legati in aliis exemplis plane erasa sunt in aliis ita ut agnoscantur; illaesa manserunt in t. 4.*

L. Cornelius Felix Plotianus t. 2—10; Cornel. Plotianus t. 1. — *Filius ni fallor Cornelii Plotiani (n. 1416).* — Legatus t. 1 (quem posuit centurio quidam qui est prob(atus) in leg(ione) II a Cornel. Plotiano leg.), legatus Commodi Aug. pr. pr. (Pannoniae inferioris) t. 2—10. *In his inscriptionibus tituli honoresque imperatoris (cuius nomen erasum est) confusi sunt; dicitur enim in titulis plerisque trib. pot. VI (d. 10 m. Dec. a. 180/181) imp. IIII (a. 180—182) cos. IIII (a. 183), in t. 2 trib. pot. X (d. 10 m. Dec. a. 184/185) . . . cos. IIII, plerumque appellatur Pius Sarm. Ger. Brit., a t. 5. 6 abest Britannicus (cf. supra A 1482). Ad a. 185 legationem Plotiani refert cum aliqua dubitatione Ritterling Arch. Ertesitö 41, 291 sq. Id tantum pro certo habendum titulos positos esse ante a. 191, quo anno Commodus dici coeptus est L. Aelius Aurelius Commodus (supra A 1482).* — *Nomina Plotiani cum consulto deleta sint, videtur publico iudicio damnatus esse vel Commodus vel Severo imperante.* Gr.

- 1360 CORNELIVS FIDVS, Ovidii Nasonis gener (cf. Ovid. trist. 4, 10, 75 sq.: filia me mea bis prima fecunda iuventa, sed non ex uno coniuge, fecit avum), in senatu flevit, cum eum (Domitius) Corbulo (maior sine dubio) struthocamelum depilatum dixisset Sen. de const. 17, 1. Videtur a Corbulone imperante Gaio (cf. Dio 59, 15, 3—5) apud senatum accusatus esse (cf. Sen. l. l.: adversus alia maledicta mores et vitam convulnerantia frontis illi firmitas constitit). Gr.

- 1361 M. CORNELIVS FIRMVS, tertius ex curatoribus aquarum, quorum primus fuit A. Didius Gallus (curator aquarum a. 38(?)—49 Frontin. de aq. 102) VI 1248 = 31559 = D. 5745 cippi tres. Gr.

- 1362 CORNELIVS FLACCVS, legatus (legionis) (aut III Gallicae aut VI ferratae aut X Fretensis cf. Tac. a. 13, 38. 40) sub Cn. Domitio Corbulone a. 58 Tac. a. 13, 39. Vide an hic intellegendus sit in t. Pompeiano IV 4748 Q. Corn(e)lio F(1?)acco(?) . . . nidio Quarto cos. (v. supra n. 1354). — Q. Cornelius Flaccus nescio quis in t. servi dispensatoris VI 9366 cf. p. 3469. — Ab hoc fortasse partem nominum deduxit is qui sequitur. Gr.

- 1363 Q. CORN[ELIVS] . . . FLACCVS . . . NORICVS . . . NVMISIVS . . . honoratus una cum Stertina Cocceia Bassula Venecia Aeliana (Numisii) Iunioris uxore t. Attidiate XI 5672, quem posuit (Q. Camurius) Numisius Iunior. Nescio qua parentela coniunctus fuerit cum Numisio Iuniore et Stertina. Dubito num idem sit . . . s Noricus, consul suffectus a. 113 Not. d. sc. 1932, 193 tab. 2 v. 51 fasti Ostienses; neque enim Noricus cognomen principale ei fuisse videtur. — V. praeterea in eo qui praecedit. Gr.

- 1364 M. CORNELIVS FRONTO. Tituli: honoratus a municipibus Calamensium VIII 5350 = Gsell ILA 280 = D. 2928 (1). Nominatur in t. Pisaurensi M. Aufidi Frontonis pronepotis eius XI 6334 = D. 1129 (2). Ad eum

et fratrem videntur pertinere fistulae aquariae urbanae inscriptae Corneli(or)um Fronto(nis) et Quadrati XV 7438 (3).

M. Cornelius Fronto t. 1. 2. *M. Caes. ad Front.* 2, 2 p. 26 N. = 1, 112 Haines; M. Fronto *Gell.* 2, 26. *Apoll. Sid. epist.* 8, 10, 3; ceterum Cornelius Fronto vel Fronto. T. f., Quirina t. 1. Origine Cirtensis *Fronto p.* 201 N. = 1, 294 H. (cf. p. 242. 121 N. = 1, 136; 2, 134 H.). *Minuc. Oct.* 9, 6 (nomine non posito, cf. 31, 2). Cum consul esset a. 143, natus non post a. 110. III vir capitalis, quaestor provinciae Siciliae t. 1. In senatu Hadrianum saepenumero laudavit ad *M. Caes.* 2, 1 p. 26 N. = 1, 110 H. Aedilis plebis, praetor; patronus municipii Calamensium t. 1. Consul t. 2, suffectus a. 143 (quo tempore Marcus duos et viginti annos natus erat) ad *M. Caes.* 1, 8 p. 23 N. = 1, 122 H., per duos menses ib. 2, 10 p. 34 N. = 1, 140 H.; in epistula μητρί Καίσαρος p. 242 sq. N. = 1, 146. 148 H. *Auson. grat. act.* 7, 32. 33, (ex kal. Iul.) ad kal. Sept. ad *M. Caes.* 2, 7 p. 32 N. = 1, 144; gratiarum actionem in senatu recitaturum se Augustis idibus scribit ad *M. Caes.* 2, 1 p. 25 N. = 1, 110 H., cf. ib. 1, 7; 2, 2. 3 p. 18. 27. 28 N. = 1, 164. 114. 128 H.; ad *Pium* 1. 2 p. 163 sq. N. = 1, 126 sq. H. praeterea ad *M. Caes.* 1, 8; 2, 5. 6. 11 p. 20. 30. 35 N. = 1, 118. 140 H.; laudes Pii dixit in senatu designato et inito consulatu ad *Antonin. imp.* 2, 2 p. 105 N. = 1, 302 H.; consularis *Gell.* 2, 26, 1. Eodem fere tempore belli in Britannia confecti laudem Antonino principi dedit *paneg.* 8, 14, 2 (nisi est oratio eadem quae gratiarum actio). Asiam provinciam proconsularem sortitus valetudine coactus se excusavit ad *Pium* 8 p. 169 N. = 1, 236. 238 H., cf. ad *M. Caes.* 5, 36 p. 86 N. = 1, 234 H. Mortuus est non ante finem anni 176, cum nummum memoret *Commodi p.* 161 sq. N. = 2, 114 H. (de anno dubitat Haines *Class. Quart.* 1914, 118 sine iusta causa; cave putes significari L. Verum, quippe qui imperator non iam nuncupetur Commodus). Imperator Marcus ei statuam in senatu petiit *vita Marci* 2, 5.

Magister et parens Athenodotus ad *M. Caes.* 4, 12 p. 73 N. = 1, 204 H.; p. 244 N. = 1, 170 H.; magister Dionysius rhetor p. 154. 244 N. = 2, 82; 1, 170 H. Celeberrimus causidicus imperante Hadriano *Dio exc.* 69, 18, 3 et *Pio* ad *M. Caes.* 2, 8; 5, 27. 34 p. 32. 83. 86 N. = 1, 146. 214. 232 H.; ad *Pium* 8 p. 169 N. = 1, 236 H.; p. 252 N. = 1, 18 H. Oratio in Herodem Atticum dicta (supra p. 178) ad *M. Caes.* 3, 3 p. 42 N. = 1, 64 H.; ad *Verum imp.* 2, 9 p. 138 N. = 2, 234 H., cui postea Marco Caesare auctore reconciliatus est ad *M. Caes.* 3, 2. 5. 6; 4, 2 p. 60 sq. N. = 1, 76 H.; ad *Antonin. imp.* 2, 8 p. 111 N. = 2, 220 H., cf. *epist.* 3 p. 243 sq. N. = 1, 168. 170 H.; ad *M. Caes.* 1, 6 p. 17 N. = 1, 162 H., tertia oratio pro Demonstrato (Petiliano?, cf. *Hauler Wien. St.* 28, 170) ad *Antonin. imp. l. l.*; ad *Verum l. l.* p. 137 N. = 2, 232. 234 H., oratio pro Bithynis ad *am.* 1, 14. 15 p. 183. 184 N. = 2, 98. 88. 90 H., gratiarum actio in

senatu pro Carthaginiensibus 2, 60 sq. N. = 2, 280. 282 N., oratio in Pelopem *Apoll. Sid. epist.* 8, 10, 3, pro Ptolemaeensibus *Charis. p.* 175 B. (= 138 K.), de Christianis *Minuc. Oct. l. l.*, orationes in laudes Hadriani et gratiarum actio de consulatu in senatu habitae v. *supra*.

Magister Marci et Veri qui postea imperaverunt *Fronto passim. tit.* 2. *Dio exc.* 71, 35, 1. *M. Ant.* εἰς ε. 1, 11. *Eutr.* 8, 12, 1. *Hieronym. chron.* 235. *Ol. p.* 204 e) H.; *vir. ill.* 24 (= *Ps. Sophronios p.* 24 Gebhardt). *vita Marci* 2, 4; *Veri* 2, 5. *Auson. l. l.*

Uxor Gratia, nupta ei erat certe a. 143 ad M. Caes. 2, 8 p. 32 N.; ad matrem Caesaris p. 242 N. = 1, 146. 148 H., defuncta Marco et Vero imperantibus ad M. Antonin. *Aug. p.* 236 N.; ad Verum *Aug.* 2, 9. 10 p. 137. 138 N. = 2, 232. 234 H. Quinque liberos amisit p. 232 N. = 2, 222 H., sed non liberi virilis sexus ei nati sunt ad am. 1, 5 p. 177 N. = 1, 290 H. Filia natu minima Gratia, uxor C. Aufidi Victorini (*supra A* 1393. *Add. in hoc vol.*), ex quo complures Frontonis nepotes. Frater memoratur ad M. Caes. 2, 7; 4, 2. 8 p. 32. 61. 71 N. = 1, 144. 78. 184 H.; ad Verum imp. 2, 7 p. 134 N. = 2, 152 H.; de nepote amisso ad Antonin. *Aug. p.* 233 N. = 2, 230 H., v. *infra* Cornelius Quadratus. — Amicos ad quos epistulas dedit vide in indice p. 172. 189 N.

Possidebat hortos Maecenatianos ad M. Caes. 1, 8 p. 23 N. = 1, 122 H., cf. *ib.* 5, 25 p. 83 = 1, 212; ad Verum imp. 1, 4 p. 118 N. = 1, 298 H. Saepissime de mala valetudine sua scribit, cf. *ind. ed. Haines* 2 p. 333; pedibus graviter aeger *Gell.* 2, 26, 1; 19, 10, 1; ὁ ἀρθριτικός *Artemidor. onirocrit.* 4, 22.

Memoratur praeterea *Gell.* 13, 29, 2; 19, 8. 13. *Macrob. sat.* 5, 1, 7. *Martian. Cap.* 5, 432. *Hieronym. epist.* 125, 12, 1. *Apoll. Sid.* 8, 3, 3. *Claudian. Mam. epist.* 2, p. 206 E. Adfertur saepe a scriptoribus posteriorum temporum. Fragmenta collegerunt cum epistulis et integris et lacunosis S. A. Naber 1867. C. H. Haines 1919. 1920 (*lectiones emendatiores plurimae ed. ab Haulero passim Wien. St., praeterea ZöGy* 1910, 676 sqq; *Serta Harteliana*, 1896, 263—269). Cf. *Brzoska RE* 4, 1312—1340. *Schanz* 3^a, 88—100. *Teuffel* 3^a § 355. *Hanslik Commentationes Vindobonenses* 1 (1935), 21—47. St.

- 1365 Cornelius Fuscus, claris natalibus, prima iuventa quaestus (sic emendavit Grotius, traditur quietis) cupidine senatorium ordinem exuerat, a. 69 vigens aetate pro Galba dux coloniae suae eaque opera procuracionem adeptus, susceptis Vespasiani partibus acerrimam bello facem praetulit *Tac. h.* 2, 86, procurator Pannoniae *ib. et* 3, 4. Classis Ravennas a Vitellio ad Vespasianum desciscens Cornelium Fuscum praefectum sibi destinat *ib.* 3, 12. Inclementer in Vitellium invehi solitus *ib.* 3, 4, cf. 66. Res ab eo feliciter contra Vitellianos gestae *ib.* 3, 42. Post interitum Vitellii ornamenta praetoria ei tributa sunt *ib.* 4, 4.

Domitiano imperante praefectus praetorio *Suet. Dom. 6, 1. Eutrop. 7, 23, 4. Lyd. de mag. 2, 19; 3, 22, cf. Martial. 6, 76, 1 sq. 'sacri lateris custos Martisque togati, credita cui summi castra fuere ducis'.* Interfuit consilio Domitiani de mullo *Iuvenal. 4, 112.* Imperator ei summam expeditionis secundae Dacicae commisit, in qua oppressus cecidit circa a. 86 vel 87 *Suet. l. l. Eutrop. l. l. Oros. 7, 10, 4 (e Tacito sumpta). Dio exc. 67, 6, 6 (= Petr. Patr. exc. de leg. p. 3, 390 sq.); 68, 9, 3. schol. Iuvenal. 4, 112. Jordan. Get. 13, 77. 78. Epigramma sepulcrum ei dicatum Martial. 6, 76. Ad eum Cichorius Röm. Denkm. in der Dobrudscha (1904), 21 sqq. tit. Tropaei Traiani (hodie Adamklissi) rep. III 14214 = D. 9107 rettulit, ubi nomen perit; extat . . . e]ol(onia) Pomp(eis), domicil(io) Neapol(i) Ital(iae), prae[f(ecto) praet(orio)]; at vide quae contra disseruerunt Dessau ad inscr. not. 5 et Herm. 45, 5, 7, Domaszewski Rh. Mus. 60, 158 sq., qui tamen Vienna Fuscum oriundum fuisse posuit magis quam evicit. Cf. Ritterling Germ. 9, 145. — Ex posteris eius fortasse T. Cornelius Ann(a)eus Fuscus supra n. 1321. St.*

— CN. CORNELIVS GAETVLICVS v. Cn. Cornelius Lentulus Gaetulicus.

1366 Cornelius Gallicanus, cuius uxor a. 65 Romae puerulum capite Anubidis peperit *Phleg. mirab. FGrHist 257 F 36, 23. Non absimile est veri alium huius filium vel potius fratrem fuisse eum qui sequitur. St.*

1367 C. CORNELIVS GALLICANVS memoratur in t. prope Genavam rep. XII 2602 = D. 2118 (1) viri militaris, qui cornicularius eius fuerat scil. legati provinciae Lugdunensis; in tabula alimentaria Veleiate XI 1147, 2, 37; 3, 12; 5, 38. 56; 7, 31 sqq. (ex parte D. 6675) (2). Consulatus eius indicatur in dipl. mil. III p. 1963 = D. 1997 (3).

C. Cornelius Gallicanus t. 3; Cornelius Gallicanus t. 1. 2. — *Arta necessitudine sine dubio coniunctus cum eo qui praecedat, fortasse frater eius. — Nescio an idem sit Gallicanus, tribunus militum in exercitu Vespasiani a. 67 Ios. bell. 3, 344. Legatus Aug. (pr. pr.) Galliae Lugdunensis (ut ex contextu tituli et loco, ubi repertus est, apparet) a. 83 t. 1, successor probabiliter Tettieni Sereni (legati a. 79 ut videtur) cf. t. 1. Consul suffectus d. 3 m. Sept. a. 84 cum C. Tullio Capitone Pomponiano Plotio Firmo t. 3; eiusdem consulatus indicationem restituerim in fragmento fastorum Ostiensium XIV 245 = 4536 v. 9 [C. Tullius Capito C. Cornelius Gallica]n. Eum proconsulatum Africae obtinuisse coniectura satis incerta inde forsitan collegeris, quod in titulis Africanis VIII 15392. Gsell ILA 1131 homines de plebe nomina eius gerentes inveniuntur, scil. posterius fortasse provincialium, qui opera eius civitatem Romanam acceperant. — Iussu Traiani institutionem rei alimentariae curavit (in regione Italiae octava, fortasse in aliis quoque Italiae regionibus) intra a. 98 et 102 t. 2. Gr.*

1368 CORNELIVS GALLVS praetorius in venere absumptus *Val. Max. 9, 12, 8.*

Plin. n. h. 7, 184 *aetatis incertae*. — L. Cornelius L. f. Pollia Gallus *quidam nominatur VI 16223. Gr.*

- 1369 C. Cornelius Gallus. Titulum ipse posuit Philis in insula conceptum latine et graece et hieroglyphice *III 14147, 5 = D. 8995 = Ditt. Or. Gr. 654 = S. Ber. Berl. 1896, 469—482 (cum imagine tab. 1. 2; imaginem item habes Chronique d' Eg. 3, 195). Tria nomina in tit. et Hieronym. chron. 187. Ol. p. 162, 24 H. et Eutrop. 7, 7 (in cod. det. et in Paeanio; in reliquis Cn Cornelius Gallus errore). Lyd. de mens. p. 179 Wuensch; ceterum Cornelius Gallus vel Gallus. Cn. f. tit. Foroiuliensis, natus ca. a. 70 cum XLIII aetatis suae anno mortuus sit Hieronym. chron. 188. Ol. p. 164, 6 H. Ex infima fortuna Suet. Aug. 66, 1. [Eq]ues Romanus t. A. 43 Romae degebat Cic. fam. 10, 32, 5. Vergilius insinuat Augusto per Cornelium Gallum condiscipulum suum (et aequalem fere, cf. supra) promeruit, ut agros suos reciperet Ps. Prob. in Verg. ecl. praef. p. 328 Hagen; inter amicos Vergili nominatur Cornelius Focas vita Verg. v. 65 (p. 39 D.). In dividendis agris, qui post proelium Philippense (a. 42 a. C.) veteranis triumvirorum iussu trans Padum adsignabantur, indemnem se praestitit Vergilio poetae Suet.-Donat. v. Verg. p. 14. 30 D. Prob. ib. p. 43. Serv. auct. ecl. 6, 64, qui ei in bucolicis adulatur (cf. ecl. 10, 6, 64 sq. Hieronym. chron. p. 162. Ammian. Marc. 17, 4, 5); quartus georgicorum liber a medio usque ad finem eius laudes tenuit, quas postea iubente Augusto in Aristae fabulam commutavit Serv. ecl. 10, 1; georg. 4, 1. Sunt qui haud immerito huic narrationi fidem habendam esse negent, cf. Anderson Class. Quart. 27, 36—45 adversus ea quae exposuit Skutsch Aus Vergils Frühzeit I (1901), 140—147, et inprimis Norden Sitz. B. Berl. 1934, 627—631, qui optime probavit, opinor, Servium hoc loco hariolari. Gallus triumvir nuncupatur in schol. cod. Medic. ad ecl. 10, 2, Zange-meister-Wattenbach Ex. cod. lat. tab. 10. Flach Jahrb. f. cl. Phil. 119, 793. Ihm Rh. Mus. 45, 632; triumvir agris dividendis Donat. Verg. ecl. praef. p. 743 H.; Asinius Pollio, Alphenus Varus et Gallus missi sunt agrum militibus Caesaris dividere Philarg. II ecl. 1 pr., cf. Bayet Rev. ét. lat. 6, 271—299.*

A. 30 dux Caesaris M. Antonium superavit Dio 51, 9. Plut. Ant. 79. Oros. 6, 19, 15. Eodem anno primus Aegyptum praefectus obtinuit Suet. l. l. Strabo 17, 819. Dio 51, 17, 1. Serv. Verg. ecl. 10, 1 (cf. GL 7, 543). Eutr. 7, 7. Hieronym. chron. l. l.; Syncell. 583. Ruf. Fest. 13, 3. Isidor. etymolog. 6, 10, 5. Lyd. l. l.; Aegypti procurator Ammian. 17, 4, 5; pos[t] rege[s] a Caesare dei f. devictos praefectus [Alex]andreae et Aegypti primus t. Defectionis Thebaidis intra dies XV, quibus hostem v[icit], bis a[cie] victor, V urbium expugnator, ducibus earum interceptis, exercitu ultra Nili catarhaete[n] transd[ucto], Thebaide subact[a] leg[at]isque re[g]is Aethiopum ad Philas auditis eoq[ue] rege in tutelam recepto,

tyranno Triacontaschoeni Aethiopiae constituto *ib.*, positum est monumentum die 15 m. Aprilis a. 29 ante C., *qui dies in sola inscriptione Aegyptiaca indicatur* (Erman S. Ber. Berl. 1896, 474). Quinque quas Gallus non sine quadam magniloquentia urbes vocat re vera non plus duobus vel tribus oppidis sunt, Thebae scilicet et Coptus et duo tresve vici Thebarum. Strabo l. l. praeterea Heroonpolin memorat additque Gallum seditio-nem in Thebaide διὰ τοὺς φόρους (*cf. Wilcken Ostr. 1, 248. 571*) fac-tam brevi tempore oppressisse; Thebae Aegypti usque ad solum erutae Hieronym. chron. p. 164, 5 (*cf. Syncell. 583 sq.*); Euseb. arm. p. 210 K.; Thebas exhaustit plurimis (civitatibus) interceptis Ammian. l. l. Vide num ad eum spectet inscr. pariet. Pompeiana IV 2107 add. p. 215. 465: Aegyptus Gallo suo sal(utem). Per totam Aegyptum statuas sibi po-nendas et laudes suas in pyramidibus insculpendas curavit Dio 53, 23, 5 (*cuius iactantiae testis est tit.*). Quamobrem et ob convicia in Augustum edita accusatus est a Valerio Largo; Augustus ei domo et provinciis suis interdixit; senatus consulto re familiari publicata exilio punitus mortem sibi ipse conscivit *ib.* 23, 6. 7; 24, 1 (*traditur sub anno 26 a. C.*). Suet. Aug. 66, 2. Ammian. l. l. Hieronym. chron. 164, 6—9. Serv. ecl. 10, 1; georg. 4, 1; quod cum Q. Caecilio Epirota familiarissime vixit, id ipsi Gallo inter gravissima crimina ab Augusto obiectum est Suet. gramm. 16, *cf. Ovid. trist. 2, 445 sq.*: 'fuit opprobrio . . . Gallo . . . linguam nimio non tenuisse mero'. Damnationem videtur subisse memoriae; lapis, in quo tit. insculptus est, in duas partes fractus in pavimento ante Caesareum sito consumptus est.

Cytheridem mimam cum Antonio et Bruto amavit *de vir. ill.* 82, 2; amavit meretricem quandam Cytheridem, Volumni libertam, quam Vergilius Lycorida dicit (Serv. ecl. 10, 1. GL 7, 543, *cf. Verg. ecl. 10. Ovid. trist. 2, 445; amor. 1, 15, 30. Propert. 2, 34, 91. Martial. 8, 73, 6. schol. cod. Medic. ad ecl. 10, 2 l. l.*), quae eo spreto Antonium est secuta Serv. l. l. Familiaris C. Asini Pollionis Cic. l. l. et Q. Caecili Epirotae v. *supra*. Oratio Labieni (sive illa Corneli Galli est) in Polli-onem Quintil. 1, 5, 8. Haud scio an eiusdem sit oratio Cornelii in Alfenum (Varum) Serv. auct. ecl. 9, 10. Cornelio Gallo Parthenius libellum περί έρωτικῶν παθημάτων misit *praeef. p. 42 Mart.* Carta Cornelianiana a Cornelio Gallo praefecto Aegypti primum confecta Isidor. etymolog. l. l.

Commemoratur praeterea Ovid. amor. 3, 9, 63. Eius sine dubio sunt (Corneli) Galli liberti VI 35021. 35033. Poeta celeberrimus, re-censetur inter poetas elegiacos Ovid. remed. am. 765; ars amat. 3, 334; trist. 4, 10, 53; 5, 1, 17. Quintil. 10, 1, 93. Diomedes GL 1, 484. Eupho-riónis Chalcidensis carmina in sermonem latinum transtulit Serv. ecl. 6, 72; 10, 1. 50, *cf. Ps. Prob. Verg. ecl. 10, 50*: cuius in scribendo secutus

colorem videtur *Diomedes l. l.* Amorum suorum de Cytheride (Lycoride) scripsit libros quattuor *Serv. ecl. 10, 1. Ovid. trist. 2, 445, cf. Verg. ecl. 10.* Versum Galli affert *Vib. Seq. p. 148 geogr. min. ed. R. Cetera omnia perierunt vel propter damnationem puto memoriae. Cf. Skutsch RE 4, 1346—1350; id., Aus Vergils Frühzeit. Teuffel 27 § 232. Schanz-Hosius 24, 169—172. St.*

- 1370 P. CORNELIVS GEMINVS, frater Arvalis, memoratur in fragmentis act. *Arv. a. inc. VI 2079. Not. d. sc. 1919, 102; magister collegii a. inc. imperante Hadriano paulo post a. 122 VI 2081 cf. 32378. — Idem fortasse Geminus praeses provinciae, cui rescripsit Antoninus Pius Ulpian. l. 7 de officio procos. dig. 48, 6, 6. — Nescio an ab hoc partem nominum duxerit Q. F(abius) Iulianus Optatianus L. Fabius Geminus Cornelianus VI 31710. Gr.*

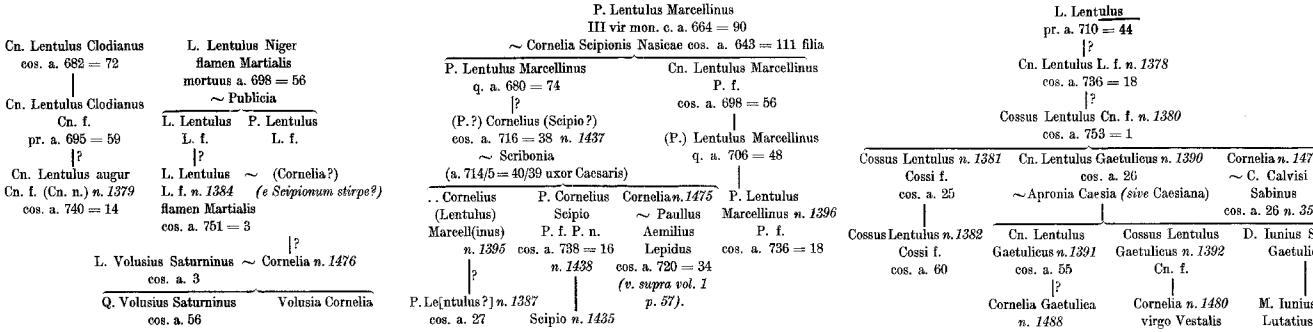
- 1371 Cornelius Hispanus, declamator aetate Augusti, cuius sententiae et colores passim ap. *Sen. rhet., v. ed. Kiesslingii p. 537. St.*

- 1372 Sex. Cornelius Honoratus. Tituli Portumagnenses positi ex testamento eius Getae Caesari VIII 9757 (1) et ipsi 9760 = D. 1388 (2). Sex. fil., Quirina, Portumagnensis t. 2. Militiis equestribus exornatus, procurator sexagenarius (non idem praefectus) provinciae Mesopotamiae t. 2; procurator eorum (sc. Severi Augusti et filiorum eius) t. 1, egregiae memoriae vir t. 1. 2. St.

- 1373 Cornelius Labeo, qui scripsit 'Fastos', quorum librum primum affert *Macrobian. sat. 1, 16, 29, ex eodem sine dubio opere quae de nominibus mensium a Cornelio Labeone dicta citat id. 1, 12, 20. 21, de eadem re Λαβεῶν Lyd. de mens. 3, 10; 4, 1. 25, de agnominibus Veneris ib. 1, 21. Eiusdem librum, cui titulus est 'de oraculo Apollinis Clarii' commemorat Macrobian. 1, 18, 21, de dis Penatibus ib. 3, 4, 6, cf. Serv. auct. Aen. 1, 378. Idem procul dubio Labeo in libris qui appellantur de diis animalibus Serv. Aen. 3, 168. Καθολικὴ ἐπιτίρησις πρὸς σελήνην ἀπὸ τῆς θερινῆς τροπῆς ἐκ τῶν Λαβεῶνος Lyd. de ostent. 42 Wachsm., eodem fonte (Labeonis libro fulgurali) usum esse Lydum ib. 47—52 censet Wachsmuth p. XXX. Inter scriptores de Etruscis nominatur ib. 3. Labeo qui disciplinas Etruscas . . . quindecim voluminibus explanavit Fulgent. serm. ant. 4, auctor fide omnino indignus. Non semel citatur ab Augustino civ. 2, 11. 14; 3, 25; 8, 13; 9, 19; 22, 28. De aetate qua vixerit viri docti inter se dissentiunt, cf. Niggetiet De Cornelio Labeone, diss. Münster 1908. B. Böhm De Corneli Labeonis aetate, diss. Königsberg i. Pr. 1913. Kroll Rh. Mus. 1916, 309—357; 1917, 62—112. W. A. Baehrens Cornelius Labeo atque eius commentarius Vergilianus, 1918; id. Herm. 52, 39—56; praeterea Wissowa RE 4, 1351—1355. Teuffel 38 § 390. Schanz 38, 181 sq. St.*

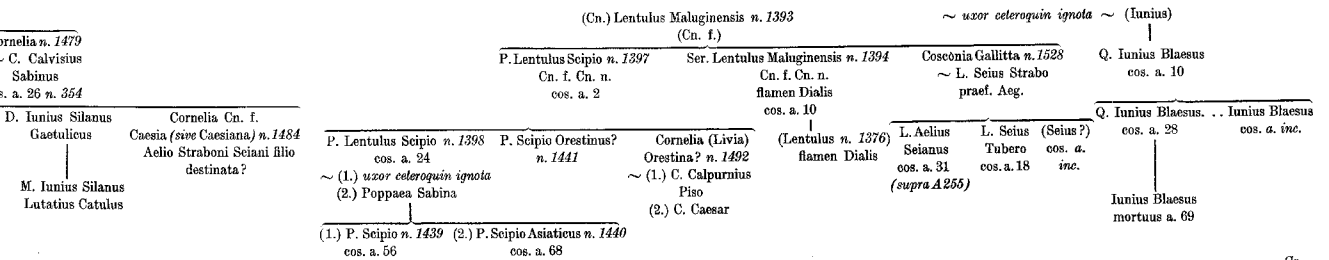
- 1374 Cornelius Laco (sic Tac. h. 1, 6. 13. Suet. Galba 14, 2. Plut. Galba 13; Cornelius epit. de Caes. 6, 2; ceterum Laco), ex assessore praefectus

Stemma Lentuloru

¹⁾ multa in hoc stemmate incerta esse non est cur morcam.

entulorum. 1)

Gr.

praetorii *Suet. l. l. A. 68* a Galba ad praefecturam praetorii promotus *Plut. Galba 13*; praetorii praefectus *Tac. h. 1, 13. 19. 26. 46*. Unus e tribus hominibus, quorum arbitrio Galba regebatur *Suet. (inde epit. l. l.) Tac. h. 1, 13, cf. Plut. Galba 29*. Res ab eo anno 69 ineunte actae *Tac. h. 1, 6. 13. 14. 19. 26. 33. 39. Plut. Galba 25. 26*. Galba occiso Othonis iussu interemptus *Tac. h. 1, 46. Plut. Galba 27*. Arrogantia socordiaque intolerabilis *Suet.*; socordia praefecti, quem nota pariter et occulta fallabant *Tac. h. 1, 24*; ignarus militarium animorum *ib. 26*; ignavissimus mortalium *ib. 6*. — Amicus Rubellii Plauti et L. Calpurni Pisonis Frugi Liciniani *ib. 14*. St.

— IMP. CAESAR VLP. COR. LAELIANVS AVGVSTVS.

1375 Cornelius Latinianus, cui Hadrianus rescripsit *Ulpian. dig. 48, 5, 28, 6*; magistratus aliquis vel procurator iure gladii. St.

1376 (CORNELIVS LENTVLVS), Servii (Cornelii Lentuli) Maluginensis (consulis a. 10 p. C.) flaminis Dialis (n. 1394) filius, patri defuncto a. 23 suffectus *Tac. a. 4, 16*. Hunc eadem cognomina gessisse atque patrem e Taciti verbis non licet concludere, ut iure censuit Cichorius *Herm. 39, 463*; at quod idem coniecit non diversum esse Ser. Cornelium Ser. f. Cethegum consulem a. 24, id eo refellitur quod hic quidem Africae proconsulatum obtinuit (v. supra n. 1336), flamini Diali annua absentia et provinciarum administratio non concedebatur (*Tac. a. 3, 71*). Gr.

— (CORNELIVS) LENTVLVS, *dig. 48, 2, 12 pr., v. Cossus Cornelius Lentulus infra n. 1380*.

— (CORNELIVS) LENTVLVS, *Iuvenal. 7, 95, v. infra Cn. Cornelius Lentulus Gaetulicus n. 1390*.

1377 (CORNELIVS) LENTVLVS. Ut nomen nobile Lentulus ponitur *Iuvenal. 6, 80; 8, 187* ('deprehensus in falso cruci fixus est' scholiasta verbis poetae male intellectis). Gr.

— CN. (CORNELIVS) LENTVLVS, XI 6058 (t. Urbinas), v. infra (Cornelius) Lentulus Cruscellio n. 1389.

1378 CN. CORNELIVS LENTVLVS, consul a. 736 = 18 a. C. cum P. Cornelio Lentulo Marcellino. In consulatu: Γν. Κορνήλιος Λ. υἱ. Λεντούλος *Dio ind. l. 54*; Cn. C. I² p. 64 *fasti Colotiani*; Cn. Le *ib. p. 65 fasti Biondiani*; Cn. L[entulus] *RgdA c. 6 (Mommseni lectionem Mon. Ancyrlat. 1, 37 corr. Ramsay et v. Premierstein Klio Beih. 19, 56)*; 18 (Cn. et P. Lentuli) (Ποπλίω καὶ Νάτω Λέντλοις *Mon. Ancyrlat. gr. 3, 12. Νάτω καὶ Πόπλιος Λέντλοι ib. 9, 21 sq.*); Cn. Lentulus *Dio 54, 12, 4. Cassiodor. Chron. min. 2, 135; Lent. VIII 22640, 12 (in amphora), si recte ad a. 18 a. C. refertur; ceterum Lentulus (cf. infra P. Cornelius Lentulus Marcellinus n. 1396)*.

L. f. *Dio ind. Patrem eius fuisse L. Lentulum praetorem a. 44 a. C. (Cic. Phil. 3, 25 cf. Münzer RE 4, 1372, 197) non omnino certum (cf.*

infra L. Cornelius Lentulus flamen Martialis n. 1384). *Filius huius videtur Cossus Cornelius Cn. f. Lentulus cos. a. 1 a. C. (n. 1380). — Utrum hic an Cn. Lentulus augur (n. 1379) fuerit Cn. Lentulus Dacorum victor, qui saepius memoratur a Tacito, pro certo diiudicari nequit; v. de hac quaestione in Cn. Lentulo augure. — Ad quemnam ex Cn. Lentulis liberae rei publicae exeuntis vel imperatoriae aetatis ineuntis referendus sit t. Atticus IG 3, 585 = 2/3², 4137 [ὁ δῆμος] Ναίων Κορνῆλιον [Λ]έντλον [εὐ-εργεσ]ίας ἔνεκα, parum constat.*

Gr.

- 1379 CN. CORNELIVS LENTVLVS augur, consul a. 14 a. C., commemoratur in t. Nysae ad Maeandrum rep. Ditt. Syll.³ 781 (1), in actis fratr. Arv. VI 2023 = D. 5026. 5042 (2), in t. libertorum Sulmonensi IX 3099 (3), in fragmento tituli scribae cuiusdam, liberti ut videtur eius VI 32277 (4). Nescio an huic positus sit t. Delphicus Bourguet Fouilles de Delphes 3, 1, 528 (5) v. *infra*.

In consulatu: Γν. Κορνῆλιος Γν. υἱ. Λέντοῦλος Dio ind. l. 54; C[n. Co]rn[eliu]s I² p. 65 *fasti Biondiani*; Γναῖος Κορνῆλιος Dio 54, 24, 1; Cn. Lentulus augur RgdA c. 16 (cf. Mon. Antioch. Klio Beih. 19 tab. 4; Mon. Ancy. gr. 8, 20; Ναῖω Λέντλω αὐγουρι); Cn. Lentulus VI 23532 = D. 7972. X 885. 886 (= D. 6389). 1938 (= D. 7841c). I 797 = XI 6673, 21a (= D. 8646 h) cf. 6673, 21 b (in tegulis). I 745 = Herzog 72 tess. numm. Cassiodor. Chron. min. 2, 135; Augur chronogr. a. 354 Chron. min. 1, 56; ceterum Lentulus *fasti scripti*. — [Γ]ναῖος Λέντλος αὐ[γ]ου[ρ] ipse se dicit in epistula titulo Nysaeo inserta (t. 1 v. 15); Γναῖος Λέντλος Γναίου υἱός; Γναίου υἱωνός t. 5, si ad hunc pertinet; [Cn. Corneliu]s Cn. f. Lentulus augur t. 2 v. 1 cf. v. 10. 19; (Cn. Cornelius) Lentulus augur t. 3 v. 3 sq. 9 sq.; [Γ]νήος Λέντλος αὐγουρ t. 1 v. 12; (Cn. Cor[neliu]s Lentulus) augur t. 4. — Cn. Lentulus augur Sen. de benef. 2, 27, 1. Suet. Ti. 49, 1; Lentulus augur Tertullian. de pallio c. 4; augur Lentulus Tac. a. 3, 59; de locis Taciti (a. 1, 27; 2, 32; 3, 68; 4, 29; 4, 44), ubi Cn. Lentulus simpliciter commemoratur, item de locis Dionis 57, 24, 8 (Λέντοῦλος) et Flori 2, 28. 29 (Lentulus) aut ad hunc aut ad consulem a. 18 a. C. pertinentibus v. *infra*.

Apparet ex testimoniis supra allatis Lentulum ut distingueretur ab eiusdem nominis atque aetatis viro (probabiliter a Cn. Lentulo consule a. 18 a. C. n. 1378), sacerdotii vocabulum cognominis instar et ipsum nomini addidisse et ab aequalibus saepe neque tamen semper eo appellatum esse (quod censet Klebs PIR¹ C 1132 titulos, in quibus 'augur' desit, omnes esse consulatus indicationes, monuerim et in consulatus mentionibus interdum auguratum nominibus addi — velut ab ipso Augusto RgdA ll. ll. — et aliorum titulorum, qui ad Lentulum hunc definite referri possunt, numerum esse minorem quam ex quibus certum quid concludere liceat). Haud certa igitur ratione diiudicari potest, utrum hic an Cn. Lentulus

consul a. 18 a. C. intellegendus sit Cn. Lentulus is, quem Dacos vicisse ob eamque causam ornamenta triumphalia obtinuisse scriptores tradunt. Virum illum triumphalem eundem esse atque Lentulum de quo agimus statuerunt Zippel *Losung d. konsul. Proconsuln* 9, Mommsen *Rgda*² 131, 1, Gardthausen *Augustus* 1, 1181; cognominem consulem a. 18 hic agnoscere volumus Borghesi 5, 300, Nipperdey-Andresen ad *Tac.* 1, 27; 4, 44, Klebs l. l., ego *RE* 4, 1363, nuper v. Premierstein *Jahresh.* 29, 62. 68, Syme *Journ. Rom. St.* 24, 128. At cum et Tacitus diserte testetur (a. 4, 44) Cn. Lentulum Getarum devictorem primum pauperem deinde ditissimum fuisse opibusque suis 'modeste' usum esse et Seneca (*de benef.* 2, 27) de Lentuli auguris priore paupertate et subsequentibus maximis divitiis necnon de avaritia eius copiose disserat, non crediderim talem rem insolitam duobus viris cognominibus eiusdem aetatis accidisse (cf. H. Lehmann *Philol.* S. 2, 1863, 155). Recte puto censuit Mommsen l. l. locos Senecae et Taciti colore magis quam re inter se differre. Neque offendit, quod Tacitus eundem virum passim Cn. Lentulum, uno autem loco (3, 59) Lentulum augurem nominat: scriptorem hunc non semper iisdem nominibus eundem hominem significare observatur in Lepidis, Pisonibus, Silanis; praeterea notabile est Lentulum augurem appellari a. 3, 59 loco quo agitur de rebus sacris. Atque etiam quod Lentulus augur magister fratrum Arvalium a. 14 p. C. in locum Augusti (demortui d. 19 m. Aug.) d. 15 m. Dec. demum novum fratrem Arvalem cooptavit, id facile explicatur, si statuimus Lentulum magistrum eo quod interiectum erat tempore Roma afuisse, nempe cum Druso Caesare in Illyrico fuisse (*Tac.* 1, 27). Denique ne id quidem ulla ex parte improbabile est 'magnas opes innocentem partas' (*Tac.* 4, 44) a Lentulo acquisitas esse praeda sine dubio ingenti belli Dacici. Atqui concedendum quaestionem hanc nisi novis testimoniis repertis dirimi non posse.

Cn. f. t. 2. Dio ind. l. 54. Cn. f. Cn. n. t. 5, si hunc titulum recte ei adscribimus. Pater eius potest fuisse Cn. Lentulus Clodianus praetor a. 59 a. C. (Münzer *RE* 4, 1381, 217), avus Cn. Lentulus Clodianus consul a. 72 a. C. (Münzer l. l. 1380, 216). Omnia incrementa sua divo Augusto debuit, ad quem attulerat paupertatem sub onere nobilitatis laborantem Sen. *de benef.* 2, 27, 2. Quaestor Imp. Caesaris (qui postea Augustus) t. 5 intra a. 38—27 a. C., fortasse a. 29, cum Caesar etiamtum in regionibus Graecis degebat. Hunc titulum ab editore recte relatum esse ad Lentulum eum, de quo agitur, non certum at probabile est, alius enim Cn. Lentulus Cn. f., qui eadem aetate floruit, altero cognomine Maluginensis utebatur, ut ex t. XI 7285 recte concludit Cichorius *Herm.* 39, 461 sq. (cf. n. 1393); sane videntur his temporibus plures fuisse Lentuli quam qui nobis innotuerunt. Lentulus augur si vere quaestor fuit iam ante a. 27 a. C., pro illa aetate mirum non est magnum inter quaesturam consulatumque temporis intervallum (velut Lentulus Marcellinus cos. a. 18 a. C.

aequalis eius undecim annis post praeturam ad consulatum pervenit, cf. n. 1396).

Consul a. 740 = 14 a. C. cum M. Licinio Crasso in integrum annum *v. supra* (d. 13 m. Iun. *Herzog* 72, d. 25 m. Iun. *VI* 23532, d. 29 m. Sept. *X* 1938). Proconsul Asiae a. 753 = 1 a. C. t. 1 (*scriptus* d. 12 m. Aug.); principium epistolae eius die 17 μηνὸς Δαϊσίου i. e. m. Maio ineunte ad Nysaeos datae extat *ib. v. 15 sq.* Fuit ergo proconsul anno proconsulari 2/1 a. C. Ad proconsulatum accessit post Paullum Fabium Maximum cos. a. 11 a. C., Iulium Antonium cos. a. 10 a. C., C. Asinium Gallum cos. a. 8 a. C., quamquam ante eos fasces gesserat, id quod fortasse inde explicandum est, quod iure liberorum carebat.

Si recte se habet quod *supra* positum est, hic est Lentulus, qui iussu Augusti Dacos ultra ulteriorem Danubii ripam perpulit, citra praesidia constituit, Sarmatas Danubio prohibuit *Flor.* 2, 28. 29 (*huius ni fallimur expeditionis mentionem faciunt Lentuli nomine non posito Augustus Rg c. 30, Strabo* 7, 304 sq., *Suet. Aug.* 21, 1). Ob res contra Getas gestas triumphalibus ornamentis honoratus *Tac. a.* 4, 44. *Lentulum bellum administrasse ut legatum Moesiae statuit Mommsen RgA*² 131, cui assensus est *Ritterling RE* 12, 1229, *Illyrico eum praefuisse contendunt v. Premierstein Jahresh.* 1 B. 168 sq.; 29, 72, *Syme Journ. Rom. St.* 24, 128 sqq. probabiliter. De aetate belli Dacici admodum diversae prolatae sunt sententiae, velut de a. 6 p. C. cogitavit *Mommsen l. l.* 132 *vix recte*; medio fere Augusti principatui expeditionem hanc vindicaverunt *Ritterling l. l.* (c. a. 11 a. C.), *Patsch S. Ber. Ak. Wien* 214, 1932, 91 sqq. (a. 14/13 a. C.); intra a. 6 a. C. et 4 p. C. vel accuratius intra a. 1—4 p. C. *Lentulum Dacos profligasse censet Syme l. l.* 113—137; ad extremos Augusti annos (c. a. 11—13 p. C.) bellum Dacicum refert *v. Premierstein Jahresh.* 29, 60—72. Testimonia certa cum ad tempus belli accuratius definiendum non praesto sint, hanc quaestionem nisi tituli novi in lucem prodeunt expedire non licet.

Augur *v. supra.* Frater Arvalis t. 2, magister collegii a. 14 p. C. die incerto ante pr. id. Maias, d. 14 m. Mai, d. 15 m. Dec. Arvalibus praesedit *ib.* (*huius nomen supplevit Gatti in actis Arv. a. 20 p. C. haud recte, cf. VI* 32340 *adn.*). Eodem anno (post d. 19 m. Aug., tempore autumnali ut videtur *cf. Tac.* 1, 30 'praematura hiems') hic (vel *Cn. Lentulus cos. a. 18 a. C.*) cum Druso Caesare in Illyricum missus est ad seditionem militum sedandam *Tac.* 1, 27 (*cf. c. 24* Drusum filium cum primoribus civitatis misit *sc. Tiberius*). Milites maxime infensi *Cn. Lentulo*, quod is, ante alios aetate et gloria belli, firmare Drusum credebatur, saxa in eum iecerunt *Tac. l. l.* Sententiae a *Cn. Lentulo* in senatu dictae a. 16 *Tac.* 2, 32, a. 22 *ib.* 3, 68. A. 22 cum *Lentulus Maluginensis* flamen *Dialis* postulavisset, ut *Asiam* sorte haberet, augur *Lentulus* adversus dis-

seruit *ib.* 3, 59. Anno incerto Tiberii sententiam tulit de cultu feminarum *Tertullian. de pallio* 4.

Princeps civitatis et pecunia et gratia *Sen. de benef.* 2, 27, 2 (*de Lentulo augure verba faciens*). A. 24 Vibius Serenus filius Cn. Lentulum (*augurem?*) et Seium Tuberonem maiestatis apud senatum accusavit, magno pudore Tiberii, cum primores civitatis, intimi ipsius amici, Lentulus senectutis extremae, tumultus hostilis et turbandae rei publicae accerserentur; sed hi statim exempti *Tac.* 4, 29. *Dio-Xiph.* 57, 24, 8. A. 25 Cn. Lentulus obiit, cui super consulatum et triumphalia de Getis (*cf. supra*) gloriae fuerat bene tolerata paupertas, dein magnae opes innocenter partae et modeste habitae *Tac.* 4, 44. Cn. Lentulus augur metu et angore ad fastidium vitae a Tiberio actus et ut ne quo nisi ipso herede moreretur *Suet. Ti.* 49, 1 (*cf. titulos VI 4273. V 2386 infra allatos*). Cn. Lentulus augur divitiarum maximum exemplum, antequam illum libertini pauperem facerent; quater milies sestertium suum vidit *Sen. de benef.* 2, 27, 1; ei census maximus fuit *Suet. Ti.* 49, 1. — Φύσει ἐπιεικής *Dio-Xiph. l. l.* Ingenii fuit sterilis, tam pusilli quam animi (*praetulerim lectionem codicis Guelf. tam pusilli oris quam animi*); cum esset avarissimus, nummos citius emittebat quam verba: tanta illi inopia erat sermonis *Sen. l. l.* De divo Augusto solebat queri dicens a studiis se abductum; nihil tantum in se congestum esse quantum perdidisset relicta eloquentia *Sen. l. l. § 2* (*Senecae in nobiles suae aetatis malignitatem locis non paucis testatam habemus, cf. A 404, C 289. 1380, Paullus Fabius Persicus*).

Num ex Suetonii verbis supra allatis colligendum sit Lentulo liberos superstites non fuisse, dubitare possis, quamquam eum prole caruisse coniecieris ex proconsulatus tempore (*v. supra*). P. Cornelium Cn. f. Lentulum Scipionem cos. a. 2 p. C. filium eius fuisse viri docti nonnulli statuerunt nescio num recte (*v. infra n. 1397, cf. praelerea n. 1386*). Non huius Lentuli filius fuit Ser. Cornelius Cn. f. Cn. n. Lentulus Maluginensis cos. a. 10 (*n. 1394*), adversus quem Lentulus augur verba fecit in senatu (*v. supra*); *cf. Cichorius Herm.* 39, 469. — Liberti eius t. 3. 4 *cf. Sen. l. l.* Huius probabiliter quondam servi fuerant Elenchus Iuliae Aug. servus Lentilianus VI 4273, Fronto Ti. Claudii Caesaris Aug. Germanici dispesator Lent(l)ianus V 2386; *cf. Hirschfeld Kl. Schr.* 521, v. *Premenstein Herm.* 43, 335. Gr.

- 1380 COSSVS CORNELIVS LENTVLVS, consul a. 1 a. C., memoratur in t. Lepcitano inedito, quem nobiscum communicavit *Jac. Guidi* (1), in t. pronepotis VI 1439 = D. 959 (2); ad eum pertinere videtur t. liberti VI 16287 (3). — Nummi argentei a) in adversa Augustus, in aversa Cossus Cn. f. Lentulus Babelon *Monn. rép.* 1, 430, 79. *Grueber Coins* 2, 101, 4672 sq. = *Mattingly Br. Mus.* 1, 25, 122 sq. *RIC* 2, 311, 817. b) ab altera parte

exhibentes caput Augusti et inscriptionem Augustus cos. XI, ab altera caput Agrippae inscripti M. Agrippa cos. ter infra Cossus Lentulus Babelon 1, 431, 80. Grueber 2, 101, 4671 = Mattingly 1, 25, 121. RIC 2, 311, 818.

In consulatu: Κόσσο; Κορνήλιος Γν. υί. Λέντουλος *Dio ind. l. 55; Cossus Cornelius Lentulus V 3257 = D. 3610; Κόσσο; [Κ]ο[ρ]νήλιος Λέντουλος Ditt. Syll.³ 781; Cossus Cornelius I² p. 69 = VI 10395 (fasti). VI 8738 = D. 7866; . . . lius I² p. 70 fasti Arv.; Cossus Lentulus Cassiodor. Chron. min. 2, 136; Coss. Lent. Babelon Arethuse 5, 1928, 16, 27 tessera nummularia; ceterum Lentulus fasti scripti. — Cossus Lentulus t. 1; Cossus t. 2 (de t. 3 v. infra). — Κορνήλιος Κόσσο; *Dio 55, 28, 4, ceterum apud scriptores Cossus. Cognomen Gaetulici ei tribuunt Florus 2, 31. Dio 55, 28, 4, cf. Vell. 2, 116, 2 (v. infra), haud recte. Nomina quae sunt in nummis v. supra.**

Cn. f. nummi a; Dio ind. l. 55. Filius puto Cn. Cornelii L. f. Lentuli consulis a. 18 a. C. (n. 1378), id quod confirmari videtur titulo 3 L. Corneli Primigeni Cossi [n(o)stri] liberti. Cossus enim cum vetus gentis cognomen more hominum nobilium illius aetatis loco praenominis adhibitum (cf. Klebs PIR²C 1124) ad liberos certe non transmiserit, patris vel avi praenomina iis imposuisse videtur.

*Triumvir monetalis intra a. 23 et 6 a. C., cum in nummis b Augustus appelletur cos. XI; accuratius tempus inde fere definitur, quod in nummis his repraesentatur M. Agrippa, qui a. 18 a. C. tribuniciam potestatem accepit, a. 12 a. C. diem supremum obiit (anno 12 a. C. nummum attribuit M. Reinhold Marcus Agrippa 100, 7; 131, 38, a. 23 a. C. R. Daniel M. Vips. Agrippa 105 sq., hic sine idonea causa). Cum C. Antistius Vetus triumvir monetalis a. 16/15 a. C. ad consulatum pervenerit a. 6 a. C. (v. supra A 771), probabile est Cossum, qui Veterem nobilitate multo praecedat, a. 12 a. C. vel paulo ante vigintiviratu functum esse. Hoc ipso anno eum monetalem fuisse statuit Mattingly p. CVII; collegas Cossi putat idem L. Lentulum flaminem Martialem (vix recte; cf. infra n. 1384) et L. Caninium Gallum (supra n. 390), Willers Kupferpräg. 156 C. Antistium Reginum et C. Marium, uterque non satis certis ex causis. Consul t. 1 a. 753 = 1 a. C. cum L. Calpurnio Pisone augure v. supra (. . k. Apr. Arethuse 5, 16, 27 tess. numm.; d. 12 m. Aug. Ditt.³ 781). XV vir sacris faciundis t. 1. Proconsul (Africae) t. 1. Vell. 2, 116, 2 ('in Africa') a. 6 p. C. Gaetulicos et Musulamos devicit *Dio 55, 28, 3. 4, qui Gaetulorum tantummodo mentionem facit. Flor. 2, 31, inde Oros. 6, 21, 18, cf. Vell. l. l.; 'auspiciis Imp. Caesaris Aug. — ductu Cossi Lentuli — provincia Africa bello Gaetulico liberata' t. 1. Cossum provinciam non sorte nactum sed ab Augusto extra ordinem proconsulem factum Africam per biennium (a. 5—7 ut videtur) rexisse apparet ni fallor ex verbis Dionis**

l. l. § 2 ὥστε καὶ ἐπὶ δύο ἔτη τοὺς αὐτοὺς ἐν τοῖς τοῦ δήμου ἔθνεσι, καὶ αἰρετοὺς γε ἀντὶ τῶν κληρωτῶν, ἔρξαι. *In t. 1 cum iterationis nota desit, videtur Cossus bellum confecisse primo proconsulatus anno (5/6 p. C.?). Ornamentis triumphalibus honoratus Vell. l. l. (paucis annis ante a. 9 p. C.). Dio l. l. Cossus victoriae testimonium etiam in cognomen filii contulit Vell. l. l., quae verba ita accipienda putaverim, ut Cossus quidem ipse abstinuerit usu cognominis, indiderit filio (natu minori) (cf. Klebs l. l.). Minus recte igitur Florus l. l.: unde illi Gaetulici nomen latius quam ipsa victoria, Dio l. l. § 4 ὥστε Κορνήλιον Κόσσον — — — ἐπωνυμίαν ἀπ' αὐτῶν λαβεῖν. — Hic sine dubio significatur apud Senecam de clem. 9 (in oratione Augusti a Seneca conficta): Paullusne te et Fabius Maximus et Cossi et Servilii ferent tantumque agmen nobilium — — qui imaginibus suis decori sunt? Idem videtur Lentulus, qui intra m. Iul. et Sept. a. 31 in senatu sententiam tulit Venul. Saturninus dig. 48, 2, 12 pr.: 'hos accusare non licet: legatum imperatoris ex sententia Lentuli dicta Sulla et Trione consulibus' (cf. quae exposuit Rogers Class. Philol. 26, 40). Tiberius Cossum fecit urbis praefectum Sen. epist. 83, 15. Cossum hunc, non eius filium cognominem praefectura urbis functum esse concludere licet ex loco Senecae, ubi de homine propecto aetate verba fieri videntur. Ac iure monuerunt H. Lehmann Philol. S. 2, 155 sqq., Klebs l. l. et L. Pisonem pontificem (supra n. 289) et L. Lamiam (supra A 200), qui ante Cossum praefectura urbis functi erant, triginta fere annis post consulatum ad id culmen honorum ordinis senatorii pervenisse. Successor fuit sine dubio Lamiae demortui a. 33 p. C. Tiberius (qui inde ab a. 27 Capreis degebat) ei multa sua manu scripsit, quae committenda ne ministris quidem suis iudicabat Sen. l. l. Cossum summa apud Tiberium gratia floruisse vel inde elucet, quod hic vivo etiamtum Cossus patre ut videtur filios eius primum maiorem deinde minorem exercitui Germanico superiori praeposuit (v. infra n. 1381. 1390). Vita functus esse videtur non post a. 36, quippe quo anno L. Piso (cos. a. 27) urbi praefuerit (v. supra n. 293).*

Vir gravis moderatus, sed mersus et vino madens, adeo ut ex senatu aliquando, in quem e convivio venerat, obpressus inexcitabili somno tolleretur Sen. l. l. Passienus (Rufus) et Cossus viri quamquam diversis virtutibus celebres Vell. 2, 116, 2.

Filii huius Cossus Cornelius Lentulus cos. a. 25 (n. 1381), Cn. Cornelius Lentulus Gaetulicus cos. a. 26 (n. 1390), cf. Vell. l. l., filia fortasse Cornelia C. Calvisii Sabini cos. a. 26 uxor (n. 1479). M. Iunius Silanus Lutatius Catulus Cossi pronepos t. 2. Cf. stemma Lentulorum supra ad p. 329 propositum. — Libertus eius t. 3. Gr.

1381 COSSVS CORNELIVS LENTVLVS, consul a. 25 p. C. *In consulatu*: Κόσσος Κορνήλιος Κόσσου υἱ(ός) Λεντούλος Dio ind. l. 57; Cossus Cornelius Lentulus I² p. 71 fasti Arv. VI 10051 = D. 5283. XI 3613 = D. 5052;

Cornelius Le . . . (L. f. *traditur*) V 5594; Cossus Cornelius Cassiodor. *Chron. min.* 2, 136; Cornelius Cossus Tac. a. 4, 34, *ceterum* Lentulus *fasti*. (Lentulus Galba *fasti Hydat. Chron. min.* 1, 219. Epiphan. *panarion haer.* 51, 22 p. 291 Holl, *ubi consulatus a. 22 et 25 inter se confunduntur.*)

Cossi filius Dio l. l. *scil. consulis a. 1 a. C., qui praecedit.* Consul a. 25 cum M. Asinio Agrippa v. *supra* (k. Mart. XI 3613); *in eius locum suffectus* C. Pet(ronius) (v. *supra* A 1223). *Nescio an Cossus hic memoratus sit in t. (iam permutilo) imperatoris alicuius Mogontiensi XIII 6798, quem ad imp. Traianum rettulit Zangemeister (Westd. Zeitschr. 11, 318 cf. Ritterling Fasti d. röm. Deutschl. 28) haud recte, cum desit cognomen Germanici; ex vestigiis nominum imperatoris apparet neminem in censum venire nisi Tiberium; suppleverim igitur: [Ti. Caes. divi f. Au]g. pon[t. max. tri]b. pot. X . . . [im]p. IIX (= VIII) c[os. IIII Co]ssus [Lentulus leg. Aug. pr. pr.] (Tiberius imperatoriam salutationem octavam accepit a. 16, cf. *supra* p. 225, nec postea iteravit). In nomine legati quoniam . . . ssus ponitur loco praenominis, commode cogitaveris de Cosso Lentulo. Quod si recte statuitur, hic exercitui Germanico superiori praefuit post a. 25, quo a. fasces gessit, ante a. 30, quippe quo anno legationem inierit frater eius natus minor Lentulus Gaetulicus (v. *infra* n. 1390). Hunc esse Cossum, quem Tiberius urbis praefectum fecit (Sen. *epist.* 83, 15), probare studuit Borghesi 9, 260, sed magis cogitaverim de patre (v. n. 1380). — Pater sine dubio eius qui sequitur.*

Gr.

- 1382 COSSVS CORNELIVS LENTVLVS, consul a. 60 p. C. In *consulatu*: Cossus Lentulus Cossi f. VI 396 cf. 30753 = D. 3671. VI 2042 *acta Arv.* IV 4182; Cossus Len IV 3340 *tab. cer.* 144 v. 17 (Cossus v. 1); Cossus Cossi f. *Frontin. de aq.* 102; Cornelius Cossus Tac. a. 14, 20; . . . us Lentulus VI 30469; Cornelius *Chron. min.* 1, 283. 413. 688; 2, 138; Lentulus *ib.* 1, 57. 221.

Cossi filius v. *supra* *scil. eius qui praecedit.* Consul a. 60 cum Nerone IIII v. *supra* (d. 8 m. Mai *tab. cer. Pomp.* 144) in *kal. Iulias ut videtur* cf. III p. 845 = D. 1987 *dipl. mil. Suet. Nero* 14. — Cossus nobilis memoratur a Iuvenale 3, 184; 8, 21; Cossus *pro libito* ponitur *ib.* 10, 202. — Non huc pertinet . . . ιος Κόσσου [υιός] Βολουμνι[νός] Wadd. 3, 48 t. *Erythraeus (perperam PIR¹ C 1128) cf. Keil Jahresh.* 13 B. 59.

Gr.

- 1383 L. CO[RNELIVS] LENTVLVS (Λεύκιος Κο[ρνήλιος] . . . υιός] Λέντλος) honoratus publice t. *Thyatireno Bull. hell.* 11, 457, 19 = IGR 4, 1192 *ineunte aetate imperatoria posito ut* ε[ὐαργέτης καὶ πατέρα]ν *Thyatirenorum* [ἐκ προ]γόνων. Cf. n. 1384.

Gr.

- 1384 L. CORNELIVS LENTVLVS, consul a. 3 a. C., cum collega posuit t. VI 31772 (1). *Idem fortasse honoratur publice t. (mutilo) Attico IG* 3, 586 = 2/3²,

4134 (2); num ad eum pertineat t. *Thyatirenus* Bull. hell. 11, 457, 19 (v. n. 1383), parum constat; sacerdotium enim ab ipso Lentulo nomini suo additum demonstrare videtur virum cognominem iisdem temporibus floruisse. — Nummi argentei in adversa exhibentes caput Augusti cum inscriptione Augustus, in aversa repraesentantes virum togatum manu sinistra clupeum, in quo inscriptum est c(lupeus) v(irtutis). humi attinentem, dextra statuam viri, cuius capiti sidus imminet, coronantem, inscripti L. Lentulus flamen Martialis Babelon Monn. rép. 1, 431, 81 (haud accurate); 2, 80, 241. Grueber Coins 2, 102, 4674 sq. = Mattingly Br. Mus. 1, 26, 124 sq. RIC 1, 77, 173.

In consulatu: [Λ.] Κορνήλιος Λ. υἱ. Λεντούλος Dio ind. l. 55; L. Lentulus RgdA c. 16 (cf. Mon. Antioch. Klio Beih. 19 tab. 4; Mon. Ancyr. gr. 9, 7). I² p. 69 = VI 10395. IV 2450; L. Lent. I 748 = Herzog 76 tess. numm.; Cn. (sic) Lentulus Suet. Galba 4, 1; C. (sic) Lentulus Cassiodor. Chron. min. 2, 135; ceterum Lentulus fasti scripti. — us flam. Mart. . . t. 1; Λεύκιος [Κορνήλιος] Λευκί[ου υἱός] Λέν[τλος] t. 2 si ad hunc pertinet; Lucius Lentulus inst. Iust. 2, 25 pr.; L. Lentulus flamen Martialis nummi.

L. f. Dio l. l.; t. 2. Filius fortasse L. Lentuli, qui commemoratur a Cicerone a. 59 et 54 a. C. (cf. Münzer RE 4, 1372, 196), qui quidem a viris doctis nonnullis non diversus putatur a cognomine praetore a. 44 a. C. (Cic. Phil. 3, 25 cf. Münzer l. l. 197), sed v. supra n. 1378, nepos igitur L. Lentuli Nigri flaminis Martialis (Münzer l. l. 1391, 234). Flamen Martialis t. 1; nummi. Nummos num cuderit ut triumvir monetalis, nequaquam certum videtur neque magis liquet, quid sibi velit typus in aversa nummorum parte obviis; statuam divi Iulii hic expressam esse statuerunt Babelon, Grueber ll. ll., de M. Agrippa cogitant Mattingly p. XCVII. CVII, M. Reinhold, Marcus Agrippa (1933) 131, 38; qui si verum vident, nummi cusi sint necesse est paullo post mortem Agrippae (a. 12 a. C.). Id certe constat nummos cudos esse post a. 27 a. C. (Lentulum inter a. 20—15 a. C. triumviratu monetali functum esse posuit Mommsen Z. f. Num. 11, 80; eidem fere tempori eum attribuit Willers Kupferpräg. 157, qui censet Lentulum in locum triumviri alicuius suffectum esse; a. 12 a. C. eum rei monetariae praefuisse una cum Cosso Lentulo (n. 1380) et L. Caninio Gallo (supra n. 390) statuit Mattingly l. l. nescio num recte). — Consul a. 751 = 3 a. C. cum M. Valerio Messalla Messalino v. supra (k. Iun. Herzog l. l.; d. 21 m. Nov. IV 2450). Consules opus aliquod ex senatus consulto reficiendum curaverunt t. 1. — Hic videtur significari inst. Iust. 2, 25 pr.: primus L. Lentulus, ex cuius persona etiam fideicommissa coeperunt, codicillos introduxit; nam cum decederet in Africa scripsit codicillos testamento confirmatos, quibus ab Augusto petiit. per fideicommissum, ut faceret aliquid cet. Unde probabiliter colligendum eum

proconsulem Africae fuisse. Proconsulatum eius a. 3/4 vel 4/5 attribuerim propter quinquennii intervallum inter consulatum proconsulatumque legitimum (a. 5—7 Africae praefuisse videtur Cossus Lentulus cos. a. 1 a. C., v. supra n. 1380). — In huius locum flamen Martialis factus videtur esse C. Iunius Silanus cos. a. 10 p. C. (cf. I² p. 29 fasti Capitol.). — Filia ei superstes fuit inst. Iust. l. l. Quae si eadem est atque Cornelia 'Scipionum gentis' L. Volusii Saturnini cos. a. 3 p. C. uxor (n. 1476), aut Lentuli huius uxor originem duxit e gente Scipionum aut ipse inter maiores numeravit Scipiones. Gr.

1385 L. Cornelius Lentulus, P. f., Pollia VI 16251 t. sepulcralis. Num fuerit ordinis senatorii, mihi dubium videtur. Gr.

1386 P. CORNELIVS LENTVLVS (Λέντλος) augur honoratus publice t. Attico IG 2/3², 4102. Idem mihi videtur P. Lentulus Spinther iunior, quippe qui et augur fuerit et inde ab a. 44 a. C. degerit in regionibus Graecis (cf. Münzer RE 4, 1398 sq., 239). Paulo post bellum Philippense vita cessisse videtur (Münzer l. l.). (De filio aliunde ignoto Cn. Lentuli auguris n. 1379 cogitat Kirchner ad t.). Gr.

1387 P. (CORNELIVS?) LE[NTVLVS?]. Ex nominibus consulum suffectorum a. 27 p. C. extat in fastis Arv. I² p. 71 P. Le C. Sall Nomen alterius consulis certa ratione suppleri potest C. Sall[ustius (Passienus) Crispus]; de altero dubitari potest, num Le[ntulus] recte suppleverit Henzen Acta Arv. p. 184. Qui si verum vidit, P. Lentulus hic fortasse ex posteris fuit P. Lentuli Marcellini consulis a. 18 a. C. (n. 1396) vel (Lentuli) Marcellini Scriboniae filii (n. 1395). Gr.

1388 (CORNELIVS) LENTVLVS CETHEGVS memoratur in t. Coreliae (sic) Quintae nutricis VI 6072 rep. in sepulcro quodam quod in usu erat extrema aetate Augusti temporibusque Tiberii (cf. VI p. 982 sq.). Necessitudine coniunctus videtur cum Ser. Cornelio Cethego cos. a. 24 (n. 1336) nisi idem est. Gr.

1389 (CORNELIVS) LENTVLVS CRVSCELLIO (Lentulus Cruscellio Val. Max., Λέντλος App.) a triumviris a. 43 a. C. proscriptus ad Sex. Pompeium in Siciliam profugit Val. Max. 6, 7, 3. App. b. c. 4, 39, 164; a Pompeio legatus (σπαρατήγος) factus App. l. l. Uxor Sulpicia Iuliae filia ad eum clandestina fuga pervenit Val. Max. l. l. cf. App. 164 sq. (ubi nomen uxoris tacetur). Idem ni fallor Cn. Lentulus praet(or) (ante a. 27 a. C.), qui memoratur in t. Urbinat(e) (duobus exemplis servato) T. Marii Siculi — — — praefect(i) in el(asse) Cn. Lentul(i) praet. in Sicilia XI 6058 (de lectione cf. Bormann ad t.), cf. quae exposui Klio 14, 51—57. Pater eius, ut ex nominibus apparet, L. Cornelius Lentulus Crus cos. a. 49 a. C. — A Lentulo Cruscellione diversum putaverim Cn. Lentulum L. filium consulem a. 18 a. C. (n. 1378), cf. Klio l. l. 55, 1. Gr.

1390 CN. CORNELIVS LENTVLVS GAETVLICVS, consul a. 26 p. C., memoratur

in *fastis Arvalium* I² p. 71 h v. 5 (1), in *actis eorundem* VI 2029 = 32346 h v. 18 sq. (2), in *titulis filiae* VI 1391 (3), nepotis *ib.* 1439 = D. 959 rep. in *sepulcro Scipionum* (4), liberti VI 9834 = D. 7387 (5).

In *consulatu*: Cn. I² p. 71 v. *fasti* Arv. X 896; Cn. Cornelius Gaetulicus II 2093; Cn. Gaetulicus Cassiodor. *Chron. min.* 2, 136; [Cn. Lent]ulus Gaetu[licus] VI 343; Gaetulicus XI 3805 = D. 6579. XV 4531 (in *amphora*); Lentulus Gaetulicus Tac. a. 4, 46, ceterum Gaetulicus *fasti scripti*. — Cn. Lentulus Gaetulicus t. 3. 5; Cn. Lentulus Gae[tulicus] t. 2; [Cn. Le]ntulus Ga[etuli]c. t. 1; Gaetulicus t. 4; Cn. Lentulus Gaetulicus Suet. Cal. 8, 1; Lentulus Gaetulicus Tac. a. 4, 42; 6, 30. Dio 59, 22, 5. Plin. *epist.* 5, 3, 5; ceterum Gaetulicus.

Filius Cossi Lentuli consulis a. 753 = 1 a. C. (n. 1380) cf. t. 4. Cossus victoriae (Gaetulicae) testimonium etiam in cognomen filii contulit adulescentis in omnium virtutum exempla geniti Vell. 2, 116, 2; v. in *patre*. Praetor peregrinus a. 23 t. 1. A. 25 consul designatus Aquiliam lege Iulia damnavit Tac. a. 4, 42. Consul a. 26 cum C. Calvisio Sabino, marito sororis eius ut opinor (v. n. 354) v. supra (k. Mart. II 2093. d. 26 m. Iun. VI 343). Num ab hoc nomen acceperit s. c.^{tum} Gaetulicianum (folium cod. membranacei Berolini adservatum, P. M. Meyer Sav. Z. 42, 46), omnino incertum. Legatus exercitus Germanici (superioris) per annos decem (scil. a. 30—39 p. C.) Dio 59, 22, 5 (ad a. 39); successor ni fallor Cossi Lentuli fratris (v. supra n. 1381). Gaetulicus ea tempestate superioris Germaniae legiones curabat mirumque amorem adsecutus erat, effusae clementiae, modicus severitate Tac. a. 6, 30 ad a. 34 cf. Suet. Galba 6, 2 = epit. de Caes. 6, 3. Dio l. l. A. 34 Abudius Ruso dum Lentulo, sub quo legioni praefuerat, periculum facessit, quod is Seiani filium generum destinasset, ultro damnatur Tac. l. l. Unus omnium Seiani adfinium incolumis multaue gratia apud Tiberium mansit Tac. l. l. A. 39 a Gaio Caesare interfectus Dio l. l. cf. Sen. nat. quaest. 4 A praef. 15; d. 27 m. Oct. fratres Arvales immolaverunt ob detecta nefaria con[silia in C. Caes. Aug. Germanic]um Cn. Lentuli Gae[tulici] t. 2. Lepidi (v. supra A 371) et Gaetulici coniuratio commemoratur Suet. Claud. 9, 1.

Inter poetas eroticos nominatur Plin. *epist.* 5, 3, 5. Martial. praef. l. 1. Sidon. Apollin. *carm.* 9, 259; *epist.* 2, 10, 6. Carminibus Caesenniam amicam (at cf. *infra*) celebravit Sidon. Apollin. *epist.* l. l. Tres versus de Britannis affert Probus in Verg. *georg.* 1, 227 p. 38 Keil. Nescio num idem Γαιτουλικός (nomen varie scribitur in cod. Pal.), cuius epigrammata graeca novem extant in anthologia graeca (cf. RE 4, 1386. Wien. St. 1903, 320; huius esse epigrammata negat Malcovati Athenaeum 1, 1923, 32 sqq.). Testimonium eius de Gai Caesaris urbe natali refellit Plinius Suet. Cal. 8, 1; unde num colligendum sit eum opus aliquod histo-

ricum confecisse, dubitaverim (cf. Jahn in ed. Persii p. CXLII). — Idem videtur significari Iuvenal. 7, 94 sq.: quis tibi Maecenas, — quis Lentulus alter?

Gener L. Apronii (consulis a. 8) *Tac. 6, 30, maritus igitur Aproniae Caesiae vel Caesianae (v. supra A 971). Eandem esse Caesenniam a Sidonio laudatam conieci Wien. St. l. l. Liberi eius: Cossus Cornelius Cn. [f.] Lentulus Gaetulicus (n. 1392), qui liberto et procuratori patris posuit t. 5; [Cor]nelia Cn. Lentul[i Ga]etulici filia Caesia sive Caesia[na] t. 3 eadem fortasse atque Gaetulici filia filio Seiani (Aelio Straboni? v. supra A 267) destinata Tac. 6, 30; D. (Iunius) Silanus (Gaetulicus), quem a patre in adoptionem datum esse D. Iunio Silano (cf. Tac. 3, 24) apparet t. 4 cf. VI 2002, 12; item sine dubio Cn. (Cornelius) Lentulus Gaetulicus cos. a. 55 (qui sequitur). Cornelia Gaetulici filia Gaetolica, cuius t. sepulchralis VI 1392 = D. 958 in sepulcro Scipionum repertus est, utrum huius filia fuerit an unius ex filiis eius, parum constat. Nepos eius M. Iunius Silanus Lutatius Catulus t. 4. Cf. stemma Lentulorum supra ad p. 329 propositum. — Amicus eius Lucilius Iunior Sen. nat. quaest. 4 A praef. 15. Gr.*

- 1391 CN. (CORNELIVS) LENTVLVS GAETVLICVS, filius sine dubio eius qui praecedit, consul suffectus m. Dec. a. 55 ut videtur cum T. Curtilio Mancina VI 32352 acta Arv.: Cn. Lentulo Gaetulico (v. 1) d. 11 m. Dec.; Cn. Len. (v. 14: quod Lentuli nomen contra usum hic repetitur, inde fortasse explicandum, quod in locum Mancinae alius suffectus est). IV 3340 tab. cer. Pompeiana 148 (d. 6 m. Dec.) Cn. Lentulo Ga[e]tulico, ib. tab. cer. 16 (d. 30 m. Dec.) . . Lentulo Gaetul. . . , tab. 17. 18 Cn. Lentulo (lectio nominis incerta tab. 15 d. 12 m. Dec.). — *Alienus ab his Lentulis Gaetulicis [Γ]αιτου[λικός] civis Amasensis IGR 3 101 = SEG 4, 731. Cornelius Gaetulicus homo de plebe VI 35045. Gr.*

- 1392 COSSVS CORNELIVS LENTVLVS GAETVLICVS liberto paterno in sepulcro Scipionum posuit t. VI 9834 = D. 7387 (1); memoratur in t. concubinae VI 17170 posito a filia (2).

Cossus Cornelius Cn. [f.] Lentulus Gaetulicus t. 1; Cossus Gaetulicus t. 2. — Cn. Lentuli Gaetulici (consulis a. 26) filius t. 1 (v. n. 1390). Pater Corneliae virginis Vestalis t. 2; quae si eadem est atque Cornelia ex familia Cossorum a. 62 virgo Vestalis capta (Tac. a. 15, 22), Cossus et uxor eius tunc temporis in vivis fuerint necesse est. Eo concubina eius t. 2. Cn. Cornelius Atimetus libertus, procurator patris et filii et nutricius filii t. 1. Villa eius Bruttiana in Sabinis t. 1. Gr.

- 1393 (CN.? CORNELIVS) LENTVLVS MALVG[INENSIS] memoratur in t. mutilo acephalo Volsiniensi XI 7285 = D. 8996, quem positum esse a [L. Seio Strabone] praefecto Aegypti iure sine dubio statuerunt Cantarelli Bull. com. 1904, 147 sqq., Cichorius Herm. 39, 461 sqq.

Cosconia Lentuli (Lentulii *in lapide*) Malug[inensis filia] Gallitta uxor (L. Sei Strabonis) t.; cf. Vell. 2, 127, 3: 'Seianum — — materno genere clarissimas veteresque et insignes honoribus complexum familias'. Lentulum Maluginensem hunc non eundem esse atque Ser. Cornelium Cn. f. Cn. n. Lentulum Maluginensem cos. a. 10 p. C. (n. 1394), sed propter temporum rationem patrem consulis a. 10 putandum docuit Cichorius l. l.; filius ergo Cn. Lentuli alicuius et ipse videtur eodem praenomine usus esse. Quod probare studuit idem vir doctus hunc esse Cn. Lentulum, qui filiis suis, nempe Cosso Cornelio Cn. f. Lentulo consuli a. 1 a. C. (n. 1380), P. Cornelio Cn. f. Lentulo Scipioni consuli a. 2 p. C. (n. 1397), Ser. Cornelio Cn. f. Lentulo Maluginensi consuli a. 10 (n. 1394), nomina stirpium exstinctarum Cossorum, Maluginensium, Scipionum imposuerit, id nescio an de his duobus (de Cosso v. supra n. 1380) recte iudicaverit, quamquam mireris illum Maluginensis cognomen, quod ipse gerebat, filiorum natu minori indidisse. Filiam (fortasse primam ex liberis natam) Cosconio alicui in adoptionem dederit necesse est. — Vix idem atque Cn. Lentulus Cn. f. Cn. n. quaestor Imp. Caesaris (qui postea Augustus), qui honoratur t. Delphico Fouill. de Delph. 3, 1, 348 n. 528 (cf. supra Cn. Lentulus augur n. 1379); nam is de quo agimus Lentulo et Maluginense cognominibus simul utebatur. Gr.

1394 SER. CORNELIVS LENTVLVS MALVGINENSIS, consul suffectus a. 10 p. C. In consulatu: Ser. Cornelius Cn. f. Cn. n. Lentul. Malug. flam. Dial. I² p. 29 fasti Capitol.; Ser. Lentulus Malug. VI 20606. 4418; Ser. Lentulus I² p. 72 = X 6639 fasti Antiates; Ser. Lent. X 8070, 4 = Herzog 86 tess. numm.; Maluginensis VI 25617. — Servius Maluginensis Tac. a. 3, 58. 71; 4, 16.

Cn. f. Cn. n. fasti Capitol.; (Cn. Cornelii) Lentuli Malug[inensis] (D. 8996) filius ut videtur, frater igitur Cosconiae Gallittae, avunculus L. Aelii Seiani (v. supra n. 1393). Non hic sed Q. Iunius Blaesus, collega eius in consulatu, intellegendus videtur consularis avunculus Seiani, qui nomine non posito commemoratur Vell. 2, 127, 3; Lentuli Maluginensis eius de quo agimus et Cosconiae Gallittae matrem bis matrimonium inisse et ex altero marito matrem exitisse Q. Iunii Blaesi putaverim; cf. stemma Lentulorum supra ad p. 329.

Flamen Dialis fasti Capitol. Tac. ll. ll. Quod censuit Cichorius Herm. 39, 463 hunc esse flaminem Dialem primum post LXXV annos (i. e. anno 11 a. C.) ab Augusto constitutum (Tac. a. 3, 58. Dio 54, 36, 1. Suet. Aug. 31, 4), id veri simile mihi non videtur. Consul ex kal. Iuliis a. 10 p. C. cum Q. Iunio Blaeso (fratre uterino ut videtur) fasti Ant. fasti Capitol.; v. supra. A. 22 frustra postulavit, ut Asiam sorte haberet Tac. a. 3, 58. 59. 71. A. 23 defunctus; in locum eius filius flamen Dia-

lis factus *ib.* 4, 16 (*v. supra n.* 1376). — *Incertum cuius Cornelii* (Lentuli) Malugin[ensis liberta] VI 7700. Gr.

- 1395 CORNELIVS (LENTVLVS) MARCELL(INVS). *In t. urbano VI 26033 semel descripto saeculo XVII libertorum et familiae Scriboniae Caesar(is) et Corneli Marcell. f(i)lii eius restituendum videtur Marcell(ini), nam Cornelii Lentuli aetate liberae rei publicae exeuntis et primis principatus temporibus Marcellini cognomine utebantur, Marcelli autem cognomen a Corneliis nobilibus alienum fuit.*

*De Scriboniae maritis liberisque saepe diversum in modum disputaverunt viri docti (velut Borghesi 5, 140. Klebs PIR¹ C 1147. Dessau *ib.* S 220) neque hanc quaestionem certe solvere licebit. Suetonius Aug. 62, 2 tradit: (Caesar qui postea Augustus) mox Scriboniam in matrimonium accepit (a. 40 a. C.) nuptam ante duobus consularibus, ex altero etiam matrem. Hunc e gente Scipionis Aemiliani genus duxisse testatur Propertius in elegia scripta de morte Corneliae, Scriboniae filiae (5, 11 v. 29 sq. 38 sq.), sed monendum Propertium licentia poetica usum esse, nam Scipionem Aemilianum stirpem nullam reliquisse constat. Idem poeta quod dicit v. 65 sq. Corneliā mortem obisse fratre consule, vulgo statuitur Corneliae patrem fuisse (P.?) Cornelium (Scipionem?) consulem suffectum a. 38 a. C. (n. 1437), fratrem P. Cornelium P. f. P. n. Scipionem consulem a. 16 a. C. (n. 1438); alterum Scriboniae maritum statuit Borghesi l. l. (propter titulum VI 26033 supra allatum) Cn. Cornelium Lentulum Marcellinum consulem a. 56 a. C. Cui opinioni repugnant Suetonii verba quae attuli. Praeterea propter temporum rationes de Lentulo Marcellino cos. a. 56 a. C. vix est cogitandum.*

Suetonium in eadem sententia bis erravisse parum probabile videtur; malim statuere eum in eo tantummodo errorem facile excusandum commisisse, quod Scriboniae maritum alterum, ex quo mater facta est, consularem appellavit, quamquam hic quo tempore eam in matrimonio habebat, nondum fuit consularis. Quod si recte ponitur, fortasse licet colligere (P.?) Cornelium consulem a. 38 a. C., sive is Marcellini sive Scipionis cognomine usus sit, vel ipsum ex stirpe Lentulorum Marcellinorum adoptione transisse in familiam Scipionum (cf. verba Porcii Latronis ap. Sen. contr. 2, 1, 17 'Aemiliorum <et> Scipionum familias adoptio miscuit; etiam abolita saeculis nomina per successores novos fulgent. sic illa patriciorum nobilitas — — in haec tempora constitit') vel a Scipionibus aliquo modo genus duxisse (nota P. Lentulum Marcellinum triumvirum monetalem c. a. 90 a. C. matrimonio sibi iunxisse Corneliā Scipionis Nasicae filiam, cf. Münzer RE 4, 1390, 230) filiisque suis nomina dedisse alteri Cornelio Lentulo Marcellino, alteri P. Cornelio Scipioni (aliter de hac re iudicaverunt Klebs, Dessau ll. ll.). Scipionibus extinctis sepulcrum eorum Lentulis cecisissse monuit Mommsen I² p. 376. Cf. stemma Lentulorum supra ad p. 329.

(Lentulum) Marcell(inum), Scriboniae filium, *ex ratione aetatis cave eundem putes ac* P. Cornelium Lentulum Marcellinum praetorem a. 29 a. C., consulem a. 18 a. C. (*qui sequitur*). Gr.

- 1396 P. CORNELIVS LENTVLVS MARCELLINVS, consul a. 18 a. C., *videtur memorari in t. mutilo XI 7412 in agro Viterbiensi reperto. — In consulatu: Π. Κορνήλιος Π. υἱ. Λεντούλος Μαρκελλίνος Dio ind. l. 54; P. Cornelius P. f. I² p. 64 fasti Colotiani; P. Cornelius ib. p. 65 fasti Biondiani; P. Lentulus Dio 54, 12, 4. Cassiodor. Chron. min. 2, 135. RgdA c. 6: P. Lentulo et Cn. L.; Cn. et P. Lentuli ib. c. 18 (cf. praeterea supra n. 1378); duobus Lentulis XV 4539 = D. 8580 (in amphora), fasti nonnulli (consulatus hic perperam geminatur Chron. min. 1, 218. 276). — . . Cornelius Lentulus Marc titulus (litterae partim mutilatae sed certae lectionis).*

P. f. fasti Colot., Dio ind. l. 54. Filius fortasse Lentuli Marcellini quaestoris a. 48 a. C. (Caes. b. c. 3, 62 sq., cf. Münzer RE 4, 1390, 232. v. Bahrfeldt CIL I² 2 p. 759 n. 356 b). Praetor a. 725 = 29 a. C. ut videtur tit. (cf. quae adnotavit Bormann). Consul a. 736 = 18 a. C. cum Cn. Cornelio Lentulo v. supra. Cf. praeterea sub eo qui praecedit. Gr.

- 1397 P. CORNELIVS LENTVLVS SCIPIO, consul suffectus a. 2 p. C. In consulatu: P. Cornelius Cn. f. Cn. n. Scipio I² p. 29 fasti Capitolini; P. Lentulus Cn. f. Scipio VI 1385; P. Lentulus Scipio X 2039 a cf. p. 1009 = D. 7843 in amphora (P. Lentul. in eadem amphora); P. Lentulus I² p. 68 = XIV 2801 fasti Gabini.

Cn. f. Cn. n. v. supra. Patrem eius putat Cichorius Herm. 39, 462 sq. (Cn.) Lentulum Maluginensem (n. 1393) fortasse recte (de Cn. Lentulo augure vix cogitare licet, v. supra n. 1379). Consul ex kal. Iul. per secundum semestrem a. 2 p. C. cum T. Quinctio Crispino Valeriano v. supra. Hi consules ex senatus consulto faciendum curaverunt arcum (aquae Marciae ut videtur) VI 1385 cf. p. 3125. Filius eius potius quam ipse Πόπλιος Λέντλος Σκιπίων, proconsul Asiae IGR 4, 1409 t. Smyrnaeus (v. in filio). — Pater P. Lentuli Scipionis consulis a. 24 (qui sequitur), fortasse etiam P. Scipionis Orestini (n. 1441) et Corneliae Orestinae (n. 1492). — Cornelia Prima nutrix Scipionis VI 16128 t. rep. prope sepulcrum Scipionum (cf. infra n. 1438). Gr.

- 1398 P. CORNELIVS LENTVLVS SCIPIO, consul suffectus a. 24 p. C., honoratus publice t. Brixiano V 4329 = D. 940 (1); commemoratur in t. VI 37836 = D. 9349 (2). Ad hunc potius quam ad patrem eius rettulerim t. Smyrnaeum IGR 4, 1409 (3), v. infra.

In consulatu: P. Scipio I² p. 71 fasti Arv.; [P. C]o[rnelio Scip]ion[e] XV 4568 in amphora. — P. Cornelius Len[tulus] Scipio t. 1; P. Cornelius Scip. t. 2; Πόπλιος Λέντλος Σκιπί[ω]ν t. 3; Cornelius Scipio Tac. a. 3, 74; Scipio ib. 11, 2. 4.

Filius sine dubio P. Lentuli Scipionis consulis a. 2 p. C. (*qui praecedit*). Praetor a. 15 p. C. t. 2, praetor aerari t. 1 (*huius nomen restituendum est in fastis scribarum quaest. I² p. 74 = VI 32270 v. 6*). Legatus Ti. Caesaris Aug. legionis VIII Hispanae t. 1 a. 21—23 sub proconsule Africae Q. Iunio Blaeso (*propinquo eius nisi fallimur, cf. stemma Lentulorum*) Tac. a. 3, 74 ad a. 22. Consul t. 1 suffectus cum C. Calpurnio Aviola per secundum semestrem a. 24 I² p. 71 *fasti Arv. cf. XV 4568. Inter Scipiones* a. 32 in senatu sententias dicentes *hunc potissimum significat* Tac. a. 6, 2. Proconsul (Asiae) t. 3: *hunc, non patrem eius Asiae praefuisse fortasse licet colligere ex cognomine Asiatici filii ut videtur eius (n. 1440), nempe in ipso patris proconsulatu nati. Nescio an provinciam rexerit a. 36/37 (a. 37/38 Calpurnius Aviola, collega eius in consulatu, proconsulatum Asiae gessisse videtur; v. supra n. 251). Vel huius vel P. Scipionis cos. a. 16 a. C. (n. 1438) accensus* P. Cornelius P. I. Centius (Γέντιος) t. Trallianus sepulchralis bilinguis (*in schedis Inst. Archaeol. Austr. servatus*). A. 47 cum in senatu ageretur de Poppaea uxore eius, sententiam dixit eleganti temperamento inter coniugalem amorem et senatoriam necessitatem Tac. 11, 4. *Vix hic, potius filius eius, Cornelius Scipio, qui a. 52 sententiam tulit in senatu ib. 12, 53. — Pontifex; fetialis t. 1. — Εὐεργέτης διὰ προγόνων civitatis Smyrnaeorum t. 3, si recte ad hunc refertur. — Maritus Poppaeae Sabinae (quae ante nupta fuerat T. Ollio occiso a. 31) Tac. 11, 2, 4; sed priorem uxorem duxerit aliam necesse est, cum filius eius natu maior non possit natus esse post a. 31. Filius huius sine dubio* P. Cornelius (Lentulus?) Scipio cos. a. 56 (n. 1439), *alter filius ex Poppaea susceptus videtur* P. Cornelius Scipio Asiaticus cos. a. 68 (n. 1440). Gr.

— P. CORNELIVS (LENTVLVS?) SCIPIO, consul a. 56, v. P. Cornelius Scipio *infra* n. 1439.

— P. CORNELIVS LICINIVS VALERIANVS CAESAR v. P. Licinius Cornelius Valerianus.

— Pomponius Cornelius Lollianus Hedianus.

1399 Cornelius Longus, poeta *anth. Pal.* 6, 191 (*Plan. Κορηλίου Λογγίνου*); *Plan.* 4 (16, 117 Dübner) (*Κορηλίου*). St.

1400 CORNELIVS LVPVS, consul suffectus a. 42 ut videtur. *Nummi Cretenses sub Tiberio cusi exhibent* ἐπὶ Κορηλίου Λύπου (*sic perscriptum in nummo Polyrrhenii Mionnet 2, 257, 1; S. 4, 336, 265 = Svoronos Numism. de la Crète anc. 1, 284, 52*) vel ἐπὶ Κορ. Λύπο. vel alium in modum abbreviata: a) *Axi Svoronos 1, 41, 40. b) Cydoniae Mionnet S. 4, 313, 120 sq. (nummum ib. 2, 258, 2 = 274, 132 falsum iudicat Klebs PIR¹ C 1145). Imhoof-Blumer Monn. gr. 215, 17. Br. Mus. Crete 32, 37. Svoronos 113 sq., 110—116. c) Eleuthernarum Mionnet 2, 276, 153; S. 4, 317, 144. Br. Mus. l. l. 35, 18. Svoronos 136, 48—50. d) Gortynae Mionnet 2, 258, 4;*

S. 4, 321, 170. Svoronos 181, 192. e) Hierapytnae Svoronos 194, 45. 47. 48. f) Polyrrhenii v. supra.

Cornelius Lupus nummi. *Tac. a. 13, 43; ceterum Lupus. — Num iure statuerit Borghesi 1, 436 sq. eum oriundum fuisse e gente patricia Lentulorum, valde dubito. Proconsul Cretae (Cyrenarum) sub Tiberio nummi (proconsulatus in nummis non significatur; in parte adversa nummi Polyrrhenii monogramma solvendum Πολυρρηνίων), non ἀνθυπ(ά-του) ut solvit Borghesi l. l.). Hic videtur Lupus, consul (suffectus) cum (C. Caecina) Largo a. 42 Gaius 3, 63 v. supra n. 101. Consularis Sen. apocol. 13, 5. Amicus Claudii ib. A Claudio occisus ib. circumventus a P. Suillio Rufo Tac. 13, 43 non post a. 47, cum Tacitus in libris qui extant de Lupi nece non referat. Gr.*

- 1401 D. CORNELIVS MAECIANVS, legatus Augusti (legionis VII geminae) a. 79 II 2477 cf. 5616 = D. 254 t. Aquilaviensis positus a. 79 ante d. 24 m. Iun. Gr.

— CN. CORNELIVS MAGNVS v. Cn. Cornelius Cinna Magnus n. 1339.

- 1402 Cornelius Ma(n)su[e]tus, procurator Tiberi Caesaris Augusti et Iuliae Augustae t. Liparensis X 7489. St.

— CORNELIVS MARCELL(INVS) v. Cornelius (Lentulus) Marcell(inus) n. 1395.

- 1403 L. CORNELIVS MARCELLVS dedicavit Cereri t. Panormitanum X 7266 (1); memoratur in t. Agrigentino X 7192 = D. 6767 (2). — Tria nomina exhibent tituli. Cornelius Marcellus Tac. — Oriundus fortasse ex Sicilia. Quaestor pro praetore provinciae Siciliae t. 1. 2 M. Hateri Candidi proconsulis t. 2. Legatus pro praetore provinciae eiusdem, praetor d[e]signatus? t. 1. A. 65 quasi conscius Iunia Lepidae accusatus damnationem effugit Tac. a. 16, 8. A Galba (a. 68) in Hispania occisus Tac. h. 1, 37. Gr.

- 1404 Cornelius Martialis, tribunus cohortis praetoriae a. 65 exutus tribunatu Tac. a. 15, 71. St.

- 1405 Cornelius Martialis, e primipilaribus a. 69 exeunte in Capitolio a Vitellianis occisus Tac. h. 3, 70. 71. 73. Nescio num idem sit is qui praecedat. St.

- 1406 C. Cornelius Minicianus (praenomen exhibet tit.), C. f., Voturia, oriundus Bergomo V 5126 = D. 2722 t. Bergomas, conterraneus et amicus Plinii epist. 7, 22; natus splendide, fortissimus advocatus, cui Plinius tribunatum a (Q. Roscio Coelio cet.) Pompeio Falcone petiit ib. Praefectus cohortis primae Damascenorum, tribunus militum legionis III Augustae, praefectus fabrum; curator rei publicae Otesinorum, flamen divi Traiani Mediolani, flamen divi Claudii Bergomi, IIII vir iure dicundo, pontifex, patronus honoratus a plebe urbana tit. Ad eum dedit Plinius epist. 3, 9; 4, 11; 8, 12. St.

- 1407 M. CORNELIVS NIGRINVS CVRIATIVS MATERNVS honoratus titulis ge-

mellis repertis in Hispania Tarraconensi II 3783 bis non sine mendis descripto, iam deperdito (1). 6013 (2), qui prodiit Liriae.

M. Cornelius M. f. Galeria Nigrinus Curiatius Maternus t. 1. 2. *Origine Hispanus videtur propter tribum et locos statuarum.* Consul t. 1. 2 *suffectus a. inc.* Legatus Aug. pro praetore provinciae Moesiae, provinciae Syriae t. 1. 2. *De aetate huius viri non constat. Eum Moesiae praefuisse antiquam imperante Domitiano divideretur in superiorem et inferiorem, nequaquam certum est, nam superioris vel inferioris vocabula in titulis post provinciam divisam positae interdum omittuntur (velut D. 8824 a. 8841). Quod nomina adscivit Curiatii Materni oratoris et poetae aetatis Neronis et Flaviorum (infra n. 1604), coniecerim eum haud multo recentiore tempore floruisse (eadem nomina redeunt in L. Stertinio Quintiliano Acilio Strabone C. Curiatio Materno Clodio Nummo, legato legionis III Augustae a. 116, v. supra A 83). Praeterea et ex brevitate tituli (quem 'litteris saec. III elegantibus' scriptum esse nescio num recte adnotaverit Huebner ad II 6013) et ex nominum ratione videtur colligi posse Nigrinum priore saeculi alterius parte floruisse.* Gr.

- 1408 M. Cornelius Octavianus. *Tituli Bisicensis VIII 12296 = D. 2774 (1) publice ei positus, Sitifenses VIII 8435 = D. 4498 (2). Bull. ant. Fr. 1907, 253 = D. 9006 (3). Vir perfectissimus, praefectus classis praetoriae Misenensis, dux per Africam Numidiam Mauretaniamque t. 1. 3. Titulos 2 et 3 posuit eo tempore quo dux erat per provincias Africanas. . . . Bavaribus . . . rebellibus et in [p]riori praesidatu [e]t post in ducatu t. 3; praeses et procurator igitur fuit Mauretaniae Caesarisensis antequam dux fuit. Patronus municipi Bisicensis t. 1.* St.

- 1409 CORNELIVS OPTAT[VS] vel OPTAT[IANVS], cuius uxor C[l(audia)] Dryantilla Platonis memoratur inter matronas ordinis senatorii, quae ludis saecularibus a. 204 Iunonem reginam invocaverunt VI 32329 + Not. d. sc. 1931, 341 (tab. 10) v. 26. *Dryantilla cum in t. Oenoandensi IGR 3, 500 III v. 3 sq. appelletur ὑπατική (v. supra n. 1091), maritus eius aut fasces gesserit (consul suffectus a. inc.) necesse est aut adlectus sit inter consulares.* Gr.

— CORNELIVS ORESTES (?) v. infra n. 1441.

— SER. CORNELIVS ORFITVS, consul a. 51, v. Ser. Cornelius (Scipio) Salvindienus Orfitus n. 1444.

- 1410 T. CORNELIVS PAETVS, pontifex, curator (scil. ludorum nescio quorum), memoratur in parte aversa tesserae urbanae, in cuius adversa cernitur caput Tiberii et inscriptio Ti. Augustus Rostowzew Tesserar. syll. Suppl. 1, 514 c (imago tab. 1, 13) cf. *Klio Beih.* 3, 49. Gr.

- 1411 . . [CORNELIVS?]S PAL[MA?], XI 2697 a, v. in eo qui sequitur. Gr.

- 1412 A. CORNELIVS PALMA FRONTONIANVS, consul I a. 99, II a. 109, memoratur in titulis ad verbum fere inter se consentientibus, qui pertinent ad aquae-

ductum iussu eius, cum Syriae praeeset, eis Κάναττα perductum IGR 3, 1291 = Ditt. Or. Gr. 618 (1), Syria 11, 275 fig. 1 = SEG 7, 969 (2), Syria l. l. 275 adn. 2 = SEG 7, 979 (3), Rev. bibl. 42, 237. 239 = SEG 7, 1143. 1148 (4. 5) (in aliis exemplis IGR 3, 1289. Syria l. l. 275 sq. = SEG 7, 977. 978 nomen legati periit). Nomen eius in t. simili Soadae rep. IGR 3, 1273 (6) restituit Waddington probabiliter. Ad hunc recte puto rettulit Borghesi 5, 31 t. acephalum VI 1386 cf. p. 3141 = D. 1023 (7), cuius extrema tantummodo pars saec. XVII descripta est (de C. Iulio Quadrato Basso cogitat Weber Abh. Ak. Berl. 1932, 5, 86 sq. minus recte). Ad eundem pertinere videtur fistula Ostiae rep. XV 2166 (8).

In consulatibus: A. Cornelius Palma Frontonianus BGU 7, 1691 v. 14 cf. v. 1 tabella lignea testationem 'professionis liberorum' a. 109 continens; A. Cornelius Palma VI 2186 (a. 99 potius quam a. 109); . . Cornelius Palma Not. d. sc. 1932, 193 tab. 2 v. 5 fasti Ostienses (a. 109); A.(?) Pal. III 7017 (a. 109), ceterum Palma in titulis fastisque. — 'A. K. t. 6; Κορνηλίου Πάλμα t. 1—3 (nomina mutila t. 4. 5); . . Cornelius Palm . . t. 8; Palma apud scriptores. —

In fragmento Volsiniensi XI 2697 a propter litterarum formam aetati Augustorum incipienti vindicato ab editore . . . s A. f. Pom(ptina) Pal . . . quaesitor, trib(unus) p[leb(is)] si recte et nomen gentile Cornelius et cognomen Palma supplevit Bormann, Palma de quo agimus origine fuit Volsiniensis, ex posteris scil. Pal[mae], qui posuit t. supra allatum. — Nescio an hic sit Palma is, quem Cares honorarunt epigrammate statuae eius sine dubio imposito: μνήμονες οἱ Κάρες πολέων εὐεργεσιῶν Παλμᾶν ἰθυδίκην στήσαν ἀγασσάμενοι anthol. Pal. 16, 35 cf. Froehner Philol. Suppl. 5, 70. Quod carmen si recte ad Palmam refertur, hic in Asia munere aliquo functus sit necesse est neque vero proconsul fuisse videtur, quia proconsules Asiae aetatis Traianae cuncti fere noti sunt; fieri potest ut fuerit legatus pro praetore Asiae Domitiano vel Nerva imperante. Consul ordinarius a. 99 cum Q. Sosio Senecione v. supra. Pontifex, patronus scil. A. Corneli Herae, qui nominatur in laterculis pontificum et flaminum a. 101/102 VI 32445. 31034. Post consulatum legatus Aug. pr. pr. Hispaniae citerioris Martial. 12, 9: Palma regit nostros — — Hiberos. Legatus Aug. pr. pr. Syriae t. 1—6. Dio-Xiph. 68, 14, 5, successor ni fallor C. Anti A. Iulii Quadrati cos. II a. 105, qui usque ad a. 104 provinciae prae-fuisse videtur. Arabiam Petraeam domuit et in provinciae formam redegit Dio l. l., cf. t. 1—6 (t. 7 v. 1 fortasse suppleri potest [qua (sc. Arabia) in] potes[tatem Imp. Caes. Nervae Traiani Aug. Germ. Dac. populique Romani redacta]) a. 106 ut videtur (cf. Paribeni Optimus princeps 2, 10. Strack Untersuch. z. röm. Reichsprägung 1, 194 sqq.; Palmam post legationem Syriae legatum Arabiae fuisse, ut statuitur SEG 7, 969 adn., nequaquam probabile est). Ob res in Arabia gestas senatus auctore imp. Traiano

ei ornamenta triumphalia decrevit statuamque in foro Augusti ponendam censuit *t.* 7; Traianus eum summo honore affecit statuamque ei posuit *Dio-Xiph.* 68, 16, 2. Consul II ordinarius a. 109 cum P. Calvisio Tullo Rusone *v. supra* (*iterationis nota adest in fastis Ostiensibus et in fastis scriptis nonnullis Chron. min.* 1, 58. 223, praeterea III 7006 b. 7017. 7023); kal. Mart. ei successit L. Annius Largus *fasti Ostienses*. Potentia, divitiis, gloria praecellens *Dio-Xiph.* 69, 2, 5. *Sub finem principatus Traiani* in suspicionem adfec[ta]tae tyrannidis lapsus *vita Hadr.* 4, 3. Inimicus Hadriani privati *ib.* A. 118 Tarracenis occisus 'senatu iubente, invito Hadriano', ut Hadrianus in vita sua dixit *ib.* 7, 2. 3 *cf.* 4, 3. *Dio-Xiph.* 69, 2, 5. 6; Hadrianus quattuor consularium necem in (Acilii) Attiani praefecti praetorio consilia refundebat *vita Hadr.* 9, 3. — Dominus figlinarum *t.* 8. Gr.

- 1413 CN. CORNELIVS PATERNVS, consul ordinarius a. 233 cum L. Valerio Maximo (II?). *Tria nomina in dipl. mil. Jahresh.* 16 B. 74 = *Ann. ép.* 1914, 259; *ceterum Paternus in titulis fastisque*. — . . . us C. Iulius Aou-rius (*sic*) [Pate]rnus clarissimus vir, consul ordinarius, VII vir epulnum, curator viae Appiae, proconsul pro[vinciae Asiae vel Africae, p]ost excusat(ionem) praefectus urbi VI 31719 *potest esse vel hic vel cos. a. 267 vel cos. a. 269.* Gr.

- 1414 Cornelius Pinus, pictor Romae aetate Vespasiani *Plin. n. h.* 35, 120. St.

- 1415 Cornelius Pla , amicus [C.] Iuli Galeri Aspri *t. Tusculanus XIV* 2510. St.

- 1416 CORNELIVS PLOTIANVS, legatus legionis XI Claudia sub initium principatus Marci et Veri, cum Moesiam inferiorem regebat (M.) Servilius Fabianus (Maximus) *t. Durostori rep. Ann. ép.* 1925, 109. *Pater videtur L. Corneli Felice Plotiani (n. 1359).* Gr.

— CORNELIVS PLOTIANVS *v. supra* L. Cornelius Felix Plotianus *n. 1359.*

— C. IAVOLENVS CALVINVS GEMINIVS CAPITO CORNELIVS POLLIO SQVILLA Q. VVLACIVS SCVPPIDIVS VERVS.

— D. CVTIVS BALBINVS M. CORNELIVS POTITVS L. ATTIVS IVNIANVS ROMVLVS.

- 1417 Cornelius Primus, eliens Vespasiani, Domitianum profugum abdidit *Tac. h.* 3, 74, *cf.* 73 'fide clientium protecti'; *Suet. Dom.* 1, 2. *Dio-Xiph.* 65, 17, 4. St.

- 1418 CORNELIVS PRISCIANVS memoratur in fragmento *fastorum Ostiensium* a. 145 *Calza Not. d. sc.* 1934, 256 *t. VII v. 6 sqq.*: XVII k. Oct. de Cornelio Prisciano in sen[atu indicium pal?]am factum, quod provinciam Hispaniam hostiliter . . . [in]quietaverit ('quietaverit' *suppl. Calza*). *Eiusdem sine dubio memoria extat vita Pii* 7, 4: perit et Priscianus reus affectatae tyrannidis, sed morte voluntaria; de qua coniuratione quaeri

vetuit (imp. Antoninus); cf. *epit. de Caes.* 15, 6. Videtur res novas molitus esse legatus Aug. pr. pr. Hispaniae citerioris consularis. Parentela fortasse coniunctus cum Cutiis Messisque Hispanis (cf. M. Messius Rusticus — — Cutius Romulus Priscianus *cet.* XIV 3516, M. Messius Rusticus — — Romulus Priscianus II 1175, D. Cutius Balbinus M. Cornelius Potitus — — Romulus *infra* n. 1642), origine et ipse Hispanus.
Gr.

- 1419 Cornelius Priscus, maritus Sulpiciae C. f. Platorinae VI 31761 t. sepulchralis uxoris. Aetate Augusti. Fortasse e maioribus eius qui sequitur.
Gr.

- 1420 L.(?) CORNELIVS PRISCVS memoratur in t. Ephesio Ditt. Syll. 2³ 833 (1); ad eundem fortasse pertinent (etsi dubitat Dressel) tegulae urbanae et Ostienses XV 951. 952 (2. 3).

Κορνήλιος Πρεῖσκος t. 1; L. Cornelius Priscus t. 2. 3; Cornelius Priscus *Plin. epist.* 3, 21 in inscriptione; 5, 20, 7. — Ex posteris fortasse eius qui praecedit. Consul suffectus a. inc. initio principatus Traiani, ut apparet ex tempore proconsulatus (v. *infra*). Nescio an pontifex (vel flamen) fuerit a. 101/102, patronus scil. vel L. Corneli Helii vel L. Corneli Blasti, qui nominantur in laterculis kalatorum pontificum et flaminum VI 32445. 31034. Consularis in causa Varenii Rufi sententiam dixit in senatu *Plin. epist.* 5, 20, 7 a. fere 102 ut videtur, cf. quae exposuit v. Premenstein S. Ber. Ak. Münch. 1934, 3, 79 sq. Proconsul Asiae (ὁ κράτιστος ἀνθύπατος) t. 1 a. 120/121, memoratus scil. in epistula Hadriani data d. 27 m. Sept. a. 120. — Plinius ad eum epistulam dedit de morte Martialis 3, 21. — Dominus figlinarum t. 2. 3, si ad hunc pertinent. Ex eadem familia fortasse L. Cornelius Priscus pontifex coloniae Sutrinae XI 3254. L. Cor. Priscus t. Melii IG 12, 3, 1228 fuit tempore multo recentiore.
Gr.

- 1421 CORNELIVS PROCVLVS, legatus Aug. pr. pr. Pannoniae superioris d. 2 m. Iul. a. 133 *dipl. mil.* III p. 1978 (ubi editur [sub] P. Cornelio Proculo perperam, cf. p. 2328⁶⁴). Idem memorari videtur in diplomate admodum mutilo, ubi ex nomine legati extat Proculo III p. 2328⁶⁸. Idem sine dubio Cornelius Proculus, qui commemoratur in t. mutilo nuper in foro Caesaris rep. *Not. d. sc.* 1933, 438, 9 (imago tab. 12), de quo titulo egi supra in Caecilio Serviliano n. 82; v. 3 sq. offertur epistula (minima ex parte servata) di[vi Hadriani Imp. Caes. Traianus Hadrianus] Aug. Cornelio Proculo et Titio Aquili[no] suis salutem (nolim statuere imperatorem, cuius epistulam hic habemus, esse Antoninum Pium, quippe qui appellatus fuerit Aug. Pius). Quonam officio ornati Proculus et Aquilinus (sine dubio L. Epidius Titius Aquilinus cos. a. 125) litteras principis acceperint, parum liquet; forsitan cogitaveris de magisterio sacerdotii alicuius ex amplioribus vel de cura aedium sacrarum et operum locorumque publicorum, etsi curatores hos edendis ludis operam dedisse traditum non

accepimus (aliter nuperrime hunc t. restituit De' Robertis Hist. 9, 250 sqq., qui Proculum et Aquilinum praetores fuisse opinatur). Proculus cum priore loco nominatus sit, fasces ante Aquilinum gesserit necesse est (consul suffectus fortasse a. 124). — Incertum utrum hic an Cn. Arrius Cornelius Proculus cos. a. 145 (qui sequitur) an Q. Cornelius Proculus cos. a. 146 (n. 1423) sit Cornelius Proculus is, cui rescripsit Antoninus Pius Ulpian. dig. 2, 8, 7 pr. Ab hoc fortasse nomina Cornelii Proculi duxit C. Bruttius Praesens cos. a. 153 II a. 180 (supra B 165). — Cor(nelii) Proc(uli) nescio cuius servus X 8059, 377 in signaculo. Gr.

- 1422 CN. ARRIVS CORNELIVS PROCVLVS, consul suffectus a. 145, memoratur in t. Cyanensi IGR 3, 700 (1), in t. mausolei Opramoae Rhodiapolitani ib. 739 VII c. 28. VIII c. 29. 30. IX c. 32. X c. 34 (2). Consulatus eius indicatur in actis Arval. VI 32379 = D. 5038 (3).

In consulatu: Cn. Cornelius Proculus t. 3. — Γναίος Ἀρρίος Κορνήλιος Πρόκλος t. 1; Γναίος Κορ[νή]λ[ιος] Πρόκλος t. 2 IX c. 32 v. 114 sq.; Κορνήλιος Πρόκλος t. 2 reliquis locis. — Legatus Aug. pr. pr. (Lyciae et Pamphyliæ) sub Antonino Pio t. 1. 2 a. 139 et 140: rexit enim provinciam sacerdotibus Lyciae eponymis Iasone Nicostrati filio, quem sacerdotem provinciae fuisse a. 139 apparet ex epistula principis ib. X c. 37, et Polycharmo; sacerdote eponymo Iulio Heliodoro, quem ἀρχιερέα fuisse a. 141 constat (cf. t. 2 X c. 35 collato c. 38), Iulius Aкви . . . legationis munere fungebatur. Epistulae Proculi datae ad commune Lyciorum t. 2 VII c. 28 d. 21 m. Sept. (a. 139), VIII c. 29 . . . Ὀκτωβ(ρίων) anni eiusdem, ad scribam civitatis Myrensiū X c. 34 (a. 140 ut videtur). Num hic fuerit . . . Πρόκλος ὁ σεμνότατος ἡγεμὼν t. Sagalassensis IGR 3, 342, omnino incertum. Consul suffectus cum D. Iunio [Paeto?] a. 145 t. 3 (d. 17—20 m. Mai v. 23 sqq.) cf. Hüttl Antoninus Pius 2, 185 (m. Sept. vel Oct. fasces tenuerunt L. Petronius Sabinus C. Vicrius Rufus III p. 1984 dipl. mil., fragmentum fastorum Ostiensium Not. d. sc. 1934, 256 tab. VII). Dubium videtur, utrum hic an Cornelius Proculus (n. 1421) an Q. Cornelius Proculus (n. 1423) intellegendus sit Cornelius Proculus, cui imp. Antoninus Pius rescripsit Ulpian. dig. 2, 8, 7 pr.; cognominis vir, cui divi fratres rescripserunt (praesidi scil. provinciae), dig. 26, 5, 24; 48, 18, 1, 4, potius fuit Q. Cornelius Proculus cos. a. 146, proconsul Asiae Marco et Vero imperantibus ut videtur (n. 1423). — Necessitudine fortasse coniunctus et cum Cn. Arrio Augure cos. a. 121 (supra A 1092) et cum Cornelii Proculi supra commemoratis. Gr.

— L. FVLVIVS — — BRVTIVS PRAESENS — — CORNELIVS PROCVLVS cet. v. supra C. Bruttius Praesens B 165.

- 1423 Q. CORNELIVS PROCVLVS, plenius L. STERTINIVS QVINTILIANVS ACILIVS STRABO Q. CORNELIVS RVSTICVS APRONIVS SENECIO PROCVLVS, consul suffectus a. 146. Consulatus eius indicatur in fragmento fastorum Ostien-

sium, *Calza Not. d. sc.* 1934, 256 t. VII v. 15 (1); t. sepulchralis VI 1387 cf. 31641 = D. 1089 (2), quem patri posuerunt Corneliae Procula et Placida; eadem Q. Cornelio Senecioni Proculo legato prov. Asiae fratri posuerunt t. VI 1388 = D. 1090 item sepulchralem.

Plena nomina exhibet t. 2; Q. Cornelius Procu. . . t. 1. Nomina L. Stertini Quintiliani Acilii Strabonis traxit a L. Stertino Quintiliano Acilio Strabone C. Curialio Materno Clodio Nummo (supra A 83). Propinquitate coniunctus ut videtur et cum Q. Cornelio Senecione Anniano (n. 1450) et cum Corneliis Proculis supra n. 1421 et 1422. — Consul suffectus extremo anno 146 cum L. Aemilio Longo t. 1. Proconsul provinciae Asiae t. 2. Idem videtur Cornelius Proculus, ad quem (proconsulem scil. Asiae) divi fratres rescripserunt *Ulpian. l. 8 de officio procos. dig.* 48, 18, 1, 4. *Paulus ib.* 26, 5, 24. Ad proconsulatum pervenit ni fallor a. 161 vel a. 162, nam Q. Voconius Saxa Fidus, qui fasces gessit anno eodem atque Proculus hic (fasti Ostienses), Africam rexit a. 162 (VIII 22691). Ex titulis sepulchralibus (v. supra) apparere videtur patrem et filium eodem tempore vita functos esse, patrem cum proconsul Asiae, filium cum eius legatus esset; itaque nescio an iure coniecerit *Waddington Mém. Acad. Inscr.* 26, 1 (1867) 250 peste eos absumptos esse, quae Marco et Vero imperantibus (inde ab a. 163?) magnam imperii partem pervasit (cf. *vita Marci* 13, 5 et multa quidem milia pestilentia consumpsit multosque ex proceribus). — Hunc esse Cornelium Proclum in amphora a. 153 XV 4274 veri parum est simile. Gr.

1424 **Cn. Cornelius Pulcher.** Tituli ei positi Argolicus Troezenae rep. *IG* 4, 795 (1), Corinthii Corinth Gr. *inscr.* 80 (2). 83 (3) (= *IG* 4, 1600. 1601). 81 (4). 82 (5). Ad eundem pertinere videntur fragmenta *ib.* 76. 77; *Lat. inscr.* 71. 72, fortasse etiam Gr. 110 (v. supra n. 1310).

Tria nomina t. 1—5. Cn. f. t. 1; filius Tib. Corneli Pulchri t. 2. 4, (tribu) Fabia t. 1. 2. 4. Epidauri oriundus; avus sine dubio eius Cn. Cornelius Cn. f. Pulcher, aetate Augusti puer quattuor annorum IG 4, 1432 = 4², 653, qui a. 32 vel 33 ludis Caesareis Epidauri vicit IG 4², 101, postea (inter a. 41 et 47) agonothea Isthmiis fuit t. Delphicus Ditt. Syll.³ 802 A = Fouilles de Delphes, Epigraphie 1, 352, 534, cuius familiae insignis Epidauriae stemma proposuerunt Fraenkel IG 4 p. 264, Giamaides Έφ. ἀρχ. 1913, 128, Hiller de Gaertringen IG 4² p. XXV.

Tribunus militum legionis IV Scythicae, procurator (Traiani) Augusti t. 1. 2, Epiri t. 2, Hadriano imperante iuridicus Aegypti et Alexandriae t. 2. — Ἀρχιερεὺς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐλλαδάρχης ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀχαιῶν συ[νε]δρίου διὰ βίου, ἀρχων [τοῦ] Πανελληνίου (conditum circa a. 130—132) καὶ ἱερεὺς Ἀδριανοῦ Πανελληνίου t. 2, στρατηγὸς καὶ γραμματεὺς τῶν Ἀχαιῶν καὶ ἀρχιερεὺς t. 1. Corinthi δυ' ἀνδρῶν ἀντιστράτηγος (στρατηγὸς τῆς πόλεως Κορινθίων πενταετηρικός = II vir quinquennalis t. 2. 4, cf.

quae notat ed.), εὐθηνίας ἐπιμελητής *t. 1*, *cf. Fraenkel ad l. Meritt et West ad Corinth Gr. inser. 76; Lat. inser. 72*, ἀγωνοθέτης Καισαρῶν Νερουανῶν Τραιανῶν Σεβαστῶν Γερμανικῶν Δακῶν καὶ Ἰσθμίων καὶ Καισαρῶν (ἀγωνοθέτης Καισ[α]ρείων, Ἰσθμίων *t. 2. 4*), ἀγωνοθέτης Σεβαστείων καὶ Ἀσκληπείων (*Epidauri*, *cf. West ad Corinth Lat. inser. 71*) *t. 1*.

Dubium non est quin idem sit Cornelius Pulcher cui Plutarchus inscripsit libellum πῶς ἂν τις ἀπ' ἐχθρῶν ὠφέλοιτο *p. 86 B*, *homini ut videtur in re publica versato, eundemque esse coniecerim procuratorem Epiri, quem Epictet. 3, 4, 1 reprehendit nomine non posito.*

Soror Calpurnia Frontina *t. 2. Filius potest fuisse Cn. Cornelius Pulcher* νεώτερος) Ἐπιδαύριος ὁ καὶ Ἀργεῖος *qui vicit Isthmiis Corinth Gr. inser. 15. St.*

1425 L. CORNELIVS PVSIO ANNIVS MESSALLA honoratus ut legatus legionis XVI a M. Vibrio Marcello centurione legionis eiusdem *t. urbano VI 31706 = 37056 (1)*, post consulatum a Cornelia Sabina *t. Tiburtino Not. d. sc. 1914, 101 (2)*; memoratur in *t. sepulchrali servi Eph. ep. 9, 214 (3) Baetico, haud procul a Gadibus reperto; ad eum recte puto rettulit Ritterling frustulum Novaesii repertum Bonn. Jahrb. 125, 183 sq. (4).*

Nomina plena exhibet t. 2; L. Cornelius L. f. Galeria Pusio t. 1; L. Cornelius Pusio t. 3; . . . usion . . (casu abl.) t. 4. — Pusionem oriundum fuisse ex provincia Baetica colligere possis et ex tribu Galeria et ex loco, quo t. 3 repertus est; eum origine Gaditanum fuisse, scil. coniunctum quodammodo cum Corneliis Balbis (v. supra n. 1331) suspicatur Dessau Rev. ét. anc. 4, 1902, 145 sq. (de origine Tiburtina cogitat Cichorius Röm. Stud. 405 minus recte). — L. filius t. 1.

Honores usque ad legationem legionariam recenset t. 1: IIII vir viarum curandarum, tribunus militum legionis XIII geminae (ante a. 61 ut videtur, quo anno legio XIII appellata est Martia victrix), quaestor, tribunus plebis, praetor, legatus Augusti legionis XVI (cf. t. 4). Legioni huic, quae anno c. 70 exauctorata est a Vespasiano, praefuit ni fallimur sub Claudio vel Nerone, etsi imaginem aeneam una cum t. 1 repertam Tiberii temporibus attribuit Bienkowski Röm. Mitt. 7, 196 sq.; cf. Ritterling RE 12, 1762. Reliquorum honorum praetriorum nulla extat memoria. Consul t. 2. Hic sine dubio Pusio, consul (suffectus) cum Pegaso temporibus Vespasiani Gaius 1, 31; 2, 254. Inst. Iust. 2, 23, 5. Proconsul (Africae vel Asiae sine dubio) t. 2. VII vir epulorum t. 2. — Nescio num aliqua necessitudine attigerit Annum Faustum (v. supra A 645). Cornelia Sabina, quae ei posuit t. 2, num parentela ei coniuncta fuerit, parum liquet. — Domum videtur possedissee Romae in Quirinali (cf. Huelsen Rhein. Mus. 49, 386. Jordan-Huelsen Topogr. 1, 3, 460), villam in agro Tiburti cf. t. 2.

1426 CORNELIVS QVADRATVS, nominatur in fistulis aquariis urbanis una cum

Cornelio Frontone (oratore celeberrimo, v. *supra* n. 1364, fratre ut videtur) XV 7438. Fratrem suum *Fronto de nepote amisso ad Antonin.* Aug. p. 235 N. = 2, 230 Haines scripsit imperatoris Pii bonitate summos honores adeptum amicum Marci et Veri esse; fuit igitur consul (suffectus a. inc.) opinor. Memoratur praelerea frater *Fronto ad M. Caes.* 2, 7; 4, 2. 8 p. 32. 61. 71 N. = 1, 144. 78. 184 Haines; ad *Verum imp.* 2, 7 p. 134 N. = 2, 152 Haines. St.

- 1427 CORNELIVS REPENTINVS, gener Didi Iuliani, qui eum imperium adeptus a. 193 praefectum urbi fecit in locum (T. Flavi) Sulpiciani *vita Did. Iul.* 3, 6; 8, 6. Maritus igitur videtur *Didiae Clarae Augustae.* Consul suffectus sine dubio ante a. 193. Idem memoratur nomine non posito *vita Did. Iul.* 2, 4. Potest filius fuisse eius qui sequitur. St.

- 1428 Sex. Cornelius Repentinus. Tituli VI 39449 (1). 1564 = D. 1452 (2). *Fistula plumbea urbana* XV 7439 (3). VI 654 (4).

Sex. Cornelius Repentinus t. 3; Cornelius Repentinus t. 1; Cornelius Re . . . t. 2; Cornelius Repentinus v(ir) c(larissimus) t. 4, quem dedicavit Silvano, ubi sane nomen eius in litura repositum litteris pessimis aevi posterioris inscriptum est; Cornelius Repentinus *Fronto in inscriptione epistulae ad am.* 2, 4 p. 191 N. = 1, 282 Haines; frater *Contucci Fronto eum adloquitur in epistula ipsa.*

Praefectus praetorio t. 1. 3; ab commentariis Corneli Re[pentini pr. pr.] t. 2. Pro fr. in inscriptione epistulae *Front. l. l. viri docti pr. pr. legere voluerunt, recte fortasse.* In (C.) Tat(t)ii Maximi demortui (*inter a. 158 et 161*) locum imperator Pius duos praefectos substituit Fabium Repentinum et Cornelium Victorinum *vita Pii* 8, 8, ubi, id. quod perspexit *Borghesius*, nomina confusa et restituendum esse Cornelium Repentinum et Furium Victorinum iam confirmatur t. 1, unde hos viros a. 163 etiamtum praefectos praetorio fuisse cognovimus. Per concubinam principis ad praefecturam venisse dicebatur *vita Pii* 8, 9. V(ir) c(larissimus) t. 4; c. v. t. 3; ornamentis igitur consularibus donatus est, cf. *vita Pii* 10, 6 et quae exposui *Röm. Ritterstand* 248. 250 sq. Amicus *Frontonis l. l. Pater videtur eius qui praecedit.* St.

- 1429 L. Cornelius Restitutus, praefectus classis Flaviae Pannonicae paulo post a. 200 [P]omponiae Germanillae, coniugi Cl. Claudiani (n. 834), posuit t. *Rusicadensem* VIII 7977 = D. 1146. St.

- 1430 Q. Cornelius Rusticus. Tituli Thibiltani ei positus VIII 5528 (et 18862) (1), sepulchralis 5529 (et 18863) (2). Q. Cornelius Rusticus t. 2; . . . nelius Rusticus t. 1. M. f. t. 1. 2, Quirina t. 1, equo publico exornatus t. 1. 2, magister Q. Geminii Marciani clarissimi viri, a quo honoratus est a. 211/2 t. 1; facundissimus t. 2. Cornelia Rustici Corneli f. Galla VIII 5957 eius fortasse filia; Cornelia C. f. Rustica VIII 5569 parentela sine dubio coniuncta. St.

- L. STERTINIVS QVINTILIANVS ACILIVS STRABO Q. CORNELIVS RVSTICVS APRONIVS SENECIO PROCVLVS *v. supra* Q. Cornelius Proculus *n.* 1423.
- 1431 Cornelius Sabinus, tribunus cohortis praetoriae, a. 41 coniurationis contra Gaium factae particeps *Suet. Cal.* 58, 2. *Dio exc.* 59, 29, 1. 5. 6; 30, 3 (= *Ioann. Antioch. exc. de insid.* 34, p. 77 *De Boor*). *Ios. ant.* 19, 46—49. 52. 110. 261. 267. Etsi Claudius ei impunitatem atque etiam tribunatum concessit, ipse se interfecit *ib.* 273. *Dio* 60, 3, 5. *St.*
- 1432 P. CORNELIVS SAECVLARIS (*tria nomina* XI 5748. 5750, *ceterum* Saecularis), *consul suffectus a. inc.*, praefectus urbi a. 258—260 *chronogr. a.* 354 *Chron. min.* 1, 65, consul II ordinarius a. 260 (*iterationis nota adest* XI 5748 = D. 7220. XI 5750. *Chron. min.* 1, 65; 3, 394. *fragm. Vat.* 19. *cod. Iust.* 4, 10, 2) cum C. Iunio Donato II. *Cognatus fortasse* Corneliae Saloninae Augustae. *Gr.*
- P. LICINIVS CORNELIVS SALONINVS VALERIANVS CAESAR.
- L. OCTAVIVS CORNELIVS SALVIVS IVLIANVS AEMILIANVS *v. infra in Salviis.*
- 1433 L. CORNELIVS SALVIVS TVSCVS, salius Palatinus factus a. 181 VI 1979. *Ex posteris videtur* L. Octavii Cornelii Salvii Iuliani Aemiliani consulis a. 148. *Gr.*
- 1434 Cornelius Saturninus, sculptor Oeensis *Apul. apol.* 61—63. *St.*
— Cornelius Saturninus v(ir) c(larissimus) *traditur* VI 1389 *perperam; intellegendus est* C. Caelius Saturninus *cf.* VI 31642.
- 1435 (CORNELIVS) SCIPIO, adulter Iuliae Augusti filiae punitus a. 752 = 2 a. C. *Vell.* 2, 100, 5. *Filius puto* P. Cornelii Scipionis consulis a. 738 = 16 a. C. (*n.* 1438).—*Sepulcro Scipionum primo p. C. saec. Lentuli utebantur, cf. CIL I² p. 376.* *Gr.*
- 1436 M. Cornelius Scipio (Scepio *tt.*) *nescio quis memoratur in titulis duobus minio pictis* VI 33312 *reptis in monumento sepulcrali, quod ad Augusti aetatem pertinere statuit Huelsen Röm. Mitt.* 8, 145 *sqq.* *Gr.*
- 1437 [P.?] CORNELIVS (SCIPIO?). Corneliam Scriboniae filiam e gente paterna Scipionum fuisse *testatur Propertius* 5, 11, 29 *sq.* 37 *sq.*; patrem eius et P. Cornelii P. f. P. n. Scipionis consulis a. 738 = 16 a. C. (*qui sequitur*) *statuerunt viri docti* . . . Cornelium, consulem per secundum semestrem a. 716 = 38 a. C. cum [L.] Marcio (Philippo) *I² p. 65 fasti Biondiani; cf. Suet. Aug.* 62, 2 (Caesar) mox Scriboniam in matrimonium accepit nuptam ante duobus consularibus, ex altero etiam matrem. *V. supra* Cornelius (Lentulus) Marcell(inus) *n.* 1395.
- Scipio, C. Proculi et Murenarum (A. Terentii Varronis Murenarum consulis a. 23 a. C.) frater (*Porphyr. Hor. c.* 2, 2, 5; Caepionem coniecit *Forcellini*), num tribuendus sit genti Corneliae, non satis constat. *Gr.*
- 1438 P. CORNELIVS SCIPIO, consul a. 16 a. C. Epistula eius ad Thyatirenos data *ex parte extat* *IGR* 4, 1211 (1). Honoratur publice t. *Atticis* *IG* 3,

580 = 2/3², 4120 (2), mutilo 2/3², 4121 (3). Num ei positus sit t. Milesius Milet 1, 9, 161, 333 (4), dubium videtur, monet enim Rehm l. l. litterarum formam aevum nullo superius indicare. Hic fortasse memoratur in t. libertorum servique VI 16203 (5); t. sepulchralis Corneliae Primae nutricis Scipionis VI 16128 prope sepulchrum Scipionum rep. utrum ad hunc vel ad filium eius pertineat an ad unum ex Lentulis Scipionibus (supra n. 1397 sqq.), parum constat. — Nummus Pitanes Mysiae in parte adversa caput Augusti et inscriptionem Σεβαστὸν Πιτανάιοι exhibens, in aversa caput virile (Scipionis ut videtur) cum inscriptione Π. Σκιπίωνα Mionnet 6, 670, 401. Waddington Fast. As. n. 56 = Babelon Coll. Wadd. 991 sq. Museum Berolinense. Museum Vindobonense.

In consulatu: Π. Κορνήλιος Π. υἱ. Π. ἔγγ. Σκιπίων Dio ind. l. 54; P. Cornelius I² p. 65 fasti Biondiani; P. Co ib. p. 64 fasti Colotiani; P. Scipio Dio 54, 19, 1. Cassiodor. Chron. min. 2, 135; P. Scip. XV 4608 in amphora; Scipio fasti scripti (Domitio Scipione et Achenobarbo fasti Hydat. Chron. min. 1, 218 perperam). — Πόπλιος Κορνήλιος Ποπλίου υἱὸς Σκιπίων t. 2; Πόπλιος Κορνήλιος Σ[κιπίων] t. 1; . . . [Κ]ορνήλιος [Σ]κιπίων t. 4, si ad hunc pertinet; (P. Cornelius) Scipio t. 5 (cf. infra). Π. Σκιπίων nummus.

P. f. P. n. Dio ind. l. 54; P. f. t. 2. 3. Parentes eius vulgo statuuntur (P.?) Cornelius (Scipio?), consul suffectus a. 38 a. C. (?), et Scribonia, quae a. 40 Caesari triumviro nupsit; cf. de hac quaestione sane ancipiti supra in Cornelio (Lentulo) Marcell[ino] n. 1395. Si vere fuit filius P. Scipionis cuiusdam et Scriboniae, memoratur nomine non posito ut frater Corneliae in carmine Propertii 5, 11.

Quaestor pro praetore (ταμίς; καὶ ἀντιστράτηγος) (provinciae Achaiae) t. 2. 3. Praetor Prop. 5, 11, 65 'vidimus et fratrem sellam geminasse curulem'. Consul Prop. v. 66 a. 738 = 16 a. C. cum L. Domitio Ahenobarbo v. supra; secundo semestri in eius locum suffectus L. Tarius (Rufus) fasti Biond. et Colot. Proconsul Asiae t. 1. 4 (proconsulatus mentio in titulis excidit); nummus. Hic fortasse memoratur in frustulo Ephesio inedito ab Heberdey rep. (servato in schedis Inst. archaeol. Austr.), quod in hunc modum restituendum videtur: ἐπὶ ἀ[νθυπάτου Ποπλίου Κορνήλιου] Σκειπίωνο[ς, πρεσβευτοῦ δὲ Λ]ευκίου Κουσι[νίου?] (forma quae est Λεύκιος hunc titulum aetate liberae rei publicae vel ineuntis principatus incisum indicat). Provinciae praefuisse videtur intra a. fere 10—3 a. C., quo tempore Augustus proconsulibus Africae et Asiae indulserat, ut nummi capita eorum exhiberent (cf. Mommsen Ges. Schr. 4, 183 sq.; annus 10/9 a. C. occupatus est proconsulatu Paulli Fabii Maximi cos. a. 11, annus 6/5 proconsulatu C. Asinii Galli cos. a. 8⁵). Vel huius vel Lentuli Scipionis cos. a. 24 p. C. accensus P. Cornelius P. l. (G)entius t. Trallianus ineditus (cf. supra n. 1398). — Huius ut opinor filius Scipio,

adulter Iuliae (n. 1435). P. Cornelii (*huius ut videtur*) liberti et Clemens Scipionis servos t. 5. Gr.

- P. CORNELIVS SCIPIO, consul a. 2 p. C., v. P. Cornelius Lentulus Scipio n. 1397.
- P. CORNELIVS SCIPIO, consul a. 24 p. C., v. P. Cornelius Lentulus Scipio n. 1398.
- 1439 P. CORNELIVS SCIPIO, consul a. 56 p. C. *In consulatu*: P. Cornelius Scipio IV 3340 tab. cer. 21 v. 2. X 1574 = D. 226. Phlego mir. FG^rHist 257 F 36, 27; P. Cornelius IV 3340 tab. cer. 19. 21 v. 16. X 1401 = D. 6043; P. Corn. XI 4123 = D. 5446; . . Corn. Sc[i]p. XIII 6820 = D. 2491; P. Scipio Tac. a. 13, 25; . . . one IV 3340 tab. cer. 23; Scipio *fasti scripti*.
Filius ut opinor P. Cornelii Lentuli Scipionis consulis a. 24 (n. 1398); cf. *stemma Lentulorum* supra ad p. 329. Num Lentuli quoque cognomine usus sit, parum constat. Hic, non pater eius, videtur Scipio Cornelius, qui (d. 23 m. Ian.) a. 52 in senatu censuit Pallanti grates publice agendas Tac. a. 12, 53 (cf. supra A 858). Consul a. 56 cum Q. Volusio Saturnino v. supra, in kal. Iul. ut videtur (d. 24 m. Iun. tab. cer. 21); ab his consulibus d. 2 m. Mart. factum s. c. Volusianum X 1401 = Bruns-Gradenwitz Font. iur. Rom.⁷ 54. Gr.
- 1440 P. CORNELIVS SCIPIO ASIATICVS, *filius puto* P. Lentuli Scipionis consulis a. 24 et Poppaeae Sabinae, natus n̄ fallor eo tempore, quo pater eius Asiam rexit (v. supra n. 1398). Consul (suffectus) m. Oct. usque ad finem anni 68 cum C. Bellico Natale (v. supra B 101). Plena nomina exhibent tituli VI 471 (= D. 238). 33743 (= D. 239). III p. 1958 dipl. mil., P. Cornelius Scipio III p. 847 sq. = D. 1988 dipl. mil., *utrumque ex eodem aere descriptum*; us VI 30469. — Alieni a Scipionibus nobilibus Publii Cornelii Scipiones Brixianenses V 4462. Originem duxerunt vel potius ducere finxerunt a Scipionibus imp. Gordianus (vita Gord. 9, 4), Oscia Modesta Cornelia Patruina Publana (IG 14, 1960 cf. supra A 1095), homines nobiles aetatis labentis. — Cf. n. 701. Gr.
- 1441 P. (CORNELIVS) SCIPIO ORESTINVS. (P. Scipio Orestinus in uno latere, P. Scipio in altero latere alterius ex terminis; idem videtur fuisse in altero termino) termini duo Telesini ('litteris optimis') IX 2219 = D. 5987. Praedia possedit in agro Telesino. Pater vel frater ut videtur Corneliae (Liviae?) Orestinae (sive Orestillae), C. Calpurnii Pisonis et postea imperatoris Gaii uxoris (v. infra n. 1492; nullius momenti videtur esse quod haec Κορηλίου Ὀρέστου θυγάτηρ dicitur ap. Ioann. Antioch. exc. de virt. et vit. 1, 179, 23 B.-W.); filius fortasse P. Lentuli Scipionis cos. a. 2 (n. 1397); cf. *stemma Lentulorum* supra ad p. 329. Gr.
- 1442 . . CORNELIVS SCIPIO ORFITVS salius Palatinus cooptatus a. 189 VI 1980;

in eius locum alius cooptatus *a. inc. (paulo post a. 190) ib. 1981* (Corneli Scipio . . .). *Filius puto* Ser. Scipionis Orfiti consulis *a. 178 (n. 1448)*.

Gr.

- 1443 L. CORNELIVS SCIPIO ORFITVS dicavit Iovi o. m. Soli Sarapidi *t. VI 402 cf. 30755, p. 3756 = D. 4396 (imago Strong Roman sculpture tab. 97) (1), Matri deum magnae Idaeae et Attidi VI 505 cf. 30781 = D. 4143 (2), VI 506 cf. 30782 = D. 4144 (3).*

Nomina plena exhibent t. 2. 3; Scipio Orfitus t. 1. — Oriundus sine dubio ex gente Serviorum Corneliorum Scipionum Salvidienorum Orfitorum (n. 1444 sqq.). Vir clarissimus; augur t. 1—3. D. 26 m. Febr. a. 295 taurobolium sive criobolium fecit t. 2 cf. t. 3. Tituli videntur protississe in hortis eius ad viam Appiam sitis (cf. Huelsen ad VI 30782). — Nescio an ex posteris huius fuerit Scipio vir clarissimus, aequalis Symmachi (Symm. epist. 5, 64; 7, 128).

Gr.

- 1444 SER. CORNELIVS (SCIPIO) SALVIDIENVS ORFITVS, consul *a. 51. In consulu:* Ser. Cornelius Orfitus *VI 353 cf. 30747 (= D. 4375). 1984 (= D. 5025);* Ser. Cornelius Orphitus *I² p. 247 = X 6638 fasti Antiates;* Ser. Cornel. *II 4095;* Servius Cornelius Orfitus *Tac. a. 12, 41 (cf. Cod. gr. et lat. fotogr. depicti 7, 2 fol. 11'); Cornelius Orfitus Plin. n. h. 2, 99; ceterum Orfitus fasti scripti. — Cornelius Orfitus Tac. a. 16, 12; Salvidienus Orfitus Suet. Nero 37, 1; Orfitus Tac. h. 4, 42. — Vix dubium videtur, quin huic posterisque eius, qui per tria saecula inter nobilissimas gentes floruerunt, nomina plena fuerint* Ser. Cornelius Scipio Salvidienus Orfitus (Lucii quoque praenomen invenitur in consule *a. 149 infra n. 1447 IG 12, 3, 325; L. Cornelius Scipio Orfitus dici voluit is qui floruit temporibus Diocletiani, v. n. 1443).*

*Scipiones Salvidieni Orfiti videntur originem duxisse a Scipione Salvittone aequali Caesaris dictatoris (de hoc homine v. Münzer RE 4, 1505, 357); cf. Plin. n. h. 35, 8: (Messala senex) cum Scipionis Pomponiani transisset atrium vidissetque adoptione testamentaria Salvittones — hoc enim fuerat cognomen — Africanorum dedecori inrepentes Scipionum nomini. Nescio autem an erraverit idem scriptor cum scribit ib. 7, 54 eiusdem familiae Scipioni — nomen Salvitto mimus dedit (paulo aliter Suet. Caes. 59); veri enim similis mihi videtur 'Salvitto' formam brevioris nominis gentilicii 'Salvidienus' esse, Salvidienum igitur Orfitum aliquem adoptione transisse in domum Scipionum. Scipionem Pomponianum patrem adoptivum 'Salvittionis' putaverim (aliter iudicat Münzer l. l.). Cf. praeterea verba Porcii Latronis supra n. 1395 allata. Pater Orfiti consulis *a. 51 potest fuisse Orfitus clarissimus civis, maritus tertius Vistiliae, quae ex eo mater facta est Plin. n. h. 7, 39 (cf. Cichorius Röm. Stud. 429 sq.).**

Consul *a. 51 cum imp. Claudio cos. V v. supra ([II] X vel V idus Febr.*

II 4095); in locum Orfiti suffectus est L. Calventius Vetus Carminius (v. supra n. 428). A. 65 sententiam dixit in senatu Tac. a. 16, 12. A Nerone occisus (a. 66 ut videtur), quod tabernas tres de domo sua circa forum civitatibus ad stationem locasset Suet. Nero 37, 1. Dio 62, 27, 1, ubi nomen eius non enuntiatur; Aquilium Regulum subversa Crassorum et Orfiti domus in summum odium extulerat Tac. h. 4, 42 ('ingenium — — caede nobili inbuisti, cum — — raptis consularibus spoliis — — inlustres senes — — prosterneret' ib. in oratione Curtii Montani).

Huius filius videtur is qui sequitur. — Vel huius vel unius ex posteris libertus S[e]r. Cornelius Orfiti lib. Restitutus IX 6116 t. rep. in agro Brundisino. Ex hoc t. et ex t. IX 663 Ausculano apparet Scipiones Orfitos praedia habuisse in Samnio et in Apulia; de hortis, quos videntur possedisse ad viam Appiam, v. n. 1443 (cf. etiam VI 31007 adn.). Gr.

- 1445 (SER. CORNELIVS SCIPIO) SALVIDIENVS ORFITVS (Salvidienus Orfitus Suet. *Ορφίτος Philostr.; de nominibus eius v. n. 1444), filius probabiliter eius qui praecedit. Consularis Suet. Dom. 10, 2; consul igitur suffectus a. inc. aetatis Flaviorum. Coniurationis insimulatus a. fere 93 (cf. Stein RE 4, 135) a Domitiano in insulam relegatus est Philostr. vita Apollon. 7, 8. 33 p. 132. 146 K.; 8, 7 p. 160 K.; quasi molitor rerum novarum in exilio occisus Suet. l. l. Amicus Nervae, qui postea imperavit, et Apollonii Tyanei Philostr. ll. ll. Dives id. 7, 33. — Pater ut opinor eius qui sequitur. Gr.

- 1446 SER. (CORNELIVS) SCIPIO SALVIDIENVS ORFITVS, consul a. 110. In consulatu: Ser. Scipio Salvidienus Orfitus III p. 868 = D. 2004 dipl. mil.; Ser. Salvidienus Orfitus VI 10243; Ser. Scipio Orfitus Not. d. sc. 1933, 193 (tab. 2) v. 18 fasti Ostienses; ceterum Orfitus in titulis fastisque. — Idem intelligendus Orfitus vita Pii 8, 6.

Filius videtur eius qui praecedit. Consul a. 110 cum M. Peducaeo Priscino v. supra (d. 17 m. Febr. dipl. mil.); kal. April. ut videtur ordinariis suffecti sunt (C.) Avidius Nigrinus et Ti. Iulius Aquila (Polemaeanus) fasti Ostienses. Praefectus urbi vita Pii 8, 6, cui imp. Antoninus Pius successorem dedit, sed petenti ib., successor ni fallor L. Catilii Severi (supra n. 558), antecessor Sex. Erucii Clari, praefecti urbi usque ad a. 146 Not. d. sc. 1934, 256 tab. 7. — Pater sine dubio eius qui sequitur. Gr.

- 1447 SER. CORNELIVS SCIPIO L.(?) SALVIDIENVS ORFITVS, consul a. 149, commemoratur in titulis positus cum esset proconsul Africae VIII 24 cf. 10999 (1) Oeensi Tripolitano, Cagnat-Merlin Inscr. d'Afr. 80 (2) rep. loco qui hodie dicitur Kairuan; filiae huius positus videtur t. mutilus Ausculanus IX 663 (3).

In consulatu: Λ. Σέργιος (sic) Σκεπίων *Ορφίτος IG 12, 3, 325 = Ditt. Syll.³ 852; Σαβιδηνός Σκιπίων *Ορφίτος IGR 3, 705; ΟΣ ΣΚΕΠΙΩΝ *Ορ IGR 3, 1275; Ser. Scipio Orfitus VI 327 = D. 3446; Scipio

Orphitus VI 644 = D. 3537; Scipio Orfitus liber colon. Schr. d. röm. Feldm. 1 p. 244. 253 = p. 132. 80 Pais (pro Scipione in codd. est priore vel seniore); ceterum Orfitus in titulis fastisque. — Ser. Co[rneliu]s Orfitus t. 1; Ser. Cornelius S[cipio] Salvidienus Orfitus t. 2; Ser. Cor. Scip. Orfi[t]us t. 3; Scipio Orfitus vel Orfitus vel Scipio Apul. flor. 3, 17. Duo-bus praenominibus si vere usus est, nomina plena ei fortasse fuerunt Ser. Cornelius Scipio L. Salvidienus Orfitus.

Filius sine dubio Ser. Scipionis Orfiti consulis a. 110 (n. 1446). Nescio an hic sit Σέρπιος Κορνέλιος, quem imp. Hadrianus cum Salvio Iuliano (cos. a. 148) edictum componere iussit ecloga legum Ius gr. rom. ed. Zachariae 2 p. 280 cf. Cuq Mém. Acad. inscr. 9 (1884) 330 sq. (hoc loco nomina L. Octavii Corneli (P.) Salvii Iuliani Aemiliani plena sed corrupta latere veri simile mihi non videtur; aliter iudicant Krüger Gesch. Q. r. R.² 94, 8. Kipp⁴ 55 sq., 24). Consul t. 3 ordinarius a. 149 cum Q. Pompeio Sosio Prisco v. supra. Proconsul Africae t. 1. 2. Apul. flor. 3, 17 a. 163/164, cum in t. 1 Marcus Armeniaci cognomine careat, Verus eodem ornatus sit (in t. 2 nomina Augustorum perierunt). In eius laudem dixit Apuleius orationem, cuius pars superest flor. 3, 17; idem carmen 'de virtutibus Orfiti' composuit ib.

Ad hunc liberosque eius videtur pertinere t. 3: Ser. Cor. Scip. Orfi[t]i cos. [fi]liae N I (sic traditur haud recte) [Ser. Cor. Scipionis] Orfiti cos. (a. 178 ut videtur, cf. n. 1448) sorori L. Lucilii Pansa Priscilianus [feminae?] (an patronae?, de supplemento uxori cogitare nolim) sanctissim[a]e fecit (cf. Keil Forsch. Ephes. 3, 139). Filiam hanc non diversam esse a Corn(elia) L. f. Marullina clarissima femina tituli item Ausculani IX 662 censuit Mommsen nescio an recte (in hoc t. Corn. L. f. male lectum esse pro Cornel. coniecit Klebs PIR¹ C 1219); necessitudinem aliquam intercessisse inter Scipiones Orfitos et L. Cossonium Eg-gium Marullum consulem a. 184 indicant etiam nomina C. Passieni Cossonii Scipionis Orfiti IX 211 = D. 1199; Vettius quoque Scipio Orfitus clarissimus vir VI 2010 (aetate Commodi) parentela nescio qua coniunctus videtur cum Corneliis Scipionibus Orfitis. Gr.

- 1448 SER. (CORNELIVS) SCIPIO (SALVIDIENVS) ORFITVS, consul a. 178 ut videtur, commemoratur ni fallor in t. mutilo Ausculano IX 663 sorori posito. In consulatu: Ser. Scipio Orfitus III p. 1993 et 2328⁶⁴ dipl. mil., ceterum Orfitus in titulis, fontibus iuris, fastis (Orfito III vel IV consulum laterculi nonnulli perperam).

Filius eius sine dubio qui praecedit, frater feminae alicuius, cuius nomen perit t. Ausculanus (v. n. 1447). Consul ib. Hic, non Ser. Calpurnius Scipio Orfitus (supra n. 317) videtur is, qui consul processit a. 178 cum D. Velio Rufo Iuliano (d. 23 m. Mart. dipl. mil.). Ab his consulibus factum est senatus consultum Orfitianum Bruns-Gradenwitz

*Font. iur. Rom.*⁷ 64. — *Hunc esse Orfitum, qui commemoratur inter adulteros Faustinae minoris (vita Marci 29, 1), suspicatus est Borghesi 3, 51 nescio an recte. Neque magis constat eundem intelligendum esse Orfitum Galen. 13, 1029 K.*

Huius filius sine dubio Cornelius Scipio Orfitus cooptatus a. 189 inter salios Palatinos (n. 1442); ipse igitur uxorque eius hoc anno in vivis fuerint necesse est. Arta necessitudine haud dubie coniunctus fuit cum Ser. Calpurnio Scipione Orfito (consule a. 172 ut videtur), quae qualis fuerit, in stemmate iuxta proposito ostendere temptavi. — Ad unum vel ex Corneliis vel ex Calpurniis Scipionibus Orfitis spectare videtur t. VI 3714 = 31007, quem posuit Crescentian(us) actor Orfiti clarissimi pueri. Liberta eiusdem domus sine dubio Salvidena Ser. l. Corinthia XIV 2369 t. in agro Albano positus a Calpurnia aliqua. Gr.

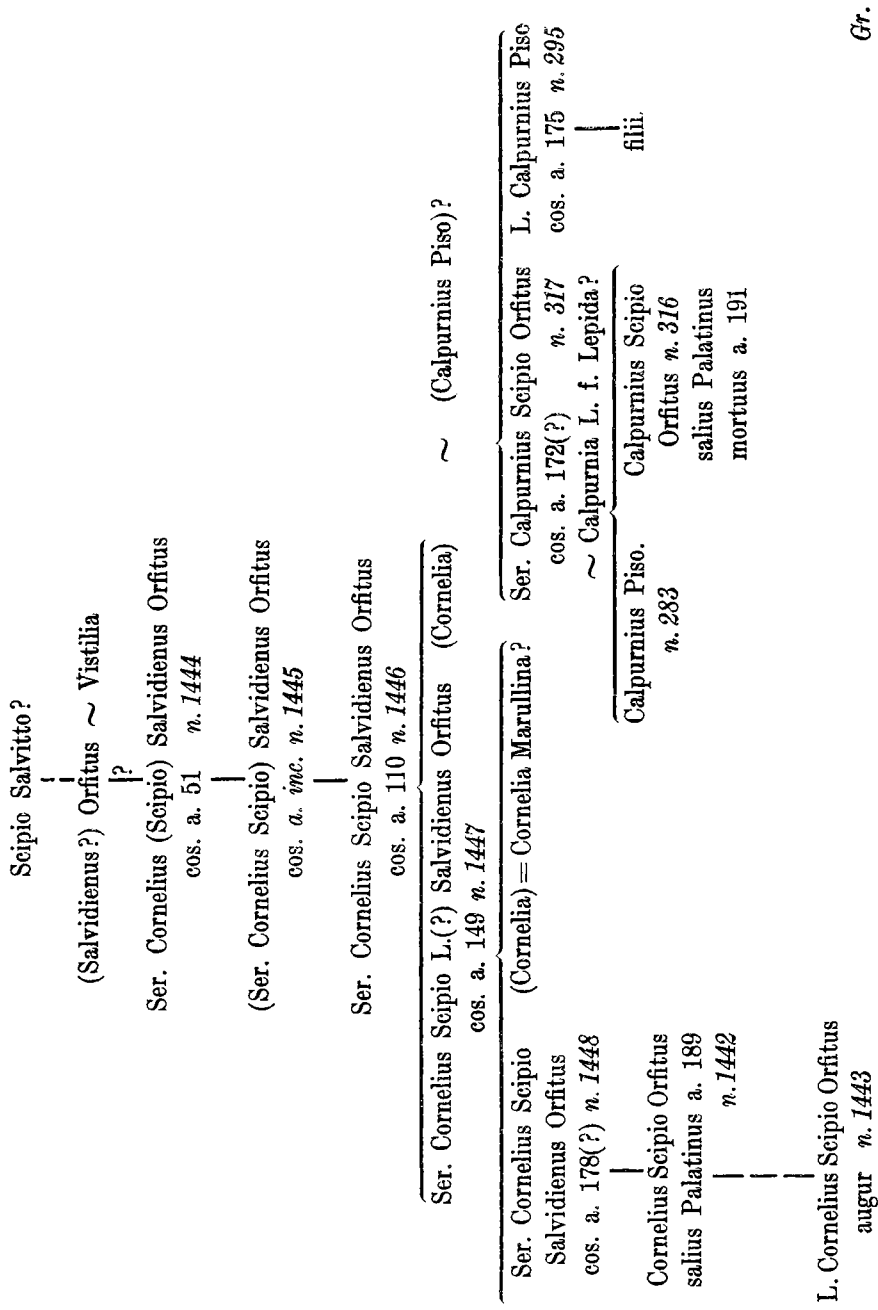
- 1449 Cornelius Senecio, eques Romanus splendidus et dives, ex tenui principio se ipse promovit, amicus Senecae, qui de eius morte subita refert *epist. 101, 1—4.* St.

- 1450 Q. CORNELIVS SENECIO ANNIANVS honoratus t. *Carteiensi II 1929, qui cursum honorum eius exhibet. Patris praenomen periit; tribu Galeria t.; oriundus videtur ex Hispania Baetica. Quaestor urbanus, tribunus plebis, praetor, curator viae Latinae, legatus legionis VII geminae felicis, curator viae Appiae, proconsul Ponti et Bithyniae (ante a. 165 p. C.), consul (suffectus) t. Idem fortasse Q. Co. . . . , consul suffectus tertio nundino a. 116 cum D. Terentio Gentiano v. supra n. 1210. Sacerdos Herculis scil. Gaditani, ut iure statuit Huebner II 1929 adn. — Cornelii Senecionis nomina recurrunt in nomenclatura L. Stertini Quintiliani Acilii Strabonis Q. Cornelii Rustici Apronii Senecionis Proculi cos. a. 146 (n. 1424) filiique eius (n. 1451).* Gr.

- 1451 Q. CORNELIVS SENECIO PROCVLVS, praetoricus legatus provinciae Asiae VI 1388 = D. 1090 t. *sepulchralis positus fratri a Corneliis Procula et Placida; filius ergo L. Stertini Quintiliani Acilii Strabonis Q. Cornelii Rustici Apronii Senecionis Proculi cos. a. 146 (n. 1424), in quo vide.* Gr.

- 1451a Cornelius Senex, qui nominatur inter legatarios honestiores in testamento *Dasumii VI 10229 v. 28.* St.

- 1452 Cornelius Severus, cuius versus de morte Ciceronis servavit *Sen. suas. 6, 26, cf. 27, alios, quos arguebat Porcellus ib. 2, 12. 13. Cornelius Severus, etiamsi versificator quam poeta melior, si tamen ad exemplar primi libri bellum Siculum perscripsisset, vindicaret sibi iure secundum locum (sc. post Vergilium inter poetas Romanorum epicis) Quintil. 10, 1, 89. In hoc opere fortasse Aetnam descripsit Sen. epist. 79, 5. Versum e libro primo rerum Romanarum affert Prob. GL 4, 208. Cornelius Severus in VIII de statu suo Priscian. GL 4, 546 sq., cf. Diomedes ib. 1, 375.*

Idem procul dubio Severus, cui mittit Ovidius ex *P.* 4, 2; vates maximus regum *ib.* 4, 2, 1; qui dedit Latio carmen regale *ib.* 4, 16, 9. (*Vix idem* Severus *ib.* 1, 8, 2). *Fragmenta collegit Morel FPL p. 116—119. Cf. Skutsch RE 4, 1509 sq. Schanz-Hosius 2^a, 268 sq. Teuffel 2⁷ § 252, 5.* St.

— CORNELIUS SEVERVS v. Cn. Pinarius Cornelius Severus n. 1453.

— M.' ACILIUS GLABRIO CN. CORNELIUS SEVERVS.

- 1453 CN. PINARIUS CORNELIUS SEVERVS, consul suffectus a. 112, honoratur *t. Tiburtino XIV 3604 = D. 1043 (1) hodie dimidiato; ad eundem pertinere videtur fragmentum acephalum item Tiburtinum XIV 4246 (2). Consulatus eius indicatur in fastis Ostiensibus Not. d. sc. 1932, 193 (tab. 2) v. 30 (3). Uxor eius ut opinor memoratur in t. mutilo in Galatia rep. Journ. Rom. St. 16, 203, melius Klio 24, 59 (4). Ad eundem rettulerim tegulas urbanas Ostiensesque XV 954. XIV p. 755. Not. d. sc. 1934, 229 (5).*

Plena nomina in titulis non leguntur, sed summa cum probabilitate colliguntur et collatis inter se titulis et ratione habita nominum Cn. Pinarii Cornelii Clementis (patris huius) et M.' Acilii Glabronis Cn. Cornelii Severi. Cn. Pinarius Cn. f. Severus t. 1; Cornelius Severus t. 4; nelius Severus t. 3; Cor. Seve. vel Cor. Sever. t. 5.

Cn. f. t. 1; *filius sine dubio* Cn. Pinarii L. f. Papiria Cornelii Clementis viri consularis et triumphalis (*supra n. 1341*). *Patricius ut apparet ex sacerdotiis honoribusque eius. Honorum pars servatur in t. 1 cf. t. 2. [Quaestor candidatus] Imp. Caes. Nervae Traiani Aug. t. 1 cf. t. 2. Praetor t. 2 (in t. 1 perit). Consul t. 1 suffectus a. 112 (tertio nundino) cum Q. Valerio Vegeto t. 3. Salius Collinus factus ante quaesturam, augur, rex sa[crorum] t. 1 cf. t. 2: [au]gur, r[ex] sa[crorum].*

Sergia L. [f.] Paullina uxor eius t. 4; *eadem ni fallor memoratur in titulis libertorum servorumque VI 9148. 9149. 9505. 10260—10264, item fortasse ut domina figlinarum a. 134 XV 516. Cornelia Manli . . . , quae Severo posuit t. 1, num cognatione cum hoc coniuncta fuerit, non satis constat (virginem Vestalem Tiburtinam eam fuisse suspicatur Dessau XIV 4246 adn.). — Ab hoc partem nominum traxit M'. Acilius Glabrio Cn. Cornelius Severus cos. a. 152 (supra A 73). — Libertus huius Cn. Corn . . . e . . . inus decurialis viator t. 4. Pr(aedia) Cor. Sever(i) t. 5.* Gr.

- 1454 CORNELIUS SISENNA (Κορνηλίου τε Σισεντίου *Dionis codd.*, Κορνηλίου τινός *Xiph.*), *ex posteris sine dubio* L. Cornelii Sisennae rerum scriptoris. In senatu a. 13 a. C. de vita uxoris obiurgatus se suadente Augusto eam in matrimonium duxisse dixit *Dio 54, 27, 4. Diversus puto* Sisenna triumvir monetalis (*n. 1456*), *quippe qui officio triumviri vix ante a. 13 a. C. functus sit. Sisenna proconsul Siciliae (n. 1455) utrum hic fuerit*

an triumvir ille monetalis, diiudicari nequit. Certe veri non est simile virum, qui principem graviter laeserat, postea ad honores pervenisse. — Vix ad hanc domum senatoriam pertinet Sisenna grammaticus (cf. Kroll RE S. 5, 59, 371 a). Gr.

- 1455 (CORNELIVS) SISENNA, proconsul Siciliae ut videtur imperante Augusto, nominatur in nummis aeneis, qui in parte aversa exhibent inscriptionem Sisenna pr. cos. L. Staius Flaccus P. Cotta Bal. II vir (vel similiter) Borghesi 2, 323 sqq. Scott Num. Chronicle 13 (1851) 123, 1. Holm Gesch. Siz. 3, 730, 761 b. Museum Berol. (cf. Klebs PIR¹ C 1190). — Huius fortasse filia nupsisse videtur T. Statilio Tauro, ut apparet ex nominibus Sisen-nae Statilii Tauri consulis a. 16 p. C., filii scil. Tauri ex Cornelia Sisen-nae filia (cf. Dessau PIR¹ S 613); v. infra n. 1477. Cf. praeterea n. 1454. 1456. Gr.

- 1456 (CORNELIVS) SISENNA, III vir aere argento auro flando feriundo, nominatur una cum (L.) Apronio (supra A 970), (Sulpicio) Galo, (Valerio) Messalla (quem diversum esse a Voluso Valerio Messalla cos. a. 5 recte monet Willers) in nummis aeneis cisis sub Augusto Babelon Monn. rép. 1, 432 sq., 82—87. Grueber Coins 2, 112 sq., 4713—4734 = Mattingly Br. Mus. 1, 46 sqq., 243—264. Willers Kupferpräg. 148 sq., 188—209. Apronius cum probabiliter idem sit atque is qui fasces gessit a. 8 p. C., vigintiviratu paulo plus decennio ante, i. e. intra annos fere 9—4 a. C., functus videtur esse (anno c. 9 a. C. collegium hoc monetarium vindicavit Willers, anno 5 a. C. Mattingly p. XCVIII). Cf. praeterea n. 1454. 1455. Gr.

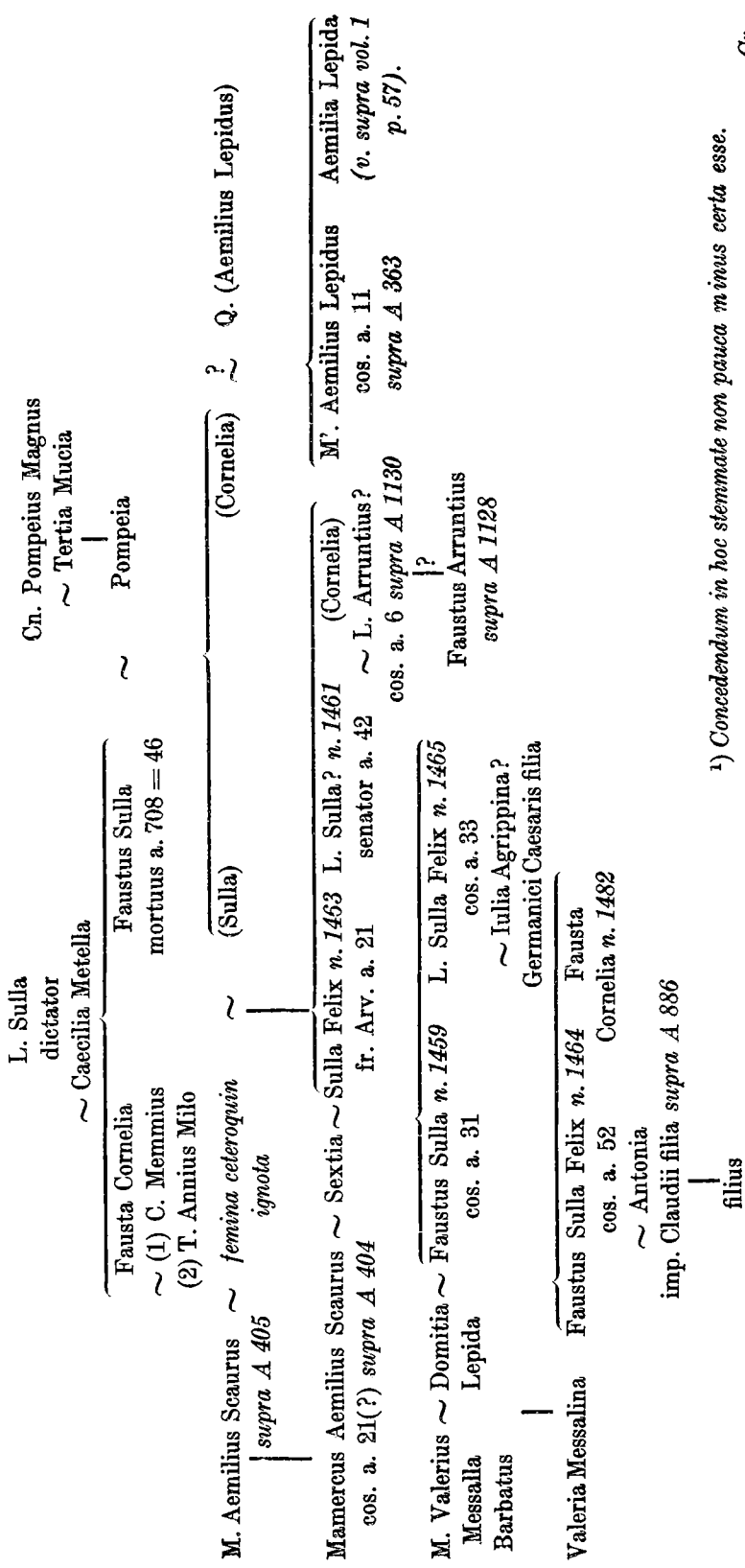
- 1457 (L. CORNELIVS) SISENNA, patronus liberti cuiusdam VI 1900. Nescio quis ex Sisennis aetatis Augusti. Gr.

- 1458 CORNELIVS SVLLA fuit inter eos, quos prodigos et ob flagitia egentes Tiberius a. 17 movit senatu aut sponte cedere passus est Tac. a. 2, 48. Filius fortasse L. Sullae consulis a. 5 a. C. (n. 1460). Gr.

- 1459 FAVSTVS CORNELIVS SVLLA, consul suffectus a. 31 p. C. In consulatu: Faustus Cornelius Sulla X 1233 = D. 6124 fasti Nolani; nomina plus minus integra XIV 4533 fasti Ostienses. I² p. 240 = VI 2298 fasti Valenses. XIV 2466; Faustus Sulla I² p. 71 fasti Arv.; Sulla dig. 48, 2, 12 pr.

Filius fortasse (Cornelii Sullae) Felicis n. 1463 natu maior. Consul suffectus a. 31 p. C.: d. 9 m. Mai cum Sex. Teidio Valerio Catullo, kal. Iul. in kal. Oct. cum L. Fulcinio Trione (Sulla et Trione consulibus dig. l. l.) v. supra. Ab hoc videtur manumissa Cornelia Fausti liberta Urbana nutrix Fausta[e], filiae scil. Fausti huius VI 16470. Filius ni fallor eius Faustus Cornelius Sulla Felix cos. a. 52 (n. 1464), qui cum dicatur frater (Valeriae) Messalinae imp. Claudii uxoris (Zon. 11, 9), pater eius Domitiam Lepidam, Messalinae matrem, in matrimonium duxerit necesse est. Cf. stemma iuxta propositum. Gr.

Stemma posterorum Sullae dictatoris. ¹⁾

¹⁾ Concedendum in hoc stemmate non pauca minus certa esse.

- 1460 L. CORNELIVS SVLLA, consul a. 5 a. C., honoratur a clientibus *t. urbano* VI 1390 = D. 920. — *In consulatu*: L. Cornelius Sulla IX 4644 = D. 3857. X 2381 = D. 7842; L. I² p. 69 *fasti Lucerini*; L. Sulla *Plin. n. h.* 7, 60; L. Sylla *Cassiodor. Chron. min.* 2, 135; *ceterum Sulla vel Sylla fasti scripti*. — L. Cornelius P. f. Sulla *titulus*.

Filius videtur (P.) Sullae, quem commemorat Cicero ad Q. fr. 3, 3, 2 a. 54 a. C. (*cf. Münzer RE* 4, 1521, 387), *nepos P. Sullae consulis designati a. 66 a. C. (Münzer 1518 sq.)*. — *Praetor titulus*. Consul *tit.* a. 749 = 5 a. C. cum Augusto cos. XII v. *supra* (d. 4 m. Ian. X 2381, d. 11 m. April. *Plin. l. l.*); in locum eorum suffecti L. Vinicius, Sex. Pompeius I² p. 69. *Septemvir epulonum tit.* — *Pater fortasse Sullae senatu moti a. 17 p. C. (n. 1458)*. Gr.

- 1461 L. (CORNELIVS) SVLLA, senator grandaevus sub initium principatus Claudii Dio 60, 12, 3. *Vix idem atque L. Sulla cos. a. 5 a. C. (qui praecedat), potius frater Sullae Felicis fratris Arvalis a. 21 p. C. (n. 1463) aliunde ignotus*. Gr.

- 1462 L. (CORNELIVS) SVLLA, nobilis iuvenis, de quo Domitius Corbulo a. 21 questus est apud senatum, quod sibi loco non decessisset; Sullae patrocinati sunt Mamercus Aemilius Scaurus, patruus simul ac vitricus Sullae (*supra A 404*), et L. Arruntius (*supra A 1130*) alique Sullae propinqui Tac. a. 3, 31. *Eundem putaverim L. Sullam Felicem consulem a. 33 (n. 1465), in quo vide*. Gr.

- 1463 (CORNELIVS) [SVLLA] FELIX, frater Arvalis a. 21 p. C. ut videtur (*cf. supra A 404*) VI 2023 b *cf. 32339 acta Arv. Ex cognomine apparet eum originem repetivisse a Fausto Sulla dictatoris filio (cf. Tac. a. 14, 57 'nomen dictatorum')*. *Pater fortasse Fausti Sullae consulis a. 31 (n. 1459) et L. Sullae Felicis consulis a. 33 (n. 1465); hic si idem fuit atque L. Sulla n. 1462, cuius 'patruus simul ac vitricus' dicitur Mamercus Aemilius Scaurus (Tac. a. 3, 31), necesse est Sulla Felix is de quo agimus privignus fuerit M. Aemilii Scauri (supra A 405) et uxor ipsius (Sextia?) iteratas nuptias fecerit cum Mamercus Scauro (v. supra A 404). Feminam ex progenie Sullae dictatoris nescio an in matrimonium duxerit L. Arruntius cos. a. 6 (supra A 1130), cum hic propinquus L. Sullae dicatur a Tacito l. l.; adde quod Faustum quendam Arruntium notum habemus (supra A 1128). Cf. stemma iuxta propositum*. Gr.

- 1464 FAVSTVS CORNELIVS SVLLA FELIX, consul a. 52, memoratur in actis Arvalium VI 2037 = 32352 (1), ib. 2039 (2), 2040 = 32353 (3). *De titulo Antiochensi Pisidiae Transact. Amer. Philol. Assoc.* 57, 225 v. L. Cornelius Sulla Felix (*qui sequitur*).

In consulatu: Faustus Cornelius Sulla Felix III p. 844 = D. 1986 *dipi. mil.*; Faustus Cornelius IV 5512 *in amphora*; . . . Cornelius Sulla ib. 3340 *tab. cer.* 4; . . C[ornelius] *tab. cer.* 3 (*nisi cos. a. 33 significatur*).

Faustus Sulla *Tac. a. 12, 52*; Sulla *Frontin. aq. 13*; Sulla *fasti scripti* (Silvanus vel Silanus *consulum laterculi plerique*). — Faustus Cornelius Sulla Felix *t. 1, 2*; . . . nelius Sulla *t. 3 v. 17*; Cornelius Faustus Sulla *Zon. 11, 9 p. 30 Dind.*; Cornelius Sulla *Tac. 13, 23, 47*. Νέος Ἑλληνο-
μνήμων *1, 152 (cf. infra)*; Faustus Sulla *Suet. Claud. 27, 2*; Sulla *Tac. 14, 57, 59. Octavia v. 438 b. 465*.

Filius Fausti Cornelii Sullae consulis a. 31 (*n. 1459*) *ut videtur*. Nobilissimus iuvenis *Suet. l. l. cf. Tac. 13, 23; 14, 57* ('nomen dictatorium'). Frater (Valeriae) Messalinae uxoris imp. Claudii *Zon. l. l. (ex Dione) uterinus sine dubio; cf. supra n. 1459 (stemma proposui ad p. 362)*. Claudius post necem Cn. Pompei Magni Antoniam filiam ei collocavit *Suet. l. l. Tac. 13, 23. Zon. l. l. Anonym. περί τοῦ Καίσαρτος γένους ed. Lambros Νέος Ἑλληνομνήμων 1 (1904) 152; cf. supra A 886*. Ex Antonia filium tulit *tenera aetate ut videtur defunctum Zon. l. l. Suet. Claud. 12, 1*. Consul (*ante tempus legitimum ut opinor*) in integrum annum 52 cum L. Salvio Othone Titiano *v. supra (d. 31 m. Mart. IV 3340 tab. cer. 4; d. 10 m. April. ib. 5512)*, deinde cum Barea Sorano (*cf. supra B 55*), postremo cum L. Salvidieno Rufo Salviano *III p. 844 dipl. mil. (d. 11 m. Dec.)*. Frater Arvalis adfuit in collegio a. 55 *t. 1*, a. 57 *t. 2*, a. 58 *t. 3*. A. 55 deferuntur consensisse Pallas ac Burrus, ut Sulla ad imperium vocaretur *Tac. 13, 23*. A. 58 cedere patria et Massiliensium moenibus coerceri iubetur *ib. 13, 47, cf. Octavia v. 464 sqq. post d. 3 m. Ian., quo die etiamtum inter fratres Arvales recensetur (postea in actis anni huius nomen eius non comparet)*. A. 62 iussu Neronis Massiliae interficitur *Tac. 14, 57, 59, cf. Octavia v. 438 b. 462 sqq.* — Socors ingenium eius; despecta et nullius ausi capax natura *Tac. 13, 47; inops ib. 14, 57*. — In hoc Sullae dictatoris progenies videtur extincta esse. Alieni ab his nobilibus Cornelii Sullae Veronenses *V 3582. Not. d. sc. 1917, 227. Nomina Cornelii Sullae in hominibus de plebe haud raro inveniuntur (velut III 11216. VIII 3093 cet.)*. Gr.

- 1465 L. CORNELIVS SVLLA FELIX, consul a. 33, memoratur in *t. mutilo Antiochiae Pisidiae rep. Transact. Amer. Philol. Assoc. 57, 1926, 225 (imago tab. 30) = Ann. épigr. 1927, 172 (ubi pro P corrige L.) (1), in fastis Arval. I² p. 71 h v. 6 (2)*; ad huius fortasse libertum pertinet *t. VI 37651 (3) rep. in sepulcro, quod in usu fuit aetate Tiberii etiamtum (cf. ib. 37661)*. — In consulatione: L. Cornelius Sulla Felix *Eph. epigr. 9, p. 407 n. 679*; L. Sulla Felix *X 1233 = D. 6124 fasti Nolan.*; Λούκιος Κορνήλιος *Dio 58, 20, 5*; L. Sulla *I 770. 771 = Herzog n. 99. 100 tess. numm. Tac. a. 6, 15; Σώλα Malal. 241; ceterum Sulla fasti (incertum an hic Sulla eos. in amphora Ann. ép. 1907, 72)*. — L. Corn. [Sulla] Felix *t. 1*; L. Sulla *t. 2*; (L. Cornelius) Sulla *t. 3*.

Filius fortasse natu minor (Sullae) Felicis, fratris Arvalis a. 21 (n. 1463);

cf. stemma supra ad p. 362 propositum. Nescio an idem fuerit L. Sulla nobilis iuuenis, de cuius inreverentia Domitius Corbulo a. 21 questus est Tac. a. 3, 31 (cf. n. 1462). Praetor (peregrinus) a. 29 t. 2. Consul a. 33 cum L. Livio Ocella Ser. Sulpicio Galba v. supra (d. 9 m. Febr. Eph. epigr. l. l., d. 3 m. Iun. Herzog 99) fortasse in kal. Iul. cf. Suet. Galba 6, 1.

Gener [German]ici Caesar[is] t. 1. *Quaenam ex tribus Germanici filius (Agrippina, Drusilla, Livilla) per aliquod tempus Sullae nupta fuerit, non liquet; maxime probabile mihi videtur Agrippinam restitutam a Claudio (a. 41) ante nuptias factas cum C. Sallustio Crispo Passieno per breve temporis spatium uxorem fuisse Sullae huius (cave titulum Antiochensem referas ad Faustum Sullam Felicem consulem a. 52 (n. 1464), quem generum imp. Claudii fuisse constat, neque enim unquam huic praenomen Lucii tribuitur neque imp. Claudius dici potuit Germanicus Caesar). — (Duovir) Antiochiae Pisidiae; [Aus]picatus praefectus eius t. 1.*

Gr.

- 1466 **Cornelius Tacitus**, eques Romanus, procurator Galliae Belgicae, cuius filium ἐκτράπελον vidit Plinius n. h. 7, 76. *Alter filius videtur fuisse Cornelius Tacitus rerum scriptor (is qui sequitur). — Corn. Veru[s . . .] Tacitus quidam XIII 7862.*

St.

- 1467 **P. CORNELIVS TACITVS**. *Memoratur in t. Mylaseno S. Ber. Ak. Wien 1895, 2, 18 (cum imagine) = Ditt. Or. Gr. 487, lectionem correxit post Hulam et Szantonem R. Meister Jahresh. 27 B. 233—244.*

P. Cornelius in subscriptionibus libri primi et tertii annalium cod. Med. I; C. Cornelius Apoll. Sidon. epist. 4, 22, 2; C. Tacitus ib. 4, 14, 1. [Ἀνθυπτά]τω (non ut antea edebatur Πο.) Κορνηλίου Τακίτω tit. Cornelius Tacitus sive Tacitus apud scriptores.

Cornelium Tacitum procuratorem (eum qui praecedit) huius patrem fuisse Reitzenstein Neue Wege zur Antike 4, 6 sq. immerito negavit; sed et optime convenit nomen admodum rarum et ratio temporis idem suadet et filios equitum Romanorum saepe in ordinem amplissimum adlectos esse notissimum est.

Aetate, dignitate propemodum aequalis Plinio (nato a. 61 vel 62) epist. 7, 20, 3; maior tamen, nam Plinius adulescentulus fuit, cum iam Tacitus fama gloriaque floreret ib. 20, 4. Natus non post a. 58, quoniam a. 88 praetor fuit (v. infra). Iuuenis admodum dial. de or. 1, 4, cum dialogus haberetur Vespasiano imperante (ib. 17, 4). Cn. Iulius Agricola consul a. 77 filiam iuveni Tacito despondit ac post consulatum antequam in Britanniam profectus est (a. 77 vel 78) collocavit Tac. Agr. 9, cf. 45. 'Mihi Galba Otho Vitellius nec beneficio nec iniuria cogniti. dignitatem nostram a Vespasiano inchoatam, a Tito auctam, a Domitiano longius provectam non abnuerim' h. 1, 1; ubi utrum dignitas inchoata significet latum clavum an vigintiviratum aut quaesturam difficile est ad diudi-

candum Domitiano certe imperante ad praeturam promotus est, sed ad tribunatum plebis vel ad aedilitatem fieri potest, ut aut Titus aut Domitianus eum provexerit. A. 88 praetor, quindecimvir sacris faciundis ludis saecularibus intentius adfuit *ann. 11, 11*. Quo tempore Agricola defunctus est (*a. 93*), Tacitus Roma absens fuit per quadriennium, paulo post in urbem rediit *Agr. 45*. Consul (suffectus) anno 97 (L.) Verginium Rufum defunctum pro rostris laudavit *Plin. epist. 2, 1, 6*. Laudator eloquentissimus *ib.* De anno *cf. quae exposuerunt Klebs Rh. Mus. 44, 273—279. Hirschfeld ib. 51, 474 sq. Fabia Rev. de phil. 17, 164—170. W. Otto S. Ber. Ak. Münch. 1919, 10, 20, 2.* Ulpianorum temporum consularis *Apoll. Sidon. epist. 4, 14, 1*. A. 98 una cum Plinio Marium Priscum proconsulem Africae in senatu accusantibus provincialibus adfuit *Plin. epist. 2, 11; de tempore vide W. Otto l. l. 70 sqq.* Mense Ian. a. 100 adversus Marium Priscum verba fecit *Plin. epist. 2, 11, 17 (cf. 2, 11, 10)*; respondit . . . eloquentissime et, quod eximium orationi eius inest, *σπουδῆς ib.* Copia studiosorum ad eum ex admiratione ingenii eius convenit *id. 4, 13, 10*. Ad eum Romam revertentem dedit Plinius *epist. 4, 13*, Roma absentem, qui commendaverat Iulium Nasonem candidatum *epist. 6, 9*. Proconsul (Asiae) *tit., sub posteriores Traiani annos (circa a. 112/3 vel 113/4 ratione habita eius quod tum usitatum erat temporis intervalli inter consulatum et proconsulatum Asiae), cf. Heberdey Jahresh. 8, 237. (Nescio qua ratione computans Cichorius ap. Norden S. Ber. Ak. Berl. 1932 p. LI, 1 annum 115/6 posuerit; hoc quidem anno proconsul fuit Q. Fulvius Gillo Bittius Proculus cos. a. 98). Is fortasse (proconsul Asiae sine dubio), cuius epistula (permutata) ad Pergamenos a. 113 fere data est III 7086.*

Polemii praefecti praetorio Galliarum (*cf. Borghesi 10, 750 sq. J. Sundwall Weström. Stud., 1915, 119 sq.*) e maioribus esse dicitur *Apoll. Sidon. epist. 4, 14, 1*.

Audiebat M. Aprum et Iulium Secundum, quos domi quoque et in publico adsectabatur *dial. 2, 2, 3*. Eum iam fama gloriaque florentem Plinius sequi concupiscebat et exemplum maxime imitandum sibi proposuit *epist. 7, 20, 4*.

Amicus Fabi Iusti (consulis a. 102), cui inscripsit dialogum de oratoribus *1, 1*, Plinii, qui ad eum dedit *epist. 1, 6, 20; 4, 13; 6, 9, 16, 20; 7, 20, 33; 8, 7; 9, 10, 14*, arta familiaritate coniunctus cum Asinio Rufo *ib. 4, 15, 1*. Taciti et Plinii nomina quasi litterarum propria, non hominum, litteris reddebantur *ib. 9, 23, 3 (cf. 23, 2)*; si quis de studiis sermo, una nominabantur, eadem legata et quidem pariter accipiebant *ib. 7, 20, 5, 6*. *Idem igitur vix dubium quin designentur in testamento Dasmii VI 10229 (= D. 8379 a) v. 17: . . . Secundo, Cornelio. . .*

Celeberrimus Romanorum rerum scriptor post obitum Nervae vitam

Cn. Iuli Agricolae soceri edidit *Agr.* 3, cf. 44, paulo post, sed eodem anno 98 (altero Traiani consulatu *Germ.* 37) librum de origine et situ Germanorum (cf. *Norden Germ. Urgesch.* 451). Deinde historias condidit, quibus in scribendis eum versatum Plinius commemorat *epist.* 6, 16. 20; 7, 20, 1; 33, 1; 8, 7. Postea (nam libros, quibus res Domitiani composuerit, memorat *ann.* 11, 11) libros ab excessu divi Augusti conscripsit, ubi 2, 61 verba 'nunc rubrum ad mare' (cf. 14, 25) post regnum Parthorum subactum (a. 115 vel 116 et ante a. 118 vel etiam postea, cf. P. Strack *Reichspräg. z. Z. Hadr.* (1933), 52, 28) scripta videntur esse; etenim rubrum mare hoc loco non sinum Arabicum significare potest quippe quem iam Pompeius attigerit, cf. *Plin. n. h.* 7, 97 'ad rubrum mare'. Vitas Caesarum triginta voluminibus exaravit Hieronym. in *Zach.* 3, 14 annales et historias comprehendens. Tacitum auctorem esse dialogi de oratoribus etsi pro certo traditum non habemus, tamen summa cum probabilitate accipi potest, cf. *Reitzenstein Nachr. Gött.* 1914, 173 sqq. De tempore, quo scriptus sit dialogus, viri docti quam maxime dissentiunt, cf. post alios Gudeman in ed. p. 29 sqq. Kappelmacher *Wien. St.* 50, 121—129. R. Meister *Mitt. Ver. kl. Phil. Wien* 9, 5 sq. Zimmermann *Bayer. Bl. f. Gymn.* 1934, 236—247. Imperator M. Claudius Tacitus Cornelium Tacitum, scriptorem historiae Augustae, quod parentem suum eundem diceret (*absurde*), in omnibus bibliothecis conlocari, librum per annos singulos decies scribi publicitus in archiis iussit et in bibliothecis poni *vita Tac.* 10, 3. Cornelius Tacitus in libro facietiarum *Fulgent. serm.* 54 p. 125 Helm, plane ficticius.

Memoratur praeterea *vita Aureliani* 2, 1; *Probi* 2, 7. schol. *Iuvenal.* 2, 99, 1. *Apoll. Sidon. carm.* 2, 192; 23, 153 sq., laudatur *Tertull. apologet.* 16 = *ad. nat.* 1, 11; *ad. nat.* 2, 12. schol. *Iuvenal.* 14, 101, 2. *Cassiodor. var.* 5, 2, 2. *Iord. Get.* 2, 13, verba eius afferuntur *Oros.* 1, 5, 2. 4; 10, 3. 4 (cf. 7, 27, 1). *Fragmenta ex ea parte historiarum, quae perit, composuit Halm—Andr. in ed.* 2⁵ p. 220 sq. Cf. *Schwabe RE* 4, 1566—1590. *Schanz-Hosius* 2⁴, 603—643. *Teuffel*⁶ § 333—339. *Drexler Jahresb.* 224, 257—461. St.

— CELER (?) [M]AXIMVS CORNELIVS [TE?][L[E?]]SINVS . . .
v. supra n. 629.

1468 Cornelius Titianus, amicus Plinii, qui ei scripsit *epist.* 1, 17, haud scio an eidem Titiano 9, 32. St.

1469 (L. Cornelius) Torquatus. *T. sepulchralis in monumento Scipionum rep. VI 16125*: L. Cornelio Torquati l. Phileto Cn. Cornelius Phloesbus *cet. Patronus Phileti videtur necessitudine nescio qua coniunctus cum Licinia Cornelia Volusia Torquata VI 31726 = D. 924.* Gr.

— Cornelius Tuscus(?), v. supra n. 1307.

1470 .. [COR]NELIVS VALENTI[NVS H]ONESTIANVS IVNIANVS, [quaestor prov.

A]chaiae, tribunus plebis, [praetor, cu]rator via[e], honoratus t. Lambaesitano (mutilo) VIII 18269 saec. III. Parentela coniunctus videtur cum Cornelia Valentina Tucciana flaminica perpetua VIII 2397 = D. 2752 (t. Thamugadensis). Ex posteris eius puto Cornelius Valentinus vir clarissimus, qui memoratur paullo ante a. 367 in albo ordinis coloniae Thamugadensis VIII 2403 = D. 6122. Gr.

- 1471 Cornelius Valerianus, auctor Plinii n. h. ind. l. 8. 10. 14. 15. Tradit phoenicem devolavisse in Aegyptum a. 36 (cf. Dio 58, 27, 1; a. 34 Tac. a. 6, 28) ib. 10, 5, adfertur praeterea 14, 11. Idem fortasse Q. Cornelius Valerianus t. Florentinus Iliberritanus II 2079 (cf. p. 882) = D. 2713 (1), Castulonensis II 3272 (2). Q. Cornelius t. 1; nelius Valerianus t. 2, M. f. Galeria ib., [index] de V decuriis, praefectus cohortis I t. 1, praefectus vexillariorum in Trachia (anno fere 45, cum Thraces subigerentur, cf. Mommsen Ges. Schr. 8, 307, 3) t. 2; [praef. vexillationib.] trib(us) equitum, coho[rt(i-bus)?] t. 1, donatus coronis t. 1. 2. Uxor a L. f. Optata t. 2. Diversus videtur Valerianus Plin. n. h. ind. l. 3; 3, 108, cf. Münzer Beitr. zur Quellenkritik der Naturg. d. Plin. (1897), 370—384. Ritterling RE 12, 1648 sq. St.

— P. LICINIUS CORNELIVS VALERIANVS CAESAR.

- 1472 Corn[elius Vi]ctor, procurator (aquarum) sub Fulvio Plautiano praefecto praetorio (197—205) fistula plumbea urbana Bull. com. 1902, 292 = Not. d. sc. 1903, 20. St.
- 1473 Cornelius Ursus, amicus Plinii, qui ad eum dedit epist. 4, 9; 5, 20; 6, 5. 13; ad eundem sine dubio Ursum 8, 9. St.
- 1474 CORNELIA Norbanor[um] mater memoratur in t. libertae VI 16357. Filii sine dubio C. Norbanus Flaccus cos. a. 15 et L. Norbanus Balbus cos. a. 19 (cf. VI 33472. 33849 = D. 7381. 7381 a), maritus igitur C. Norbanus Flaccus cos. a. 24 a. C. (v. infra in Norbanis). Ex nominibus filii minoris licet colligere eam filiam fuisse L. Cornelii Balbi consularis (supra n. 1331). Gr.
- 1475 CORNELIA (nomen ponitur v. 13. 43), de cuius morte scripsit Propertius ad maritum elegiam 5, 11. E gente paterna Scipionum v. 29 sq. 37 sq. (v. supra Cornelius Lentulus Marcellinus n. 1395); filia putatur (P.) Cornelii (Scipionis?) consulis a. 38 a. C. (?) (n. 1437). Mater Corneliae Scribonia v. 55, quae postea Caesari nupsit cf. Suet. Aug. 62, 2, soror (uterina) Iulia Augusti filia Propert. v. 59 sq. Uxor Paulli Aemilii Lepidi (supra A 373), censoris a. 22 a. C. cf. v. 67; mater (L. Aemilii) Paulli, (M. Aemilii) Lepidi v. 63, filiae v. 67. Defuncta fratre consule v. 66, qui P. Cornelius Scipio consul a. 16 a. C. (n. 1438) fuisse vulgo putatur. Gr.
- 1476 CORNELIA, Scipionum gentis, uxor L. Volusii Saturnini consulis a. 3 p. C., ex quo nato annos LXII (a. 25) mater exstitit (Q.) Volusii Saturnini

consulis (a. 56) *Plin. n. h.* 7, 62; *filia Saturnini et Corneliae videtur Volusia Cornelia VI 7296. 7308. Eadem sine dubio Cornelia L. f. Volusi Saturnini p(raefecti?) (uxor) XV 7441 (fistula aquaria urbana) neque diversa Cornelia L. [Volu]si VI 7387 (t. ancillae in monumento Volusiorum rep.); in t. servi dispensatoris Q. et Corneliae n(ostrae) VI 9343 potius de filio filiaque huius cogitandum. Ab hac videtur distinguenda Licinia Cornelia M. f. Volusia Torquata L. Volusi cos. auguris VI 31726 = D. 924, quam tamen ad eandem domum pertinere apparet (cf. etiam (L. Cornelius) Torquatus n. 1469). V. infra in Volusiis. — Praenomen paternum quod est Lucius cum alienum fuerit a Scipionibus Lentulisque Scipionibus aetatis imperatoriae, filia potest fuisse L. Lentuli alicuius ex Cornelia quadam e Scipionum gente oriunda, nisi pater eius inter maiores numeravit Scipiones; v. supra L. Cornelius Lentulus cos. a. 3 a. C. n. 1384.*

Gr.

- 1477 CORNELIA honoratur t. Thespiensi IG 7, 1854 [ὁ δῆμος Θεσπιέω]ν Κορυθαίαν Σεισέννα [Στατείου] Ταύρου ἀρετῆς ἔνεκεν. Sisennae Statilii Tauri (consulis a. 16 p. C.) *filiam, non uxorem intellegendam esse apparet ex fistula aquaria urbana XV 7440 Corneliae Tauri f. T. Axi (uxoris). Corneliae huius potius quam aviae eius, Cornelii Sisennae ni fallor filiae (v. supra n. 1455), liberta VI 6424, libertus (Statilius Phileros Corneliaes cubicularius) ib. 6264 = D. 7407 c, servi ib. 6322. 6371 = D. 7424 a conditi in monumento Statiliorum (cf. servi Corneliani ib. 6356. 6365). Pleno nomine videtur appellata esse Statilia Cornelia, v. infra in Statiliis.*

Gr.

- 1478 CORNELIA a. 23 p. C. virgo Vestalis capta *Tac. a.* 4, 16.

Gr.

- 1479 CORNELIA, uxor (C.) Calvisii Sabini (consulis a. 26) legati (Pannoniae), a. 39 accusata, quod militari habitu vigiliis et exercitia militum inspexisset, mortem cum marito sponte sibi conscivit *Dio* 59, 18, 4 cf. *Tac. h.* 1, 48. *Plut. Galba* 12, qui nomen tacent. Sororem Cn. Lentuli Gaetulici consulis a. 26 (n. 1390) putaverim; v. supra n. 354.

Gr.

- 1480 CORNELIA ex familia Cossorum, virgo Vestalis capta a. 62 *Tac. a.* 15, 22. *Ab hac non diversa videtur Cornelia Cossi Gaetulici filia virgo Vestalis, cuius permissu Eoni concubinae patris positus est t. sepulchralis VI 17170. V. supra n. 1392.*

Gr.

- 1481 CORNELIA (corneliam maximillam vestalem nonnulli codd., quam lectionem tueri conatur Klotz *Phil. Woch.* 1928, 984 nescio num recte), virgo Vestalis maxima, anno c. 91 a Domitiano incesti damnata (Celeri equiti Romano obiciebatur) viva defoditur *Suet. Dom.* 8, 4. *Plin. epist.* 4, 11, 6—13. *Euseb. chron. arm. Ol.* 217 a. 11 *Domit. p.* 217 *Karst.; Hieron. p.* 191 *Helm* = p. 273 *Fotheringham*; nomen omittunt *Dio-Xiph.* 67, 3, 3. *Iuvenal.* 4, 8—10. *Philostr. v. Apollon.* 7, 6 p. 132 K.

Gr.

- [COR]NELIA, clarissimae memoriae femina (*Ann. ép. 1916, 13, melius Rev. ét. anc. 22, 97 sqq. n. 3. 4*), v. Didia Cornelia [In]genua.
- 1482 FAYSTA (CORNELIA) (Fausta videtur praenomen ei fuisse) memoratur in t. Corneliae Fausti l(ibertae) Urbanae nutricis Fausta[e] VI 16470. *Filia puto Fausti Cornelii Sullae consulis a. 31 p. C. (n. 1459).* Gr.
- [VAL?]ERIA MAR[CIA] HOSTILIA CRISPINA MOECIA CORNELIA.
- (STATILIA) CORNELIA.
- VOLVSIA CORNELIA.
- 1483 TA . . . A CORNELIA ASIANA, Nummi Faustini (uxor), una ex matronis ordinis senatorii, quae ludis saecularibus a. 204 Iunonem reginam invocaverunt VI 32329 cf. *Not. d. sc. 1931, 341 v. 26.* Gr.
- 1484 [COR]NELIA CAESIA sive CAESIA[NA], Cn. Lentuli Gaetulici filia VI 1391 t. sepulchralis ut videtur. *Parentes eius ni fallor Cn. Lentulus Gaetulicus cos. a. 26 et Apronia Caesia sive Caesiana; v. supra n. 1390.* Gr.
- SERVENIA CORNVTA CORNELIA CALPVRNIA VALERIA SECVNDA COTIA (?) PROCILLA . . . LVCVLLA.
- CORNELIA CETHEGILLA v. (Gavia) Cornelia Cethegilla.
- 1485 CORNELIA CETHEGILLA AEMILIA PLANCINA posuit Corneliae Piae libertae t. sepulchralem VI 16431. *Oriunda videtur ex gente Gavia; v. infra in Gaviis.* Gr.
- 1486 COR[NELI?]A CLAVDIA PIA una ex puellis, quae carmen cecinerunt ludis saecularibus a. 204 *Not. d. sc. 1931, 345 (tab. 10) v. 89.* Gr.
- LVCIA LORENIA CORNELIA CRISPINA v. *infra in Lorenis.*
- 1487 (CORNELIA) DOLABELLINA memoratur in t. libertae VI 5096 reperto in monumento, quod in usu fuit Tiberii et Claudii temporibus. *Filia fortasse P. Dolabellae consulis a. 10 p. C. (n. 1348).* Gr.
- 1488 CORNELIA GAETVLICA, Gaetulici filia VI 1392 = D. 958 t. sepulchralis rep. in monumento Scipionum. *Pater eius vel Cn. Lentulus Gaetulicus cos. a. 26 (n. 1390) vel cognominis consul a. 55 (n. 1391) vel Cossus Lentulus Gaetulicus n. 1392.* Gr.
- DIDIA CORNELIA [IN]GENVA.
- CORNELIA LIVIA ORESTINA, v. *infra n. 1492.*
- 1489 (CORNELIA) MAGNA. Antipho Magnae (servus), Synhetus Magnae l(ibertus) a manu memorantur una cum Cn. Cornelio Magni l. Oceano in t. sepulchrali VI 1961. *Soror ut opinor Cn. Cinnae Magni consulis a. 5 p. C. (supra n. 1339). — Diversa ab hac videtur Cornelia Magna V 3296 t. Veronensis.* Gr.
- 1490 CORN(ELIA) MARVLLINA L. f., clarissima femina IX 662 t. *Ausculanus mutilus hodie perditus.* V. *supra n. 1447.* Gr.
- CORNELIA MAXIMILLA (?) v. *supra* Cornelia n. 1481.
- 1491 [C]ornelia Ocel[la], uxor videtur M. Arrecini Clementis (nescio cuius), cui posuit t. sepulchralem Rubensem Eph. ep. 8, 17, 79. St.

- 1492 CORNELIA ORESTINA (*sic* Dio 59, 8, 7 [Κορηλίαν Ὀρεστίλλαν *Dind.*]; *Xiphil.*; *Zonar.* 11, 5 p. 16 D.; Κορηλίου Ὀρέστου θυγάτηρ *Ioann. Antioch. exc. de virt. et vit.* 1, 23 p. 179 Büttn.-W.; Livia Orestilla *Suet. Cal.* 25, 1), quam imperator Gaius C. Calpurnio Pisoni (*supra* n. 284) nuptiarum sollemnibus abductam (a. 37 vel 38 ineunte, *cf. Willrich Klio* 3, 294, 3) intra paucos dies repudiatam biennio (duobus mensibus Dio, *errore ut videtur*) post una cum Pisone relegavit, quod repetisse usum prioris mariti tempore medio videbatur Dio l. l. (*cf.* 59, 3, 3). *Suet.*, *cf. Vict. Caes.* 3, 10. *Parentela coniuncta videtur cum P. (Cornelio?) Scipione Orestino IX 2219 = D. 5987 (supra n. 1441).* *Cf. stemma Lentulorum supra ad p. 329. Plena nomina eius fortasse Cornelia Livia Orestina. In pariete Pompeiano graphio scriptum Cornelia P. f. Orestina IV 6812.* St.
- OSCIA MODESTA . . . IA . . . IA CORNELIA PATRVINA PVBLIANA.
- IVLIA CORNELIA PAVLA AVGVSTA.
- 1493 CORNELIA PLACIDA, L. Stertini Quintiliani Acilii Strabonis Q. Cornelii Rustici Apronii Senecionis Proculi (*supra* n. 1423) filia, Q. Cornelii Senecionis Proculi (n. 1451) et Corneliae Proculae (n. 1496) soror VI 1387. 1388 = D. 1089. 1090. *Num eadem sit Cornelia Q. f. Placida XV 3845—3847 in amphoris (a. 191 ib. 3845), incertum videtur.* Gr.
- 1494 CORNELIA PRAETEXTATA, clarissima femina, in fistulis aquariis Ostiensibus XIV 1986 (= XV 7750). 5309, 31. *Eadem ni fallor Cornelia Praetextata, quae imp. Gordiano posuit a. 239 t. VI 1089 cf. 31238; vel eadem vel eiusdem familiae . . . Ru[fel?]lia Arria Cornel[ia] (vel Corn[el]iana) Sextia Praetextata XI 6689, 32 in tegula.* Gr.
- 1495 CORNELIA PRIVIGNA L. filia, L. Iulii Larcii Sabini tribuni plebis uxor ut videtur XI 1431 t. sarcophagi Iulii Sabini Pisis rep. certae lectionis sed insolito more conceptus. Gr.
- 1496 CORNELIA PROCVLA una cum Cornelia Placida sorore L. Stertini Quintiliano Acilio Straboni Q. Cornelio Rustico Apronio Senecioni Proculo (n. 1423) patri et Q. Cornelio Senecioni Proculo (n. 1451) fratri posuit titulos sepulcrales VI 1387. 1388 = D. 1089. 1090. *Ab hac distinguenda videtur Cornelia Q. f. Procula, quae M. Vibullio Proculo filio posuit t. sepulcralem V 7791 Albingaunensem, quippe quae vix fuerit ordinis senatorii.* Gr.
- (CORNELIA) PVBLIANA v. Oscia Modesta . . . ia . . . ia Cornelia Patruina Publiana.
- 1497 Cornelia Quinta, uxor P. Livi Larensis VI 2126 (*cf.* 32401) = D. 2932. St.
- 1498 Cornelia Sabina, quae L. Cornelio Pusioni Annio Messallae consuli (*supra* n. 1425) posuit t. Tiburtinum Not. d. sc. 1914, 101 = *Ann. ép.* 1915, n. 60. *Idem nomen (Cornelia Sab. . . .) in amphora Pompeiana Not. d. sc. 1933, 303.* St.

- 1499 CORNELIA SALONINA AVGVSTA *agnomine* CHRYSOGONE, uxor imperatoris Gallieni *tituli et nummi*. *Ei positi tituli Fabraternus* Not. d. sc. 1911, 346, *Cordubensis* II 2200 = D. 552, *Cemenelensis* V 7879 = D. 551, *Ostiensis* XIV 5335, *Thuggensis* Cagnat-Merlin 566, *graeci Serdicensis Kalinka Ant. Denk. Bulg.* (1906), 67, 71 = IGR 1, 697, *Apamenus* IGR 4, 777 (= *Am. Journ. Phil.* 48, 31), *Merenus* ib. 593, *Aphrodisiensis* Wadd. 3, 1625, *Laodiceus* Klio 10, 234, *Pisidicus* Annual Brit. School Athens 16, 119, *Ancyranus* Journ. Hell. St. 19, 107 = IGR 3, 237. *Nummi* RIC 5, 1, 63. 105. 107—115. 191—200, *graeci mullarum civitatum*; *Alexandrini* ap. Vogt 1, 202. 206; 2, 150—154. 156—158.

Cornelia Salonina Augusta *tituli, nummi*; Salonina Chrysogone Augusta *nummi graeci* *Ioniae et Lydiae*, cf. Eckhel 7, 420. Münsterberg Num. Z. 58, 41; 59, 46; Salonina *scriptores*. Nota haud raro errores in eius nomine *inveniri*: in *nummis Antiochenis ad Maeandrum* 'Ιου(λ)ία Κορ. Σαλωνίνα Br. M. Caria 24, item *Aphrodisiensibus* ib. 51 sq. Imhoof-Blumer Kleinas. Münzen 118, *Tabenis Macdonald Hunter*. Coll. 2, 429 ('Ιουλι. Κορ. Σαλωνίνα) et Πο(υβ)λία Λι(κινν)ία vel Λι. Πο. Κορ. Σαλωνίνα Br. M. Caria 52; cf. Münsterberg Num. Z. 59, 46.

Plotini philosophi fautor Porphy. *vita Plot.* 12. *Memoratur vita Gall.* 21, 3. *epit.* 33, 1. — Mater castrorum (μήτηρ κάστρων) t. *Ancyranus* supra allatus.

Nummi eius cusi sunt inde ab anno 254 usque ad finem Gallieni; ea igitur est uxor Gallieni Ingenuo malevola et diffidens Petr. Patr. exc. de sent. 162 p. 265 Boiss. = Dio ed. Boiss. 3 p. 743, 162, eademque uxor Gallieni quae cum eo interfuit obsidioni Mediolani a. 268 Zonar. 12, 25 p. 147 D., ubi cum Gallienus occideretur et ipsa interfecta videtur esse.

St.

— AEMILIA CORNELIA SCRIBONIA MAXIMA.

- 1500 CORNELIA SERVIANILLA, clarissima femina, M. Cornelii Bassi Serviani e(gregiae) m(emoriae) v(iri) filia t. *Lepti magna rep.* C. Fulvio Plautiano praefecto praetorio positus Bull. com. 55, 83. Gr.

- 1501 Cornelia Severina, P. f., flaminica Aug., mater Valerii Vegeti consulis (*consulis a. 91 vel consulis a. 112*), honorata a Florentinis Iliberritanis II 2074. Gr.

— ... Ru[ffel?]lia Arria Cornel[ia] vel Cornel[iana] Sextia Praetextata v. supra Cornelia Praetextata n. 1494.

- 1502 C. CORNELIA SVPERA AVGVSTA (*sic plene in nummis et in titulo Cuiculitano* Bull. tr. hist. 1911, 113 = D. 9498). *Nummi* Eckhel 7, 374—376. Cohen 5², 295—297. *Antea ex nummis tantum nota iam dudum uxor M. Aemili Aemiliani Augusti (supra A 330) credebatur*, cf. Kubitschek Num. Ztschr. 38, 250, 11; 42, 19 sq., id quod comprobatur tit. posito Imperatori Caesari M. Aemilio Aemiliano Augusto et C. Co[rne]liae [S]u[p]e[r]ae Augustae

[con]i[u]gi eius, ubi nomina eorum quamquam erasa magna ex parte leguntur. St.

— Aufidia Cornelia Valentilla.

— CORNELIA VOLVIA v. *infra* in Volusiis.

— LICINIA CORNELIA VOLVIA TORQVATA v. *infra* in Volusiis.

— Annii Cornicula.

1503 L. CORNIFICIVS, consul a. 35 a. C., honoratus t. Pergameno IGR 4, 420 (1), memoratur in tabula triumph. Barberiniana I² p. 77 (2).

In consulatu: Λ. Κορνυφίκιος Λ. υι. Dio ind. l. 49; L. Cornuficius Bull. hell. 54, 490; Λούκιος Κορνυφίκιος Dio 49, 18, 6; L. Cornificius Cassiodor. Chron. min. 2, 134; L. Cornuf. Not. d. sc. 1933, 331, 421 in amphora; Κορνυφίκιος Dio 49, 33, 1; Cornificius fasti (Cornelius fasti Vindob. Chron. min. 1, 275 *perperam*). Huius nomen reponendum esse in s. c.^{to} Aphrodisiensi Viereck Sermo gr. n. XIX v. 1, ubi extat ου Λευκίου υιού ὑπάτων, coniecit Viereck p. VII, cf. Münzer RE 4, 1623, 5. — Λεύκιος Κορνυφίκιος Λευκίου υιός t. 1; ος Λευκίου υιός t. 3; L. Cornificius t. 2. Suet. Aug. 29, 5. Plut. Brut. 27; ceterum Cornificius apud scriptores.

A. 43 a. C. auctore Caesare M. Brutum accusavit (lege Pedia) Plut. l. l. Legatus Caesaris (Vell.) rem contra Sex. Pompeium gessit a. 38 a. C. App. b. c. 5, 80, 339. 340; 86, 360 sq., a. 36 ib. 5, 111, 462—115, 481. Dio 49, 6, 1—7, 6. Vell. 2, 79, 4. Tantum sibi ob servatum exercitum tribuit, ut Romae quotiens foris cenaret elephantum domum reiectus sit Dio 49, 7, 6. Consul a. 719 = 35 a. C. cum Sex. Pompeio v. *supra* (k. Oct. Bull. hell. l. l.). Proconsul Africae (a. 33/32 a. C. ?); triumphavit ex Africa d. 3 m. Dec. t. 2 a. 32 a. C., ut iure puto statuit Mommsen I² p. 77. Augusto auctore aedem Dianae (in Aventino) exstruxit Suet. Aug. 29, 5 cf. *forma urbis fr.* 2 Jord. = VI 29844, 2 'Cornificia' ('aedituus Dianae Cornif.' VI 4305 = D. 1732). — Huius ut videtur servi fuerant antequam in familiam Caesarum pervenerunt Eros Cornufi. Caesaris Aug. cocus VI 8753, Photius Caesar. Aug. l. Cornifician. ib. 16658 b, Ti. Iulius Aug. l. Fuscus Cornifician. ib. 5245. Gr.

— Cornificius Gallus v. Cornificius Longus.

— VELIVS CORNIFICIVS GORDIANVS.

1504 Cornificius Longus (sic Serv. auct. Aen. 3, 332, ceterum Cornificius), scripsit de etymis deorum Priscian. GL 2, 257, libros minimum tres (Macrob. sat. 1, 9, 11), unde afferuntur Fest. p. 109. 166. 174. 194. 212. 240. 354. 492 L. (= 123. 166. 170. 182. 194. 217. 282. 359 M.). Macrob. 1, 9, 11; 17, 9, 33. 62; 23, 2. Arnob. adv. nationes 3, 38. 39. Idem videtur significari Serv. auct. georg. 1, 55. Aetas qua scripserit definitur eo, quod cum Ciceronem laudat ap. Macrob. 1, 9, 11, spectat ad librum 2 (27, 67) de natura deorum (scriptum a. 44), et quod M. Verrius Flaccus ex eo hausit

(*Festus*). *Diversus ab eo Q. Cornificius Vergilii amicus, quem schol. Verg. deteriora errore inter obtrectatores habent et Cleonius GL 5, 43 falso Cornificium Gallum nuncupat, cf. Wissowa RE 4, 1628—1631; Brzoska ib. 1607.* St.

- 1505 CORNIFICIA, filia imperatoris Marci et Faustinae, natalis eius dies memoratur in epistula patris ad Frontonem 1, 1 p. 94 N. = 2 p. 32 Haines. *Ante obitum Pii nata, cf. supra vol. I p. 123 sq.* Pertinax infamissime eam dicitur dilexisse *vita Pert. 13, 8.* Ad mortem coacta a Caracalla *Dio exc. 77, 16, 6 a p. 395 Boiss. = exc. de sent. 146 p. 262. Herodian. 4, 6, 3* (τὴν τε Κομόδου ἀδελφὴν, πρεσβύτιν ἤδη *neglecto nomine*), quia apud matrem (Iuliam Domnam) caedi filii illacrimasset *Herodian. l. l. Eius servus VI 8721 = D. 1665* Ianuarius arkarius Cornificiae Augusti (*sc. Commodi*) sororis. — Domus Cornificiae *reg. urb. 12. p. 374 Riehter Topogr.² huius vel, quod posuit Lanciani Bull. com. 1891, 210—216* (sed cf. *Huelsen Röm. Mitt. 1892, 296; Jordan Topogr. 1, 3, 187, 14*), *Anniae Cornificiae Faustinae (supra A 708). Ad alterutram pertinet fistula plumbea urbana inscripta Cornificiae XV 7442.* St.

— VOLTEIA CORNIFICIA.

- 1506 (Cornificia) Faustilla, quae nominatur in t. libertae VI 16481, femina nobilis videtur. St.

— ANNIA CORNIFICIA FAVSTINA.

— VMMIDIA CORNIFICIA FAVSTINA.

— SERVENIA CORNVTA CORNELIA CALPVRNA VALERIA SECVNDA COTIA (?) PROCILLA . . . LVCVLLA.

- 1507 Cornutus, amicus Tibulli, qui in diem natalem eius scripsit elegiam 2, 2, ad eundem 2, 3. *De M. Caecilio Cornuto fratre Arvali (supra n. 34) cogitavit Cichorius Röm. St. 264.* St.

- 1508 CORNVTVS. Cornuti decretum clarissimi viri memoratur in decreto, quod Marcellus proconsul (Africae) acta inter Iulium Regillum et Aunobaritanos causa recitavit *Cagnat-Merlin Inscr. d'Afr. 591 t. Aunobaritanus. Cornutum legatum Marcelli pr. pr. fuisse statuit Poinssot Compt. rend. 1920, 141 sq. nescio num recte; hoc enim posito Cornutus a Marcello dici debuit 'legatus meus'. Immo crediderim Cornutum unum ex decessoribus Marcelli fuisse. — De tempore Cornuti et Marcelli non constat; conicere possis Marcellum Africam rexisse aetate fere Antonini Pii (cf. RE 14, 1490).* Gr.

- 1509 CORNVTVS memoratur in t. Thoantis Cornuti l(iberti) accensi VI 37157. Gr.

- 1510 CORNVTVS AQVILA, legatus Augusti pro praetore (Galatiae) a. 6 a. C. (post kal. Iul.) *miliarii Galatiae III 6974 cf. 12217. 14185. 14401 a—c = D. 5828. Ad filium huius fortasse pertinet t. mutilus Antiochenus III*

- 6834 cf. *Ramsay Journ. Rom. St.* 6, 97: M. Arrun[tio C]ornuti fil. *Videtur igitur fuisse e gente Arruntia; v. supra A 1137.* Gr.
- CORNVTVS (ARRVNTIVS) AQVILA v. *supra A 1137.*
- L. Annaeus Cornutus.
- M. CAECILIUS CORNVTVS.
- Q. FVFICIUS CORNVTVS.
- C. IVLIVS CORNVTVS TERTVLLVS.
- C. IVLIVS PLANCIVS VARVS CORNVTVS.
- C. LICINIVS CORNVTVS GABINIANVS.
- MANILIVS CORNVTVS.
- L. SERVENIVS CORNVTVS.
- 1511 Corocotta, latro Hispanus aetate Augusti *Dio* 56, 43, 3. St.
- 1512* C. Cortidius Longus. C. Cortidius C. f. Longus leg. pr. (= legatus pr. pr. Africae?) *traditur in t. Curubitano VIII 979 semel haud accurate descripto. Cf. supra A 523.* Gr.
- 1513 Corvilius (*traditur cervilius, covilius*), quattuor Mercurios esse scribit *Lact. Placidus Stat. Theb.* 4, 482 = *mythogr. lat.* 2, 41 = *Serv. auct. Aen.* 1, 297 (*ubi tamen nomen non ponitur*), cf. *Wissowa RE* 4, 1354 sq. St.
- 1514 (Corvinus) Aemilianus procurator Augustorum (Pannoniae inferioris), Q. Corvinio Severiano filio t. sepulcrem posuit *Mursensem III 3281.* St.
- 1515 Corvinus Celer, quaestor rei publicae Oeensium *Apul. apol.* 101. St.
- 1516 Q. Corvinus Severianus, (Corvini) Aemiliani filius t. *Mursenis III 3281.* St.
- 1517 Corvinus, amicus Iuvenalis, qui ad eum scripsit s. 12 (v. 1. 93). St.
- 1518 CORVINVS, homo nobilis pauper factus *Iuven.* 1, 108. *Num certum aliquem e gente Valeria vel Statilia significet poeta, non constat.* Gr.
- TAVRVS STATILIVS CORVINVS sive T. STATILIVS TAVRVS CORVINVS.
- M. VALERIVS MESSALLA CORVINVS.
- 1519 Q. Corvius Flaccus, Q. f., epistrategus Thebaidis paulo ante a. 750 = 4, quo ἐπιστρατηγήσας Θηβαίδος, δικαιοδοτῶν Πηλουσίῳ aram dedicavit *tit. rep. loco dicto Mahemdiah Compt. rend.* 1905, 608 = *IGR* 1, 1109, cf. *Wilcken P. Arch.* 4, 384 sq. St.
- 1520* M. Corvius Rusticus. *In t. Pompeiano* d. 17 m. Aug. a. inc. *graphio scripto IV 1554 (tab. 15, 1) nomina alterius consulis agnoscere sibi visus est Borghesi* M. Corvio Rufo, Garrucci M. Corvio Rustico. *De lectione non constat.* Gr.
- 1521 Corvus, rhetor stupidus, qui cum temptaret scholam Romae (C.) Sosio illi qui Iudaeos subegerat (anno a. C. 37) declamavit *Sen. suas.* 2, 21. St.

— Coryllus v. Scorylo.

1522 COSCONIANVS, curator operum publicorum cum Nigro *a. inc.* VI 1472.

Gr.

1523 Cosconius, poeta carminum castorum *Martial.* 3, 69; eundem irridet *id.* 2, 77. *Hard scio an fictus sit.*

St.

1524 C. COSCONIVS COMMODIANVS, clarissimus puer VI 4229.

Gr.

1525 **M. Cosconius Fronto.** *Tituli Caralitani X 7583 (1). 7584 = D. 1359 (2), Forotraianensis Sardiniae X 7860 (3).* M. Cosconius Fronto t. 2. 3. . . . Fronto t. 1, M. f. t. 2, tribu Pollia t. 1. 2. Praefectus fabrum a consule adlectus, praefectus cohortis I, tribunus militum legionis I Italicae, procurator Augustorum ad vectigal vicesimae hereditatum per Pontum et Bithyniam et Pontum mediterraneum et Paphlagoniam, procurator Augustorum ad vectigal vicesimae hereditatum per Asiam Lyciam Phrygiam Galatiam insulas Cyclades, subpraefectus annonae urbis, procurator Augustorum ad vectigal ferrariarum Gallicarum t. 1. 2; procurator Augustorum et praefectus provinciae Sardiniae t. 1—3.

St.

1526 COSC(ONIVS) GENTIANVS, legatus consularis Moesiae inferioris sub Septimio Severo *nummi a) Marcianopolitanorum in parte adversa cum capite et inscriptione nominis Septimii Severi, in aversa inscripti* 1) ὑπ(ατεύοντος) ΚΟΣΚ. ΓΕΝΤΙΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ *Rev. num.* 1902, 369, 6. 2) ὁ. Κ. ΓΕΝΤΙΑΝΟΥ *cet. Ant. Münz. Nordgriech.* 1, 198 sq., 544—547. 549. 553. 3) ὁπ. ΓΕΝΤΙΑΝΟΥ *cet. Num. Z.* 1917, 111. 4) ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ὁ. Κ. ΓΕΝΤΙΑΝΟΥ *Ant. Münz. l. l.* 199 sq., 548. 550—552. b) *Nicopolitanorum ad Histrum in adversa caput Severi et inscriptionem nominis exhibentes, in aversa inscripti* ὁπ. ΚΟΣΚ. ΓΕΝΤΙΑΝΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ πρὸς *Ιστρ. (vel similiter) *Ant. Münz.* 357 sq., 1264—1270. *Moesiam inferiorem rexisse videtur sub initium imperii Severi, cum nulli inveniantur nummi eius cum capite Antonini Severi filii (cf. Pick Num. Z. 23, 36, qui statuit nummos Gentiani et Pollieni Auspiciis similes esse nummis Caecilii Serviliani sub Commodo cuspis); at fortasse legatione functus est usque ad a. 198, si recte in t. Olbiopolitano IGR 1, 854 posito Severo et Antonino imperantibus nomen huius restituit Pick Ant. Münzen 81, 4 διέποντος τὴν ἐπαρχείαν Κο ου. Cum idem typus obvius sit in nummis nonnullis Gentiani et Pollieni Auspiciis (Pick Ant. Münz. 198. 357), Gentianus Auspicem fortasse in legatione excepit.*

Gr.

1527 Cosconia, uxor Urbici *Martial.* 11, 55, 5.

St.

1528 COSCONIA GALLITTA, (Cornelii) Lentuli Malug[inensis] (*supra n. 1393*) filia, uxor [L. Seii Strabonis] praefecti Aegypti, patris L. Aeli Seiani (*supra A 255*) t. Volsiniensis XI 7285 = D. 8996. Seianus materno genere clarissimas veteresque et insignes honoribus complexus familias *Vell.* 2, 127, 3 *matris nomine non posito.*

St.

- 1529 P. COSINIVS , [legatus] Aug. p[r. pr.] (provinciae Noricae), memoratur in fragmento Lauriacensi III 15208, 1. Eundem putat Kubitschek *Jahrb. f. Kunst- u. hist. Denkm.* 4, 1906, 152 P. Cosinium Felicem, legatum Augg. Pannoniae inferioris (qui sequitur); quod si recte ponitur, statuendum est Cosinium provinciam Noricam praetorium, Pannoniam inferiorem post consulatum rexisse. Gr.
- 1530 P. COSINIVS FELIX, vir clarissimus, legatus Augustorum pr. pr. (Pannoniae inferioris) Fortunae reduci dedicavit t. *Aquincensem* III 3421. Qui si idem est atque P. Cosinius is qui praecedat, Pannoniae inferiori praefuerit necesse est legatus consularis post Antoninum Severi filium (cf. Ritterling *Arch. Ertesitö* 41, 1927, 299). Gr.
- 1531 COSINIVS MAXI[M]VS, clarissimus vir, memoratur in t. sepulchrali Cuiculitano Coseniae Iachenis alumnae *Bull. tr. hist.* 1894, 346, 25. Filius ni fallor C. Cosinii L. f. Arnensis Maximi, qui memoratur in titulis Cuiculitanis *Compt. rend.* 1915, 316—321, 1—5 = *Ann. ép.* 1916, 32—36. Cosinii fratres Maximus (pater ut opinor senatoris) et L. Primus summis honoribus in re publica Cuiculitanorum functi sunt temporibus Antonini Pii (*Compt. rend. ll. ll.*, praeterea 322, 6; 323, 7), eos origine Carthaginienses fuisse suspicatur Cagnat *Compt. rend. l. l.* (Primum Carthaginense quoque summos honores suscepisse cognoscitur ex t. *Compt. rend.* 318, 3). Gr.
- Cosinia Gratilla v. n. 1631.
- AGILIVS (?) COSMIANVS v. supra in hoc vol. add. A 457 a.
- 1532 Cosmus, servus Augusti *Suet. Aug.* 67, 1. St.
- 1533 Cosmus, unguentarius notissimus *Martial.* 1, 87, 2; 3, 55; 9, 26, 2; 11, 8, 9; 18, 9; 49 (50), 6; 12, 65, 4; 14, 59, 2; 110, 1; 146, 1. *Iuvenal.* 8, 86 cum schol. Cosmianae ampullae *Martial.* 3, 82, 26, cf. 11, 15, 6; 12, 55, 7; cf. *Petron. fragm. XVIII** p. 117 Buech.-Her.⁶ ex *Iuvenal. l. l.* et *Martial.* 11, 8, 9 depromptum. St.
- 1534 Cosmus, ὁ κρ[άτ]ιστος (= vir egregius), ἐπίτροπος (= procurator sc. vicesimae hereditatum per Aegyptum) a. 160 P. Ross. *Georg.* 2, 26. St.
- 1535 Cosmus. Tituli VI 455 (1), Saepinas IX 2438 (2), fistula aquaria XV 7443 = D. 1476 (3). Augusti libertus, a rationibus t. 2. 3 Augustorum t. 1, a. 168 t. 1, eodem fere tempore (sc. Bassaeo Rufo et Macrinio Vindice praefectis praetorio, cf. supra B 69) t. 2. St.
- 1536 Coson, rex (Dacorum). Nummi aurei permulti in Dacia rep. commatis simillimi denariorum a Bruto a. 43 vel 42 percussorum, inscripti Κόσων βα(σιλεὺς) Grueber *Coins* 2, 474 sq. Quos nummos Bruto tributos M. Bahrfeldt *Berl. Münzbl.* 1912, 251—255. 323—326. 360—369; *Goldmünzenpräg.* (1923) 68 sq. 66a monogrammate βα. enucleato recte ad regem quendam Dacorum rettulit, immerito tamen hunc eundem putat atque

Cotisonem. At Getarum rex, cui Caesarem (qui postea Augustus) Iuliam filiam (natam a. 39 ante C., collocatam postea Claudio Marcello a. 25) despondisse M. Antonius (in epistulis a. 32 scriptis) contendit, quo tempore Caesar sibi quoque in vicem filiam regis in matrimonium petisset (id quod nullo modo credi potest) Suet. Aug. 63, 2, non est Cotiso (infra n. 1544) sed Coson hic de quo agimus. Etenim libri optimi praebent cosoni vel cosini, pars codicum recentiorum Cotisoni, cf. v. Premierstein Jahresh. 29, 66 sq. St.

1537 Cossin[ius], maritus [A]eliae Marcianae, quae nominatur inter matronas equestres adstantes ludis saecularibus a. 204 *Not. d. sc. 1931, 341 sqq.*, v. 29 = *Hülse Rh. Mus. 1932, 389.* St.

1538 Cossinus, eques Romanus amicitia Neronis principis notus, quem ob valetudinem vocatus a Caesare Aegypto medicus interemit *Plin. n. h. 29, 93. Idem fortasse ut monet Bang ap. Friedländer SG 4°, 66 M. Ofasius Firmus Marus Cornelius Mari f. Clustumina Cossinus, praefectus fabrum, tribunus militum legionis XIII geminae victricis, duovir et patronus coloniae t. Veliternus X 6555 = D. 3697; Mari Corneli Cossini [f. (?)] fistula plumbea urbana XV 7490.* St.

1539 Cossi[ti]anus Firmus, vir egregius, procurator Augustorum (Philipporum, a. 244—249, ferrariarum Dalmatarum) III 13240. St.

1540 L. COSSO[NIVS], III vir aere [argento auro flando feriendo], pont[ifex], IX 1122 t. *Aeclanensis mutilus. Ex eadem domo sine dubio atque L. Cossonius Eggus Marullus cos. a. 184.* Gr.

— L. COSSONIVS EGGIVS MARVLLVS, cos. a. 184, v. *infra in Eggis.*

1541 L. COSSONIVS GALLVS, legatus Aug. pr. pr. (Galatiae), memoratur in t. *Iconiensi Clodiae [I]a[tr?]inae (vel potius [P]a[tru]inae cf. supra n. 1193) uxoris Journ. Rom. St. 16, 214. Eundem putat Ramsay l. l. . . nium L. f. Stellatina Gallum Vecilium Crispinum Mansuanium Marcellinum Numisium Sabinum, legatum Galatiae, cuius honores recenset t. Antiochensis Pisidiae III 6813 = D. 1038, sed monet E. Stein ap. Ritterling Fasti d. röm. Deutschl. 133 supplementum quod est [L. Cosso]nio spatio parum respondere, cui magis conveniat [L. An]nio. V. infra Gallus.* Gr.

— C. PASSIENIVS COSSONIVS SCIPIO ORFITVS v. *infra in Passienis.*

1542 COSSVS ut nomen nobile ponitur *Iuvenal. 3, 184; 8, 21. Nomen fictum ib. 10, 202.* Gr.

— Claudius Cossus.

1543 COSSVTIANVS CAPITO a. 47 in senatu *Tac. a. 11, 6 cf. 7. Legatus Ciliciae; a. 57 repetundarum accusatus et damnatus ib. 13, 33; 16, 21; verba quaedam accusatoris affert Quintilian. 6, 1, 14 cf. Iuvenal. 8, 92—94* 'quam fulmine iusto et Capito et Numitor ruerint damnante senatu

piratae Cilicum' (*cf. schol.*). Gener (Ofonii) Tigellini Tac. 14, 48; 16, 17, cuius precibus senatorium ordinem recepit *ib.* 14, 48. A. 62 Antistium Sosianum maiestatis accusavit *ib.*, a. 66 Pactum Thraseam *ib.* 16, 21. 22. 26. 28. 33; quinquagies sestertium ei decernitur *ib.* 33.

Gr.

— PEDANIVS COSTA.

—* COSTVNIVS RVFINVS v. *infra* L. Cuspius Pactumeius Rufinus n. 1637.

— SERVENIA CORNVTA CORNELIA CALPVRNA VALERIA SECVNDA COTIA? PROCILLA . . . LVCVLLA.

1544 Cotiso, rex Dacorum *Flor.* 2, 28. 'Occidit Daci Cotisonis agmen' *Hor. c.* 3, 8, 18 (*scriptum in kal. Martias anni incerti, cf. Kappelmacher Wien. St.* 43, 48 sq., fortasse a. 29 vel 28 a. C., ut victus sit Cotiso a M. Licinio Crasso cos. a. 724 = 30, *cf. Dio* 51, 22, 8; 23, 2. I² p. 50 act. triumph. Capitol., p. 77 tab. triumph. Barb. 'ex Thraecia et Geteis'). *Distinguendum ab hoc* Getarum regem, cuius nomen *Suet. Aug.* 63, 2 vulgo editur Cotiso, qui re vera idem est atque Coson (*supra* n. 1536), monuit v. *Premenstein Jahresh.* 29, 66 sq. St.

1545 Cotta, eques Romanus, quem Narcissus Claudio imperante duci iussit *Sen. apocol.* 13, 4. St.

1546 Cotta, quem impudicum annos agentem sexaginta duo perstringit *Martial.* 6, 70. St.

1547 Cotta nescio quis VI 1395 fragmentum t. urbani. Gr.

— Cotta *Mart.* 10, 64, 6; v. *supra* A 1486.

— AVRELIVS COTTA.

— M. AVRELIVS COTTA.

— M. AVRELIVS COTTA MAXIMVS MESSALINVS.

1548 A. COTTIVS, proconsul Hispaniae (*scil.* ulterioris), maritus Pacullae, pater A. Cotti et Cottiae Gallae, quae testamento posuit parentibus, fratri, Memmiae Gallae aviae t. *sepulcralem* VI 1396 *cf.* 31644 = D. 8343. *Fuit ineunte principatus aetate.* Gr.

1549 A. COTTIVS, A. Cotti et Pacullae filius, Cottiae Gallae frater, quaestor, aedilis plebi VI 1396 *cf.* 31644 = D. 8343 t. *sepulcralis.* Gr.

— M. Iulius Cottius.

— (VESTRICIVS) COTTIVS.

1550 COTTIA, Vestricii Spurinnae uxor, (Vestricii) Cottii mater. Ad coniuges Plinius scripsit *epist.* 3, 10; 'uxor singularis exempli' *ib.* 3, 1, 5. *Huius fortasse ancillae* Thelxis Cottiae(e) Chelys Cottiae sorores cantrices VI 37783 = D. 9347. Gr.

1551 COTTIA GALLA, A. Cotti et Pacullae filia, A. Cotti soror VI 1396 *cf.* 31644 = D. 8343; *cf.* n. 1548. Gr.

1552 Cotys, rex (Thraciae), regis Rhescuporidis filius t. *Bizye* ei dedicatus quasi numini a Romanis ibi degentibus ('Ρωμαίοι οἱ πρῶτως κατακληθέν-

τες εἰς [ἀρ]χὴν τὸν ἑατῶν θεόν) *Annual Brit. school Athens* 12, 178, melius *Kalinka Jahresh.* 23 B. 119 sq. Rhescuporim patrem fratrem Rhasci e gente Sapaeorum fuisse ex App. b. c. 4, 87 apparet, quorum reguli partem tantum Thraciae tenebant, diversi a vetere Thracum regia stirpe Odrysarum. Cui stirpi hic de quo agimus se coniunxit, cum filiam collocaret Cotyi Sadalae filio (ei qui sequitur). Unde explicandum puto et Cotyi huic Sapaeo et genero eius regi Odrysarum in eadem sede titulos positos esse. Idem sine dubio rex Cotys, regis Rhescuporidis filius, publice honoratus ab Atheniensibus IG 3, 553 = 2/3², 3443, ad eundemque pertinent nummi inscripti βασιλεὺς Κότυς βασιλῆως Ῥαισκοιπόρεως Br. Mus. Thracia 209. *Beschr. d. ant. Münzen (Berlin)* 1, 335, cf. Dessau Eph. ep. 9 p. 701, 1. Filii Rhoemetalces et Rhascuporis; huius filius Rhoemetalces Thracum dynastes nuncupatur nepos regis Cotyis t. Bizyensis *Annual* l. l. 175 et fragmentum Apolloniae (Sozopoli) rep. *Kalinka Antike Denkm. in Bulgarien* (1906), 143, 157 = IGR 1, 1503. Rex nondum fuit anno a. C. 42, quo etiamtum pater eius regnabat, non iam anno 19 vel 18 a. C., quo Rhoemetalces filius a M. Lollio contra Bessos adiutus est. Vix huius Cotyis nempe regio nomine carentis filius Rhoemetalces rex Thracum honoratus publice t. Bizyensi Bull. hell. 8, 52, 7 = Dumont-Homolle Mél. d'arch. 445, 110⁶⁷.

Cf. in universum Dessau Eph. ep. 9 p. 696—705, qui quomodo diversi reges Thracici cognomines inter se distinguendi sint luculenter demonstravit stemmate appposito p. 704. St.

- 1553 Cotys, rex (Thraciae), parentibus posuit tit. Bizye Mommsen Ges. Schr. 8, 299 = IGR 1, 775 = *Jahresh.* 23 B. 119 sq.

Regis Sadalae et reginae Polemocratiae filius t. Sadalam anno a. C. 42 sine liberis morientem Romanis regnum reliquisse refert Dio 47, 25, 1; contra Polemocratiam uxorem reguli cuiusdam Thracici occiso marito ab hostibus cum parvulo filio et thesauris regiis ad Brutum confugisse, qui puerulum Cyzicenis educandum tradiderit, donec adultus in regnum paternum reduci posset, narrat Appian. b. c. 4, 75, 319. 320. Dionem igitur, cui Sadala ἀπαις decessit, erravisse apparet, nam Sadalam mortuum a. 42 eundem esse ac maritum Polemocratiae et patrem Cotyis quis est qui dubitet? Cotyn postea, fortasse post pugnam Actiacam, in regnum avitum restitutum esse testis est t. Bizye in sede regia positus. Eo fortasse iam regnante M. Licinius Crassus Bessis devictis agri eorum partem Odrysis attribuit anno a. C. 29 Dio 51, 25. Cotyis liberorum θεῶς et tutori Rhoemetalcae M. Lollius anno a. C. 19 vel 18 auxilium tulit contra Bessos Dio 54, 20, 3, unde colligitur hunc Cotyn regem Odrysarum ante id tempus defunctum esse. Rhoemetalcen autem non patrum sed avunculum Cotyis liberorum esse probavit Dessau Eph. ep. 9 p. 699, uxorem igitur fuisse Rhoemetalcae et Rhescuporidis sororem, filiam regis Cotyis

Sapaei qui praecedit ib. 702. Liberorum quos Cotys nondum adultos reliquit alter est Rhescuporis rex occisus anno ante C. 11 *Dio* 54, 34, 5, *alterius nomen ignotum.* St.

- 1554 Cotys, rex Thraciae. *Tituli: memoratur in decretis Cyzicenorum Ditt. Syll.*³ 798 (= *IGR* 4, 145) v. 6 (1). 799 (= *IGR* 4, 146) v. 12 (2), cf. *A. Wilhelm in Anatol. Stud. Ramsay* (1923), 427 sqq., in *dedicatione uxoris Cyzici Journ. Hell. St.* 22, 126. 127. 129 (cf. 23, 91) = *IGR* 4, 147 (3), in *t. Callatino Dacia* 1 (1924), 139 (cum imagine) = *Rev. arch.* 21 (1925), 265 sq. *Haussoullier ib.* 22, 64 sq. (4), cf. *P(ârvan) Dacia* 1, 363—367. (*Hunc titulum sane antiquiorem iudicat Dessau [in schedis].*)

Sapaeus Strabo 12, 556. Filius Rhoemetalcae regis totius Thraciae, quo defuncto Augustus partem Thraecum filio Cotyi permisit, arva et urbes et vicina Graecis *Tac. a.* 2, 64, *id quod confirmatur titulo* 4. *Rex t.* 2. 4. Regnum adeptus erat, cum Ovidius ad eum scriberet epistulam *ex Ponto* 2, 9 (anno fere 12 p. C.), qua opem et auxilium sibi profugo imploraret. *Ἐπὶ βασιλέος Κότυος t.* 4, *ubi utrum appellatio regis an sacerdotis cuiusdam intellegenda sit incertum.* A Rhescuporide patruo cum antea tum Augusto defuncto fines eius invadente, cum Tiberius pacem et concordiam suaderet, dolo captus et occisus est (paulo ante annum 19 p. C.) *Tac. a.* 2, 64—66; 3, 38. *Vell.* 2, 129, 1. *Strabo l. l.*

Uxorem duxit filiam Polemonis (I) regis (Ponti et Bospori) et Pythodoridae *Strabo l. l.*, Antoniam Tryphaenam *t.* 1—3, quae Rhescuporim in senatu accusavit *Tac. a.* 2, 67, cf. *Vell. l. l. Suet. Tib.* 37, 4. Filii (cf. *Tac. a.* 4, 5. *Strabo l. l.*) Rhoemetalces, Polemo, Cotys (*is qui sequitur*), filia Pythodoris iunior, cf. *Dessau Eph. ep.* 9 p. 694 sq. Ingenium eius mite et amoenum *Tac. a.* 2, 64; 'iuvenum mitissime' *Ovid. ex P.* 2, 9, 5, cf. v. 50. Ut poeta laudatur *ib.* v. 51 sqq. *Haud scio an ad hunc Cotyn dederit Antipater* (Thessalonicensis) epigramma *anth. Plan.* 4 (16), 75. Fortasse idem Cotys archon Atheniensis *IG* 2², 1070, cf. *Graindor Athènes de Tibère a Trajan* 154 sq. (*aliter iudicarat idem Chronol. des archontes Ath., Mém. de l'acad. Belg.* 8, 1922, 53 sq.) idemque Cotys, cuius porticus (στοὰ καλουμένη Κότυος) in templo Aesculapii Epidaurii ab (Sex. Iulio Maiore) Antonino (Pythodoro) restituta est *Pausan.* 2, 27, 6; *is sane stirpem suam maternam a Pythodoride matre Antoniae Tryphaenae et a Pythodoride iuniore filia Cotyis repetisse putandus est, cf. Hiller de Gaertringen IG* 4² p. XXXIV. St.

- 1555 Cotys, rex Armeniae minoris. *Memoratur in decreto Cyzicenorum Ditt. Syll.*³ 798 (1) et in *dedicatione matris Cyzici IGR* 4, 147 (2), *vide in eo qui praecedit.*

Filius tertius Cotyis regis (*qui praecedit*) et Antoniae Tryphaenae, frater Rhoemetalcae et Polemonis *t.* 1. 2. Gaius imperium adeptus hos tres fratres, qui cum eo educati erant (*t.* 1), in regna avita restituit

t. 1. 2; et Cotys quidem Armeniam minorem (quae avo eius materno Polemoni quondam paruerat *Dio* 49, 33, 2; 44, 3) circa a. 38 accepit addita postea parte Arabiae *Dio* 59, 12, 2. Ex t. 2 videtur colligi posse eum non eodem tempore quo fratres sed paulo post regem appellatum esse.

Cotys rex Armeniae minoris Tiberiadem ad regem Iudaeae Agrippam (a. 41—44) venit *Ios. ant.* 19, 338. Anno 47 cum Mithridates in Armeniam restitueretur, paululum cunctationis attulit rex minoris Armeniae Cotys versis illuc quibusdam procerum, dein litteris imperatoris Claudii coercitus est *Tac. a.* 11, 9. St.

- 1556 Cotys rex Bosporanorum. *Tituli Panticapaeenses a) Neroni ut videtur (sed nomen perit) ab eo positus, Latyschev Inscr. Pont. Eux.* 2, 32 (1), b) eum praedicans ob fontem institutum *ib.* 37 (2). *Nummi Br. M. Pont. cet.* 52 sqq. *Koehne Mus. Kotschoubey* 2, 218 sqq.

Aspurgi regis Bosporani (et Gepaepyris ut videtur, cf. *Rostovtzeff Journ. Hell. St.* 39, 106 sq.) filius nummi (cf. *supra* A 1265). t. 1. 2, frater Mithridatis Bosporani *Tac. a.* 12, 18, qui novarum rerum cupidus eum ad imperatorem Claudium misit, sed Cotys cum consilia fratris imperatori detexisset, a Claudio in locum fratris rex constitutus est *Petr. Patr. exc. de leg.* 2, 390, 2 (= *Dio exc.* 60, 28, 7), qui sane de Mithridate Ibero rem narrat confundens eum cum Bosporano, cf. *Mommsen RG* 5, 379 sq., 2. (Mithridatis) frater Cotys, proditor olim, deinde hostis *Tac. l. l.*

Nummi regis Cotyis incipiunt ab anno epochae Bosporanae 342 (βμτ') = 45/6. Postquam (A.) Didius (Gallus), qui eum iuventa rudem Mithridate expulso in regnum duxerat, abiit, Mithridates a. 49 frustra Bosporum recuperare conatus est *Tac. a.* 12, 15—18, cf. 63. *Cotyn etiam Nerone principe regnasse testes sunt praeter t. 1 (modo nomen imperatoris recte suppletum sit), ubi nuncupatur [φιλοκαίσαρ καὶ φιλορῶ]μαίος, εὐσεβής, ἀρχι[ρεὺς τῶν Σεβαστῶν διὰ βίου], nummi monogrammate eius signati Neronis nomen et caput exhibentes et annos indicantes usque ad 357 (ζντ') = 60/1, cum anno 62/3 non iam eius monogramma compareat, unde fortasse concludendum est regno Pontico in provinciae formam redacto (a. 63) regiam potestatem eius quoque imminutam esse (cf. Sallet Z. f. Num. 4, 305); sed regnasse videtur etiam post id tempus, nam nummi cum monogrammate eius innotuerunt Neronis et Poppaeae Sabinae Augustae (a. 62—65) *Br. M.* 53, 9, atque adeo rursus a. 69 (εξτ' = 365) in statuere aliquo aureo (Sallet l. l.), qui sane num vere eius sit nescio.*

Uxor Eun[ice?], filius Ti. Iulius Rhescuporis t. positus a civitate Gorgippia *Bull. de la Comm. imp. arch. (ross.)* 37, 70, 7, supplementa valde incerta. Contra in nummo ap. *Lemmé Catal. (1872)* 34, 221 nomen uxoris per monogramma inscriptum incipit HP. St.

- 1557 Cotys, Θραχάρχης (= ἀρχων vel ἀρχιερεὺς τοῦ τῶν Θρακῶν κοινοῦ) t. *Serdi-*

censis Kalinka Antike Denkm. in Bulgarien (1906) 75, 83 = IGR I 1451.
Num [βασι]λ(εύς) supplendum sit omnino incertum; idem sine dubio
Κότυς Θραχάρχης (traditur Κότωος) t. prope Mesambriam rep. Ath. Mitt.
20, 495. St.

— Ti. Iulius Cotys.

1558 L. Crassicius Pansa, Tarentinus, ordinis libertini, cognomine Pasicles, mox Pansam se transnominavit, initio circa scenam versatus est, deinde in pergula docuit, donec commentario (C. Helvi Cinnae) Zmyrnae edito inclaruit. Cum doceret iam multos ac nobiles, in his Iullum Antonium, triumviri filium, ut Verrio quoque Flacco compararetur, dimissa repente schola transiit ad Q. Sexti philosophi sectam *Suet. de gramm. 18. Idem videtur Crassicius, e sodalibus M. Antonii Cic. Phil. 13, 2, 3. Multa praeterea de eo adfert Tolkiehn BphW 1911, 412—415. St.*

1559 Crassus. 'Ut nostra hic memoria Crassus lucem fugitabat' *Fronto de eloquentia ad Antoninum 3, 6 p. 151 N. = 2, 76 Haines. De homine non constat. Gr.*

1560 Crassus, ὁ κράτιστος [ἐπιστράτηγ]ος (*cf. v. 21*) (Heptanomia) quo tempore M. Sempronius Liberalis Aegypto praefuit (*a. 154—159*) *P. Teb. 2, 287 (= Wilcken Chrest. 251) v. 6 sq. 12. St.*

— C. CALPVRNIVS CRASSVS FRVGI LICINIANVS.

— C. CALPVRNIVS PISO CRASSVS FRVGI LICINIANVS.

— Galerius Crassus.

— IVLIVS CRASSVS.

— Iunius Crassus.

— M. LICINIVS CRASSVS.

— P. LICINIVS CRASSVS.

— L. Lic(inius) Crassus Damasippus.

— M. LICINIVS CRASSVS FRVGI.

— (LICINIVS) CRASSVS SCRIBONIANVS.

— C. [L]VCCIVS CRASSVS.

— (Marcius) Crassus.

— L. OCTAVIVS CRASSVS.

— P. VALERIVS CRASSVS.

1561 Craterus, unus e statuariis, qui Palatinas domos Caesarum replevere probatissimis signis *Plin. n. h. 36, 38. St.*

1562 Craterus, medicus celeberrimus *Hor. s. 2, 3, 161. Pers. 3, 65*, Augusti temporibus *schol. utriusque. A. 45* medicus Atticae, T. Pomponi Attici filiae *Cic. ad Att. 12, 13, 1; 14, 4. Idem potest esse Craterus medicus Porphy. de abstin. 1, 17 et Craterus (traditur Καρτερός) Galen. 13, 80. 96; 14, 147. St.*

1563 Craterus, Monocerotis cognomine, quem recens fama erat in Erizena regione Asiae corvorum opera venatum esse *Plin. n. h. 10, 124. St.*

— POMP(ONIA) CRA[T]ID[IA] v. Pomp(onia) Gra[t]id[ia].

— C. Iulius Cratinus.

- 1564 Craton, rhetor Asianus, a Caesare (Augusto) donatus et commendatus Passieno, saepe solebat apud Caesarem cum Timagene configere *Sen. contr. 10, 5, 21. 22.* *St.*

— CREMENTIVS, *signum* L. Calpurni Fidi Aemiliani (*supra* n. 264).

— M. PETRONIVS CREMVTIVS.

- 1565 A. Cremutius Cordus (*tria nomina Sen. ad Marciam 1, 2*), rerum scriptor, cui irascebatur Seianus ob liberius quaedam dicta *Sen. l. l. 22, 4. Dio-Xiph. 57, 24, 2. A. 25* maiestatis postulatus a Satrio Secundo et Pinario Natta Seiani clientibus in senatu (*eum senatorem fuisse id inde non efficitur, quamvis veri sit simile*) accusatus est, quod editis annalibus laudatoque M. Bruto C. Cassium Romanorum ultimum dixisset *Tac. a. 4, 34 (videtur Bruti sententiam laudavisse C. Cassium ultimum fuisse Romanorum, cf. Plut. Brut. 44. App. b. c. 4, 114, 476; Brutum Cassiumque ultimos Romanorum dixit Suet. Tib. 61, 3 nomine misso). Dio l. l. 24, 2, 3; incorrupta fides auctori suo imputata Sen. 1, 3; Seianus eum Satrio Secundo congiarium dedit ib. 22, 4. Vitam abstinentia finivit Tac. a. 4, 35. Sen. 26, 3 (cf. 1, 2). Dio 24, 2, 4, propemodum senex Dio 24, 2. Libros eius per aediles, in provinciis per praesides cremandos esse senatus decrevit Tac. a. 4, 35. Dio 24, 4. Sen. 1, 3, 4. Suet. l. l.; Cal. 16, 1. Sed servati sunt occultati cum per alios tum per Marciam filiam et rursus editi Sen. 1, 3. Dio l. l. 24, 4. Tac. a. 4, 35, imperante Gaio Suet. Cal. 16, 1.*

Scriptis annales inde a morte Caesaris, civilia bella deflevit, proscribentes in aeternum ipse proscripsit *Sen. 26, 1*, res gestas Augusti qui ipse eas legit *Dio 24, 3; Augusto audiente recitata sunt scripta Suet. Tib. 61, 3. Verba eius de morte Ciceronis afferuntur Sen. suas. 6, 19, 23, de lectione senatus anni a. C. 18 Suet. Aug. 35, 2; unius saeculi facta composuit Sen. 26, 5. Auctor Plinii n. h. ind. l. 7. 10. 16, laudatur ib. 10, 74; 16, 108. Nomen eius Quintil. 10, 1, 104 loco corrupto Nipperdey reposuit, quem secutus est editor novissimus Radermacher. Testimonia diligenter examinavit Columba Atene e Roma 4, 361—382.* *St.*

- 1566 Cremutius Ruso, amicus Plinii, qui ut secum agat causam a Triario petit *epist. 6, 23. Eidem Rusoni dedit epist. 9, 19.* *St.*

— Q. CAECILIVS CREP SALV

— Q. CAECILIVS RVFINVS CREPEREIANVS.

— M. CAECILIVS FVSCIANVS CREP[E]REIANVS F[L]OR[I]ANVS.

- 1567 (. . . . Crepereius), praefectus cohortis *alicuius* Britannicae, tribunus legionis XV Apollinaris, praefectus alae primae Dardanorum, praefectus gentis Drom , γένους συνκλητικοῦ (*affinis vel pater senatorum*), amicus et procurator (ἐπ[ί]τροπον) Augustorum, pater L. Crepereii

- Frontonis *t. Attalensis* Lanckoroński *Städte Pamphylens u. Pisidiens* 1, 158, 9 = IGR 3, 777, *recognoverunt Keil et Bauer, qui praenomen filii* Λ (non Τ) *legerunt (in schedis Inst. archaeol. Austr.). Gymnasiarcha* (in patria) *ib.* St.
- 1568 Crepereius Calpurnianus, Pompeiopolitanus, scripsit de bello Parthico imperatoris Veri Thucydidem imitando *Lucian. quom. hist. conser.* 15, 21. St.
- 1569 L. Crepereius Fronto, filius amici et procuratoris Augustorum, *ipse fortasse ordinis senatorii, t. graecus Attalensis (v. supra n. 1567). Diversus videtur* L. Crepereius Fronto agonothea perpetuus Oenoandis *Bull. hell.* 24, 342, 6; 343, 7. St.
- 1570 Crepereius Gallus, familiaris Agrippinae, anno 59 cum caedes Augustae patranda esset, exanimatus est *Tac. a.* 14, 5. St.
- 1571 L. Crepereius Paulus, L. f., Sergia, praefectus cohortis primae (*nescio cuius*), tribunus legionis II adiutricis, praefectus alae I Canenefatium, procurator Augusti argentariarum Pannonicarum *t. latinus graecus bilinguis Attalensis Monum. ant.* 23, 18. *Idem mihi videtur* Κ[ρε]περήϊος [Πα]ῦλος, ὁ [κράτις]τος πρὸς τῷ ἰ]δ[ί]ω[ι] λόγ[ω]ι *Wessely Stud. Pal.* 22, 99. *Parentela sine dubio coniunctus cum L. Crepereio Frontone (n. 1569).* St.
- 1572 Crepereius Pollio, homo prodigus, qui rem familiarem et censum equestrem perdidit, quare frustra pecuniam mutuam accipere studet *Iuvenal.* 9, 6 sq.; 11, 43. St.
- 1573 L. CREPEREIVS PROC(V)LVS (Λ. Κρεπερείου Προκλου *unum ex apographis*, Λ. Κρεπελλιον *vel* Λ. Κρεπερλιον *alia*), consul (*suffectus a. inc.*), proconsul (*provinciae nescio cuius*) *IG* 14, 744 = *IGR* 1, 439 *t. Neapolitanus*, quem ei posuerunt Ἀρτεμίσιοι φρήτορες. Gr.
- 1574 L. CREPEREIVS ROGATVS signo SECVNDINVS, honoratus *t. VI* 1397 = *D.* 1203 (1), *memoratur in t. uxoris VI* 1398 = *D.* 1204 (2), *in fragmento laterculi senatorum item urbano Not. d. sc.* 1917, 22 (3). — Secundinus (*Secundini casu gen. t.*) L. Crepereius Rogatus *t. 1*; Crepereius Rogatus *t. 2*; Crepereius Ro *t. 3*. — C(larissimus) (*vel consularis*) vir *t. 1. 2.* Pontifex dei Solis, septemvir (*sc. epulonum*) et insignis lupercus *t. 1.* Maritus L. Baebiae Sallustiae Crescentillae *t. 2.* *Floruit ut opinor saec. IIII ineunte cf. Wien. Stud.* 45, 102 sq. Gr.
- 1575 CREPERE[IA] *memoratur inter matronas ordinis senatorii, quae ludis saecularibus a. 204 Iunonem reginam invocaverunt VI* 32329 *v. 16.* Gr.
- Iulius Crepontianus.
- 1576 Crescens, Neronis libertus, a. 69 Karthagine epulum plebi ob laetitiam recentis imperii Othonis dedit *Tac. h.* 1, 76. *Incertum num idem sit Crescens, Augusti libertus a rationibus VI* 8414, *Flavio- rum aetate positus. Huius vel alterius utrius servus postea Augusti VI* 8475 = *D.* 1542. St.

1577 . . . pronius Cresce[n]s, qui nominatur in testamento Dasumii a. 108
VI 10229, 21, videtur ordinis senatorii fuisse. *St.*

- M. Aemilius Crescens.
- M. ANTIVS CRESCENS CALPVRNIANVS.
- Atilius Crescens.
- M. Aurelius Crescens.
- **P. Bassilius Crescens.**
- **Sex. Caecilius Crescens Volusianus.**
- Q. COMIVS ARMIGER CRESCENS.
- IVLIVS CRESCENS.
- **C. Iulius Crescens.**
- C. Iulius Crescens Didius Crescentianus.
- SATTIVS CRESCENS.
- C. MEVIVS SILIVS CRESCENS FORTVNATIANVS.
- Tarquitius Crescens.
- VAL(ERIVS) CRESCENS FVLV[1]ANVS.
- Aurelia Cre[s]centia.
- Q. AIACIVS MODESTVS CRESCENTIANVS.
- C. Iulius Crescens Didius Crescentianus.
- L. BAEBIA SALLVSTIA CRESCENTILLA.
- **Magnius Felix Crescentillianus.**
- CANNVTIA CRESCENTINA.

1578 Creticus, homo nobilis *Iuvenal.* 8, 38. Causidicus *ib.* 2, 67. 78 (*cf. schol.*
 'hoc nomine vel quemlibet nobilem significat vel Iulium Creticum, qui
 sub Caesaribus inlustres causas egit'). *Gr.*

- [Q. ? c]AECILIVS M[ETELLVS CRETICVS?].
- [Q. CAECILIVS METELLVS CR]ETICVS IVNIVS SILA[NVS].
- Q. CAECILIVS METELLVS CRETICVS SILANVS.
- Iulius Creticus.

1579 Cretonius, qui aedificando villas sumptuosas rem familiarem imminuit
Iuvenal. 14, 86—94; reliquam partem filius amens eodem modo consump-
 sit *ib.* v. 94 sq. *St.*

1580 Crinagoras, poeta, memoratur in t. *Mytilenaeo IG 12, 2, 35 (= IGR 4, 33)*
col. a 3. b 16, quem primum edidit Cichorius, Rom und Mytilene 12. 43;
S. Ber. Ak. Berl. 1889, 955 sqq., dein fragmentis novis repertis Mommsen
ib. 1895, 887 sq. (col. b ex parte tantum Ditt. Syll.³ 764).

Mytilenaeus, aetate Strabonis 13, 617, poeta nobilissimus, cuius epi-
 grammata in anth. Pal. tradita collegit M. Rubensohn, 1888; Mytilenaeus
 in *lemmate anth. Pal.* 6, 227 = 4 R. Callippi filius tit. Fuit inter legatos
 Mytilenaeorum ad Caesarem dictatorem a. 48 vel 47 (*aliter iudicaverant*
Mommsen et Cichorius S. Ber. Berl. 1889 l. l. et 973 sqq., quem etiam
Röm. St. 306—323 temporis definitionem titulo [col. a] accuratius lecto

reiectam a Mommseno l. l. 1895, 896 retinere mireris), item inter legatos ad eundem a. 45 Romam missos *tit. Ad hoc iter pertinere anth. Pal. 7, 628 = 18 R.*, quo Crinagoras Dientem eundem qui *tit. col. b 15 inter legatos Mytilenaeorum nominatur servum puerum Erotem perdidisse narrat, bene vidit Cichorius Rom. u. Mytilene 53 sq. Anno 30 vel paulo post scripsit de Philostrato philosopho anth. Pal. 7, 645 = 23 R. A. 25 in Marcellum (v. supra n. 925) ex Hispania reversum scripsit anth. Pal. 6, 161 = 11 R., cui (antea sine dubio) tamquam discipulo Hecalen Callimachi miserat anth. Pal. 9, 545 = 41 R. = Geffcken Griech. Epigr. 347.*

In puerperium Antoniae (v. supra A 885) Octaviae filiae matre viva (intra annos igitur 15 et 11) *ib. 6, 244 = 8 R. = Geffcken l. l. 343*, eidem Anacreontis carmina donum dedit 9, 239 = 29, ad eandem fortasse 6, 345 = 12. Haud scio an scripserit in coniugium Cleopatrae Selenae (supra n. 1148) et Iubae 9, 235 = 28. In res a (Tiberio) Nerone (qui postea imperator Tiberius) in Armenia (anno a. C. 20) et in Germania (anno a. C. 15, cf. Cichorius Röm. St. 313 sq., certe propter nomen ante a. 4 p. C., quo Tiberius ab Augusto adoptatus est) gestas *anth. Plan. 4 (16), 61 = 49 R. Ad (C. Sallustium) Crispum amicum Augusti, Sallustii historici sororis nepotem filiumque adoptivum, haud dubie spectat anth. Plan. 4 (16), 40 = 48 R. Post longum temporis spatium rursus in Italiam navigavit anth. Pal. 9, 559 = 43 R. Ad cladem Lollianam (anno 17 vel 16 a. C.) referenda videntur epigrammata 7, 741 (= Geffcken l. l. 341); 9, 291 = 24. 33 R., cf. Norden S. Ber. Berl. 1917, 668 sqq. Cichorius Röm. St. 309—313, cum 9, 283 = 31 R., de quo antea viri docti diversissimas opiniones protulerant, non eius sed (Lolli) Bassi esse Cichorius l. l. 307—309 probare studuerit. Augustum praeterea celebrat 9, 419 = R. 34.*

Parthenius librum quendam eius nomine inscripsit *etym. magn. s. ἀρπυς*. Nominatur inter poetas in Philippi Thessalonicensis corona *anth. Pal. 4, 2, 7 sq. Frater Euclides ib. 6, 242 = 7 R. Adfinis fortasse Phaenias filius Phaeniae, nepos Callippi, legatus Mytilenaeorum tit. col. b 14. St.*

— VLPIVS CRINITVS.

— M. VLPIVS CRINITVS(?) TRAIANVS v. M. Ulpius Traianus.

1581 [CRI]SPINA, M. Iunii Silani (consulis a. 25 a. C.?, cf. Münzer RE 10, 1096) uxor, una cum marito honoratur publice a Thespiensibus IG 7, 1851. 1852. Pertinuit fortasse ad gentem Quinctiam. Gr.

1582 CRISPINA, clarissima femina, cui L. Arriu[s] . . . et C. Gerulonium Ian . . . posuerunt t. VI 31707. Gr.

— ASINIA CRISPINA.

— BRVTIA CRISPINA = CRISPINA AVGVSTA.

— (CAEPIA) CRISPINA.

— [VAL?]ERIA MAR[CIA] HOSTILIA CRISPINA MOECIA CORNELIA.

- LVCIA LORENIA CORNELIA CRISPINA v. *infra* in *Loreniis*.
- NOVIA CRISPINA.
- Mani[1]i[a] Septimia Crispina.
- (VINIA) CRISPINA.
- 1583 LIA CRISPINA ARRIAN[A] *inter* puellas *ordinis senatorii*, quae ludis saecularibus a. 204 carmen cecinerunt *acta lud. saec. Not. d. sc. 1931, 345 (tab. 10) v. 88 = Huelsen Rh. Mus. 1932, 394. Stemma, quod vol. 1 p. 214 exhibetur, corrigendum est; cf. vol. 1 p. XV add. A 1089. Gr.*
- C. PRAECELLVS AVGVRIVS VETTIVS FESTVS CRISPINIANVS VIBIVS VERVS CASSIANVS.
- CAEDICIA LVC . . . CRISPINILLA(?).
- CALVIA CRISPINILLA.
- MARCIA CRISP[INILL]A.
- 1584 C. Crispinius Hilarus, ex ingenua plebe Faesulana anno a. C. 5 cum ingenti progenie in Capitolio immolavit *Plin. n. h. 7, 60. St.*
- 1585 Crispinus, centurio in exercitu Germaniae inferioris, qui sanguine Fontei Capitonis se cruentaverat, a. 69 militibus a Vitellio obiectus est *Tac. h. 1, 58. St.*
- 1586 Crispinus, Aegyptius ex infima plebe ('pars Niliacae plebis', 'verna Canopi' *Iuvenal. 1, 26*; 'succinctus patria quondam . . . papyro' *id. 4, 24*; 'tua Memphis' *Martial. 7, 99, 2*), servus *ut videtur (Iuvenal. 4, 25 sq.)*, quem acerbè irridet Iuvenalis *1, 26—30*. Vehementer in eum invehitur *Iuvenal. 4, 1—33*. 'Magna qui voce solebat vendere municipes fracta de merce siluros' *id. 4, 32 sq.*, 'scurra Palati, iam princeps equitum' *4, 31 sq.; hariolatur scholiasta 4, 1. 24. 32; [1, 26]. Praefectum praetorio eum fuisse putant viri docti. Adest consilio Domitiani de mullo 4, 108. Ad eum scripsit Martialis 7, 99, eum commemorat id. 8, 48. St.*
- 1587 Crispinus, origine Ravennas, *στολάρχης Ποντίων βελῶν* (praefectus classis Ponticae) *epigramma sepulcræ Cyzici positum CIG 3694 = IGR 4, 150. Classis Pontica Elagabali certe temporibus Cyzici stationem habuit, cf. Dio 79, 7, 3. St.*
- 1588 Crispinus, *praeses (Ponti et Bithyniae vel Galatiae vel Cappadociae) ut videtur t. mutilus Sebasteae rep. IGR 3, 119. Gr.*
- QVINTVS(?) CRISPINVS *Dio 55, 10, 11 v. T. Quinctius Crispinus Valerianus.*
- 1589 A. A. . . . cius Crispinus, A. f., tribu Palatina (sic *t. 2*; *Cris . . . t. 1*) *tituli Ephesii alter latinus ab Iosepho Keil Forsch. Ephes. 3, 131, 45 (1), alter bilinguis nondum editus, cf. RE Suppl. 1, 332 (2). Promagister duum publicorum quadragesimae portuum Asiae t. 1. 2 quater t. 2 et vicesimae libertatis t. 1. 2 ter t. 2 provinciarum Asiae, Ponti et Bithyniae, Galatiae, Cappadociae, Pisidiae, Lycaoniae, Pamphyliæ et Lyciae, Arme[niae . . .] t. 1, Traiani (?) ætate t. 2. St.*

- **P. Aelius Crispinus.**
- M. ANTONIVS CRISPINVS.
- C. Apr[onius] Crispinus.
- C.(?) BRVTIVS CRISPINVS.
- L. BRVTIVS CRISPINVS.
- CAEPIO CRISPINVS.
- A. CAEPIO CRISPINVS.
- C. CLODIVS CRISPINVS.
- [C]urtius Crispinus.
- A. Curtius Crispinus Arruntianus.
- L. LORENVS CRISPINVS.
- L. NOVIVS CRISPINVS MARTIALIS SATVRNINVS.
- Plotius Crispinus.
- **Procilius Crispinus.**
- L. BRVTIVS QVINTIVS CRISPINVS.
- T. QVINCTIVS CRISPINVS SVLPICIANVS.
- T. QVINCTIVS CRISPINVS VALERIANVS.
- RVFRIVS CRISPINVS.
- RVTILIVS PVDENS CRISPINVS.
- **Tullius Crispinus.**
- Varius Crispinus.
- . . . NIVS GALLVS VECILIVS CRISPINVS *cel. v. infra* Gallus.
- (VETTIVS) CRISPINVS.
- 1590 A. Crispinus Caepionianus infans mortuus VI 16587; *cf. supra*
n. 149. 150. Gr.
- 1591 Crispus, quidam antiquus rhetor *Sen. contro.* 7, 4, 9. St.
- 1592 Crispus, ad quem scripsit amicus (*Seneca vulgo putatur*) epigramma
anth. Lat. 405 R. *videtur* C. Sallustius Crispus Passienus. St.
- 1593 Crispus, epistrategus Heptanomiae 147 vel 148 (*sc. quo tempore M.*
Petronius Honoratus praefectus Aegyptum rexit) P. Lond. 2 p. 171 n. 385
(*cf.* 3 p. 385) = *Mitteis Chrest.* 52. St.
- 1594 Cri(s)pus vel Pri(s)cus, ἑπάρχος κλάσης Ἀλεξανδρίνης (praefectus classis
Alexandrinae) a. 159 BGU 142 (1). 143 (2) = *Wilcken Chrest.* 455. 454
(p. 1 Πρίκου, p. 2 Κρίπου). St.
- 1595 Crispus, frater imperatoris Claudii Gothici, pater Claudiae *vita Claud.*
13, 2. 9. *Persona ficta.* St.
- 1596 CRISPVVS memoratur in t. mutilo Lydio filiae posito Wadd. 705 = *Mém.*
Acad. Belg. 30, 1858—1861, 24, 6 *cf. Keil-Premmerstein Denkschr. Ak.*
Wien 54, 120. — Κρίστ[ος] t.; nomina ei fuisse Curtius Iulius Crispus
statueris propter nomina Curtiae Iuliae Valentillae filiae et C. Iulii)
Crispi archontis Sardianorum temporibus Septimii Severi (*Br. Mus.*
Lydia p. CIII. Münsterberg Beamtenn. 148), parentela sine dubio cum

noe coniuncti. Consularis (consul suffectus a. inc. vel adlectus inter consulares) t. Maritus (Haruspiciae) Demus, pater Curtiae Iuliae Valentillae t. (cf. infra n. 1622), item (Curtiae Iuliae?) Priscillae (cf. n. 1621).

Gr.

- 1597 [Cr]ispus. [Κρ]ισπου κ(α)ι . . . καλα[νδαις] *t. mutilus Pergamenus IGR 4, 364. De consulatu quodam agi statuunt editores, dubito num recte.*

Gr.

- ALBIVS (?) CRISPVS.
- Catus Crispus.
- C. Cornelius Crispus.
- **A. Fulvius Crispus.**
- Iulius Crispus.
- C. Iulius Erucianus Crispus.
- Iunius Crispus.
- **Lucilius Crispus.**
- Metilius Crispus.
- C. Sallustius Crispus.
- C. SALLVSTIVS CRISPVS PASSIENVS EQVI . . . (?) *v. infra in Passienis.*
- M. TARQVITIVS CRISPVS FRONTO.
- Q. VIBIVS CRISPVS.
- Crito, medicus celeberrimus et rerum scriptor, *v. T. Statilius Crito.*
- 1598 Crito *M. Ant. els 4. 10, 31, 1.* *St.*
- **T. Statilius Crito.**
- **Statilius [C]ritonianus.**
- 1599 Cronius (*pars codicum Chronius*) *Martial. 7, 87, 4.* *St.*
- (CORNELIVS) LENTVLVS CRVSCELLIO.
- Ctistius, *signum Bryoniani Lolliani (supra B 172).*
- 1600 CV . . . ATIANVS (*deficiunt octo fere litterae*), *unus ex pueris nobilibus videtur qui Troiam luserunt ludis saecularibus a. 204 VI 32334; cf. Groag Wien. St. 22, 148.* *St.*
- Q. TERENCEIVS CVLLEO.
- **Q. Torius Culleo.**
- **Ventidius Cumanus.**

- 1601 Cunobellinus. *Nummi: J. Evans The coins of the ancient Britons (1864), 284—348, tab. 9—13, cf. 221; Suppl. (1890), 557—573, tab. 22. Z. f. Num. 15, 2. Muret-Chabouillet Catal. des monn. Gaul. de la bibl. nat. (1889), 223 sq. De la Tour Atlas des monn. Gaul. tab. 43 sq. Head HN² 11. Num. Chron. 1903, 192 sq.*

Cunobelinus rex nummi, *plus minus perscriptum*; Cynobellinus *Suet. Cal. 44, 2. Dio 60, 20, 1; 21, 4. Tasciovani (vel Tasciovantis) filius nummi. Britannorum rex Suet. l. l., sedes regia eius Camulodunum Dio 60, 21, 4; Camul(oduni) cusi nummi eius. Rex igitur videtur fuisse*

Trinovantium. Mortuus ante a. 43 *Dio* 60, 20, 1. Filii Adminius, qui ab eo pulsus ad Romanos transfugit *Suet.* l. l. (*inde* Oros. 7, 5, 5 *confundens nomen patris et filii* Minocynobelinum, Britannorum regis filium), Caratacus, Togodumnus *Dio* 60, 20, 1. *Alii* fratres Carataci a. 50 in deditionem accepti sunt *Tac. a.* 12, 35. 36. 37. *St.*

- 1602 C. Cupiennius Libo (Cupiennius *Hor. s.* 1, 2, 36), Cumanus, Augusti familiaritate clarus *Porph. C. Cupiennius Primitivus* a. 251 *in titulo Cumano* X 3699, 7; *idem fortasse* X 2356 *Basis rep.* Cupienniae X 5730 t. *Soranus*. Cf. *Schulze Gesch. lat. Eigennamen* 283 (*Abh. Götting.* 5, 2, 1904). *St.*

— HERENNIA CVPRESSENIA ETRVSCILLA AVGVSTA.

— Asudius Curianus.

- 1603 Curiatius, Tibure mortuus *Martial.* 4, 60. *St.*

- 1604 CVRIATIVS MATERNVS, orator et poeta, quem Tacitus in dialogo de oratoribus loquentem inducit *Tac. dial. passim*. 'Ego autem, sicut in causis agendis efficere aliquid et eniti fortasse possum, ita recitatione tragoediarum et ingredi famam auspicatus sum, cum quidem in Nerone improbam et studiorum quoque sacra profanantem Vatinii potentiam fregi, et hodie si quid in nobis notitiae ac nominis est, magis arbitror carminum quam orationum gloria partum. ac iam me deiungere a forensi labore constitui, nec comitatus istos et egressus aut frequentiam salutantium concupisco, non magis quam aera et imagines, quae etiam me nolente in domum meam intruperunt' *ib.* 11, 3—5. Senator Romanus *ib.* 11, 6. Tragoedias scripsit Thyestem et Medeam *ib.* 3 (cf. 9, 2), praetextas Catonem et Domitium *ib.* 2. 3. *St.*

— M. CORNELIVS NIGRINVS CVRIATIVS MATERNVS.

— L. STERTINIVS QVINTILIANVS ACILIVS STRABO C. CVRIATIVS MATERNVS CLODIVS NVMMVS v. *supra* A 83.

— L. OVINIVS CVRIVS PROCVLVS MODIANVS AFRICANVS.

— Curius Severus, v. Vibius Severus.

— Caelius Cursor.

- 1605 T. CVRTILIVS MANCIA, consul suffectus a. 55. *In consulatu*: T. Curtilius M. . . . VI 32352 v. 1 *acta Arv.*; T. Cur. . . ius IV 3340 *tab. cer.* 17 v. 12; T. Cur. . . . *tab. cer.* 148 v. 18; . . Curtilius *tab. cer.* 15 v. 13; M[ancia?] *tab. cer.* 148 *pag.* 3 (cf. *adm.* 8). — Τίτω Κουρτίλιω Μαγκία Phlego; Curtilius Mancia *Tac. Plin. epist.* 8, 18, 4 (curtius mancia *cod. Med.*).

Consul suffectus cum Cn. Cornelio Lentulo Gaetulico a. 55 d. 6 m. Dec. *tab. cer.* 148, d. 11 m. Dec. *acta Arv.* v. 2, d. 12 m. Dec. *tab. cer.* 15, d. 15 m. Dec. *acta Arv.* v. 6. *Ultimis huius anni diebus consulatu fortasse se abdicavit* (cf. *supra* n. 1391). Legatus Aug. pr. pr. exercitus Germanici superioris a. 56 *Phlego mir. FG rHist* 257 F 36, 27, a. 58 *Tac.*

- a. 13, 56 (cf. *Ritterling Fasti d. röm. Deutschl.* 17; *supra* A 776). — Filia eius nupsit Cn. Domitio Lucano *Plin. epist.* 8, 18, 4. Mancianus perosus generum suum sub ea condicione filiam eius, neptem suam (scil. Domitiam Lucillam) instituerat heredem, si esset manu patris emissa *Plin. l. l.* Opes amplissimae *ib.* Ab hoc fortasse sive fuit proconsul Africae sive possessor praediorum in Africa sitorum nomen traxit lex Manciana VIII 25902. 25943. Gr.
- 1606 T. Curtisius, quondam praetoriae cohortis miles, dux belli servilis per Brundisium et circumiecta oppida oppressus in urbem tractus est a. 24 *Tac. a.* 4, 27. St.
- 1607 Curtius, eques Romanus deliciis diffluens, in convivio Caesaris (Augusti) *Macrob. sat.* 2, 4, 22. St.
- 1608 Curtius, causicus *Iuvenal.* 11, 34 *cum schol.* St.
— c. CVRTIVS , III 1458, v. C. Curtius Iustus n. 1613.
- 1609 Curtius Atticus, eques Romanus illustris, Tiberium a. 26 in Campaniam comitatus est *Tac. a.* 4, 58. Postea eum Seianus Iulio Marino participae oppressit *ib.* 6, 10. St.
- 1609a A. Curtius Auspicatus Titinnianus v. *infra* A. Curtius Crispinus Arruntianus n. 1611. *Idem fortasse . . . Auspicatus supra* A 1676. Gr.
- 1610 [C]urtius Crispinu[s] nominatur in fragmento VI 32321; v. *supra* Cornelius Dext[er] n. 1343. — Curtius Crispinus splendidus eques Romanus X 1784 = D. 6334 (a. 187) t. Puteolanus. Gr.
- 1611 A. Curtius Crispinus Arruntianus ex testamento A. Curti Crispini una cum fratre A. Curtio Auspicato Titinniano theatrum aedificavit *Aspendi* III 231 = *IGR* 3, 803. *Idem posuit titulos sepulcrales* P. Aelio Pio Curtiano medico XIV 3030 = D. 7788 Praenestinum, liberto XIV 2695 Tusculanum. *Videtur homo ordinis superioris.* Gr.
— (CVRTIVS IVLIVS?) CRISPVS v. Crispus n. 1596.
- 1612 Curtius Iustus, scriptor rei rusticae *Garg. Mart.* 2, 1. 4 (p. 394. 396 Mai). 7, p. 399 (Curtius). St.
- 1613 c. CVRTIVS IVSTVS honoratus t. *Mediolanensi (mutilo)* V 5809 (1); memoratur in t. *Viminacensi* III 8110 (2) veteranorum honesta missione missorum, qui militare coeperant a. 134 et 135; consulatus eius indicatur in tabula cerata in Aegypto rep. *Sav. Zeitschr.* 42, 452 sq. = *Preisigke-Bilabel* SB 3, 6304 = *Ann. ép.* 1922, 135 (3). Ad eundem rettulerim t. *Sarmizegethusensem* III 1458 (4), quem etsi ab uno Zamosis servatum sincerum existimat Mommsen merito sine dubio; v. 1. 2 traditur C. CVRT . . . OLLIVS TROGVVS, de C. Curt[io] . . f. P[olli]a P[ro]c[u]lo cogitavit Mommsen, probabilius videtur supplementum quod est C. Curt[io] C. f. P[olli]. Iust[us] co[s]. (cf. *Hüttl Antonin. Pius* 2, 79).
Plena nomina quamquam litteris mutilatis exhibet t. 1: C. Curtius

C. [f.] Pol(lia) Iustus; Γάιος Κούρτιος 'Ιούστος t. 3; Cur tus t. 2. De t. 4 v. *supra*.

*Italicus videtur propter tribum, oriundus fortasse ex Transpadana. Honores eius recenset t. 4, si recte ad hunc refertur: [IIII vir] viarum curandarum, (mentio tribunatus legionarii perit), sevir [equitum Romanorum] turmis ducendis (seviratus inepto loco post praeturam insertus est), quaestor urbanus, [adlectus] inter tribunicios a div[o H]ad[riano], praetor peregrinus, praefectus frumenti dandi, curator viarum Clodiae Anniae Cassiae Ciminiae, legatus Imp. Antonini Aug. Pii legionis XX Valeriae victricis, proconsul provinciae nescio cuius (COLLIAE traditur, de Achaia cogitavit Mommsen, de Sicilia Borghesi), legatus pr. pr. Imp. Antonini Aug. Pii provinciae Daciae. Consul t. 1 cum P. Iulio Nautone d. 2 m. Oct. t. 3 a. inc. ante a. 152 ut videtur (consules a. 152 et 153 ex fastis Ostiensibus innotuerunt; a. 153 fasces gessit Pontius Sabinus successor probabiliter Curtii Iusti in legatione Moesiaca Not. d. sc. 1934, 259 sq.; cf. *infra*). Sodalis Augustalis t. 1. Legatus pr. pr. Imp. Caes. T. Aelii Antonini t. 1, legatus Aug. pr. pr. (Moesiae superioris) vix etiamtum a. 159 (ut statuit Hüttl 130) t. 2 (a. 160 provinciae praefuit Pontius Sabinus dipl. mil., Bull. Inst. arch. Bulg. 8, 1934, 64 sq.). — Patronus Sarmizegetusensium t. 4. — Huius filius videtur C. Curtius C. f. Rufinus n. 1617; cognatus fortasse is qui sequitur.*

Gr.

- 1614 q. (?) CVR[IVS?] IV[STVS?], tribu Pollia, X vir stlitibus [iudicandis] XIV 2943 fragmentum t. Praenestini. Diversus ab eo qui praecedit.

Gr.

- 1615 CVRTIVS MONTANVS a. 70 in senatu censuit, ut Pisonis (Liciniani) (*supra* n. 300) memoria celebraretur Tac. h. 4, 40; contra Aquilium Regulum invectus est ib. 42. 43. Hunc eundem putaverim atque patrem, cui Curtius Montanus (qui sequitur) a. 66 concessus est, neque enim ulla ex parte probabile est hominem, qui a. 66 honores nondum capessiverat, a. 70 inter primores senatus sententias dixisse. — Non est cur Curtius Montanus alter uter idem habeatur atque Montanus Iuvenal. 4, 107. 131 sq.

Gr.

- 1616 CVRTIVS MONTANVS probae iuventae, tamquam detestanda carmina factitaret, re vera quia protulerat ingenium, ab Eprio Marcello a. 66 in senatu accusatus Tac. a. 16, 28. 29 (videtur familiaris fuisse Thraseae Paeti); patri (ei qui praecedit?) concessus praedicto, ne in re publica haberetur ib. 33.

Gr.

— C. CVRTIVS [PROCVLVS?] III 1458, v. C. Curtius Iustus n. 1613.

- 1617 C. CVRTIVS RVFINVS honoratus t. Mediolanensi V 5810 (1) posito a C. Curtio Patr[oclo liberto], Sarmizegethusensi III 1459 (2) publice posito. — Plena nomina exhibet t. 2: C. Curtius C. [f.] Pollia Rufinus; . . . r . . .

Rufinus *t. 1.* — *Filius videtur* C. Curtii [Iusti?] legati Aug. pr. pr. Daciae III 1458, v. n. 1613. III vir aere argento auro flando feriundo, sevir turmis ducendis *t. 1.*, tribunus militum (lati clavus *t. 2.*) legionis XIII geminae *t. 1.* 2 *meruit probabiliter in Dacia sub patre.* Gr.

- 1618 CVRTIVS RVFVS. 'De origine Curtii Rufi, quem gladiatore genitum quidam prodidere, neque falsa prompserim et vera exsequi pudet' Tac. a. 11, 21. Sectator quaestoris, cui Africa obtigerat, dum in oppido Adrumeto agitat, omine quodam in spem sublatus Tac. l. l., paullo aliter Plin. epist. 7, 27, 2 'tenuis adhuc et obscurus obtinenti Africam comes haeserat' cet. Largitione amicorum, simul acri ingenio quaesturam et mox nobiles inter candidatos praeturam Tiberii suffragio adsequitur Tac. l. l. Consul *ib.* *suffectus a. inc. (num idem sit Rufus consul suffectus a. 45 cum M. Pompeio Silvano Ios. ant. 20, 14, pro certo dici nequit).* Legatus Aug. pr. pr. exercitus Germanici superioris in agro Mattiaco reclusit specus quaerendis venis argenti; unde ornamentis triumphalibus honoratus a. 47 Tac. 11, 20. 21. *Huius nomen supplevit Münzer in t. Vindonissae posito priore parte a. 47, cuius duo exempla mutila extant XIII 11514. Anz. f. Schweiz. Altert. 1934, 27; in altero ex nomine legati superest . . . u . . . ut videtur, in altero . . . o (casu abl.). Videtur successisse C. Vibio Rufino, qui Germaniae superiori praefuit a. 45, ipsi successit ni fallimur P. Pomponius Secundus legatus eiusdem exercitus a. 50 (cf. Ritterling Fasti d. röm. Deutschl. 15). Admodum senex proconsul Africae Tac. 11, 21. Plin. l. l. 2. 3 primis Neronis annis ut videtur; in provincia defunctus Tac. Plin. ll. ll.*

Gr.

- 1619 Q. Curtius Rufus, rhetor Suet. rhet. in indice p. 2 Rob. Idem procul dubio Q. Curtius Rufus, scriptor Historiarum Alexandri Magni librorum decem, quorum tertius ad decimum extant. De tempore quo vixerit non constat; sunt qui ex verbis eius 10, 9, 2—6 (imprimis caliganti . . . mundo) coniecerint eum Claudio principe scripsisse. Plane incertum, num idem fuerit Curtius Rufus is qui praecedit. Cf. Teuffel 27 § 292. Schanz-Hosius 2^a, 596—603. Schwartz RE 4, 1871—1891 et post alios Stroux Philol. 84 (1928), 233—251. L. Herrmann Rev. ét. anc. 31 (1929), 217—224. R. Zimmermann Rh. Mus. 1930, 381—390. St.
- 1620 Curtius Severus, praefectus equitum a. 52 e Syria contra Troxoborum ducem Cietarum missus, a quo turbatus est Tac. a. 12, 55. St.

— P. DELPHIVS PEREGRINVS AL[F]IVS ALENNIVS MAXIMVS CVRTIVS VALE-
RIANVS PROCVLVS M. NONIVS MUCIANVS v. M. Nonius Mucianus.

- 1621 (CVRTIA IVLIA?) PRISCILLA. T. Philadelphenus Lydiae IGR 4, 1623: Πρεσκιλλα ὑπατική (i. e. consularis femina), θυγάτηρ Δημοῦς. Mater sine dubio eadem est atque Ἀρουσπικ[ία] Δημῶ ὑπατικ[ή] tituli plane similis item Philadelpheni l. l. 1622 (cf. Keil-Premmerstein Denkschr. Ak. Wien

53, 31, 44), *pater igitur* (Curtius Iulius?) Crispus consularis (n. 1596), *soror* Curtia Iulia Valentilla (*quae sequitur*). — *Ab hac fortasse non diversa* Π . . . κίλλα λαμπροτάτη, *cuius διοικητῆς memoratur in t. Smyrnaeo IGR 4, 1417.* Gr.

- 1622 CVRTIA IVLIA VALENTILLA honorata *titulis mutilis Lydiis* IGR 4, 1382 *cf. Keil-Premenstein Denkschr. Ak. Wien 54, 120 (1). IGR 4, 1378 (2).* — *In t. 1 nomen legit Wagener Mém. Acad. Belg. 30, 24, 6* Κουρ . . . Ἰουλίαν Οὐαλέντιλλαν, *minus recte Lebas (-Wadd.) 704/705, qui tamen solus exceperit v. 1 KAME.. ΩΝ (possis cogitare de agnomine Valentillae; quid subsit nescio); in t. 2 extat . . . τῖαν Ἰουλίαν . . . ἐντιλλαν.* — [Θυ]γ[ά]τ[ηρ] Κρίσπ[ου] καὶ [Δημ]οῦς ὑπατικ[ῶν], σύν[βιος] . . . λου[ὑπατικοῦ] *t. 1 supplementa proposuerunt Keil et v. Premenstein, qui simul ex t. Philadelpheno IGR 4, 1622 coniecerunt matri nomina plena fuisse Haruspiciam Demo. Soror igitur* (Curtia Iulia?) Priscilla (*quae praecedat*). — Ὑπατική (i. e. consularis femina) *t. 1. 2. Domina praediorum in agro Tabaleno ut videtur sitorum t. 2 (τὴν κυρίαν) cf. t. 1.* Gr.

— CN. DOMITIVS AFER TITIVS MARCELLVS CVRVIVS LVCANVS *v. infra* Cn. Domitius Lucanus.

— CN. DOMITIVS (AFER CVRVIVS) TVLLVS *v. infra* Cn. Domitius Tullus.

- 1623 Sex. Curvius Tullus, Sex. f., Voltinia VI 16671. *Eum patrem fuisse naturalem Domitiorum fratrum Curviorum Lucani et Tulli coniecit Groag RE 4, 1893. Quod si recte statuitur, huius bona* (Cn.) Domitius Afer (*mortuus a. 59 Tac. a. 14, 19*), *pater adoptivus filiorum, proscribenda curavit, hunc numero civium excidit Plin. epist. 8, 18, 5.6, post testamentum ante decem et octo annos nuncupatum ib. 5.* St.

- 1624 L. CVS *In fragmento t. Ephesii inedito quod descripsit Heberdey videntur memorari Σκεπτιῶν aliquis proconsul Asiae et [Λ]εύκιος Κουρ legatus fortasse eius; v. supra P. Cornelius Scipio cos. a. 16 a. C. n. 1438.* Gr.

- 1625 M. Cusinius (*patris nomen perit*), tribu Velina, maritus Fictoriae C. f., *pater M. Cusinii n. 1626 et Cusinae XIV 2604 = D. 965.* Gr.

- 1626 M. CVSINIVS, M. Cusinii et Fictoriae filius, tribu Velina, aedilis plebis, *aerario praefectus (non post a. 28 a. C. ut videtur cf. Dio 53, 2, 1), praetor XIV 2604 = D. 965 t. sepulchralis in agro Tusculano repertus.*

Gr.

- 1627 L. Cusinius Messalinus, [tribunus] legionis [III] Gallicae, promagister hereditatum, procurator Augusti (*Nervae vel Traiani nomen e vestigiis litterae primae deprehendi videtur posse*), honoratus publice duobus tribusve *titulis Ephesiis mutilis ineditis, in schedis Inst. archaeol. Austr. Cusinia Euhemeria Cusinii Messalini liberta t. Metropolitanus Ioniae III 14192⁷ = IGR 4, 1600. Figlinae Cusini Messalini a. 123 XV 957, a. 124 Bull. com. 43, 58, praedia Cusini Messalin(i) XV 958, a. 123 Bull. com.*

39, 87, ubi vide num praenomen Gai errore additum sit. — E maioribus eius potest fuisse Κουσίνιος ἐπίσκοπος τὸ δ' Claudii et Neronis temporibus nummi Ephesii, Münsterberg Num. Z. 1912, 25, item L. Cusinius L. f. Velina Forsch. Ephes. 4, 94, 19; 95, 20. Parentela cum hoc coniuncti videntur n. 1625. 1626. 1628. 1629. Filia fortasse Cusinia Gratilla (n. 1631). St.

1628 [...C]usinius Rufus memoratur in fragmento Antiochiae Pisidiae reperto Annuario di Atene 3, 56, 45, quod mecum communicavit Ramsay a se descriptum, ... usinio . . f. Vel(ina) Rufo Ramsay, . . usinio . . Vel. Rufo Annuar. l. l. Cusinium legatum Aug. pr. pr. Galatiae fuisse suspicatur Ramsay propter magnitudinem litterarum. — Parentela sine dubio coniunctus cum Cusiniis XIV 2604 = D. 965 (n. 1625. 1626. 1629). Gr.

1629 Cusinia, M. Cusinii et Fictoriae filia, M. Cusinii soror XIV 2604 = D. 965. Gr.

1630 Cusinia, M. filia, C. (Asconii) Sardi uxor, C. Asconii Sardi et Asconiae mater V 2829 = D. 6692 t. Patavinus; v. supra A 1209. Gr.

1631 Cusinia Gratilla. Tegulae urbanae XV 959 (1). 960 (2). 961 (3). Riv. arch. crist. 1929, 193 (4). Cos. Grat. t. 1; Cosin. Gra . . t. 2; Cusinia Gratilla t. 3. 4. Possessor praediorum t. 1—3, a. 146 t. 1, a. 147 t. 2. Filiam eam fuisse Cusini Messalini (supra n. 1627) veri haud est absimile. Cusonius Gratilianus, vir perfectissimus (X 1251) aevo demum labente vixit. St.

— [Q.] Caetronius Cus[p]ianus.

1632 CVSPIDIVS CELERINVS, senator a. 238 vita Maximini 26, 5 in actis senatus fictis; nomen non fictum videtur. Gr.

1633 CVSPIDIVS FLAMINIVS SEVERVS (III 12198; nomina plus minus mutila vel corrupta in ceteris miliariis), legatus pro praetore (Cappadociae) a. 238 Pupieno et Balbino Augustis Gordiano Caesare (Pupieni et Balbini nomina deleta sunt; in nonnullis miliariis eis substituta nomina titulique Gordiani Augusti) miliarii Cappadociae III 6913. 6934. 6936. 6953 = 12210. 12168. 12176. 12180(?). 12198. Idem videtur . . (ex praenomine superest hastae rectae pes; fortasse fuit T.) Cuspidi[us] Seve[rus], . . . X vir stl[itibus iudicandis], tribunus [militum legionis] allect[us inter quaestorios?] VI 31708. — Huius filia ut opinor Cuspida Severa. Gr.

1634 CVSPIDIA SEVERA, filia puto eius qui praecedit, clarissima femina, Cuspidiae Matro[nae?] posuit t. sepulcralem VI 31709. Gr.

1635 M. CVSPIV[s], legatu[s Aug. pr. pr. Daciae] ut videtur, memoratur in t. mutilo Drobetae rep., quem exceptum a se mecum communicavit Rud. Egger. Gr.

1636 C. Cuspianus Fadus. Praenomen exhibet t. liberti VI 16691 (= N. Bull. arch. crist. 15, 1909, 190): C. Cuspianus Fadi l. Euphemus. Ceterum Cus-

pius Fadus. Rege Agrippa (I) defuncto (a. 44) Claudius eum misit procuratorem Iudaeae *Ios. bell.* 2, 220; *ant.* 15, 406; 19, 363 sq.; 20, 2—8. 14. 97—99 (= *Euseb. h. e.* 2, 11, 2. 3). Successit ei Ti. Iulius Alexander *Ios. bell.* l. l.; *ant.* 20, 100. *Eiusdem fortasse libertus* C. Cuspius C. l. Rusticus *Bull. com.* 53, 213, cf. 56, 286, item C. Cuspi liberti XIV 4024. St.

- 1637 L. CVSPIVS PACTVMEIVS RVFINVS, consul a. 142, honoratur *titulis Pergamenis* IGR 4, 426 (1) publice posito, *Inscr. v. Perg.* 2, 434 = IGR 4, 424 (2), quem posuerunt οἱ τὴν ἀκρόπολιν κατοικοῦντες, *Ditt. Or. gr.* 491 = IGR 4, 425 (3) quem posuerunt οἱ κατοικοῦντες τὴν Πασι-παρειτῶν πλατείαν, memoratur in t. item Pergameno IGR 4, 493 cf. *Ath. Mitt.* 35, 415 sq. (4), in tegula a. 153 ut videtur ('Brittio cos.' cf. supra B 165) XIV 4091, 35 = XV 2322 (5), quam huius, non Cuspii Rufini consulis a. 197 esse pro litteratura sigilli statuit Dressel.

In consulatu: L. Cuspius Rufinus VI 160. XIV 67; C. C. Ruf. XV 1065. *Mél. d'arch.* 13, 32. *Bull. tr. hist.* 1904, 494, 10 (cf. quae adnotavit Delattre) in tegulis; v. infra; Cuspius Rufinus III 12495; ceterum Rufinus in *titulis fastisque*. — Λ. Κούσπιος Πακτουμήϊος 'Ρουφείνος t. 2. 3; Λ. Κούσπιος 'Ρουφείνος t. 1; Cuspius Rufinus t. 5; 'Ρουφείνος t. 4. — Κοσπούνιου 'Ρουφίνου traditur *Galen.* 2, 224 K., correxerunt Ilberg *N. Jahrb.* 15, 1905, 279, *Hepding Philol.* 88, 93. 'Ρουφίνος *Aristides. Duplex prae-nomen* (L. et C. cf. supra) ei fuisse putaverim quippe homini polyonymo (cf. etiam in filio n. 1638).

Origine Pergamenus cf. t. 1—3. *Arist. locis infra allatis.* Consul t. 2. 3 ordinarius cum L. Statio Quadrato a. 142 v. supra. Consularis t. 4. Pergami moratur temporibus proconsulum Iuliani (a. 145? cf. *Hüttl Anton. Pius* 2, 46 sq.) *Aristid. or.* 50 § 107 p. 451 sq. K. et (C. Iulii) Severi (a. 152/3 cf. *Hüttl l. l.* 51) ib. § 83 sq. p. 446 K.; epistula latina Rufini ad Severum data commemoratur ib. § 84. — 'Ιερεὺς Διὸς 'Ολυμπίου Pergami t. 2. Κτίστης τῆς πατρίδος (scil. Pergami) t. 2; ὁ εὐεργέτης καὶ κτίστης τῆς πατρίδος t. 3. Εὐεργέτης collegii alicuius Pergameni t. 4. Pergami exstruxit templum Iovis Aesculapii *Galen. de anatom. admin.* 1, 2 (2, 224 sq. K.). 'Ρουφίνος, οὗ τὰ μεγάλα ἀναθήματα καὶ (δ) νεῶς ὁ πολυειδής (πολυεδής corr. *Hepding l. l.* 92) *Aristid. or.* 50 § 28 p. 432 K., unde aedes Aesculapii 'Ρουφίνιον ἄλσος significatur *anthol. Pal.* 9, 656. *Cedren.* 1, 299, cf. *Hepding l. l.* 90—103. 241—243. — Dominus figlinarum t. 5.

Inter maiores eius nescio an fuerit Pactumeius Rufus septemvir epulonum a. 98 (*Not. d. sc.* 1934, 215). Pater vel avus eius qui sequitur. Πακτουμήϊα 'Ρο... ('Ρο[υφίνη]?), prytanis Pergami IGR 4, 513, fortasse filia huius putanda est (cf. *Hepding l. l.* 95). Amicus Sedati viri praetorii *Aristid. l. l.* § 43 p. 436 K., Aelii Aristidis *Aristid. ll. ll.*, Satyri

medici, qui *Pergami degisse videtur paulo ante a. 150 Galen. l. l. (cf. Hepding 100)*. — *Ab hoc fortasse cognomen desumpsit Epictetus Cuspianus publicus collegii fratrum Arvalium a. 155 VI 2086 v. 65. Gr.*

- 1638 L. CVSPIVS RVFINVS, consul a. 197. *In consulatu: L. Cuspius Ru[f]inus XIII 1754 = D. 4134; C. C[u]s[pi]us Rufinus VIII 8937; ceterum Rufinus in titulis fastisque. — Cuspius Rufinus dig.*

Filius vel nepos eius qui praecedit. Videtur duplex praenomen (L. et C.) viro polyonymo fuisse haud secus ac L. Cuspio Pactumeio Rufino (qui praecedit). — Divus Severus ei rescripsit Modestin. dig. 26, 6, 2, 2 fortasse ut praetori tutelari. Consul ordinarius a. 197 cum T. Sextio Laterano v. supra. — Diversus videtur Rufinus proconsul Africae a. 203(?) acta SS. d. 4 m. Iul. p. 359 (cf. Pallu de Lessert Fast. Afr. 1, 239 sq.). Gr.

- 1639 P. Cussius Phoebianus, procurator Augusti (Lusitaniae opinor) t. Emeritensis Eph. ep. 8 p. 365, 25. Uxor Lebisinia Auge ib. St.

- 1640 Cussonius I., praefectus Aegypti a. 266 vel paulo antea P. Ryl. 2, 165. Iuliana, matrona stolata uxor videtur, ib. Cum de lectione nominis non constet atque vel minime certae sint litterae ss, fieri potest ut idem significetur πασιου, qui praefectus Aegypti videtur imperante Gallieno t. rep. prope Apollonopolim magnam Ditt. Or. Gr. 2, 717 = IGR 1, 1274. St.

- 1641 (Cutius) Balbinus, maritus Priscae, pater eius qui sequitur II 1172. 1173 tituli Hispalenses. Cutia Prisca (n. 1644) secundum nomina videtur filia esse Balbini et Priscae. — Oriundus sine dubio ex Hispania Baetica. Gr.

- 1642 D. CVTIVS BALBINVS M. CORNELIVS POTIVS L. ATTIVS IVNIANVS ROMVLVS (plena nomina II 1172; Cutius Romulus ib. 1173). Tituli Hispalenses II 1172. 1173 sepulcrales positi a Balbino et Prisca parentibus. IIII vir viarum curandarum II 1172. Gr.

- 1643 CVTIVS LVPVS, quaestor a. 24, cui provincia vetere ex more Cales (calles cod.) evenerat, coeptantem servitiorum apud Brundisium et circumiecta oppida coniurationem disiecit Tac. a. 4, 27. Gr.

— M. CVTIVS PRISCVS MESSIVS RVSTICVS AEMILIVS PAPVS ARRIVS PROCVLVS IVLIVS CELSVS v. infra in Messiiis.

— M. MESSIVS RVSTICVS AEMILIVS AFER CVTIVS ROMVLVS PRISCIANVS ARRIVS PROCVLVS v. infra in Messiiis.

- 1644 CVTIA PRISCA, filia ut opinor (Cutii) Balbini (n. 1641) et Priscae, uxor M. Aemilii Papi (qui nomine pleniore dictus fuisse videtur M. Messius Rusticus Aemilius Papus), mater M. Messi Rustici Aemili Afri Cuti Romuli Prisciani Arri Proculi t. sepulchralis filii XIV 3516 Tiburtinus. Alter filius Aemilii Papi et Cutiae Priscae videtur M. Cutius Priscus Messius Rusticus Aemilius Papus Arrius Proculus Iulius Celsus (brevius Aemilius Papus), curator operum publ. a. 138 (Not. d. sc. 1933, 433),

- legatus Dalmatiae a. 147. — *Eadem sine dubio* Cutia Prisca patrona, quae Aemiliae Calliope libertae posuit *t. sepulcralem VI 11130.* Gr.
- 1645 Cyane, nomen cuiuslibet tabernariae *Iuvenal.* 8, 162 *cum schol.* St.
- AVRELIA CYEREMA (?).
- Cynegius, *signum* L. Aconi Callisti (*supra A 93*).
- Caecilius Cyprianus.
- 1646 Cyprus, filia Herodis Magni, qui eam ex Mariamme (I) natam primum Pherori fratri suo collocaturus erat (*Ios. ant.* 16, 196, *cf.* 227 *sq.*), dein Antipatro Salomae filio uxorem dedit *Ios. ant.* 18, 130, mater Cypri *ib.* 138. St.
- 1647 Cyprus, filia Phasaeli et Salampsius, neptis per matrem Herodis Magni, uxor regis (Iuli) Agrippae (I) *Ios. ant.* 18, 131. 148 *sq.* 159 *sq.*, cui peperit filios duo, (M. Iulium) Agrippam qui postea regnavit (II) et Drusum mortuum infantem, filias tres (Iuliam Berenicen, Mariammen, Drusillam) *ib.* 132 (*cf.* 160); *bell.* 2, 220. *Eius nomen in epigrammate Philippi Thessalonicensis anth. Pal.* 9, 778 v. 3, ubi traditur Κάριος, fuisse coniecit Cichorius *Röm. St.* 351—354 *parum probabiliter.* St.
- **Marcus Cyrenicus.**
- ARIA CYRIACE.
- IVNIA CYRIACE.
- Cyriades *tyr. trig.* 2, v. Mareades.
- Aur. Cyrilla.
- (FLAVIVS) CYRILLVS.
- Cassia Cyrina.

